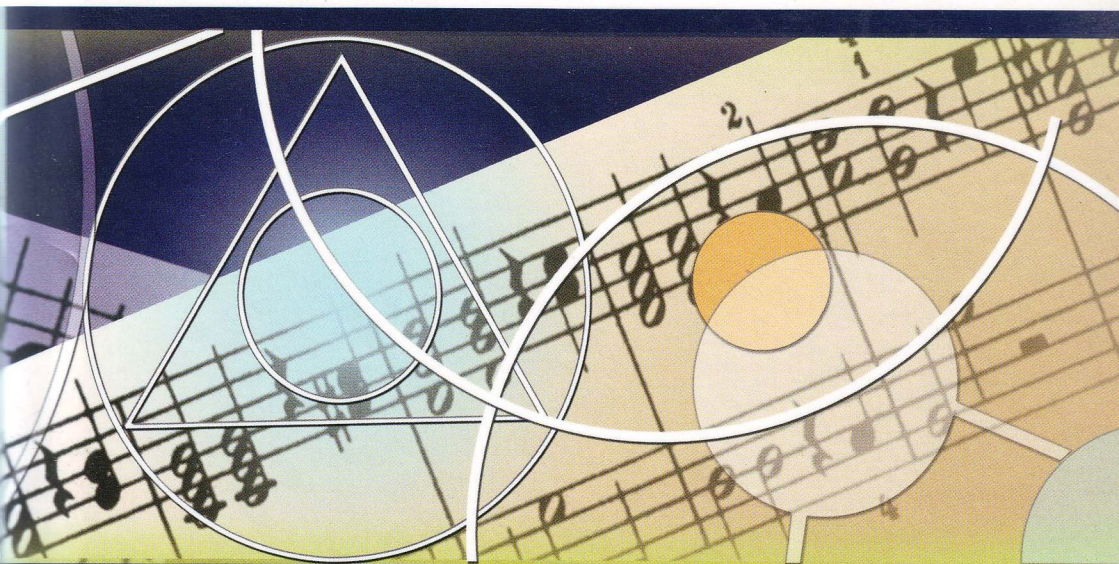

Учителя Петър Дънов

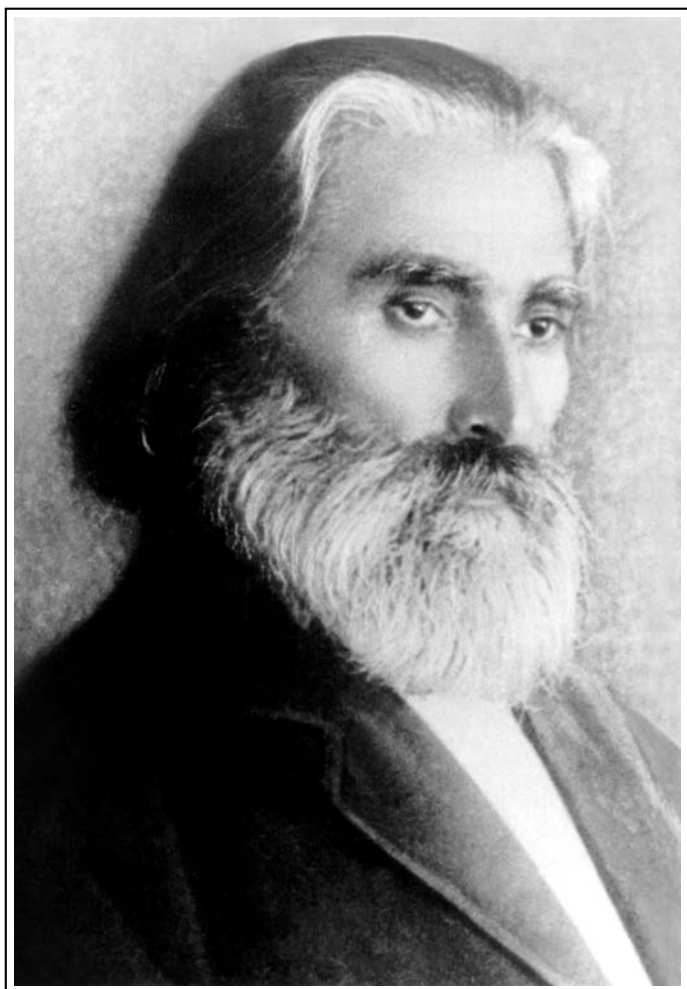

Допирни точки в Природата

Младежки окултен клас
година втора

МЛАДЕЖКИ
ОКУЛТЕН КЛАС

УЧИТЕЛЯ
БЕИНСА ДУНО
ШКОЛАТА

МЛАДЕЖКИ
ОКУЛТЕН КЛАС

ГОДИНА ВТОРА

ИЗДАТЕЛСТВО БЯЛО БРАТСТВО
София 2006

Стенографи **Паша Теодорова**
 Елена Андреева
 Савка Керемидчиева

Редактор Димитър Калев

© Издателство Бяло Братство, 2006
© Ирена Шунина, Филип Филипов, азбучен показател, 2006
© Даниела Тодорова, библиотечно оформление, 2006

ISBN-10 954-744-072-1
ISBN-13 978-954-744-072-2

СЪДЪРЖАНИЕ

I. Допирните точки в Природата	7
II. Отличителни качества на волята	21
III. Психическо наблюдение	31
IV. Отличителните черти на Живота	39
V. Нагласяване на силите	55
VI. Хармонизиране на енергиите	75
VII. Предназначение на дихателната система	93
VIII. Единство на съзнанието	103
IX. Закон на съотношения	117
X. Самоопределение	129
XI. Признаци на проявеното човешко съзнание	141
XII. Прояви на съзнанието	149
XIII. Окултна страна на Живота	167
XIV. Установени мерки	181
XV. Гордост и тщеславие	197
XVI. Добри навици	213
XVII. Предназначение на слънцето, луната и звездите	233
XVIII. Първата родена мисъл	247
XIX. Развитие на мозъчните центрове	265
XX. Педагогическа лекция	279
XXI. Силата на тъмнината и светлината	295
XXII. Бяла и черна светлина	305
XXIII. Най-добрият метод	319
XXIV. Житно зърно	331
XXV. Разпределяне на енергиите	347
XXVI. Четирите съзнания	357
XXVII. Живият кръг	369
XXVIII. Движение на разумните сили	375
XXIX. Отношение на природните сили към човешката душа	389
XXX. Опити	409
XXXI. Нежност и грубост	419
Азбучен показател	433

ДОПИРНИТЕ ТОЧКИ В ПРИРОДАТА

Първа лекция
4 октомври 1922 г., петък, София

ДОПИРНИТЕ ТОЧКИ В ПРИРОДАТА

Поздрав:
– **Без страх!**
– **Без тъмнина!**

Тайна молитва

Всички хора се запитват какво представлява злото и какво – Доброто в Живота. Злото е потреба в Живота, както и в Природата, но не е необходимост. Свързано с отрицателните сили в Природата, злото става вече потреба. То представлява най-малкия брой вибрации на Доброто. В Живота лошите, злите хора са канал, през който минават нечистотиите. Казано е в Писанието, че има нечисти и чисти съсъди*. Нечистите съсъди са лошите хора, а чистите – добрите. Когато съзнат службата, която изпълняват, лошите хора започват да страдат и постепенно се изправят, изменят живота си. Докато още не са в сила да се изправят, те са недоволни от добрите хора и казват, че страдат заради тях. Тази е причината, заради която лошите хора не гледат с разположение, с добро око на добрите. Като знаете това, вие трябва да бъдете снизходителни към лошите хора. Това е окултното разбиране на злото. Туй обяснение обаче не трябва да поощрява злото, но трябва да се разбира неговия дълбок смисъл като закон в Природата, като временна потреба. Докато има нечистотии в света, трябва да има канали, съсъди, през които тия нечистотии да минават.

Доброто и злото в света са две училища със свършено различни програми и методи. Ученикът от първото училище не трябва да минава във второто, защото ще изгуби мястото си, което Природата му е определила. Докато е в първото училище, т.е. в Школата на Белите Братя, той ще работи чрез главата и гърдите си. Щом влезе във второто училище – това на черните братя, той ще работи със стомаха, с черния дроб,

* Съсъд (ост.) – съд (бел. ред.)

дето неизбежно ще се кисне. Тъй щото, човек може да живее или в главата и белите дробове, или в стомаха и черния дроб. И тогава той ще работи или по законите на Бялото Братство, или по законите на Черното братство. Тези два закона се изявяват навсякъде в Живота. Когато някой повдига само единия си пръст, показалеца например, с това той иска да покаже, че служи на Бялото Братство. Показалецът е знамето на Бялото Братство. Когато някой вдигне двата пръста на ръката си – показалеца и средния, това означава: „Аз служа на двете братства или аз благославям от името на двете братства, т.е. когато трябва, ще кажа Истината, когато не трябва, ще я прикрия.“ Двата пръста са знак на противоречие. Това е двойствен морал: „Когато става въпрос за Бога, ще работя с първия морал; когато става въпрос за злото, ще работя с двата морала. В първия случай ще работя с главата и с гърдите, във втория – със стомаха или с черния дроб.“ От вас зависи с кои права да се ползва човек – с правата на белите или с правата на черните. Когато повдигнете двата си пръста и ги погледнете, това показва, че подсъзнанието ви предупреждава да бъдете внимателни в постъпките си – кой от двата метода да изберете. При избора на първия метод вие постепенно ще се научите да мислите правилно, ще разберете, че злото не е някакво наказание, нито нещо излишно, непотребно, което вие можете да реформирате.

Едно се иска от вас – да бъдете внимателни, да не нарушавате равновесието, което съществува между Доброто и злото. Отношението, пропорцията между злото и Доброто е определено от самата Природа: на сто добри хора се падат десет лоши и обратно – на сто лоши – десет добри. Това е първото отношение, което е и най-доброто. Има още няколко отношения: на 100 добри хора се падат 50 лоши и обратно – на 100 лоши – 50 добри. Третото отношение: на 100 добри – 75 лоши или на 100 лоши – 75 добри. Ако в една епоха от сто години се случи първото положение – на 100 добри хора да има 10 лоши, в света ще се забележи благоприятен прилив във всички неща; ако се случи на 100 лоши хора 10 добри, в света ще настане отлив. Например, когато в света се разлее духовна, религиозна вълна, според това отношение на всеки 100 души ще се явят в първия случай 10 нерелигиозни, а във втория, в обратния случай, на всеки 100 нерелигиозни – 10 религиозни, духовни, добри хора. В никой случай числото на добрите хора не може да се

намали по-малко от десет на сто. Няма да дойде време, когато добрите хора в света да изчезнат – 1 или 10 са равностойни числа. Единицата представлява силата на добрите хора.

И тъй, знайте, че положителните и отрицателните сили, т.е. Доброто и злото са потребни за вас, но вие трябва да се справите с тях по най-разумен начин. При това положение вие не трябва да се критикувате, да търсите отрицателните си страни, защото сами ще се заразите от тях. Когато някой ученик направи една погрешка и се отклони от пътя си, другите трябва да бъдат внимателни, да видят в какво седи тази погрешка, защото и те могат да бъдат подложени на същия изпит. Не можете да се произнасяте за погрешките на хората, докато не познавате Истината.

По колко начина може да се каже Истината? Един начин има за изказване на Истината. Послужите ли си с втори начин, той вече не съдържа Истината. Например, отивате в едно бедно семейство; поседите там час-два, но започва да се мръква, домакинят запалва свещ, за да се видите по-добре, да си поговорите на светло. След един час той изгасва свещта. – „Защо изгасихте свещта?“ – „Господине, аз съм беден човек, дневно получавам само петнадесет лева, свещта струва пет лева. Ако я оставя да гори дълго време, тя скоро ще се свърши, а не разполагам със средства да купя втора. Затова, като я горя по малко, тя ще ми служи за по-дълго време.“ – Ето този човек говори Истината. Отивате в друго бедно семейство, дето домакинят също изгасва свещта. – „Защо изгасихте свещта?“ – „Защото, както виждате, в стаята си имаме прозорец, който гледа към улицата – кой как мине покрай този прозорец, поглежда в стаята.“ – Този човек не говори Истината. Той намира като претекст за изгасване на свещта прозореца, всъщност причината за изгасване на свещта е сиромашията. И вие, учениците, като ви питат нещо, отговаряте или по първия, или по втория начин. Едни от вас казват: „Аз изгасих свещта, понеже не разполагам със средства да купя втора свещ.“ Останалите казват: „Изгасих свещта, защото отвън през прозореца гледат какво се върши в стаята.“ С други думи казано, когато някой от учениците сгреша, той е готов да си каже Истината както е в действителност. Той казва: „Аз извърших престъплението, аз съм виновен, защото не разполагам с достатъчно морални сили да издържа на изпитанието.“ Ученикът, когото уподобявам на втория домакин, казва: „Аз сгреших наистина, но виновен е моят другар, който ме подхлъзна.“ Питам

какъв е този ученик, който се води по ума на своите другари? Ученикът може да се води само по ума на своя Учител.

За да познавате Учителя си, ще ви опиша отличителните черти на Учителя на Бялото Братство и на този от Черното братство. По какво се отличава добрият от лошия учител? Учителят на Черното братство не познава Истината, вследствие на което обръща голямо внимание на външността: той се облича с най-хубави модерни дрехи, носи скъпи украшения – пръстени с различни диаманти и брилянти. Той казва на учениците си: „Ще знаете, че само при мене ще намерите истината.“ Учителят на Бялото Братство се облича скромно, но винаги чисто, спретнато, без никакви пръстени и украшения. На учениците си казва: „Не очаквайте от мене много нещо!“ Следователно, за да не изпадне в заблуждение, ученикът трябва да познава Учителя си не външно, а вътрешно. Когато ученик от Школата на Бялото Братство отиде при Учителя си и каже, че еди-кой си учител е много напреднал, знае много неща, Учителят му няма да се нахвърля по адрес на този учител, да го нарече такъв-онакъв, но ще каже: „Да, този учител знае много повече неща от мене. Той може да направи такива работи, които аз не смея, не си позволявам да извърша. В това отношение той седи по-високо от мене.“ – „Щом е така, да отида при него.“ – „Иди, все ще научиш нещо.“ Той не ограничава ученика си, дава му пълна свобода. Като отиде при новия учител, ученикът веднага сменя мястото си – от главата слиза в стомаха, в червата, при нечистотиите, а после – и в черния дроб. Като затъне в тези тъмни фабрики, той започва да разбира първия си Учител и казва: „Не искам да седя повече тук, час по-скоро искам да изляза от този затвор.“ Учителят на Бялото Братство не носи никакви пръстени и украшения, облича се скромно, защото иска да застави ученика си сам да намери вътрешните богатства и чистота на Учителя си, да намери вътрешния, а не външния му блясък. Като съзнава своята вътрешна бедност и сухота, учителят на Черното братство казва: „Ще се обличам богато, разкошно, с украшения, за да покажа на учениците си с какви богатства разполагам.“ Това са външни положения. Който иска да се покаже външно богат, той вътрешно е беден; който изглежда външно беден, той вътрешно е богат.

Пазете се от външни заблуждения и знайте, че дето много обещават, малко дават; дето малко обещават, изобилно дават. При първото положение ще се натъкнете на същества от различни

категории на развитие в умствено и сърдечно отношение и ако речете да ги критикувате, ще се свържете с техните влияния. Това значи да се бори човек със злото. Който веднъж само се е опитал да се бори със злото, той е бил победен. Няма адепти, нито учители, които, като са се борили със злото, да не са били победени. Злото нито се подчинява, нито се побеждава, нито се ограничава. Като окултист, Апостол Павел е казвал: „Побеждавайте злото чрез доброто!“ Значи Доброто само може отчасти да ограничи злото, да се балансират тия две сили.

Освен тези две категории учители, има и трета категория, които си служат с методите и на двете братства, но не спадат към никое от тях. Много от учителите на Черното братство са свършили Школата на Бялото Братство, знаят всичките й методи и ги употребяват за Черното братство. След като са свършили Школата на Бялото Братство, някои от Учителите на тази Школа са следвали Школата и на черните братя, тъй щото и те знаят методите и на едното, и на другото братство. Според случая те си служат или с едните, или с другите методи. Те си позволяват това, защото са от по-висока йерархия от другите. Учителите на Бялото Братство си служат с методите на своята Школа. Учителите от Черното братство, които знаят методите и на двете Школи, често употребяват методите на Бялото Братство в полза на своята Школа. Вие трябва да знаете тези неща, защото при изучаване на окултизма можете да се натъкнете на големи мъчности и противоречия. Като ученици на окултна Школа трябва да познавате силите си, защото при сегашното ви развитие, при сегашното ви знание, при сегашната ви морална стабилност невъзможно е да боравите с някои сили на Природата. Защо? Защото не можете да издържите на техния вътрешен напор.

Сега аз ви говоря тези неща, за да се научите да различавате кой говори Истината и кой не говори Истината. Учителят на Бялото Братство, Учителят на Истината носи в себе си три неща: Свобода за душата, Светлина за ума и Чистота за сърцето. Учителят на Черното братство носи в себе си робство за душата, тъмнина за ума и нечистота, опорочаване на сърцето. Тези са отличителните качества на Бялата и на Черната школи, които всеки е изпитал. Ако попаднете в Черната школа, там веднага ще започнат да ви предписват ред правила и закони, на които вие непременно трябва да се подчините. Щом започнете да им се подчинявате, ще забележите, че падате в робство, в

ограничения. Дълго време трябва да мине, докато дойдат да ви освободят. Мъчно се излиза от железните обръчи на робството! Кой може да ви освободи? – Истината. Кой ще донесе Светлина за ума ви? – Мъдростта. Кой ще очисти сърцето ви? – Любовта.

Що е Любов? – Любовта е най-опасната сила в света. Дето влезе, тя всичко взима – на богатите кесиите отваря и изпразва, на земеделците пълните хамбари навън изнася, на господарите слугите отнема. Как прави това? Като сваля оглавниците* от врата на слугите. В първо време като че се разкъсва връзката между господаря и слугата, но после, без оглавници, свободно, по добра воля слугата отива в помощ на своя господар. При това положение или трябва да приемете Любовта, или да се откажете от нея, ако мислите, че преждевременно е дошла. Не, всички трябва широко да отворят вратите си за Любовта – богатите да изпразнят кесиите си, земеделците – хамбарите си, господарите да освободят слугите си. Ами държавата, управлението, какво трябва да даде на Любовта? Един от първите начини на управление е бил монархизмът, ретроградството, т.е. ограничението. Аз вземам това управление като символ, само за обяснение.

Тези обяснения наричам обяснения в първа степен – това значи разглеждане на символа, тъй както се отразява върху народа. После ще вземете друг символ в преносен смисъл – значи обяснение на символа във втора степен. Такъв символ е изгасването на свещта. В дадения случай свещта представлява Живота. Следователно всеки символ трябва да се разглежда първо в неговата най-близка, най-позната форма, тъй както хората го употребяват, а после в неговия преносен смисъл.

Аз желая тази година да се създаде между вас правилна, разумна хармония, но доброволно, а не насила. Това не значи, че трябва да търпите всекиго, но като разбирате този закон, поне да не се критикувате. Не е въпросът да бъдете слепи за злото, но да знаете, че то е потребно в света. Щом го видите, можете да се отдалечите. Щом веднъж е потребно, злото има право да съществува. Ако не беше потребно, то нямаше да съществува. Седите някъде захласнати и веднага идва в ума ви една лоша мисъл; защо дойде тази лоша мисъл? Да ви извади от захласа, в който сте изпаднали. Вие трябва да бъдете будни, да не се унасяте.

* Оглавник (ост.) – ремък, който се надява на главата на добиче, за да го водят (бел. ред.)

И тъй, Доброто и злото, отрицателните и положителните сили в Природата са необходими, както са необходими приливите и отливите в морето. Например, седите на една канара, размишлявате върху Божията Любов, без да знаете, че условията, при които се намирате, не се подчиняват на тази Любов. Минава покрай вас едно дете с камък в ръка, хвърля го срещу вас и ви пуква главата. Това е прилив на злото, който е бил насочен спрямо вас. Вие веднага скачате от мястото си и тръгвате след детето да го гоните. По този начин се спасявате. Тъй както се бяхте захласнали на канарата, ако не бяхте хукнали подир детето, вие щяхте да паднете в пропастта, а с това заедно и животът ви щеше да отиде. Детето несъзнателно ви е извадило от това положение. Зад него се крият Разумни същества, които са го насочили да хвърли камъка срещу вас. И тогава вие казвате: „Ела зло, че без тебе по-зле.“ Следователно, когато някой пукне главата ви и с това ви причини скръб, знайте, че Разумните същества са сторили това чрез детето, с което искат да ви кажат, че не сте дошли да благувате на този свят. Той не е свят на блаженство. Затова, докато сте на Земята, не трябва да се захласвате. Щом отидете на Небето, можете да се захласвате, да пеете и да скачате колкото искате.

Освен приливи на злото, в Природата съществуват и приливи на Доброто. Седите пак на канарата, но сега отчаян, обезсърчен – готвите се да се самоубиете. Минава същото дете покрай вас, хвърля камък и пуква главата ви. Вие изпущате револвера от ръката си, хващате се за главата и забравяте решението си да се самоубиете. В този момент ви се притичват на помощ, превързват главата ви и ви казват няколко ободрителни думи. Вие се успокоявате, започвате да мислите правилно и казвате: „Благодаря на детето, което ми пукна главата. Ако това не беше станало, животът ми щеше да отиде.“ Много такива случаи има в живота и за добрите, и за лошите хора: за добрите – да им се покаже Доброто, а за лошите – да ги избавят от злото. Когато в ума ви дойде някоя лоша мисъл, тя има за цел да ви напомни, че светът, в който живеете, не е още Царството Божие, затова трябва да бъдете будни. Когато в ума ви дойде някоя добра мисъл, тя има за цел да ви даде съвет какво добро да направите. Това са разсъждения, които трябва да имате предвид като окултни ученици. Можете да имате още ред философски разсъждения, и това е добро. По този начин ще можете да сравнявате, доколко дадените правила са правдоподобни.

Под зло и Добро, под отрицателни и положителни сили разбирам ония, които работят в две противоположни посоки: злото работи в корените, а Доброто – в клонищата, в цветовете. Обаче и злото, и Доброто са нужни за развитието на Живота изобщо. Службата им е строго разпределена. Един ден, когато завършите своята еволюция, Великите братя, които направляват двете школи, както и цялото човечество, ще наредят друг начин на живеене, съвършено различен от сегашния. При сегашните условия на Живота растението живее като растение (с глава забита в земята), животното – като животно, човекът – като човек. Каквито усилия да прави, човек още не може да живее като Ангел. В бъдеще човек ще мине през благоприятните условия на Ангелите, ще живее като Ангел, но днес това още е невъзможно.

Всички се стремят към определения връх, но трябва да знаете, че пътят към този връх е един. Учителят, който ви ръководи, е застанал на самия връх и казва: „Този път е единствен, но има отклонения надолу и настрани.“ Каквото отклонение да вземете, в края на краищата ще видите, че само един е пътят, само един е върхът. Когато завършите еволюцията си, т.е. когато стигнете върха, ще срещнете Учителя си, който ще ви посочи просторно поле и ще каже: „Сега можете да отидете дето искате, свободни сте.“ Докато стигнете върха, ще вървите само по един път – към Учителя си. Щом стигнете при него, много пътища се отварят и вие свободно можете да правите избор. Докато сте на Земята, няма свобода. Свободата е горе, на високия връх. Придобиването на Свобода подразбира завършване на една еволюция и влизане в друга, съвсем нова.

При сегашното си състояние трябва да се пазите от заблуждения, да не мислите, че има и друг път освен посочения, че има лесни методи за работа. Един е пътят, много са методите. Но ще знаете, че няма лесни методи в света. Не мислете, че като сте млади, разполагате със сила да оправите света. Докато са ученици, младите мислят, че ще напишат някоя книга, с която ще оправят света, или ще държат някаква сказка, която ще произведе преврат в умовете на хората. Така мислят и много от пророците и учителите, но Великите Учители, които управляват целия Космос, знаят, че всичко ще се нареди по съвършено нов план. Кога? – След завършване на века. Сега нещата ще си вървят по стария начин.

Като знаете това, няма да критикувате, няма да се занимавате с отрицателните си черти. Това изисква окултната наука.

Когато се натъкнете на някоя ваша отрицателна черта, веднага я заместете с добра. Същото правете и с вашите приятели и братя. Спирайте се върху доброто в себе си, както и върху доброто на своите близки. Гледайте колкото е възможно по-малко да мислите върху своите недостатъци. Вие правите точно обратното – като че съзнателно сте си задали за цел да се занимавате със своите недостатъци. Какво става тогава? Без да искате попадате в Черното братство. И обратното се случва – ако ученик от Черното братство се занимава с положителните черти на своя характер, той става ученик на Бялото Братство. Следователно препоръчвам ви да се занимавате с положителните си черти. На лошите си черти гледайте като на остатъци от миналото. Какви са лошите черти на ученика, това не ме интересува. Аз искам да чуя от него Истината. Лекарят, например, разпитва болния за състоянието му, не защото се интересува за неговия стомах или за сърцето му, но иска да знае де е болестта му.

Когато изнасям недъзите ви, аз имам желание да ви помогна да се освободите от тях. За да постигнете това, трябва да знаете каква добродетел съответства на даден недъг. По този начин ще си въздействате. Доброто ще изпъди злото навън. Не търся злото у вас, за да ви упреквам, но да ви покажа методи как да посадите Доброто вместо злото. Като ученици на окултна Школа вие трябва да постъпвате разумно. Няма да ви казвам, че трябва да бъдете добри, разумни, но ви давам методи, според които да постъпвате добре, разумно. Умът трябва да се храни със съответстваща за разумността храна. Ще кажете, че за ума е нужно четене на книги. Знаете ли обаче какви книги трябва да четете, знаете ли как трябва да четете? Бих ви препоръчал да четете Шекспир, Гюте, Кант или живота и деянията на пророците, на апостолите. Много от учениците четат безразборно, каквато книга им попадне, вследствие на което в ума им става цяла каша. Те развалят вкуса си към хубавото, към красивото и намират, че това не струва, онова не струва. Те стават големи критици, с мнение за себе си, че много знаят. Като видят, че знаете много, от Бялото или от Черното братства ще ви поканят на служба. Те се нуждаят от знаещи, от учени хора. Ако ви поканят от Бялото Братство, ще ви изпратят за проповедник в някоя голяма черква в Америка и след десет години ще се произнесат за вас от кои проповедници сте и какъв е характерът на проповедите ви.

Ако Черното братство ви покани, ще ви постави пръв министър в България и ще ви каже: „Слушай, тези хора не се управляват с добро, с морал, но се управляват с желязна ръка, със затвор.“ И ти започваш – този осъдиш, онзи осъдиш, докато си създадеш неприятели, докато си натрупаш тежка карма. Всички ония, които вие сте затворили, ще ви причинят ред злини. Това значи да мисли човек, че много знае. Щом знае много, и двете школи ще го впрегнат на работа за свои собствени цели.

Ето защо на ученика се препоръчва положително знание, положителна наука. На ученика се препоръчва смирение. Всеки момент ученикът трябва да знае положително отде иде всяка мисъл, всяко чувство, всяко действие, всеки подтик – отясно или отляво. Всяка мисъл може да има само два резултата – или лоши, или добри. В началото си дадена мисъл може да има добри последствия, а накрая – лоши. И обратно – в началото си може да има лоши последствия, а накрая – добри. Същото може да се каже и за чувствата, и за постъпките. И тъй, всички мисли, които ограничават ума и го лишават от чистота, идат отляво и те непременно трябва да се отстранят. Вие нямате нищо общо с тях. Всички мисли пък, които носят Чистота, Светлина и Свобода, идат отясно. Приемете тези мисли в себе си и дайте им условия да растат. Като говорим за Чистота, имам предвид живата Чистота. Тази Чистота е подвижна, както са подвижни цветовете на спектъра. Ако вземете една стъклена призма и я поставите върху бял плат, платът ще се оцвети според цветовете на спектъра, но само докато призмата е изложена на слънчевите лъчи. Щом слънчевите лъчи престанат да минават през призмата, платът става пак бял, чист, какъвто по-рано е бил. По същия начин действа Истината: тя оцветява, украсява нещата, без да ги боядисва. Докато призмата на Истината действа върху някое тяло, тя го оцветява червено, жълто, синьо, зелено или какъвто да е друг цвят; щом тази призма се премахне, тялото става пак бяло, чисто, каквото е било първоначално. Оплаквате се, че някой ви е оцветил. Лесна работа, достатъчно е да се премахне призмата на Истината от вас, за да станете отново чист, бял. В Бялото Братство могат да те оцветят, могат и да те избелят. В Черното братство обаче боядисат ли те веднъж, никакво избелване по-нататък не става. Техните краски* с нищо не се избелват. Черните хора са боядисани с краска

* Краска (рус.) – цвят, боя (бел. ред.)

от Черното братство; хиляди години трябва да минат, за да се освободят, да се изчистят от тази краска. Следователно и в Бялото, и в Черното братство оцветяват платовете, само че плат, оцветен с призмата на Бялото Братство, моментално може да стане бял, докато при Черното братство това е невъзможно.

Живата Чистота е свързана със закона на Любовта и със закона на Мъдростта. Докато се съобразяваш с тия два закона, ти си чист. Щом направиш най-малкото отклонение, ти изгубваш Чистотата си. Живата Чистота не е постоянно качество на човека, тя е качество главно на Любовта. Това значи: щом Любовта присъства в сърцето, човек е чист. Чистотата е качество едновременно и на ума, и на сърцето. Светлината е качество само на ума. Щом Светлината изчезне, в ума настанва тъмнина, мрак. Това е диагнозата, която определя състоянието на вашия ум и на вашето сърце. Тези състояния пък определят какъв е пътят, по който вървите. Желая ви да имате тази жива Чистота. Когато тя присъства в ума и в сърцето ви, вие сте радостни и весели. Човек не се ражда чист, впоследствие става чист. Светлината моментално сиражда – дълго време се приготвява, моментално се проявява, а също така моментално изчезва.

И тъй, живата Чистота е качество на разумната Любов. Който иска да има тази Чистота, той непременно трябва да е свързан с Любовта. Любовта изключва нечистотата, страданието, завистта, омразата. Тя изключва всички отрицателни прояви на Живота. Дето няма Любов, там съществуват всички отрицателни качества. Дето Любовта влезе, там има Мир, Радост, Веселие, разширяване, Свобода. Когато някой казва, че страда от любов, той не разбира закона на Любовта. Ние абсолютно оспорваме това твърдение. От Любов човек не може да страда, той страда, само когато изгуби Любовта. Това е друг въпрос. Докато Любовта е в човека и го осветява, той е радостен и весел. Щом Любовта го напусне, той започва да страда. Защо? Няма кой да го осветява. Следователно страданието, скръбта показва, че си изгубил Любовта си, че свещта ти е изгаснала и предметът, т.е. обектът на твоята любов се е отдалечил от тебе. Това е малко противоречиво на вашите възгледи за Любовта, но ще го приемете като ново положение. В бъдеще, когато пишете нови литературни произведения, ще си служите с нов език. Сега пишете: „Този човек плаче за изгубената си любов“; тогава ще пишете: „Този човек плаче за

изгасналата си свещ” или „Еди-кой си скърби за изгасналата Любов, за изгасналата Истина.” Казвате, че като люби, човек става разсеян. Всъщност човек става разсеян не когато люби, но когато се страхува да не изгуби любовта си или след като я изгуби. Той мяза на човек, който е изгубил парите си.

Любовта събужда в човека най-възвишени чувства и мисли. Ако е мекушав, страхлив, колеблив и ако умът му не достига, той живее извън Любовта. Който иска да бъде интелигентен, способен, той трябва да се свърже с Любовта и да заживее с нея. Аз не говоря за това, което хората наричат *любов*. Това са чувства, страсти, които правят човека нещастен. Ученикът борави с обикновената, с човешката любов, а Учителят – с възвишената Любов. Когато говори, Учителят употребява всяка дума на мястото ѝ. Той знае защо е употребил една дума, знае какъв ефект ще произведе тя. Когато ученикът говори, той не знае защо е употребил една или друга дума.

Любовта на Учителя е изпитана, тя не може да се изпитва; любовта на ученика не е изпитана и трябва да се изпита. Знанията на Учителя са изпитани, няма защо да се изпитват; знанията на ученика не са изпитани и трябва да се изпитат. Чистотата на Учителя е изпитана, той е минал през този изпит; чистотата на ученика не е изпитана, тя трябва да се изпита.

Следователно любовта, знанието, чистотата, милосърдието на ученика трябва да се подложат на изпит. Това е потребно, то е в реда на нещата. Не мислете, че можете да минете по друг път. По този път са минали вашите учители, по този път и вие ще минете. Ако критикувате, ще забавите своята еволюция.

Любов безгранична.
Мъдрост непрестанна.
Истина постоянна.

Напишете тези три мисли и работете върху тях през цялата година.

Размишление

Без страх в Любовта безгранична!

ОТЛИЧИТЕЛНИ КАЧЕСТВА НА ВОЛЯТА

Втора лекция
11 октомври 1922 г., сряда, София

ОТЛИЧИТЕЛНИ КАЧЕСТВА НА ВОЛЯТА

– Без страх!
– Без тъмнина!

Тайна молитва

За следния път пишете върху темата: *Отличителните черти на Живота.*

Кои са отличителните качества на волята? Първото качество на волята е твърдостта. Твърдостта е опорната точка на волята. Значи волята трябва да бъде твърда и непоколебима като канара. Второто качество на волята е смелостта и безстрашието. Третото качество на волята е приложение, изпълнение, но без отлагане.

Често в ума на човека се явява отрицателната мисъл: „Не може ли някога проявата на волята да спре човека в неговото действие?“ Когато се говори за воля, ние разбираме нейните положителни прояви. Отрицателните прояви на волята са случайности. Ако трен* спре всред пътя, това е случайност. Неговите спирки са определени от една гара до друга, всяка спирка вън от определените гари, това е вън и от тарифата на движението на трена. Следователно твърдост, смелост, безстрашие и приложение са необходими качества за проява на волята на физическия свят. Освен на физическия свят волята се проявява и в Умствения свят. Отличителните качества на волята в Умствения свят са разбиране, проумяване, схващане и долавяне. Това, което си разбрал, ще проумееш; това, което си проумял, ще схванеш; това, което си схванал, ще доловиш. Можете ли от схващането да отидете към разбирането? Не, ще вървите последователно. Едно от отличителните качества на волята в Божествения свят е нейното благородство – волята трябва да бъде благородна, да има благороден импулс, благороден подтик.

Като знаете отличителните качества на волята в три различни свята, вие ще можете да оказате влияние върху своето тяло, върху

* Трен (фр.) – влак (бел. ред.)

сърцето и мозъка си. Например разбирането, проумяването, схващането и долавянето са методи, чрез които можете да упражните влияние върху предната част на вашия мозък. Колкото по-близо е някой от центровете на мозъка до физическия свят, толкова по-голямо е въздействието върху него на физическите качества на волята – твърдостта, смелостта, безстрашието без отлагане. Развитието на горната част на мозъка, т.е. развитието на моралните чувства се постига чрез благороден подтик, предизвикан от милосърдие, правдивост, Любов към Бога и любов към ближните. Тялото на човека е дадено като пособие за упражняване на волята. За да влезете в контакт, в прямо общение или в правилна обмяна със силите на Природата, непременно трябва да знаете как да владеете тялото си. Органите на тялото трябва да бъдат под контрол на волята. Човек извършва волеви и неволеви движения, волеви и неволеви функции, което показва, че много неща не зависят от неговата воля. Например сърцебиенето, мислите, чувствата са вън от човешката воля.

Окултната наука дава ред методи за контролиране на човешките мисли и чувства. Колкото и да се отрича факта, че мислите и чувствата са вън от контрола на волята, това лесно може да се докаже. Достатъчно е да ви убодят някой с игла, за да подскочите веднага и да измените състоянието си, да дойдете даже до избухване. Избухването, разгневяването е процес извън волевия контрол. Това е процес на ферментиране. Всяко ферментиране се дължи на особен род бацили, които са причина за образуване на киселинното. Много такива бацили съществуват както във физическия, така и в останалите светове. За да се освободите от влиянието на тия бацили, вие трябва да упражнявате волята си, тя да въздейства върху мозъка, специално върху въображението. То трябва да се намира под контрол на волята. Въображението представлява отвора на тъмната стаичка, камера обскура*, в която се поставя светлочувствителното стъкло на фотографията. От фотографа зависи дали да се отвори или затвори тази камера обскура. Когато ще фотографира, той отваря камерата. Там, дето въображението не е под контрол на волята, отвърстието на тази камера е постоянно отворено, вследствие на което навреме и без време, съзнателно и несъзнателно се получават отпечатъци

* Камера обскура (лат.) – буквално – тъмна стая; вътрешната част на фотографския апарат (бел. ред.)

върху мозъка. Ако разбирате законите на Природата, вие ще знаете кога да отваряте и затваряте тази камера. Има случаи, когато съвсем не ви са нужни външни впечатления. Например двама души се карат, вие се спирате, отваряте камерата си и приемате впечатления; тези впечатления се предават в мозъка и цели два-три часа след това се преповтарят. Трябва да мине известно време, докато тия впечатления в мозъка се изгладят и той се върне в нормалното си състояние. Друг случай: минавате покрай някоя гостилница точно по 12 ч., време за обяд, искате да влезете вътре, за да се нахраните, пипате джоба си, но се оказва, че нямате пари. Тръгвате из улиците недоволен, неразположен, като носите във въображението си образа на всички ония хора, които ядат. Минавате покрай втора, покрай трета гостилница и виждате, че всички хора ядат. Настроението ви се влошава още повече и вие се чудите защо днес трябва да постите. Чрез този пост Разумните същества са ви поставили на изпит, да опитат волята ви. Този ден именно не трябва да минавате покрай гостилниците. У вас пък тъкмо тогава ще се яви желание да обиколите гостилниците, дано видите някой приятел да ви покани на обед. Този ден останете в дома си и разсъждавайте философски: „Толкова години вече как ям и пия. Какво съм придобил от това? Не мога ли поне един ден да не ям и да постя?“ Така трябва да разсъждава окултният ученик. Да пости един ден, това не значи, че той трябва да се изтезава от глад. Че някой щял да гладува един ден – това е случайност, това е временна проява в живота, която трябва да се приеме в положителен смисъл.

Както виждате, методите на Природата коренно се различават от човешките. Всички неща в Природата не са систематизирани, както хората разбират. На пръв поглед като че всичко в Природата е разхвърляно. Като се качвате по планинските върхове, виждате долини, гори, полета, в които всичко е в голям безпорядък – тук виждате големи дървета и веднага до тях – по-малки, там виждате големи и малки цветя разбъркани, другаде виждате големи и малки камъни едни до други или разхвърляни. Гледате и се чудите на този безпорядък. Ако човек би нареждал градина, в първите редици ще постави малките цветя, после – по-големите и така ще ги нареди последователно. Ако нарежда камъните, първо ще тури по-малките, после – големите и т.н. Обаче, който разбира законите, във външния безпорядък той ще види смисъла, разумността на Природата. Важно е за

човека, като се движи всред Природата, да разсъждава, да изучава нейните методи и закони. Изучете развитието на едно дърво и ще видите каква хармония съществува в отделните му части. Виждате, че едно дърво се е изкривило малко, това не е случайно. Изкривяването на дървото показва, че то е срещнало някакво препятствие на пътя си. За да преодолее това препятствие, дървото се е извило малко. Значи някаква разумност е движила развитието на това дърво. Следователно, когато срещаме изкривявания или някаква разхвърляност в Природата, това говори за неблагоприятните условия, които съществуват на Земята. Веднъж тези условия преодоленни, това показва каква голяма разумност има в Природата.

Също така и мислите, и чувствата на човека са разхвърляни, т.е. нехармонично поставени. Защо? Защото условията, при които живеете, не са благоприятни. Какво трябва да правите? Да преустроите вашия ум, вашето сърце. Как ще ги преустроите? Като вложите в тях ново съдържание – нови мисли и нови чувства. Да преустроите мозъка си, това не значи да го завладеете. Често хората казват, че трябва да завладеят Природата. Не, Природата никога и никой не може да завладее. Природата представлява Божественото тяло, следователно Бог никога няма да остави някой да завладее тялото Му и да се разпорежда с него както иска. Понеже съвременните хора искат да завладеят Природата, те си навличат големи злини и нещастия. По този начин тя им дава добър урок, показва им, че те не могат да я завладеят. Те трябва да ѝ се подчиняват, да я слушат. Мислите ли, че бащата ще се остави на сина си да му тури гем* на устата и да си играе с него като с конче? Да завладеем Природата, това значи да завладеем своите мисли, чувства и желания.

Друго криво положение в съвременните хора е мисълта, която те поддържат, че трябва взаимно да си упражняват влияние, да се завладяват. Това е лесно, но не е позволено. Черното братство разполага с ред методи за това. Като свържеш краката и ръцете на един заспал човек с въже, ти си го завладял вече. Щом се събуди, ще му кажеш: „Сега аз заповядвам!“ Какво печелиш с това? Тялото на човека можете да владеете, но никога – неговия ум и неговото сърце. Щом се освободи от въжето, той ще направи същия опит с вас. Когато спи човек, вие можете да го връзвате и, като вързан, можете да му влияете, но

* Гем (тур.) – юзда (бел. ред.)

щом се събуди, влиянието остава само върху тялото му, а не и върху ума, сърцето, душата или Духа му – те никога не могат да се подчинят на чуждо влияние, те не се поддават на връзване.

И тъй, при упражняване на волята Бялото Братство изисква всяка мисъл да бъде чиста, пряма, изправна и благородна. Силната воля не подразбира груба, физическа проява, както съвременните хора казват, но тя се изразява в примирителни действия. Допуснете, че един ден ви се представят сто случая да направите зло, а един случай да направите добро. Силата на волята ви ще се види при стотте случая, ако се прояви в примирителен смисъл. Обаче, ако направите сто злини, а едно добро, доброто не може да компенсира извършените злини. Следователно всеки трябва да упражнява върху себе си вътрешен контрол, да прилага волята си, за да разбере своите отношения към Природата и към ближните си.

За да изучавате проявата на волята трябва да наблюдавате растенията. Например, ако отидете в някоя борова гора, ще видите, че боровите растат наблизко един до друг и приемат конусообразна форма. Когато растат близо един до друг, те икономисват пространството. Боровите предават това свое качество и на брястовете, както и на други дървета, които растат около тях. Например, щом са около боровите, брястовете растат нагоре, приемат конусовидна форма; щом са далеч от тях, те се издигат нагоре и се разширяват. Боровите обаче винаги запазват своята конусовидна форма. Това показва, че борът има духовна култура, той не е материалист. Следователно, когато се разширява нагоре, волята има материалистически стремеж; когато запазва конусообразната си форма, с постоянен стремеж нагоре, тя има духовен характер.

Сега ще ви дам един метод за развиване издръжливостта на волята. Този метод е тъй нареченият примирителен. Той се отнася само до ония хора, които имат силна воля. Ето в какво седи методът: ще си представите, че сте студент, приготвили сте си 25 000 лева за издръжка, но по някаква случайност някой влиза в стаята и открадва парите ви. Започват ред изпитания: хазяйката ви изпъжда от къщата си, гостилничарят не ви дава да се храните в гостилницата му, приятелите ви изоставят и вие оставате на улицата сам, без подслон, скитащ се от една улица в друга, без никаква помощ. Като си представите това нещо, ще се наблюдавате, за да видите какви чувства се събуждат у вас. Ако се уплашите и

кажете дано не ви се случи такъв изпит, вие сте пропаднали. Колкото и да се молите да не ви дават такъв изпит, има вероятност да ви се даде, има вероятност и да не ви се даде. И едното е възможно, и другото е възможно. Мислите ли, че като постъпите в някое музикално училище, няма да ви дават мъчни упражнения? Ако ученикът каже на учителя си, че иска да му дава лесни упражнения, учителят ще каже: „Намери си друг учител!“ Който иска да учи, той трябва да е готов на всичко – и на мъчни, и на лесни упражнения. Ако отидете при някой художник, и там ще срещнете същото. Речете ли да искате само лесни упражнения, учителят ще каже: „Намери си друг учител!“ Следователно, щом влезете в окултната Школа, ще очаквате мъчни задачи. Ако си правите илюзии, че там ще ви дават само лесни задачи, учителят ще каже: „Намери си друг учител! Това училище не е за тебе.“

Следователно, както в науката, в музиката, в изкуството са необходими упражнения, така и в окултната наука са необходими методи. Ако не прилагате дадените методи, няма да постигнете желаната цел, няма да придобиете нужното знание. Има хора в света със силна, с твърда воля. Като дойде до някоя операция, такъв човек дава ръката си да му направят разрез без никаква упойка. Той седи спокоен, мускул не мръдва на лицето му и като се свърши операцията, казва: „Свършихте ли вече?“ Как е развил той тази воля? Чрез упражнения, чрез прилагане на различни методи. Бих желал и вие да имате такава воля. Като дойде ножът до кокала, да турите ръката си върху раната и след двадесет минути да оздравее. Човек със силна воля може да направи това. Защо? Защото той може да концентрира праната от въздуха и да я отправи към раната си. За да постигнете такава воля, трябва да бъдете безпощадни към погрешките си – не да се критикувате, но да констатираме нещата така, както сеизмографът отбелязва земетресенията, както светлочувствителната плоча на фотографията отпечатва образите. Не бивайте слепи към погрешките си, но ги изправяйте! Как ще изправяте погрешките си? Посетете едно музикално училище и ще видите как учителят поправя ученика си. Дватама свирят и ако ученикът сгреши някъде, учителят казва: „Не свириш вярно, започни отново!“ И двамата започват отново. Щом ученикът изправи погрешката си, учителят казва: „Продължавай нататък, вземи другата позиция!“ Като сгреши, трябва ли ученикът да сваля ръка от цигулката, да заплаче и да каже: „Учителю, простете ме, сгреших.“ Няма защо да плаче,

да прекъсва свиренето. Той трябва да върви напред. И тъй, като направите една погрешка, не оставяйте цигулката и лъка настрана, но продължавайте, правете опит след опит, докато най-после тоновете на вашата цигулка се слейт с тоновете на цигулката на вашия учител. След това продължавайте напред.

Какво е цигулката за човека? Цигулката представлява човешкото тяло. Какво правят учениците по музика? Като не им върви, те продават цигулката си. Пазете священо следното правило: и при най-мъчните условия на Живота не продавайте цигулката си! Цигулар, който при трудните условия на Живота продава цигулката си, е осъден на големи страдания. – Имал дългове, които трябвало да плати. – Щом има дългове, нека свиря. По този начин той по-лесно ще изплати дълговете си, отколкото ако продаде цигулката си. От окултно гледище не е позволено на ученика да продава цигулката си. Ако продаде цигулката си, той ще се намери вън от училището. Всеки ученик трябва да има своя цигулка; училището не дава цигулки на заем. Следователно каквото и да е тялото ви, каквито недостатъци да има, те могат да се изправят. Как? Чрез упражнения. Както цигулката чрез упражнения все повече се обработва, така и човешкото тяло чрез упражнения, чрез работа се изправя и развива. Например, тази година мога да ви дам задача да работите върху носа си – да го удължите или разширите с един-два милиметра. По-лесно е да се разшири носът, отколкото да се удължи. За да стане волята ви устойчива и положителна, трябва да измените палеца и долната част на брадата си. Долната част на брадата ви трябва да бъде малко издадена навън, да се образува малка вдлъбнатина. Това оформя брадата, придава ѝ по-хубава форма. Палецът пък трябва малко да се разшири и удължи. Ако не можете да постигнете това, каква воля е вашата?

Казвате, че хората си влияят взаимно. Питам: като студенти какво влияние оказахте в университета? Вие имате убеждения, но се страхувате да не ви познаят какви сте и гледате да минете незабелязано. Вие искате като богатият търговец да минете незабелязано покрай разбойниците, да не ви оберат. Така постъпва страхливият човек. Който има положително верую, положително убеждение, той трябва да бъде готов да обоснове своето верую не с думи, но с прояви. Човек с убеждение е като електрически ток, който тече по жиците – дето минава, произвежда светлина и топлина. Умовете на повечето светски

хора функционират главно около ушите, около слепите очи, вследствие на което мисълта им не може да се издигне в горната част на мозъка. Опитният градинар отправя водата там, за да полее тези части, да се създаде в тях по-висока мисъл. Така постъпва Природата. Как възпитава тя материалиста-селянин? Докато има плодородие, той обикаля кръчмите, пие, чука се с приятели, за нищо не мисли. За да го застави да мисли, Природата започва да го възпитава. По какъв начин? Изпраща суша. Селянинът сее, но реколтата е слаба, а сушата – голяма. Седи селянинът и си мисли: „Каква е тази работа, какво съм сгрешил пред Господа?“ Мисли той и повдига очи нагоре. Ако две-тригодишнина ред няма дъждове, сеитбата изсъхва, селянинът още повече се замисля и става по-смирнен. Значи, когато иска да възпита човека, Природата му взема ония предмети, които отвлечат вниманието му, които му пречат да мисли.

Друг метод, с който Природата въздейства върху материалистите, е поставяне на клинове. При този метод не се иска много говорене. Ще минете покрай някой материалист и ще му кажете тихичко: „Мислиш ли, че материята е нещо реално?“ или „Мислиш ли, че сегашният живот е устойчив?“ Ще кажете тези думи и ще заминете, те са като клинове в мисълта. Тогава човек започва да мисли. Природата има за цел да застави човека да мисли, а не да го убеждава. Щом мисълта му почне да действа, той ще ви потърси, ще иска да поговори с вас върху материята. Но и в този случай вие не му говорете надълго, нека той се изкаже. Като се изкаже, запитайте го: „Мислиш ли, че твоите възгледи са прави?“ Това ще го засегне и той ще продължи да говори, да доказва, че възгледите му са прави. Когато говори, вие трябва внимателно да го изслушате. Достатъчно е веднъж да се заинтересува, за да търси случай да се разговаря с вас. Той не се поддава, съзнателно даже дава отбой, но мисълта му започва да работи. Щом мисълта му почне да работи, енергията на новата мисъл прониква в него, започва да напоява и горните центрове на мозъка. Този метод се казва *метод на подпушване*. Чрез него ще подпушите човека от едно място, за да го накарате да търси изход от друго. Правете малки опити в това отношение, за да видите какви резултати ще имате.

Размишление

Без страх в Любовта безгранична!

ПСИХИЧЕСКО НАБЛЮДЕНИЕ

Трета лекция
18 октомври 1922 г., сряда, София

ПСИХИЧЕСКО НАБЛЮДЕНИЕ

*Fir-für-fen
Tau-bi-aumen*

Тайна молитва

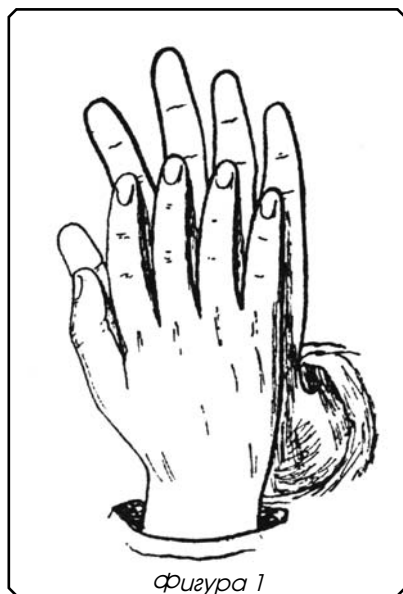
Четоха се темите върху „Отличителните черти на Живота“.

Сега ще ви дам едно психическо упражнение. Всички ще извадите тетрадките или тефтерчетата си и ще пишете като заглавие на упражнението: *Психическо наблюдение*. Упражнението не е мъчно, но и лесно не е. През време на упражнението стомахът ви трябва да бъде свободен.

Упражнение: вдигнете лявата ръка с разтворени пръсти нагоре, с длан към лицето, а показалецът на дясната ръка поставете върху показалеца на лявата (върховете им). Наблюдавайте каква мисъл ще мине в този момент през съзнанието ви. Каквато мисъл мине през съзнанието ви, отбележете я с две-три думи, накратко. Може да не мине никаква мисъл през ума ви – това да не ви смущава. При това ще наблюдавате дали мисълта ви е приятна или не, дали е отрицателна или положителна. Ако е отрицателна, отбележете я с черна точка; ако е положителна – със светла точка. Ще бъдете искрени в наблюденията си, ще констатирайте нещата, както са в действителност, без да се стеснявате. Например пътувате от София до с. Драгалевци. От двете страни на пътя си, отляво и отдясно срещате различни неща. Ако искате да дадете точно описание на пътя, ще отбележите всичко, каквото сте видели, без никакво стеснение. Не мислете, че ако констатираме известен факт както е в действителност, ще се изложим. Този факт не представя самите вас; той е нещо отделно от вас.

Като поставите показалците си с върховете един срещу друг, ще концентрирате мисълта си в продължение на една

минута. След това ще поставите показалеца си на средния пръст на лявата ръка и пак ще се съсредоточите около една минута; ще следите каква мисъл минава през ума ви. След това ще поставите показалеца си върху безименния пръст на лявата ръка, после – върху малкия пръст и най-после – върху палеца. Ще държите показалеца си на всеки пръст пак около една минута като следите мислите, които минават през ума ви, и ще ги отбелязвате в тетрадката си. Като правите това упражнение, ще усетите, че от всеки пръст излиза особена, специфична космическа енергия. Значи всеки пръст е проводник на особена енергия, на особено течение. Когато показалецът изреди всичките пръсти на лявата ръка, ще допрете двете си ръце, но само в края на пръстите им. В това положение на ръцете си ще мислите хубаво. Правете упражнението два пъти на ден – сутрин и вечер в неопределен час, но главно след свършване на предвидената от вас работа. Тази е първата част на упражнението.

Фигура 1

Втората част на упражнението се различава малко от първата, а именно: вдига се дясната ръка с разтворени пръсти нагоре, с длан, обърната към лицето. Показалецът на лявата ръка подpira показалеца на дясната вече не на върха, а през средата на пръста. В това положение на пръстите ще концентрирате мисълта си около десет-двадесет секунди. След това средният пръст на лявата ръка ще подпре средния на дясната и пак ще концентрирате мисълта си. После безименният пръст на лявата ръка ще подпре безименния на дясната и т.н.

При подпирането на всеки пръст ще концентрирате мисълта си по десет-двадесет секунди. В това положение на пръстите ще вдигнете ръцете си над главата, ще съсредоточите мисълта

си известно време и ще свалите ръцете си долу. Това ще направите три пъти, след което ще свалите ръцете си долу, но вече отделени една от друга.

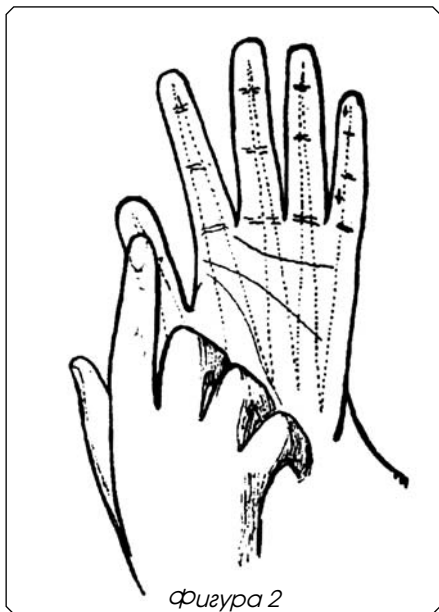
Ще правите упражнението една седмица – значи всичко четиринадесет пъти. Като правите това упражнение, ще видите какви са проявите на вашето съзнание и доколко полето на това съзнание е будно и разширено. Гледайте на упражнението сериозно. Правете го, когато сте сами, а не пред хората, да не го опорочат. Ако някой види, че сте вдигнали само единия си пръст, ще каже: „Този човек смята нещо.“ Като види, че сте вдигнали и двата пръста, ще се чуди какво правите.

Двете ръце на човека са се образували при различни условия: дясната – при инволюцията на човека, а лявата – при еволюцията. Значи, когато човек е слизал от Невидимия свят, по-голямата част от енергията е минавала през дясната му ръка. Обаче тази енергия първо е минала през лявото полушарие* на мозъка, после – през сърцето и най-после – през ума.

Като правите упражнението, ще бъдете внимателни, ще се самонаблюдавате какви промени стават в съзнанието ви. Може да не станат никакви промени – това да не ви обезсърчава. Само за себе си упражнението е интересно, без да очаквате много нещо от него. Това движение на пръстите е цяла музика. В бъдеще ще може да се построи такъв окултен инструмент, с който да се свири. Даденото упражнение има практическо приложение. Когато сте неразположени духом и рискувате да загубите равновесието си, направете това упражнение няколко пъти, докато възстановите нормалното си състояние. При докосване на всеки пръст трябва да размишлявате. Когато се докоснете до показалеца, ще си кажете: „Аз трябва да бъда благороден във всичките си постъпки!“ Когато се докоснете до средния пръст, ще си кажете: „Аз трябва да бъда справедлив, да разсъждавам правилно върху всички неща в Живота!“ При докосване до безименния пръст ще си кажете: „Аз трябва да обичам науките и изкуствата!“ При докосване до малкия пръст ще си кажете: „При всички търговски сделки аз трябва да бъда изправен, да се съобразявам със законите на материалния свят!“

* Полушарие (рус.) – полукълбо, хемисфера (бел. ред.)

Следователно по отношение на своя обективен ум вие ще се поставите като господар и ще му кажете: „Слушай, аз искам от тебе да бъдеш благороден, справедлив, разумен слуга, да ме не лъжеш и крадеш, да приключваш сметките си добре. Ако не изпълниш тези условия, ще те уволня.“ Така ще се разговаряте със себе си, със своя обективен ум. Когато разбере, че има добър, разумен господар, обективният ум всякога е готов да слуша. В човека се проявяват два ума, но висшият ум в него трябва да господства над обективния. В животните господства обективният ум, затова те са жестоки. В тревопасните господства субективният ум. Библията нарича тези два ума *двата човека* – човекът на плътта и човекът на Духа, които живеят всякога заедно.

фигура 2

Когато правите упражнението, същевременно ще мислите и за планетите, с които са свързани отделните пръсти. Палецът, например, се влияе от Венера, показалецът – от Юпитер, средният пръст – от Сатурн, безименният – от Слънцето, а малкият – от Меркурий.

Щом завършите двете части на упражнението, ще направите следното движение върху пръстите: ще поставите десния показалец на върха на левия малък пръст и ще го движите до долу – до основата на китката; оттам ще се движите нагоре до върха на безименния; от него – пак

надолу до китката и нагоре до върха на средния пръст; от върха на този пръст показалецът слиза надолу до китката и после – нагоре до върха на показалеца; от него – надолу до върха на палеца. По този начин десният показалец ще обиколи всички планети, ще засегне и Марс – на войната, и Луната – на въображението. Пръстите на ръката трябва да бъдат разтворени.

Добре е, като правите упражнението, да отбелязвате точно часа, минутите и секундите, когато сте го започнали. Това упражнение изисква голяма точност, понеже е свързано с времето и пространството. За предпочитане е да се водите от слънчевия часовник. Онези, които са чувствителни, могат да правят упражнението в момента, когато на хоризонта се яви първият слънчев лъч. При това положение ще имате отлични резултати. Който е чувствителен, той може да се обърне с гърба си към изток и да почувства кога се явява първият слънчев лъч. В този момент именно той ще почувства в слънчевия възел слаба, приятна топлинка. Понеже гръбнакът е свързан със симпатичната нервна система, той е в състояние да възприеме топлината на първите слънчеви лъчи.

Някога можем да направим следния опит: сутрин, преди изгряването на Слънцето, целият клас ще излезете на открито, ще обърнете гърба си към изток и ще се концентрирате. В това време очите на всички трябва да бъдат завързани, да не гледате. Аз ще наблюдавам кога ще се яви първият слънчев лъч. От време на време ще ви запитвам дали Слънцето е изгряло. Онези, които са чувствителни и са възприели вече тази топлинка в слънчевия възел, веднага ще кажат: „Слънцето изгря!“ Всеки сам може да прави тези опити, да проверява своята чувствителност. Понякога вие възприемате тази топлина, но се колебаете дали Слънцето е изгряло или не. Всяко колебание предизвиква раздвояване на съзнанието. Щом съзнанието се раздвои, вие губите вече вътрешните си впечатления.

Тайна молитва

ОТЛИЧИТЕЛНИТЕ ЧЕРТИ НА ЖИВОТА

Четвърта лекция
25 октомври 1922 г., сряда, София

ОТЛИЧИТЕЛНИТЕ ЧЕРТИ НА ЖИВОТА

*Fir-für-fen
Tau-bi-aumen*

Тайна молитва

Прочетоха се работите върху темата „Отличителните черти на Живота“.

Съвременните хора казват, че Животът е движение. Съгласни ли сте с това? Вие как разбирате Живота?

Прочетоха се следните стихове:

*„Блага дума на устата –
туй е ключът на сърцата.“*

Коя дума в прочетения стих е най-съществена? – *Блага дума*. Отде произтича благата дума, отде произтича Любовта? Може ли да се каже, че Любовта произтича от Живота? Причината може ли да произлезе от последствието? Ще кажете, че Любовта създава Живота. Не, Любовта не може да създаде Живота. Защо? Животът не може да бъде създаден. Създаването е механически процес. Създават се, градят се къщи, но в този смисъл Животът не може да се гради. Ще кажете тогава, че Животът съществува. Животът е без начало и без край. Може ли да кажете за това, което няма начало и край, че съществува? В своя първичен произход думата *съществува* е била във възходяща степен, но постепенно е слизала и днес в български език я виждаме в низходяща степен. Думата *съществува* произлиза от корена *са*, което значи проява, изявяване. Значи Животът се проявява.

Ще ви задам още няколко въпроса. Може ли да изтече това, което се проявява? Ако кажете, че всяко нещо, което се проявява, изтича, тогава ще ви запитам де остава Животът? Какво разбирате под думата *живот*? Като четете темите си, забелязвам, че вие се стремите да напишете нещо красиво, с хубави изрази, без да съдържа Истината. В това отношение вие мязате на модерните дами, които се обличат с красиви, скъпи дрехи, за да се представят пред света, без да обръщат

внимание на това дали дрехите им са топли, хигиенични. Но това, което е позволено в света за светския човек, не е позволено за окултния ученик. Когато светският човек е гладен, пътувал е няколко дена без хляб и няма близки, към които да се обърне, той ще се моли на този, на онзи, ще апелира към тяхното благородство, към тяхната добрина, дано го нахранят. Обаче, ако окултният ученик изпадне в такова положение, не му е позволено да говори толкова много, това са излишни думи. Той трябва да каже: „Гладен съм!“, нищо повече. Всяка трета дума не е на мястото си. Който го чуе, ще каже: „Гладен е човекът, да го нахраним.“ Всеки знае какво нещо е гладът. Ако гладният започне да обяснява защо е гладен, от колко време гладува, кой как мине покрай него, ще каже: „Оставете го, не го слушайте, този човек не е гладен.“ Сам по себе си гладът е нещо силно. Всяко обяснение около него ще го обезсили.

Да се върнем към въпроса за Живота. Как мислите, може ли да се определи какво нещо е Животът? Някои казват, че Животът е съзнание, т.е. че вън от съзнанието Животът не съществува. Думата *съзнание* е съставена от *съ* и *знание* – то означава нещо, което е със знание. Понеже нашето съзнание не обхваща целия Живот, следователно Животът не може да произтича от съзнанието. Съзнанието не може да обърне даже нашия живот, а още повече целокупния. Ако приемем Живота като движение, самото движение е обхванато от съзнанието. Значи още по-малко Животът може да се разглежда като движение.

Сега, да проследим вашата мисъл още по-нататък. Как мислите, постоянно нещо ли е съзнанието? Не е постоянно. Може ли тогава Животът да се измерва с непостоянна мярка? Ако съзнанието е постоянно нещо, нека го подложим на десетдневен пост, да видим ще запази ли формата си или ще я измени. При това положение ще забележим, че съзнанието, което първоначално е било светло, постепенно започва да потъмнява. Когато съзнанието ви е светло, вие сте тих, спокоен, доволен. Щом започне да потъмнява, вие ставате нервни, недоволни, не можете да се контролирате. Следователно, ако съзнанието е постоянна, неизменна мярка, може да се каже, че Животът е съзнание. Но невъзможно е Животът да се сравнява с една непостоянна, изменлива величина, каквато е съзнанието. Художникът рисува една хубава картина и се радва на картината си; на какво се дължи неговата радост – на картината

или на друго нещо? Може ли човек да се радва на предмет, в който няма никакъв Живот? Може ли да се радва на един скъпоценен камък? Не може да се радва човек нито на картина, нито на някой скъпоценен камък. Друго нещо предизвиква Радостта. Млад момък обича млада мома; ако този момък намери един скъпоценен камък и го подари на своята възлюбена, той ще се радва. Радостта му обаче не се дължи на скъпоценния камък, а на това, че го е дал на възлюбената си. Ако тя не съществуваше, скъпоценният камък за него нямаше да има никаква цена.

И тъй, нека всеки си отговори в какво се заключава неговият живот. Мислете върху този въпрос. Спрете се специално върху думата *живот* и наблюдавайте как ще я почувствате дълбоко в себе си, с какво е свързана тази дума у вас. Не търсете какво са казали философите или учените за живота. Важно е как е поставена тази дума за самите вас. Изговорете думата *живот* на срички, проточено, във вид на песен, като наблюдавате какво впечатление ще произведе. На пръв поглед тази дума изглежда обикновена, но в нея се съдържа една от великите истини на Природата. Вие не сте си задавали въпроса живеете ли, за да почувствате колко е интересен Животът.

Сега вие минавате за ученици от специален клас. Но представете си, че вземете всичките си теми за Живота и ги прочетете на един тежко болен. Как мислите, могат ли вашите теми да събудят Живота в този болен? На какво мязат темите ви? Лягате вечер, заспivate, а сутринта разправяте, че сте ходили някъде, разхождали сте се, срещали сте се с много хора. Вярно ли е това? Тялото ви е било на леглото, краката и ръцете ви не са се мръднали от мястото си, с какво сте ходили тогава? Будни ли сте били или в спящо състояние? Спали сте. Ако бяхте будни, вие трябваше да помните де сте ходили. Такова е вашето състояние и в будния ви живот – вие мислите, че сте будни. Не, не сте будни. Вие още спите, но време е вече да се събудите. Само аз не казвам, че спите; и вие сами казвате това. Когато някоя нова идея влезе в ума ви, казвате: „Пробудих се! Чудно, как съм спал досега!“ Като се намерите в по-голяма светлина, казвате: „Сега виждам вече, като че се пробуждам от дълбок сън.“ Че сте в спящо състояние, това се вижда от обстоятелството, че всички предмети около вас, всички понятия за нещата са разхвърляни, несвързани във

вашия ум. Като казвам, че се намирате в спящо състояние, не ви критикувам, но искам да ви дам нова насока да мислите.

Какво означава думата *спящ*? Представете си, че отивате при един учител по музика, искате той да ви учи. Учителят ви показва цигулката, лъка, отваря нотите и гледа какво ще направите. Вие виждате цигулка, лък, някакви точкици, чертички – едни нагоре, други надолу – и си отивате. Това още не е музика. Вие сте интелигентен, способен, имате желание да учите музика. На другия ден пак отивате при учителя си. Той ви показва същите неща, но същевременно ви дава лист и молив и гледа какво ще правите. Вие взимате молива и започвате да описвате какво представляват цигулката, лъкът, нотите и т.н. И това още не е музика. На третия ден отивате при учителя си, взимате цигулката и лъка в ръце и започвате да се упражнявате. Учителят ви посочва как да държите цигулката и лъка, как да свирите. Така продължавате ден след ден, докато най-после дойдете до положение сами да свирите. Всички ноти трябва да минат през ума, през съзнанието ви и тогава да кажете, че знаете вече какво нещо е музиката. Такова нещо е Животът. Докато не знаете да свирите, вие бяхте спящ за музиката; щом се научихте да свирите, вие се събудихте за музиката. Опитали ли сте Живота? Казвате, че Животът е радост. Опитали ли сте Радостта? В Живота има много скърби. Опитали ли сте тия скърби? Хората още не са изпитали истинските скърби. Една и съща ли е скръбта на овцата, която губи живота си, и на човека, който губи шапката си? Каква скръб е тази, че някой изгубил шапката си? Никаква скръб не е това, то е чиста илюзия. Една скръб познавам и тя се предизвиква при загуба на Любовта. Няма по-голямо страдание, по-голяма скръб за човека от тази, да опита веднъж Любовта и след това да я изгуби. Тази скръб е истинска, реална скръб. Следователно може да се скърби само за Реалното, а не за илюзиите в Живота. Кога се радва човек? Когато намери изгубеното.

Две важни неща има, които Животът изисква: те са храната и водата. Значи гладът и жаждата са две силни неща, които лишават всички същества от Живота. Когато човек гладува, Животът в него се проявява, изисква храна. Докато не приеме тази храна, той изпитва мъка, безпокойствие, страдание; щом приеме храната, в него наставя мир, доволство. Така разбират простите, неучените хора Живота. Казвате: „Само вода и храна ли са нужни за

Живота?” Много са елементите, които Животът изисква. Ще ви дам следния пример: затварят едного в една стая и от време на време му донасят хляб и вода. Седи той в стаята година, две и всички знаят, и той сам знае, че е жив, живее в тази стая. След време изваждат този човек от стаята и го оставят в една хубава градина. В градината той вече може свободно да се разхожда, да диша чист въздух, да се радва на светлината. Той казва: „Сега вече живея!” Не се минава много, завеждат този човек в една богата библиотека и го оставят там да чете каквото иска – по свобода и по разположение. Този човек се чувства доволен, щастлив и казва: „Сега живея още по-добре, започнах вече да разбирам смисъла на Живота.” Както виждате, този човек и в първия случай живее, но като затворник; и във втория случай живее, но е свободен от затвора; в третия случай живее като човек – с всички нужди на своето външно и вътрешно естество.

Животът трябва да се разбира във всички негови най-тънки прояви, във всички негови тънки изисквания. Който изпитва Живота в неговите тънки и разумни прояви, той всякога е доволен, защото кръгът на неговата дейтелност се разширява. Той изпитва приятно чувство на растене, на живот в своя ум, в своето сърце, в своята душа. Аз употребявам думата *гуша*, но за вас тя е нещо неопределено. Душата е нещо извън времето и пространството – с нищо не се мери, душата обхваща времето и пространството. Какво са всъщност времето и пространството? Това са две временни мерки, с които се определят нещата на физическия свят. Животът предизвиква едно топло, нежно чувство в човека. Който е изпитал това чувство, той никога не може да го забрави. Представете си, че се качвате по една хлъзгава скала, вървите бавно, внимателно, но по някаква случайност се подхлъзвате. В този момент един ваш приятел ви хваща за ръката и ви задържа. При тази смяна на чувства, пред ужаса, който изживяхте, и при подкрепата, която получихте, у вас се събужда нежно, топло чувство – проява на Живота. През каквито перипетии и да минете в живота си, вие никога няма да забравите това чувство. То е толкова силно, колкото любовта на приятеля ви е била по-голяма. Той ви е подкрепил с риск на живота си. Анализирайте това чувство в себе си, за да разберете поне външната страна на Живота.

Какви качества приписват днес на Живота? Казват, че Животът носи радост, скръб и движение. Други поддържат, че

Животът е състояние на душата, в което тя се самосъзнава, т.е. съзнава, че живее, че се намира в хармония със себе си, с великите закони на Природата. Да бъдете в хармония със себе си, това значи всичко във вас да бъде в пълен ред и порядък. Представете си, че имате хубава, добре наредена градина, всичките ѝ пътеки – постлани с пясък и вие се разхождате из пътеките ѝ доволен, щастлив. По невнимание обаче каквото сте носили, забравяте го на пътеките – тук някое гърне, там някое столче, другаде разхвърляни камъни. Прибирате се вечерта вкъщи доволен, че всичко е в ред и порядък. Случва се, че същата вечер още, увлечен в своите философски размишления, пожелавате да излезете в градината, за да се разходите, да подишате чист въздух. Както вървите из пътеките, спъвате се в гърнето и се чудите кой е оставил това гърне на пътя ви. После се спъвате в столчето или в някой камък и се чудите кой е оставил тези неща на пътя ви. Забравяте, че вие сами сте оставили тези работи из пътеките на градината. Като се блъскате от предмет на предмет, най-после казвате: „Чудно нещо, как се е обърнал светът с главата надолу!“ Кой е обърнал света в това положение? Вие самите – сами вие сте обърнали вашия свят с главата надолу, сами вие сте поставили пречки по пътя на вашия живот, а после се чудите кой ги е поставил. Спъвате се в нещо и започвате да скърбите. Трябва ли да скърбите, че се е прекатурило едно малко столче? Ще скърбите ли, че сте се спънали в нещо и сте паднали на земята? Вие трябва да скърбите, ако разберете, че някой ваш неприятел е поставил тази пречка на пътя ви. Но ако знаете, че сами сте причина за това, няма защо да скърбите. И тогава не остава нищо друго, освен да се наведете, да вдигнете пречката от пътя си и да я турите настрана.

Следователно, като изучавате Живота, започнете от най-съществените, от най-елементарните му прояви. Що се отнася до същината на Живота, това е въпрос, който никога няма да разрешите. Да разберете същината на Живота, това значи да разберете какво представлява Бог в своята пълнота. Невъзможно е да разберете Бога във всичката Негова пълнота. Вие не можете да разберете дори каква е будността на Неговото съзнание. Той всеки момент е буден, съзнанието Му обгръща всичко, чувства се господар, неограничен, мощен в своите възможности да направи каквото пожелее. За вас

това е непонятно. Вие съзнавате в себе си, че не можете да направите това, което желаете, и се чувствате нещастен. Няма защо да страдате, тъкмо в безсилието ви се заключава вашето растене. Днес сте изпълнени с радост, скачате, пеете, мислите, че всичко можете да направите; утре виждате, че нищо не можете да постигнете. Днес се качвате, утре слизате, но не знаете защо се качвате и защо слизате. В тези контрастни състояния именно вие растете. Ако ви попитат защо сте дошли на света, нищо не можете да кажете. Отде сте дошли – пак нищо не знаете. Някои философи, учени казват, че сте дошли от другия свят, но вие не помните това. Имате ли някакви спомени от другия свят? Не само това, но вие не помните дори нещо от първата си годишна възраст, от първата година на раждането. Помните ли нещо от първата година на своето детинство? Нищо не помните. И от втората, и от третата година на детинството си нищо не помните. Може би едва в четвъртата година на детинството ви е станало слабо пробуждане на съзнанието и вие сте запазили някакви спомени от това време.

Като разсъждавате така, като се анализирате, ще видите, че има мъчни въпроси за разрешаване, които трябва да оставите настрана. Например, какво бихте писали върху темата: „Що е Бог“? Едни ще пишат, че Бог представлява онази Първична велика сила, която е създала света, прониква атомите и молекулите и ги движи, тя е създала целия Космос, всички светове, океани и морета и т.н. Това не е Бог. Други ще пишат, че Бог е Любов. В какво се заключава тази Любов? Когато Бог, т.е. Божията Любов прониква в човека, той изпитва в себе си топло, широко чувство към всичко живо в света. Този човек не е дребнав, той гледа на нещата правилно. Нищо не е в състояние да го изкара от равновесието му. И милионите му да оберат, и къщите му да отнемат, той не трепва. Той знае, че онова топло, велико чувство, което изпитва в себе си, струва повече от всякакви богатства в света. Той знае, че нищо в света не се губи. Като го оберат, той влиза в ония, които са го обрали, и пак става господар. Когато една форма се разруши, Животът минава в друга форма и това чувство пак се запазва. Няма форма в света, която може да ограничи това чувство. Не е страшно формата да се разруши, но страшно е, когато човек изгуби това чувство, когато Любовта го напусне. Който има това чувство в себе си, и мечта да срещне на пътя си, той ще остане

тих и спокоен. Защо? Той ще влезе в мечката, със съзнанието си разбира се, и тя ще отстъпи. Човекът на Любовта знае, че Единният живее във всички същества. Докато гледате на всички хора, на всички живи същества като на нещо отделно от вас, от вашето съзнание, вие винаги ще страдате. Тогава и мечка ще ви напада, и хората ще ви пакостят. На всички същества гледайте като на съзнания, през които протича един и същ Живот. Един е Животът, едно Съзнание прониква всички живи същества.

Сега ще ви дам една задача, един опит да превърнете едно свое скръбно състояние в радостно. Представете си, че ставате рано сутрин и дълбоко в себе си изпитвате голяма скръб. Искате да работите – не ви се работи, искате да се разговаряте с някого – не ви се говори, никого не можете да търпите, никого не обичате. Скръбта ви се все повече увеличава и дохождате до голямо отчаяние. Какво трябва да направите при това положение, как ще си помогнете? Ето какво ще направите: за един момент само станете тих и спокоен в себе си и прекарайте скръбното си състояние в съзнанието си. След това опитайте се чрез законите на хармонията да го трансформирате. Ако успеете да постигнете това, ще забележите, че една малка Радост прониква съзнанието ви и скръбта ви постепенно се омаломощава, докато съвършено изчезне. Значи Радостта прониква скръбта и тя съвършено изчезва. Тогава човек намира, че няма защо да скърби. Ако става обратното, тогава пък скръбта прониква Радостта и я изпъжда навън. Това всеки е опитал: днес спечели сто лева – радва се, утре изгуби тия сто лева – скърби. Тези скърби и радости са временни, преходни, но чрез тях човек расте и се развива. Това са опитности, през които всеки от вас е минал, и всеки ден минава. Например вие сте ученик в окултна Школа, намислите нещо хубаво и се радвате, доволен сте от себе си. Дойде Учителят ви при вас и каже, че сте първокласен невежа, че нищо не знаете; вие веднага повярвате и падате духом, изгубвате разположението си. Питам трябва ли ученикът веднага да се обезсърчава? Ако той има знания, могат ли тия знания само от една дума на Учителя да се унищожат? Ти носиш на гърба си раница, в която има четиридесет килограма злато; среща те един познат и те пита: „Какво носиш в раницата си?“ – „Нося четиридесет килограма злато.“ – „Лъжеш се, никакво злато нямаш в раницата си.“ – „Нямам ли, ей сега

ще ти докажа!“ Сваляш раницата от гърба си и започваш да броиш. Казвам: такова нещо е истинското Знание. Който има Знание, той не може да се усъмни в него. И затова като ви кажат, че нищо не знаете, ще свалите раницата от гърба си и ще почнете да проверявате знанието си.

Задачата на окултната Школа е да освободи учениците си от отживелите времето си схващания, които миналите векове са наслоили в съзнанието им. Разбиранията на сегашните хора са подобни по стойност на книжните пари, на банкнотите, с които те си служат. Например днес златото е скрито и хората си служат повече с книжни пари, които всеки ден губят от стойността си. Значи има нещо несигурно в живота на хората, от което те трябва да се освободят. Същото може да се каже и за знанието. В подсъзнанието на човека има складирани известни мисли, известни идеи, които не са реални, които нямат положителна стойност. За тази цел съзнанието ви трябва да се раздвижи, за да се освободите от нереалните си знания и да оставите само ония, които са свързани с известни опитности и преживявания. Ако сами не можете да си помогнете, ще повикате някой ваш приятел, той да свърши тази работа. Ако разбира законите, приятелят ви ще промени вашето състояние и вие ще видите, че това знание, на което до този момент сте давали значение, днес нищо не струва. Тези промени в състоянията наричаме окултни масажи. И медицината препоръчва масажите, и окултизмът ги препоръчва, но при условие умът на ученика да бъде съсредоточен, концентриран. Каквито и опити да правите, ще знаете, че всички няма да бъдат сполучливи. Ако от сто опита десет излязат сполучливи, те са достатъчни, за да придадат нещо към вярата ви в законите на Разумната Природа.

Да се върнем пак към основната идея – към Живота. Мнозина казват, че Животът е движение. Движение има само там, дето функционира онова приятно вътрешно чувство на Любов към всички живи същества. Дето функционира това чувство, там е Животът. Като ставате сутрин, вие трябва да изпитвате това чувство в себе си, за да можете през целия ден да бъдете добри, активни, с импулс за всяка работа. Това значи да чувствате импулса на всяко живо същество, по-високо или по-ниско от вас.

Първият закон на Живота е поляризирането. Това показва, че кръгът, който представлява целия Живот, е разделен геомет-

рически на две равни половини. Буквата ж, с която започва думата *живот*, е съставена от двете половини на кръга, обвърнати в противоположна посока и свързани помежду си с диаметъра на кръга. Това движение се продължава до безкрайност. Тези криви линии се наричат параболи. Ако едно тяло се движи по такава крива линия, то ще отиде в безкрайността. Когато едно тяло тръгне от палеца на дясната ръка и се движи нагоре по показалеца, след една, след десет, след сто, след хиляда или повече години то ще се върне през лявата ръка, като слезе от показалеца и стигне до палеца долу на същата ръка. Като съедините върховете на двата палеца и на двата показалеца на двете ръце, ще се образува формата на човека. Тези два полукръга, образувани при разтварянето на палеца и на показалеца на двете ръце, представляват поляризирането на човешкия живот. Следователно човек е произлязъл от движението на тия два кръга. Кръгът пък представлява Божественото съзнание, в което човек се движи. Това съзнание е общ център на всяко движение.

Вторият закон, по който върви развитието на Живота, е слизането и възлизането. При слизането става смаляване, а при възлизането – разширяване, уголемяване. При тези две положения топлото, нежното чувство в човека ту се губи, ту отново се проявява, т.е. ту се смалява, ту се разширява. Това приятно чувство трае само миг, но когато се изгуби, в съзнанието на човека остава известна празнина. Най-малката причина е в състояние да доведе човека в положение да изгуби това приятно, красиво чувство. Но както сте изгубили това чувство, така можете да го придобиете. Следователно схващайте Живота като момент – той се проявява във време и пространство, но е извън времето и пространството. Въз основа на това Животът не може да се обхване, но може да се почувства. Ето защо човек само констатира, че се е проявило или че е изчезнало това чувство, но кога е станало това не може да се определи. Моментът, в който се проявява Животът, е извън времето и пространството.

Ако теглите права линия през средата на човешкото лице, ще се образува буквата ж. Това показва, че човешкото лице се поляризира, т.е. разделя се на две части, в едната от които на първо място седят чувствата, а на второ място – мисълта. В другата част на лицето е точно обратно – на първо място са мислите, а на второ – чувствата. Когато говорим за човека на плътта, т.е.

за човека, който слиза, разбираме, че в него чувствата са взели надмощие над разумния Живот; когато се говори за духовния човек, разбираме, че разумният Живот в него е взел надмощие над чувствата. Това се вижда по самото лице на човека: когато низшите чувства взимат надмощие над мислите в човека, долната част на лицето му огрубява, разширява се; ако в него преодоляват възвишените мисли и чувства, тогава горната част на лицето му се стеснява и става по-нежна. Това е диагноза, по която се определя движението на вътрешния живот в човека.

В продължение на една седмица правете следното наблюдение върху себе си: като ставате сутрин, следете съществува ли това приятно чувство у вас. То е неизменно чувство и съществува във всеки човек, но вие трябва да се наблюдавате, да го схванете правилно и да го отделите от другите чувства. Щом се концентрирате в себе си, ще схванете това приятно чувство на Живота, ще го отбележите, без да критикувате. Едни ще забележат, че това чувство се проявява в ума, други – в сърцето, а трети – в съзнанието им. Ако е в съзнанието им, те ще го възприемат във вид на малка, нежна, приятна светлинка. Тя излиза от центъра на тяхното съзнание във вид на някаква разумна сила. Достатъчно е най-малкото докосване до тази светлинка, до тази разумност, за да преобрази човека, да го застави да гледа разумно на нещата. Това значи пробуждане на съзнанието, това значи Разумен живот. Когато изпаднете в мрачно състояние, този светъл център постепенно започва да потъмнява, около него се образуват малки черни точки, които са в постоянно движение. Като се движат, те заоблачават светлите лъчи на този център.

Сега, пожелавам ви като ученици на окултна Школа да живеете и да се ползвате от своята собствена опитност, а не от опитността на другите хора. Докато се ползвате от вашата опитност, вие ще седите на Вечната канара, дето няма никакви опасности, никакви изненади. Ако нямате свои опитности, всеки може да ви измами и подхлъзне. Ще кажете, че еди-кое си било реално, еди-кое си не било реално. Питам ти живееш ли? Ако живееш, ако си на Вечната канара, там всичко е реално. Това лесно може да се провери. Как? Вземи свещта на твоя живот и виж можеш ли да четеш на нейната светлина. – „Не мога да чета.“ Щом не можеш да четеш, ти не си в Реалността. Ела сега при мене и виж можеш ли да четеш на свещта на моя живот. –

„Могат да четат.“ Щом можеш да четеш, сега и двамата сме в Реалността. Тази Реалност никога не се изменя. И мъчениците, в които е развито чувството на Живота, никога не се изменят. Мъчениенията, гоненията, страданията не са в състояние да ги разклатят, да ги разколебаят, те всякога запазват своята Радост.

Следователно дойдете ли до Живота, не го търсете във някъде, било в Космоса, било в Слънцето. Де е Животът? – В самите вас. Вгълбете се в себе си, ако искате да намерите Живота. Това чувство на Живота, което окултистите наричат Божествено съзнание, се движи с неимоверна бързина. То се движи с такава бързина, че в един момент само можете да отидете дето искате – на Слънцето, на Сириус, на Венера и т.н. Понеже това движение е абсолютно, то като че поглъща всички останали движения, а неговото остава незабелязано. Онези от вас, които нямат тази опитност, казват: „Може да е така, може и да не е така.“ Обаче някога, когато се домогнете до това чувство в себе си, ще видите с каква голяма бързина то се движи. Тогава вие ще почувствате, че цялата Вселена, всички живи същества – от най-малките до най-големите, от мушиците до Ангелите – са вътре във вас. Това движение се проявява навсякъде, то е Животът. Желая ви това чувство да се прояви у вас и всички да съзнавате Живота в себе си. Направете опит за цяла седмица да се наблюдавате, да видите дали ще откриете това чувство в себе си. Все ще откриете нещо. Всички древни школи са учили, че човек не може да познае живота на другите хора, докато не познае своя живот. Не мислете, че сегашният ви живот е лош. Не, той е най-добрият живот, който сега можете да имате. Засега по-добър от този живот не може да ви се даде.

Следния път ще подложат на изпит едного от вас, за да видим какво е разбрал от лекцията. Всички ученици ще му кажат по една обидна дума, за да видим как ще може той да ги трансформира. Не е лесно да се издържи такъв изпит. Разбира се, този, който се подложи на изпита, трябва да има здрав гръбнак, да издържа. Не мислете, че ще минете без такива изпити. Всички ще минете през сито. Страшен е този изпит! Той е цяла операция, за която се изисква голямо присъствие на духа. Когато подложат на изпит, поставят го в реторта* и там започват изпитанията. Мнозина от вас, като се видят в реторта

* Реторта (лат.) – лабораторен съд за химически реакции при силно нагряване (бел. ред.)

или на операционната маса, ще кажат: „Не се надявахме, че тези хора, толкова благородни, могат да постъпват по този жесток начин с нас.“ Вие трябва да знаете, че в Школата често прилагат следния морал: започват зле, свършват добре. Щом крайният резултат е добър, постъпките са морални. За нас важат крайните резултати. Не мислете, че ние искаме от вас да се откажете от живота си. Не, ние искаме да ви посочим правия път; ние искаме да се даде ход на всичко онова, което от векове е вложено в душите ви; ние искаме да се даде ход на всички семенца, на всички сили у вас – да се развият, да се облагородят. Ако това не се постигне, така, както сега живеете, вие ще се спънете в развитието си. Тази е причината, поради която окултните школи са се криели от хората. Защо? Като не разбират законите, със своето любопитство хората са им причинявали ред пакости. Те са постъпвали с тях, както и до днес още някои постъпват с цъфналите дръвчета: минава някой човек покрай едно цъфнало дърво и без да мисли много протегне ръката си и откъсне един клон. Така се изреждат около десетина души и всеки си откъсне по един клон, докато дървото се осакати. Когато човек прави някои опити, има опасност, като минат няколко души покрай него, всеки да си откъсне по едно клонче и да му причинят известна вреда. Затова именно Христос е казвал на учениците си да се пазят от свинете. Когато цветята и дърветата цъфтят, радвайте се отдалеч на миризмата, на благоуханието им, но по никой начин не се докосвайте до цвета им. Такъв е великият закон на Природата.

Сега ще направя една аналогия: когато ученикът или студентът се интересува от предмета, който учителят или професорът преподава, последният е особено разположен към него; ако ученикът е небрежен към уроците си, и професорът е невнимателен към него. По същия начин, когато и ние се интересуваме от този важен психологически момент на Живота, Съществата, които стоят по-високо от нас, които са завършили своята еволюция, започват да се интересуват от нас и да ни помагат. Между тяхното и нашето съзнание се образува вътрешна връзка. Тези Същества са близо до вас, но за да ги почувствате, съзнанието ви трябва да се пробуди, да се прояви нежното чувство на Живота във вас. Тогава вие ще почувствате, че има Живот и там, дето не сте допускали; вие ще почувствате, че този Живот е разумен – нещо, което не сте мислили; тогава

ще започнат в света да се втичат интелигентни сили оттам, отдето не сте подозирали. Такъв ще бъде резултатът от първия ви опит. При това положение, ако сте намислили да отидете, например, на Мусала, едно от тия Разумни същества ще ви проговори и точно ще определи програмата на вашето пътуване. То ще ви каже в колко часа ще тръгнете, през кой път ще минете, на кой километър ще ви срещне мечка, но да не се уплашите и т.н. Тръгвате за Мусала и всичко става така, както ви се каза. След това ще ви се каже, че ще ви срещне един старец, който ще ви спре и ще се разговори с вас; по-нататък ще ви срещне млада мома, която ще ви се усмихне само. Вървите вие и наистина се случва точно така, както ви е било предсказано. Като се върнете дома си, вие си спомняте всичко това и казвате: „Говори ли ми някой или не?“ Говори ти, разбира се. Това Същество прави и втори, и трети опит с вас; то казва: „Ще отидеш на еднокое си място, ще разровиш там и ще намериш съкровище.“ После ще отидеш навътре в гората, на разстояние около десет километра, ще разровиш земята на това място и ще намериш един ценен ръкопис. Ще откриеш ключа на този ръкопис и ще го прочетеш. Питам илюзия ли е това или реалност? – Каквото ви се каже, всичко се сбъдва. Обаче, когато духовете говорят, не излиза така – каквото духовете ви кажат, нищо не се сбъдва. Когато разумните, възвишените Същества ви говорят, всичко е абсолютно вярно, без никакво изключение.

Най-после, след като направите тези няколко опити, вашият приятел ще ви каже: „Внимавай в живота си, понеже ние всичко виждаме. Внимавай в мислите, желанията и постъпките си, понеже ние всичко знаем.“ Тогава вие ще повярвате на това чувство в себе си и ще придобиете ценна опитност. И пак ще чуете гласа на вашия приятел: „Винаги бъди внимателен!“

Тайна молитва

**Fir-für-fen
Tau-bi-aumen**

НАГЛАСЯВАНЕ НА СИЛИТЕ

Пета лекция
1 ноември 1922 г., сряда, София

НАГЛАСЯВАНЕ НА СИЛИТЕ

*Fir-für-fen
Tau-bi-aumen*

Тайна молитва

Чете се резюме на темата „Отличителните черти на Живота“.

Какво се разбира в математиката под думата *координата*? (– *Координатите са величини, които в една координатна система определят положението на точките*). Представете си, че имате четири координати на една точка. Еднакво ли е отношението им към началото? Не е еднакво. И тъй, под координиране разбираме съотношение, нагласяване на силите.

Представете си, че имате една точка в пространството – тази точка е жива. Щом е жива, тя се намира в движение. Ако имате две такива точки, те образуват права линия, която има само едно измерение – дължина. Тъй щото, когато две точки се движат съзнателно, те образуват права линия, която има понятие само за едно измерение. Точките могат да се движат само по тази права, но в две посоки – нагоре или надолу. Имате две точки *A* и *B*, които се движат в две противоположни посоки; след известно време тези точки ще се срещнат в една и съща точка, но не могат да се разминат. Ако запитате тези точки могат ли съществата от техния свят да се разминават, те ще отговорят: „Според законите на нашия свят, когато две същества се срещнат в една точка, те не могат да се разминат. У нас съществата се срещат само лице с лице, а като се връщат, обръщат се с гърбовете си.“ Значи на отиване те са обърнати с лицата си, а на връщане – с гърбовете си. Защо е така? Защото те не могат да се разминават. Обаче в света, в който хората живеят, те отиват и се връщат с лицето си напред.

И тъй, отношенията между съществата са математически формули, които трябва да се преведат, за да могат съзнателно

да се прилагат. Значи две същества, които се движат само по права линия, ще познават само един момент – точката. В тяхното съзнание линията представлява сбор от множество точки, без да подозират, че тия точки образуват права линия. И ако ги запитате съществува ли права линия в света, те ще кажат: „Може да съществува някоя права линия, но тя е извън нашия свят.“ Следователно според тях точката е единицата, с която те измерват света. Те разглеждат точката като безкрайна единица, т.е. като 1^n . Числото n не означава величина, която може да стане безкрайно голяма, защото за всеки даден момент и за всеки даден случай всяко нещо в света се измерва със специфична мярка. Всички неща не се измерват с една и съща мярка. Например величините от едноизмерния свят могат да се измерват с линейния метър. Обаче може ли дадена плоскост да се измерва с линейния метър? Не, плоскостта, като величина от двуизмерния свят, се измерва с квадратния метър. И плоскостта е живо, съзнателно същество, което има своя специфична единица за измерване. Когато съществата от едноизмерния свят третират въпроса за правото, те дохождат до относителни заключения. Например съществата, които се движат само по права линия, казват за себе си, че са най-правите същества. Защо? Защото се движат само по права линия, друго движение не познават, те не познават кривата линия. Питам тия същества: „Можете ли да забиете някому нож в гърба?“ – „По никой начин.“ – „Ами в гърдите?“ – „Можем.“ – „Защо?“ – „Защото за нас съществува само лице, но не и гръб.“ Ако едно от най-разумните същества на едноизмерния свят намери начин за излизане от условията на правата линия, от условията на едноизмерния свят, като огъне правата линия в окръжност, то при движението си съществата A и B ще се допрат гръб с гръб. Това движение наричаме падане. Тези същества сами ще се чудят как са дошли в положение да се допрат с гръбовете си. Такова е положението на падналите, на грешните хора в света. Те не се гледат лице с лице, но се гледат гръб с гръб. Грешните хора са хора на едноизмерния свят. Който знае законите, може да ги застави да се разминат. Обаче за съществата от първото измерение това е невъзможно.

Питам: точката, в която се намира някое от тия същества, може ли да се придвижи под прав ъгъл, т.е. в перпендикулярна посока на правата, към която тя принадлежи? Не може. Защо?

Защото тази точка може да се движи само в една посока. Ако можете да фотографирате движението на съществата от едноизмерния свят, това движение ще се яви като права линия. Но помръдванията на самите същества ще се отбележат като точки.

Ако точките на правата се придвижват перпендикулярно на себе си, те ще образуват плоскост. По какво се отличава плоскостта от правата? Правата е граница на плоскостта. Правата има една безкрайно отдалечена точка, а плоскостта има една безкрайно отдалечена права. Какво има зад тази права? Нищо? Но това *нищо* е граница на реалността, на проявеното. Зад това *нищо* седи проявеното. Това *нищо* ни най-малко не показва, че няма друга възможност за проява на непроявеното. Вие се чудите как може нищото да даде нещо? Ами как може имажинерната, въображаема единица, която е едно *нищо*, като се повдигне на четвърта степен, да даде една реална единица?

Сега да оставим настрана света на едното измерение и да минем към света на двете измерения. Срецам две същества, които седят на два противоположни полюса, и ги питам могат ли да се срещнат, могат ли да съединят в една точка двата края на правата линия. Те казват, че за тях това е невъзможно. Това значи: две същества, които са на две противоположни мнения, по никой начин не могат да седят на едно място. Това е вярно за техния свят. Обаче ние им доказваме, че това е възможно. Как? Като образуваме кръга. Следователно двете крайни точки на правата линия са крайните предели на разкъсания кръг. Тия две същества, които мислеха, че техните възгледи са диаметрално противоположни, вследствие на което не могат да се съединят на едно място, при известни условия могат да образуват кръг, могат да се съединят в една точка. Ако запитате съществата на двете измерения дали в техния свят има плоскости, те ще ви кажат, че в техния свят съществуват линии, но не и плоскости. Според тия същества светът е създаден само от точки и линии. Питам тия същества: „Ако линиите на вашия свят се придвижват перпендикулярно, какво ще се образува?“ – „Не знаем, това знание е трансцендентално, извън нашето съзнание, извън опита.“ Те не подозират, че като се движат линиите в перпендикулярна посока, ще се образуват безброй светове, подобни на техния, които заедно ще образуват плоскостта. Ако плоскостта се придвижи перпендикулярно на себе си, ще образува куба.

И тъй, ако правата се придвижи перпендикулярно на себе си, ще образува плоскост; ако плоскостта се придвижи перпендикулярно на себе си, ще образува куб. Кубът е тяло, което има три измерения. Към триизмерния свят се отнасят хората. Ние питахме съществата от първото и второто измерение какво е мнението им за движението в техния свят, но няма да спрем дотук. Сега искаме да знаем какво е мнението за движението и на съществата от третото измерение. Питам могат ли всичките точки и всичките граници на куба да се съберат на едно място? Колко плоскости има кубът? Шест. Колко ръба? Дванадесет. Могат ли ръбовете на куба да се съединят на едно място? Невъзможно е нито точките, нито границите, нито ръбовете на куба да се съединят на едно място. Представете си, че имате двадесет и четири куба с различно боядисани страни, един от които заема централно положение спрямо останалите. Ако централният куб измени мястото си, и останалите кубове ще се разместят. Можете ли да кажете какво положение ще заеме всеки куб по отношение на централния? При това разместване на кубовете ще видите, че нито точките, нито страните на тия кубове могат да се съберат на едно място. Четириизмерното тяло, ограничено от осем куба, се нарича тесаракт. Движението на кубовете в тесаракта е от периферията към центъра.

И тъй, четириизмерният свят се характеризира с четири координати. Той е свят на време и пространство. Затова именно простите хора казват, че времето оправя всичко. Тесарактът е тяло от четвърто измерение. Четирите измерения определят отношенията между съществата. С тези измерения си служи и математиката. Те имат приложение и в практическия живот на хората. Например хората имат известни морални възгледи за правото, за отрицателните и положителните величини и с оглед на своите възгледи се произнасят за нещата. Някои поддържат, че отрицателните величини не могат да се превърнат в положителни, обаче това не е вярно. При известни условия отрицателните величини могат да се превърнат в положителни. Например един човек има една малка сума в себе си, но му трябват още десет хиляди лева; той отива при един банкер и взима десет хиляди лева назаем. Банкерът е имал на разположение сто хиляди лева, но като е дал от тях десет хиляди лева, в касата му са останали сто хиляди минус десет

хиляди лева. Онзи пък, който е имал една малка сума, прибавя към нея десет хиляди лева и сумата му се увеличава. Обаче след време дохожда падежът на полицата и той трябва да плаща. Като изплати дълга си, останалите му пари са минус десет хиляди лева. В този случай в касата на банкера сумата се увеличава с плюс десет хиляди лева.

Когато става въпрос за парични взимания-давания, хората се натъкват на ред престъпления. В какво се заключават тия престъпления? Който дава пари назаем, той създава условия за престъпления. Защо? Защото онзи, който е взел парите и не може да ги върне навреме, се принуждава да лъже. Който връща парите навреме, минава за честен човек. Онзи пък, който дава пари назаем, той минава за благодетел. Това са външни положения, от тях не може да се съди за характера на човека. Представете си, че вие имате десет хиляди лева в касата си и разчитате на тях – върху тия десет хиляди лева вие градите своето щастие. Дохожда една вечер един ваш познат и задига парите ви. Като разберете, че този човек ви е обрал, вие казвате по негов адрес ред лоши думи. След няколко дена същият човек се дегизира и влиза в дома ви, започва да се разговаря с вас. От дума на дума вие повдигате въпроса за десетте хиляди лева и се оплаквате, че ви обрала. – „Лесна работа, аз мога да ви помогна, да ви дам други десет хиляди лева – богат човек съм, разполагам с пари, няма да усетя даже, че съм извадил нещо от касата си.“ – „Крайно ви благодаря, не съм срещал толкова благодетелен човек в живота си!“ Питам заключенията ви в първия и във втория случай верни ли са? Онзи, който ви обра, и онзи, който ви подари десет хиляди лева, са едно и също лице. Възможно ли е тогава едно и също лице да бъде и престъпник, и благодетел?

Оттук ще извадим следния извод: в отношенията си, в проявите си хората могат да бъдат и добри, и лоши, но по същество те нито са добри, нито са лоши. Какво показва това? Че в даден момент човек може да работи с отрицателни величини, а в друг – с положителни. В този смисъл ние можем да означим злото като отрицателна величина, която създава страдания на хората, а Доброто – като положителна величина, която причинява радости на хората. В Природата обаче и отрицателните, и положителните величини имат една и съща стойност. Но за нас не е така. Защо? Защото мерките, с които

ние определяме нещата, са различни: мярката за едно не е мярка за друго. При това положение ние се натъкваме в математиката на тъй наречените несъизмерими величини. Например на какво е равно лицето на кръга? Лицето на кръга е равно на πR^2 , дето π е равно на 3,14..., т.е. то е несъизмеримо число. Буквата R означава радиуса на окръжността, който може да бъде най-различно число. Кръгът е емблема на нещо, той се отнася към величините от четвърто измерение. Кръгът означава времето. Той може да се измерва с други величини, затова именно се говори за квадратура на кръга. Щом е така, трябва да знаете, че в Природата съществува абсолютна величина, с която всичко може да се измерва. При движението си тази величина присъства едновременно навсякъде с всичките си точки, колкото неуловими да са те. Каква е тази мярка хората не могат да разберат, за тях тя всякога ще остане непонятна.

Следователно кръгът представлява идеалният свят за първото измерение, кубът представлява идеалният свят за второто измерение, тесарактът представлява идеалният свят за третото измерение. Тесарактът е ограничен от осем куба. Той не може да се нарисова, т.е. не може да се сложи на плоскост. Както плоскостта е граница на куба, така кубът е граница на тесаракта. Можете ли да си представите тесаракта и да видите как се движи в пространството? За обикновеното съзнание това е невъзможно, но невъзможните неща за един свят са възможни за друг свят. Следователно възможно е двама души да се примирят, възможно е омразата да се превърне в Любов, възможно е лъжата да се превърне в Истина, възможно е неправдата да се превърне в Правда.

Какво е понятието на съвременните хора за лъжата? Представете си, че един човек взима от вас десет хиляди лева назаем и обещава, че след известен срок ще върне парите. Дохожда срокът, но той не устоява на обещанието си. Продължава срокът за още няколко месеца и пак фиксира дата, на която ще изплати дълга си. Дохожда и този срок, но той пак не издържа на обещанието си. В дадения случай в какво се заключава лъжата? В неспазване на времето. Как разграничавате времето, с какво е свързано то? Как определят математиците и философите времето и пространството, как и с какво определят проекциите на тия сили? Времето измерват

с часовник, а пространството – с известни мерки за дължина. Често в математиката изчисляват интензивността на известни сили, които действат по известни силови линии. (*– Във физиката времето се измерва според количеството на извършената работа*). В математиката умножават една буква сама на себе си, което показва, че известни величини могат да растат. До каква степен те се увеличават, т.е. до каква степен могат да растат? До безкрайно голяма степен. Това значи растеж! Всеки импулс, всеки подтик е част от времето; всяко разширяване е част от пространството. Значи времето и пространството се проявяват в един и същ момент. Когато енергията минава от едно състояние в друго, това преминаване наричаме време; разширяването при всеки даден момент наричаме пространство.

И сега, от гледище на времето и на пространството могат да се дадат нови определения за Добро и за зло. Изобщо, Доброто и злото са два процеса, които се проявяват в съзнателния живот на човека. Това, което едновременно расте и се разширява, ние наричаме Добро; това, което едновременно се движи и смалява, наричаме зло. В този смисъл злото е процес на деление. Когато хората се делят, когато между тях се извършва деление и изваждане, това е зло в света; когато между хората се извършват процеси на събиране и умножаване, това е Доброто в света. Обаче в Живота, както и в цялата Природа, тези два процеса се извършват едновременно. Например, когато се говори за разширяване, това подразбира, че тялото е било малко. И тогава всяко най-малко разширяване се забелязва. Следователно, за да разшириш едно тяло, първо трябва да го смалиш.

В един стих от Евангелието е казано, че праведните ще възкръснат, а грешните ще изчезнат. Това значи: праведните ще израснат, а грешните ще се смалят. На мнозина това се вижда невъзможно, но то може да се докаже. Например зимно време земята е покрита с лед, със сняг и намирате, че това е реално. Обаче вие не виждате семенцата, които са скрити в земята. Значи вие не виждате Доброто, което е скрито в земята. Щом не виждате Доброто, не го считате реално и казвате: „От години ние познаваме това положение на земята – да бъде покрита със сняг и лед. За да премахнем тази нейна обвивка, трябва с чукове да я разбием.“ Така разсъждавате по отношение на злото. Обаче изгрее ли Слънцето, веднага тия вековни ледове

и снегове започват да се топят, превръщат се във вода и потъват дълбоко в земята. Де отиде вашата реалност, де отиде злото в света? Но дейтелността на Слънцето не спира тук. То продължава да грее и под влиянието на неговите топли и светли лъчи семенцата, които са били скрити в земята, започват да изникват. В скоро време земята се покрива с трева, с дървета и с цветя. Де отиде злото? Злото трябваше да слезе долу, да се стопи, да изчезне, за да дойде Доброто вместо него.

Ако разглеждате Земята от четвърто измерение, ще видите, че тя е покрита с грамаден пласт лед. Земята сте вие. Казано е в Господнята молитва: „Да бъде волята Ти както на небето, така и на земята.“ Значи Земята има възможности да изпълни Волята Божия – всичко, което се посади в нея, може да расте и да се развива. Понеже хората представляват Земята, те могат да изпълнят Волята Божия. Някои мислят, че като дойде нов обществен строй, хората ще могат да изпълнят Волята Божия. Общественият строй е само сянка на Живота. Следователно сянката е нещо, което се мени, а изпълнението на Волята Божия не седи в променливите величини. Всеки предмет хвърля сянка, но сянката не е абсолютна величина – тя се явява и изчезва. Щом е така, и общественият строй, като сянка на Живота, може да съществува, може и да не съществува. Например вечер сянката на някой предмет е най-голяма, на обед – по-малка, а сутрин – съвсем малка или почти не съществува. Човек представлява Реалността на нещата, а всички други неща са фиктивни. Ще кажете, че икономическите условия влияят на човека. Питам преди икономическите условия съществуваше ли човек? Да, човек е съществувал преди всякакви условия – човек сам създаде условията. Смешно е тогава създаденото да влияе на създателя си. Колкото и да се твърди, че икономическите условия са фактор в живота на човека, той не трябва да се заблуждава, не трябва да се влияе от тях. Човек е над всякакви условия. Религиозните хора ще кажат, че религията е создала човека. И това не е вярно. Човек е съществувал и преди религията, и преди всякакви икономически условия. Учените пък казват, че науката ще оправи света. Преди науката човек не съществуваше ли? Следователно човекът, който създаде и религията, и науката, и икономическите условия, е в сила сам да измени всичко.

Тази е идеята, която трябва да легне в умовете на всички хора, да стане основа на техния живот. Човешкият Дух е главният

фактор в Живота. Взе ме ли някакво решение, всичко ще се измени – и религия, и наука, и условия. При това положение хората ще постъпват според законите на Природата, а сега постъпват според своите лични разбирания и вярвания. Напишат някаква максима за Живота и всички се стремят да постъпват според нея. Тази максима е техен личен възглед, не е възглед на Природата. Например повечето сегашни хора минават за християни, защото вярват в Христа. Така е, те са християни, но Христос не беше християнин. Защо? За да бъде християнин, Той трябваше да вярва в друг някой, вън от себе си. Какво знаем за Христа? Знаем, че Христос е проповядвал за Любовта и изпълнявал Волята на Отца си. Христос никога не е проповядвал християнство. Езичниците създадоха християнството, преди Христа то не съществуваше. Що е християнството? Християнството е съвкупност, сбор от формули, от правила, които се налагат на хората. Ние вярваме в Абсолютната мярка на нещата, в един принцип, който регулира всички прояви на Живота. Всяко учение, което почива на Абсолютни мерки, на Абсолютни принципи, е извън религията, извън науката, извън всякакви условия, т.е. то разполага с религията, с науката, с условията и всякога може да ги измени. Когато човешкият Дух върви паралелно с Божия Дух, той е господар на всичко в своя живот.

Днес хората спорят помежду си кой е православен и кой не е. Други пък спорят върху комунизма. Христос православен ли беше, Христос комунист ли беше? Той проповядваше идеята за Любовта, която всякога е съществувала и ще съществува. Ще кажете, че и комунизмът проповядва любов между хората. И комунизмът проповядва любовта, но тази любов е неразбрана още. Тя не може да донесе на хората това, от което те се нуждаят. Религията, науката, икономиката представляват математически отношения, координати. Религията е движение нагоре, икономиката е движение надолу, а науката – хоризонтално движение. Това са три координати, които имат известно отношение помежду си – те имат една допирна точка. Щом имат една допирна точка, те имат общи интереси. В какво седят общите им интереси? Например една фабрика изработва икони; от какво зависи броят на иконите, които тя трябва да изкарва? От числото на набожните, на религиозните хора, които признават иконите. Ако останеше да се поддържа от хора,

които не признават иконите, фабриката щеше да фалира. Ако според правилата на някоя религия хората не трябва да ядат месо и масло, в скоро време много маслари и месари ще фалират. Какво ще правят след това масларите и месарите? На помощ на масларите и месарите иде науката. Според най-новите научни данни, според мнението на лекарите препоръчва се да се яде повече месо и масло. Веднага положението на месарите и на масларите се подобрява.

Сега, на научен език, според Питагор, ще определим какво нещо е икономика, религия и наука. Един от катетите на правоъгълния триъгълник представлява религията, вторият – представлява икономиката, а хипотенузата – науката. С други думи казано: възможностите на религията плюс възможностите на икономиката се съдържат във възможностите на науката. Значи науката, т.е. хипотенузата ще оправи религиозните и икономическите въпроси. Заблужденията на религиозните се заключават в това, че те мислят, че религията ще оправи света. Когато разглеждаме религията като фактор, от една страна, а науката и икономиката като фактори, от друга страна, и намерим съотношението между тях, само тогава светът ще се оправи.

Сега, да покажем това нещо чрез равенството $a^2 + b^2 = c^2$ – тези величини са религията, икономиката и науката. Значи сборът от квадратите на религията и икономиката се равнява на квадрата на науката. От първото равенство можете да съставите още две: $a^2 = c^2 - b^2$; $b^2 = c^2 - a^2$. Какво може да излезе от тези две равенства? Тук математиците имат думата. Религията, икономиката и науката се съдържат в ума. Тогава може да дойдем до друго положение на Питагоровата теорема: възможностите на ума плюс възможностите на сърцето се равняват на възможностите на волята. После дохождаме до още едно положение на Питагоровата теорема: възможностите на ума плюс възможностите на сърцето плюс възможностите на волята се равняват на възможностите на душата. В този случай получаваме уравнение на сфера. И най-после дохождаме до последното положение на Питагоровата теорема: възможностите на ума, на сърцето, на волята и на душата се равняват на възможностите на Духа – $a^2 + b^2 + c^2 + d^2 = D^2$.

Това са сили, отношения, с които трябва да работите. Следователно волята е равнодействаща сила по отношение на ума и на сърцето; душата е равнодействаща сила по отношение на ума, на сърцето и на волята; Духът е равнодействаща сила по

отношение на ума, на сърцето, на волята и на душата. Освен тях няколко положения можем да съставим и още едно положение: възможностите на ума, на сърцето, на волята, на душата и на Духа се равняват на възможностите на Бога. Това можем да изразим с формулата: $a^2 + b^2 + c^2 + d^2 + D^2 = B^2$. Можем да съставим още едно философско положение: възможностите на ума, на сърцето, на волята, на душата, на Духа и на Бога се равняват на възможностите на Абсолютното, на Безграничното. Това изразяваме с формулата: $a^2 + b^2 + c^2 + d^2 + D^2 + B^2 = A$. Чрез тази формула вие влизате вече в областта, в границите на трансценденталното. С помощта на тези математически формули вие ще можете да правите изчисления в астрологията и в други някои науки.

Да допуснем, че взимате ума като определена величина, като сила. При това приемете, че тази сила се поставя в известни възможности, в известни условия, при които може да се прояви. Кои са тези възможности? – Зодиаците. Да кажем, че умът се е проявил през нощта на първия ден от месец март. При тези условия е определено вече какви възможности има умът, за да се прояви. Също така може да се определи какви възможности има умът за проявяването си, ако е дошъл на втория, третия или кой да е друг ден от месец март. Това са отношения. Като правите тези изчисления, ще отбелязвате точно кога умът е дошъл. Същото можете да направите и за сърцето, ако вземете, например, че е дошло през месец юли. Никога умът и сърцето на човека не идват едновременно. Умът идва заедно с физическото тяло. Първо иде тялото, после – умът и най-после – сърцето. Когато детето се зачене, първо се образуват крайниците – ръцете и краката, после се образуват останалите органи – черният дроб, дихателната система, а най-после – и сърцето. Сърцето се образува в момента, когато се прояви волевата деятелност у детето. Тя се проявява в момента на раждането, когато детето заплаче. Когато детето поеме първата вдишка въздух, сърцето му започва вече да бие – проявило се е. Следователно проявата на Съзнателния живот в човека показва, че той е излязъл вече от матката на Природата. Проявата на съзнанието в човека подразбира, че той е излязъл от стеснителните условия на Живота и е започнал да живее свободно – това означава ден на раждане. Когато волята се проявява, детето първо заплаква, а после повдига ръцете си нагоре. Значи, щом повдигне ръцете си нагоре,

волята на детето се е проявила и започнала да действа върху съзнанието му. Когато ръката започне точно да определя посоката на движението, у детето се проявява вече съзнателна воля. Дали движенията му ще бъдат хармонични или не, това е друг въпрос, важно е, че волята в него се е проявила. Правилно проявена воля е тази, на която движенията са хармонични.

Какво разбрахте от всичко говорено тази вечер? (*– Че всеки свят има своя основна мярка, с която определя, с която измерва нещата*). Действително, когато кажем, че някой човек е с ограничен ум, т.е. умствено ограничен, това значи, че той се движи в едноизмерния свят, в света на линията. Например скъперникът живее само с една идея, той мисли само за пари – в неговия ум парата е поставена като център, като точка, около която всичко друго се движи. В това отношение той е човек на едноизмерния свят. Онзи човек пък, който мисли да си направи къща, да се ожени, да си има другар или другарка, да има дечица, той живее в света на двете измерения или в двуизмерния свят. Дето ходи, той говори все за две лица – *аз* и *ти* – той живее в плоскостта. Ще могат ли, като се съберат на едно място, тия двама души да живеят хармонично? Да се съберат двама души на едно място, това значи да тръгнат в нова посока.

Представете си, че имате един дълбок кладенец – хиляда стъпала надолу, на всяко стъпало седи по един човек, а в средата на кладенеца има един дебел, здрав стълб. Всички хора в кладенеца поглеждат нагоре през дупката и казват: „Какво ли има горе, на онзи свят?“ Животът в кладенеца е така нареден, че един на друг си дават заповеди, а същевременно един друг не могат да се повдигнат – всеки седи на своето място и не се мърда оттам. Онзи, който е на най-горното стъпало в кладенеца, е на разстояние едва десет метра от дупката, но той не съзнава това, мисли, че е далеч от нея. В това положение седят всички в кладенеца с години и никой от тях не може да се издигне едно стъпало по-горе от своето положение. След време дохожда един разумен човек, поглежда в кладенеца и като вижда тия хора вътре, запитва: „Какво правите долу?“ – „Седим на едно място.“ – „Не можете ли да се движите?“ – „Не можем.“ – „Ами аз не бих ли могъл да ви помогна?“ – „Надали ще можеш. Ние седим тук от години, и то тъй основателно, здраво заседнали – всеки на своето място. Ето този стълб седи в средата на кладенеца от хиляда години

насам." Тогава този човек донася едно въже с кука накрая и го пуца в кладенеца. Всички гледат какво ще стане. Куката хваща за дрехата онзи, който е на най-горното стъпало в кладенеца, и без да усети, той се намира във от кладенеца, в широкия светъл свят. Останалите започват да се чудят де отиде другарят им, как тъй пред очите им се изгуби. С излизането на първия се създава едно малко раздвижване в кладенеца. Вторият от тях веднага се качва на мястото на първия, по този начин всички се качват на едно стъпало по-горе. Човекът отгоре ги изпитва: „Какво става там?“ – „Един от нас излезе от кладенеца, а всички останали се качихме на едно стъпало по-нагоре.“ – Това наричаме ние еволюция. – „Можете ли сега да се раздвижите?“ – „Не можем.“ Той пуца въжето в кладенеца и улавя с него втория. Останалите пак се раздвижват и се изкачват още едно стъпало по-нагоре. Така спуща той въжето 999 пъти в кладенеца, изважда един по един навън, докато остане последният. Той казва: „Аз изминах вече 999 стъпала нагоре, готов съм да напусна и последното, на което съм стъпил.“

Питам това постепенно изкачване от стъпало на стъпало култура ли е? Това не е никаква култура. Има ли нещо съществено в стълбата, по която сте се възкачвали? И в стълбата няма нищо съществено. Същественото е във въжето и в куката. В това седи културата на света: спущате въжето в кладенеца, закачвате за куката някого и хайде навън! Еволюцията пък се заключава в бавното изкачване по стъпалата.

Време е вече Петата раса да излезе от дупката на този кладенец. Под думата *гупка* се разбира гъстата материя. Ще приведа един пример, с който да обясня по-близо до разбирането ви какво означава кладенецът. Един богат земеделец има безброй житни зрънца; на пролет влиза земеделецът в хамбара и пита зрънцата: „Добре ли ви е тук, имате ли възможност да се разширявате?“ – „Тясно ни е, много сме съгъстени едно до друго, нямаме условия да се разширяваме, вследствие на което не можем да се търпим.“ По същия начин и хората се налагат едни други и мислят, че са щастливи. Земеделецът взима едно от зрънцата и го държи известно време в ръката си. Зрънцето го погледне доволно, чувства се на свобода. След това то запитва господаря си: „Какво мислиш да правиш с мен?“ – „Искам да те поставя при по-добри условия.“ Земеделецът взима една крина житни зрънца, занася ги на

нивата и с широк замах ги посява. Всяко зрънце пада на земята в една дупчица, която за него представлява голям кладенец. Този кладенец не е по-дълбок от петнадесет сантиметра. При това колко зрънца могат да влязат в един такъв кладенец? Като се види само в кладенеца, зърното започва да плаче, да вика, че и тук е на лошо място. Земеделецът го убеждава, че е необходимо да мине през този процес и че скоро ще дойде една кука да го извади на повърхността на земята. Не се минава много време, влагата започва да действа върху зърното и му казва: „Хайде, излизай вече вън от кладенеца, за да направиш място за други зрънца.“ Зрънцето постепенно започва да излиза вън от кладенеца.

Следователно влизането на човека в кладенеца, т.е. в ограничителните, в стеснителните условия на Живота представлява гъстата материя. Такава гъста материя обвива и човешкото съзнание. За да се пропука, за да се разкъса тази обвивка, тази черупка на съзнанието, трябва да дойдат на помощ влагата, светлината, Новият живот – трябва да дойде и Любовта. Божията Любов ще дойде над тия условия като върховна сила и ще даде нова насока, ново направление на съзнанието. За тази цел човек трябва да мине през няколко процеса: да излезе от хамбара и да влезе в кладенеца, т.е. в пръстта, дето ще го засипят с още пръст, докато израсне. Израстването не е нищо друго, освен действието на разумните сили – топлината и светлината, които представляват въжето в ръцете на разумния, който извлича човека от кладенеца. Половината от вашите братя – корените – ще останат в кладенеца да чакат деня на своето спасение. Един ден и те ще излязат вън от кладенеца, а други ще отидат на тяхното място. Повечето хора днес трябва да излязат от последния кладенец, в който се намират – той е кладенецът на плътта. Като почнат съзнателно да се движат, те ще излязат и от този кладенец.

И тъй Правата, абсолютната мярка, с която определяме Живота, не седи нито в едноизмерния, нито в двуизмерния, нито даже в триизмерния свят. Тя се намира в четириизмерния свят – в света на четвъртото измерение. Доброто и злото се определят в света на времето и пространството. Когато приложите правилно времето и пространството като мярка за нещата, вие ще изпитате в себе си вътрешна Радост и хармония. Ако сгрешите някъде, веднага ще почувствате в себе си вътрешна скръб,

дисхармония. Тогава ще разберете, че светът, в който се движите, не е хармоничен. Обаче светът на четвъртото измерение е хармоничен. Там никакви престъпления не могат да стават. Защо? Защото този свят е с обли, кръгли стени.

Представете си, че вие живеете в свят, подобен на цилиндър. На основата на цилиндъра е складирано всичкото богатство, всичкото злато. Ако някой апаш влезе в този свят, като види златото, той ще вземе част от него и ще започне да се изкачва по стените на цилиндъра. Ако рече да си почине малко и да остави златото настрана, то веднага ще се върне назад. Колкото пъти да слиза и да се качва, за да вземе злато от основата на цилиндъра, в края на краищата златото пак ще си отиде на мястото. Тази е причината, поради която в четириизмерния свят не се вършат никакви престъпления. Там колкото пъти оберат човека, парите му пак ще се върнат назад. Затова именно българите казват: „Дето е текла вода веднъж, тя пак ще потече“; „дето е имало веднъж пари, там пак ще има.“ Значи всяко загубено или откраднато нещо в Божествения свят отива на своето място. Законът е такъв. В Божествения свят няма престъпления. Желания за престъпления може да има, но възможности за тяхното реализиране не съществуват. Хората от второ и трето измерение имат навик да крадат, но щом влязат в четвъртото измерение, те намират вече, че всякаво престъпление е безполезно. Какъв смисъл има за тях да откраднат нещо, когато на часа още тази вещь ще се върне на мястото си?

Същият закон се прилага и за идеите. Седите тих, спокоен и дойде в ума ви една светла, възвишена идея; вие се зарадвате, искате да я запомните, но веднага след това констатирайте, че тази идея е изчезнала, помен не е останало от нея. Коя е причината за това? Тази идея не е ваша. Тя е била чужда идея, която случайно е минала покрай вас, и скоро след това се връща при своя господар. Следователно всички идеи, всички желания, всички чувства, които вие лесно забравяте, са чужди, крадени идеи и желания. Понякога и любовта на хората се изгубва. Защо? Крадена любов е тя. Всички неща, които лесно се изгубват, са все крадени. Благодарете, че живеете в свят между висши, разумни Същества, които постоянно коригират действията ви. Когато изгубите любовта си, знайте, че тя не е била ваша. Вашето никой не може да вземе. Помнете: Реалното, Божественото никога не се губи. Когато Любовта

дойде в човека, ако е негова, никое същество не може да му я вземе. При това Любовта не се изменя, тя остава винаги една и съща. Щом любовта ви се губи, щом любовта ви се изменя, тя не е ваша. Като ученици вие трябва да знаете това. Щом го знаете, нито ще се извинявате, нито ще се самоизлъгвате.

Младите често говорят за Любовта. Тогава определете само едно качество на Любовта. Ако не можете да определите едно от съществените качества на Любовта, в такъв случай аз ще ви кажа едно съществено качество на Любовта: Любовта дава Свобода. Значи, щом обикнете едно същество, първата ви работа е да го направите свободно. Ако вол обикнете, ще му махнете юлара и ще го оставите свободно да се движи. Любовта има желание да освободи всяко живо същество, да може свободно да се ползува от богатата на Живота. Любовта дава Свобода на всички живи същества – това е същественото ѝ качество. Никаква друга философия не ви трябва. Как са разбирали този закон освободените от Любовта ще се познае по това дали и те имат желание да освободят ония, които са още заробени. Който няма това желание, този стремеж в себе си, той не е разбрал Любовта.

Следователно, като ученици на една и съща Школа, вие не трябва да се ограничавате. Ограничаването не е проява на Любовта. Когато говорите, дайте свобода на всеки да се изкаже. Като говори един, другите трябва да слушат. Вие трябва да приемете в себе си, че мисълта на всеки човек е права. Ако не мислите така, вие подозирате човека в неискреност. Кой каквото говори, изслушвайте с търпение.

Когато пишете темите си, вие имате желание много да пишете, да покажете, че сте учени. Това е фалшиво положение. Цели трактати пишете за Любовта, за нейните качества, но като дойде да я приложите, там ви няма. Ще ви дам следната задача: щом видите някой човек, вързан с въже, идете да го освободите. Като отидете при човека и видите, че въжето е здраво вързано, ще ви е нужен за целта нож. Купете един нож и разрежете въжето. – „Да, но този нож струва скъпо, аз имам всичко сто лева в джоба си, които ми трябват за ядене и пиене, пратете друг някой да освободи този човек.“ Кажете ли така, това показва, че нямате Любов. Вие не знаете, че този човек е милионер, той ще ви благодари. И наистина, ако го освободите, той ще каже: „Приятелю, много Ви благодаря, че ме

освободихте. Много хора минаха покрай мене, но никой не се спря да ме освободи. Понеже Вие ми направихте тази голяма услуга, и аз ще Ви благодаря. Вие ме освободихте физически, аз ще Ви освободя материално. Вие имате нужда да учите, умствено да се развивате. Аз съм на ваше разположение.”

И тъй, който има Любов, той е освободен; който няма Любов, той е вързан. Ако имате слаба вяра, слаба воля, вие сте вързани; трябва да дойде някой да пререже въжето, да ви освободи. За да се освободи човек, нужни са нови методи, нужно е приложение. Не е достатъчно човек само да чете, но прочетеното, наученото трябва да се приложи. Между четенето и приложението има известно съотношение. Съотношения има навсякъде в Живота. Какви са, например, отношенията на физическото тяло спрямо Етерното, Астралното, Менталното и Причинното? Според окултизма всяко от телата на човека представлява известна величина. Физическото тяло е една величина, Астралното – втора, Менталното – трета и Причинното – четвърта. Тези четири тела представляват четири координати. Всяко от тия тела има свои специфични енергии. Вие трябва да разбирате тези енергии, да можете да ги трансформирате, да ги превръщате от един свят в друг. Щом постигнете това, лесно ще изправите погрешките си.

Като ви наблюдавам, забелязвам, че някои от вас често поставят едната или двете си ръце на слепите очи. Защо? Около слепите очи е събрана енергия повече, отколкото трябва, вследствие на което умът не може правилно да мисли. Като поставите ръцете си върху слепите очи, с това вие отнемате част от излишната енергия, която се е натрупала около тия центрове. Но това поставяне на ръцете трябва да бъде съзнателно. Първо трябва да поляризирате ръцете си в по-високо поле на деятелност, та като прекарате тази енергия няколко пъти през ръцете си, умът ви веднага да се проясни. Понякога енергиите от ръцете на човека са свързани с по-низки полета и тогава той не само че не може да си помогне, но влошава положението си. В такъв случай добре е да извикате друг някой – с магнетични, с добри енергии, той да ви разтрие около слепите очи. Тъй щото, правете всичко съзнателно. Щом спазвате нужните правила, трябва да имате резултат петдесет-деветдесет и пет на сто. Вие трябва да знаете защо правите нещо и как трябва да го направите.

Ще знаете, че съществените качества на Любовта са, че тя дава Свобода и всичко жертва. Бог всичко дава и не мисли за себе си. Хората постъпват точно обратно: те мислят само за себе си и нищо не дават. Всъщност, положението трябва да се измени, в смисъл Бог да мисли за нас, а ние да мислим само за Него. С други думи казано, ние трябва да възприемем Божията Любов, да работим за нея и да я прилагаме навсякъде като строго определена специфична величина.

Сега, да затворим кладенеца!

Тайна молитва

**Fir-für-fen
Tau-bi-aumen**

ХАРМОНИЗИРАНЕ НА ЕНЕРГИИТЕ

Шеста лекция
8 ноември 1922 г., сряда, София

ХАРМОНИЗИРАНЕ НА ЕНЕРГИИТЕ

Fir-für-fen
Tau-bi-aumen

Тайна молитва

За следния път пишете върху темата: *Разлика между душа и Дух.*

Като пишете темата си, всеки ще се стреми да бъде свободен, да не се влияе от чуждо мнение, от това какво са писали някои авторитети. Всеки ще бъде авторитет за себе си. Пишете това, което вие знаете, каквото вие разбирате под понятията *душа* и *дух*. Можете да четете какво са писали и други автори по този въпрос, но за вас е важно да не се влияете, да останете верни на своето разбиране.

Какво разбирате под думата *разлика*? Говорите за разлика между две величини, между две уравнения. Когато две величини се сравняват, става въпрос за разлика между тях. Прави се разлика в количествено отношение, прави се разлика и в качествено отношение. Говори се за разлика между цветовете, значи прави се различие в количеството на вибрациите. Говори се още за разлика във вярванията на хората; тук пък имат предвид степента на човешкото развитие, както и начина, по който хората живеят. Всеки живее според вярванията си. Интелигентността, както и животът на човека, се определя от вярванията му. И затова казват: „Не се спирай върху онова, което човек говори, но спирай се върху начина, по който той живее.“ Животът на човека определя неговите вярвания, неговите възгледи и убеждения. Някой човек казва, че вярва в Бога, но щом го помолят за някаква услуга, той веднага започва да се рови в паметта си дали този, който иска услугата, не му е направил някакво зло или някаква пакост. И ако намери такава, веднага се отказва да извърши услугата. Той помни злото с години. Каква вяра е тази, която помни злото?

Сега искам да спра вниманието ви върху съгласните букви. В случая за вас не е важен характерът на буквите, нито символът, който те изразяват, но е важна интензивността на енергията, която всяка буква съдържа в себе си и която е необходима за нейното произнасяне. За да произнесете, например, буквата *б*, вие доближавате устните си и малко се напрягате. Горната устна е свързана със сили от Астралния свят. От двете устни едновременно изтичат два вида енергии: от горната – активна енергия, а от долната – пасивна. Буквата *б* означава творческия принцип в Природата. Забележете, когато иска да направи нещо, човек се напряга, напъва се, като че изговаря буквата *б*. Той се изпъчи напред, свие вежди, напрегне се и казва: „Ба, мога да направя това нещо!“ Следователно, щом произнесете звука *б*, вие се свързвате с известен род енергии в Природата. Това показва, че нищо не е произволно, нищо не е случайно. Знакът на звука *б* в различните народи може да бъде различен, но енергията, която е свързана със самия звук, не е произволна. Интензивността на тази енергия е точно определена величина. Щом произнесете този звук, това показва, че у вас има желание да творите; за да реализирате желанието си, вие трябва да знаете как да го произнесете. Когато произнесъл този звук, Бог създал света; Той казал: „Да бъде виделина!“ Свещената книга започва с *Битие* – създаването на света, дето първата буква е пак *б*.

Когато изговаряте звука *в*, вие поставяте зъбите на горната челюст върху долната устна. Зъбите са свързани с физическия свят. Следователно при изговарянето на този звук става съединяване на един активен принцип от физическия свят (зъбите) с един пасивен принцип от Астралния свят (долната устна).

Когато произнасяте звука *г*, трябва да обърнете внимание на положението, което езикът взима. Думата *гърло* се пише със знака *г*. Такъв знак се образува и при изговарянето на звука *г*. Този знак означава безконечност. Когато произнесете звука *г*, езикът се подпира малко на небцето, близо до гърлото, което показва, че вие трябва да разбирате онези мерки, с които се определя безконечният ред от енергии или числа. При звука *г* става малко свиване на гърлото, а не на устните. Този звук представлява музикално число. Енергиите, които са свързани с него, идат от Духовния свят, затова и думата *Господ* се започва

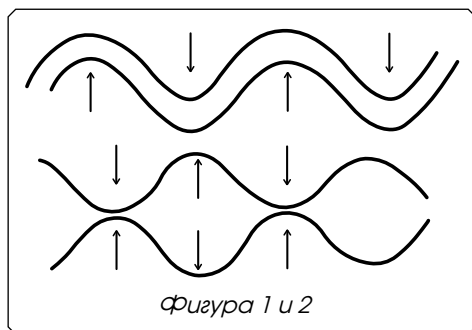
с тази буква. Буквата Г е съставена от единица, върху която седи знакът за безконечността. Когато казваме, че Господ е безконечен, безграничен, този Негов атрибут се съдържа в буквата Г, с която започва думата *Господ* на български език.

При изговарянето на звука *g* езикът се допира до небцето горе, близо до зъбите. Езикът е разумното начало в човека. Небцето пък представлява активен принцип от Божествения свят. Следователно при изговаряне на звука *g* разумното начало в човека влиза в контакт с Божествения свят. Езикът има три служби: да вкусва, т.е. да опитва вкуса на нещата, да се движи и да говори. При изговаряне на буквата *g* той се докосва с крайчеца си само до Божествения свят. В звука *g* се съдържа такава активна сила, която е в състояние да примири противоположностите между физическия и Божествения свят. Тази буква представлява закон на равновесие. В звука *g* се съдържат такива правила, чрез които силите на Природата могат да се регулират, уравновесяват или хармонизират.

При изговаряне на звука *e* става малко свиване на гърлото, а езикът заема особено положение в устата – той леко се докосва до зъбите на долната челюст, до пасивната ѝ страна. Буквата *e* означава размножаване в Природата. Същевременно тя означава двата полукръга, получени от делението на кръга на две части. В това положение на буквата имаме знака *e*. Ако същата буква се обърне към запад, имаме буквата *z*. Ако се обърне нагоре, към север, имаме еврейската буква *ш*, *шин*, *ш*. От това гледище буквата знака *e* означава слизване на енергия от Божествения свят на физическия, за да послужи за размножаване и осъществяване на всичко, което иска да се прояви, да се материализира.

Когато произнасяте буквата *ж*, между небцето и езика се образува малка дупчица. Това показва, че звукът *ж* е свързан с такива енергии, които съдействат за растенето на органическите семена в Живота. Като разглеждате буквата *ж* внимателно, ще видите, че тя е образувана от два шина или от две букви *e* – едната обърната нагоре, а другата – надолу. Това показва, че тук става двойно растение – горно, в клонищата, на които се забелязват цветове и плодове, и долно, в корените, които растат, заякват и се размножават. Следователно звукът *ж* е свързан със сили, с енергии, които работят за растенето и развиването.

Човек трябва да изучава звуковете, за да се свърже с енергиите, които протичат през тях, и да може по такъв начин да си въздейства. С енергиите, които излизат от мислите, чувствата, думите и постъпките на човека, се обясняват хармоничните и дисхармоничните състояния, които човек преживява. Представете си, че вие мислите за някой ваш приятел и като си спомните за него, усещате едно приятно, хармонично разположение. Коя е причината за това разположение? Добрата мисъл, която отправяте към приятеля си. Мисълта, изобщо, не върви в права линия, но е малко вълнообразна. В това време и приятелят ви отправя към вас добра мисъл и се готви да ви посети, понеже ви е обещал. Вашите мисли се срещат с неговите и между тях става правилна обмяна. Понеже мислите са вълнообразни, възвишенията от мисълта на приятеля ви съвпадат с низините на вашата мисъл и продължават своя път (*Фигура 1*). Вие се усещате добре, хармонично разположени. Обаче най-малкото съмнение по отношение на приятеля ви нарушава хармонията на вашите мисли и вие усещате главоболие, напрежение около слепите очи. Съмнението е причина за сблъскването на вашите мисли. Как става това сблъскване? – Възвишенията на мислите на вашия приятел не влизат вече в трапчинките на вашата мисъл, но се срещат възвишения с възвишения, вследствие на което става отблъскване на мислите (*Фигура 2*). Това отблъскване е причина за главоболието ви.

И тъй, когато между мислите на един човек или между мислите на двама или повече души има хармония, винаги се образува Светлина; щом хармонията между мислите се наруши, в ума на хората настанва мрак, тъмнина. Този закон се проверява навсякъде в Живота. Учителят обяснява на учениците си една зада-

ча. Ако някой от тях се усъмни, че може да разбере задачата, веднага обясненията, които учителят дава, изчезват и задачата става тъмна, неразбрана. Следователно, когато учителят обяс-

нява нещо, ученикът трябва да бъде в хармонична връзка с учителя си. Усъмни ли се, връзката се прекъсва. Когато ученикът е във връзка с учителя си, последният повдига мислите на ученика си нависоко, свързва ги с вибрациите на своите мисли и ученикът е доволен, че предметът му е ясен, че разбира нещата. Той се радва, че в ума, в съзнанието му е светло.

Следователно при срещата на две хармонични мисли се образуват вълни, които вървят правилно в своя път. Височините на едната мисъл влизат във вдлъбнатините на другата и образуват една вълна (*фигура 1*). В такова положение се намират две назъбени колела, когато влизат едно в друго. Ако се измени движението на тези колела, веднага се явява дисхармония и те спират. Ако не спрат, ще се образува търкане, при което някои от зъбците ще се счупят.

Вие можете да направите опит, да видите какво е влиянието на хармоничните и дисхармоничните мисли върху човека. При две хармонични мисли едната е положителна – тя е свързана със студените течения в Природата; другата мисъл е носителка на отрицателна енергия – тя е свързана с топлите течения в Природата. Докато се движи между тези две течения, човек се усеща добре, здрав. Тогава в едното полушарие на мозъка му се образуват студени течения, а в другото – топли, магнетически течения. Когато главата се сгорещи, човек изпада в болезнено състояние. За да се възстанови здравословното му състояние, трябва да се предизвика в него някакво раздвояване, в смисъл – да се създадат в двете полушария на мозъка две различни течения. Щом се постигне това състояние, кръвта започва правилно да циркулира и човек се усеща здрав. И дъждът в Природата се образува при същите условия, а именно при срещата на две различни течения – топло и студено. Същото може да се каже при образуване на мислите и желанията на човека – и те се образуват при срещата на две противоположни вълни или течения.

Да се върнем към буквите и думите. Когато произнасяте буквите, добре е да ги пишете и да изучавате движенията, които правят гърлото, езикът и устните. От буквите постепенно ще пристъпвате и към думите. Ще видите, че много думи са написани граматически правилно, обаче има известно несъответствие между смисъла им и силите, които действат в тях. Например думата *престъпник* по смисъл е лоша, но по съдържание на сили, на енергии, тя има възходящо движение. Като се каже на

някой човек *престъпник*, подразбират лице, което е нарушило законите. Обаче енергиите на тази дума са във възходяща степен. Тази дума има благородно произхождение. У българите, когато малкото дете за пръв път пристъпва, т.е. направи първа стъпка в живота си, майката омесва прясна медена питка и поканва съседите си на угощение. Значи за престъпника се готви затвор, а за току-що пристъпилото дете – питка. Това показва, че макар на някои думи да е придаден лош смисъл, те не са изгубили своята чистота, не са опорочени. Как става това ще обясня със следния пример: представете си, че имате едно хубаво шише от чист, доброкачествен порцелан; сипвате в шишето силна киселина. Киселината е вредна, опасна, обаче тя не опорочава шишето, тя не прониква през шуплите на порцелана. Като се изпразни шишето, вие искате да налеее в него чиста хубава вода. Какво трябва да направите? Измивате шишето добре, виждате, че то става чисто и свободно можете да го напълните с вода. Какво показва това? Това показва, че съдържанието на шишето е било нечисто, обаче самото шише е запазило първоначалните си свойства. Такова е положението и с думата *престъпник*, която по смисъл само е опорочена, а не по първоначален произход, по същина, по вибрации. Щом се освободим от смисъла на тази дума, тя придобива същия характер, какъвто е имала първоначално. Освен форма, съдържание и смисъл думите имат още и възраст. Някои думи живеят няколко години само, други – по сто, двеста години, трети – по хиляда, две хиляди години и повече. Думата *престъпник* не е негативна дума, но в български език тя е придобила съвсем друго значение и се е опорочила. Също така е опорочена и думата *шантонерка*. Тя е френска дума, Франция е нейно отечество, там са нейните майка и баща, и означава *левица*. Тази дума е от високо, от благородно произхождение. Като напуснала отечеството си, тя останала без майка и баща, тръгнала по чужди народи, по чужди къщи, които съвсем изопачили нейния смисъл и значение. Дето ходила, всички я впрягали на работа като слугиня да мие чиниите им, вследствие на което тази дума днес е опорочена. Като се каже *шантонерка* разбират лека, безпътна жена, която води порочен живот.

И тъй, като изучавате различните езици, обръщайте внимание върху положителните и отрицателните думи. Например думата *светлина* е положителна, а *тъмнина* – отрицателна. Тъмнината

всякога следва Светлината. Те са две сестри, едната е облечена в тъмни дрехи, а другата – в светли. Когато се скрие зад хоризонта, Светлината става невидима. Обаче тъмнината неотклонно следва. Следователно противоположната сила на Светлината е тъмнината, на Любовта – омразата, на Доброто – злото. *Светлината, Любовта и Доброто* са положителни думи, а *тъмнината, омразата и злото* – отрицателни. Като класифицирате по този начин думите, ще се спрете и върху думата *престъпник*, за да видите коя друга дума отговаря на съдържанието, което е вложено в нея. Вие трябва да намерите бащата и майката на думата *престъпник*, да изучите нейното произхождение. Ако майката и бащата на тази дума са добри, благородни хора, невъзможно е тяхната дъщеря или техният син да са престъпници – такъв е законът. Обаче случва се понякога в развитието на човека да стане някакво отклонение, но това отклонение по никой начин не може да бъде престъпление. Казвате, че думата *престъпник* може да се замести с думата *злогеец*. Тази дума означава човек, който работи с отрицателен метод.

Като изучавате положителните и отрицателните думи в някой език, трябва да се спрете и върху неутралните думи. За следния път направете един списък от петдесет положителни и петдесет отрицателни думи, за да видите дали съдържанието и смисълът на думите отговарят всякога на външния им вид, на външния им израз.

Като ученици на окултна Школа вие трябва да правите ред упражнения, да дойдете до положение да разбирате думите по съдържание и смисъл. Защо? Защото на окултния ученик не е позволено да си служи с двусмислени думи. Когато искате да изкажете една Истина, думите, с които си служите, трябва да бъдат положителни и по форма, и по съдържание, и по смисъл. Освен това всяка дума представлява картина, образ на нещо живо, било от физическия, било от Духовния свят. Спомнете си кое беше първото окултно музикално упражнение, което ви се даде в Школата. Първото музикално упражнение беше от физическия свят: *Сила жива, изворна, течуща*. То представлява жива картина на водата, която тече, която се движи.

Второто музикално упражнение беше *Изгрява Слънцето*. Когато изговорите думите *изгрява Слънцето*, вие започвате да мислите. Имате пред себе си жива картина на изгряващото Слънце – вие си представяте как Слънцето изгрява, как праща светлината си в цялата Природа и какво върши тази светлина.

„Изгрява Слънцето, праща светлина, носи радост за живота тя“. На какво се дължи тази Радост? Радостта се дължи на това, че всички растения изникват, растат и се развиват. Това е друга картина, но вече от Астралния свят, в който енергиите са по-възвишени, по-фини от тия на физическия свят.

Третото музикално упражнение, което ви се даде, беше *Сладко мегено*. И то събужда във въображението ред картини – за Слънцето, за цветята, за пчелите и техния живот, за културата им, за тяхната голяма чистота. Тия картини осмислят думите *сладко мегено*. При тия картини изпква идеята, която се съдържа в думите *сладко мегено*. Това сладко е дошло от Слънцето и влязло в цветята, отдето пчелите го изсмукват и преработват. Те го превръщат в мед и го използват за храна. Когато си представите картината за живота на пчелите, на пръв поглед изпква тяхната физическа чистота и голямото им трудолюбие. Достатъчно е най-малкото нарушаване на законите на една от пчелите, за да бъде тя строго наказана.

И тъй, когато изучавате някой език, добре е да класифицирате думите така, че всяка от тях да се постави в съответния за нея свят – физически, Астрален или Умствен. Така разпределени, всяка на своето място, думите ще бъдат ясни, разбрани по смисъл и по съдържание. Тогава няма да съществува тази двусмисленост, каквато понякога срещате в някои думи. Например вие често употребявате думата *любов*, но някои се срамуват, когато я произнасят, а други се запитват за каква любов се говори. Това показва, че тази дума има няколко значения, които се дължат на различни течения в нея – възходящо и низходящо. Да се питате за каква любов се говори, това показва, че има няколко вида прояви на любовта: проява на любовта между животните, между хората, между Ангелите и най-после Божествена Любов.

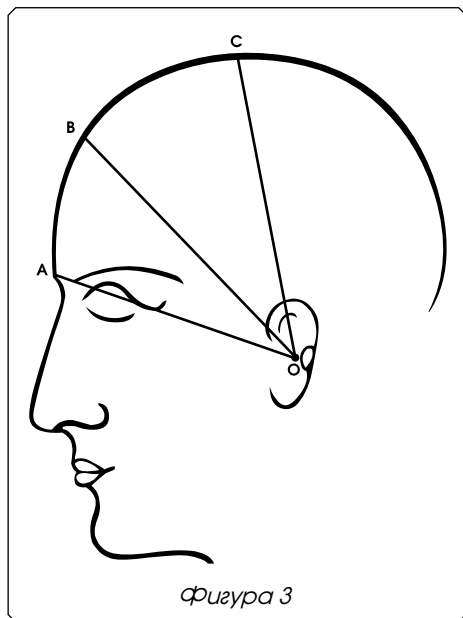
Каква е разликата между Ангелската и Божествената Любов? Като ученици на Любовта, вие ще кажете каква е разликата между едната и другата любов. (– *Божествената Любов крие в себе си сили, условия за растеж*). – Божествената Любов се отличава с Абсолютна вярност – в нея няма нито промяна, нито измяна, тя не се изменя нито по форма, нито по съдържание, нито по смисъл. Ангелската любов се изменя по форма, но никога по съдържание и смисъл. Щом не се изменя по съдържание и по смисъл, това показва, че Ангелската

любов е свободна от страсти. Ако говорите на някой Ангел за страстите, той нищо няма да разбере; в това отношение Ангелите са абсолютно невежи. Що се отнася до човешката любов, вие я познавате, няма защо да се спираме да говорим за нея. Всички знаете, че човешката любов е примесена с животинска, затова именно тя се изменя по форма, по съдържание, но не и по смисъл. Тя включва страстта, а изключва Чистотата. Отличителното качество на човешката любов е, че тя всякога ограничава. Достатъчно е да ви залюби един човек, за да ви ограничи веднага. Той казва: „Аз те обичам и ти ще дружиш само с мен и с моите приятели, вън от тях нямаш право да дружиш с никого.“ Животинската любов пък се изменя и по форма, и по съдържание, и по смисъл, тя забравя всичко.

Ако разгледаме думата *живот*, *животинска* по съдържание и по смисъл, намираме, че тя е положителна дума. Когато искаме да пресилим нещо, да покажем, че енергиите, които текат някъде, са низши, ние употребяваме думата *животинско*, обаче тази дума ни най-малко не съдържа низши енергии в себе си. Например има животни, които проявяват по-висока любов от човешката. Наблюдавано е как плъх е носил зрънца на един гълъб да го храни. Ние считаме животинската любов за низша, защото е свързана изключително с материята. Тя не признава по-висок свят от материалния; щом материалният свят престане да съществува, и любовта на животните се прекратява. Доколкото интересите на животните са свързани с материалното, дотолкова се простира и любовта им. Човешката любов обаче обхваща и двата свята – и материалния, и Духовния. Като изучавате живота на птиците, виждате, че те се събират по много заедно не от любов, но от нужда да се бранят, да нападнат жертвите си и т.н. Щом мине опасността, която ги застрашава, те веднага се разпръсват. И човек минава през тия състояния. За да дойде до великата Любов, човек трябва да мине през всички фази на любовта – през животинската, през Ангелската и най-после ще влезе в Божествената Любов. Това са фази на любовта, които човек трябва да наблюдава и да изучава в себе си.

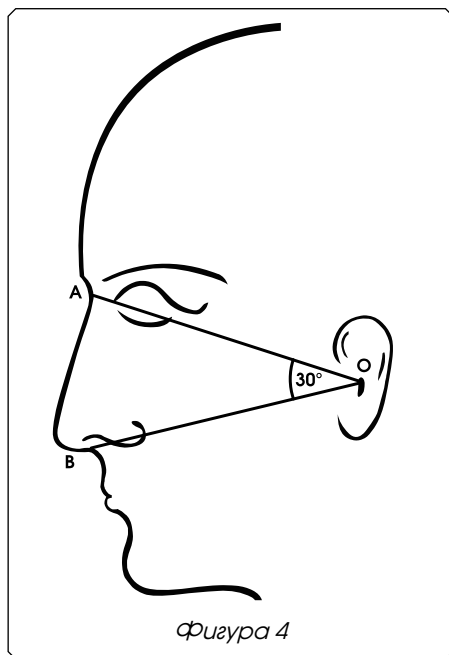
И тъй, докато се занимава само с материалния живот, човек се намира в границите на животинската любов; докато се занимава с материалния и духовния живот, той е в границите на човешката любов; щом изчезнат страстите от човешката

любов, човек влиза в Ангелската любов; и най-после, когато разбере причините на всички явления в Живота, човек влиза в Божествената Любов. За да проверите истинността на моите думи, правете наблюдения върху своите прояви, както и върху тия на ближните си, за да видите до коя фаза на Любовта сте достигнали. Ще видите какви тънки различия съществуват в проявите на Любовта в различните хора. Като ученици вие трябва да изучавате Любовта във всичките ѝ прояви, за да разберете най-високата Любов – Божията. Ако думата *любов* не е определена, причината за това е, че тя съдържа в себе си четири вида течения, между които има известно съотношение. От тези четири вида течения в Природата можете да съставите четири уравнения, в които Божествената Любов ще означите с буквата *Б*, Ангелската – с буквата *А*, човешката – с буквата *М* (от думата *манас*, което означава мъж), а животинската – с буквата *Ж*. Ако стомахът има надмощие над другите органи, човек проявява човешка любов; ако белите дробове имат надмощие, той проявява Ангелска любов; ако мозъкът има надмощие, той проявява Божествена Любов.

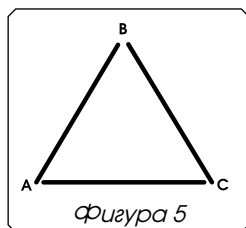
И тъй, ако широчината на главата, т. е. ако широчината на мозъка е по-голяма от дължината, това показва, че в този човек преобладава животинската любов. За широчина на главата се измерва разстоянието от едното ухо до другото. Колкото по-голяма е широчината на главата, толкова по-голяма е интензивността на силите, които действат в тия центрове. Освен широчина, всеки орган проявява известна активност, която произтича от обема, от пространството, което той заема в даден момент. Ако от средата на ухото прекарате радиуси към предната

и горната част на главата, по дължината на тия радиуси ще определите каква е любовта в човека (*Фигура 3*). Ако радиусът OA е по-голям от другите радиуси, тогава преобладава човешката любов; ако радиусът OB е по-голям от другите, преобладава Ангелската любов; ако радиусът OC е по-голям от останалите, преобладава Божествената Любов. Следователно по големината на радиусите се определя интензивността на Любовта, която се проявява в даден човек. Дължината на радиусите определя степените на интензивността на Любовта.

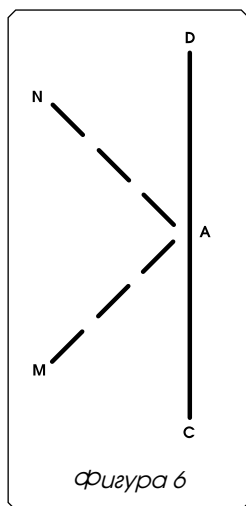
Ако отухото прекарате две линии – едната над носа OA , а другата под носа OB , ще се образува един ъгъл от тридесет градуса, който определя интелигентността на човека (*Фигура 4*). По големината на този ъгъл можете да определите различните степени на интелигентност у животните. Първоначално центърът на тежестта на мозъка е бил отзад някъде, но при постепенното развитие на човека центърът на тежестта е минал в предната част на мозъка. Затова именно челото на човека е право, а на животните – наклонено, полегато. Тази е причината, задето животните ходят на четири крака, а не на два

като човека. Ъгълът AOB определя интензивността на умствените енергии в човека. Ако разгледате как се пише на български език думата *любов*, ще видите, че първата буква *л* в думата представлява ъгъл, подобен на ъгъл AOB . Този ъгъл е съставен от две величини – AO и BO , които се движат в две различни посоки и противодействат една на друга. Като напишете думата *любов*, ще видите, че ъгълът ABC (*Фигура 5*), който представлява буквата *л*, е също така образуван от две величини AB и BC , които се движат в различни посоки. За да

предадете разумност на Любовта, трябва да съедините точките *A* и *C* с права линия, за да образувате триъгълник. При това положение трите страни на триъгълника могат да бъдат равни помежду си. Обаче от движението на линиите *AB* и *BC* в една или друга посока зависи и тяхната големина. Ако тези линии са по-дълги или по-къси от линията *AC*, ще се

образува правоъгълен триъгълник, по отношение на който може да се приложи Питагоровата теорема: сборът от квадратите, построени върху двата катета, е равен на квадрата, построен върху хипотенузата. Площта е мярка на силите. Следователно силите, които действат в квадрата, построен върху хипотенузата, са равни на сумата от силите, които действат в квадратите, построени върху двата катета.

Често се говори в живота за правия път, който се символизира с права линия. Обаче правата линия ни най-малко не означава прав път. Правата линия определя най-късото разстояние между две точки, но в никой случай тя не определя правия път. Защо? Защото и разбойникът избира най-късия път, без обаче да върви в правия път. Между правата линия и правия път има голяма разлика. Правият път се определя от интензивността на силите, които действат в човека. Ще представя тази идея графически (*фигура 6*). Имате силите *M* и *N*, които идат от две различни посоки и се движат към точка *A*, обаче срещат съпротивлението *CD* и се отблъскват. Това съпротивление представлява скала, в сред която има извор *A*. Силите *M* и *N*, които

вървят към *A*, представляват силите на ума *MA* и силите на сърцето *NA*. Когато тези сили срещнат съпротивлението *CD*, те се връщат назад, като образуват кръг. Щом изминат този кръг, те се връщат там, отдето са излезли. За да не се отблъснат, тия сили трябва да се впрегнат на работа. Това ще извърши волята. Волята е сила, която впряга мислите и чувствата на човека на работа и произвежда ред действия. Когато някой човек има

слаба воля, мислите и желанията в него образуват по един кръг, без да извършат някаква работа. Който има силна воля, той впряга мислите и желанията си на работа и извършва нещо.

Това са обяснения, които отклоняват вниманието на ученика. Тези обяснения са нужни за почивка. Така постъпва учителят с малките деца – когато забележи, че са се уморили, учителят прекъсва урока и разказва на учениците си приказка. Като си починат, той пак пристъпва към предмета си. Сега и вие, като слушате обясненията, които ви давам за силите, не можете да намерите връзка между това, с което започнах лекцията, и това, което сега говоря. Връзката седи в това, че при произнасянето на всяка дума трябва да проявите мисъл, чувство и действие. От окултно гледище всяка произнесена дума, всяко движение съдържат или положителни, или отрицателни сили в себе си. Например, когато искате да ударите някого, вие правите движение надолу; когато искате да задържите някого от престъпление, вие правите движение с ръцете си напред. Движенията, които правим нагоре, съдържат възходящи сили и могат да бъдат положителни и отрицателни. Движенията, които имат посока надолу, са низходящи и могат да бъдат положителни и отрицателни. Като знаете това, вие трябва да бъдете внимателни в движенията си. Никога не дръжте главата си надолу, към земята, защото ще се свържете със силите на Земята, които ще окажат въздействие върху мисълта ви. Затова повдигайте главата си нагоре, за да свържете мисълта си със силите, които излизат от Слънцето. Необходимо е от време на време да поглежда човек и към Земята, но ако постоянно гледа към Земята, той ще се изопачи. Българите казват: „Пази се от човек, който гледа към земята“; турците казват: „Който гледа към земята, той гори сърцата.“ Всяко движение е резултат на някакви сили, независимо от това дали човек ги съзнава. Те могат да бъдат от умствен или от сърдечен характер. Също така движенията могат да произлизат от съзнанието, от самосъзнанието, от подсъзнанието и от свръхсъзнанието на човека. Ученикът трябва да се наблюдава, да изучава движенията и силите, които са свързани с тях, за да може чрез думите правилно да ги регулира.

Сега, като пишете върху зададената тема *Разлика между Дух и душа*, спрете се известно време върху думите *дух* и *душа* и помислете малко. Те ще хвърлят светлина в съзнанието ви и ще напишете нещо самостоятелно. Тези думи са идейни, те носят

Светлина в себе си. Като се спирате върху думите, вие ще се научите да разбирате дълбокия смисъл, който е вложен в тях. Окултният ученик никога не трябва да бърза. Като произнесете думите *душа* и *дух* няколко пъти спокойно, тихо, при думата *душа* ще почувствате под лъжичката си особена топлина, особена мекота и ще изпитате желание да помилвате всичко, което се намира около вас. Като произнесете думата *дух*, ще изпитате особена сила, особена активност. Думата *душа* произвежда мекота, а думата *дух* – сила; думата *душа* произвежда вътрешно разширяване към даден център, а думата *дух* – разширяване навън, с желание да се завладее светът. Това са преживявания, които ще имате от произнасянето на думите *душа* и *дух*. После ще се запитате: „Аз душа ли съм?“ – „Душа съм, защото душа, мириша нещо.“ Както виждате, думата *душа* има няколко значения: душа, мириша нещо; душа някого, т. е. хващам някого за гърлото, опитвам го, дали е душа или не, дали живее, или не. След това ще си кажете: „Аз съм Дух.“ Като кажете тази дума, ще усетите, че във вас се влива едно течение на сила, на активност, с желание да излезе навън. При произнасяне на тези две думи ще се образуват две течения: едното иде отвън, минава през главата и слиза в симпатичната нервна система; другото течение излиза от симпатичната нервна система, минава през сърцето и оттам се разпростира в главата. При произнасянето на думата *душа* теченията идат отгоре и проникват вътре в организма; при произнасянето на думата *дух* теченията вървят по посока отвътре навън.

Като знаете това, вие трябва правилно да регулирате енергиите на вашия организъм. Ако енергиите на вашия организъм не са правилно разпределени, това ще ви причини ред страдания. Като ви наблюдавам, виждам, че енергиите у вас не са равномерно разпределени – някъде са събрани повече енергии, някъде – по-малко, вследствие на което преживявате някакви дисхармонични състояния. Когато казваме, че някой човек има характер, това значи, че енергиите в него са разпределени точно на своето място и се намират в хармония помежду си.

Като ученици вие трябва да разбирате закона за трансформиране на енергиите на своя организъм, да не изпадате в неправилности. За тази цел вие трябва да регулирате силите на своя организъм, да ги уравновесите, да контролирате ума и

сърцето си, да направлявате волята си, да разберете отношенията, които съществуват между Духа и душата. Щом постигнете това, ще можете да изпълните задълженията си, които имате към Природата, ще постигнете и целта, към която се стремите – да познаете Бога, да познаете себе си. Това е смисълът на Живота. Да намери смисъла на Живота – тази е една от великите задачи на окултния ученик. За да постигне това, той трябва да започне от най-малката задача – работа върху своето тяло. За това се изискват упражнения, усилия, труд.

Тайна молитва

**Fir-für-fen
Tau-bi-aumen**

ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ НА ДИХАТЕЛНАТА СИСТЕМА

Седма лекция
22 ноември 1922 г., сряда, София

ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ НА ДИХАТЕЛНАТА СИСТЕМА

*Fir-für-fen
Tau-bi-aumen*

Тайна молитва

Прочетете сега положителните думи, които сте написали.
Следния път ще прочетете отрицателните думи.

За следния път пишете върху темата: *Предназначението на дихателната система.*

Сега ще ви дам едно психическо упражнение, което ще правите сутрин след ставане и вечер преди лягане. Ще вдигнете ръцете си нагоре и ще произнесете думата *светлина*, като наблюдавате каква промяна става в състоянието ви. Упражнението ще продължава от десет до двадесет и пет секунди. Ръцете се поставят една до друга пред челото, с длани, обърнати към лицето. След това ще свалите ръцете си долу и ще ги поставите на горната част на носа, като произнесете думата *благоухание*. Като произнесете тази дума, ще наблюдавате каква промяна става в състоянието ви. Най-после ще поставите ръцете си под носа – на горната устна и ще произнесете думата *сладост*. Пак ще наблюдавате промените в състоянието ви. Първата дума, която ще произнесете, е *светлина*, после – *благоухание* и най-после – *сладост*. Думите вървят от възходяща към низходяща степен: материята на думата *светлина* е най-рядка, после е тази на *благоухание*, а най-гъста е материята на думата *сладост*.

Сега на вас се вижда чудно защо ви давам темата „Предназначението на дихателната система“. Какви знания имате за дишането, защо диша човек? Човек диша, за да поддържа живота, горенето в своя организъм. Какво нещо е горенето и какво – дишането? Според някои дишането е процес на чистене. В белите дробове има повече от шестстотин милиона клетки, затворени в малки стаички, в малки лаборатории. Когато въздухът влиза в белия

дроб, всяка от тия клетки за кратък момент изпълнява двойна служба – физиологическа и психическа. В този смисъл дишането е двоен процес на хранене. В една минута човек прави двадесет вдишки, двадесет обяда, а в един час – $20 \times 60 = 1200$ вдишки, 1200 обяда. Ако всеки такъв обяд струва сто лева, значи за един час за всеки човек се изразходват 120 000 лева за дишане. За двадесет и четири часа пък той ще струва на Природата 2 880 000 лева. При всяко вдишване Природата слага трапеза на човека, при всяко издишване тя вдига трапезата. При всяко вдигане и слагане на трапезата работниците извършват своите задължения. Сложна е работата на тия работници, които имат крайната задача да пречистят кръвта. След всичката сложна функция вие считате, че тия клетки не са разумни. Разумни са клетките на човешкия организъм. Клетките на всеки орган, на всеки уд* от човешкия организъм имат специална служба и предназначение.

И тъй, дишането е двоен процес – физиологически и психически. Крайната цел на дишането като психически процес е пречистване на мисълта. Следователно дишането е свързано с мисленето, с мисълта. Кое е най-доброто дишане? Има три вида дишане: горно, средно и долно (според това коя част от дробовете взима най-голямо участие при дишането). Белият дроб представлява сложна лаборатория, в която се кръстосват много енергии. Праната от въздуха прониква в белите дробове и помага за озонирането на кръвта даже и там, дето въздухът мъчно може да проникне. В така пречистената кръв се влагат елементите на Живота. Най-добро е пълното дишане. За пълното дишане помага главно Любовта. Значи Любовта е първото и необходимо условие за пълното дишане. Когато диша, човек трябва да оценява въздуха като незаменимо благо. Когато гледате на въздуха като неоченимо благо, той прониква и в най-отдалечените клетки на белите дробове, изпраща им своята прана, своята жизнена енергия, която те извличат и изпращат по целия организъм. Значи Любовта първо засяга белите дробове. Който люби, той се разширява, разширява белите си дробове. Когато човек възприема едно благо съзнателно, с благодарност, Любовта започва да действа в него и го повдига. Тази Любов е положителна, възходяща и разширява човека.

* Уд (ост.) – крайник, отделен орган от тяло (бел. ред.)

Всяка Божествена енергия, която слиза отгоре, трябва да мине първо през дихателната система, оттам да се качи в ума и после да слезе в сърцето.

Когато се говори за Любовта, мнозина казват, че Любовта е сън. Този израз е останал от времето, когато човечеството се е намирало под влияние на Луната – в периода на постоянните промени. Всъщност Любовта се проявява в разумния Живот, защото сама по себе си Любовта е най-възвишеното нещо в света. Дето Любовта прониква, там е Животът, там е културата. Божественият ден започва с Любовта. Казано е в Писанието: „И рече Бог да бъде виделина; и стана виделина.“ Всеки може да каже, да рече нещо, но за това се иска от човека първо да възприеме въздуха заедно с праната, с Божествената енергия, която е вложена в него. Като проникне в ума и в сърцето, тази енергия ще даде подтик на човека да се изкаже, да рече това, което е намислил. Следователно, който иска да говори разумно, той трябва да се научи правилно да диша и правилно да мисли. Правилни ли сте опит да дишате тихо, никой да не ви чува? Когато дишате дълбоко, вие дишате с шум, всички наоколо ви чуват. Изкуство е човек да диша дълбоко, но без шум, никой да не чува. Когато дишате дълбоко, туряйте ръцете си на стомаха, тъй щото при всяко поемане и издишване на въздуха и ръцете да се повдигат.

Вие трябва да изучавате добре процеса на дишането, да можете да го опишете и във физиологическо, и в психическо отношение. Изучавайте разните методи на дишане, за да видите кой метод да приложите като най-добър. Правете опити при всяка вдишка да мислите за *светлината*, за да можете по този начин да се свържете с нейните енергии. Тези енергии се намират във въздуха, отдето трябва да ги извлечете. Като мислите за *благоуханието*, ще извлечете от въздуха друг род енергии; като мислите за *сладостта*, ще извлечете трети род енергия. Като мислите върху тези думи и същевременно дишате, ще видите, че всяка дума се отразява различно върху пулса на сърцето. Най-малките, най-слабите промени в пулса говорят за деликатни преживявания на човека. Резките промени в пулса пък говорят за големи преживявания на човека. Когато човек се въодушевява от възвишени мисли и чувства, биенето на сърцето му е ритмично, пулсът му е правилен, хармоничен. Когато човек живее в областта на грубите, низките чувства, пулсът му е

дисхармоничен, неправилен – той изгубва естествения ритъм на своя пулс. При такива случаи струва ви се, че сърцето на човека спира. Така бие сърцето на хора, които страдат от сърцебиене. Едно трябва да научите: да дишате правилно. Защо? Защото чрез правилното дишане ще пречистите мислите си, ще пречистите кръвта си, ще пречистите и мозъка си.

Като се говори за дишането, трябва да знаете състава на въздуха. Кой елементи влизат във въздуха? Въздухът е смес от една пета кислород и четири пети азот. Значи Умственият свят борави с елементите на физическия свят. Какво се отделя при дишането? При дишането се поглъща кислород от въздуха, а се издиша въглероден двуокис. В какво състояние се намират елементите кислород и азот във въздуха? В молекулно състояние. Изобщо когато даден елемент се е получил вече от някое сложно тяло, той е в молекулно състояние; когато се получава от сложното тяло, докато атомите му не са успели още да се съединят в молекули, той се намира в атомно състояние; и най-после, когато някое сложно тяло се разтвори във вода, елементите му се намират в йонно състояние. Кога са най-активни елементите? Когато са в йонно състояние. По-слабо активни са, когато се намират в атомно състояние, а най-слабо активни, когато са в молекулно състояние. Човек трябва да се наблюдава, да види какво е състоянието му, когато е неразположен, възбуден, гневен и какво – когато е спокоен, добре разположен. Доброто или лошото разположение се отразява на дишането, на пулса. Който разбира това, по пулса на човека ще разбере неговото физическо и душевно разположение.

Като ученици вие трябва да изучавате всичките състояния, да различавате тяхната материя по гъстота, по състав. Например, каква е материята на гнева – гъста или рядка? Гъста. От какви съединения е образувана? От експлозивни вещества. Гневът е опасен поради експлозиите, които го придружават. Който се е разгневил, той се чувства, като че е горял, като че е станал пожар в него. Много време трябва да мине, докато поправи всички повреди от този пожар. Повредите стават в неговия организъм. На какво се дължи гневът? На излишни енергии в организма. Когато човек има много желания, които не може да реализира, част от енергията, която е била определена за тяхното реализиране, остава неизползвана – тази енергия е причина за гнева в човека. Необработените

вещества в мозъка предизвикват слаби процеси на гниене, на ферментация, вследствие на което се предизвиква гнева. Непостигнатите желания произвеждат гнева. Когато някой се гневи, това показва, че има много нереализирани, непостигнати желания. Какъв е църът на гнева? Да се реализират тия желания. Излишната енергия се събира зад ушите на човека. В гневливите хора тези места са силно развити. Френолозите наричат тези центрове разрушителни. Тези центрове са свързани с двигателните мускули на устата, затова, когато се разгневи, човек започва да мърда устата си. Който разбира закона за трансформиране на енергиите, той ще знае по какъв начин да отпрати излишната енергия от ушите си към мозъка, да я впрегне на работа. Който не разбира този закон, като се разгневи, той ще впрегне езика си на работа – напред-назад, докато изхвърли тази енергия навън и се облекчи. Езикът е картеницата, а думите – картеният огън, който се изсипва надясно-наляво, докато се свърши. Когато искате да знаете кои думи са отрицателни, идете при някой гневен човек, вземете лист и молив и започнете да пишете. Той ще изкаже такива отрицателни думи, каквито в никой речник не бихте намерили. Ако искате да знаете кои думи са положителни, идете при някой благодарен, доволен човек и го слушайте.

Като метод за въздействие срещу гнева окултната наука препоръчва на ученика да се откаже от многото си желания. Не е позволено на ученика да има едновременно много желания. Защо? Защото не могат да се развиват правилно. Определено е колко квадратни метра земя е нужно за едно плодно дърво, за да вирее добре. Ако имате един декар земя, върху която искате да посадите лозови пръчки, вие можете да посадите най-много десет пръчки. Посадите ли повече, те ще се развиват слабо, ще дават хилави плодове. Следователно, за да не получите хилави плодове, не бързайте да реализирате всичките си желания изведнъж. Желанията на човека се намират в зародишно състояние и затова той трябва постепенно, едно по едно да ги излюпва, за да може да ги храни, да дадат добри плодове. Всяко желание на човека е капитал, който може да се превърне в кинетична енергия, но то трябва да чака времето си. Всяко желание е сила, която ще даде своите резултати, но тази сила трябва да се събуди на определеното за нея време. Желанието не трябва да се събужда нито по-рано,

нито по-късно от определеното време – за всяко желание има определено време и пространство, когато то може да се реализира. Ако не спазите това време, ще се натъкнете на ред отрицателни състояния, между които на първо място ще бъде гневът. А като не може да постигне някое свое желание, човек завижда. Щом започне да завижда, ще дойде и гневът. Искате ли да се освободите от гнева, трябва да постигнете желанията си. За да ги постигнете, те трябва да бъдат малко на брой. Колко желания можете да реализирате годишно? Едно желание. Колко класа може да свърши ученика за една година? Един клас. Най-способният ученик може да свърши два класа на годината, а гениалният – три класа. И гениалният учи, минава класове, но за него има особена школа. И гениалният човек е изложен на погрешки; той има условия да греши повече, отколкото обикновения човек. Гениалният много печели, много губи и много страда; обикновеният човек малко печели, малко губи и по-малко страда. За да регулирате енергиите на своя организъм, трябва да дишате правилно, дълбоко.

И тъй, многото желания отклоняват вниманието на човека. Срещате някой човек – замислен, навел глава надолу, към земята гледа. Този човек има много желания, вследствие на което и дишането в него се извършва слабо. Това е забелязано и в живота на видни артисти. Когато някой способен артист стане много амбициозен, кръвообращението в него става неправилно, дишането му непълно, вследствие на което той се нервира и започва да се гневи. Церът против гнева е да намерите някой ваш приятел, който да е отрицателен, пасивен; помолете го да тури лявата си ръка върху дясната половина на главата ви и ще видите, че след кратко време всичката излишна енергия от вас ще мине в ръката му и ще се облекчите. Вие сте били положителен, активен, а той – отрицателен, пасивен, вследствие на което между вас е станала правилна обмяна. Значи гневливият трябва да намери тих, спокоен човек, на когото да предаде част от излишната си енергия.

Не е лошо, че се гневи човек, но трябва да знае закона, да впряга тази енергия на работа. За предпочитане е човек да се гневи, отколкото никак да не се гневи. Има хора, които са пасивни и като се разгневят, не могат външно да изразят гнева си. Те минават за кротки хора – всъщност не са кротки. Пасивният гняв ражда страха, а активният ражда отмъщението. Особено силно

е отмъщението, когато някой се опита да се противопостави на гнева. Щом се разгневи някой човек, дайте му възможност да прояви гнева си; спрете ли гнева му, той ще започне да отмъщава. Защо някои хора не могат да се гневят? Защото нямат излишък от тази енергия. Те мязат на онези пияници, които искат да пият, но или пари нямат, или кръчми отворени няма. Значи те нямат условия да се напият и по необходимост минават за трезви; те са готови да отидат в първата отворена кръчма и да се напият. Истински трезв, добродетелен човек е онзи, който при всички условия да пие, да се гневи, не може да излезе от своето равновесие. Такъв човек има воля, има самообладание. Онзи, който има слаба воля, той се поддава и на най-малкото изкушение.

Сега, като ученици на окултна Школа вие трябва да изучавате противоречията, на които се натъквате. Вие трябва да изучавате разните състояния, които изживявате. Някой път седите, чувствате се някак особено притеснен, не знаете де да турите ръцете си: турите ги отпред – не ви харесва, турите ги отстрани или отзад – пак не ви харесва. Ако разбихте дълбокия смисъл на вашето състояние, вие лесно щяхте да го обясните. Ръцете представляват човешката воля. Когато не знаете де да турите ръцете си, това значи, че не знаете какъв ход да дадете на волята си. Като поставяте ръцете си отзад, отпред или настрани, с това вие търсите най-подходящия метод за проява на волята. Щом намерите подходящо място за ръцете си, вие вече сте решили въпроса по какъв начин да проявите волята си. Като пръв метод за проява на волята е прилагането на закона за трансформиране на енергиите в организма си чрез белите дробове. Източните народи обръщат голямо внимание на дишането като метод за работа в много направления. И западните народи са искали да използват този метод, но като крайни материалисти, той е дал за тях лоши резултати. Те са искали по бърз начин да постигнат много неща, но скъпо са платили за това бързане. Любов се иска от хората, за да използват правилно науката за дишането. Без Любов не може да се диша. Първото условие е Любовта да участва при дишането. Не участва ли Любовта при дишането, никакви постижения не можете да имате. При това положение организъмът не може да се справи с излишната си енергия, вследствие на което в човека се зараждат ред отрицателни състояния. Когато дишането не става правилно, в организма се наслояват полуорганични вещества, утайки, които са причина за

всички болести. Благодарение на тия утайки, на тия полуорганични вещества кръвта на човека не може добре да се пречиства и става причина за развиване на много микроби.

Сега вече имате понятие колко сложен процес е дишането. Достатъчно е да си представите тия шестстотин милиона работници, които ден и нощ работят безкористно, за да разберете какъв велик процес се извършва във вашия организъм. При това всяка клетка има своя строго определена специалност. Ако не разглеждате този процес съзнателно, вие ще кажете, че не струва да се живее. Не, струва да се живее. Всяка вдишка и издишка е резултат на работата, на усилията на милиони работници. Следователно дишайте съзнателно, с Любов, ако искате всякога да имате добро вътрешно разположение. Разгневите ли се малко, цялата хармония в организма се нарушава, а с това заедно и дишането не става правилно. За да разберете колко скъпо струва всеки човек на Природата, направете изчисление колко се изразходва за него в продължение на една година. Като знаете колко се плаща за двадесет и четири часа, лесно ще изчислите за една година. И това е разход само за дишането. Изчислете след това колко се изразходва за работниците в стомаха, в мозъка и във всички останали удове. След всичко това ще дойде някой да каже, че Животът нищо не струвал, че всичко било даром дадено. Така е за онзи, който не разбира. Онзи, който разбира, той знае колко скъпо струва Животът и на най-малкото същество, а още повече на човека. Вие сте храненици на Природата, без да съзнавате какви средства харчи тя за вас. Нима децата съзнават колко харчат родителите за тях? Обаче, когато пораснат, когато сами започнат да се поддържат, тогава виждат колко много са коствали на родителите си. Не е лесна работа да се отгледа един човек. Когато направите точна сметка за всички разходи, които Природата прави за вас, ще видите какво нещо е човекът. И тогава в душата ви ще се пробуди велико чувство на благодарност за Живота, който ви е даден. Само при това съзнание вие ще разберете дълбокия смисъл на думите: „По благодат живеем.“

Тайна молитва

**Fir-für-fen
Tau-bi-aumen**

ЕДИНСТВО НА СЪЗНАНИЕТО

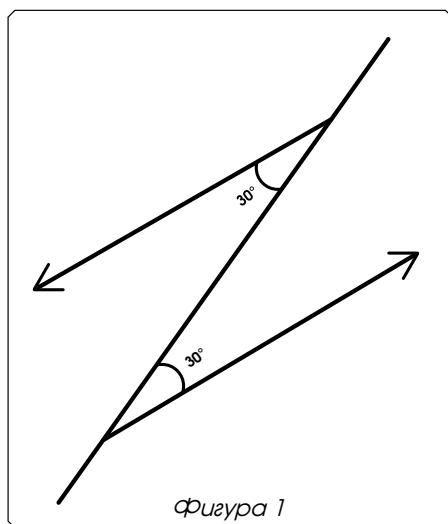
Осма лекция
29 ноември 1922 г., сряда, София

ЕДИНСТВО НА СЪЗНАНИЕТО

*Fir-für-fen
Tau-bi-aumen*

**Тайна молитва
Размишление**

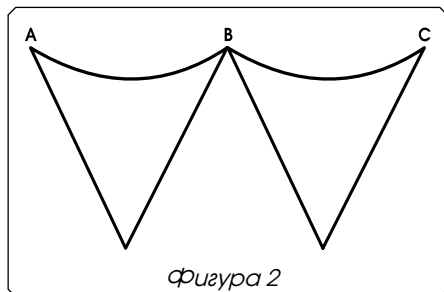
Четоха се темите върху „Предназначението на дихателната система“.

На *фигура 1* имате две успоредни линии *CB* и *DA*, които се движат в противоположни посоки, пресечени с трета линия *AB*. При пресичането на двете успоредни с трета права се образуват ъгли, равни на 30° . При движението на успоредните линии и съзнанието взима участие. То е представено чрез пресечната линия *AB*. Тя е главната линия. В живата геометрия тия линии представляват силови линии. Всяко тяхно движение има строго определен смисъл. Когато изнесете дясната или

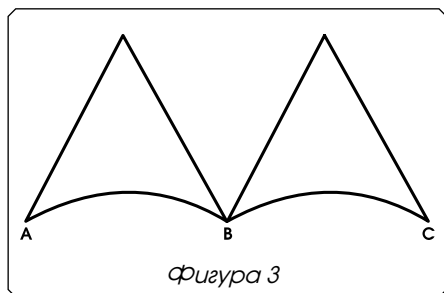
лявата ръка напред, тези движения имат определен смисъл и значение. Ако движите ръката си по посока на правата *CB*, и това движение означава нещо. След това взимате в ръката си една ябълкова семка, свивате ръката си, навеждате се към земята и посадждате семката. Щом направите това движение, след малко ще направите обратно движение – ще се вдигнете нагоре. След няколко години дървото ще израсте

и ще даде плод. За да откъснете един от тези плодове, вие протягате ръката си нагоре и после я спущате надолу. При тези движения – спущане ръката надолу, за да посадите семката, и протягането ѝ нагоре, за да откъснете плод от дървото, чиято семка сте посадили – се образува буквата *И*. С буквата *И* започва думата *Истина*. Какво означава тази дума? Истината подразбира опитване на плодовете на това, което някога си посадил.

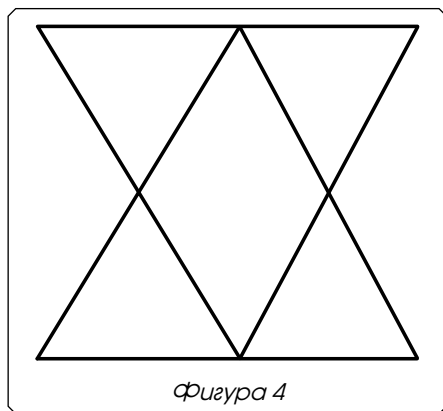

Сега имате други две линии, които представляват движение на един отворен кръг. Този кръг е образуван от двете криви линии *AB* и *BC*. Движението на кривите линии *AB* и *BC* върви надолу, в гъстата материя. Така се образува еврейската буква *W* (вав), която представя

човек със спуснати надолу ръце, в състояние на мисъл, на размишление. Тези две криви могат да се движат и нагоре, в порядката материя, при което се образува чертеж, обратен на първия. Чертежът на *Фигура 2* представя състоянието на човек, който инволюира, т.е. слиза в гъстата материя. Като съедините двата чертежа, ще получите *Фигура 4*, която представлява две същества, обърнати с главите надолу, и други две, обърнати с главите нагоре. Ако буквата *W* се обърне нагоре, ще се получи буквата *М*, която е образувана при движението на човешкото съзнание в неговото еволюционно състояние. На еврейски

език тази буква означава смъртта, а у нас означава начало на човешкия интелект или начало на човешкия ум. С други думи казано, тази буква означава превръщане на енергиите от едно състояние в друго. И наистина, чрез мисълта човек дохожда до положение да превръща енергиите.

Голяма наука се крие в буквите, затова те трябва специално да се изучават. Всяка буква е ключ на известен род енергия, която човек трябва да превърща – ако е низша, да я превърне във висша. С буквите се занимава Кабалата. Например някой човек носи едно име, което той сам не харесва и с което изобщо не му върви в живота. Какво

трябва да направи, за да тръгнат работите му напред? Да промени името си, да си измисли такова име, което да хармонира на състоянието му. Действително, като се вслушвате в имената на хората, ще забележите, че звуковете в някои имена са така съчетани, че дразнят ухото ви. Когато някой човек минава през известно посвещение, турят му такова име, което да отговаря на неговите астрологически аспекти. Ако разгледате буквата *а*, виждате, че тя е образувана от знака за безконечността, поставен нагоре (вместо хоризонтално, както обикновено се пише) и натоварен, бременен с нещо. Това показва, че в тази буква безконечността се ограничава от нещо и става бременна.

Както буквите изразяват известен род енергии, така и всеки уд в човешкия организъм е свързан с известен род сили, с известен род енергии. Например носът на човека е израз на неговата интелигентност, на неговия интелект. Следователно, колкото по-силен е интелектът на човека, толкова по-дълъг е неговият нос. Ако от средата на челото спуснете перпендикуляр към носа, този перпендикуляр определя големината на ъглите, които се образуват от линиите на носа. Линиите на носа представляват двете рамена на ъгъла, а широчината на носа представлява големината на ъгъла. Колкото повече страните на тия ъгли се отдалечават от перпендикуляра, толкова повече интелигентността на човека отслабва. Колкото по-малък става ъгълът, толкова повече интелигентността се увеличава. Изобщо

интелектуалната сила на човека се проектира чрез носа. Колкото ъгълът е по-малък, толкова интелектът на човека е по-силен, толкова умът му е по-проницателен. Колкото по-голям става този ъгъл, интелектът се намалява, а природният, обективният ум се усилва. Колкото чувствата са по-силни в човека, толкова по-широк е носът долу, при ноздрите. Общо казано, дължината на носа е свързана с интелекта, а широчината – с чувствата на човека. Като знаете тези общи положения, правете наблюдения, изучавайте формата на носа, за да видите какви различни отклонения са станали от нормалното положение, което Природата е определила.

Всички линии, с които означаваме носа, очите, устата на човека, представляват силовилинии. Тези силовилинии определят интензивността на самите сили, които работят в човека. Като изучавате очите на човека, ще дойдете до заключението, че колкото отворът на очите е по-голям, по-широк, толкова и впечатлителността, способността на човека за възприятия е по-голяма. Колкото отворът на очите е по-малък, толкова и впечатлителността е по-слаба. Впечатлителността е свързана с наблюдателната способност в човека. Колкото по-наблюдателен е човек, толкова е по-силно развита в него долната част на челото, до веждите. Тази част на челото е добре развита у естествениците, понеже те наблюдават всички явления в Природата. У философите пък, които се занимават повече с отвличената мисъл, с тъй наречената метафизика, горната част на челото е повече развита от долната. Когато устните са дебели, добре развити, това показва, че в този човек е добре развит апетитът или чувствеността. При тънки устни чувствеността е слабо развита. Следователно външните признаци или белези на човешкото лице особено, показват с какво има човек да се справя в себе си и как трябва да работи, за да регулира силите на своя организъм. Като знае тия признаци, човек ще може да моделира носа, очите, ушите, устата, веждите си. За тази цел той трябва да изучава движенията на силовите линии, както и техните външни и вътрешни проекции.

За да бъде правилно, хармонично движението на силовите линии в човека, той трябва да пази единство на съзнанието си, т.е. да не допуска в съзнанието си никакво раздвояване. Най-малкото раздвояване на съзнанието произвежда в човека две равни противодействащи сили, които взаимно се

неутрализират. Например явява се у вас желание да направите едно добро, което е свързано с някаква материална жертва. В този момент се явява страхът, че ще се ошетите; той веднага се противопоставя на желанието ви да направите добро и тези две сили се взаимно унищожават или неутрализират. Щом се натъкнете на тези две противодействащи сили, вие казвате: „Ще отложa това добро за по-благоприятни условия.“ При друг случай у вас се явява силен стремеж да направите някакво научно изследване, но изведнъж си представяте, че за това изследване ви са нужни години усиленa работа и се отказвате от изследването си. После влизате в някое духовно общество, искате да работите за своето духовно развитие; но ако дойде в ума ви мисълта, че не е време за духовен живот, вие напушате това общество. Днес пренебрегнете едно добро желание, утре подтиснете известен стремеж в себе си, докато най-после съзнанието ви се раздвои. Не, за да развиете своите духовни сили, вие никога не трябва да се отказвате от добрите си желания и стремежи, никога не трябва да се подпушвате, за да не раздвоите съзнанието си. Духовните сили в човека се развиват само при единство на съзнанието. Вие трябва да знаете, че всички сте изложени на влиянието на странични същества, които имат желание да ви отклонят от пътя. Като имате всичко предвид, трябва да вземете предохранителни мерки за възстановяване на първичното положение на съзнанието си. Иначе, ако държите на вашата крива философия, ще мислите, че при раздвояване на съзнанието има някаква наука или някаква придобивка. Не, в раздвояването на съзнанието няма никаква наука, никаква философия, никаква придобивка.

Следователно роди ли се у вас желание да направите някакво добро, не отлагайте да го извършите, колкото и каквото да ви струва. Желанието за правене на добро е положителна сила, която придава нещо на човека, но не отнема. Щом се роди у вас желание да направите най-малкото добро, направете го. Откажете ли се да го направите, вие ще изпитате малка тъга или известно неразположение. Тази тъга, това неразположение са наказание за вас, че не сте извършили доброто. Който се откаже да извърши най-малкото добро и отхвърли страданието, което е преживял по този случай, той ще се натъкне на някакво нещастие. Няма да мине много време и той по невнимание ще се подхлъсне и ще строши или ще изкълчи крака си. Това нещастие

се дължи на раздвояване на съзнанието в човека. И след това той ще вика лекар, ще плаща, ще лежи два-три месеца в легло. Какво е спечелил от всичко това? Значи всички нещастия, всички страдания в живота на човека се дължат на нежеланието му да изпълни Волята Божия. Нищо в Живота не остава безнаказано. – „Е, в друг живот ще плащаме.“ – Няма да плащате в друг живот, но още сега. Няма да мине седмица, месец или година и вие ще видите последствията на отклонението ви от правия път. Като знаете това, бъдете внимателни даже към най-малките си стремежи и желания. Не пренебрегвайте малките желания, не спирайте тяхната проява.

Като ученици на окултна Школа вие трябва да бъдете внимателни, никога да не подпушвате съзнанието си. Каквато погрешка направите, малка или голяма, бъдете готови да се изповядате пред себе си. Искрени трябва да бъдете пред себе си. Например, някой млад човек постъпва в университет, иска да учи, да свърши по някакъв предмет, но той е беден, няма средства. По едно време Провидението го поставя на изпит, за да види доколко той е готов да издържи в своята честност. Така се съчетават условията, че той се намира пред отворената каса на един богат човек, поглежда към касата, поглежда към вратата на стаята, за да не влезе някой да го види, и като се увери, че е сам, бръква в касата, изважда две хиляди лева и казва: „Ще свърша с тези пари и като се назнача на някаква работа, ще помагам на бедни студенти и те да свършат университет.“ Какво става после? Откриват кражбата и го хващат. Той започва да се извинява, че не знаел какво го чака, не знаел, че ще носи отговорност, но мислел, че трябва да свърши университет и самото Провидение му предлагало тази помощ. Невъзможно е човек да не знае какви са последствията на кражбата. Ако не знае, в затвора ще ги научи. Човек трябва да бъде искрен пред себе си, да се изповяда, да признае погрешката си. По този начин той ще освободи съзнанието си от излишен товар. Това значи: не подпушвайте съзнанието си!

И тъй, не пренебрегвайте в себе си и най-малкото Божествено желание. Щом се яви такова желание в сърцето ви, реализирайте го. Всяко Божествено желание е малко семенце, което вие посадите в земята. Щом го посадите, то ще израсте и ще даде плод, който свободно можете да откъснете и да го

вкусите. Ако задържите едно Божествено желание в себе си, вие съзнателно се подпушвате, вследствие на което се излагате на ред болести. Всички болести се дължат именно на това подпушване, предизвикано от неизпълнение на Божествените желания, които ви подтикат към правене на добро. Вие трябва да знаете, че не можете да си играете със законите на Разумната Природа. Тя не позволява на никого да си играе с нея. Който веднъж само се опита да играе с Природата, той в най-скоро време ще получи своето възмездие.

Като ученици от всички се изисква единство на съзнанието. Ако нямате това единство, не можете да бъдете ученици. И да посещавате класа тук, горе няма да ви приемат. Докато не придобиете единство на съзнанието, никакви ученици не можете да бъдете. В Школата се приемат ученици със светъл ум, с благородно сърце, със силна воля и със здрав гръбнак – да носят. Хилави, болни ученици в Школата не приемат. Който е слаб, хилав, да седи у дома си; като оздравее, тогава да дойде. Ученикът трябва да има диамантна воля, да прилага. От вас не се изискват големи подвизи, да спасявате света. От вас се изисква най-малкото, микроскопическо приложение на Доброто. Щом дойде някакъв благороден подтик у вас, колкото малък да е, дайте му ход. Той ще отнеме само една минута да го извършите. Например, отивате по работа някъде и срещате на пътя един беден просяк; изведнъж у вас се явява желание да му кажете една добра дума. Спрете се за минутка пред него и го попитайте как вървят работите му. Казвате: „Защо ще губя времето си да спирам пред този просяк и да разговарям с него?“ Ако не си готов да спреш за една минута, после ще те заставят да изгубиш сто минути.

Единство на съзнанието се изисква от вас. Щом придобиете това единство, вие ще можете да регулирате силите в своя организъм. Ако нямате единство на съзнанието, ще се отклоните от пътя си, ще тръгнете в левия път. Опасно е да се раздвои съзнанието на човека. Представете си, че някой се спуща с парашут на земята. При спущането си надолу парашутът непременно трябва да бъде отворен; не е ли отворен, смъртта е неизбежна за онзи, който е вътре. Разтварянето на парашута означава единство на съзнанието. Защо? Защото Животът е в отворения парашут. По аналогия на това казваме, че Животът е в единството на

съзнанието. Само при това състояние на съзнанието вие ще можете да контролирате мислите, чувствата и постъпките си. Вие трябва да правите опити да се контролирате, да изпитате силата на волята си. За тази цел ще ви подложим на следния опит: ще вземем една голяма игла, губерка, и ще я забодем на известна дълбочина в ръката ви, докато потече кръв. След това всеки ще наблюдава след колко време чрез силата на волята си ще спре болката на ръката. Това бодване с губерка не е нищо друго, освен обидите и огорченията, които вашите близки ви нанасят. Ако можете скоро да забравите, да трансформирате обидата, вие сте човек със силна воля. На този опит ще се подложат само силните, т.е. безстрашливите, страхливите ще оставим настрана. Природата не обича страхливите хора, те са осъдени от нея на смърт. Към смелите хора тя има почитание и всякога е готова да им помага. Смел, безстрашлив може да бъде само онзи, който има непоколебима вяра в законите на Разумната Природа. Страхливият всякога престъпва тия закони, затова Природата има за него особено мнение.

Всеки трябва да се стреми към единство на съзнанието като метод за лекуване, като метод за работа върху себе си. От каквато болест да заболее, достатъчно е да възстановите единството на съзнанието си, за да се вдигнете от леглото си здрав и бодър. Висшите сили на съзнанието се насочват към вашия организъм и започват да му въздействат, докато стане обрат в тялото ви, вследствие на което всички енергии потичат нагоре, вземат обратно движение. При това положение, чуждите вещества в организма, които са причина за болестите, изчезват моментално, както изчезва прахът от повърхността на барабана. Ако някой от вас заболее от хрема, нека приложи същия метод, за да види за колко време ще се излекува. Крайният предел, до който може да продължи хремата, е обикновено седем дена. Понякога тя продължава три седмици, в изключителни случаи продължава три месеца. С този метод обаче вие можете да излекувате хремата за пет минути; ако не успеете да я излекувате в пет минути, ще гледате да се освободите от нея поне в продължение на два-три часа или два-три дена.

Мнозина се оплакват, че паметта им отслабнала, започнала да им изневерява. Лесно може да се възстанови първоначалната сила на паметта. По какъв начин? Чрез възстановяване единство

на съзнанието. Как става това? Като изхвърлите от ума и сърцето сивсички ония мисли и чувства, които ви смущават. Раздвояването на съзнанието е причина за отслабване на паметта. Същевременно раздвояването на съзнанието ражда страх в човека. Някое дете открадне едно яйце от дома си и от страх да не го види майка му то се преструва на болно. Страхът от наказанието е резултат на раздвояване на съзнанието в това дете. Страхът е недъг на чувствата, а гордостта – недъг на ума. Разрушителната способност в човека се дължи на известно изопачаване в творческите му сили. Когато силите, енергиите в човешкия организъм се отбият от правия си път, човек започва да се отдава на фиктивни, въображаеми мисли и чувства, които му създават излишни страдания. Например, някой си въобрази, че еди-кой си обидил честта му. Кой може да обижда? И какво всъщност представлява честта?

Съвременните хора са чувствителни, лесно се обиждат, лесно се накръняват чувствата им. Учените казват, че човек имал пет чувства, т.е. пет сетива. От какво е произлязла думата *сетиво*, *усет*? Казваме *у-сет*, или *у-сам*. Буквата *у* означава човека, който е посадил нещо. Коренът на думата е *сам*, което означава проява, а същевременно означава и нещо, което е ограничено. Следователно под думата *усет* разбираме нещо, което е посадено в почвата или в съзнанието, в ограничено пространство, дето започва да расте. Коренът *сам* е от санскритски произход и означава нещо, което може да се прояви, да се ограничи. Буквата *а* в корена *сам* при слизането си, при инволюцията си постепенно се е изменяла, докато се превърнала в буквата *е*. Значи, от *у-сам* се е образувала думата *усет*.

Коя дума познавате, подобна на думата *усет*? – *Възприятие*. Като извадите предлога *въз*, остава думата *приятие*, която започва с буквата *п*. Тази буква означава оплодяване. Значи енергиите първо се запазват, а после се оплодяват. Усетът означава външен процес, а възприемането – вътрешен; той означава растене. След възприемането иде схващането. Схващането произлиза от думата *хващам* нещо с ръката си; то е физически процес. Обаче думата *схващане* започва с буквата *с*, която показва, че това, което човек е хванал с ръката си, се намира във възходящо състояние, върви нагоре. За да расте

нещо нагоре, ние трябва да му създадем благоприятни условия, да го оградим отвсякъде. За да се огради нещо, умът на човека трябва да работи. Буквата *ц* в думата схващам показва, че умът може да работи само тогава, когато и волята взима участие за премахване на външните противоречия. Като израсте, посятото ще мине в по-висока степен и ще оживее. Следователно в схващането като процес се забелязват няколко фази: посадждане на нещо, израстване на посятото и узряване – превръщане на тия енергии в плод, в нещо живо.

Основната идея на тази лекция е единство на съзнанието. Дето има единство на съзнанието, там не могат да съществуват никакви криви мисли, никакви отрицателни чувства. За да дойдете до това единство, от вас се иска да бъдете искрени в себе си, да не се самоизлъгвате. Всеки в себе си ще си признае добрите и лошите черти, без да ги увеличава или намалява. Като се прецени правилно, ученикът ще може сам да направлява силите на своя организъм. Всеки човек има недостатъци, но някои не искат да признаят това. При сегашните условия на Живота недостатъците са благо за човека. Чрез тях той може да се развива. Например, някой човек е физически слаб, хилав, но същевременно Природата е вложила в него такива сили, чрез които той може да подобри физическото си състояние. Друг някой има добър ум, но центровете му зад ушите са силно развити и този човек е склонен към разрушаване. Какво трябва да прави? Понеже има добър ум, той ще намери начин, по който да трансформира тази енергия, да я изпрати в предната част на мозъка си и да я впрегне на работа. Тази енергия е необходима, но трябва да се използва разумно. Гневът, например, представлява въглищата, които се поставят в огнището да карат колата. Значи въглищата ще поставите на огнището, водата – в котела, парата ще прекарате през тръбите и ще я впрегнете на работа. Така машината ще се движи, ще върви напред.

Друга енергия в човека е страхът, който също трябва да се впрегне на работа. Като елемент страхът трябва да се съедини с разсъдък и да даде сложно тяло или съединение, наречено благоразумие. Тогава ще имаме следното равенство: $C + P = B$. На химически език казано, страхът е основа, разсъдъкът – киселина, а благоразумието – сол. В животинското царство страхът е на

първо място, там той управлява. Задните крака на заека са се удължили вследствие на страха. Дългите уши на заека показват, че той е умен – слуша добре и разсъждава добре. Заекът обича да се катери по стръмни места нагоре, затова предните му крака са останали по-къси от задните. Нагоре той бяга много бързо, но когато бяга надолу, често се търкаля. Ръцете на човека отговарят на задните крака у заека. Както се свиват ръцете на човека, така се свиват задните крака на коня; както се свиват и движат предните крака на коня, така се свиват краката на човека. Това са странични въпроси, но добре е да размишлявате върху тях, да видите на какво се дължи тази аналогия.

И тъй, като ученици от вас се изисква единство на съзнанието и Абсолютна справедливост спрямо себе си. Справедливостта е необходима за растенето на ученика. Дето има Справедливост, там има и растение; дето Справедливостта отсъства, там няма никакво растение. Когато се говори за единство на съзнанието, ние имаме предвид участието на Божественото съзнание, както и участието на Божия Дух, който работи в цялата Природа. Дето има Справедливост, там има съприкосновение на човешкия Дух с Божественния.

Всяка вечер, преди да легнете, застанете прав и се свържете с великата Светлина на Божия Дух и кажете: „В името на Абсолютната справедливост признавам погрешките си и съм готов да ги изправам.“ Никакво извинение, никакво отлагане. Погрешките се изправят, а не се прощават. Когато обещаєте да направите някакво добро, изпълнете го без страх. – Ама последствията щели да бъдат лоши. – По-добре да сгрешите, отколкото да се върнете назад. Обещал си да дадеш някому хиляда лева; дойде някой при тебе и започва да ти говори за този човек, че не е честен, че ще изяде парите ти и т.н. Каквото и да стане с парите ти, не се връщай назад. Така ще направиш само една погрешка; ако откажеш да дадеш обещаните пари, ще направиш две погрешки. Щом си дал обещание да направиш някакво добро, не трябва да се отмяташ. Погрешно да е обещанието, ще го изпълниш. Бъдете смели и решителни. По никой начин не можете да избегнете кармическите последствия. За да придобиете смелост и решителност, започнете от малките опити, за които са нужни малки знания. Не се стремете към големи опити, защото не сте готови за тях, нямате още

нужните знания.

Сега, запишете си следните три правила:

Вложи Истината в душата си и Свободата, която търсиш, ще придобиеш!

Вложи Мъдростта в ума си! Светлината ще дойде и Знанието ще ти даде своята помощ.

Вложи Чистотата в сърцето си! Любовта ще дойде и истинският Живот ще започне.

Напишете тези правила на отделен лист и го поставете на масата си или го закачете на стената, за да можете да ги четете, когато пожелаете. Като ставате сутрин, първата работа, която ще свършите, е да прочетете тези правила и да размишлявате върху тях. Ще прочетете първото правило и ще си кажете: „Аз трябва да вложя Истината в душата си! Защо? За да бъда свободен, да придобия Свободата си.“ После ще прочетете второто правило и ще си кажете: „Аз трябва да вложя Мъдростта в ума си! Защо? За да придобия Знания.“ И най-после ще си кажете: „Аз трябва да вложя Чистотата в сърцето си. Защо? За да дойде Любовта.“

Тайна молитва

**Fir-für-fen
Tau-bi-aumen**

ЗАКОН ЗА СЪОТНОШЕНИЯ

Девета лекция
13 декември 1922 г., сряда, София

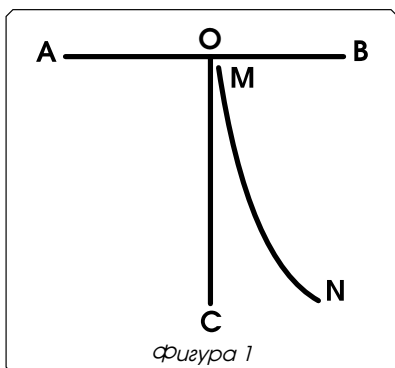
ЗАКОН ЗА СЪОТНОШЕНИЯ

*Fir-für-fen
Tau-bi-aumen*

Тайна молитва

Четоха се работите върху темата „Предназначението на дихателната система“.

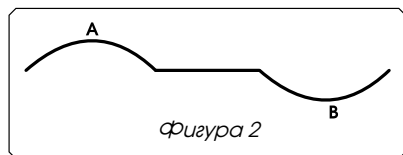
За следния път пишете върху темата: *Елементи на човешката реч.*

Сега, да вземем правата *AB*. Тя не е образувана произволно, но е произлязла от някакъв разумен източник, от някакво разумно същество. При това образуването ѝ се дължи на известна причина. Как определят в геометрията правата линия? (*– Най-късото разстояние между две точки се нарича права линия.*) Или правата линия представлява

процес, извършен с най-малки разходи. От правата *AB* надолу спускаме перпендикуляр *OC*. След това начертаваме кривата *MN*, като предполагаме, че и тя излиза от същия център, от който излиза правата *OC*. Каква е дължината на линията *MN* в сравнение с перпендикуляра *OC*? Линията *MN* е по-дълга от *OC*, защото е крива. Да предположим, че линията *OC* представлява витло на самолет. Какво става с самолета, ако витлото усилива, ускорява движението си? Самолетът започва да се издига нагоре. Какво става с самолета, ако витлото намалява движението си? Самолетът започва да слиза надолу. Какво е отношението между енергиите в двата

случая? При издигането си нагоре аеропланът надделява земното притегляне; при слизането си надолу това притегляне вече не му противодейства.

Представте си сега, че кривите *A* и *B* (Фигура 2) са условия, при които Животът може да се прояви. Приемаме, че кривата *A* представлява

планинско място, изложено на силни ветрове. Един ваш приятел посадил на това място сливи и казва, че като завържат и узреят сливите, ще ви даде от тях. Кривата линия *B* представлява долина, в която друг ваш приятел е посадил сливи и обещава, че когато узреят, ще ви даде от тях. Кой от двамата ви приятели ще има по-голяма възможност да изпълни обещанието си? Онзи, който живее в долината. Колко на сто той ще има възможност да изпълни обещанието си? Ако пък имате един болен, где трябва да живее, за да се излекува по-скоро – на височината или в долината? На височината ще оздравее по-скоро, отколкото в долината. Следователно неблагоприятните условия в едно отношение са благоприятни в друго отношение; и благоприятните условия в едно отношение са неблагоприятни в друго отношение. Оттук може да се извади законът: след всяка несполука иде сполука.

За обяснение на този закон ще приведа следния пример: вие сте болен, очаквате от вашия приятел сливи, които той ви е обещал. Приятелят ви живее на планинското място *A*. Чакате ден, два, седмица, две, месец, той нищо не изпраща. По едно време решавате сам да отидете при него да видите защо не ви изпраща обещаното. Отивате при него и влизате в обяснения. Той ви развежда из своите имения, показва ви градините си, разказва ви при какви условия се развиват дръвчетата му и в тези обяснения и разходки вие оставате при него цял месец. В това време обаче под влиянието на чистия планински въздух болестта ви изчезва, вие напълно оздравявате. Питам кое струва повече в дадения случай – сливите или здравето? Ето, една ваша несполука се последва от сполука. Законът за съотношенията действа навсякъде в Природата и може математически да се определи какво е отношението на едната величина към другата.

Представте си, че някой обещава да ви услужи в нещо.

Думата *услужвам* е положителна. В този смисъл можете ли да определите колко на сто е вероятността даден човек да ви послужи? Някога от сто обещания могат да се изпълнят само едно или две; това показва, че лицето, което обещава, се намира при условия на физическия свят. Някога от сто обещания могат да се изпълнят деветдесет и девет; това показва, че лицето се намира при условия на Ангелския свят, дето възможностите за реализиране на дадените обещания е по-голяма. Най-после на сто обещания могат да се реализират сто и едно; това показва, че лицето се намира при условия на Божествения свят. Оттук виждате какви са възможностите за реализиране на идеите във физическия, Духовния и Божествения свят. Има известно отношение в тия възможности. Това лесно може да се определи, ако човек знае предварително отде произтича дадената енергия, която ще се впрегне на работа. Източникът на енергията определя възможностите. Значи между енергията и възможностите, които тази енергия съдържа, има известно съотношение. Следователно на физическия свят възможностите за реализиране на едно обещание могат да бъдат едно или две на сто. Например, искате да срещнете един заек в гората; вероятността да го срещнете е само едно на сто. Значи малка е вероятността да го срещнете, много условия могат да попречат на тази среща. Искате да срещнете някой човек, който ви е обещал тази среща; само две на сто има вероятност да го срещнете, всички останали случаи до стоте са изключения. И затова казваме, че човек много обещава, малко изпълнява. Дойдете ли до Ангелския свят, там на сто обещания деветдесет и девет се изпълняват. В този свят и най-възвишените Същества се намират при условия, че каквото предприемат, да го свършат деветдесет и девет на сто успешно, а с едно на сто изключение. В Божествения свят обаче няма нито едно изключение за неуспех, там на сто обещания сто и едно се изпълняват. Ангелите се занимават с живота на растенията. Ако някой се заеме да разорава една нива и я оре и посява деветдесет и девет години наред, нивата ще роди точно толкова пъти, колкото пъти я е посявал; на стотния път този човек се отказва да оре и не посява нивата. Мислите ли, че тази нива ще роди? Няма да роди нищо. Това именно е единото изключение в Ангелския свят. В Божествения

свят обаче, ако някой се откаже на стотния път да посее нивата, сто души ще го заставят да я посее. Ще не ще – този човек ще посее нивата и то не само сто пъти, но сто и един пъти даже. В Божествения свят не се позволява абсолютно никакво изключение. Дали си човек или дух, щом боравиш със законите на Божествения свят, никакво изключение не се допуска.

И тъй, след всеки щастлив случай в Живота иде един нещастен. На всяка планина съответства долина – това е закон в Природата. Тъй щото, когато някой слиза, това показва, че той е на височина; когато се качва, той е в низина. Изкачването по планината изисква подем на човешкия Дух; слизането в долината изисква от човека внимание. И в двата случая има препятствия, само че тия, които заставят човека да се качва нагоре, са корубести, изпъкнали; тия пък, които го заставят да слиза надолу, са вдлъбнати. Препятствията ще заставят човека да намери извора. – „Ами ако кривна наляво или надясно?“ – Никакво изкривяване не може да стане. Едно е възможно: или нагоре да се качвате, или надолу да слизате. В това отношение съществува един закон в Природата, а именно: след всеки щастлив случай иде един нещастен, след всяка радост иде скръб. Скръбта и Радостта са две различни състояния, през които човешката душа неизбежно трябва да мине. Могат ли скръбта и Радостта да се предизвикат от една и съща причина или да се произведат от едно лице? Радостта е планински връх, а скръбта – долина. Затова се казва, че който страда, той слиза в долината. Като слезе в долината, човек започва да оре, да копае, да сее, вследствие на което ръцете му се покриват с пришки. Каквато е разликата между планинския връх и долината, такава е разликата между Радостта и скръбта. Планинският въздух е рядък, чист и студен; въздухът в долината е гъст, нечист и топъл. Растителността в долината е по-буйна, по-изобилна, а на върха – по-слаба, по-оскъдна. Може ли човек да бъде постоянно радостен? Не може. Ако разглеждате нотите, ще видите, че има цели, половини, четвъртини, осмини и т.н. Всяка от тях трае строго определено време. Между всяка нота и времето има известно съотношение. Въз основа на този закон радостите и скърбите имат определено време на траене. Някоя радост или скръб трае само един момент, равен на траенето на $1/64$, $1/32$, $1/16$, $1/8$ нота. Някога трайността

им е по-голяма, равна на четвъртина, половина или цяла нота. Някои радости и скърби имат ехо, вследствие на което те траят повече от определеното за тях време и казваме, че са продължителни. Радостите и скърбите в Живота са моментни само, а когато ние казваме, че продължават много, това се дължи на тяхното ехо. Например, някой ви удари; болката, която усещате, е резултат на първия удар. Ако болката още продължава, тя е рефлексия на първия удар. Значи между интензивността на енергията и продължителността на времето има съотношение. Като знаете това, вие можете да изчислите математически колко време – часове, минути или секунди – ще трае известна болка. За това е необходимо да знаете силата, с която е нанесен ударът. Забелязано е при това, че болката постепенно се намалява – в първия момент е била най-силна, но този момент не се повтаря.

Законът за съотношението се изявява навсякъде в Природата и в Живота, но вие трябва да го изучавате, за да можете разумно да се ползвате от него. Знаете, например, че страданието трае момент само, а след това иде неговото ехо, което продължава часове, седмици и месеци. Ето тук ще прилагате волята си! Като ви заболи зъб, ще знаете, че болката трае моменти само; затова със силата на волята ще гледате да прекратите рефлексите на тази болка. Какво правят съвременните хора? Като ги заболи зъб или като заболяят от някаква болест, те казват: „Аз зная, че ще боледувам най-малко цяла седмица.“ И така става – те съзнателно се поддават на отражението на болестта. Не, човек трябва да знае, че всяка болест трае няколко момента само, а от психиката на човека зависи колко време ще продължат рефлексите на болестта. Математически може да се определи каква част от секундата ще продължи известно страдание или известна болка. Затова, като ви налегне някакво страдание, ще му напомните, че то е кратковременно, да не се забрави да седи часове и дни. Щом кажете така, страданието ще си отиде. Същото нещо става и с Радостта – и тя е кратковременна. И да искате да я задържите повече време, тя си отива, защото в съзнанието ви предварително е сложена мисълта, че тя скоро ще ви напусне. И действително така става.

Както виждате, има известно съотношение между мислите

и желанията: след всяка силна мисъл иде слаба проява в характера на човека, след всяко благородно чувство се проявява някаква слабост. Като знаете това, вие всякога трябва да бъдете готови да посрещате тия неща със спокойствие. Щом се качите на върха, вие знаете, че непременно ще слезете. Затова от вас се иска да бъдете внимателни, да бъдете всякога готови, да сте на щрек. И тогава, ако сте били внимателни, ще слезете от върха бавно, спокойно; иначе рискувате да паднете. След всяко лошо чувство или след всяка лоша мисъл вие ще проявите някаква силна, възвишена мисъл или благородно чувство. По този начин Природата внася равновесие във всички прояви на Живота. Причината за тези резки промени се дължи на факта, че ние сме свързани със светове, по-високи и по-низки от нашия, които ни въздействат по един или по друг начин. Когато сме скръбни или когато нарушим равновесието в Природата, от Ангелския свят ни дохожда помощ, докато се възстанови това равновесие. Като се повдигне разположението ни, от низшия свят идат същества да ни ограбят и ние изгубваме придобитото. Следователно при всяко нарушаване на Божествения ред и порядък от ваша страна идат Разумни същества да възстановят това равновесие. Дали сте достойни за тази помощ или не, те не държат сметка. Целта е да се тури ред в Природата, да се възстанови първото ѝ положение.

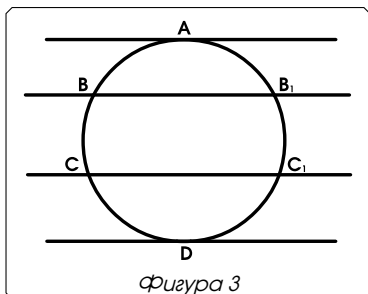
Тогава на какво се дължи успехът и неуспехът на хората? Преди да се отговори на този въпрос, вие трябва да се запитате какъв успех очаквате – материален, духовен или умствен? Задавали ли сте си конкретно въпроса какво искате да бъдете или какво искате да придобиете? Често у вас се раждат мисли, желания и чувства, които не са ваши, и като не знаете това, искате на всяка цена да ги реализирате. Например, четете някой автор и като свършите книгата му, у вас се явява силно желание да станете поет или писател като него. Тази мисъл не е ваша, това е било някогашното желание на автора на книгата да стане поет, писател. Той силно желаел това и го постигнал, но вие не можете да станете поет. Защо? Защото за вас не са определени тези страдания, не е предвиден този път, през който авторът е минал. И наистина, ще видите, че това желание след няколко дена ще ви напусне – значи то е било чуждо желание. Докато е станал този автор поет, само

той знае през какви страдания и изпитания е минал. Колко пъти той се е обезсърчавал и отново насърчавал, колко пъти той се е отчайвал и дохождал до самоубийство, колко пъти е бивал освиркван и подиграван! Това обаче никой не знае – ние се намираме пред един резултат. Четем книгата, възхищаваме се и пожелаваме и ние да бъдем като него поети – как, по какъв начин може да се постигне това не се интересуваме. Поетът трябва да мине през големи страдания, няма поет в света, който да не е страдал. И тука е спасен законът за съотношенията, а именно между страданията и постиженията.

Следователно между физическия, сърдечния, умствения и волевия живот на човека съществува известно съотношение. Въз основа на това съотношение може точно да се определи след колко време крайният материалист може да стане краен идеалист. Преди години дойде при мене един варненски адвокат, по убеждение социалист, и като се разговаряхме по различни въпроси, казах му, че след четири години няма да остане помен от сегашните му убеждения. – „Не е възможно това, аз съм убеден социалист!“ – „Запиши това, което ти казвам, и ще провериш дали говоря истината.“ Две години след това той се ожени, роди му се момиченце. С жена си живееше добре, обичаше я. Една вечер отишъл на събрание и се позабавил малко повече от обикновеното време. Жена му била в къщи, работела нещо; като ѝ се доспало, тя си легнала и оставила лампата да гори. Случайно някак лампата се обърнала, газта се разляла върху леглото ѝ и тя изгоряла. От скръб и страдание за жена си у него настанал голям обрат, той станал силно религиозен, забравил социалистическите си идеи. Скоро след това го изключиха от социалистическия кръжок. Като ме срещна един ден във Варна, той ми каза: „Представи си, каквото ми предсказа, това се сбъдна! От моите първи убеждения нищо не остана.“ Казвам: като знаете закона на съотношенията, всички трябва да бъдете внимателни, да не нарушавате великите закони, защото ще попаднете под други закони, които няма да ви щадят. И в Писанието е казано: „Който стои високо, той трябва да знае, че ще падне. Който падне, той трябва да знае, че ще стане.“

Сега от вас се изисква да разсъждавате правилно, зряло, да знаете, че според окултната наука нищо не става

случайно, произволно. Окултната наука е положителна, тя взема предвид всички елементи, с които Природата работи. Ако се съобразява със законите на тази наука, човек може да избегне много нещастия в своя живот. На какво се дължат нещастните случаи в Живота и в Природата? Те се дължат на

известно нарушаване на един от великите закони.

Сега ще представя графически четирите области на проявление Живот (*Фигура 3*). Правата *A* представлява физическия живот, правата *B* – сърдечния, правата *C* – умствения и правата *D* – волевия живот на човека. Енергията, която се развива в първия период от живота

на човека, когато той расте физически, е точно определена по количество и по време на траене. След това тази енергия преминава във втория период от живота на човека, когато той се развива повече сърдечно. Оттам енергията минава в третия период, когато човек се развива повече умствено. Най-после тя слиза в четвъртия период – във волевия живот на човека. Като стигне до долу, енергията взема обратно движение нагоре и образува един кръг, едно обръщане на силите. Като се знае това нещо, може да се изчисли математически след колко години, как и де ще се прояви енергията. Също така може да се изчисли в какъв размер ще се яви тази енергия и какви резултати ще произведе. С това се обяснява защо желанията, подтиките, стремежите на човека се явяват периодически. Някой млад човек желае да учи, да се развива умствено. Започва да учи и работи в това направление две-три години. След това подтикът му за учене изчезва, той се прехвърля на друго някакво желание. След известен период от години той пак се намира пред първото си желание да учи. Това нещо е в зависимост от закона на съотношенията. Времето е в зависимост от силното желание, силната мисъл, силното чувство. Например, толкова по-дълъг ще бъде периодът, през който човек ще учи, колкото по-интензивно е желанието за учене. Ако се явят някакви особени препятствия за реализиране на това желание, човек страда, чувства се нещастен. Препятствията пък се явяват по причина на някакво

нарушаване на законите. Като млади вие трябва да правите наблюдения, да изчислявате колко време трае една силна мисъл у вас и след колко време се явява отново. И тъй, според закона на съотношенията след всяко щастие иде нещастие и след всяко нещастие иде щастие; след всяка болест иде здраве и след всяко здраве иде болест. Под думата *болест* аз не разбирам обикновените болести, когато човек страда физически, но имам предвид онези състояния, които се предизвикват при нарушаване хармонията между чувствата и мислите.

Всеки от вас трябва да се запита дали се е самоопределил според закона на съотношенията. Вие трябва да се самоопределите. Който не се самоопредели, той ще остане завинаги в хамбара. Който седи в хамбара, той нищо не печели, но и нищо не губи. Знаете ли какво нещо е самоопределението? Щом не знаете, пишете за следния път върху темата „Самоопределяне в Живота“. Вие трябва да се самоопределите, защото в скоро време ще се намерите пред една окултна митница, дето ще ви прегледат най-щателно. Като намерят, че носите вещи, за които не сте платили мито, ще вземат вещите и ще ви глобят. Ще ви прегледат с рентгенов апарат, за да видят какво носите в себе си. Тъй щото, ще ви прегледат външно и вътрешно, ще вземат и най-малкия излишък, който се намери у вас. Следователно изхвърлете всички излишни работинавън, за да не ви глобяват. В този смисъл, да се самоопределите значи да изхвърлите от себе си всички излишни, несъществени неща, които причиняват страдания и нещастия, и да задържите само същественото, което причинява Радост и Веселие и с което можете да работите.

Окултната наука, с която се занимавате, е положителна, но същевременно опасна наука. Веднъж влезли в тази Школа, вие имате привилегията да ви се предаде тази наука в най-лека, в най-възприемлива за вас форма. Ако бяхте в друго време, по никой начин нямаше да ви приемат в Школата. В древността не са приемали ученици по-млади от 33 години. Затова трябва да бъдете внимателни, да не си играете с природните закони. Природните закони са живи, съзнателни, те не могат да се престъпват. Дойде ли до окултните сили, до окултните закони, ученикът трябва да знае, че с тях игра не бива. С това аз не искам да ви наплаша. Страхът е необходим, но не онзи обикновен страх. Ученикът трябва да има

благоговейно чувство към Великото, към Божественото в света. Ако това чувство не е развито в него, то трябва да се замести със страха. Този страх именно наричам Божествен, разумен страх. При този страх могат да възрастват всички благородни чувства в човека. Който съзнателно изучава окултната наука, той развива в себе си смелост, решителност, инициатива, трудолюбие и работоспособност. Като направите някаква погрешка, не се оправдавайте с условията, с майка си и с баща си, но винаги бъдете готови да изправите погрешката си. Оставете настрана майка си и баща си. Като работите съзнателно и с Любов, вие сте в състояние да използвате условията и да създадете от себе си каквото желаете. Щом направите някаква погрешка, веднага я изправете. Щом изправите погрешката си, тръгнете пак напред.

Като ученици вие трябва да изучавате окултната химия, да знаете от какви елементи се нуждае вашата кръв. Ако желязото е недостатъчно в кръвта ви, по някакъв начин трябва да го доставите. Иначе отсъствието на желязо в кръвта ви ще придаде повече мекушавост, огъваемост на характера ви. Ако златото е малко в кръвта ви, ще бъдете лишени от благородство в характера. Значи всеки нов елемент, внесен в ума, в сърцето или във волята на човека, дава нова насока на неговата дейтелност. Изучавайте химията добре, за да можете да превръщате силите в себе си. Тогава ще знаете как да калите желязото в себе си – от меко желязо да го превърнете в стомана. Някои от вас се нуждаят от твърдост в характера си, други – от мекота, трети – от благородство, четвърти – от постоянство, пети – от Любов към Бога, шести – от милосърдие, разсъдливост, въображение и т.н. Всеки може да каже за себе си: „Едно ми не достига.“ Той трябва да намери какво му липсва, а после да потърси метод как да придобие този елемент, който му липсва. Всеки се нуждае от едно нещо, но това нещо е от голямо значение за неговото развитие. Това важно нещо той ще научи от закона на съотношенията.

Тайна молитва

**Fir-für-fen
Tau-bi-aumen**

САМООПРЕДЕЛЕНИЕ

Десета лекция
20 декември 1922 г., сряда, София

САМООПРЕДЕЛЕНИЕ

*Fir-für-fen
Tau-bi-aumen*

Тайна молитва

Прочете се резюме на темата „Предназначение на дихателната система“.

Четоха се работите върху темата „Елементи на човешката реч“.

Каква тема имате за следния път? (– *Самоопределение в живота.*) Какво разбирате под думата *самоопределение*? (– *Да се самоопредели човек, това значи да определи отношенията си към околната среда.*) Съгласни ли сте всички с тази дефиниция? Какво нещо е самоопределение на единицата? Според мен самоопределението на единицата седи в това, че тя подтиква нещата напред, т.е. изнася ги на сцената. Какво представлява самоопределението на двойката? (– *Поляризиране.*) Какво нещо е поляризирането? (– *Проявяване.*) Числото 2, двойката представлява материята, т.е. закон на материалния свят. С други думи казано, единицата представлява сили, които подтикват нещата в материалния свят, в материята, която ги облича във форми, т.е. оформя ги. Единицата е баща на нещата, а двойката – тяхна майка. Единицата дава първия съзнателен подтик на Живота. Единицата е първата видима причина на нещата, а двойката – втората видима причина. Какво е самоопределението на числото три? – *Тройката е смисълът, целта, към която всичко в Живота се стреми. Следователно всеки за себе си може да каже: „Аз съм единица. Защо? Защото се проявявам.“ – „Аз съм двойка. Защо? Защото отглеждам своята идея както майка – своето дете.“ – „Аз съм тройка. Защо? Защото имам цел, към която се стремя, към която направлявам своята идея.“* Значи човек

едновременно е и единица, и двойка, и тройка.

Всички числа, с които си служат, представляват отношения, сили, разумни същества, които се намират на различна степен на развитие. В този смисъл и единицата, и двойката, и тройката представляват Разумни същества. Като се каже *единица*, разбираме колективното, Божественото съзнание, което включва в себе си всичко. В двойката се проявяват два велики центъра – Божественото и Ангелското съзнание. В тройката се проявяват три центъра – Божественото, Ангелското и човешкото съзнание. Значи в единицата няма деление на нещата, в нея съществува само едно съзнание – Божествено. В двойката и в тройката обаче се явява деление на колективното съзнание. Затова именно, като се говори за две, за три и за повече единици, нещата започват да се делят, да се раздробяват на части.

Какво е самоопределението на четворката, на числото 4? Числото 4 представлява абсолютна мярка, с която се измерват всички неща във видимия свят, в целия Космос. Като дойдат до 4, кабалистите спират. Те събират числата 1, 2, 3, 4 и получават числото десет: $1 + 2 + 3 + 4 = 10$. Като съберат тези числа, те извършват после обратния процес – изваждане: те вадят единицата, двойката, тройката и четворката от десет и получават:

$$10 - 1 = 9$$

$$10 - 2 = 8$$

$$10 - 3 = 7$$

$$10 - 4 = 6$$

Числата 1, 2, 3, 4 представляват елементи на 10, а числата 9, 8, 7, 6 са производни на първите четири числа. Значи числата 1, 2, 3, 4 са самоопределения на единицата.

Какво значи да се самоопредели човек като единица, като двойка, като тройка или като четворка? Кои елементи влизат в човека като единица, за да може да се самоопредели? В човека влизат Дух, душа, ум и сърце. И тогава съставяме следната пропорция: Духът на човека се отнася към неговата душа, както умът към сърцето му. Тази пропорция може да се изрази в букви: $D : D = Y : C$. Това показва, че човек трябва да се самоопредели като Дух, като душа, като ум или като сърце. Същевременно той може да се самоопредели като

цяло – като съвкупност от четирите съставлящи го елемента. Когато се говори за самоопределение, човек трябва да има ясна представа какво да самоопредели в себе си. Окултната наука е положителна, точна наука, всяка дума в нея отговаря точно на идеята. Там не може да се каже, че човек ще се самоопредели. Кажете ли така, веднага следва въпросът в какво ще се самоопредели или кое ще самоопредели. Като какво ще се самоопредели човек – като единица, като двойка, като тройка, като четворка или всички, вкупом взети? Ако се самоопредели като единица, т.е. като първична сила, в нея човек не трябва да прибавя качествата на двойката. Може ли единицата да стане двойка? Единицата може да стане двойка само след като я счупим, като я разполовим на две части. Тогава полученото е два пъти по-малко от единицата. Две равно ли е на единица? Вие казвате $1 + 1 = 2$. Значи според вас двойката е два пъти по-голяма от единицата. Обаче ние казваме, че няма число, по-голямо от единицата. Тогава как е възможно единицата да е равна на двойката? Ето де и как се явява софистиката във философията. Ще кажете, че всяко нещо може да се приеме за вярно, след като се докаже. Ако е за доказване, лесно може математически да се докаже, че единицата е по-голяма от двойката. Когато казвате, че $2 + 1 = 3$, и това не е вярно. В математиката, с която днес си служите, идеите не са верни в абсолютния смисъл на думата. Числото 3 наистина е равно на $2 + 1$, но само ако двойката и единицата ги разглеждаме като съставни елементи на единицата, но не и като самостоятелни цели числа. Числото 3 съдържа резултатите на числата 2 плюс 1, а не самите двойка и единица.

Учителят влиза в едно от отделенията и казва на един от учениците си: „Стоянчо, нарисуй един кон!“ Стоянчо излиза на дъската и рисува кон. Всички деца от отделението казват, че Стоянчо е нарисувал на дъската кон. Какъв кон е този? Той съвсем не мяза на кон. Може ли дете от първо отделение да нарисува кон? Ако някой художник погледне рисунката, ще каже, че това не е никакъв кон. Какъвто е конят на това дете, такива са понятията на много съвременни хора за Бога. Както чрез рисунките си децата дават само представа за известни неща, така и съвременните хора имат най-различни представи за Бога; те нямат нещо абсолютно, нещо ясно, определено за

това какво е Бог.

И тъй, когато става въпрос за самоопределение, в какво трябва човек да се самоопредели? Човек трябва да се самоопредели в стремежа на своя Дух, в порива на своята душа, в мисълта на своя ум и в чувствата на своето сърце. Това обяснение за самоопределението ви се дава не да го напишете на книга, но да го възприемете в себе си, да знаете в какво отношение трябва да се самоопределите. Това, което напишете на книга, ще бъде теоретическо самоопределение, а това, което приемете в себе си, ще бъде практическо самоопределение. Последното самоопределение поставя човека на един или на друг път. Като казвам, че човек трябва да се самоопредели, това не значи, че той трябва да се самоопредели към някаква партия или към даден народ. Да се самоопредели човек, това значи да познава силите, с които разполага, да знае в каква посока да ги отправи, за да използва разумно своя живот.

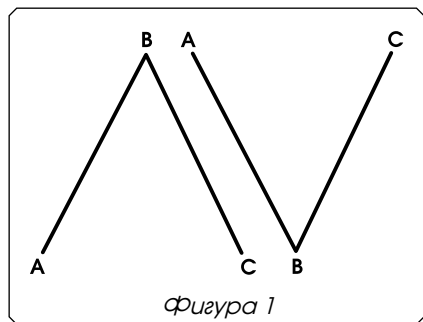
Както виждате, темата, която ви дадох в началото на лекцията, за самоопределението, е разгледана вече. Ако речете да пишете върху нея, ще повторите това, което говорихме сега. Затова за следния път пишете върху друга тема, а именно върху: *Признаци на човешкото съзнание, проявено в най-високата си форма*. Като напишете тази тема, ще ви дам някои обяснения и върху нея.

Представете си сега, че правата AB е единица, която е изменила своето положение – вместо да е в отвесна, тя е в хоризонтална посока. Като права линия тази единица означава различни неща. Ако я разглеждате геометрически, ще кажете, че правата линия означава най-късото разстояние между две точки. Ако я търсите на лицето на човека, ще я намерите на няколко места. Например, ако затворите устата си, т.е. ако доближите устните си близо една до друга, ще се образува права линия. Обаче, ако устата е малко отворена, устните – слабо отдалечени една от друга, ще се образува елипса. Естественото положение на устата е последното – двете устни да образуват елипса. Щом волята в човека започне да действа, устните се доближават една до друга и образуват права линия. Значи правата линия е проява на волята. И наистина, когато човек изнесе ръката си напред или настрана, добре опната

и свита в юмрук, това движение означава проява на волята. Самото положение на ръката представлява права линия. Ако ръката се спусне надолу, в пасивно състояние, волята престава да действа. Дето волята не действа, там линиите се пречупват. При тези линии всякога се образуват ъгли; ъглите означават непостигнати желания. Следователно счупените линии, ъглите означават някакво пречупване на волята, вследствие на което желанията не са постигнати. В геометрията изучават ъглите и ги делят на прави, остри и тъпи. Какво нещо представлява ъгълът в геометрията? (*– Пространството между две пресечни линии в една равнина наричат ъгъл*). Има ли някаква идея в тази дефиниция? (*– Никаква идея няма в тази дефиниция*). Тогава ние можем да дадем друго определение за ъгъла: ъгъл се образува от всяко непостигнато желание в човека. Ако върху лицето на някой човек са образувани много ъгли, това показва, че този човек има много непостигнати желания. Тези ъгли имат различни големина и различни посоки. Същевременно те означават и противоречията, на които даден човек се е натъкнал. Пречупвания, ъгли се срещат и в Природата. Например, долините се образуват от пречупване на пластовете. При това всяка долина е заградена от двете страни с плоскости, които представляват поли на планината. Ако вземем долината като място, дето животът се проявява, ще извадим заключението, че между две противоречия

всякога има условия да се прояви Животът.

Ако разглеждате ъгъла ABC , обрнат с върха нагоре, той представлява противоречие, което е в разрез със законите на духовния живот. След време това противоречие се превръща в благо за човечеството. Ако същият ъгъл е обрнат надолу с върха,

това показва, че противоречието е за Земята, т.е. влиза в разрез със законите на Земята. Ако пък си представите два планински върха, обрнати с върховете надолу, те ще произведат дъжд. Следователно, за да се произведе дъжд, необходими са две противоречия в Невидимия свят. Њгъл, обрнат с върха надолу,

означава образуване на дъжд.

И тъй, като се натъкнете на известно противоречие, на известно противодействие, ще знаете, че то се определя от следния закон: на всяка акция отговаря реакция, на всяко действие – противодействие. Следователно между две злини, между две нещастия или между две противоречия всякога се ражда една добрина. Между две добрини пък се ражда една злина. Затова именно се казва: „Две добрини не могат да седят на едно място.“ Този закон има сила само за Земята. Какво представляват зло и Доброто в Живота? Злото е най-малкото проявено Добро; Доброто е най-голямото проявено Добро. С други думи казано, зло е началото на Доброто, а Доброто е краят на Доброто. Ще докажа това твърдение със следния пример: взимате една овца, заколите я, опечете я и я изядете. За вас това е начало на едно добро, но за овцата е зло. След време, когато се запознаете с великите закони на Живота, вие срещате същата овца в гората, вземате я на ръце и я оставяте в своята ливада свободно да пасе прясната зелена тревица и казвате: „Ти можеш да останеш при мене, аз ще се грижа за твой живот, ще те пазя, няма да посягам върху тебе. Аз благодаря за услугата, която ми направи в миналото. Тогав бях некултурен човек, но днес имам по-голяма светлина, разбирам законите, искам да ти се отплатя.“ Това е краят на Доброто, което е същинското Добро. Злото се явява и при случаи, когато човек се натъкне на някои свои идеи от преди хиляди години. В миналото тези идеи са били добри, но при сегашното развитие на човечеството те носят зло в себе си. Например, когато една риба изяжда друга, това е в реда на нещата – за рибите това не е зло. Но ако днес един човек по атавизъм изяде друг, това е голямо зло и за двамата. Ако една риба изяде друга, първата продължава да живее, но ако един човек изяде друг, и двамата умират. Значи желанието на човека да глътне друг някой човек е зло – то е желание, което е отживяло времето си, то е остатък от далечното минало, на което човек периодически се натъква. Следователно в съвременния живот зло не е нищо друго, освен идеи на миналото, които са отживели времето си.

И тъй, що е зло? Злото представлява отживели идеи, несполучливи опити на миналото. Днес всичко това трябва да

се отбягва. Хората са опитвали тези идеи в миналото, няма защо и днес да се повтарят. Доброто представлява нови, Божествени идеи, които дават нови насоки за реализиране на човешките желания. Чрез Доброто човек отправя своите сили към Божествения свят. Когато ви запитат защо човек не трябва да бъде лош, ще кажете: „Човек не трябва да бъде лош, за да не повтаря своето минало.“ Защо трябва да бъде добър? За да постигне целта на своя живот, да влезе във великия свят на Битието. Значи злото е изминатият път, по който човек не трябва да се връща; Доброто е пътят, по който човек върви вече, за да реализира своите желания по нов, по Божествен начин и да разбере смисъла на Живота.

Ще обясня идеята си със следния пример: представете си, че сте живели известно време на северния полюс. След това, с движението на Земята се движите и вие и дохождате до екватора. Времето, което сте употребили, докато стигнете до екватора, се равнява на двадесет и пет хиляди години. Какво ще стане с вас, ако се върнете отново на северния полюс? Вие непременно ще умрете. Значи връщането в миналото не е нищо друго, освен връщане към северния полюс. В този смисъл злото представлява ледена епоха, леден период, който носи смърт за човечеството. Едно време там е имало условия за живот, но днес тези условия не съществуват. Ако някой попадне при тези условия днес, непременно го очаква смърт. Това е връщане назад. Да се връщаш назад, това е смърт; да вървиш напред, това е Живот. Ето защо днес никой не може и не трябва да се връща по пътя, по който някога е вървял. Защо? Защото там условията за Живот са вече изменени.

Сега знаете какво представляват злото и Доброто. Тези разсъждения са необходими, за да хвърлят повече Светлина в съзнанието на човека. Щом Светлината на съзнанието е по-голяма, може да се говори вече за будност на човешкото съзнание.

Що е съзнание? По този въпрос е писано в много философски и окултни книги, които сами можете да четете. С няколко думи казано, съзнанието подразбира склад от положително Знание, вложено в Духа, душата, ума и сърцето на човека. С това Знание той има ясна представа за нещата и знае при всеки даден случай как да постъпва. Съзнателният човек никога не върши зло. Той се ползва от опитността на

миналото си, вследствие на което днес по никой начин не си позволява да прави зло. Несъзнателният човек може да прави зло, но само дотогава, докато придобие опитност, докато съзнанието му се пробуди. Думата *съзнание* е образувана от съюза *съ* и съществителното име *знание*. Следователно думата *съзнание* подразбира да се направи връзка между знанието на Божествения и човешкия Дух, да се прехвърли мост, който да свързва Божествения с човешкия свят.

И тъй, от всички се изисква самоопределение. Докато не се самоопределите, не може да ви се говори на понятен език. Каквото и както и да ви се говори, не можете да разберете. Като се самоопределите, ще ви се говори на математически език, и вие ще разбирате този език. Математическият език е кратък, ясен и строго определен. В него няма повторения, излишни думи и двусмисленост. Когато определите отношението, в което се намират вашите Дух, душа, ум и сърце към Първата Причина, вие ще бъдете вече напълно самоопределени. Самоопределението е въпрос на съзнанието. За тази цел вие трябва да четете какво са писали различните автори върху съзнанието и самосъзнанието, след това и аз ще говоря по същия въпрос. Ако се ползвате от чужди езици, върху съзнанието е писано и на немски, и на френски, и на английски езици. Можете да четете, да разширявате знанията си. Вие трябва да изучавате проявите на съзнанието не само като философска, отвличена мисъл, но и като приложение, за да видите какви резултати дават. В съзнанието си човек проявява един род чувства, мисли и действия, в самосъзнанието си – друг род, в подсъзнанието – трети и в свръхсъзнанието – четвърти. В каквата област на духовния живот да се намира човек, такъв израз ще има неговият живот на Земята. Обаче трябва да знаете, че вън от човека съзнанието не може да се определи. Някои философи казват, че съзнанието е самият човек. Не, човек е нещо повече от съзнанието. Съзнанието е елемент, който влиза в човека, но не е самият човек. (*– Каква разлика има между познанието и съзнанието?*) – Познанието е повърхностно нещо, а съзнанието е вътрешно нещо, придобито чрез дълъг опит – то е положително знание. Да имаш познание за захарта, това значи да си чел някъде за нея, че е бяла, че е сладка, че лесно се разтваря във вода. Да съзнаваш какво

нещо е захарта, това значи да си я видял, да си я вкусил, да си я разтворил във вода. Познанието подразбира зародишното състояние на телата, а съзнанието – тяхното постепенно развитие, докато стигнат до узряване. Докато узрее, плодът минава в четири последователни фази: съзнание, само-съзнание, подсъзнание и свръхсъзнание. Когато плодът напълно узрее, имаме състояние на свръхсъзнание. Четирите фази на съзнанието представляват различните Ангелски йерархии. В някои отношения Ангелите седят по-високо от Боговете. Те не се борят помежду си както Боговете. Заради чистотата си те са проводници на Божествения Дух.

Четете, размишлявайте върху съзнанието, за да се домогнете до смисъла на това понятие. Под думата *съзнание* някои философи разбират същината на нещата. В това отношение те не са далеч от Истината. Други философи под думата *съзнание* разбират формата на нещата. Като разглеждат в този смисъл съзнанието, те се отдалечават от Истината, защото идеята за съзнанието в техните умове се изменя.

Тайна молитва

**Fir-für-fen
Tau-bi-aumen**

ПРИЗНАЦИ НА ПРОЯВЕНОТО ЧОВЕШКО СЪЗНАНИЕ

Единадесета лекция
27 декември 1922 г., сряда, София

ПРИЗНАЦИ НА ПРОЯВЕНОТО ЧОВЕШКО СЪЗНАНИЕ

***Fir-für-fen
Tau-bi-aumen***

Тайна молитва

Прочете се резюме на темата „Елементи на човешката реч“.

Четоха се работите върху темата „Признаци на проявеното човешко съзнание в най-високата му форма“.

За следния път пишете върху темата: Отличителни черти на физическото тяло.

Представете си, че някоя точка означава съзнанието на човека или проявената Вселена. Вън от тази точка пък е непроявената Вселена. Допуснете при това, че материята на външната, на проявената Вселена има различни гъстоти, а оттам – и различни състояния. След това приемете, че от дадената точка излизат различни лъчи, т.е. казваме, че този център, тази точка започва да радиира. Всеки лъч представлява отделно същество. Когато тези същества влязат във връзка с външната среда, която е с различни гъстоти, с различни състояния, тогава те ще видоизменят своя характер. Това видоизменение в характера на тия същества е причина за различието, което съществува между тях. Различие съществува не само между хората, но и между духовете, между Ангелите, както и между всички напреднали Същества. На какво се дължи това различие? На ред външни причини. Значи до известна степен всеки лъч се влияе от средата. Безграничното определя отношенията, както и формите на граничното.

И тъй, когато у вас се прояви някаква особеност, ще знаете, че тя се дължи на първичната среда, в която сте попаднали. Един ден, когато се върнете в дадената точка,

вашето естество ще се измени. Тогава вие ще завършите еволюцията си, както ви е било определено първоначално. Тъй щото ще знаете, че каквито отклонения да правите в живота си, те ни най-малко няма да изменят вашия път. Мнозина мислят, че като криволичат на една или на друга страна, ще изменят своя път. Не, окултният ученик трябва да знае, че по никой начин не може да измени първоначалната посока на своя Живот. Не само ученикът, но никое същество не е в състояние да измени посоката на своя път, докато не постигне целта си. Когато змията прави зигзаги, гърчения с тялото си, изменя ли с това своя път или своето естество? Не. Защо се гърчи? За да се движи. Защо се извива светкавицата? Защото среща среда с различна гъстота от тази, в която се движи. Следователно всяко отклонение на човешкия характер се дължи на това, че той среща на пътя си по-гъста среда от тази, в която се движи. По-гъстата среда му оказва голямо съпротивление, вследствие на което той не може да издържи и се отклонява на една или на друга страна. Той живее с това отклонение, докато срещне друго препятствие, което ще го върне в правия път. Най-после, като теглите права линия между тези отклонения, тази права определя посоката, в която съзнанието се движи. Докато е млад, човек се движи, като криволичи натук-натам, и мисли, че изменя посоката на своя път; като остарее, човек мисли, че е по-умен, че е разрешил своите задачи. Старият е разрешил задачите на своя живот толкова, колкото и младият. И старият, и младият са далеч от Истината.

Такова различие съществува не само между хората от различните възрасти, но и между един и същ човек. Например, очите на човека представляват два кръга – лявото око изразява физическия свят, а дясното – духовния. Тази е причината, поради която лъчът, който излиза от лявото око на човека е насочен винаги към Земята; лъчът, който излиза от дясното око на човека е насочен нагоре. В своята еволюция човек се движи от физическия към Духовния и от Духовния към Божествения свят. Ако някой се движи със светкавична бързина от Духовния към Божествения свят и се отдалечи на няколко билиона километри от Духовния свят, вие ще мислите, че този човек е близо до Бога. Обаче, ако го наблюдават с телескоп от Ангелския свят, ще кажат, че този човек се движи много бавно, както се движи някоя звезда на небето, гледана от физическия свят. За Ангелите този

човек е далеч от Бога, а за хората той е близо до Бога.

Едно трябва да знаете: с каквата бързина да се движи, човек трябва да има стремеж нагоре, към Божествения свят. За тази цел той трябва да развие всичко онова, което е вложено в съзнанието му. Вървете нагоре и напред, без да се страхувате от отклоненията, които правите. Отклоненията не са падане. Разсъждавайте философски по този въпрос. Когато светлинният лъч минава от рядка в гъста среда или обратно – от гъста в рядка среда, той неизбежно ще се пречупи, ще се отклони от своя път. Такова отклонение претърпява и съзнанието на човека, когато преминава от рядка в гъста среда. Следователно при сегашното развитие на човека (в неговото индивидуално и социално развитие) стават ред отклонения в съзнанието му. Като знае това, човек трябва да се пази, да бъде внимателен при тези отклонения.

Съвременните хора, общества и народи са устроени така, както са устроени и материалните светове. Всички се движат по кръгове, концентрично разположени около един център. Например, десет-петнадесет души съставят едно звено и си влияят взаимно, както планетите оказват влияние помежду си. Обикновено тия, които са по-близо до центъра, се движат по-бързо от тия, които са по-далеч от центъра. Като знаете това, ще забележите, че никой не може да избегне влиянието на онези индивиди, които влизат в една и съща система с неговата. В този смисъл никой не може да бъде самостоятелен. Хората представляват групи от индивиди, съсредоточени в един център, които взаимно си влияят. Когато Божественото съзнание в човека се пробуди, той може вече да определи отношението си към ония, които влизат в неговата система. При това съзнателно отношение към тях той няма да им противодейства, но ще им съдейства по Божествен начин. Обикновено на всяка система от висши Същества отговаря такава от низши, вследствие на което човек трябва да бъде внимателен, да знае по какъв начин да въздейства на съществата от своята система. Не само същества от една и съща система си влияят взаимно, но и системите оказват влияние една върху друга. При това взаимодействие на системите Космосът расте и се развива. В центъра на всички системи седи Божественото съзнание, Божественият Дух,

който регулира всички неща в Природата и Живота.

Всеки човек трябва да се самоопредели, да знае към коя система спада, колко души влизат в тази система, с каква бързина се движат във физическо, сърдечно и умствено отношение, от какви материали е съставена тяхната система и преди колко милиона години се е образувала. Следователно умственият уровень на човека ще зависи от състоянието на цялата система – този закон е неизменен. Значи, за да се измени умственото състояние на човека, трябва да се измени умственото състояние на всички същества, с които той влиза в една и съща система. Между всички същества от една и съща система има известна връзка: ако някой от вас е в Америка между непознати хора и бъде нападат от някого, веднага ще се яви човек от вашата система, който ще ви защити, ще ви отдаде правото. Защо ще ви защити? Защото това е в интерес на цялата система. Колкото по-голяма е системата, в която влизате, толкова по-голям брой съчувственици ще имате. Ако влизате в малък народ, малко съчувственици ще имате. Това ни най-малко не ограничава човешката воля, но показва, че посоката на човешкия Дух е точно определена и той трябва да върви в тази посока, защото тук са дадени възможности и условия за развиване на неговата деятелност. Ако някой се противи на този ред на нещата, той трябва да се върне назад и да се погълне от общия център. Когато се казва, че Земята трябва да падне на Слънцето, това не се разбира буквално. Това значи, че Земята трябва да влезе в нови условия на развитие, да попадне под влиянието на някакво ново Слънце.

Сега ще направим едно психическо упражнение: ще си представите, че се движите с грамадна бързина и влизате в Слънцето. Ще се наблюдавате кой докъде може да достигне. За това упражнение се изисква голяма концентрация на мисълта.

Колцина от вас стигнаха до Слънцето? Със своята мисъл някои стигнаха до средата на пътя. Горещо е на Слънцето, всеки не може да отиде дотам. Други някои пък останаха в тъй наречената ледена, студена област. Трети се вдигнаха до един магнетически пояс, образуван от гъста и шуплеста материя. Един от поясите между Земята и Слънцето се нарича *смъртна река*, през която минават всички души, които отиват за онзи свят. Всеки може да направи опит да мине през този пояс.

Достатъчно е човек силно да концентрира мисълта си, да се откъсне от околната среда и веднага ще навлезе в свършено тъмна област, без никакъв слънчев лъч. Той може да провери с часовника за колко време е минал тази зона. Който прави този опит, трябва да бъде много внимателен, да не се плаши от голямата тъмнина. Като излезе от този пояс, той ще мине в следния, в тъй наречения *астрален пояс*, дето светлината е мека, приятна, като при зазоряване. На връщане към земята човек ще мине пак през същите пояси. Както виждате, между Земята и Слънцето има разни области, разни полета, всяко от които съдържа специални сили, енергии. Между Астралния и Менталния свят съществува тъй наречената *ледена* или *електрическа област*. Тя съдържа грамаден запас от електричество, което би било в състояние да замести напълно въглищата, които днес употребяваме за отопление. Бъдещата раса ще разполага с методи, чрез които ще може да впрегне това електричество за осветяване и отопляване на цялата Земя.

Като правите това психическо упражнение, ще бъдете концентрирани, за да може не само мисълта ви да пътува, но и цялото съзнание. Тогава ще усетите две течения – едното отива от Земята до Слънцето, а другото се връща назад. По този начин става правилна обмяна между слънчевата енергия и вашата. Добре е да правите това упражнение, когато сте неразположени духом.

Второ упражнение: отправете ума, сърцето, Духа и душата си към Божествения Дух, който обхваща всичко в света и поискайте съдействие от него за реализиране на всичко възвишено и благородно у вас. Този Дух обхваща всички съзнания, действа вътре и вън от тях. Затова е казано в Писанието: „Духът Божий се носи по цялата земя.“

**Fir-für-fen
Tau-bi-aumen**

ПРОЯВИ НА СЪЗНАНИЕТО

Дванадесета лекция
3 януари 1923 г., сряда, София

ПРОЯВИ НА СЪЗНАНИЕТО

*Fir-für-fen
Tau-bi-aumen*

Размишление

Чете се резюме от темата „Признаци на проявеното човешко съзнание в най-високата си степен“.

Представете си, че имате три съзнания – съзнанията *A*, *B* и *C*. Те са произлезли едно от друго: от съзнанието *A* е произлязло съзнанието *B*, а от *B* е произлязло съзнанието *C*. Значи съзнанието *A* е първичното съзнание, което се проявява в областта на времето и пространството. Какви са отношенията на трите съзнания към времето и пространството? Да приемем, че съзнанието *A* се е проявявало през периода на пролетта, съзнанието *B* – през периода на лятото, а съзнанието *C* – през периода на есента. В зависимост от годишните времена се определят отношенията между тези три съзнания. Същевременно всяко съзнание определя какви са били материята и условията през времето, когато то се е проявявало. Например, от съзнанието *A* може да се определи какви са били условията и материалите, с които даден човек е разполагал в пролетта на своя живот. Като се знае това, всеки човек може да се върне в своето минало, да види какви са били условията, при които се е развивало неговото съзнание. В това отношение окултният ученик трябва да научи закона, с помощта на който може да се връща в своето минало като в архив. Щом разрови този архив, той ще види какви са били условията, през които е минал в предишните си съществувания, докато дойде до сегашното си развитие. В различните животи той е минавал през различни условия, които са внесли в неговото съзнание различни сили, различни качества и способности.

Съвременните хора живеят в света на промените. напри-

мер, някой ден сте отлично разположени, въодушевени, изпълнени с възвишени мисли и идеи, с благородни желания да помагате на човечеството. На другия ден обаче всичко това изчезва, вие падате духом и казвате: „Не струва да живее човек за другите, всеки трябва да мисли за себе си.“ Питам на какво се дължи тази рязка промяна в разположението? В първия случай вашето съзнание е минало през пролетта на живота ви – значи вие сте се намирали в съзнанието *A*. При втория случай сте влезли в съзнанието *C*, когато сте преживявали състояние, подобно на есента на вашия живот. Какво е отношението между тези две съзнания *A* и *C*? Ако дадете тази задача на един математик или механик, те лесно ще я решат. Например, един трен* се движи с известна бързина. Вие можете да усилите движението му, ако усилите огъня, ако усилите напрежението на водните пари в котела. Как ще усилите бързината на движението на съзнанието? Ако е въпрос до бързина на трена, тази задача лесно се решава – ще увеличите въглицата, ще усилите огъня. Когато става въпрос за съзнанието, отде ще вземете огън, въглища?

Например, пътувате през съзнанието *D* при голям сняг, виелица и студ. При това съзнание, което представлява зимата на вашия живот, вие имате лошо настроение, лошо разположение на духа – краката и ръцете ви са измръзнали, треперите от студ. Влизате в стаята при майка си, гледате час по-скоро да се стоплите, а тя иска да ѝ разкажете де сте били, какво сте правили. Можете ли в такова състояние да говорите? Вие трябва да вземете сняг, да разтъркате измръзналите си ръце и крака и след това да говорите с майка си. Ще каже някой: „Защо не измиете краката си с гореща вода, а ги търкате със сняг?“ Вие знаете пословицата: „Клин клин избива.“ Или злото със зло се лекува. Ако някой човек е преял, как ще му помогнете? Ще го заставите по някакъв начин да повърне храната или да вземе очистително. И в единия, и в другия случай трябва да се действа бързо, иначе има опасност от отравяне на кръвта. Такива отравяния могат да се предизвикат и в съзнанието на човека от наслояване на горчиви чувства и противоречиви мисли. Тогава казваме, че човек се намира в съзнанието *D*, т.е. в зимата на своя живот.

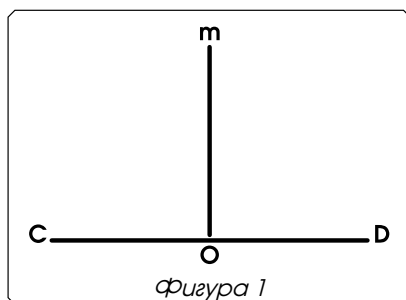
Следователно според философията, която е изработил за Живота, човек може да живее в едно от тия четири

* Трен (фр.) – влак (бел. ред.)

съзнания – *A*, *B*, *C* и *D* – и тогава Животът за него ще бъде или ад, или рай. Често в живота на човека тези съзнания си влияят взаимно. В това влияние се забелязват известни пермутации, които могат да се отразят благоприятно или неблагоприятно върху човека. Да допуснем, че съзнанието *A* представлява възходящо състояние, при което самото съзнание се движи към даден център, като ту се отдалечава, ту се приближава към него. Когато се приближава към своя център, съзнанието на човека придобива повече енергия, вследствие на което и бързината на движението му се увеличава. Ако пък съзнанието *B* се намира в низходящо състояние, казваме, че то се отдалечава от своя център, вследствие на което приема по-малко енергия. Щом приема по-малко енергия, и движението му е по-бавно, по-слабо. Сега, като знаете в какво състояние се намират съзнанията *A* и *B*, определете в какво състояние ще се намира съзнанието *C* – във възходящо или низходящо. Разсъждавайте свободно, без да се страхувате, че можете да направите някаква грешка. И да направите някаква грешка, това е естествено, няма защо да се смущавате. Допуснете, че съзнанието *B* представлява Земята, а съзнанието *C* – Месечината, която се движи около Земята. При това допуснете, че съзнанието *B* е във възходящо състояние. Определете тогава в какво състояние ще се намира съзнанието *C*, което се движи около *B*, като ту се приближава, ту се отдалечава от него. Това можете математически да изчислите и ще видите дали съзнанието *C* се намира във възходящо или низходящо състояние.

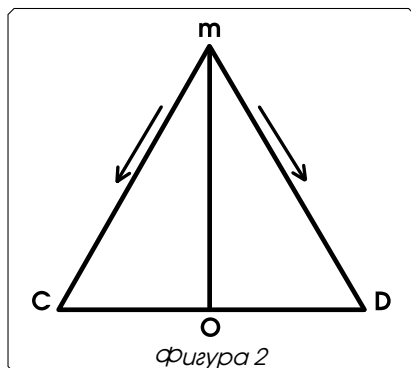
И тъй, когато се говори за възходящо и низходящо състояние на съзнанието, имаме предвид добрите и лошите разположения на духа. Когато е весел, разположен, радостен, човек се намира във възходящо състояние на съзнанието; когато е мрачен, тъжен, скръбен, той се намира в низходящо състояние на съзнанието си. Какво трябва да направи човек, за да внесе равновесие в съзнанието си? Какъв е лекът в този случай? Какво трябва да направите, за да излекувате някой човек, който страда? С какво се лекува гладът? С хляб. С какво се лекува жаждата? С вода. Значи човек трябва да познава свойствата на елементите, които влизат в съзнанието му за всеки даден момент, за да може да ги превръща от низходящо във възходящо състояние. Представете си, че сте скръбни; как

ще превърнете скръбта си в Радост или най-малкото – как ще се освободите от скръбта? (*– Ще се молим.*) – Представете си, че не знаете да се молите. (*– Ще плачем.*) – Не можете и да плачете. (*– Ще пеем.*) – Не сте певец, не знаете да пеете. (*– Тогава ще намерим някой по-скръбен от нас и ще започнем да го утешаваме. По този начин ще трансформираме състоянието си.*) – Ако при всички тия методи не можете да трансформирате състоянието си, не остава нищо друго, освен да търпите. Това търпение се налага от самия Живот. Чрез търпението човек придобива Свобода. Само търпеливият може да бъде свободен. И обратно – само свободният човек може да търпи. Свобода и търпение вървят паралелно. Търпението е качество на волята, а неволята е отрицателно качество на ума. Когато не мисли, не разсъждава, човек изпада в неволя и тогава минава за глупав. Той носи и страдания, и мъчности, но по неволя. Неволята подразбира безволие.

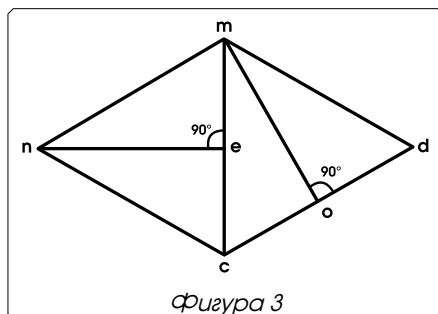
Казваме, че от съзнанието *A* е произлязло съзнанието *B*, а от него – съзнанието *C*. Следователно, като се натъкне на някаква проява на съзнанието си, човек трябва да знае коя е първичната причина за тази проява. Например, някой иска да стане учен; той трябва да знае коя е подбудителната причина, която е събудила в неговото съзнание идеята да стане учен. Тази идея работи в съзнанието на този човек, но той трябва да потърси подбудителната причина, която го заставя да учи. Човек може да учи по две причини: или с цел да се препитава със знанието си, или да се облагородява, да се повдига. В такъв случай първият подтик към ученето ще бъде низходящ, а вторият – възходящ. Следователно, щом дойдем до съзнанието, ние се натъкваме на закона на поляризирането. Това показва, че всяка проява на съзнанието има две страни, две противоположни посоки – възходяща и низходяща. Този закон се изразява графически с првата *CD*: *C* _____ *D*.

Значи всеки, който иска да подобри положението си, той непременно трябва да се поляризира, да раздели своите

стремежи, т.е. да ги постави в две противоположни посоки. Щом имате две противоположни посоки на движение, вие лесно можете да намерите между тях третата, правата посока. Щом е дадена посоката на движението на две точки, лесно ще намерите движението на третата точка. Как можете да направите това? Геометрията дава следния прост начин: взимате пра-

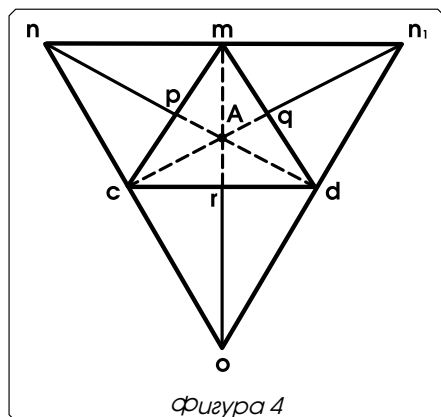
вата CD , която представлява движението на точките C и D в противоположни посоки. След това от точките C и D с пергел описвате дъги. От точката, в която дъгите се пресичат, спускате перпендикуляр откъм правата CD ; този перпендикуляр показва посоката на движението на точката O . Щом съзнанието се поляризира, човек намира правата посока на движението си: тази посока е перпендикулярът, спуснат от дадена точка във от някоя права. Когато се поляризира и намери своята посока на движение, съзнанието започва да изпуска Светлина по всички посоки, във всички направления. При това положение съзнанието на човека е изложено на странични влияния и се движи като махало на една и на друга страна. Така е за всеки, който не разбира закона. Обаче, който разбира закона, той ще намери неподвижната точка на своето съзнание и там ще застане. В съзнанието на човека тази точка е напълно устойчива, тя не се влияе от нищо – тя е точката O на правата CD . Като дойдете до тази точка, вие ще се върнете назад до точка m , по-горе от която не можете да отидете. От точка m енергията върви по две посоки: mC и mD . Така се движи часовниковото махало, като описва около себе си полукръгове. Като дойдете в точка C на съзнанието, вие мислите, че сте разрешили някой въпрос, обаче оттук се качвате в точка m . Щом поседите малко в тази точка, слизате в точка D ; и тук мислите, че сте разрешили въпроса, но се заблуждавате, както при точка C . Така се самоизлъгвате всеки ден. Тъкмо разрешите един въпрос, на другия ден виждате, че не сте го разрешили. По този начин се

създават ред философски системи, които наричаме *философски разсъждения на махалото*. Всяка такава система разрешава въпросите едностранчиво, вляво или вдясно; в края на краищата виждате, че нито едното, нито другото разрешение е абсолютно. Тъкмо сте слезли в точка *С* наляво,

и казвате: „Това разрешение не е право.“ Качите се горе, но скоро слезете в точка *С* и казвате: „И това разрешение не е право.“ Така се люлее съзнанието от *Д* до *С* и обратно, докато дойдете най-после до точка *О* – устойчивата точка на съзнанието, отдето пак се изкачвате нагоре, към точка *т*. Така се движи съзнанието ту наляво, ту надясно, ту в точка *О* и върви напред, разширява се и пръска Светлина в пътя на човека.

И тъй, махалото *то* (фигура 3) ще се люлее най-много до точките *С* и *Д* – по правите линии *тС* и *тД* и ще образува триъгълник *тСД*. Правите *тС* и *тД* представляват крайния предел на възможностите за реализиране на дадено желание или за разрешаване на известен въпрос. Като дойде до този краен предел, човек излиза от тези възможности и навлиза в нови. От точките *С* и *т* на правата *тС* с помощта на пергел се описват дъги и от пресечната точка на дъгите се спуска перпендикуляр към правата *тС*. Образуваният перпендикуляр *тЕ* представлява махало, което има възможност да се движи до своите крайни предели (наляво и надясно) по линиите *тС* и *тД*. И при това движение на махалото въпросите остават пак неразрешени. Обаче човешкото съзнание не може да стои на едно място – стъпка по стъпка то се движи и излиза от старото си положение. От точките *т* и *Д* (фигура 4) пак ще опишете дъги и ще спуснете перпендикуляр към правата *тД*, а именно перпендикуляра *тq*. И в този случай перпендикулярът *тq* представлява махало, по което съзнанието на човека се движи до своите крайни предели *тн1* и *т1д*. Най-после от точките *С* и *Д* на правата *CD* пак описваме дъги, от пресечната точка на които спускаме перпендикуляр *Or*; по този перпендикуляр, който служи като махало, се движи съзнанието на човека по правите

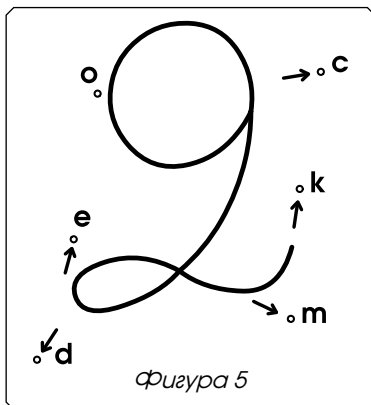
CO и OD , като образува и в този случай триъгълник COD , равен на другите два, както и на триъгълника CmD , с който се намира в обратно положение – с върха надолу. При това движение на съзнанието ние имаме три неподвижни, устойчиви точки, в които въпросите могат да се разрешават. Обаче мъчно се спира съзнанието в тези точки. *Фигура 4* представя създаването на макрокос-

моса, а същевременно и пътя на слизането и възлизането на човешкия Дух. Тази фигура се нарича *Соломонов знак*. От центъра A може да се опише окръжност; тя представлява голямата и малката вселена, големия и малкия космос. По този начин ние си представяме минаването на обикновеното човешко съзнание и самосъзнание в неговото подсъзнание и свръхсъзнание. С други думи казано, човек минава от обикновеното в Божественото съзнание, от обикновения – в Божествения свят, дето започва да се движи в перпендикулярна посока на всяко свое желание.

Как ще разберете мисълта, че трябва да се движите в посока, перпендикулярна на своите желания? Представете си, че някой обича да пие, да пиянства; това желание влече човека надолу, към центъра на земята. Какво трябва да направи този човек? Той трябва да тръгне в обратна посока на своето желание, а именно – в перпендикулярна посока нагоре, към центъра на Слънцето. Той трябва да върви нагоре без никакъв компромис, без никакво отклонение. Най-малкото отклонение от перпендикуляра ще го завлече надолу. Като каже категорично в себе си, че няма вече да пие, той започва да се качва по перпендикуляра. Ако започне да отстъпва в себе си и каже, че ще пие само две-три глътки или най-много една чаша, този човек е пропаднал вече. Щом се зарече веднъж да не пие, никак не трябва да пие. Една глътка, една чаша или едно кило вино, то е едно и също нещо. Този е начинът, по който човек може да се освободи от някакъв недостатък в себе си. Щом реши да не прави нещо, той трябва да бъде

категоричен – никакво отстъпление от взетото решение. Който иска да стане силен, той трябва да се откаже изведнъж от някой свой недостатък и да постоянява в решението си. Щом може да прояви воля, това показва, че човек може да мисли. Който иска да знае дали може правилно да мисли, нека се опита да се откаже от някой голям недостатък в себе си. Ако може да преодолее над този недостатък, това показва, че той мисли. Затова именно недостатъците трябва да се използват по най-разумен и правилен начин. Чрез тях ще калите волята си и ще изпитате силата на своята мисъл. Недостатъците, от какъвто характер да са – физически, сърдечен, умствен или духовен, са създадени от самите вас. Следователно само вие можете най-лесно да се справите с тях.

Сега ще ви дам малки обяснения, от които трябва да се ползвате. Когато изнася истината, човек трябва да гледа обективно на нещата. Например, започваш да броиш от 1 до 10; казваш: 1, 2, 3, 6, 9... – сбъркаш. Щом направиш погрешка, не остава нищо друго, освен да заличиш погрешката и да започнеш отново: 1, 2, 3, 4, 8, 9... – пак направиш погрешка. Ще заличиш погрешката и ще продължиш да пишеш. Който не разбира закона, той ще започне да се извинява, да търси причините – защо, за какво е сгрешил. Който разбира закона, той лесно изправя погрешката си. Когато пише или когато брои, човек лесно може да прави погрешки. Достатъчно е най-малкото отклонение на вниманието му, за да сгреши. Ако иска да не греши, той трябва да бъде съсредоточен в работата си и да изучава силите, които действат при написване на всяка буква или на всяко число.

Представете си, че трябва да напишете числото 1; силите, които вземат участие при написване на единицата, започват отгоре и слизат надолу. Значи единицата определя посоката на силите. Когато искате да напишете числото 2, въпросът е сложен: първо се образува един малък кръг О, който представлява пътят на човешкото съзнание, което, наместо да се движи в

орбитата си, се развива навън – първо по посока *с*, а после слиза надолу по посока *е*. Причината за това е, че друг някакъв център е повлиял на човешкото съзнание и го е заставил да измени пътя на своето движение. Но и това влияние на центъра *е* се изменя, защото иде друго, по-силно влияние – от центъра *д*, което заставя силите на първичното съзнание да се изменят, да образуват по-малък кръг от първия. След това иде влиянието на центъра *т*, а най-после иде влиянието на центъра *к*, който повдига човешкото съзнание нагоре. Следователно всяко съзнание, което минава през двойката, преживява сложни процеси. Числата 1 и 2, написани едно до друго, представляват дванадесетте зодиаци. Събрани заедно, те дават числото 3. Когато съзнанието на човека минава през дванадесетте зодиаци, те оказват върху него дванадесет различни влияния – значи те внасят в съзнанието му дванадесет различни елементи. Тъй щото, когато изучавате числата, вие можете да изучавате всяко число поотделно, а можете да ги изучавате и колективно, в техните общи влияния. За вас е важно да знаете, че числата не са прости, мъртви знаци, но живи величини, т.е. сили, енергии, които действат върху съзнанието на човека. В числото 2 имате две единици, две съзнания, които се стремят към една и съща цел. Това движение ние наричаме *стремеж към Бога*. Следователно стремежът към Бога ражда Любовта. Значи Любовта се ражда само между две души, между две съзнания, които се стремят към Първичното, към Божественото съзнание.

Сега, на вас остава да разсъждавате, да мислите върху недоизказаните въпроси. За вас е важно да мислите, да намерите метод, чрез който да възстановите равновесието на вашето съзнание. За тази цел достатъчно е винаги да помните, че има една връзка у вас, която никога не се къса, никога не се променя. Тя винаги остава еднакво силна, еднакво здрава. Освен вие самите, никой друг не е в състояние да скъса тази връзка. Ние наричаме тази връзка *проникване на Божественото съзнание в човешката душа*. Тази връзка представлява вечно движение, вечно проникване на Божественото съзнание във всички същества и движение на тези същества към Божественото съзнание. Всеки е опитвал и опитва тази връзка. И при най-лошото състояние да се намирате, вие всякога чувствате, че нещо силно във вас поддържа духа ви. Всички да ви изоставят, вие

дълбоко в себе си чувствате, че има нещо здраво, неизменно, което поддържа равновесието на вашето съзнание. Това се дължи на онзи лъч от Божественото съзнание, който прониква в душата на всички хора. Като знаете това, дръжте в себе си положителната мисъл, че има нещо във вас, което и при най-критичните ви състояния няма да ви напусне, няма да ви изостави. Когато изпаднете в безизходно положение и не знаете как да разрешите някоя задача, турете в подсъзнанието си мисълта, че тази задача ще се разреши. Като си кажете така, успокойте се. Няма да мине много време и задачата сама по себе си ще се разреши. Следователно, когато съзнанието ви се раздвои, първата работа е да се успокоите и да вложите в подсъзнанието си положителна вяра и мисъл, че има във вас една връзка, която никога не може да се разкъса и на която всякога можете да разчитате. Няма сила в света, която може да разкъса тази връзка. Върху тази връзка именно вие можете да градите вашия бъдещ живот. Без вяра в тази връзка, вие не бихте могли да живеете, не бихте могли да издържите на постоянните промени, на каквито сте изложени всеки момент. Животът на Земята е живот на постоянни промени.

Свещено нещо е връзката ви с Великото Божествено начало на Живота. Дойдете ли до тази връзка, не позволявайте на никого да я пипа. Нито вие имате право да я чоплите. Уповавайте на нея! Тя ще ви извади и от най-забърканите положения на Живота. Щом уповавате на тази връзка, вие всякога ще бъдете свободни. Ако временно сте изгубили Свободата си, пак ще я придобиете. Докато се държите за тази връзка, за този конец, вие ще можете да излезете от лабиринта на вашия живот. Скъса ли се връзката, вие оставате в този лабиринт, докато дойде някой и ви помогне отново да я възстановите. Страшно нещо е човек да се оплете в конците на материята! Единствена тази връзка е в сила да ви освободи от забърканите конци на материалния свят. Като знаете това, никога не си позволявайте да развързвате конца, с който Първичната Причина ви държи. Някои считат за голямо изкуство да развържат този конец, да се освободят от тази връзка. Не, докато живеете в лабиринта на материята, не късайте конца. Всяко преждевременно късане на този конец води след себе си нещастия, страдания, катастрофи. Докато сте в лабиринта, дръжте се здраво за тази връзка – това значи вяра. Следователно положителната вяра, за която говорим,

подразбира съзнателно поддържане на вътрешната, разумна връзка между Първата Причина и нас.

Сега всички заедно ще направим следното упражнение: ще си представите, че имаме хубав, пролетен ден, а часът е около 2 или 3 сутринта и мислено ще направим разходка до Зорницата, а после – до Слънцето. След това ще направим едно пътешествие и до Венера. Като свършим пътешествието, ще се върнем отново на Земята.

Ще ви дам това упражнение за Слънцето като метод за трансформиране на състоянията ви. Правете го редовно, в продължение на десет дена, а след това – когато сте неразположени. Добре е да правите упражнението сутрин, между 2 и 3 ч. Ако не можете да го правите сутрин, правете го вечер, от 10 ч. нататък. Легнете ли си по-рано от 10 ч., не го правете. Това упражнение ще ви отнеме най-много пет минути. Ще концентрирате мисълта си към Слънцето и абсолютно ще забравите околната обстановка. Като свършите упражнението, ще почувствате едно освежаване, бодрост и разположение на духа. Докато правите упражнението, гледайте да не се раздвоите, да не изпаднете в буквата на нещата, да го правите механически. Всяка механическа работа развива лоши навици в човека. Ето защо всяко упражнение трябва да се извършва с разположение и вътрешен стремеж, за да се отрази благотворно върху човека.

Лабиринтът, за който ви говорих, представлява гъста материя, в която всеки може да попадне. За да преодолеете мъчнотиите, които срещате в гъстата материя, вие трябва да се ползвате от методите, представени чрез триъгълниците на *фигура 4*. Там са показани методи, чрез които човек може да отправя ума, сърцето и волята си към Първичния център, от който е излязъл. Значи стремежът на човека, на цялото му същество трябва да бъде насочен към Бога, към Първичното съзнание.

Съвременните хора страдат, мъчат се, не знаят как да се справят с мъчнотиите в Живота. Много просто, трябва да се свържат с Бога. Няма по-реално нещо от тази връзка – тя никога не се променя и нищо в света не е в състояние да я разкъса. Достатъчно е да насочите ума, сърцето и волята си нагоре, към Първичната Причина, за да се свържете с нея моментално. Достатъчно е човек да отправи погледа си към изгряващото Слънце, за да разсее облаците, събрани в неговото съзнание. Такова нещо представлява Първичното

съзнание. Достатъчно е човек да се свърже с това съзнание, за да разсее събралата се в него мъка, скръб. Първичното съзнание е Слънцето на хоризонта на нашия духовен живот. То е в сила да пробуди съзнанието на всеки човек, да внесе в него повече Светлина, повече Живот. Срещате някой човек отчаян, мрачен, недоволен от себе си, от живота, готов да мре. Обаче, ако може да се свърже с Първичното съзнание, всичко това моментално изчезва, той става весел, разположен, съзнанието му се прояснява, той намира смисъл в Живота, вижда, че има за какво да живее. Всяка мъчнотия показва, че човек се натъква на някакъв възел от някое негово минало съществуване и той трябва правилно да го развърже. Тази мъчнотия е кармическа и трябва разумно да се разреши.

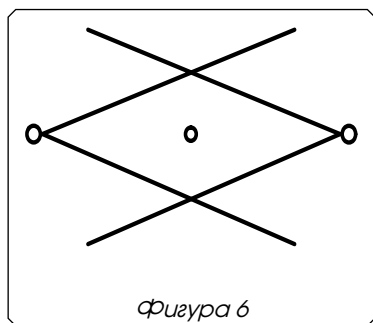
Представете си, че в някое от своите минали съществувания вие сте убили някой човек, но сте забравили това престъпление. В сегашното си съществуване вие сте доста изменени външно, никой не може да ви познае. Обаче при движението по орбитата на вашето съзнание вие минавате през своето минало, когато сте извършили престъплението, и срещате онзи, когото сте убили. Тази среща е необходима, за да ликвидирате с кармата си. Човекът, когото в миналото си сте убили, веднага ви познава. Вашият образ, вашите движения са се отпечатали в съзнанието му и той се нахвърля върху вас с мисълта си, започва да търси случай да ви отмъсти. Неговите неприязнени мисли и чувства се отразяват върху вашите и вие преживявате големи сътресения. Какво трябва да правите при това положение? Ще се обърнете към Бога с молба да ви помогне правилно да ликвидирате с кармата си. Каквито страдания да ви сполетят, ще ги пренесете с търпение, защото знаете, че причината за тези страдания лежи във вас. Както сте създали престъпленията, така ще ги изправите. Има случаи, когато някоя душа, на която сте причинили някаква пакост, с години ви търси, докато ви намери да ви отмъсти. Когато тя е горе, в Невидимия свят, вие сте на Земята – тя ви търси горе, не може да ви намери. Ако тя е на Земята, вие сте в Невидимия свят – пак не може да ви намери. Случва се и двамата да сте на Земята, но вие сте някъде в Америка, а той – на другия край на света, не може да ви намери. Най-после условията се съчетават така, че и двамата се срещате на едно и също място.

Тогава вие не можете да бягате, но трябва да се обърнете към Бога с молба да ви помогне. Вашият кредитор пита: „Готов ли си да плащаш?“ Ако кажете, че сте готови да плащате, той ще ви пусне на свобода и ще чака да се изплатите. Кажете ли, че не признавате задълженията си и не искате да плащате, той ще ви хване, ще ви тури в затвор и ще ви подложи на големи мъчения и изпитания. Този е моментът, когато човек трябва да признае престъплението си и да започне да плаща. Тогава той ще се обърне към Бога, към Вечния извор на Любовта, да му помогне правилно да ликвидира със своята карма. Кармата се ликвидира със закона на Любовта, а не с бягане. С бягане въпросите не се решават. Всяко страдание има свои далечни причини, страданията не идат напразно. Кармата може да се изрази на физическия свят, но може да се изрази и в Астралния или в Менталния свят, т.е. в света на чувствата и желанията или в света на мислите. Както и да се изрази кармата, вие трябва да научите урока си от нея и геройски да понасяте страданията си. Хиляди години могат да минат, но онзи, с когото сте свързани кармически, непременно ще ви намери и ще ви застави да му платите.

При ликвидиране на кармата има обратни положения. Това са добрите случаи във вашия живот, когато вие сте правили добро на хората, а те не са могли навремето си да ви благодарят. Тъй щото, когато някой ви хване за гушата и настоява да платите каквото му дължите, едновременно с това друг иде да ви благодари за доброто, което някога сте му направили. И двамата са еднакво силни: те се хващат за раменете и започват да се борят, вие оставате между тях. В дадения случай

вие не трябва да вземате участие в тяхната борба – ще седите настрана и ще се молите, те сами ще се разправят.

Как се явяват споровете в света? Представете си две братчета *A* и *B*, които си играят тихо, мирно, братски се разбират. По едно време някой им подхвърли една ябълка *C* (*Фигура 6*). Те се спущат към ябълката и започват

да я теглят – едното тегли и другото тегли, започват да се борят кое от тях да вземе ябълката. В тази борба се образува един четириъгълник – децата се държат за ръцете, борят се, а ябълката остава свободна. Те поглеждат към ябълката, но нито едното пуца, нито другото. В дадения случай ябълката е причина за явилния се спор, който създава кармически отношения. Как ще се разреши този въпрос? Дохожда трето лице, което има известно задължение към едно от братчетата, и казва: „Аз ще платя за него.“ Плаща и въпросът се разрешава. Същото се случва и във вашия живот: ако дойде някой ваш благодетел да ви помогне, лесно ще ликвидирате с вашата карма; ако никой не ви помогне, ще минете през големи нещастия и страдания, докато най-после изплатите всичките си задължения. Всеки човек има поне по един приятел, който се застъпва за него и го защитава, и по един неприятел, който го преследва и постоянно му пакости. Приятелят и неприятелят са еднакво силни и се борят помежду си за един човек. Приятелят казва: „Аз обичам този човек, той е дал живота си за мене“; неприятелят казва: „Аз го мразя, в миналото той ме уби.“ Приятелят казва: „Щом е така, от мене искай, аз ще платя заради него.“ Двамата се спогаждат и с това спорът се разрешава. Това са неща, които стават в Невидимия свят, а също така и на Земята, както и в съзнанието на човека. Виждате един напреднал човек, който тъкмо е стигнал върха на своя живот, радва се на успеха си, радват се и близките му. В този момент неприятелят му го дебне, иска да пресече нишката на неговия живот. Ако успее да направи това, всички ще се чудят какво е станало с този човек. Най-после ще кажат, че умрял от разрыв на сърцето. Обаче приятелят на този човек иде точно в момента на тази засада, излиза срещу неговия неприятел и го поразява. След това този човек казва: „Голямо премеждие минах, но благодаря на Бога, спасих се.“ Хората имат криво разбиране за спасението. Само Бог спасява – Той е създал света, Той спасява.

От всичко, казано досега, задръжте в ума си следната мисъл: в света съществува само една връзка. Тя е връзката с Божественото съзнание, която е в сила да помогне на всички хора, на всички живи същества – от най-малките до най-големите. Следователно, каквото и да се случи в живота ви, дръжте в ума си мисълта, че вие имате връзка с Божественото

съзнание, което при никакви условия в Живота няма да ви изостави. Щом имате тази връзка, вие ще бъдете в състояние да мислите, да чувствате, да действате. Щом имате тази връзка, никога няма да бъдете забравени. Същото нещо се забелязва и между светските хора: докато партията им е силна, те имат вяра и могат да направят много неща заради нея; щом партията им отслабне, и те изгубват силата си. Значи, докато е свързан с Божественото съзнание, човек има сили всичко да направи; щом се усъмни в тази връзка, той отслабва, обезсърчава се, изгубва смисъла на Живота.

Размишление

Fir-für-fen

ОКУЛТНА СТРАНА НА ЖИВОТА

Тринадесета лекция
10 януари 1923 г., сряда, София

Tau-bi-aumen

ОКУЛТНА СТРАНА НА ЖИВОТА

***Fir-für-fen
Tau-bi-aumen***

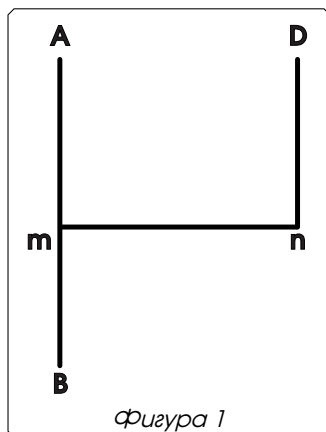
***Тайна молитва
Размишление***

Всяка мисъл или всяка дума може да се задържи в ума или в съзнанието на човека само тогава, когато е добре разбрана. Например, какво разбирате под думата *жажда*? Жаждата означава известно вътрешно състояние. Жаждата не е страдание, както някои мислят, защото като се утоли с вода, човек изпитва приятно чувство. Значи жаждата подразбира подготвителен процес за някакво приятно чувство. Какво разбирате под думата *глад*? Гладът отнася ли се до самия човек, думата *глад* съдържа ли някаква конкретна идея? И гладът означава известно вътрешно състояние. Когато кажем, че в някоя страна има глад, това значи, че жито няма в тази страна. *Гладувам* и *глад* са две различни понятия. Има ли някакво отношение между жаждата и глада?

Тъй щото всяка дума, всяка права мисъл има свои физически отражения. Мисълта върви в линии, които са вълнообразни, както светлинните лъчи. Тия линии изглеждат прави, така се проектират в плоскостта, обаче всяка мисъл претърпява неколкостранно пречупване в зависимост от средите, през които минава. Колкото е по-голяма разликата в гъстотата на средите, през които мисълта минава, толкова по-големи са ъглите, които се образуват при пречупването на мисълта. Следователно при пречупване на мислите се образуват различни ъгли – остри, прави и тъпи. При създаването на човешката ръка също така са образувани ъгли. Това показва, че силите, които са образували човешката ръка, са претърпели известни пречупвания. При

измерване дължината на ръката е забелязано, че крадците, т.е. ония, които обичат да пипат, имат винаги по-дълги ръце от честните, от добрите хора. Как ще си обясните този факт? Много просто: в желанието си да пипнат нещо, да бръкнат в някой чужд джоб, те постоянно проектират мисълта си в това направление и по този начин хранят клетките на ръката си повече, отколкото другите удове. Те имат желание да удължат ръцете си, да станат по-дълги, лесно да си служат с тях и ръцете им наистина се удължават. Ако в продължение на ред поколения хората проектират мисълта си в известна посока с цел да видоизменят своя организъм в дадено направление, те ще постигнат желанието си.

Миналата лекция говорих върху съзнанието, но не можахте да го разберете добре. Как мислите, какво ще стане със съзнанието на един Ангел, ако се проектира към Земята? (*– Ще се пречупи, понеже минава от по-рядка в по-гъста среда.*) Окултистите казват, че растенията са деца на Ангелите. Доколко е вярно това твърдение, не е важно. Питам обаче през каква среда трябва да е минало съзнанието на растенията, за да са се обърнали с главата надолу? Дали това съзнание е минало през центъра на Земята или през друг някакъв център? (*– Не е минало през центъра на Земята.*) Каква форма щяха да имат растенията и в какво положение щяха да се намират, ако бяха минали през центъра на Земята? Ако означим съзнанието на растенията с правата AB , съзнанието на животните ще върви в перпендикулярна посока на

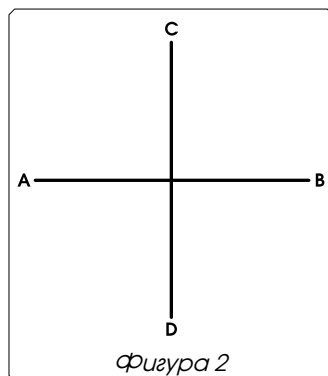

фигура 1

AB , а именно в посока mn . Съзнанието на човека пък ще върви в посока nd – нагоре. Оттук се вижда, че между растенията и хората има известно подобие – и едните, и другите се движат по един път, но в две различни посоки. Животните пък представляват преходна фаза, която съдейства за повдигане на човешкото съзнание.

Човек трябва да учи, да дойде до причините на нещата, да разбира защо съзнанието на растенията върви в права посока надолу към Земята и защо съзнанието на хората върви в

права посока нагоре към центъра на Слънцето. Според някои окултисти растенията са деца на Ангелите, а животните – деца на Архангелите. Като се проследи развитието на човешкото съзнание, вижда се, че то е минало през центъра на Земята и продължава да се движи нагоре по направление към центъра на Слънцето. Значи растенията се движат от посока *A* към *B*, хората се движат от посока *C* към *D*. Правата *CD* показва посоката на

движението на човешкото съзнание, когато е слизало в материята.

Сега, когато човек еволюира, неговото съзнание се движи в обратна посока – от *D* към *C*, към центъра на Слънцето, към Първичния център, по който някога се е движило. От двете посоки, по които се движи съзнанието на растенията и на хората, се образува кръстът, който е в постоянно движение. Между растенията и хората има известно отношение: главите на растенията са забити в Земята, главите

на хората са свободни; растенията се подпират на главите си, а хората – на краката. Понеже съзнанията на растенията и на хората се движат диаметрално противоположни посоки, те имат съвършено различни разбирания. Разликата в разбиранията им се заключава в следното: растенията не познават какво нещо е грях, престъпление, срам, те вършат всичко открито; хората познават греха, престъпленията, те вършат нещата тайно. Човек е придобил тези неща от времето, когато е минавал през центъра на Земята. Едва сега той се връща към първоначалното си положение, едва сега съзнанието му се отправя към центъра на Слънцето. В движението си нагоре той се подлага на чистене, за да освободи съзнанието си от всички утайки на своето минало. Едва сега човек започва да изучава великите мистерии на Живота. Съзнанието на растенията пак едва сега минава през центъра на Земята, затова е свободно от онези качества, които човек е придобил в миналото си.

Каквото и да се говори за съзнанието, както и да се обяснява, все ще останат някои неща неразбрани. Докато сте ученици, все ще има някои неясни за вас въпроси. Казвате:

„Защо не може и не трябва да разберем всички въпроси?“ Ще ви отговоря със следния пример: представете си, че имате един голям хамбар, пълен с жито. Човешкото съзнание иска да изследва какво количество жито има в хамбара – това значи всичкото жито да се изяде. Като се изяде житото, следната година няма да има, какво да се посади на нивата. Какво печели човек при това положение? Нищо не печели. Щом е така, на човека не остава нищо друго, освен да се откаже от желанието си да изследва всичкото жито. Колкото и да е любознателен, нека остави някои въпроси неизследвани. В негов интерес е да остави част от житото неизследвано. Човек все трябва да остави нещо неизследвано в живота си, за да му послужи като основа на бъдещия му живот. Така постъпва и Природата: тя крие много тайни в себе си, които постепенно, по малко открива на онези, които искрено желаят да учат.

Сега ще ви дам един пример – сами да направите сравнение, за да видите как хората ценят нещата. Представете си две общества, които имат различни разбирания и различни изисквания: едното общество се стреми към големи работи и тях цени, другото общество пък цени малките работи. Пред тези общества се явяват двама атлети: първият носи на гърба си тежест от двеста килограма, вторият носи един скъпоценен камък от петстотин грама тежест. Като се явят пред тези общества, първото ще ръкопляска на първия атлет, него ще признае за герой, а на втория ще се смее. Второто общество ще признае за герой втория атлет, на него ще ръкопляска, но и на първия ще отдаде нужното внимание. Защо? Защото, като се стреми към малките работи, второто общество може да цени и разбира и големите работи. Първото общество пренебрегва малките работи. Героят, който носи двеста килограма на гърба си, е физически силен човек, той е развил своята мускулна сила. Вторият герой, който носи тежест от петстотин грама, е умствено силен човек, той е развил своите умствени способности. Скъпоценният камък, който тежи само петстотин грама, представлява знанието, което този човек е складирал в главата си. Тъй щото, първият герой носи тежест на гърба си, а вторият – в главата си. И затова, като казвам, че Природата е скрила своите тайни и по малко ги разкрива, имам предвид човешката глава, в която се крият големи богатства. Тези богатства се откриват по малко, постепенно и то само за разумните, за добрите и прилежните

хора, които обичат да работят.

И тъй, всички учени хора са атлети, които носят в главата си скъпоценен камък от петстотин грама тежест. Те искат да знаят как е създаден светът и работят в това направление. Първоначално светът е бил създаден от едно малко житно зрънце, което и мравка е могла да носи. Днес обаче светът е станал толкова голям, че и Ангелите не могат да го носят. В течение на вековете от това житно зърно са могли да произлязат цели светове. Това показва, че е станало размножаване на живата материя, която се съдържа в житното зърно. Всяко нещо съдържа освен жива материя, способна да се развива, още и груба, инертна материя, която представлява спящи, паднали същества. Те чакат времето си да се събудят, да започнат да се развиват. Следователно една от задачите на всеки човек е да събуди тази инертна материя в себе си, да я обработи, да я организира, да стане годна за съзнателен Живот. Тази инертна материя се среща и в най-малките песъчинки, които хората подритват без да знаят, че в тях се крият същества, които чакат часа на своето пробуждане. Те казват: „Едно време и ние ритахме като вас, но сега се учим да не ритаме.“

Това са ред философски разсъждения, които ще ви помогнат дотолкова, доколкото можете да ги приложите в живота си. Знанието на човека, колкото и малко да е, се ценя в зависимост от това, доколко може да се приложи в сегашния преходен живот, който той минава. Ако знанието на човека е в състояние да извърши нещо разумно за него, да го повдигне поне един милиметър по-високо от обикновеното му положение, е на мястото си. През всеки период на живота си човек складира в подсъзнанието си по малко знания, които, събрани заедно, представляват онова истинско, положително Знание, към което всеки се стреми. В развитието си човешкото съзнание минава през разни фази, вследствие на което ценя нещата различно. В една от своите фази на развитие човек ще ценя онзи атлет, който носи на гърба си двеста килограма тежест; в друга фаза на развитие той ще ценя онзи атлет, който носи в главата си скъпоценен камък, тежък петстотин грама. В трета фаза на развитие той ще ценя житното зърно. Въз основа на това различие ние познаваме няколко вида съзнания в Природата: съзнание

на минералите, на растенията, на животните и на хората. На тези четири категории съзнания отговарят други четири вида съзнания от невидимия свят. Казано е, например, че растенията са деца на Ангелите. Сега се явява въпросът защо Ангелите трябва да вземат формата на растенията? Това е един неизвестен въпрос – х. След това се явява въпросът защо Бог е направил човека от пръст, не можа ли да го направи от друго нещо? Това е второ неизвестно – у. Значи имате едно уравнение с две неизвестни. Трябва да намерите начин как да решите това уравнение.

Ангелите се свързват със съзнанието на растенията, за да им помогнат да развият добродетели. Растенията са лишени от добродетели, затова са обърнати с главата надолу. Слънчевата енергия действа главно върху крайниците им – техните добродетели – и помага за развитието им. Хората пък, понеже имат донякъде развити добродетели, са поставени с главата нагоре, да развият в себе си повече мисъл. Слънчевата енергия доставя на човека онези материали, които са необходими за съграждане на Причинното тяло – основата на неговата мисъл. Човешката мисъл се съгражда от образи, които Причинното тяло създава; мисъл без образ не съществува. Следователно човек не може да мисли, ако няма в съзнанието си никакъв образ. Образите за нещата се крият в Причинния свят. Затова именно човешката глава трябва да бъде изложена на слънчевата енергия. Изложена на слънчевите лъчи, в човешката глава се развиват такива центрове, които са необходими за съграждане на Причинното тяло. Слязъл на физическия свят, човек се явява с добре развито Физическо тяло. Днес то служи като база, върху която се развиват другите тела: Астрално, Ментално и Причинно. И наистина, виждаме, че във физическо отношение човек е пригоден за живота на Земята. Хиляди години е работено в това направление, за да може човек самостоятелно да расте и да се развива, да използва условията на физическия свят.

И тъй, в човека първо се е създало физическото тяло, за да послужи като основа за съграждане на останалите тела. У някои хора физическото тяло е напълно завършено, затова те могат да минат в Астралния свят и да започнат строежа на Астралното си тяло. У други хора физическото тяло не е още

напълно развито, вследствие на което те дълго време още трябва да прекарват на физическия свят, докато напълно завършат строежа на физическото си тяло. Тъй щото, физическото тяло представлява основа за Астралното, Астралното представлява основа за Менталното, Менталното – за Причинното и т.н. Едно трябва да знаете: всяко тяло трябва да бъде така усъвършенствано, че да може свободно да расте и да се развива в съответния за него свят. Като знаете това, не трябва да си правите илюзии, че можете да постигнете всичко това в един живот. На детето е позволено да си играе, да живее в илюзии, но на инженера, който строи шосета, не е позволено да си играе, нито да си прави илюзии за нещата. Той трябва да разбира нуждите на хората. Понеже вие строите пътища, по които ще минават Божествени тренове, не ви е позволено нито в морално, нито във физическо отношение да си играете, да постъпвате както намирате за добре. Когато питате защо не можете да живеете както искате, ще си отговорите: „Ние сме инженери на Божиите пътища, затова не можем, пък и не ни е позволено да живеем както искаме.“

Всеки Божествен път извършва определена работа. Веднъж сте инженери – за интересите на хиляди хора вие трябва да строите пътища, по които те ще минават, по всички правила на новата наука. Това значи морал. Като прилагате този морал, вие не можете да живеете както искате, но ще работите както Бог иска. Не работите ли както Бог иска, веднага кармата ще дойде. Строг и неумолим е кармическият закон! Дошъл на Земята, всеки човек е работник, инженер, който строи пътища. Той е държавен работник, на когото се плаща редовно. От него не се иска нищо друго, освен да бъде съвестен, добре да изпълнява службата си. И в Писанието е казано: „Прави правете Божиите пътища!“ Не мислете, че като ученици не сте отговорни за работата си. Именно като ученици вие носите по-голяма отговорност, отколкото, ако не бяхте ученици. Вие строите вашия бъдещ живот, вашия бъдещ морал. Вашият морал трябва да се отличава от този на другите хора. Пътищата, по които съвременните хора вървят, са железни. Какъв е резултатът от тия железни пътища? Резултатът е такъв, че от сто души, които вървят по тези пътища, седемдесет и пет на сто умират, а само двадесет и пет на сто оцеляват. Божествените пътища, които днес строите, трябва да

се отличават със съвършено друг морал. Новият морал, който можете да прилагате като начинаещи ученици в Школата, трябва да има друг процент, а именно – седемдесет и пет на сто да минават пътищата благополучно, а само двадесет и пет на сто да не издържат. Колкото повече напредвате, процентът на издържалите трябва да се увеличава, да бъде сто на сто, да няма нито едно изключение. Такъв е Божественият морал. В Божиите пътища няма жертви, няма погрешки, там всичко върви гладко, хармонично. Като извървите един Божествен път от тридесет години, нито един пътник не трябва да пострада – това значи Божествен морал.

Дръжте в ума си идеята: пътят, по който вървите, трябва да бъде толкова правилен, толкова хармоничен, че нито един човек да не пострада, нито една жертва да не погълне. С други думи казано, когато говорите, мислите, чувствате или действате, нито в една ваша дума или мисъл, нито в едно ваше чувство или действие да няма най-малък фалш – всичко да е точно на своето място. Думите, мислите, чувствата и действията представляват Божествени пътища, които човек трябва да знае как да проправя. Когато строи една къща, инженерът трябва да бъде честен, добросъвестен и да каже на домакина, на когото строи: „Ще ти направя една къща от толкова и толкова хиляди тухли, керемиди, летви, греди, дъски – преброй ги и ще се увериш в думите ми.“ Домакинът проверява и вижда, че инженерът говори истината. Ще възразите, че е невъзможно в готова къща да се броят керемидите, тухлите, гредите. Възможно е. Всяко нещо, вързано на Земята, вързано е и на Небето. И в Духовния свят има инженери, предприемачи, които строят, правят изчисления, проверяват нещата. Затова е казано, че няма нищо скрито-покрито в света. В Духовния свят инженерите разполагат с особени увеличителни лещи, които поставят пред готовата къща и гледат. Всички тухли, керемиди, греди, гвоздеи се представят в увеличен вид и могат свободно, безпрепятствено да се броят както в някоя незавършена къща. Щом направят изчислението, отстраняват лещата и гледат на къщата с обикновено око. В Духовния свят всяка дума, всяка мисъл, всяко чувство може лесно да се провери истинно ли е или не. Там най-малката дисхармония, най-

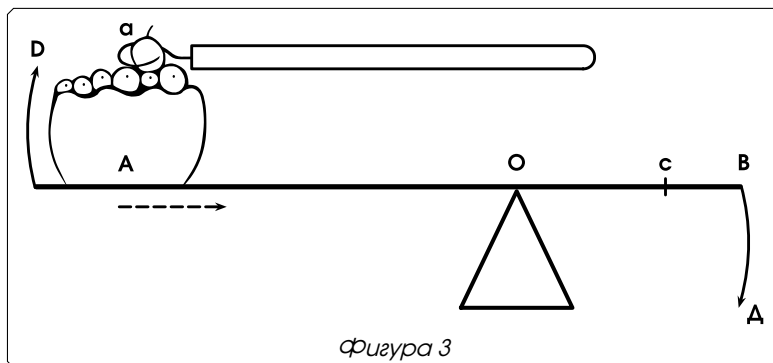
малкият фалш е налице.

Когато се говори за промяна в съзнанието, тази промяна лесно може да стане с децата, а не със самите родители. Например, майка музикантка и баща с наклонност да краде раждат син. Ако синът вземе външната форма на родителите си, а в съзнанието си вложи свое съдържание и свой смисъл, по съзнание той ще седи по-високо от родителите си. Обаче, ако синът вземе своя форма, а съдържанието на съзнанието – от родителите си, от една страна той ще бъде музикант, а от друга – крадец. Като свири и пее, той ще обира хората. Следователно, когато детето запази своята външна форма, а вземе от родителите си съдържанието и смисъла на тяхното съзнание, то носи техни пороци и добродетели. Ако запази свое съдържание и свой смисъл, а вземе външната форма на родителите си, то ще наследи техните външни черти. В първия случай детето е наследило нещо вътрешно от родителите си, във втория случай детето външно, по кръв, по форма само прилича на родителите си, а по съдържание и смисъл е чуждо за тях. И тъй, ако искате да се освободите от някаква фамилна, родова слабост, вие трябва да вземете само формата на тази слабост, но не и нейното съдържание и смисъл. Например, бащата обича да пие; и синът може да пие, но не вино както баща си, а вода. Щом вземете формата на някоя слабост от родителите си, изпразнете тази форма и вложете в нея свое съдържание и свой смисъл.

Ясен ли ви е този въпрос сега? Или ще кажете, че е толкова ясен, колкото и по-рано. Според мене едни работи ви станаха ясни, а други се замъглиха. Такава е човешката философия: две изтъчеш, три разтъчеш. Ако всички въпроси ви станат ясни, няма какво да учите. Дали харесвате тази философия, или не я харесвате, не е важно. И философията има свои методи. Например, съвременните естественици твърдят, че броят на елементите в Природата е строго определен, те нито се намаляват, нито растат. Това е модерно схващане във философията. Всъщност не е така, всяка година се придава по един нов елемент в Природата. Този елемент иде отвън някъде и влиза в Космоса. Външно, във физическия свят, това не е констатирано в промените на човешкото съзнание. Всеки момент в човешкото съзнание се влива нещо ново. Като разре-

шават известен въпрос, някои философи казват: „Ние бяхме разрешили въпроса добре, но в съзнанието ни влезе нов елемент x , който развали работата.“ Те правят изчисление и намират, че x е равен, например, на единица. Тъкмо разрешат въпроса, на другия ден още един нов елемент – y влиза в съзнанието им и разваля работата. Изчисляват на какво е равен y и намират, че е равен, например, на две. После влезе нов елемент в съзнанието, който постоянно го изменя, а от това и материята се диференцира.

В съвременната химия се говори за атомите на елементите – например, за атома на златото, като считат, че във всички случаи този атом запазва едни и същи свойства. В действителност не е така. Атомът на златото в минералното царство се различава от атома на златото в растенията, последният се различава от атома на златото в животните, най-после атомът на златото в животните се различава от този в кръвта на хората. Имаме четири вида атоми на златото – с различни свойства и различни прояви. Колкото по-нагоре се отива, толкова повече се изменят свойствата на един и същ елемент. Съвременните химици казват, че един от най-леките газове е водородът. Те не вземат предвид гъстотата на първичната материя, от която е създаден светът. Тази първична еманация е хиляди пъти по-лека, по-чиста, по-фина от материята на водорода. Затова, когато се говори за състоянието на материята, всякога трябва да се изхожда от нейното първично състояние. От тази материя зависи проявата на нашето съзнание. От материята зависят действащите сили в целия Космос. Тъй щото всеки ден, всяка минута, всеки момент в Живота се внася нещо ново. Ако за момент само приемем, че това втичане на новото престава, с Космоса всичко е свършено. Колкото малко да е, новото внася радост, подтик, тласък у всички живи същества. Какво представлява новото, това е неизвестно. То ще остане неизвестно за всякога, за всички времена. Защо? Защото новото иде всеки момент. Никой учен, никой светия, никой Ангел даже не знае какво носи бъдещето в себе си. Причината за това е, че първоначалната, Божествената сила е безгранична и непостижима. Докато не се е проявила, тя е безгранична и непостижима; щом се прояви, тя става постижима. Стремете се към проявеното съзнание, като пазите

правилото да не изяждате всичкото жито в хамбара.

Сега ще ви задам въпроса: трябва ли всичко да опитвате? Ще отговоря със следния пример: представете си, че седите на единия край на една чувствителна плоскост, поставена на една подпорка, а на другия край на плоскостта е закачена една кошница с ябълки, която по тегло е равна на вашето. Значи имате нещо подобно на везни, които се намират в равновесие. По едно време дохожда един философ при вас и казва: „Защо не вземеш една кука и не извадиш няколко ябълки от кошницата да ги опиташ?“ Вие виждате една кука близо до вас, вземате я и с нея посягате към кошницата, изваждате няколко ябълки и ги опитвате. В този момент равновесието се нарушава, плоскостта се наклонява към точка *В*, дето седите вие, и се образува един полукръг от *Д* до *Д*. Това нарушаване на равновесието е причина за известно нещастие, на което се натъквате. Който разбира закона за равновесието, той трябва да се мести, постепенно да отива към *с*; същевременно и кошницата трябва да се мести. Когато тежестта се намалява, раменете на лоста трябва да се скъсяват, за да се запази равновесие. Иначе наруши ли се равновесието, вие ще се намерите на земята. Защо идат нещастията в света? Защото опитвате ябълките, без да познавате закона на равновесието. Този закон е свързан с правилното движение в Живота. Точката *А* представлява мястото на вашия идеал. Опасен е този идеал, ако искате да го достигнете с кука; идеал с кука не се достига. Ще отидете на мястото, дето е той, и там ще си вземете от него. — „Искам да бутна този кош, да си взема няколко ябълки.“ — Не, отдалеч ще гледаш коша и няма

да буташ, докато не намериш правилен начин как да решиш задачата. И тъй, за да не изгубите равновесието в живота си, не бутайте коша с ябълките, докато не сте намерили правилен начин как да го бутнете и как да си извадите няколко ябълки.

Желая ви да разсъждавате правилно, да придобиете такова Знание, което всякога можете да приложите в живота си и посредством което всякога можете да градите. Без това Знание никакъв морал не можете да създадете в себе си.

Тайна молитва

**Fir-für-fen
Tau-bi-aumen**

УСТАНОВЕНИ МЕРКИ

Четиринадесета лекция
17 януари 1923 г., сряда, София

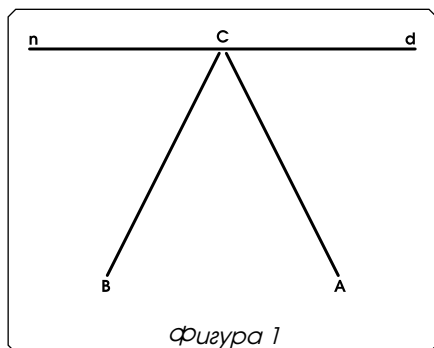
УСТАНОВЕНИ МЕРКИ

*Fir-für-fen
Tau-bi-aumen*

Размишление

Чете се резюме от темите „Отличителни черти на физическото тяло“.

В геометрията се говори за прави, счупени и криви линии, за остри, прави и тъпи ъгли, за кръгове, за триъгълници, за четириъгълници и т.н. Всички тия линии, ъгли и фигури имат свое значение, но са мъртви, неподвижни и несъзнателни. Обаче в живата геометрия, т.е. в геометрията на Живота те са живи, подвижни, съзнателни. Вследствие на това в обикновената геометрия всички линии и фигури се тълкуват по един начин, а в живата геометрия – по друг начин.

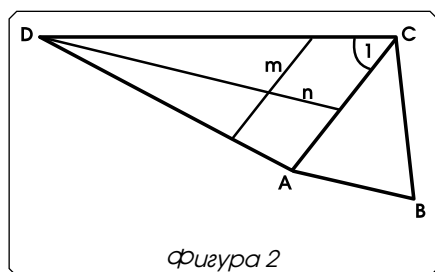

Да допуснем, че линиите *СА* и *СВ* (фигура 1) са живи и се движат съзнателно. Коя е причината, че от точка *С* те започват да се разделят една от друга и образуват остър ъгъл? Ако правата *АС* представлява положителна сила, а правата *СВ* – отрицателна, те по никой начин нямаше да се

разделят, те щяха да се слепят в една линия. Значи тези две прави представляват или две положителни, или две отрицателни сили, заради което се отблъскват и образуват помежду си ъгъл. Каквото става между силите в Природата, това става и между хората – някои хора се отблъскват, а други се привличат. Отблъскването между хората се дължи на еднаквите, на еднородните сили,

които действат между тях.

Представете си, че имате едно бунище C (фигура 1), към което се отправят два петела, които се разглеждат като две еднородни, като две положителни сили. Щом се срещнат, те веднага ще се отблъснат. Между тях ще започне упоритата борба: единият петел ще отстъпи, другият ще настъпи, после и двата заедно ту ще настъпват, ту ще отстъпват и ще образуват помежду си ъгъл BCA . След борбата един от петлите ще се качи на бунището и ще изкукурига, после вторият ще се качи и той ще изкукурига. Така ще се образува един триъгълник, който представлява бойно поле. Колкото повече ъгълът BCA се стеснява, толкова и борбата става по-усилена, по-ожесточена. Онези, които изучават физиологията, срещат този ъгъл на човешкото лице, главно на човешкия нос. Колкото повече носът при основата се стеснява, толкова човек става по-енергичен, по-сприхав. За такъв човек казваме, че е активен, че силите в него са интензивни. Колкото носът на човека при основата е по-тесен, толкова той е по-капризен, по-нетърпелив. Как трябва да се въздейства на тези сили в човека? Като се разшири носа при основата. Ако ъгълът при върха на носа у някой човек е от пет-десет градуса, а широчината при основата от петнадесет-двадесет милиметра, казваме, че нервната енергия на този човек е почти изтощена. И затова всяка вечер преди лягане и сутрин след ставане този човек нека концентрира мисълта си към носа, да развие по-голяма широчина. Ако не успее да разшири носа си, ще се намери в трудно положение, бързо ще изтощи организма си.

фигура 2

И тъй, дължината на страните AC и CB (фигура 2) в триъгълника ACB , който представлява големината на човешкия нос, определят интелигентността на човека в нейната широчина и дълбочина. Триъгълникът ACB е в зависимост от триъгълника ADC .

Точката D представлява човешкото ухо, а линиите AD и DC са страни в триъгълника ADC . Страните AC и CB характеризират интензивността на мисленето, а страните AD и DC в триъгълника

ADC характеризират общата интелигентност на човека. Оттук можем да извадим следния извод: колкото по-тесен е носът, толкова по-голяма е интензивността, активността на нервната, на умствената енергия, а толкова по-слаба е физическата енергия. Или колкото ъгълът C е по-малък, толкова по-голяма е умствената активност и толкова по-слаба е физическата. А когато няма равновесие между умствената и физическата дейтелност у човека, той ще фалира, т.е. дейтелността му се прекратява. Колкото по-дълга е линията m , толкова по-голяма е интензивността, активността на човека. Дължината на линията n показва слаба интелигентност. От големината на двата триъгълника вадим два различни резултата: колкото триъгълникът ACB е по-широк, толкова интелигентността е по-слаба. Значи, колкото ъгълът C е по-голям, толкова интелигентността е по-слаба.

Носът е проекция на сили, които слизат от Божествения на физическия свят. Носът е проекция на тези сили, именно защото горе е тесен, а колкото по-надолу слиза, постепенно се разширява. Същата аналогия виждаме и в реките на Природата: всяка река в началото си, отдето извира, е по-тясна; колкото по-надолу слиза, тя постепенно се разширява. За ъгъла ADC на същия триъгълник можем да кажем следното: рамото CD на ъгъла ADC е проекция на сили от физическия и от умствения свят, а рамото AD е проекция на сили от Божествения и Ангелския свят. Тези две линии излизат от един център, но вървят в две различни посоки, затова именно и силите вървят в две противоположни посоки. В центъра D се прекръстосват сили; в това отношение той е фокус, в който се събират, а после пречупват ред интелигентни сили. Значи всеки център е фокус, в който се събират една или повече интелигентни сили, които направляват проявите на човека във физическия и Умствения свят. Точката C на триъгълника ACB е също така център, фокус на сили. Той се намира почти на границата между челото и носа на човека. Някои учени казват, че зад този център се намира малка празнина, която наричат *мълчаливия пост на Духа*. Мнозина френолози се излъгват, като приемат, че зад този център се намира особен мозъчен център. Някога тази кухня, тази празнина е по-малка, а някога – по-голяма. Като говорим за проекции на сили, трябва да имаме предвид, че те не са проекции на съзнанието, но на

ума, на човешката мисъл. Широчината на този ъгъл се обуславя от физическите сили, които действат върху ума на човека. Широчината на човешкото лице също така се обуславя от физически сили: колкото повече лицето се стеснява, толкова по-силно действат умствените сили. Физическите сили разширяват, а умствените – стесняват, удължават.

Като знаете това нещо, вие можете да го приложите в живота си, когато трябва съзнателно да си въздействате. Представете си, че сте неразположен, раздразнен, нервен, цяла нощ не можете да спите. Какво трябва да направите? Концентрирайте мисълта, съзнанието си към върха на носа и си представете, че носът ви постепенно се разширява. Щом съсредоточите мисълта си към носа, вие ще се успокоите и ще заспите. Първоначално, когато е бил създаден, човек имал правилно, хармонично лице, духовният му живот също така е бил правилен. За да придобиете това, което сте изгубили, вие трябва по външен начин да си въздействате. За тази цел в продължение на няколко години наред вие трябва да правите опити, докато дойдете до известни резултати. Като постоите в опитите, в упражненията, ще видите най-после, че сте разширили носа си, ако е бил много къс. Широчината на носа у някои е около 30, 31, 32, 33 мм, рядко 35 мм, която мярка е нормална.

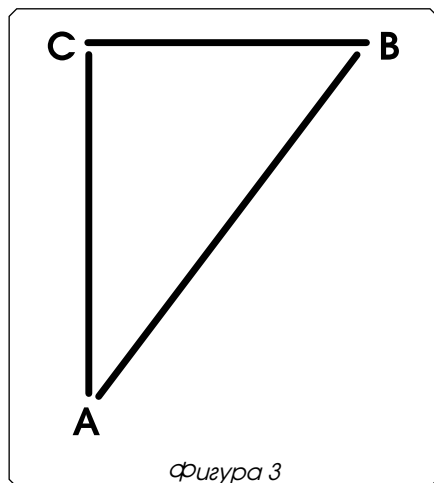
Носът играе важна роля в човешкия живот. От формата на носа се съди за живите сили, които се проявяват чрез този уд. Чрез носа, чрез живите сили, които се проявяват и действат в него, човек дава на другите сили в себе си направление, каквото сам желае. Някои хора в младините си са имали правилен, красив нос, но впоследствие със своя нередовен живот те са го съвършено изопачили. Носът у някои хора е изкривен повече надясно – това говори за асиметрия на силите в тях; значи силите в тях действат асиметрично, не са в хармония помежду си. Следователно всеки човек трябва да уравни силите в себе си. Когато силите в човешкия мозък се проявяват правилно, и носът му е правилен. Ъгълът, който се образува от линията на челото и началото на носа, не трябва да бъде много остър, много вдълбнат навътре, напред – този ъгъл трябва да бъде тъп. Изобщо ъглите, които се образуват в човешкия организъм, оказват голямо влияние върху човека. Те определят силите, които му действат. Природата е предвидила нещата

разумно. Например, при свиването си, краката образуват известни ъгли; тези ъгли, тези пречупвания са необходими, за да могат силите в организма да се разпределят правилно. Тежестта на самия организъм се разпределя правилно именно чрез тези ъгли, чрез тези свивания и разпушания на краката. Ако тежестта на тялото би паднала перпендикулярно върху краката, без да става свиване, те непременно щяха да се счупят. При това положение човек прави много скокове, обаче който скача от високо място, той трябва да бъде голям гимнастик, да скача по правила. Такива скокове прави човек и в Умствения свят, затова трябва да бъде много внимателен.

Ще кажете може би, че Природата е създала човека такъв, какъвто го виждаме. Не, сегашният човек сам се е отклонил от правия път, вследствие на което е изгубил нещо от своята първоначална форма и строеж. Следователно според окултната наука вие трябва да се върнете в правия път, да се оставите на Природата тя да действа върху вас, да възстанови първото ви положение. Ако още днес разберете истината по отношение на вашето отклонение, вие ще се обезсърчите и нито един от вас няма да остане в Школата. В този случай вие ще се намерите в положението на онзи руски виден виртуоз, който, като слушал един ден по-виден от себе си виртуоз, обезсърчил се, че не може да свири като него, и се самоубил. Щом е така, по-добре да не знаете

причините за отклонението от правия път. Има ред причини за отклонението, но вие не трябва да ги знаете. За вас е важно да се върнете в Божествения път. Изправянето на света зависи изключително от връщането на човека към Първичния живот, за да работи с Божествените закони.

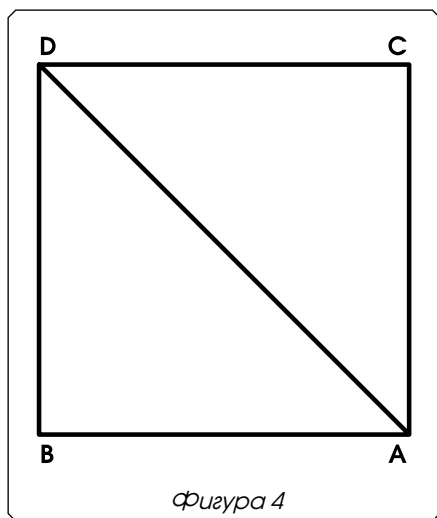
Представте си, че имате три сили: AB – физическа, AC – умствена и CB – чувствена, т.е. сила на чувствата (*Фигура 3*). Отношението между тези три сили можем

да изразим по следния начин: $AB:AC:CB$. Ако CB , линията на чувствата, се увеличава, линията AC ще се намалява; ако линията AC се увеличава, линията CB ще се намалява. Оттук можем да извадим следния закон: когато светът на чувствата в човека се увеличава или усилва, едновременно с това в него отслабва Умственият свят и обратно – когато Умственият свят в човека се увеличава, светът на чувствата в него намалява. С други думи казано, когато чувствата преодоляват, човек по-малко мисли; когато умът преодолява, човек по-малко чувства. Затова хората казват, че учените ще оправят света. С това те искат да кажат, че като мислят повече, учените ще бъдат свободни от влиянието на чувствата в себе си. Тогава ще излезе, че като учени, те ще бъдат по-изтънчени в мисълта, а по-груби в чувствата. Въпросът е как могат да се примирят умът и сърцето? Според триъгълника ACB , когато умствените силови линии се увеличават, чувствените се намаляват; когато чувствените силови линии се увеличават, умствените се намаляват. Коя е причината за това съотношение между сърцето и ума? Мислете по този въпрос, за да видите до какво заключение ще дойдете. Трите страни на триъгълника представляват проекции на сили от три различни свята – физически, Умствен и Сърдечен. На какво е равен сборът от вътрешните ъгли на един триъгълник?

(– На 180° , или на два прави ъгъла).

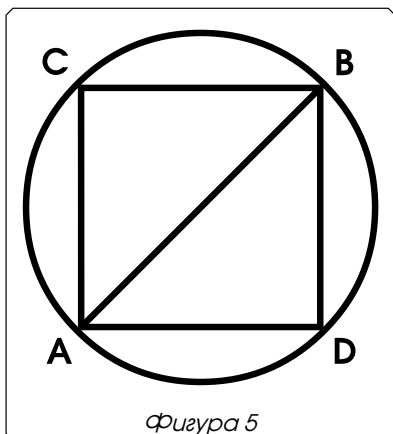
Тук, на *Фигура 4*, имате квадрата $BDCA$. Какво ще стане с този квадрат, ако две от страните му се скъсят, а другите две – продължат? (– Той ще се превърне в правоъгълник). Диагоналите в този квадрат представляват равнодействащи сили, които уподобяваме на волята в човека. Диагоналът AD разделя квадрата на два триъгълника – BDA и ADC . Ако приемем, че страната DB представлява силовите линии на ума, а BA – силовите линии

на сърцето, тези силови линии могат да се урівновесят от волевите сили, от волята AD . Същото може да се каже и за силовите линии в триъгълника ADC . С една дума казано, волята е в състояние да урегулира силите на ума и на сърцето в човека. Като знаем това, по лицето на човека можем да четем какви сили участват в него, кои от тях вземат надмощие, какво направление приемат – възходящо или низходящо. Всичко това е написано и може да се изчисли по математически, по строго научен начин. Като наблюдавате ъглите, линиите на носа, на ухото, на устата в човека, можете да измервате кои линии се удължават, кои се скъсяват и да водите заключение за силите в човека. Това е живата геометрия, начертана на човешкото лице. Когато умствените сили вземат надмощие в човека, линията BD се удължава, а линията AB се скъсява. Това показва, че в дадения случай волята на човека не е взела участие, значи никакви външни сили са действали върху индивида. Например, мъж и жена се оженят; мъжът има дълъг нос, жената – къс нос. Раждат се дъщеря и син: дъщерята има дълъг нос, а синът – къс. Това показва, че бащата е оказал влияние върху умствените сили на дъщеря си, затова тя мяза на него; майката пък е оказала влияние върху чувствата на сина си, затова той мяза на нея. В тези случаи удължаванията и скъсяванията на линиите не зависят от волята на индивидите, които слизат на Земята; това зависи от външни влияния, от влиянията на майката и бащата върху децата. Когато синът и дъщерята започнат съзнателна работа върху себе си, тогава те могат свободно да проявят волята си, която ще въздейства върху сърцето и ума с цел да уравни техните сили. Когато някоя съзнателна, високо издигната душа дойде в света, чрез волята си тя ще си изработи такъв нос, какъвто желае; тя ще изработи такива черти на лицето си, каквито желае. Тази душа няма да се влияе нито от носа на баща си, нито от носа на майка си. Ако носът на майката е къс и широк, чрез волята си този индивид ще си изработи толкова широк и къс нос, колкото желае.

Що се отнася до вашите носове, това е вече свършен факт. Вие се намирате под влиянието на баща си и на майка си. Зад баща ви се крие влиянието на хиляди поколения с положителни сили, зад майка ви се крие влиянието на хиляди поколения с отрицателни сили. Вие се намирате вече под влиянието на тези сили. За да бъдете свободни от тяхното

влияние, трябвало е още преди раждането си да не сте се свързвали с тях, но да сте се свързали с разумните природни сили. Щом веднъж сте се свързали с вашите деди и прадеди, не остава нищо друго, освен да работите съзнателно върху себе си, да впрегнете ума, сърцето и волята си на усилена работа. Като работите по този начин, няма да забележите как чувствата и мислите ви постепенно ще се изменят и вие няма да мислите и да чувствате вече като вашите дядовци и баби – чертите на лицето ви ще се изменят, носът ви ще се удължи. Достатъчно е носът ви да се удължи с един милиметър, за да видите, че волята ви е действала. Ако можете да разширите носа си с един милиметър, това показва, че усилията на волята ви не са останали безрезултатни.

фигура 5

Сега, ако около квадрата $ACBD$ опишем окръжност, диагоналят AB в квадрата ще бъде едновременно диаметър в окръжността. Какво показва това? Това показва, че можем да превръщаме или да трансформираме силите, енергиите в Природата. Значи диагоналят в квадрата можем да превърнем в диаметър на окръжността. Не е достатъчно само да превръщаме енергиите, но ние трябва да ги измерваме, да им дадем математически израз.

Диаметърът е равнодействаща сила, която поставя всички точки от окръжността на еднакво разстояние от една вътрешна, централна точка, наречена център на окръжността. Или диаметърът е равнодействаща сила, която поставя в равновесие всички умствени, сърдечни и волеви сили. Диагоналят пък е равнодействаща сила, която показва, че човек може да пази равновесие в себе си само в четири точки. Четирите точки са четирите тела, през които човек минава в сегашната си еволюция. Следователно, когато кажем *квадрат*, разбираме процес на развитие. Всяка от страните на квадрата представлява едно от четирите му тела – физическо, Астрално, Умствено и Причинно. Всяко тяло представлява отделен свят, отделно поле на действащи сили. Диагоналят в квадрата е равнодействаща сила, която

слиза от Божествения свят, за да уравнилоси другите сили на квадрата. Значи диагональт иде от посока *В* към *А*, а не обратно.

Сега ви оставям да мислите върху квадрата, без да се обезсърчавате. Ако имате неясни неща, не се смущавайте. Всички неясни, неразбрани неща постепенно ще се разберат. Като се натъкват на някои противоречия, мнозина казват: „Тъй казал Господ, такава е Волята Божия“ и т.н. Отде знаете, че Волята Божия е такава? Не, разсъждавайте, мислете дълбоко върху нещата, за да си ги представите в техния първоначален вид, и тогава се произнасяйте каква е Волята Божия, какво е казал Господ и т.н.

Представете си, че изговаряте думата *ишвара*, която е турска свещена дума. Един произнася правилно думата *ишвара*; дойде втори, заличава първата буква и остава думата *швара*; дойде трети, заличава буквата *и*, остава думата *вара*. На турски *вара* означава *лутане* – значи този човек ходил, лутал се насам-натам. Какво намерил като се лутал? Намерил изгубеното *иш*, което означава *работа*. Думата *ишвара* означава същество, което дава работа на хората. Когато хората загубят работата, т.е. *иш*, това същество ги изоставя. Които не искат да работят, които не обичат работата, затриват слога *иш* и започват да се скитат. Казват: „Каквото Бог даде, каквото Бог каже, така ще бъде.“ Щом е тъй, Бог е казал *ишвара*, т.е. ще работиш. *Ишвара* е свещено име на Бога на санскритски език. То означава, че за всяко нещо е нужно работа. Под думата *работа* разбирам всичко онова, което умът, сърцето и волята вършат. Когато само сърцето чувства, когато само умът мисли или когато само волята действа самостоятелно като физическа проява, това не е работа. Обаче, когато действат и трите заедно, в хармония с великия Божествен закон, това е работа. Следователно под *работа* в пълния смисъл на думата се разбира хармония на проява между ума, сърцето и волята, с цел да осмислят Живота. Работата подразбира още влагане на форма, съдържание и смисъл в Живота.

За следния път искам всички да проучите добре тази лекция. В нея са посочени практически методи, които трябва да разберете, за да се ползвате от тях. Всяка наука се осмисля, само когато има практическо приложение. Ако някоя наука няма практическо приложение, тя се утаява в подсъзнанието,

т.е. складира се там и дълго време остава неизползвана.

И тъй, като погледнете носа си, не се обезсърчавайте, нито обвинявайте дедите и прадедите си. Благодарете за всичко, което ви е дадено – то е подарък, за който нищо не можете да кажете. Една българска пословица казва: „На харизан кон зъбите не се гледат.“ Щом не сте доволни от това, което ви е дадено, трябва да работите върху себе си. Ако работите съзнателно върху себе си, ще ви се дадат упътвания как да работите върху различните области на мозъка си, за да предизвикате дейността на умствените си сили. По този начин ще внесете равновесие в себе си. Средата, в която живеете, е много груба и лесно може да ви извади от релсите на вашия живот. Не си правете илюзии да мислите, че с гранитна или с желязна воля можете да постигнете нещо. Диамантна воля се изисква от всички! Българинът има такава воля само когато се заинати. Ако в работата си би проявил такава воля, каквато в ината, той би извършил чудеса. У българина е силна волята в отрицателен смисъл; той, като евреина, повече руши, отколкото съгражда. Обаче от две хиляди години насам евреите минават през големи изпитания, вследствие на което се смекчиха малко, станаха по-умни и започнаха да творят. Като знаете това, работете усърдно, за да изправите това, което миналите поколения са изкривили. Лицето, което носите, е плоскост, върху която е проектирана не само дейността на вашите деди и прадеди, но и на цели поколения, цели раси и епохи преди вас.

Като ви давам тези обяснения, трябва да ги използвате правилно. Да приемете новото знание, това не значи да изхвърлите старото. Старото знание ще остане у вас като почва, като основа, върху която ще градите. Така постъпва и Природата. Умният книжник вади богатство от старото знание и върху него, като основа, поставя новото. И така, от старото той създава нещо хубаво.

И тъй, работете съзнателно върху носа си – ако е къс и тесен, да го удължите и разширите поне с един милиметър. Ако успеете за две години да постигнете този резултат, вие имате силна воля. Като норма за широчината на носа вземам 35 мм. През тези две години ще мерите носа си, за да видите дали сте достигнали дадената мярка. Освен това число, има още едно число – 37 см – разстоянието от средата на ушите до темето; това число е норма. Който има тези две числа в себе си, той

е устойчив човек, на него може да се разчита. Като изучавате тези силови линии, ще видите какви са резултатите, когато тези две числа едновременно се намаляват или увеличават или ако едното число се увеличава, а другото намалява. Като правите различни изчисления, ще видите колко сложни формули се получават. От това гледище аз определям човека като сложна математическа формула. Щом е формула, всяка формула има три вида разрешаване: умствено, чувствено и физическо или волево. Ще кажете, че човек е най-разумното същество в света. Аз пък ще кажа, че човек е най-сложната математическа формула в света. Ето защо според мене очите, ушите, устата, брадата, веждите на човека представляват математически и геометрически формули. В тези формули има знакове, скоби, отношения.

Който знае тия неща, той може да решава всяка математическа задача. Сложно нещо са тия математически задачи. За да се реши една такава задача, нужен е изтънчен ум. За това се изискват ред измервания, ред изчисления. Който иска да прави точни изчисления и измервания, той трябва да си служи с пергел, да намери и най-малкото отклонение от нормата. Ако не се правят точни измервания, човек може да се излъже. На пръв поглед някой нос изглежда дълъг; като се измери, вижда се, че не е дълъг. За всяко нещо човек трябва да има определена мярка, да познава същността на нещата. Той трябва да знае ролята на всеки уд в своя организъм. Велика задача е дадена на човека – да определи ролята на всеки свой уд. Носът, например, има едно предназначение, очите – друго, ушите – трето и т.н. При сегашното развитие на човека тази задача е мъчно разрешима, но той трябва да работи, да я разреши.

Мислете върху диагонала в квадрата и диаметъра в окръжността, за да станат тия въпроси по-ясни. За следния път направете резюме на тази лекция, за да придобиете повече Светлина в съзнанието си.

Всички трябва да знаете следното: математиката не търпи много философстване, много глаголстване, в нея всичко е строго определено. Ако започнете да разправяте на геометрика, че между носа и веждите има известно съотношение, трябва да му говорите с часове, за да го убедите. Обаче започнете ли да му доказвате това нещо математически, той веднага ще ви разбере и ще се съгласи с вашето твърдение. Колкото и да му

говорите за линиите на лицето, за съотношението между тях, той няма да ви разбере, докато математически не му докажете това нещо. Той ще ви изслуша, но в края на краищата ще каже, че това е някакво съвпадение.

Какво показват извитите нокти на ястреба? Неговата алчност, неговата хищническа природа. Той е извил ноктите си, за да държи здраво жертвата. Когато хване жертвата си, никой не може да я освободи от неговите нокти. Когато човек свие ръката си на юмрук, с това той иска да покаже, че никой не може да вземе от ръката му това, което веднъж е сграбчил. Щом отпусне юмрука си, човек всичко дава – с това той казва, че не иска да държи нищо с ноктите си, т.е. не иска да държи жертвата в юмрука си. Всички движения, които човек прави, не са произволни. Те крият своя произход в далечното минало на човека. На времето си тия движения са били разумни и естествени, но днес, когато причината им е забравена, те нямат онова значение, каквото са имали в миналото. Днес ние виждаме, че някой свива ръката си, но защо я свива не знаем. В движенията, в свиването на ръката липсват някои неща, вследствие на което това свиване е изопачено. Някои движения са много естествени. Например, когато викате някого, вие движите ръцете си навътре, към вас; когато пдите някого, движите ръцете си напред. Когато крие нещо, детето туря ръцете си отзад, близо до слабините си.

Сега говорим за юмрука, но за следния път пишете върху темата: „Произход на юмрука“. Понеже никой автор не е писал по този въпрос, вие кажете своето авторитетно мнение за юмрука. Ако пък знаете какво са казали старите хора за юмрука, пишете тяхното мнение. Като говорите или пишете за юмрука, ще знаете, че той представлява проява на волята във физическия свят. Първите хора, които са свили ръката си на юмрук, това са ковачите, орачите, копачите, земеделците. Мислете по въпроса за юмрука и ще видите де и как се е явила нужда човек да свие ръката си на юмрук. Когато меси хляб или когато пере, жената свива ръката си на юмрук – хваща дрехата, изстискава я, но ръката ѝ се свива на юмрук. Ще мислите и ще изредите всички авторитети, които са били причина да се свие ръката на юмрук. После ще минете към животните, и там ще намерите подобно свиване. От наблюденията ще видите, че алчността е причина за свиване на ръката на юмрук. Когато защитава

нещо, човек свива ръката си на юмрук; той го изнася вън и е готов да се бори. Сила е юмрукът за него, той вярва в тази сила. Като изгуби вяра в юмрука, той отпуска ръката си и казва: „Тази работа не може да се нареди по този начин.“ После пак свие юмрука си, пак го разпуска и т.н.

Добре е понякога човек да свива ръката си на юмрук, да се насърчава. Кога? Когато се е отчаял, обезсърчил. Нека тогава свие ръката си на юмрук, постави палеца отгоре и каже: „Тази работа ще се нареди добре!“ Палецът представлява Божествения свят и законите, които действат в този свят. Ръката свита на юмрук, това значи: „Вярвам, че тази работа ще се нареди според законите на Божествения свят. Значи с Любовта всичко мога да направя.“ След това човек погледне към показалеца си и казва: Вярвам в своето благородство. После погледне към средния пръст и казва: „Вярвам в своята честност и справедливост.“ Когато погледне към безименния си пръст, който е свързан със Слънцето, човек казва: „Вярвам в Слънцето, което отоплява Земята и праща светлина.“ Като погледне към малкия пръст, секретарят на боговете, той казва: „С малкия си пръст се присъединявам към останалите пръсти, за да можем заедно да свършим работата си.“ Това са формули, с които лесно можете да се справяте. Всичките планети се намират на човешката ръка – всеки пръст е свързан с влиянието на една от планетите. Като погледне на дланта на ръката си, човек вижда и други планети – Марс, Луна, Венера. Щом има всички планети на ръката си, човек свива ръката си на юмрук и казва: „Сега вече мога да извърша всякаква работа.“ По този начин човек може да се поляризира.

Мнозина казват за себе си, че мислят право. Права мисъл е онази, която е свързана с разумните сили на Природата. Само така човек ще повярва, че показалецът му, например, е свързан с Божествения свят. Значи силите на неговия ум се отправят към Божествения свят.

Сега, като ученици вие ще изучавате тия неща и ще ги прилагате в живота си като методи за работа.

Тайна молитва

**Fir-für-fen
Tau-bi-aumen**

ГОРДОСТ И ТЩЕСЛАВИЕ

Петнадесета лекция
24 януари 1923 г., сряда, София

ГОРДОСТ И ТЩЕСЛАВИЕ

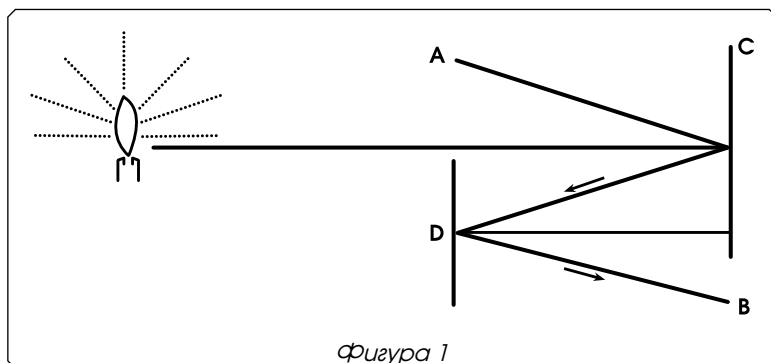
*Fir-für-fen
Tau-bi-aumen*

Размишление

Четоха се темите Върху „Произходът на юмрука“.

Сега ще ви задам въпроса каква е разликата между постоянното и променливото в Живота. Постоянно в Живота е онова, което през всички времена и условия остава едно и също; променливо е онова, което през всички времена и условия е изложено на промени. Каква е разликата между Реалността и сенките на Живота? Представете си, че имате едно огледало, пред което сте поставили една запалена свещ. Какво ще видите в огледалото? Запалената свещ. Реална ли е свещта в огледалото? Не, тя е отражение, сянка на истинската свещ. Значи запалената свещ е реална, а отражението на тази свещ в огледалото е сянка на тази реалност. Да допуснем, че някое същество заема известно положение пред огледалото, под някакъв ъгъл и оттам наблюдава отражението на свещта в огледалото и го приема за реално. Това същество наблюдава промените на свещта в огледалото и развива свои теории за тази реалност. Свещта ту загасва, ту се запалва и това същество вади заключение, че в Природата настава ден и нощ. Това вижда в огледалото и започва да издирва причините за образуването на деня и нощта. Това същество вижда в огледалото, че някой чете книга. След известно време този човек затваря книгата и загасва свещта. Значи, каквото става пред огледалото, същото става и в огледалото. По промените в огледалото се съди за промените, които стават пред него. Тази е причината, задето хората често приемат сенките на нещата за реалност.

Въз основа на това ние вадим заключение, че каквото

става в Духовния свят, по отражение същото става и на физическия свят. Някое същество в Духовния свят е запалило няколко свещи и на физическия свят някое същество се ползва от светлината на тези свещи. Съществото от Духовния свят започва да загасва една по една свещите – същото става и на физическия свят. Най-после, когато горе се изгаси и последната свещ, човекът на физическия свят се намира в тъмнина и казва, че е настанала нощ. След дванадесет часа съществото от Духовния свят започва да запалва свещите една след друга, а съществото на физическия свят казва, че е настанал ден. Следователно теориите, които човек на физическия свят създава за явленията в Природата, не са нищо друго, освен теории, които съществото пред огледалото създава за промените и явленията, които наблюдава в огледалото. Това същество запознато ли е добре с Реалността на нещата? Не е добре запознато. Защо? Защото вади своите заключения от сенките, от отраженията на Реалността. Тъй щото, можете ли да кажете за електрическата светлина, че е реална? Електрическата светлина не е реална, тя е отражение на Слънцето – ако Слънцето изгасне, и тя ще изгасне. В този смисъл електрическата светлина не е нищо друго, освен кондензирана слънчева енергия.

Въз основа на тези разсъждения питам човек реално същество ли е? И човек не е реално същество, и той е отражение, сянка на нещо по-високо от него. Не само това, но човек е отражение на две същества още. Значи, той живее едновременно в три свята. Представете си, че човек е

светещо тяло (*Фигура 1*), което се намира пред огледалото *C*. Като наблюдавате какво се получава в огледалото *C*, ще видите в него образа на човека. Лъчите, които излизат от образа в огледалото *C*, падат върху второ огледало *D*, в което образът повторно се отразява. Този въпрос се разглежда и във физиката. Вие трябва да го изучите добре, за да не попадате на илюзорни знания. Знания, придобити чрез отражение на образите в огледалата, сковават психическото и умственото развитие на човека. При това положение човек минава живот, подобен на този, който се извършва в неорганизираната материя. Ако черпите знанията си от отраженията в първото огледало, и тогава не можете да се развивате. Следователно, за да придобиете истинско Знание, трябва да попаднете в реалните лъчи на Битието. Тогава ще можете правилно да се развивате. Но за да се ползвате от тези лъчи, вие трябва да сте дошли до положение да различавате Реалността от сенките или отраженията на нещата.

За следния път пишете върху темата: „Разлика между гордост и тщеславие“. Като размишлявате върху темата, внимавайте да не разбъркате тези две понятия – да вземете тщеславният човек за горделив и горделивият – за тщеславен. Между горделивия и тщеславния човек има рязко различие. Който намери тази разлика, той по никой начин не може да се обърка. Гордостта произтича от ума, а тщеславието – от сърцето. Горделивият човек е подобен на къртица, която тихо, без шум, от никого незабелязана, рови земята – хората виждат тук-там купчинки пръст, но кой ги е изкарал навън не знаят. Тщеславният човек е подобен на кокошка, която едно яйце да снесе, окряква света – всички да чуят, че е снесла яйце.

Сега ще нахвърлям няколко мисли върху гордостта и тщеславието. Гордостта се дължи на чрезмерно развито самоуважение в човека. Тщеславието пък произтича от желанието на човека да има доброто мнение на хората, да бъде обичан от тях. Тщеславният е човек на съвременната култура. Той се облича хубаво, по последна мода; дрехите, обувката му са всякога чисти; вратовръзката, карфицата – добре поставени, на място; косата му е хубаво, гладко причесана. Тщеславният иска да покаже на хората, че е особен, че какъвто е отвън, такъв е и отвътре. Той обещава много, изпълнява малко; като не може да изпълни обещанията си, веднага се извинява.

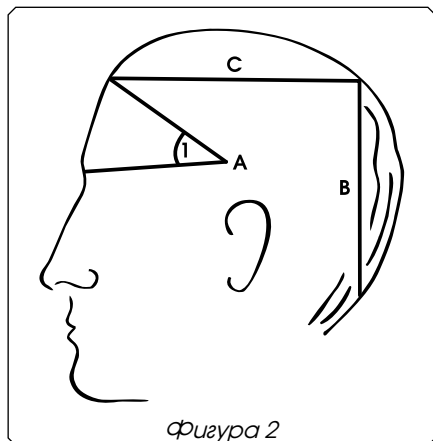
Горделивият е точно обратното на тщеславния – той не обича външно да се представя. Ако не го познават хората, той минава за скромен, за смирен – не вдига шум около себе си, а всъщност самоуважението е силно развито в него.

Като пишете темата си, пишете и за ползата и вредата от гордостта и тщеславието.

Гордостта и тщеславието играят важна роля в науката. Когато тщеславен човек направи някакво откритие, той ще го разтръби по целия свят. Тази е причината, поради която много теории се явяват в света и живеят най-много по една-две години. Всички теории, които набързо се раждат, са плод на човешкото тщеславие – те бързо се раждат и бързо умират. Тщеславният човек е много самоуверен, но като се убеди, че не е прав, лесно отстъпва. Гордостта е дала обратни резултати в науката, тя е създала консерватизма. Вследствие на гордостта знанието е задържано за достойните хора, за аристократите – простата маса, народът не е достоен за знание. Гордият не търпи хора, които знаят повече от него. Той счита, че простите хора трябва да бъдат невежи. Тщеславният иска всички хора да имат знания, да бъдат учени. Следователно гордостта привлича енергиите към центъра, а тщеславието ги пръска навън, към периферията. Каквото и да стане с тщеславния човек и около него, той непременно ще го отрази най-малко през двете огледала – *С* и *Д*. Докато свещта гори пред огледалото, тщеславният казва: „Аз мога да направя това, аз мога да направя онова.“ Щом свещта изгасне, той казва: „Не зная какво стана, и аз сам съм изненадан.“ Докато свещта гори и огледалата отразяват, тщеславният казва: „Учен човек съм аз, всичко мога да направя.“ Щом свещта изгасне, той казва: „Стана нещо, но и аз не съм виновен за това, което се случи.“

И тъй, изучавайте гордостта и тщеславието в техния естествен вид, за да ги превърнете в нещо полезно. Те са недъзи, от които човек може да се ползва. Обаче, когато изучавате своите недъзи, както и тия на хората, не ги разглеждайте като нещо индивидуално, но като колективни качества, като остатъци от миналите култури на човечеството.

Когато изучавате чувствата и способностите в човека, трябва да се спрете върху устройството на човешката глава и ще видите, че тя не е еднакво развита навсякъде. Има области, които са по-добре развити. Ако горната част на главата (*Фигура 2*) е

добре развита, това показва, че моралните чувства *C* в човека са развити повече от личните, от егоистичните, които се намират в задната част на главата *B*. В долната част на главата, в областта *B* се намират домашните чувства; в предната част на главата се намират умствените способности на човека *A*. Колкото по-голям е ъгълът *I*, толкова по-силно развити са умствените способности в човека. Щом ъгълът *I* се намалява, едновременно с това се намаляват и

умствените способности в човека. Като изучавате френологията, вие ще намерите местата на всички мозъчни центрове по главата и ще познавате кои от тях са по-развити и кои – по-слабо развити. Но и да не знаете нищо от френология, вие можете да намерите местата на някои центрове по следния начин: когато някой ваш близък или познат ви обиди силно, у вас ще се засегнат личните чувства; за да познаете де се намират тези чувства, наблюдавайте се в това време, за да разберете на кое място на главата ще усетите повече топлина, по-голямо налягане. Там, дето усетите топлина и налягане, е мястото на личните чувства, понеже от обидата, която сте изживели, е нахлула на това място повече кръв. Когато личните чувства в човека не са силно развити, както и да го обиждате, този човек не се засяга. Ако е въпрос да изкара нещо, той мисли за парите и повече не се интересува. Когато самоуважението е добре развито, човек е много чувствителен, той гледа да не обиди никого. Самоуважението е благородно чувство, а гордостта – болезнено. Гордостта е опасна и в това отношение, че прави човека злопамятен. Злопамятният човек не прощава лесно – и след хиляда години той още помни обидата и е готов да отмъсти. Затова именно е казано в Писанието: „Бог на горделивия се противи, а на смирения дава благодат.“ В морално отношение личните чувства спъват човека. Колкото по-силно са развити личните чувства в човека, толкова по-слаби са моралните.

В развитието на човека едно от първите чувства, което се

е явило в него, е чувството на охотливост, на апетит, на желание да се храни. Този център се намира пред ушите (*Фигура 2*). Благодарение на този център в човека се явило желание да опитва, да вкухва нещата, вследствие на което се е създала устата. След време човек е видял, че не може само с устата да работи, затова е почувствал нужда и от друго спомагателно средство. Така той създал ръцете като втора проекция в своя живот.

Личните чувства в човека говорят, че като индивидуално същество той живее само за себе си. Като се е видял сам, като видял, че няма хора около себе си, които да го хвалят, създало се е в него чувство на тщеславие – жената в човека. После се явила гордостта – мъжът в човека. Човек обича да се хвали сам. Ако някой ученик е тщеславен, той мисли, че всичко знае. Ако учителите му не го задоволят както очаква, той казва: „Този учител нищо не знае, онзи нищо не знае“ и т.н. Учителите не трябва да се разправят с него, но нека го подложат на изпит, да му докажат какво знае. Учителят по математика влиза в клас, извиква тщеславния ученик и му дава да реши една задача. Ученикът започва да решава, мъчи се, пъшка, поти се – не може да реши задачата; той става засрамен от мястото си, подава листа на учителя и сядва на мястото си. Ето как се възпитава такъв ученик. Няма защо учителят да се разправя с него, да му доказва, че не знае. Като не може да реши задачата, ученикът ще признае, че има неща, които той не разбира и не знае. Така ни учи и Природата. Като види, че протестираме и негодуваме против нея, тя ни дава една мъчна задача и ни оставя да решаваме. Щом не можем да я решим, сами по себе си ние капитулираме, започваме да се молим да ни се помогне и признаваме, че не знаем. По същия начин и учените хора капитулират. Някой учен изследва един научен въпрос, прави опити, изчисления – не може да се домогне до истината. Най-после се отказва от своето изследване. Дойде втори учен, използва опитите на първия, но и той не може да реши въпроса. След него дохожда трети, четвърти учен, но всички се убеждават, че този въпрос е един от трудно решимите. След тях дохождат духовните хора и те подеват този въпрос, свързват се с Разумния свят и оттук търсят някакъв начин за разрешаване на въпроса. Едни от начините се оказват верни, други – неверни, но и духовните хора не могат да решат въпроса. Защо? И у едните, и у другите има нещо лично, известно тщеславие, което

пречи на работата им. Докато живее в личните чувства, човек не може да се домогне до положителната наука.

Ето защо, когато се стреми към придобивки, окултният ученик трябва да познава какви сили са вложени в него и какво днес може да направи с тези сили. Той разполага с много повече сили, отколкото има възможност да използва. И действително в мозъка на всеки човек е вложена грамадна енергия, от която при сегашните условия може да се разработи едва една хилядна част. Изобщо човешката енергия може да се разработи в три направления: в широчина, която дава стабилност на характера; в дълбочина, която дава активност и предприемчивост; във височина, която дава стремеж и полет на духа. Тези са трите насоки, които могат да се дадат на енергиите в човешкия мозък. Оттук и всяка идея трябва да има широчина, дълбочина и височина. Широчината се проектира на физическия свят, дълбочината – в Духовния, т.е. в Сърдечния или Астралния свят, а височината – в Умствения свят. В заключение на това можем да кажем, че недъзите в съвременния свят се дължат на човешката мисъл. Това не значи, че има някакъв недоимък в нея. Напротив, човек страда от излишък на енергия, която не е разработил. При съвременното възпитание трябва да се има предвид следното: да се намери път на излишната енергия и да се впрегне на работа, защото Природата наказва всички ония, които складираат нейната енергия и не я използват. Това всеки е забелязал. Когато се отпусне, когато стане мързелив, човек започва да надобелява, придобива много мазнини. Като не разбира законите на Природата, той се радва, че се е оправил. Никакво оправяне не е това. Природата няма да закъснее да даде урок на този човек. Как? Ще му изпрати една болест, която всичко ще стопи. С това тя иска да каже, че трябва да се работи. Природата не търпи никакъв застой – никой няма право да държи енергиите на Природата в застой.

Следователно Природата изисква от човека да бъде изправен едновременно и в трите свята – физически, Духовен и Умствен. Той трябва да работи едновременно и в трите свята. Особено това се изисква от ученика. Като наблюдавам лицата ви, виждам, че вие живеете повече в света на чувствата, отколкото в Умствения свят. Вие още не сте влезли в света на

здравата, положителна мисъл. Който живее в чувствения свят, той мяза на мома, която по цели дни се оглежда в огледало – измие се, нареди се, облече се и хайде пред огледалото. След половин или един час – пак същата история. Седите, оглеждате се и намислите някакъв план; неочаквано дойде нещо отвън, развали плана ви. Какво правите тогава? Поскърбите малко, но се облечете в нов костюм и хайде пред огледалото. Мислите, че като излезете така облечен, ще направите нещо особено. Излезете в света, но виждате, че нищо не можете да направите; пак се върнете, обаче с едно малко разочарование. Не си правете илюзии, знайте, че новият костюм нищо няма да ви придаде. При сегашните условия на Живота костюмите не спасяват човека. Защо? Защото съвременните хора още живеят в низшите полета на Астралния и Менталния свят. Докато не излязат от тези полета, те нищо не могат да направят. Това, което сега става на физическия свят – страдания, изпитания, всичко иде в помощ на съвременните хора, за да ги подтикне към Новата култура, към новия Живот. Невидимият свят изпраща свои представители да се въплътят на Земята с цел да дадат нова насока на културата.

Представете си, че някой се облече хубаво, огледа се пред огледалото и излезе вън. Каква дейност ще прояви този човек вън? Ще влезе в някое кафене, ще вземе вестник, ще запали цигара и ще започне да бистри политика. Тези дни срещам един от учениците, доста напреднал, върви бавно, мисли нещо и държи цигара в ръката си. Като ме видя, скри цигарата, поздрави и продължи пътя си. Навярно този ученик е казал в себе си: „Друг път ще бъда внимателен, за да не ме видят, че пуша.“ Не, този ученик трябваше да има доблест да каже: „Ще ме извините, аз имам една слабост – пуша от време на време, но ще работя в това направление да се справя с този недъг.“ Ученикът трябва да бъде свободен от тези недъзи – пушене, пиене на вино, ракия и т. н. Когато стомахът на човека е слаб, позволява му се от време на време да сипва по няколко капки вино във водата за усилване. Това е само за светските хора, но не и за ученика. Ако иска да пие вино, ученикът може мислено да приеме известна доза вино и да се задоволи. Чрез мисълта си ученикът може да се лекува. Как? Направете следния опит: някой ученик заболява от треска; той знае, че лекарите препоръчват против треска хинин;

за възрастния човек – една доза от 40 сантиграма. В това време някой ваш познат, който се лекува от лекари, заболява също от треска; той взима 40 сантиграма хинин от аптеката и го поглъща. А вие мислено ще приемете същата доза хинин: ще отидете до някоя аптека, ще си представите, че купувате 40 сантиграма хинин, ще се върнете дома си и мислено ще вземете хинина. По този начин ще проверите силата на мисълта. Трябва да знаете, че елементите на хинина се намират и във въздуха, и в самото растение, от което се получава. Разликата е тази, че растението е преработило тези елементи, синтезирало ги е в едно съединение, докато във въздуха елементите на хинина са свободни, отделени един от друг.

При сегашното състояние, в което се намирате, вие често се натъквате на някои наследствени черти, за които трябва да бъдете морално готови да ги посрещнете. В първичното тяло на човека или в тъй наречения матрикс* са складирани всички добри и лоши семена на човешките мисли и чувства, които от време на време се проявяват. Във всяко прераждане човек дава възможност или подтик на някои от своите мисли и чувства да се проявяват, да се развиват. За тази цел той трябва да има знания – за всеки даден случай да разбира как да постъпва. Например, някъде в градината си имате трън; какво ще направите с този трън? Ще го присадите, нищо повече. – Ама могло да се изкорени. Никакво изкореняване – ще го присадите. Някой е горделив; гордостта в него е трън, който не трябва да се изкорени, но да се присади. Този трън може да се присади, само когато се подчини на моралните чувства в човека. За тази цел човек трябва да развива моралните си чувства. Те се развиват чрез ума. Когато разработва умствените способности в себе си, по този начин човек влияе върху моралните си чувства и ги развива. За развиване на мозъка, на умствените способности пък влияят всички отрасли на изкуствата, на техниката, както и всички научни дисциплини.

Ако се вгледате в Природата, ще видите, че в нея има и музика, и изкуство, и наука. Де е музиката в Природата? В течението на водите, в клокоченето на изворите, в шумоленето на листата, в духането на ветровете. Де е изкуството в Природата? В различните краски на цветята, на крилцата на насекомите и пеперудите, на птиците. Де е архитектурата

* Първично тяло, матрикс – в терминологията на западноевропейската християнска езотерична традиция се нарича фантом (бел. ред.)

в Природата? В строежа на планините и скалите. Де са естествените науки? Естествените науки са изразени във всички минерали, растения и животни. Не само това, но в Природата ще срещнете философията на всички науки. Следователно, който иска да се самовъзпитава, нека влезе в контакт с живата, разумна Природа. Този контакт може да се създаде, когато човек постави в ума си мисълта, че Природата е жива, разумна и интелигентна. Дето влезете в Природата, вие сте обиколени от живи, съзнателни същества и сили. Достатъчно е да се нагласите съобразно нейните трептения, за да можете да влезете в общение с нея. Щом влезете в общение с Природата, тя ще ви упътва, ще ви дава методи за правилна и разумна работа върху себе си. Обаче това не се постига изведнъж, но постепенно, с течение на времето. Затова не напускайте още стария си живот. В този живот вие събирате нови възгледи, складирате ги в подсъзнанието, дето те се проявяват при специфични случаи.

Сега, ако ви запитат в какво седи силата на човешкия ум, какво бихте отговорили? Какви качества трябва да притежава умът на човека? Едно от качествата на човешкия ум е творчеството, въображението. Като погледнете отгоре главата на човека, тя е закръглена, има форма на небесния свод. И наистина, когато изучава звездите, Слънцето, човек развива въображението си. Който иска да развие въображението и разсъдливостта си, той непременно трябва да изучава звездите, да наблюдава небето. Въображението и разсъдителността са два центъра, които се намират отпред, на челото. Когато тези центрове в човека са добре развити, местата им са издути. Хора, у които е развит центърът на причинността, са особено силни в сравненията. Те съпоставят явленията, сравняват ги и вадят общи резултати. За да се сравнят две величини, едната от тях непременно трябва да бъде по-голяма или по-малка от другата. За да се сравнят тези две величини, трябва да си послужите със съответното чувство. Сравняването пък става чрез измерване. За тази цел трябва да се влезе в областта на музиката. Музиката, математиката в човека също така са свързани с известни центрове.

И тъй, способен, умен човек е този, който действа едновременно в три области на своя ум – в широчина, в дълбочина и

височина. Той трябва да бъде добър математик, музикант, философ; освен това в него трябва да бъдат добре развити моралните, обществените и домашните чувства. Изобщо, когато всички способности и чувства действат едновременно в човека, той минава за умен, за правилно развит човек. Наблюдавайте, изучавайте главите на различните хора, за да видите каква е идеалната глава. Вие трябва съзнателно да работите, да въздействате върху различните мозъчни центрове, да ги разработвате. Когато не успеете в нещо, вие се обезсърчавате. Обезсърчаването е недъг, който произтича от силно развити лични чувства в човека или от чрезмерно развит страх. Дето страхът и гордостта са силно развити, там надеждата е слабо развита. Силно развити честолюбие и страх и слаба надежда раждат песимизма. Песимистът казва: „От мене човек не може да стане.“ Този човек започва да страни от хората и се вгълбява в себе си. Това се дължи на страха. Гордостта пък кара човека да се държи нависоко, а същевременно и да лицемери. Слабо развита надежда кара човека да гледа отрицателно на нещата, заради което той употребява отрицателни думи в речника си. Когато разсъдъкът и сравнението са силно развити, а милосърдието – слабо развито, човек става силно критичен. Ако и милосърдието е добре развито в него, той минава за справедлив. Без милосърдие, при силно развит разсъдък и сравнение човек става безпощаден критик. Това се дължи на две силно развити положителни чувства в него и на едно слабо развито чувство – милосърдие. Това показва, че у критика липсва едно морално чувство. Съвременните критици са хора все от този тип. Юначеството в човека се дължи на силно развити смелост, разрушителност и страх. Юнакът е едновременно и много смел, и много страхлив. Юнаците са много страхливи, защото в тях има силно развит личен елемент.

Окултният ученик трябва да бъде герой, да развива в себе си безстрашие, самообладание. Това е необходимо за ученика, защото и той като военните ще излезе на бойното поле сред много гранати и куршуми – от всички страни ще го обстрелват и той трябва да издържа. Това е геройство! На окултния ученик не е позволено да се страхува. И от вас се изисква геройство. От обикновени герои, на които краката треперят, вие трябва да станете истински герои. Ако се

страхувате, ще си признаете тази слабост. Каквито недъзи или добродетели да имате, ще ги изнесете такива, каквито са – нито ще ги преувеличите, нито ще ги намалите. Ще констатира нещата както са и ще гледате, ако са недъзи, да ги изправите. За да се калите, за да преодолеете страха, излизайте вечер, в тъмна бурна нощ, във време на светкавици и гръмотевици във от града – първо на половин километър, после на един, два и повече километра, като се стремите да запазите присъствие на духа. Може да ви се случи да минете през някоя гора и да ви нападнат вълци. Вие трябва да бъдете готови да минете покрай тях без да ви засегнат. Вълк никога не напада смел човек. (*– Ако някъде ни следят да ни застрелят, трябва ли да минем през това място?*) – Ако не сте готови, минете от друго място. (*– Изобщо как трябва да се гледа на опасностите?*) – Който е придобил безстрашие, той може да излезе срещу опасността и нищо да не го засегне. Който е страхлив, нека седи у дома си, докато опасността мине. Едно е вярно: окултният ученик не може да бъде преследван с цел да го убият. Ако някой от вас е подложен на такъв изпит, това е негова карма, с която той трябва правилно да ликвидира. Ще бъдеш смел – ще излезеш един, два, три пъти срещу неприятеля си и на четвъртия път той непременно ще избяга. И да стреля, няма да улучи. Защо? Безстрашието е сила, която отбива куршума от неговия път. Ако успеете да се срещнете лице с лице с неприятеля си, ще турите ръката си върху рамото му и ще кажете: „Слушай, приятелю, няма защо да стреляш; ако си обиден нещо от мене, аз съм готов да изправа погрешката си; ако ти дължа нещо, готов съм да се изплатя с лихвите отгоре.“ Смел трябва да бъде човек – с връзка, с вяра в Учителя си. Пред такъв човек всяко зло отстъпва. Ако неприятелят ви вдигне револвер да ви убива, достатъчно е да погледне лицето ви, да види вашето безстрашие и Любов, за да свали моментално ръката си и да се откаже от намерението си. По този начин вие минавате спокойно, защото сте издържали изпита си. Този човек е изпратен от Невидимия свят само да ви изпита. Не е лесна тази задача, но може да се реши.

Като ученици вие минавате известни мъчности, които не са нищо друго, освен последствия на вашия минал живот, т.е. преживяване на вашата карма. Ако не се възползвате от

опитностите на вашия живот, вие нищо не сте придобили. Ако не извадите никаква поука от противоречията на своя живот, вие нищо не сте придобили. В разрешаване на противоречията се крият закони, сили, посредством които ученикът може да превръща отрицателните състояния в положителни. Когато ученикът напредне, ще го поставят при условия да срещне мечка в гората. Безстрашият ученик ще погледне спокойно мечката в очите, ще вземе дясната страна на пътя, а мечката – лявата и така ще се разминат. Щом се разминат, опасността е избегната. Мечката никога не се връща от пътя си. В редки случаи тя може да се върне назад. За да се справи с външната мечка, ученикът трябва дълго време да се упражнява в безстрашие. Има нещо по-страшно от външните мечки – това са вътрешните мечки в човека. Какви по-страшни мечки познавате от гнева, от разрушителността в човека? Като се разгневите няколко пъти, като паднете и станете няколко пъти, най-после ще хванете гнева в ръката си и ще го заставите да ви слуша, да работи. Следователно на всяка мечка вън от вас отговаря по една мечка вътре у вас.

И тъй, при сегашното си развитие човек трябва да се стреми към целокупното човечество, към Космическия човек. Космическият човек се проявява в цялото човечество, затова всеки трябва да се стреми да обича всички, да обича цялото човечество. Нови, широки разбирания трябва да има човек, за да привлече към себе си космическите енергии и да се ползва от тях. За това се изисква велик морал, какъвто съвременните хора още не познават. Веднъж привлечени, тези сили започват да работят в човешкия ум, в човешкото сърце, в човешката воля, в човешката душа и в човешкия Дух.

Сега, като гледам как сте наредени на местата ви, намирам, че е нужно да стане пренареждане с оглед на темпераментите. Например, два сангвинични темперамента не трябва да седят един до друг. Правилно е до човек със сангвиничен темперамент да седне някой флегматик. До човек с умствено-нервен темперамент трябва да седне някой холерик. Между хората може и трябва да става правилна обмяна. Това се постига, когато темпераментите им се прекръстосват. Тогава между тях ще стане правилна обмяна на енергиите им. Когато не са наредени по този начин, хората лесно заспиват. Между тях се образува тежка атмосфера. Ако

влезете в клас, дето учениците са безразборно наредени, ще усетите тежест, неразположение на духа. И самите ученици не са разположени, лесно заспиват. Когато между умствените, моралните и обществените силови линии на учениците има хармония, те са будни, живи, лесно възприемат. С такива ученици леко се работи, лесно им се въздейства. Онези от вас, които знаят астрология, нека направят списъци за ново пренареждане на учениците в класа според месеците на раждането им, според темпераментите и т.н.

Сега да направим следното размишление: ще съзерцавате две минути, през което време ще се вдигнете със съзнанието си в пространството и в това време ще проследите на какъв ъгъл се намира Слънцето от вас. Както сте сега, Слънцето е на запад, на 60° под хоризонта. Значи то се намира под ъгъл, равен на две трети от правия.

Тайна молитва

Fir-für-fen

ДОБРИ НАВИЦИ

Шестнадесета лекция
7 февруари 1923 г., сряда, София

Tau-bi-aumen

ДОБРИ НАВИЦИ

Fir-für-fen
Tau-bi-aumen

Четоха се резюмета на темите „Произход на юмрука“, „Разлика между гордост и тщеславие“, „Регулиране на силите в човека“.

Сега ще направите следното упражнение: всеки от вас мислено ще си представи една позната планинска местност и ще се спре на южната ѝ страна, при някое добре закътано от вятъра място, на една хубава полянка. Като дойдете до това място, ще направите някъде малка дупчица, в която ще посадите някаква семка. Ще заровите добре семката и мислено ще си представите, че тя пониква, израства и стъблото ѝ достига два метра височина. Понеже упражнението ще се извърши мислено, трябва да ви отнеме всичко пет минути: две минути за изкачване на планинската местност и избиране на полянката, една минута за посаждање на семката и две за израстването ѝ. Като правите упражнението, поставете ръцете си върху масата с дланите надолу и с допрени палци. Затворете очите си и пет минути мислете върху упражнението. Дали през това време ще израсте посадената от вас семка или няма да израсте, това да не ви смущава. Направете упражнението спокойно, тихо, с разположение.

Сега ще говоря върху навика. Навикът в човека се създава при прилагане или работа с две величини: положителна, която се изразява с частицата *да* и отрицателна – с частицата *не*. Значи навикът в човека се създава с *да* и с *не*. Например, вие обещавате на някого, че ще му услужите нещо; услугата се заключава в това да станете в 4 ч. сутринта и да отидете в с. Драгалевци да свършите някаква работа. Вие сте дали обещанието си през деня, когато във е било светло, Слънцето

е греело; при това положение не сте мислили, че сутринта ще бъде тъмно и ще се страхувате. Обаче ставате сутринта в 4 ч., гледате, че вън е тъмно още; вие веднага се разколебавате и отказвате да изпълните обещанието си. Казвате: „Не, не мога да отида на Драгалевци, страх ме е.“ Значи вие не сте господар на страха в себе си, не можете да го преодолеете. В случая вие сте обсебени от страха и не можете да се освободите от него. Щом изпаднете няколко пъти под влиянието на страха и не изпълните обещанието, което сте дали на някого, вие ставате страхливи, губите вяра в себе си и по този начин си създавате лош навик. Тъй щото, чрез последователно поддаване на някоя отрицателна сила в себе си човек добива лош навик – да обещава и да не изпълнява.

Същият закон се отнася и до идеите: днес се въодушевите от някаква идея, готов сте всичко да направите за нея, обаче утре се яви някаква мъчнотия на пътя ви и вие веднага отлагате да изпълните обещанието си – казвате, че обещанието, което сте дали за реализиране на идеята ви, мъчно може да се изпълни, не му било времето сега и т.н. Днес отлагате, утре отлагате, докато станете морален инвалид. Характерът на съвременните хора е пълен с отрицателни черти, създадени именно от простата и малка частичка *не*. По математически начин чрез известни формули може да се изчисли колко лоши навици, колко отрицателни черти има всеки в характера си. Как? Достатъчно е всеки от вас да каже едно число и да го напише. По начина на изговарянето и написването на това число става решаване на задачата. Някой изговори числото 10 бавно, проточено; друг го изговори бързо. Това са все данни, условия за решаване на задачата. Трети пък взема числото 10 във втора степен или в квадрат; това показва, че някъде е станало известно стъкновение. Дето стават стъкновения, там има разбити носове.

Какво трябва да правите, за да не създавате в себе си лоши навици? За да не си създавате лоши навици, мислете повече и не бързайте да давате обещания. Когато някой иска да му обещаете нещо, помислете веднъж, два, три пъти можете ли да изпълните обещанието си и тогава отговорете. Не е въпрос да обещавате и да не изпълнявате. Щом веднъж обещаете, и сто мечки да срещнете на пътя си, трябва да изпълните обещанието

си. Ще обиколите отпук-оттам да избегнете мечките, но даденото обещание ще изпълните – нищо повече. Думата *мечка* вземам като символ на мъчнотии. Следователно, ако искате да въздействате психологически върху себе си, да не си създавате лоши навици, никога не употребявайте частицата *не* за неща, които могат да ви повдигнат. Не е лесно да се справи човек с отрицателните влияния в себе си. Щом победи тях, ще дойдат отрицателни влияния отвън да му противодействат. Тъкмо намислиш да направиш нещо, да свършиш една добра работа и то след известно колебание в себе си, веднага обкръжаващите ще дойдат при тебе и ще почнат да те разубеждават да не правиш това или защото си слаб още, или че тази работа не е за теб и т.н. Щом си победил вътрешните противодействия, ти трябва да победиш и външните. Ще кажеш, че можеш да свършиш тази работа. В себе си ще кажеш: „Да, мога да свърша това, което съм намислил; имам вяра в себе си и ще свърша замислената работа.“

Представете си, че някой ви счита за груб човек. Ако се поддадете на неговото внушение, зле ще си въздействате. За тази цел вие веднага трябва да му се противопоставите мислено с друго някое ваше качество, което да анулира грубостта. Кажете в себе си: „Аз мога да бъда милостив и ще бъда милостив.“ Като работите съзнателно в това направление, вие ще трансформирате грубостта в милост, в милосърдие. Причината за грубостта на човека се дължи на това, че центърът на разрушителността, който се намира зад ушите, е силно развит. Такъв човек трябва да изпраща енергията от този център към центъра на милосърдието. Той трябва да си каже: „Аз съм господар на силите в себе си. Както мога да бъда груб, така мога да бъда и милосърден – от мен зависи да дам ход на едни или други сили в себе си.“ Ученикът трябва да прави много опити, да превръща отрицателните сили в положителни, да въздейства върху инертната материя в себе си, да я събужда и подтиква към работа.

Направете следния опит: легнете в 10 ч. вечерта и си кажете, че ще станете в 12 ч. в полунощ да свършите някаква работа. Като турите тази мисъл в подсъзнанието си, ще видите, че ще се събудите точно в 12 ч. Щом се събудите по това време, ще си кажете: „Нека поспя още пет минути поне, какво ще правя толкова рано?“ Не, щом се събудите в 12 ч., ще вдигнете главата

си, ще спуснете краката си надолу, ще се изправите към изток и ще си кажете: „Аз съм господар на времето си и ще го използвам както намирам за добре.“ Щом кажете така, ще възприемете една хубава, светла мисъл от Невидимия свят. След това легнете с мисълта да станете в 2 ч. Като се събудите в 2 ч., станете пак по същия начин и се изправете към изток – ще получите още една светла мисъл. И този път ще дойдат изкушения, но ще гледате и тях да преодолеете. Като приемете хубавата мисъл, запишете си я и пак легнете с желание да станете в 4 ч. В 4 ч. ще се събудите и пак ще дойдат изкушения, но ще гледате да ги преодолеете. Ще станете по същия начин, както първия път, и ще се изправите към изток, докато получите трета светла мисъл.

Този опит ще правите в продължение на цяла седмица. Той не ви се дава за цял живот. Важно е да правите ред усилия, докато придобиете добри навици в себе си. Развитието на добри навици в човека е първото условие за усилване на волята. Не се иска много от вас, обаче съзнателно трябва да работите. При този опит ще ставате по три пъти през нощта в продължение на една седмица. Някои ще се уплашат да не се изтощят от това често ставане и прекъсване на съня. Те мислят така, защото не знаят, че силата на съня не зависи от продължителността на времето. Има друг елемент, който влияе върху човека така, че в малко време да се наспи добре. Съвременните учени казват, че за да се наспи добре, човек се нуждае от седем часа сън. Който разбира закона на съня, за пет минути може да свърши толкова работа, колкото за седем часа. Като дремне пет минути, той ще се обнови толкова добре, колкото ако би спал цели седем часа. Като не разбира закона на съня, човек употребява седем часа за сън, докато мозъчните клетки свършат своята работа. Ако познава този закон, мозъчните клетки биха свършили същата работа само за пет минути. За да си почине, човек трябва съзнателно да спре дейтелността на своите мозъчни клетки – пет минути са достатъчни за това. В туй време човек излиза от тялото си и оставя съзнателната физическа енергия да обнови организма му.

Тъй щото, седем часа сън са нужни на онзи човек, който не е дисциплинирал мозъчните си клетки, вследствие на което те дълго време разискват помежду си да започнат ли работата си, как и откъде да започнат. Докато започнат работата си,

времето изтекло. Затова именно човек се върти ту на една, ту на друга страна и най-после заспива. Той спи седем часа и като стане, пак не се усеща наспал. Вечер, когато лягате, ще се обърнете първо към клетките на мозъка си, после – към клетките на белите си дробове, след това – към клетките на стомаха си и най-после – към клетките на останалите органи, на мускулите, на костите и ще им кажете: „Слушайте, аз отивам на училище. През това време вие свършете възложената ви работа, че като се върна, да намеря стаите изчистени, проветрени и целия организъм – обновен.“ Клетките приемат заповедта на господаря си и започват да работят трескаво, системно, в най-кратко време да свършат възложената им работа. Щом свършат работата, господарят се връща в тялото си. Тогава вие се събуждате радостни и весели, обновени от съня. Така трябва да говорите на клетките си, ако искате да имате добър, спокоен сън. Всяка клетка е жива, разумна душа, която разбира какво ѝ се говори, какво се изисква от нея. Говорете им разумно, без да ги плашите. Всяка клетка е поставена точно на своето място. Клетките не са своенравни, те всякога са готови да изпълнят волята на господаря си, но трябва да разберат какво се иска от тях. Щом разберат какво трябва да направят, те са веднага на услугите на господаря си. Като се разговаряте разумно с клетките си, вие си създавате добри навици.

И тъй, за всяко добро дело, което трябва да направите, кажете: „Аз мога да направя това добро дело.“ Турете това правило като задача в живота си и правете опити. Представете си, че някой от вас е скъперник; нека направи следния опит: да вземе 30 лева в петолевки, да ги тури в кесията си и да тръгне из града. Като срещне някой просяк или беден човек, веднага да извади от кесията си колкото се падне на ръката му и да ги даде на бедния човек, като държи в ума си мисълта: „Аз мога да бъда щедър.“ Колкото бедни срещне, на всички да даде по нещо. На другия ден да направи същия опит с повече пари. Така да продължава да дава, без да му мине мисълта, че много е дал – ще дава и ще забравя, че е дал. Тия действия произвеждат съответни резултати и в Природата. Действията на човека не трябва да бъдат егоистични. Даваш – ще ти се даде. Този закон е абсолютно правдив. Той е наречен *Закон на всемирното изобилие, Opulens*.

Всяка благородна мисъл, в която влагате волята си, непременно ще се реализира. Самата Природа е заинтересувана от това. От вас се изисква търпение – да чакате времето за нейното реализиране. За реализирането на всяка идея има точно определено време. Това става също както в растителното царство. Например, за израстването на една ябълка се изисква известно време; ябълковата семка не може да израсте изведнъж. Светлите мисли и благородните желания са като семките – като ги посадите в земята, ще чакате известно време да изникнат, да израстат, да цъфнат, плод да вържат и да узреят. Ако почвата им е била добра, посадената идея може да се развие за един месец, за една или повече години – зависи от условията. Понякога за развитието на една дарба в човека са нужни цели десет години усилена работа. Така са работили и работят всички велики хора – те имат навик да постоянстват. Ще ги видите с какво постоянство те правят опити един след друг, докато дойдат до някакъв резултат. Лесно е да се каже, че еди-кой си учен направил едно изобретение; как е дошъл до това изобретение, той знае. Ако има само една отрицателна мисъл в ума си, никакво изобретение не може да направи. Щом преодолее и тази последна мисъл и почне да вярва, че няма мъчнотия, която може да му се противопостави, той се намира пред прага на своето откритие и в ума му блесне нова светлина. Човек трябва да държи в съзнанието си положителната мисъл, че всичко е постижимо, когато работи в съгласие с великите закони на света. Значи всичко е възможно за човека, когато работи в съгласие с великите, с Божествените закони в Живота и в Природата.

Мнозина не разбират тия закони и въпреки добрите си желания, казват: „Ако иска Бог, ако е рекъл Бог, ще успее.“ Това са човешки разбирания. Щом имате едно добро желание в себе си, Бог непременно иска неговото реализиране. Със своите криви разбирания човек сам разваля Божествения план на нещата. Например, Бог казва, че на известна ваша идея са дадени всички условия да расте и да се развива, но за това се изискват десет години работа. – „Не може ли да стане по-скоро, поне в една година?“ – Не може. Обаче вие бързате и с това осакатявате идеята си. Един американски лекар отишъл по работа в Мала Азия. Той бил повикан в дома на един турчин да

го лекува – турчинът бил болен от треска. Лекарят го прегледал внимателно и му препоръчал някакво лекарство, което да употребява в продължение на една седмица, три пъти на ден, по три капки в чаена лъжичка. Турчинът погледнал лекарството и си казал: „Кой ще чака цяла седмица? Я да взема шишенцето, че да го изпия изведнъж, та по-скоро да оздравея.“ Вдигнал шишенцето към устата си, изпил лекарството изведнъж, но вместо да оздравее, той умрял. Не, с бързана работа не става.

Каквито лекари и да срещнете, както и да лекуват, те имат нещо общо в своите методи. Един лекар е толкова по-способен, колкото повече се приближава в методите и лекарствата си до тия на Природата – великия лекар в Живота. Съвременните лекари си служат, както и Природата, с отровни лекарства. Те прилагат като методи за лекуване хомеопатията и алопатията, с които и Природата си служи. Те се основават на известни принципи, за да употребят един или друг метод, едно или друго лекарство. Лекарите знаят, че в човешкия организъм винаги има запас от жизнена сила, която понякога е инертна и не може да се използва. За тази цел те дават на болния известна доза отрова като лекарство. Понеже организмът не търпи чужди вещества в себе си, той започва да се бори, за да изхвърли отровата навън. В тази борба именно в организма се събужда скритата енергия и той започва усилено да функционира. Така човешкият организъм се справя с различните болести. Понякога отровата е толкова силна, че вместо реакция произвежда спиране на дейността на организма. Алопатите поддържат, че външната подбудителна причина трябва да бъде много силна и дават силни дози лекарства. Хомеопатите поддържат, че външната причина трябва да бъде много слаба и дават за лекарства силно разредени течности. Каквато и да бъде външната причина, всички съзнават, че човек може да се лекува, когато се събуди в него резервната жизнена енергия и се подтикне към деятелност. Същият метод се прилага и при лекуване със студена вода.

Този закон се отнася не само към физическия, но и към психическия живот на човека. За да накарате човека на работа, създайте в него две противоположни мисли. Хората работят, движат се, проявяват активност благодарение на този закон. Какъв щеше да бъде светът, ако всички хора бяха

еднакви по характер – все меки, с еднакви разбирания и желания? (*– Раят ще бъде светъл*). – Не, лъжете се, Раят не е съставен само от хора с мек характер. Съществата, които живеят в Рая, са високо интелигентни, благородни, разумни, с голяма житейска опитност, вследствие на което изпълняват Божествените закони безпогрешно.

Сега ще ви дам още един опит, пак за една седмица. Този опит ще направите след като свършите първия. Опитът е следният: всяка вечер преди да си легнете ще седнете на стол близо до масата, ръцете си ще поставите на масата. Ще застанете тихо и спокойно и с отворени очи за десет минути ще концентрирате мисълта си. През това време няма да движите нито очите си, нито ръцете си, нито краката си – ще бъдете съвършено неподвижни. Докато трае упражнението, вие ще бъдете поставени на големи изпитания: тук-там по тялото, по лицето, по ръцете, по краката, по носа ще усетите като че нещо ви хапе, щипе, но ще се владеете, няма да се почешете. Най-малкото мръдване показва, че нямате воля. Ще седите тихо и спокойно, като че нищо не ви безпокои. Тези щипания представляват така наречените щипещи мисли, но вие няма да им обръщате внимание. Ще бъдете спокойни, ще изтърпите докрай. Който ви види в това положение, ще помисли, че някаква велика идея ви занимава. Ще гледате на часовник само десет минути да трае упражнението. По този начин вие ще усилите волята си. Ако не можете десет минути да концентрирате мисълта си, как ще издържите на по-големите противодействия в живота си? Щипанията по тялото се дължат на временното спиране на нервната енергия. Те представляват малки електрически експлозии, които стават в нервната система. Понякога тези бодвания са много силни, ще ви предизвикат да подскочите, но и при това положение трябва да се въздържате. Каквото и да става с вас във време на упражнението, вие ще бъдете тихи и спокойни, ще знаете, че всичко ще се нареди както трябва.

Като свършите упражнението, желал бих някои от вас да разкажат какви опитности са придобили в това време. Не само щипания ще имате, но ще ви дойдат най-различни мисли и желания. Ще дойде в ума ви мисълта колко добре ще бъде, ако имате една хубава баница пред себе си или някакво сладко,

или изведнъж да ви дойдат отнякъде пари, да забогатеете. После пък ще си въобразите, че можете да напишете някакво произведение, с което да учудите света. Какви ли мисли няма да минат през ума ви в тия десет минути. Тези мисли ще тропат на вратата ви, но вие няма да им обръщате внимание, ще знаете, че сте назначени на голяма служба, не можете да напуснете работата си нито за секунда. Те ще ви задават ту един, ту друг въпрос, но вие няма да им отговаряте. Ще ви кажат: „Нямате ли човещина към нас? Каква е тази глупава работа, с която се занимавате? Мислите ли, че светът ще се оправи по този начин?“ Каквото и да ви говорят, ще мълчите. Интересно е да видите можете ли да концентрирате мисълта си поне за десет минути. За да не влезе някой в стаята ви през това време и да ви смути, ще се заключите. Предварително ще кажете на домашните си, че имате много важна работа и молите никой да не ви безпокои. Сами ще знаете, че наистина тази работа е важна и от нея зависи вашето бъдеще. Че някой хлопал на вратата ви – нищо от това. Временно няма да държите на благоприличието. Ще седите спокоен, няма да мърдате. Вижте турците как се молят – те коленичат и не искат да знаят дали някой ги гледа. Това упражнение трябва да го направите всички, без изключение. Който не го направи, той ще носи последствията на своето непослушание.

Сега да се върнем към въпроса за навика. Всеки навик има три страни – форма, съдържание и смисъл. Навикът е на място, когато стане втора Природа на човека. Само при това положение човек е свободен. Добрият навик е помощник на волята. Ученикът трябва да работи върху себе си, за да си създаде добри навици, да понася всички изпитания и мъчнотии. Едно време учениците от Питагоровата школа са минавали ред изпитания, за да се калят, да дойдат до положение лесно да трансформират състоянията си. Седи един ученик и размишлява върху някой въпрос; в това време един от учениците се приближава при него, удря му една плесница и си заминава. Първият ученик се стресне, разгневи се, иска да си отмъсти. Колкото по-будно е съзнанието му, толкова по-скоро той ще се овладее. Не само чувствата му се подлагат на изпитания, но и неговите мисли, неговите идеи. Например, когато някой човек възприеме една велика идея, обкръжаващите започват да го

подиграват, да го хулят, да го кръщават с различни епитети. Обаче този човек върви тихо и спокойно, от нищо не се смущава. Защо? Защото той живее в друг свят, далеч от техния. Този човек има убеждение, той е развил своята мисъл, може да се концентрира, може лесно да разрешава мъчнотиите си. Каквото и да му говорят, както и да се отнасят с него, той се връща дома си весел, разположен. Така е било и с Апостолите – те са били мъчени, бити заради Христа, заради Словото Божие, но се връщали дома си радостни и весели, като славели Бога. Който не се е калил в това отношение, още при първия удар ще каже: „Как смеят да ме бият за убеждението ми, как смеят да уронват моето достойнство!“ Радвайте се, когато страдате за убежденията си. Който не се радва, когато страда за своите идеи, това показва, че те не са легнали още дълбоко в съзнанието му.

Сега аз говоря само за учениците, за ония, които са влезли в Школата и желаят да изучават проявите на Разумната Природа. За това се изисква специална школа. Не е лесно човек да търпи, да носи страданията разумно. Който има добри навици, само той може да търпи. Мнозина смесват търпението с неволята. Може да търпи само онзи, в когото са развити висшите умствени способности. Докато можеш да стигнеш противника си, не желай да му отмъщаваш. Търпеливият човек е всякога по-силен от противника си – и по мисъл, и физически.

В Америка някъде имало един виден професор по бокс. Един ден той срещнал на улицата един млад студент, но толкова слаб и хилав, че с едно удряне само в носа го повалил на земята. Студентът станал, изтърсил дрехите си от праха и си помислил как да отмъсти на този силен човек. Да се бори с него – не може, тогава той решил в себе си да започне да се упражнява в боксиране. Цели десет години той работил усилено в това направление, докато развил в себе си такава сила, че с една ръка могъл да вдига голям кон и малко конче. Един ден той се явил пред професора-боксьор, поклонил му се и го вдигнал с едната си ръка във въздуха. – „Познавате ли ме кой съм?“ – „Познавам Ви, извинете ме.“ – „Аз съм онзи слаб и хилав студент, когото преди десет години вие търколихте на земята само с един удар.“ Да, това е резултат на упражнения.

Следователно, когато недъгавият в дадено отношение, било физическо, сърдечно или умствено, работи усилено

върху себе си, след време той ще надделее на своя недъг и ще стане гигант. Днес може да сте слаб, хилав студент, да казвате, че съдбата ви е тежка, че слаби сте създадени, но след десетгодишно съзнателно упражнение вие можете да станете силен като професора по бокс. И тогава няма да си отмъщавате жестоко, но ще отидете при професора и ще го вдигнете нагоре във въздуха. Той веднага ще признае силата ви и ще каже: „Признавам ви за по-силен от мене, извинете ме!“

Моето желание е всички да работите, да се упражнявате, за да не станете инвалиди. Мнозина от вас при запознаване с окултното учение започват да се страхуват и стават отрицателни. Те казват, че това не трябва да правят, онова не трябва да правят, а не знаят какво трябва да правят. Да знаете какво трябва да правите, това е във връзка с отличителните черти на човека. Ако ви запитат кои са отличителните качества на човека, ще кажете, че качествата на човека са мисълта, чувството и действията му. Само човек ли мисли, чувства и действа? Да се изброят отличителните качества на нещо, това подразбира да се намерят такива качества или черти, които никое друго същество не притежава. Например, умен човек е този, който вижда най-малките погрешки в себе си, които никой друг не вижда. Той употребява своята умствена енергия не за някакви велики дела, но за постигане на най-малки неща, каквито никой друг не предприема. Благороден човек е този, който вижда и най-малките недостатъци на своето сърце и употребява енергията си за постигане на своите най-малки желания. Когато умният човек види, че двама души се бият на улицата, той няма да се спре да ги примирява, но ще продължи пътя си. Той знае, че за тази работа ще се намерят много хора. Обаче ако види, че някое малко, безпомощно дете е паднало на улицата и никой не му обръща внимание, той веднага ще се отбие от пътя си, ще го вдигне от земята, ще го изтърси от праха, ще го утеши и ще му каже: „Хайде, върви при майка си.“ Външно той не е щедър човек, кесията му не е безразборно отворена за всеки, който иска пари, той различава истински бедния от просека-търговец.

Много от просящите са търговци; де кого срещнат, те казват: „Моля, за Господа дайте нещо!“ Ако някой просяк получи от сто души по един лев, за един ден той ще изкара сто лева, за месец – три хиляди лева. Има просяци, които изкарват на

месец повече от три хиляди лева. Когато умният човек срещне такъв просяк, той минава покрай него, без да му даде нещо, а левът, който би могъл да му даде, задържа за друг просяк, когото мнозина не виждат. Той казва в себе си: „На тебе са достатъчни деветдесет и деветте лева, които хората ти дават. Числото 99 представлява завършен процес. Умният човек прави услуги на слабите, а не на силните хора. Обикновено хората са щедри там, дето не трябва: като видят, че на някого много се дава, и те дават; когато видят, че на някого се обръща голямо внимание, и те дават своето внимание. В това отношение ученикът трябва да си създаде добри навици, но в проявата на тия навици той трябва да бъде особен. Той не трябва да мисли за своите добродетели, нито за своите недостатъци. Какво представляват добродетелите? Добродетелите са десетте лева, които човек има в кесията си. Отвори кесията си, погледне вътре, вижда, че има десет лева, усмихне се и пак затвори кесията; отиде в някоя гостилница, хапне си нещичко, извади десетте лева и плаща. Какво остава в кесията му? Нищо не остава. Нищото, т.е. нулата, това са неговите недостатъци. Тогава какъв смисъл има човек да говори за своите добродетели, които за един час може да разпилее? Или какъв смисъл има да говори за своите недостатъци, от които за един час може да се освободи? Ще му тури някой десет лева в кесията и той пак става добродетелен човек.

За да развие в себе си добри навици, ученикът трябва да използва всички условия за развиване на тия навици. Например, в някое общество се устройва комуна, всички се хранят заедно, на братски начала. Какво се забелязва в такива комуни? Едни работят, а други се ползват наготово от техния труд. Те се оправдават с това, че плащали. Не, плащат или не, всички трябва еднакво да работят! Момичета и момчета – всички ще работят: ще слагат трапезата, ще я вдигат, ще сипват ядене, ще прислужват, ще мият чинии, тенджери – всичко ще става по дежурство. Всеки ще знае кога е дежурен и ще изпълни задълженията си както трябва. Между комунарите трябва да съществуват добри отношения: да не се обиждат, да не се докачат – всички да се разбират помежду си като братя и сестри. Какво става сега в братските комуни? Едни работят, други чакат наготово. Вследствие на това се явяват недоразумения, недоволства и

виждате, че след една година най-много комуната се развалила. Защо? Всички искат да устроят нещо ново, но на стара основа. Така работите не вървят. Какво трябва да се прави в такива случаи? Всеки трябва да работи съзнателно в комуната, да развива добри навици в себе си.

Окултният ученик никога не трябва да подлага ръка, да проси. Щом има нужда от нещо, той ще отиде при някой свой близък или познат и ще му каже: „Имаш ли някаква работа за мене?“ – „Какво можеш да работиш?“ – „Мога да копая, да чистя – с една дума, всичко мога да върша.“ – „Добре, благодарят, че ще ми послужиш.“ Да изкарва човек прехраната си с труд, това е благородство. Трудът заяква, усилва човешкия организъм. Всички други системи, които хората досега са употребявали, са ги направили слаби, хилави. Днес навсякъде се прилага законът: услуга за услуга, добро за добро. В това отношение Природата е крайно възискателна – тя наказва всеки, който не иска да работи. По какъв начин? Като атрофира постепенно организма му и го довежда до положението на паразит. Ако проследите историята на някои от сегашните паразити още от далечното минало, ще видите, че те са били големи величини. Обаче поради непослушание, неизпълнение законите на Природата те са били деградирани и дошли до положението на паразити. Всяко живо същество, от най-малкото до най-голямото, което не работи в духа на великите закони, Природата го е осъдила строго, но справедливо на деградиране. Като знаете това, всеки трябва да се стреми да спазва законите на Разумната Природа не механически, а доброволно, защото всеки резултат, добит от механическо приложение на нещата, лесно се губи.

И тъй, работете всички за създаване на добри навици в себе си. Тази работа не е лесна, но е приятна. Каква по-приятна работа от тази чрез добри навици в себе си човек да изправя своя характер? Природата възнагражда всеки, който се труди и работи. На такъв човек и Животът се притича на помощ. Ученикът трябва да работи съзнателно, сам да се изправя. И учителят може да изнесе неговите отрицателни качества, но това не е правият път. Правилно е ученикът сам да се изправя. Учителят дава Светлина, а ученикът оправя своя път. Учителят по математика познава учениците си, той знае кой с какви

елементи разполага в себе си. Той няма да каже на учениците си, че еди-кой си е неспособен, еди-кой си е ленив, но ще ги извика един по един пред черната дъска и ще ги постави на изпит – ще им даде по една мъчна задача. Който може да реши задачата, той е способен ученик; който не може да я реши, той не е способен. Неспособният сам ще види силите си и ще си поплаче малко. Тогава учителят ще му каже, че и за него има възможности, чрез които да преодолее мъчнотиите си. Как? Чрез труд и постоянство. Ако е честолобив, ученикът ще се засрами от другарите си и ще започне да учи. Има случаи, когато учителят намира за добре да каже на ученика направо, че е неспособен, че е ленив, че от него човек няма да стане. Каже ли учителят така, ученикът трябва да си помисли: „Да, от мене няма да излезе човек разбойник или лъжец, но ще излезе благороден човек, който може да разсъждава правилно, който обича Истината.“ Учителят изпитва учениците си, но никога не ги обижда. Ученикът трябва да се научи да превръща отрицателните величини в положителни. Той трябва да има гъвкав ум, с който да се бори с противоположните сили в Природата, които действат в разрез с неговото развитие. Защо и за какво действат тия сили така, това не е важно за вас. Важно е да знаете, че има сили, течения в Природата, които противодействат на всяко добро начинание. Като знаете това, вие трябва да бъдете будни, да се справяте с тях. Нямате ли будно съзнание, те ще ви причинят големи мъчнотии и страдания. Имате ли будно съзнание, имате ли добри навици, вие лесно ще се справяте с мъчнотиите си.

Сега часът е 9 без 10 минути. В тези десет минути можем да направим упражнението: всички ще останете на местата си тихи и спокойни, ще концентрирате ума си и ще мислите само за себе си. Ще видите дали ще имате щипания. Колкото по-силни са щипанията, толкова по-силна е реакцията. Упражнението, което ще правите в 12 ч., в 2 ч., в 4 ч., има за цел да развие навик във вас да ставате точно в толкова часа, в колкото пожелаете. Понякога ще пропускате часа, в който сте определили да станете, но ще повтаряте опита. Във втория опит, като размишлявате само за себе си, ще мислите за очите, за ушите, за устата, за мозъка, за дробовете, за стомаха си и ще гледате да ги държите под контрола на вашия ум. Ако не постигнете това, упражнението

не е използвано както трябва. Като се научите да контролирате удовете си, както и мускулите си, ще можете да стоите на един крак, с другия да клякате до земята и пак да се изправяте и т.н. Направете опит да видите можете ли да доближите показалеца до малкия си пръст, нагоре. Движенията на мускулите трябва да бъдат естествени, да предизвикват в човека приятни чувства.

Когато искате някои от вашите удове да си почине, отнемете енергията от него, да стане като мъртъв. Например, искате ръката ви да почине; отнемете енергията от нея временно и тя ще бъде в пълен покой. Обаче за това се изисква знание от човека – да разбира законите, да владее и да контролира движението на своите мускули. Човек трябва да знае еднакво да разпределя енергията си по всичките части на тялото. Например, случва се, че в мозъка е натрупана повече енергия, отколкото трябва; при това тази енергия не е еднакво разпределена в разните части на мозъка, вследствие на което човек изпитва тягостни състояния. Когато в задната част на мозъка има повече енергия, човек изпитва едно състояние; когато енергията се събира повече в слепоочните места, човек изпитва друго състояние; когато енергията се събира повече зад ушите, човек изпитва трето състояние. Ученикът трябва да учи дълго време, за да може правилно да разпределя енергията по цялото си тяло. В това отношение той трябва да бъде градинар – всеки ден да наглежда цветята си, да ги чисти, полива и прекопава. Ще кажете, че като четете книги по този въпрос, ще се научите. Не е лесна работа това. Мислите ли, че ако прочетете някоя книга за дишането, ще можете да дишате правилно? Не, за придобиване на известно знание се изисква работа, упражнения – знанието не се постига лесно.

Във всички свои движения човек трябва да бъде естествен, да знае какво положение да заеме за всеки даден случай. Представете си, че се намирате някъде и очаквате някой ваш познат; чакате час, два, три, но той не идва. Виетуряте ръка на ухото си. Какво означава това положение на ръката? Че се вслушвате да чуете стъпките му. После ставате, разхождате се – все още го няма. Това са ред положения, пози, които трябва да изучавате. Когато учителят застане пред учениците си, той заема една поза, свещеникът пред пасомите си – друга поза, офицерът пред войниците си – трета поза, търговецът пред клиентите

си – четвърта поза. За да изучавате разните пози, различните положения, които хората заемат, вие трябва да влизате в тяхната психика. Срещате един човек, който държи главата си малко наведена наляво. Защо? Защото в лявото полушарие на мозъка приижда повече кръв, вследствие на което тази част е повече развита. Човек не трябва да държи главата си нито надясно, нито наляво, но право, т.е. перпендикулярно на земята. Това е естественото положение на главата. Раменете трябва да бъдат в една линия, а не едното нагоре, другото надолу. Изкривяването на тялото се дължи на някакъв недъг. Всеки трябва да работи върху себе си, да контролира своите движения, да възстанови правите, естествени линии на тялото си, които Природата първоначално още му е дала. Много ще страда човек, докато възстанови своите първоначални движения и линии на тялото си.

Когато говорите с някого, не трябва да гледате към земята, но ще гледате право в очите на своя събеседник. Погледът ви да бъде тих и спокоен; от очите ви да излиза приятна, мека светлина, както от свещта излиза светлина, която осветява обкръжаващите лица и предмети, без да има предвид някого. Всяко движение на човека се обуславя от една вътрешна съзнателна или несъзнателна мисъл. Като знаете това, вие трябва да гледате да има хармония между движенията ви и самите вас. Когато вървите по улиците, ще ходите право, а краката ви да бъдат успоредни един на друг. Ако е кално, ще стъпвате внимателно – да няма капка кал по гърба ви. Някои стъпват така, че пръскат кал отзад чак на гърба си. Такива хора са честни, добри, но не трябва да се калят. Добре е да бъдат чисти, колкото голяма да е калта. За да не се каля, човек трябва да концентрира мисълта си; щом се разсее, веднага ще се окаля. Направете опит и ще се убедите в това. Колкото повече умът ви е концентриран към краката, толкова по-малко ще се калят. Както виждате, много неща има да изправяте. Ще кажете, че това са малки, маловажни неща. Да, маловажни са, но те произвеждат големи последствия. Всяко дисхармонично движение на физическия свят произвежда дисхармония в Астралния; всяка дисхармония в Астралния свят се отразява и в Умствения.

Сега, като знаете всичко това, не трябва да се самоосъждате, но радвайте се, че имате недъзи. Щом изправяте недъзите си, значи вие работите. Ще изправяте раменете си, главата, очите, ушите, носа, устата, лицето, линиите на тялото

си – много неща имате за изправяне. Ще работите, както светиите са работили по десет, двадесет, тридесет и повече години, докато изправите недъзите си. Едновременно с това ще изправяте мислите, чувствата и постъпките си. Като изправите тях, тогава ще станете господари на своите удове. Щом вътрешният свят се уравни, ще се възстанови хармония и в движенията на външните удове. Външният свят е отражение на вътрешния. Щом вътрешният живот на човека е уреден, като последствие на това ще бъде уреден и външният.

Fir-für-fen

ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ НА СЛЪНЦЕТО, ЛУНАТА И ЗВЕЗДИТЕ

Седемнадесета лекция
14 февруари 1923 г., сряда, София

Tau-bi-aumen

ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ НА СЛЪНЦЕТО, ЛУНАТА И ЗВЕЗДИТЕ

Fir-für-fen

Tau-bi-aumen

Четоха се темите „Предназначение на Слънцето, Луната и звездите“.

За следния път пишете върху темата: *Първата мисъл, която се е родила в човешкия ум.* Мислете върху този въпрос и свободно кажете мнението си. Всеки ще има особено мнение, ще прилича на старите български абаджии, които размерват плата с различни мерки.

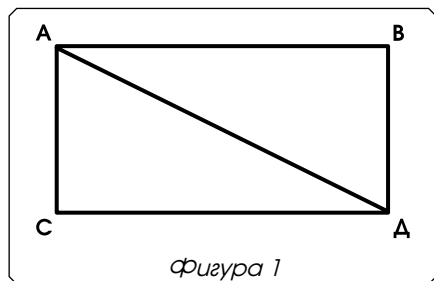
Като говорите и пишете за значението на Слънцето, на Луната и на звездите, виждали ли сте ги? Не сте ги виждали. Под думата *виждане* подразбирам познаване на нещата. Само онзи вижда, който знае, който познава нещата. Какво знаете вие за Слънцето? Ако запитате един обикновен човек какво нещо е Слънцето, той ще ви каже, че Слънцето е светло, кръгло тяло, което изпраща на Земята своята топлина и светлина. Знаете ли положително каква минимална част от небесното пространство съставя слънчевият диск? Ако Слънцето е милион и петстотин пъти по-голямо от Земята, знаете ли колко такива слънца могат да изпълнят цялото небе? Следователно, когато говорим за Слънцето, ние нямаме предвид само външното Слънце. То е отражение на голямото, на великото вътрешно Слънце. За да си представи какво нещо е вътрешното Слънце, човек трябва да мисли, да разглежда нещата по дух, а не по буква, т.е. по външна форма. Например, ако ви запитат какво нещо е човекът, ще кажете, че човек е същество с глава, с две очи, с две уши, с нос, с уста, с две ръце, с два крака и т.н. Не, това не е човек. То е все едно детето да нарисува един паун и да каже, че това е паун – рисунката на пауна не представлява още никакъв паун. Външната форма, тялото не представлява още

самото съдържание. Тялото на човека е символ, но идеите не произлизат от тялото, те само се проявяват чрез тялото. Мислете върху този въпрос, за да се освободите от заблужденията си. Докато имате заблуждения, вие не можете да мислите правилно. Докато живеете в заблуждения, вие се намирате в положение на хипноза, която държи съзнанието ви в сънно състояние. За да бъдете свободни от тия състояния, вие трябва да имате в себе си велика, свещена идея, която носи Живот.

Сега всички хора говорят за Слънцето като за картина на някой велик художник. Щом е така, трябва да се замислите върху тази картина, да потърсите нейния автор и като Го намерите, да почувствате в себе си някакъв подем. Какво правят съвременните хора? Те говорят за Слънцето, възхищават се от него и нищо повече. Това е неразбиране на идеята, която е вложена в Слънцето. Какво разбиране на Слънцето е това, ако то не може да ви събуди? Покрай голямото си значение като носител на Живот, Слънцето е създадено да буди мързеливите хора, да не ги оставя много да спят. Които спят след изгряването на Слънцето, те ще се видят в чудо от комарите, които ще ги хапят. И тогава искат-не искат ще се събудят. Като се обръщат към Слънцето, евангелистите казват: „О, слънце на душата ми!“ След това пък казват, че не знаят защо Слънцето е създадено.

Слънцето, Луната, звездите са символи на нещо. Слънцето, например, означава държава. Когато един народ, едно племе, една раса или цялото човечество се организира в една външна сила и започне да проявява своето, това се нарича Слънце. В Писанието се казва, че Слънцето, Луната и звездите ще потъмнеят и ще изгубят светлината си. Когато се казва, че Слънцето потъмнява, това подразбира държава, която губи своята сила, своята светлина. Луната представлява известна религиозна система, независимо от това дали е права или крива. Звездите пък представляват великите хора на Земята. Значи ще дойде ден, когато държавите, религиозните системи и великите хора на Земята ще изгубят своята сила и светлина и ще паднат от своето величие. Поетите възпяват Слънцето, Луната и звездите. Вярно ли е всичко, което те пишат?

Представете си, че имате правата линия $A \text{-----} B$; тази линия означава движение на човешката ръка, насочена към някой предмет. Съзнателно ли е това движение? То може

да бъде съзнателно, може да бъде и несъзнателно. Едновременно с движението на ръката се извършва движение и в някоя част на мозъка; и това движение е несъзнателно. Допуснете, че в точка А на правата линия е поставен кош с ябълки; едно дете минава покрай този кош,

вижда ябълките и пожелава да си вземе една-две. Детето се спира пред коша и започва да го разглежда от всички страни. По едно време то вижда една дупка на коша, проектира ръката си напред, пъха я вътре, взима една ябълка и се отдалечава. При движението на ръката към коша се образува правата линия АВ. Тази линия се е образувала благодарение на енергията, складирана в един мозъчен център над слепите очи. Този център е наречен център на стяженолюбието*. Той кара детето да пожелае една-две ябълки. Друг център, който се намира под слепите очи – центърът на охотливостта, заставя детето да вкуси ябълката. В движението си тези два центъра вървят пак по права линия. Единият от тях заставя човека да скрие това, което е взел, да го държи надолу. Другият център – на охотливостта – събужда в човека желание да опита, т.е. да вкуси това, което е взел. Като последствие на тия две движения ще имате резултатното движение AD – това движение се нарича корен на желанията. Линията CD означава размера, интензивността на желанията. Някои желания не могат да се реализират, това зависи от тяхната интензивност. Колкото по-слаба е интензивността на желанията, толкова по-малка е вероятността за тяхното реализиране. Ако линията АВ е по-дълга от ръката на детето, желанието му няма да се изпълни. Какво трябва да направи детето? Трябва да търси план за реализиране на своето желание. Значи всяко желание или всяка мисъл има няколко елемента, от които зависи реализирането ѝ: първият елемент е изразен чрез линията АВ, който представлява възможност за реализиране на дадено желание в зависимост от условията, вложени в човека за даден случай; елементът CD означава интензивност на желанието; елементът BD представлява

* Стяженолюбие (ост.) – стремеж към натрупване на имот и богатство (бел. ред.)

подемът на човека към реализиране на желанието. Линията AD представлява препятствие, турено на пътя на едно желание. Това препятствие може да е поставено във вид на стена или някаква преграда. Щом се натъкнете на тази преграда, у вас веднага се явява желание да я съборите, да я прескочите или да я пробие по някакъв начин. Вие ще гледате да направите най-малкото отвърстие, през което да минете на другата страна.

Да се върнем към предназначението на Слънцето, Луната и звездите. Думата *предназначение* всякога подразбира показалец на известно желание. Във всяко желание е вложена интензивност, сила за неговото постигане. Казваме, че човек е дошъл на Земята да се учи, учен да стане. Дали ще стане учен, това е въпрос. В желанието на човека да стане учен трябва да е вложена интензивност. За да се добие тази интензивност, която е в състояние да реализира желанието на човека, три сили трябва едновременно да действат в една и съща посока. Само при участието на тези три сили ученият човек може да реализира своето предназначение. Тези три сили са силите на ума, на сърцето и на волята във физическия свят; силите на мислите, на чувствата и на постъпките в Духовния свят и силите на Любовта, на Мъдростта и на Истината в Божествения свят. Какво е казано в Библията за предназначението на Слънцето, Луната и звездите? – „Бог създаде слънцето, луната и звездите, за да отдели деня от нощта, светлината от тъмнината, доброто от зло и да бъдат знамение за дни, за години и за времена.“ Те са създадени за знамение на всички събития, които стават в човешкото съзнание. Те определят кръга на Живота.

Върху зададената тема „Предназначение на Слънцето, Луната и звездите“ някои се въздържат да пишат, с което искат да кажат, че не знаят какво е предназначението им. Не, каквато тема и да ви се даде, пишете нещо. От всяка тема гледайте да извадите известна поука. За да постигнете това, освободете се от личния елемент в себе си и тогава пишете. Каквото и да напишете, не мислете, че ще разрешите важния въпрос защо светът е създаден. Никой не може да отговори на този въпрос, но въпреки това светът има свое предназначение. Защо е създаден светът? Светът е създаден за хората, които, в сравнение със Съществата от възвишения свят, са

деца, изпратени на Земята да се учат като в забавачница. В далечното минало и хората като души са прекарвали на Небето, но понеже правели големи смущения, Бог се видял в чудо и ги изпратил на Земята да се освободи от тях. Същото става и на Земята: когато някое дете вдига голям шум вкъщи, майка му го праща в градината да се поразходи малко, а тя да е свободна от неговите безпокойствия. Къде е било това дете преди да се роди? То е живяло в ума на майката като жива идея, която е чакала деня на своето реализиране. Щом се е реализирала отвън, тази идея се е облякла в плът, vyplътила се е – тогава тя придобила други отношения към външния свят.

Мислили ли сте някога върху себе си какво представлявате като индивид? Ще кажете, че сте човек. Като човек именно имате ли ясна идея какво нещо представлявате? Ще кажете, че се познавате. Как се познавате? Днес сте здрави, поправени, румени, но утре заболявате от някаква болест и изгубвате и руменината, и здравето си. Като се погледнете, казвате, че не се познавате и се чудите къде остана вашето здраве, какво стана с вас, че не се познавате. За да не изпада в това положение, човек трябва да намери в себе си онази отличителна черта, която при никакви условия не се мени – всякога остава една и съща. Какво ще бъде положението ви, ако се намерите в един свят, в който всички хора си мязат външно – очи, уши, нос, уста, ръце, крака – всичко е еднакво; освен това всички говорят, движат се, работят по един и същ начин. При туй положение вие по никой начин няма да се познаете. В такъв случай ще потърсите някакво вътрешно различие. Първоначално хората външно са си приличали, но вътрешно са се различавали. Вътрешното различие се дължи на това, че те не са излезли едновременно от Божественото съзнание, но последователно. Значи те се различават вътрешно, по отношение на времето и пространството. Вътрешното различие между хората впоследствие е създало и външно диференциране. Това значи: вътрешното различие на душите постепенно се е отразявало и върху човешките лица.

Допуснете, че ви дадат задача от сто души, които външно си приличат, да различите всеки един поотделно. Как ще ги различите? Ще отидете при едного, ще поговорите малко с него и ще му турите някакъв белег; ще отидете при втори – ще му турите друг белег, така ще обиколите всички и на стоте души ще турите

някакъв специфичен белег. Каквото и да правите, вие мъчно ще решите задачата. Като е предвидила всичко това, Природата сама е поставила някакъв специфичен външен белег на всеки човек, за да се различават хората един от друг: на едного очите и косата са черни, на друг очите и косата са светли, трети пък се отличава от другите по ръст, по форма на тялото, по начин на ходене и т.н. При това положение на нещата естествено е всеки човек да си състави ясна представа за себе си. Той сам даже трябва съзнателно да търси онази основна черта в себе си, по която се различава от всички хора.

Съвременните хора говорят за Невидим свят, за бъдещ живот. Как ще живеят в този свят, когато напуснат тялото си? Как ще се познават едни други? Ще кажете, че ще се познават по двойника си, който прилича на физическото тяло. Това са думи само. Вие не знаете още какво представлява двойникът. Важно е човек да знае своята основна, отличителна черта. Тази черта се крие във времето на неговото излизане от Великото Божествено съзнание. Раждането на човека от Битието е толкова важен момент, колкото е важен моментът на раждането му на Земята. Например, казват за някой човек, че се е родил при изгрев слънце в 6 ч. 45 мин. 10 сек. и 5 терци. (*– Как можем да различим времето и пространството?*) – По интензивността на движението (диаметърът – времето) и големината на кръга (пространството). Значи има аналогия между раждането на човека на Земята и раждането му, т.е. излизането му като душа от Божественото съзнание. Моментът на излизане на душата от Великото съзнание е точно определен. В това отношение всяка душа представлява единица, т.е. някаква строго определена величина. Важна е тази единица в Живота, в Божественото съзнание тя играе голяма роля и заема особено място. Щом сте влезли в Живота, вие не можете да изчезнете. Нищо не е в състояние да се противопостави на Божествената идея, която ви е подтикнала да слезете на Земята. Не само един път, но много пъти човек ще слиза на Земята и при това в различни форми – ту като мъж, ту като жена, ту като стар дядо или стара баба, ту като цар и т.н. Ако ви попитат коя е основната черта на този човек, няма да знаете. И той сам не се познава. Ако го поставите пред образите на неговото минало, той ще отрече всички, освен царския образ; ще каже: „Аз се познавам като цар, когато съм воювал със сабя на бойното поле.“ Защо помни само този образ? Защото той е един от силните моменти

на неговото минало.

И тъй, различните възплъщения в Битието не са нищо друго, освен силните аспекти на Живота, които имат положителен и отрицателен характер. Като окултни ученици вие трябва да имате истинска светлина върху въпроса. Що се отнася до практическия живот, и силните, и слабите, и добрите, и лошите аспекти са необходими. Силното Добро всякога има за контраст силното зло. Що е злото в случая? Злото представлява висок планински връх със своите вечни снегове, които замразяват човека, както омразата залежда човешкото сърце. Който се качи на този връх, той непременно ще изпита неговата студенина. Долината представлява Доброто на физическия свят, дето всичко никне, расте и се развива. В Духовния свят нещата са обратни – долината символизира злото, а височината – Доброто. Значи там, дето на физическия свят има студ, в Духовния свят има горещина и обратно – там, дето в Духовния свят има горещина, на физическия свят има студ. Същото може да се каже и по отношение на човешкото съзнание: когато в една област на човешкото съзнание е светло, в друга някоя област е тъмно.

Човек трябва да знае, че зад Топлината някъде седи студът, зад Светлината седи тъмнината, зад Доброто седи злото, зад учеността седи невежеството. Изобщо зад всяко изобретение или зад всяка идея седят редица мислители, редица работници, които се проявявали в същото направление. Някой учен открие нещо и казва, че внесъл нова идея в науката. Да мислите, че този учен именно сам е открил нещо, то е все едно конят, който е пренесъл житото в хамбара на господаря си, да казва, че сам го е пренесъл. Не, зад коня седи колата, а в колата – земеделецът, който върши главната работа – той е главният фактор в пренасянето на житото. На същото основание казваме, че ученият, който е измислил нещо ново в науката, не е нищо друго освен впрегнат кон, заставен от господаря си да свърши тази работа. Че е така виждаме от факта, че ученият сам се чуди как е могъл да се домогне до това откритие. Следователно всеки за себе си ще знае, че той не е главният фактор за новото, което иде в света – той е носител само на идеи, които идат от по-високи сфери. Както човек се ражда и преражда, така и идеите се раждат и прераждат, пренасят се от един човек на друг. Както една идея е най-добре изнесена в последния момент на развитието си, така и сегашният живот за

всеки човек е най-добър, макар условията на живота му да са такива, че го заставят сериозно да мисли. Наистина човек трябва да бъде заставен да мисли. Мнозина не обичат да работят. За да обикнат работата, Провидението ги поставя при бедни условия и те се принуждават да научат различни изкуства. Дето има камшик, там има работа, труд, усилия. След всичко това някой ще каже, че е учен човек. Да, учен е, но благодарение на камшика, на условията, които насила го заставят да работи. Тъй щото, като ученици вие трябва да изучавате окултната наука, но без да пренебрегвате официалната. Тя е предговор към окултната наука. Тя е създадена от онези възвишени, разумни Същества, които ръководят съдбата на човечеството. И официалната наука е окултна, само че изучава външната страна на Живота и Природата.

Всички хора се стремят към знания. Знанията, към които се стремят, не са съществени, но са необходими. Те са подготовка, приготвяне за онова, което в бъдеще ще получат. Старите гърци са казвали, че човек трябва да познае себе си. Христос пък е казал: „Възлюби ближния си като себе си!“ Думите *себе си* подразбират мярка, с която се определят всички неща. Аз-ът е мярката, с която човек определя Любовта към своя ближен. Следователно, когато любиш ближния си, ти трябва да мислиш за себе си; когато искаш да познаеш себе си, ти трябва да мислиш за Бога. Казано е в Писанието: „Да възлюбиш Господа Бога твоего с всичкото си сърце, с всичкия си ум, с всичката си душа и сила.“ Значи, Бог е мярка. За какво? За познаване на себе си. При това положение Любовта към Бога се осмисля.

И тъй, Слънцето е емблема: то символизира Бога на физическия свят, то представлява Великият принцип, който дава Живот. Слънцето означава Любовта на човека към Бога, Луната представлява самия човек, а звездите – Любовта на човека към ближните. Слънцето е Бог, Луната – човекът, звездите – неговите ближни. Следователно, за да познаете звездите, трябва да мислите за Луната; за да познаете Луната, трябва да мислите за Слънцето. Наистина Луната се открива на хората само след като Слънцето я освети – само Слънцето е в състояние да ни открие Луната. Когато Слънцето залезе, то хвърля светлина върху Луната и тя става видима за нас. Когато

Луната се скрие, тя хвърля светлината си върху звездите и те стават видими за нас. Значи Слънцето трябва да се скрие, за да се види Луната; и Луната трябва да се скрие, за да се видят звездите. Този закон съществува и в общественния живот. И тъй, ако искате да познаете себе си, вашето Слънце трябва да бъде на противоположната страна на съзнанието ви, за да хвърля светлината си върху него. Ако искате да познаете ближните си, съзнанието ви пък трябва да бъде на противоположната страна. При това положение само Животът има смисъл.

Със зададената тема „Предназначение на Слънцето, Луната и звездите“ имах предвид да помислите не само върху физическото Слънце, но и върху онова вътрешно, духовно Слънце, което е свързано с духовния живот на човека. Това Слънце изучаваме ние. Що се отнася до физическото Слънце, всеки знае нещо. Когато запитате за Слънцето, ще ви се каже, че то действа благотворно върху растенията – под неговите лъчи те растат, цъфтят, връзват плодове, зреят, а ние опитваме зрелите, сладки плодове. Ако се зададе въпросът защо са създадени небесните светила, лесно може да се отговори: всичко в света е създадено, за да мислят и да учат хората. Какво значи да мислите? Да мислите върху нещо, това значи да имате точно определена, конкретна идея върху този предмет. Казвате, че мислите за приятеля си. Как мислите? Ще кажете, че като си спомните нещо за него, все едно, че сте мислили. Не е така. Да мисля за приятеля си, значи да вляза във връзка с него и той да почувства, че съм помислил за него. Като мисля за приятеля си, ще му напиша писмо, в което ще му съобща, че се намирам в добро разположение на духа, че съм свършил една сериозна работа и сега имам предвид да заема някаква служба, да приложам това, което съм научил. Като споделя с приятеля си това, което ме радва, аз се свързвам с него.

Изобщо всяка мисъл, всяка идея трябва да бъде строго определена, ако искате да се реализира. А така, че сте помислили за приятеля си, че в този момент е някъде на театър или на концерт, това не е мисъл. Истинска положителна мисъл е само онази, която носи в себе си известно благо както за самия човек, така и за обкръжаващите. Ближните ни трябва да се ползват поне от излишъка на това благо. Този закон съществува и в Природата: от изобилието, с което разполага,

Природата всеки момент отделя по нещо за всички живи същества. Съвременните хора не се спират върху този закон и казват, че никой не ги обича, никой не се грижи за тях. Щом получат някакво благо, тогава казват, че има кой да ги обича и да се грижи за тях. Кой е първият признак на Любовта? Мнозина поддържат, че първият признак на Любовта е жертвата. Така ли е всъщност? В това отношение окултната наука е строга – тя гледа сериозно на въпроса за жертвата. Кога и как трябва да се дава жертва? Има неразумни жертви, които нищо не допринасят. Понякога човек съзнава, че трябва да направи някаква жертва, но ще я направи късно, когато моментът е пропуснат.

Детето на една циганка заболяло тежко. Във време на болестта си то казало на майка си: „Мамо, купи ми малко мед.“ – „Ще купим, мама.“ – „Мамо, искам малко масло.“ – „Ще купим, мама.“ – „Мамо, яде ми се сладка баница.“ – „Ще купим, мама.“ – „Мамо, ядът ми се ябълки.“ – „Ще купим, мама, всичко ще купим.“ Един ден детето умряло, не могло да издържи на болестта. Като видяла това, циганката си казала: „Горкото детенце, умря, но поне си хапна от всичко, каквото пожела.“ Питам какъв смисъл има в такова хапване? Циганката имала желание да направи жертва за детето си, да му достави каквото искало, но никаква жертва не направила.

Обичта е цвят, който навреме трябва да се опраши. Закъснее ли пчелата или пеперудката да дойде навреме, цветецът изсъхва, без да завърже. Между цвета и пеперудата трябва да става правилна обмяна и то на определеното за това време. Когато съзнанията на две същества са будни, те навреме се жертват, взаимно си услужват и навреме изпълняват Божия закон. Като знаете това, бъдете будни навреме да използвате и най-малките моменти за жертва, за изпълнение на Волята Божия. Ученикът трябва да бъде буден, да бъде изправен в своите прояви, да не изпуска и най-малките моменти за правене на добро – това значи да се прояви Божественото съзнание в човека. Когато Божественото съзнание работи в човека, той придобива благ израз на очите, лицето му става светло и е готов на всички жертви – каквото има, той е готов да го сподели с ближните си. Щом Божественото съзнание го напусне, той става обикновен човек. Докато Божественото съзнание присъства в човека, той има стремеж към възвишеното и е готов на всякакъв подвиг.

Божественото повдига падналите души, поставя ги на прав път и ги подкрепя. Щом пренебрегне Божественото в себе си, човек пада духом, започва да става груб, недоволен и е готов на всички престъпления. Това се забелязва не само в отделния човек, но и в целия свят. Когато Божественото съзнание отсъства, навсякъде в света се вършат престъпления; когато Божественото съзнание присъства, Доброто се проявява навсякъде. Това са състояния, които хората наричат ден и нощ. Където Божественото съзнание присъства, там е денят на Живота; където Божественото съзнание отсъства, там е нощта на Живота. В първия случай Слънцето царува, а във втория – Луната.

Всяко благородно чувство или желание, което се ражда дълбоко някъде в човека, е Божественото начало в него. То определя човека като човек. Единственото нещо, което индивидуализира човека, това е Божественото начало в него. Докато мисли за Бога, човек познава себе си; щом престане да мисли за Бога, той престава да се познава. Бог е огледало за човека – в Него само можем да се оглеждаме и познаваме.

Темата, която ви дадох за следния път, беше „Първата мисъл, която се е родила в човешкия ум“. Мислете върху тази тема, без да прибягвате до онова, което са казали някои автори. Важно е да се върнете към вашето минало – там да намерите своята първа мисъл. Само там ще намерите Истината. Истината не е в обикновения, във всекидневния живот, тя е в Първичния живот, дето душата живее. Чистата вода не е в реката, където има много примеси; чистата вода е в планинския извор. Там ще отидете, ще си начерпите вода и ще се върнете. Който иска да пие чиста вода, той сам ще отиде на извора да се напие. Какво правят съвременните хора? Един отива на извора, а останалите си наливат от неговото шише. Не, щом водата излиза вън от извора и се пренася от човек на човек, тя губи вече своята чистота, своята девственост. Така пренесена тази вода, тя не е вече от извора, но от реката, в която има много примеси. Един автор изнесъл една истина, друг някой възприел тази истина и я предал на трети, третият я предал на четвърти и т.н. Това е вода от река, но не от самия извор. Ако в продължение на един месец болният излага гърба си на Слънце и размишлява върху него, той ще научи от самото Слънце повече, отколкото ако чете всичко, каквото учените са казали за него.

Помнете правилото: вярвайте в Божественото съзнание, което работи в човека, и никога не се колебайте в него. Докато вярвате в Божественото в себе си, вие сте в деня на Живота; щом се усъмните и разколебаете в Него, вие сте в нощта на Живота. Страшно нещо е съмнението! В тази област са паднали големи адепти и светии. Достатъчно е да проникне най-малкото съмнение в душата им, за да паднат от голямата висина, до която са достигнали. И апостол Павел казва: „Боя се, като проповядвам на хората, сам да не бъда отхвърлен.“ С тези думи той изказва страха си от съмнението. Дайте място на Божественото съзнание в себе си и не се страхувайте. Затова обаче се изисква будно съзнание. Когато съзнанието на човека е будно, той ще бъде изпълнен от добри и благородни мисли и чувства.

От всичко, което досега ви говорих, двадесет и пет на сто ви е ясно, седемдесет и пет на сто – тъмно. Това е достатъчно. Използвайте онова, което ви е ясно. Приложете го в живота си, ако искате да имате успех.

Упражнение: размишлявайте две минути върху първата мисъл, която се е родила в ума ви. За да дойдете до тази мисъл, представете си, че в този момент излизате от Бога и проследете първата мисъл, която мине през ума ви. Ако не можете да намерите тази мисъл, не се смущавайте. При свободно време

ПЪРВАТА РОДЕНА МИСЪЛ

Осемнадесета лекция
21 февруари 1923 г., сряда, София

пак ще повторите опита. Размишлявайте върху първата мисъл, за да се ползвате от нея. Приятно е човек да мисли.

ПЪРВАТА РОДЕНА МИСЪЛ

*Fir-für-fen
Tau-bi-aumen*

Размишление

Чете се темата „Първата мисъл, родена в човешкия ум“.

Чете се резюме на темата „Предназначение на Слънцето, Луната и звездите“.

Упражнение: поставете палците на ръцете си един до друг, а останалите пръсти на двете ръце съединете горе. След това си представете, че сте център и мислено опишете около себе си, около този център един светъл кръг. След това мислено опишете още един светъл кръг около себе си в посока отзад напред. Най-после опишете мислено още един светъл кръг около всички. Упражнението ще трае всичко две минути. Във време на упражнението ръцете ви ще бъдат пред лицето.

Някои се страхуват да не се кръстосат кръговете им. Няма защо да се страхувате. Тия кръгове са мислено представени, те са в Умствения, а не на физическия свят. Кръговете, които мислено описахте, представляват разумни движения. В тези движения се образуват два остри ъгли. Какво представляват острите и тъпите ъгли? Ако ги разглеждате от положението на обикновената геометрия, ще дадете едни обяснения; ако ги разглеждате от положението на живата геометрия, ще дадете други обяснения. Дето има остър ъгъл, там движението е всякога най-силно. Това може да се провери навсякъде в Живота и Природата. Например, носът на човека представлява ъгъл – някога по-остър, някога – по-тъп. Ако носът на човека стане много остър, в органическо отношение това е лош признак: това

показва, че този човек се намира изключително под влиянието на мозъчната система, такъв човек е чрезмерно активен. Ако носът на човека е тъп, това показва, че той се намира повече под влиянието на симпатичната нервна система; такъв човек е повече пасивен, отколкото активен. Острите ъгли показват, че човешкото съзнание е много активно. Кои са подбудителните причини за това? Активността на съзнанието е в зависимост от вътрешния живот на човека. Интензивността на вътрешния живот на човека се обуславя от неговия умствен и сърдечен живот.

По черепа на умрял човек можете по-лесно да съдите за неговия умствен живот, отколкото по черепа на жив човек. Как ще познаете какъв умствен живот е прекарал някой човек? Ще вземете черепа на някой умрял, ще влезете в тъмна стая, ще запалите свещ и ще я турите в черепа. Колкото по-разработен е черепът на човека, толкова по-тънка ще бъде костта му и толкова повече светлината на свещта ще прониква през него. Ако има неразработени места в черепа, светлината не ще може да минава през тях. Обаче това може да познава само онзи, който добре разбира ъглите на живата геометрия. Чрез тези ъгли Живата Природа строи своите форми. Колкото по-тънка е костта на черепа в човека, толкова по-интензивен е бил неговият умствен живот; колкото по-дебела е костта на черепа, толкова по-слаб е бил неговият умствен живот. Ако в горната предна част на черепа костта е тънка, този човек е бил милосърден. Ако костта отзад на главата е тънка, този човек е бил крайно горд и честолюбив. Колкото повече е работил човек с някои мозъчни центрове, толкова по-тънка е костта на тия места. Колкото повече мозъчна, т.е. електрическа енергия се отделя от някой център, толкова повече се изтънява костта на това място. Тези сили оформят човешката глава. Значи мисълта оформя главата на човека – както мисли човек, така и черепът се изменя. Човешкият череп е изложен на постоянни промени. Мислите и впечатленията, които човек възприема, се отразяват не само върху мозъка му, но и върху неговия двойник. Който може да чете мислите на човека, той може по двойника му да разбере какъв е духовният му живот. На този двойник отговаря още един, върху който също така се отпечатват мислите на човека, както и целият му духовен живот. Значи животът на човека се отпечатва в няколко екземпляра, един от които се

запазва и след неговата смърт. От този екземпляр, който остава във вечността, можете да четете миналия живот на човека. Докато е жив, човек носи тия екземпляри със себе си. След смъртта му, един след друг те се отделят от него и остават за вечни времена като копия на неговите минали съществувания.

Окултният ученик трябва да познава своите умствени сили. Той трябва да знае как и върху кои центрове най-много да работи. Когато иска да работи специално върху някой мозъчен център, ученикът трябва да се свърже с тези Същества, у които този център е най-силно развит. Щом се свърже с тях, те ще му въздействат благотворно в това направление именно, към което той се стреми. Например, ако ученикът иска да развие в себе си милосърдие, той трябва да се свърже с ония интелигентни, разумни Същества, на които милосърдието е специалност. Други Същества пък имат специалност *Любов към Бога*; щом се свържете с тях, енергията, която е складирана в чувството *Любов към Бога*, веднага протича и към вас. Като знаете това, вие трябва да се учите да различавате енергиите, които минават през вашия мозък, и съзнателно да ги обработвате. За да се развие известен мозъчен център, през него непременно трябва да тече съответна мозъчна енергия. Милосърдният човек веднага се отзовава на страданията на хората. Като види някой беден, болен, нуждаещ се, той веднага му се отзовава. Ако милосърдието не е развито в някой човек, дълго време трябва да му говорите за страданието на хората, докато сърцето му трепне. Всички сили, всички течения в Природата понякога се увеличават, а понякога – намаляват. Тази е причината, задето понякога условията са благоприятни за развиване на известни способности и чувства в човека, а понякога са неблагоприятни. Например, течението в Природата, което помага за развиване на чувството *Любов към Бога*, не иде всякога, но периодически. Ученикът трябва да знае това нещо, да бъде буден, навреме да използва тия сили. Иначе той ще се самоизлъгва, ще мисли, че е развил едно или друго чувство в себе си, без всъщност да е постигнал това. Изобщо всяка сила, всяко течение в Природата иде периодически. Вие трябва да използвате тия сили, за да развивате своите центрове.

Френолозите са изучили около четиридесет центъра в човешкия мозък. Обаче в последно време те са намерили, че на всеки център отговарят по три други центъра, тъй щото

днес в човешката глава се наброяват около сто и двадесет центъра. В тия центрове се кръстосват различни мозъчни енергии. Казват за някой човек, че е музикален; какво означава това? Музикалността е способност, чувство, което има свой определен център. Когато човек се свърже с музикалните течения в Природата, той започва усилено да се развива в музикално отношение. Ако майката е посветена в тия неща, тя би могла да постави децата си при условия да възприемат тия природни течения и да се развиват музикално.

Като ученици вие трябва да изучавате природните сили, природните закони. Като ги изучавате съзнателно, ще ги използвате и ще разберете откъде идат противодействията. Така само ще разберете, че всички способности и чувства във вас не са нищо друго, освен природни сили и течения, които се отразяват върху вашия мозък. Ето защо, когато искате да развиете милосърдието в себе си, дружете с хора, у които това чувство е силно развито. Не дружете ли с такива хора, вашето милосърдие няма да се развие. Ако искате да развиете интелигентността си, дружете с хора високо интелигентни – те ще ви предадат своята интелигентност. Изобщо за да развиете известни способности и чувства в себе си, вие трябва да дружите с такива хора, у които тъкмо тези способности и чувства са силно развити.

Като наблюдавам хората, а също и вас, учениците, намирам, че най-силно развити са личните ви чувства, вследствие на което сте докачливи, честолюбиви, горделиви, тщеславни. Външно се криете, не показвате тези качества, но вътрешно не можете да се скриете. Дето гордостта и тщеславието са силно развити, там умът е слаб. Тези чувства поглъщат силите на ума и тогава човек не мисли за причините и последствията на нещата, но се поддава на личните си чувства. Когато твърдостта в човека е силно развита, той не търпи никакво чуждо мнение или съвет и казва, че неговото мнение е непоколебимо. Преди всичко този човек няма мнение. Защо? Защото мнението, убеждението е резултат, който произтича от целокупната дейност на всички чувства, сили и способности в човека. Значи всички сили в човека трябва да се съберат на едно място както народните представители в камарата и след дълги дебати да дойдат до общо заключение. Това значи мнение, това значи убеждение.

За да се оформи мнение, убеждение в човека, не само една от неговите способности или сили трябва да работи, но всички сили в него трябва да се предизвикат на работа и след дълго разискване помежду си да дойдат до общо мнение, до общо заключение.

Мнозина не се познават и отричат всичко, каквото другите им казват. Те не признават, че са горди, честолюбиви, упорити. Щом не признават, ще ги поставят на изпит сами да се уверят. Кажете на гордия, на тщеславния, че нищо не разбира, за да видите как ще се прояви. Заповядайте на упорития да направи нещо, за да видите как ще ви се противопостави, особено ако той е на друго мнение по въпроса. Всички сили и способности в човека се проявяват естествено, затова той трябва да бъде искрен, да се стреми сам да се изучава. От проявите си той може лесно да се учи, обаче за това се изисква съзнателен стремеж – стремеж, който се намира под контрола на разумната воля. Разумна воля е онази, която върши всяко нещо на своето време. Така постъпва добрият градинар: щом настъпи суша, той прекарва през градината си вадички, които поливат всички растения и зеленчуци. Навреме използва той водните сили и се радва на добри резултати.

Ученикът трябва да има стремеж да разработва силите си, да се изучава, да знае в кои области е слаб и в кои – силен. За тази цел той трябва да има един верен мащаб, с който да проверява нещата. Първото условие, което се изисква от ученика, е да има готовност да прави опити. Захване една работа, но не успява; той трябва да я започне отново – докато не получи резултат, ученикът не трябва да се отказва от започнатата работа. Напише една тема – не му харесва; нека я напише втори, трети път, докато сам я хареса. Като четете темите си, виждам как всеки проявява свои специфични чувства и способности. Същото се забелязва и в различните оратори: слушате някой оратор и виждате, че той маха с ръце, сочи с юмрук към публиката, удря на масата. Тези движения показват, че чувството на разрушение в този човек е силно развито. Казват за него, че е отличен оратор. Да, отличен оратор е, но той може да набие този, онзи, той може моментално да разруши това, което хората с години са градили. След него излиза друг оратор: той говори тихо, обръща се на една, на

друга страна, разтваря ръцете си. Щом разтваря ръцете си, това показва, че той е страхлив, умът му не е силен, не може да го управлява. Всяко движение в човека означава нещо. Който разбира езика на движенията, той може да чете по тях, да изучава хората, да изучава и себе си. Движенията не са произволни, те се дължат на известни сили в човека. Срещате един човек и виждате, че ръцете му треперят. Казвате, че този човек е неврастеник. Защо и за какво е станал неврастеник не знаете. На какво се дължи неврастенията? Всеки мозъчен център е склад на енергия. Ако силите на този център не се впрегнат на работа, от време на време стават слаби пропуквания в нервната система, които предизвикват изтичане на тази нервна енергия. Тези пропуквания, тези изтичания на нервната енергия са причина за треперене на ръцете и краката на неврастеника.

Голяма наука се крие в движенията. Красиви са движенията, когато са естествени. Излиза един проповедник на амвона и говори: „Братя християни, от всички се изисква силна, непоколебима вяра в Бога.“ Всички го слушат, но не харесват движенията му. Какво лошо има в движенията му? Той вдига, слага ръце, но пръстите му се движат така, като че пари брои. Човекът дълго време е бил търговец и не може да се откаже от навика си да брои пари. Движенията на този проповедник не са красиви, защото не са естествени, не са съответни. Търговец да брои пари – това движение е на място; проповедник да брои пари – това движение не е красиво, не е на място. Когато някой е силно възбуден и усеща, че слънчевият му възел е в неизправност, кое движение ще бъде за него естествено? Най-естественото движение за него ще бъде да тури дясната си ръка на слънчевия възел, под лъжичката, с дланта надолу, а лявата си ръка – на кръста, с дланта навън. При това положение на ръцете човек усеща успокояване на нервната система. Естествено и красиво е това движение, защото внася успокояване. Какво правят някои хора в такива случаи? Те ходят, движат се от единия до другия край на стаята, удрят, тропат, сърдят се на този, на онзи. И в резултат на тия движения, вместо успокояване, те повече се разстройват. Като постави ръката си на слънчевия възел, по този начин човек прекарва излишната мозъчна енергия през ръцете си и се успокоява. Дланта на дясната ръка е проводник на

отрицателна, примирителна енергия, а горната част на лявата ръка е проводник на положителна, възбудителна енергия; тези енергии, съединени на едно място, успокояват човека.

Следователно, щом се намерите в някакво умствено, нервно възбуждение, направете този опит, за да се успокоите. Каквато нервна възбуда и да имате, щом поставите ръцете си на слънчевия възел и концентрирате мисълта си, веднага ще настане успокояване. Слънчевият възел е в състояние да регулира мозъчната енергия. Когато кръвта не е правилно разпределена по всички части на организма, тя произвежда редица нервни възбуждения. Всички дисхармонични състояния в мозъчната система се дължат на неравномерно разпределение на кръвта в организма. На това неравномерно разпределение на кръвта се дължат много болести.

И тъй, като ученици работете съзнателно върху себе си, за да контролирате движението на кръвта си, да я разпределяте равномерно по целия организъм. Дойде ли кръвта в главата, вие трябва да бъдете будни, да я отправите главно в предната част на мозъка. Ученикът трябва да се контролира, да знае къде колко кръв да изпраща по тялото си. Когато е силно възбуден, т.е. разгневен, той трябва да изтегли излишната кръв от онези мозъчни центрове, които са причина за възбудата, и да я изпрати към ония центрове, които имат по-малко кръв. Като дойде до положение правилно да регулира силите в своя организъм, ученикът ще даде правилна насока на мисълта си. Щом мисли право, той ще чувства и ще действа правилно. Щом се разгневите, спрете се малко в размишление, за да видите какво се иска от вас: хванете палеца си и помислете за Божествения свят, с който сте свързани. Само така ще се справите със силите и теченията, които минават през вашия мозък, и ще можете да ги регулирате.

Когато се разгневите и не можете по горния начин да се успокоите, направете следния опит: турете дясната си ръка на слънчевия възел и започнете бавно, съсредоточено да броите от 1 до 10. Ако и при това положение не се успокоите, бройте от 1 до 100. Всяко число съдържа в себе си известен род сили, които се отразяват благотворно върху човека. Като изговорите или напишете числото 1, мислете за Бога и си кажете: „Има само един Бог в света, само една Мъдрост.“ Като изговорите числото 2, кажете си: „Има само една Божествена майка,

само една Любов.“ При изговаряне на числото 3, кажете си: „Има само един Син – Истината.“ Числото 4 пък представлява тия три сили, съединени в едно – те са родили човечеството. Числото 5 е свързано с човешкия ум, числото 6 – със закона на развитието, 7 е свързано със силите, които работят в човечеството, 8 представлява голямата майка на света, 9 е резултат, завършен кръг. Щом дойдете до 10, спрете малко и си задайте въпроса: „Разбирам ли нещо от тия числа?“ Ако състоянието ви не се смени и ако в ума ви не дойде някоя светла мисъл, продължете да броите от 10 нататък до 100. При всяка нова десетица ще размишлявате върху значението на числата. Каквото знаете за единицата, същото се отнася до 11, 21, 31 и т.н.; каквото знаете за двойката, същото се отнася до 22, 32 и т.н. Като броите съзнателно до 100, ще дойдете най-после до положение да разберете значението на числата и ще се свържете със силите, които работят в тях. Само така ще се успокоите. По този начин ще разберете, че не сте сами в света. Всеки от вас е свързан със същества от различни култури, които го придружават на всяка стъпка, като едни от тях му помагат, а други му пречат в развитието. Виждал съм хора, които вървят из улиците и си шепнат нещо. Някой върви и си казва: „Тъй ли?“ Значи този човек слуша разговора на съществата, които са в него, взема участие в разговора им и се присъединява към една от страните. Които не разбира това, той мисли, че този човек е полудял. Не, не е луд човекът.

Кога полудяват хората? Хората полудяват, когато в ума им се внесе мисъл, противоположна на тази, в която са убедени. Не внасяйте в ума на човека мисълта, че това, в което е убеден, не е вярно. Всяка мисъл, всяко убеждение на човека, каквото и да е, има своя основа, своя причина. Каквато мисъл и да дойде в ума ви или каквото чувство и да дойде в сърцето ви, не ги отхвърляйте. Те имат свой произход, те имат право на съществуване. Анализирайте всяка мисъл, всяко чувство, които минават през вас, и вижте защо са дошли, какво будят в самите вас. Не питайте защо се гневите, но питайте защо гневът ви е посетил. Гневът, страхът са на място, но трябва да се използват. Те са сили, които имат свое предназначение и смисъл; те са съветници на човека, които го придружават навсякъде. Ще кажете може би, че тези отрицателни чувства са подобни на лошите духове и нямат право да смущават човека. Питам защо

комарите имат право да хапят хората, а отрицателните чувства, лошите духове нямат право да ги безпокоят? Както комарите, мухите кацат по носа, по ръцете и краката на човека и го безпокоят, така и лошите духове имат право да го изкушават. Бог не се бърка в тяхната работа. Мухите, комарите, бръмбарите, както и животните имат свое велико предназначение.

Човек трябва да мисли право, да съчетава фактите, за да намери смисъла и предназначението на всичко, което Природата е създала. Седите и размишлявате върху нещо, но мисълта ви е мъглива, неясна; в това време един комар кацне на носа ви и ви ужили. Вие веднага се стреснете, раздвоите се, но мисълта ви се проясни. Друг път се разгневите, искате да си отмъстите на някого, да му направите някаква пакост; в това време муха кацне на носа ви, ухапе ви и мисълта ви веднага се раздвои. Вие се замисляте сериозно върху това, което сте решили да правите, и казвате: „Какво ще ходя да се разправам с хората, няма защо да отмъщавам, ще се издигна по-високо и оттам ще гледам на живота.“ С ухапването си мухата иска да ви обърне внимание, да се позанимавате малко и с нея. Влизате някога в гората, но сърдит, недоволен, искате да излеете яда си върху някого; обаче както вървите, спъвате се в едно дърво, падате на земята и веднага забравяте недоволството си. Значи всяко растение, всяко животно, всеки неодушевен предмет, които ви безпокоят или в които се спъвате, ви изваждат от лошите, от отрицателните състояния. По този начин те уравновесяват силите във вашия организъм. Камъкът, дървото, в които се спъвате, са предназначени да ви отстранят от злото, което сте намислили да правите. По-добре да се разгневите на камъка, отколкото да напакостите на човека.

Сега аз обяснявам тия неща като на ученици, за да размишлявате върху тях, да вървите в пътя неотклонно, без големи спънки. Така именно ще се калите да издържате на изпитанията. Големи изпитания ви чакат. Представете си, че някой от вас свърши университет и се назначи на работа при някой груб господар или началник, който по цели дни ви ругае, нагрубява, а вие трябва да търпите всичко, да не губите равновесие. Не е ли изпитание това? Воля се изисква от човека, за да издържи това изпитание. Представете си, че сте беден студент и сте принуден да си изкарвате прехраната при някоя сърдита, лоша по характер богаташка или сте чиновник при много взискателен

и педантичен началник. И тук ще имате изпитания, но ако владеете закона за трансформиране на енергиите, щом видите господарката или началника си сърдита, отдалеч още ще започнете да отправяте към тях добри мисли. Ще апелирате към тяхната доброта, към благородството на тяхната душа и ще видите, че те ще се изменят, ще бъдат добри и внимателни към вас. В случая те представляват муха, която се готви да кацне на носа да ви ухапе. С добрата си мисъл вие ще отстраните мухата от носа си. Как постъпват чиновниците спрямо своя строг началник? Като видят, че началникът влиза в тяхната стая, те си казват: „Ето сега ще ни се скара.“ И действително началникът постъпва така, както те мислят. Обаче ако всички служачи и чиновници в едно учреждение посрещнат началника си с добри мисли и с добро разположение, колкото строг и лош да е, той ще се повлияе от тази благоприятна атмосфера и ще се въздържа да се проявява зле към тях. Днес ще отстъпи, утре ще отстъпи, докато подобри отношението си към всички. Значи с мисълта си те са му въздействали добре.

И тъй, стремете се да владеете своята мозъчна енергия, да не я изразходвате напразно. Всичко живо, всичко съзнателно в Природата е в борба кой повече да вземе от тази енергия за себе си. Който има по-голям запас мозъчна енергия в себе си, той повече мисли, чувства и действа. Когато искате да ползвате от енергиите на Природата, приемайте ги направо от източника, а не опосредствено. Например, ако искате да се ползвате от слънчевата енергия, излезте вън и я приемете направо от източника ѝ, а не през стъкла, през лещи. Същият закон се отнася и до мисълта: всяка мисъл трябва да се приема направо от нейния източник.

Какво представлява мисълта? Мисълта е проява на Разумния свят. Докато дойде до човека, мисълта може да премине през няколко пункта и на всеки пункт да претърпи известно пречупване. Ето защо човек трябва да се свърже с Умствения свят, за да могат мислите да дохождат направо в неговия ум. Това значи да приеме една мисъл направо от нейния източник. За да запазят чистотата си, Божествените мисли трябва да се приемат непосредствено от техния източник. Минат ли през умовете на десетки и стотици хора, те губят вече нещо от своята чистота и сила. Ако такава мисъл попадне в ума на някой човек, той веднага се поляризира и

започва да се колебае да я изпълни или не. След известно колебание той казва: „Сега не е време за реализиране на тази мисъл, ще я отложам за по-благоприятни времена.“ Значи, когато сте готови да реализирате една мисъл, това показва, че сте я приели направо от нейния източник. Започнете ли да се колебаете да изпълните ли тази мисъл или не, това показва, че тя е минала през много среди, през много мозъци, вследствие на което е изгубила своята чистота и сила.

Същият закон трябва да се спазва и при изучаване на Свещените книги: те трябва да се изучават така, че да се свързвате с всеки пророк или апостол, за когото четете. Например, ако четете псалмите на Давид, трябва да се свържете с него. Когато се свържете с Давид, вие ще разберете какво е вложил той във всеки псалом и ще можете да се ползвате от него. Всеки псалом представлява известна формула, известен ключ, с който се отварят тайните на Природата. Казвате: „Бог е Любов“; за да може това изречение да произведе нужния ефект в душата на човека, той трябва да знае ключа, с който може да го отвори. Също така и думите *Мъдрост*, *Истина*, *Правда*, *Добродетел* имат ключове, с които се отварят. Който разполага с тия ключове, само той ще може да се ползва от енергиите, които думите съдържат в себе си.

Само онзи знае смисъла и силата на въздуха, на водата, на хляба, който се е лишавал от тях. За този човек думите *хляб*, *вода*, *въздух* са живи, пълни с енергии. Дръжте някой човек гладен и жаден десет дена, за да разбере той какво нещо представляват водата и хлябът. Всички извори, всички ручеи, всички реки и поточета оживяват в мисълта му. Като каже *вода*, той знае какво носи водата в себе си. Значи, за да разберете смисъла на водата, трябва да постите от вода поне десет дена. За да разберете смисъла на думата *Любов*, и за това има специални методи. Всяка дума, всяко понятие трябва да оживее в човека. Ако понятието *вода* не оживее в човека, той никога няма да разбере смисъла и цената на водата; ако понятието *Любов* не оживее в човека, той никога няма да разбере какво представлява Любовта.

Следователно, за да дойде до положителната наука, човек не трябва само да философства, но да прави опити, да проверява нещата, докато станат за него живи величини, а не само празни думи. Например, който разбира смисъла

и значението на водата, като каже думата *voga*, той се свързва със силите, които тя съдържа. Водата е емблема на Живота – дете мине, тя напоява. Ако мине през сухи, безводни, неплодородни места, тя ги напоява и превръща в плодородни. Христос говори за живата вода – това показва, че водата е жива сила, която трябва да извира от сърцето на човека. В Писанието е казано, че чрез сърцето човек трябва не само да чувства, но и да мисли. Следователно, за да започне човек да мисли, водата трябва да мине и през мозъка му, да го напои. Само така ще се прояви неговата мисъл.

Като ученици от всички се изисква да правите опити за концентриране на мисълта си, за развиване на самообладание. За тази цел добре е едни-други да си създавате изкуствени изпитания, за да видите как ще реагирате на тях. Представете си, че някой от вас е получил от баща си петстотин лева; като види приятелят ви къде туряте парите си, ще дойде някой ден у дома ви, ще ви издебне, ще вземе тези пари, ще ги скрие някъде и ще наблюдава какво ще правите. След това той ще върне парите. Друг приятел пък ще скрие някъде шапката или палтото ви и ще следи какво ще правите. По този начин вие ще се изучавате, ще видите доколко сте развили самообладанието в себе си. Същевременно и приятелят ви ще се поучава. Но и без изкуствени опити животът всеки ден носи изненади на човека. Колко пъти ще се намерят апаши, които в действителност ще задигнат парите, дрехите ви, без да се интересуват за вашето положение. Тъй щото, ако сами не се поставяте на такива изпити, отвън ще ви ги наложат. Има известни изпитания и страдания, които човек неизбежно трябва да мине. Който мисли, че може да мине без изпитания и страдания, той се самоизлъгва. Невъзможно е човек да мине без страдания. Като ученици вие трябва да благодарите за всяко изпитание и съзнателно да го използвате. Щом го използвате съзнателно, то ще ви повдигне. – „Ама сега ли трябваше да дойде?“ Знайте, че всяко нещо иде на своето време, всичко в Природата става точно на своето време. Казвате, че известно изпитание е дошло преждевременно. Природата твърди точно обратното – всяко изпитание иде на определеното за него време. Не съжалявайте за това, което се е случило и не се радвайте за онова, което не е дошло. Ако някое благо ви посети, радвайте се, че е дошло и разумно го използвайте. Ако очаквате едно

благо, а не го получите, не съжбявайте за него. Скръбта е посаждане на семена, Радостта е цъфтене, завързване и узряване на плода.

Защо идат страданията в Живота? За да развият ума и сърцето на човека. Защо идат радостите? За да развият ума и сърцето на човека. Радост и скръб са процеси, които вървят паралелно в Живота. Който търси само радостите, той не разбира Живота. Радостта и скръбта се сменят непрекъснато: ако днес сте радостни, гответе се утре да бъдете скръбни; ако днес сте скръбни, гответе се утре да бъдете радостни. Щом така разбирате Живота, вие ще се домогнете до известни правила и закони, които ще донесат велико благословение за вас. Не е лесно, когато човек го боли нещо, да му се каже да търпи. Някой страда от стомах, гърчи се, а вие му казвате да търпи; голямо усилие се изисква от него, за да търпи. Вместо да го съветвате да търпи, кажете му да тури ръцете си на слънчевия възел или на мястото, дето е болката, и ще видите, че след известно време положението му ще се подобри. Всяка болка се дължи на натрупване на излишна енергия на известно място по тялото. Натрупването на тази енергия предизвиква известно напрежение в нервната система. За да се махне болката, тази енергия трябва да се разрежи. Щом енергията се разрежи, кръвта почва да циркулира правилно по целия организъм и положението на болния се подобрява. Ако натрупалата се енергия не се разрежи, кръвта мъчно циркулира по тялото, вследствие на което се образува триене, търкане на тия места – болният усеща големи болки, нервно възбуждение, което лекарите наричат възпаление.

И тъй, човек трябва да пречисти кръвта си, ако иска да подобри своя Живот. Кръвта може да се пречисти главно с чисти мисли и чисти чувства. Чиста мисъл, чисти чувства уравновесяват силите на човешкия организъм. Съвременните хора са изгубили своето равновесие и трябва да го възстановят. Не е лесно човек да се справи с енергиите на своя организъм. Обаче съществуват ред методи за възстановяване на вътрешното равновесие в организма. Като метод за придобиване на това равновесие индустите препоръчват съзнателна работа за развиване на ума, сърцето и волята на човека. Когато развие тези велики сили в себе си, човек може правилно да използва енергиите в Природата. Докато дойде до това положение, той

не трябва да се лакоми за много знания – колкото повече знания придобива, толкова повече ще се обезсърчава. Днес на човека са нужни само толкова знания, колкото може да обработи и приложи. Многого знания, но необработени и неприложени, правят човека нещастен. Някой седи и размишлява върху велики въпроси, мисли, че знае много неща; по едно време той отива да слуша един велик музикант, но се връща дома си отчаян, обезсърчен, че не знае да свири. Какво трябва да правите, за да не се обезсърчавате? Слушайте само онзи музикант, който дава подтик и насърчение; четете и изучавайте философията само на онзи учен и философ, който ще ви подтикне към работа, към Истински живот.

Какво представлява обезсърчението? Допуснете, че се намирате в Лондон – съвсем чужд град за вас, английски не знаете, познати нямате, но в джоба си имате петстотин-шестстотин английски лири и на тях уповавате. По едно време бръквате в джоба си, но виждате, че парите ви липсват – веднага изпитвате ужас, отчаяние, обезсърчение, не знаете какво да правите. Не е лесно при това положение да запазите присъствие на духа си. И философ да сте, и религиозен да сте, все ще изгубите сила и кураж в живота си. Малцина могат да издържат това изпитание – те трябва да бъдат духовни хора, с високо съзнание и да кажат: „Бог дал, Бог взел.“

Сега вие искате да знаете коя е първата мисъл, родена в човешкия ум. Питам коя е първата мисъл за гладния? Мисълта за хляба. Коя е първата мисъл за жадния? Мисълта за водата. Коя е първата мисъл за онзи, който има очи? Мисълта за светлината. Коя е първата мисъл за човека, който има уши? Да възприеме звука. Коя е първата мисъл за човека, който има развито обоняние? Да възприеме аромата на цветята. Коя е първата мисъл в новороденото дете? Преди всичко, може ли да става въпрос за мисъл в новородено дете? За да отговорите на този въпрос, върнете се към своето детство и спомнете си кога за пръв път се е явила някаква мисъл у вас. От коя възраст се помните? Помните ли нещо от първата година на своето детство? Нищо не помните. Едва ще си спомните нещо от третата или четвъртата година на детството си. За да се яви мисъл в главата на човека, дълго време е трябвало да живее той като човек. Първата мисъл се роди в ума на Ева, когато

видя плода на забраненото дърво; втората мисъл се роди в ума на Адам, когато опита този плод; третата мисъл се роди в умовете на Адам и Ева, когато ги изпъдиха от Рая. Като излязоха вън от Рая, те взеха семенцата от забранения плод със себе си и започнаха да сеят и орат. Първата мисъл е предизвикана от онова чувство, което най-много е занимавало човека. Кое е това чувство? Мислете по този въпрос. Казано е, че Бог създал човека по образ и подобие свое, т.е. да мисли като Него и да владее чувствата и мислите си. Когато Бог създал Ева, първата мисъл, която Адам изказал, била следната: „Тази е плът от плътта ми и кост от костта ми.“ Каква е била първата мисъл на Адам преди появяването на жената, там Писанието мълчи. Докато Адам е бил сам в Рая, Бог вкарал всички животни при него – две по две, мъжко и женско, за да ги види и да ги наименува. От този момент в душата на Адам се родило вътрешно недоволство, че е сам, без другарка. Като видял недоволството му, Бог го приспал. Да заспи, да си почине, да разреши задачата си – тази била първата мисъл, първото желание на Адам.

Наистина, когато не може да разреши някой въпрос, човек заспива. Щом заспи, той ще разреши въпроса. Следователно, за да разрешите някой въпрос правилно, вие трябва да престанете да мислите за него. Ако искаш правилно да разрешиш известен въпрос, абсолютно престани да мислиш за него. Това значи: стани пасивен за своята безпокойна, тревожна мисъл, за да можеш да възприемеш една положителна мисъл от висшия свят. Тази мисъл ще ти помогне да разрешиш правилно своя въпрос. Този е естественият начин за разрешаване на въпросите.

Размишление

Fir-für-fen

РАЗВИТИЕ НА МОЗЪЧНИТЕ ЦЕНТРОВЕ

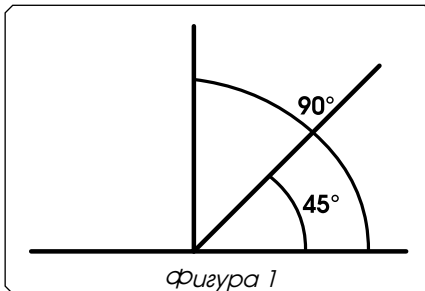
Деветнадесета лекция
28 февруари 1923 г., сряда, София

РАЗВИТИЕ НА МОЗЪЧНИТЕ ЦЕНТРОВЕ

***Fir-für-fen
Tau-bi-aumen***

Размишление

Чете се резюме на темата „Първата мисъл, родена в човешкия ум“.

За следния път пишете върху темата: *Ползата от реките, моретата и океаните.*

Често се говори за еволюция на човека, за еволюция навсичков света. Думата *еволюция* подразбира движение, развитие, което има посока

отдолу нагоре и отзад напред. Това движение се забелязва при развитието на всички живи същества. Например, като изучавате змията, ще видите, че главата ѝ е сраснала с гръбначния стълб и образува права линия без никакво отклонение. Точка А (*Фигура 1*) представлява главата на змията, която с гръбнака заедно образува правата линия АВ. Колкото по-нагоре се качвате по стълбата на животинското царство и дойдете до кучето, например, толкова по-ясно ще видите отклонение от правата линия, което се равнява на ъгъл от 45°. Лицето започва да се увеличава и да се движи отзад-напред. При това отклоняване на главата от правата линия кучето проявява вече по-висок живот от този на змията. Тежестта на мозъка в

животните е повече в задната част, вследствие на което те се движат в посока, успоредна на Земята. Когато центърът на тежестта на мозъка започне да се мести напред, с това заедно и животните започват да се изправят. Този процес се извършвал постепенно, докато се е достигнало най-после до човека. Днес виждаме, че човек е изправен, ходи на два крака, в посока перпендикулярна на Земята, с лице успоредно на гръбначния стълб. Значи ъгълът на отклонението постепенно се е увеличавал – от 45° станал на 90° и от 90° е стигнал до 180° , както е в човека. Тъй щото лицето на човека се е обърнало отзад напред под ъгъл от 180° . Това голямо отклоняване се дължи на теченията, на силите в Природата, които са минавали постепенно от едно поле в друго.

Казват за някого, че е двуличен човек. Какво означава думата двуличен? Това значи човек с две лица – едното лице е отпред, както у хората, а другото лице е отзад, както у животните. Следователно такъв човек се проявява ту като човек, ту като животно, вследствие на което не може да се разчита на него. Човек се отличава от животните, освен по теглото на главния и гръбначния си мозък, още и по формата и големината на лицето. Човек има такова чело, каквото никое друго животно няма. По големината, по формата и по развитието на мозъчните центрове отпред на челото се съди за човешката интелигентност. Човек се различава от животните не само по количеството на мозъка си, но и по качеството. Той е създаден при съвършено особени астрологически съчетания от тия, при които животните са създадени. С други думи казано, при създаването си човек е минал през специална врата, за да слезе на Земята. През процеса на развитието си ембрионът на човека е минал в утробата на майката през около четиристотин-петстотин хиляди форми по-ниски от него, докато дойде до човешката форма. Днес формата на човека е най-съвършената, в която се е проявил Животът на Земята. Над човешката форма има още много форми, през които човек в бъдеще ще минава. Засега обаче той трябва да развива своя мозък, да го приготвя за бъдещите условия. При днешното устройство на човешкия организъм тялото е подложено на големи промени. Една тежка болест е в състояние да отнеме от теглото на човека повече от двадесет-тридесет килограма, но

от теглото на мозъка – почти нищо. Най-устойчивото вещество в целия човешки организъм е това на мозъка.

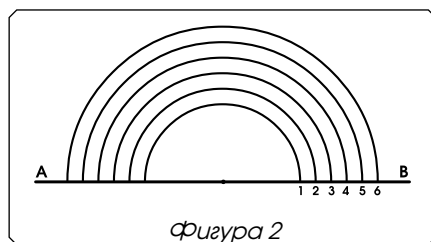
И тъй, най-ценното нещо в човешкия организъм е мозъкът. За тази цел човек трябва да владее мозъка си, т.е. да познава законите, които го управляват, за да може разумно да се ползва от неговата енергия. Мозъкът е голямо динамо на сили, на електрическа енергия, която изпраща по целия организъм. Ако знае правилно да се ползва от тази енергия, човек би могъл сам да се лекува. Вярата, надеждата, милосърдието, благоговението, както и моралните чувства в човека са положителни величини, които имат мястото си в известни центрове, в известни области на мозъка. Който знае как да се ползва от тях, той сам ще се увери в тяхното добро въздействие върху човека. Други някои чувства пък, като предпазливост и страх, са отрицателни величини. Освен положителни и отрицателни чувства, в мозъка има още много центрове, някои от които са едновременно и положителни, и отрицателни. Такива са, например, съвест, самоуважение, общителност и други.

Освен споменатите чувства и способности, в човешката глава има още много такива: разрушителност, сравнение, съвест и други. Когато човек има силно критичен ум и силно развито разрушително чувство, той се проявява в Живота като голям разрушител – каквото препятствие срещне на пътя си, той иска да го разруши, да го премахне. Човек, у когото е развит центърът на сравнението, каквито препятствия срещне в живота си, той ще ги премахне с разума си – дълго време ще мисли и след това ще действа. Когато центърът на сравнението е добре развит в човека, той съпоставя нещата, изучава ги внимателно и тогава се произнася. Щом се натъкне на две различни идеи, той започва да ги сравнява, да ги съпоставя и тогава само или и двете отхвърля или приема, или само едната от тях приема, а другата отхвърля. Когато разсъдителните способности в човека са развити, той обича да търси причините на нещата, а оттам се ориентира и върху последствията им. Силно развито чувство на предпазливост ражда в човека страх. В животинското царство страхът е закон, който регулира отношенията – там слабият се спасява с бягане; колкото краката му са по-дълги и може да бяга, толкова по-добре за него. За да се развие това чувство в

животните, това показва, че условията на живота им не са били благоприятни. Страхът в животните е страж, който ги пази от опасности, на които могат да се натъкнат. Не е добре, когато това чувство в човека се развие чрезмерно. Когато съвестта е силно развита, а разумът – слабо развит, човек става голям фанатик. Когато моралните чувства са добре развити, а разсъдителните способности слабо развити, човек пак става фанатик.

И тъй, понеже у съвременните хора мозъчните центрове не са развити хармонично, те не могат правилно да възприемат енергиите, които слизат от висшите светове, вследствие на което мислите, чувствата и действията им са неправилни. Когато моралните чувства се развиват добре, главата на човека расте нагоре и приема красива форма във вид на кубе. Когато физическите чувства – например, чувството на самозапазване се развива много, главата на човека расте на широчина. Когато обществените чувства в човека са развити чрезмерно, главата расте отзад. Ако чувството на самозапазване и обществените или тъй наречените домашни чувства са силно развити, движението е наляво, т.е. главата на човека се развива повече в лявата си страна, вследствие на което моралните чувства са слабо развити. За да се даде ход на моралните чувства, трябва да се даде насока на движението на кръвта първо нагоре, а после надясно. Който иска да развие разсъдителните способности в себе си, той трябва да мисли върху причините на нещата. Изобщо съвременната наука се сили по различни начини да развие в човека всички мозъчни центрове хармонично, за да прояви той своите дарби и способности.

Сега, като ученици работете съзнателно да регулирате чувствата си. Чувствата ви трябва да се уравновесят, да бъдат хармонични помежду си. Ако личните ви чувства са силно развити, регулирайте ги. Ако моралните чувства и разсъдителните ви способности са слабо развити, работете върху тях, за да ги засилите. Някой казва: „Срам ме е да лъжа, това не ми подхожда, лъжата уронва моето достойнство, моята чест.“ В случая този човек изхожда от своите полуморални чувства, той живее в свят, дето сам е център. Обаче, когато някой каже, че не е право да постъпва по еди-какъв си начин, безразлично дали е в негова полза или вреда, той изхожда от своите морални

чувства, от един възвишен свят.

На *Фигура 2* имате няколко полукръга, които представляват проекции на сили. Коя от тия проекции е най-голяма? Последната, т. е. шестата. Следователно, кол-

кото по-интензивна е една сила, толкова по-голяма ще бъде нейната проекция. Затова стремете се да имате широки възгледи, с голям простор. За да излезе извън физическия свят на простор, на свобода, човек трябва да държи в ума си велики, възвишени идеи. Каква по-велика идея от идеята за Бога, за Първата Причина на нещата? Който може да се свърже с Божествения свят, той ще се ползва от здравословните енергии в Природата, които повдигат и подмладяват човека. За да възприема тия енергии, човек трябва да е развил моралните си чувства. Те се намират в горната част на главата. В съвременните хора най-силно развити са личните чувства, които се намират в задната част на главата, дето всякаква култура отсъства. Ако има някаква култура, тя е от съвършено нисък уровень. Че това е така, виждаме от последната европейска война: в тази война се биха християнски народи с вяра в един и същи Бог. Войната се свърши, но и до днес още те не се примириха. На какво се дължи разногласието между християнските народи? Те имат едно религиозно верую, а различни политически вярвания и убеждения, различни интереси. Техните интереси и убеждения доминират над религиозното им верую, вследствие на което остават непримирими. Личните чувства у тях господстват над моралните. Един ден, когато силите на човека се отправят нагоре към моралния, към възвишения свят, тогава всички лични, семейни, обществени, народни и общочовешки въпроси ще се разрешат моментално.

Същият закон се отнася и към всеки човек индивидуално. Прилагайте този закон във вашия личен живот, за да видите колко лесно ще разрешавате въпросите си. Представете си, че някой ви обиди; ако обидата засегне вашите лични чувства, вие веднага ще се настроите срещу този човек и ще кажете: „Всичко мога да направя, но никога няма да му простя за обидата, която ми нанесе.“ Ако не простите, какво

ще спечелите? Друг някой пък ще се обиди на вас и няма да ви прости, трети някой ще се обиди на втория – няма да му прости и т.н. Какво ще спечелите? Нищо няма да спечелите, но ще се образува редица от обидени хора, на които личните чувства са засегнати. При това положение на нещата ще дойде някой да се хвали, че е благороден човек, че лесно прощава. Как прощава? Като плати този човек дълга си с лихвите отгоре. Това не е прощаване, така всеки прощава. Прошката не е произволен процес, тя излиза от един възвишен свят, мястото на който е в горната част на човешката глава.

Защо човек трябва да прощава? Защото всяка обида, която някой ви е нанесъл, съзнателно или несъзнателно, има за цел да ви предпази от някакво зло, което предстои да минете. Представете си, че някой върже ръцете и краката ви, а на гърба ви тури един чувал, който съдържа петстотин килограма злато; в това положение ви поставя в лодка и пуца лодката във водата. Какво ще стане с вас? Едва ще изминете десет-двадесет метра над водата и лодката ще потъне на известна дълбочина. Обаче в този момент един крадец се спуща подир лодката, бързо разрязва въжето на ръцете и краката ви, взема чувала със златото и ви тласка към повърхността на водата. Вие излизате благополучно на брега и се радвате на новия живот. Ще се сърдите ли на крадеца, задето е взел торбата със златото? Няма защо да му се сърдите – торбата със златото ще бъде неговата заплаца, понеже ви е спасил от удавяне. Това са морални разсъждения, с които трябва да си служите, когато искате да трансформирате състоянията си, да превърнете, например, обидата в благо за вашата душа. Тази е новата култура, която човечеството трябва да възприеме. Новите идеи, новите схващания дават възможност на ученика да различава своето състояние или своето разбиране от чуждото.

Каква е разликата, например, между гъсеницата и пеперудата? Гъсеницата и пеперудата се различават в начина на яденето – гъсеницата яде много и лакомо, а пеперудата – малко и скромно. Тази е причината, поради която всеки може да стъпче гъсеницата. Кой може да стъпче пеперудата? Никой. Тя има крилца, хвърка от цвят на цвят и сладък сок смуче с хоботчето си. След нея дохожда втора, трета, десета пеперуда и всички смучат от същия цвят. Значи двадесет пеперудки най-малко могат да се

нахранят от сока на един цвят, докато една гъсеница не би се нахранила и от двадесет цвята даже. Страшна, разрушителна сила е лакомството. Такова нещо представляват някои човешки желания – те са ненаситни като гъсеницата. Когато съзнае това, човек трябва да трансформира ония сили в своя организъм, които събуждат ненаситни желания в него. От сили, от енергии на гъсеница той трябва да ги превърне в енергии на пеперуда, която се задоволява със сладкия сок на цветовете. Животът на гъсеницата може да се уподоби на материалистичния живот на човека, а животът на пеперудата – на духовния му живот. В пеперудата е развит интелектът, това се вижда по нейната дрешка. Приятно е да гледа човек крилцата на пеперудата: на такава малка площ – толкова цветове, толкова шарки, правилно, хармонично съчетани и поставени на своето място.

И тъй, трябва да знаете, че в морално отношение всяка мисъл упражнява влияние върху бъдещите форми, които ще се създадат. Ето защо, каквито мисли и да дойдат в ума ви, стремете се да бъдете вътрешно спокойни. Колкото отрицателни мисли да ви посетят, не се смущавайте. Човек трябва да придобие такова самообладание, че и с игла да се боде, да не трепва, да седи тих и спокоен, като че нищо не става с него. В това отношение животът благоприятства на съвременните хора – условията им са толкова променливи, че без да иска човек ще развие самообладание. Днес срещате един богат човек, доволен от положението си, утре го виждате беден, нещастен; днес е разположен, с голям импулс за работа, утре го срещате неразположен, обезсърчен, не намира смисъл в живота. Тези смени в условията стават с цел да се изпита човек, да се познае, да види до каква степен на развитие е достигнал. Ако донякъде е придобил самообладание, той ще погледне на живота трезво, със спокойствие. Ако не е придобил самообладание, ще се уплаши, ще се откае от живота. Изкуство е, след като изгуби човек всичко, което е придобил в Живота си, да се опре на своите способности и чувства и да каже: „Щом имам ум, сърце и воля, от нищо не се боя.“ Това значи силен човек, това значи човек с убеждение.

Три души пътуват заедно и замръкват в едно непознато село, решават да похлопат на първата къща в селото, за да пренощуват там. Първият пътник хлопа. – „Кой е там?“ – „Моля,

закъснял пътник съм, отворете ми да пренощувам във вашия дом.” – „Не може, късно е вече, по това време не отваряме на никого.” Вторият пътник хлопа: „Моля, отворете ми да си почина и да пренощувам при вас.” – „Не може, не приемаме непознати пътници.” Третият пътник хлопа: „Моля, отворете да се подслоним във вашия дом.” Те веднага излизат и приемат гостите. Защо не отвориха на първите двама, а на последния отвориха? За да си обясните причините на това явление, ще ви приведа следния пример: трима души пътуват и настигат една празна кола. Първият пътник се обръща към коларя с думите: „Слушай, аз съм беден човек, мога ли да се кача в колата ти да си почина малко?” – „Не може.” Вторият моли коларя за същото нещо, но и той получава отказ. Третият пътник изважда от джоба си един наполеон*, показва го на коларя и го пита: „Можеш ли да ни качиш на колата си?” – „Мога, качете се.” Кое е накарало коларя да вземе пътниците на колата си? Златната монета. Такова нещо се е съдържало в гласа и хлопането на третия пътник, за да се съгласят селяните да му отворят и да го приемат в дома си. Следователно има разлика в хлопането, има разлика в говора и думите на хората. Затова е казано в пословицата: „Блага дума желязна врата отваря.”

Ще ви приведа още един пример, за да разберете какво представлява благата дума, да видите нейната сила: трима души вземат инструментите си и тръгват на път. Единият носи гайда, вторият – тъпан, а третият – цигулка. Късно вечерта стигат в едно село и спират пред къщата на един богаташ. Първият пътник изважда гайдата си и започва да свири; господарят се събужда от сън, чува пищенето на гайдата и веднага изпраща слугите си да изпъдят този гайдарджия. След малко тъпанджията започва да удря своя тъпан, мисли, че ще му отворят; слугите излизат вън, започват да го пъдят, като му казват, че господарят иска спокойствие, не му се слуша нито гайда, нито тъпан. Най-после третият пътник изважда цигулката си и започва да свири тихо, нежно; богатият господар става от леглото, вслушва се и започва да се облича. Свиренето продължава, той отива към прозореца, отваря го и вижда, че един цигулар – млад момък свири. Той веднага заповядва на слугите си да поканят

* Наполеон – френска златна монета с образа на Наполеон I или на Наполеон III (бел. ред.)

цигуларя горе да им посвири. В това време жената, децата стават, обличат се и влизат в стаята да слушат младия цигулар. Значи в дадения случай цигулката е благата дума, която отваря сърцата на хората и влиза в дома им на гости. Докато човек прилага в живота си своите груби чувства и наклонности, той всякога ще бъде пъден – никоя врата няма да му се отвори. Приложи ли нежните звуци на своята цигулка, т.е. приложи ли моралните си чувства в своя живот, всяка врата ще му се отвори, всеки дом ще го приеме с думите: „Добре дошъл!“

Следователно, докато човек не знае кога с какви чувства и способности да си служи, той всякога ще страда. Страданията на съвременните хора се дължат на излишна енергия в техния организъм, с която не могат да се справят. Енергията им не е еднакво разпределена по всички техни удове, вследствие на което някои органи, някои центрове страдат от излишък, а други – от недоимък. Същото се забелязва и в мозъчните центрове: някои мозъчни центрове са силно активни вследствие на събралата се в тях излишна енергия; достатъчно е най-слабото докосване до един от тези центрове, за да се произведе взрив. У някои хора се събира излишна енергия в центровете при ушите: щом се предизвика нахлуване на кръв в тия центрове, те веднага избухват. За такива хора се препоръчва мотика – да копаят, да изпратят част от тази енергия в земята. Като срещнете такъв човек, или трябва да го отбегнете, или да бъдете много внимателни с него. Много методи има за трансформиране на енергиите в човешкия организъм. Като ученици вие ще изучавате тези методи и ще ги прилагате. Представете си, че сте прекарвали голямо нещастие и се отчаеете от живота, искате да се самоубиете, да се хвърлите от някоя висока канара – това е състояние, което се дължи на някаква кармическа причина. Не бързайте, не се отчайвайте, но мислете защо идват в ума ви такива мрачни мисли и потърсете начин да смените състоянието си.

Един млад момък се отчаял от живота и решил да се самоубие. Качил се на една висока канара и решил да се хвърли от тази височина да се убие. Докато решавал този въпрос, дожаляло му за живота, за младостта му и започнал да плаче. Защо плаче? Много просто, това състояние не е негово, той преживява състоянието на някой умрял, когото в миналото някога е бутнал от такава канара и го убил. Духът

на умрелия иска да му отмъсти, да го застави той сам да се хвърли от канарата, за да умре по същия начин като него. Като знае това, младият момък трябва да се обърне мислено към духа на заминалия и да му каже: „Слушай, братко, не ме заставяй да извърша такава голяма грешка, от която нито ти, нито аз ще се ползваме. Ето аз имам тяло, което давам и на твое разположение – влез в мене да живеем и работим заедно. В моето тяло могат да влязат много души, да образуваме едно голямо съдружие и всички да работим в името на една обща, велика идея, която ще ни повдигне, ще осмисли живота ни.“

И тъй, не избягвайте страданията, не избягвайте мрачните мисли, но се учете от тях. Няма по-приятно нещо от това човек да се справи със своите мрачни и отрицателни състояния. Няма по-велико нещо от това човек да се справи със своите мъчности и страдания и да гледа на Живота с Радост. Така са прекарвали живота си старите християни – те са страдали и славели Бога. Каквито страдания и да минете, вие трябва да запазите своето достойнство като човек, като ученик. Отвън можете да бъдете слуга, да изпълнявате най-долна служба, но отвътре да бъдете господар. Мнозина външно заемат положението на господари, а вътрешно са слуги. За предпочитане е човек външно да бъде слуга, а вътрешно – господар.

Сега всички хора трябва да работят върху себе си, за да се справят със своя песимизъм. Техният песимизъм е подобен на детските състояния. Някое момиченце играе с куклата си, по едно време куклата пада на земята и крачето ѝ се счупва; момиченцето започва да плаче неутешимо. Щом поправят крачето на куклата, тъгата на момиченцето изчезва. Някое момченце играе с кончето си, но кончето пада на земята и се счупва, момченцето започва да плаче, изпада в песимизъм. Щом му купят ново конче, песимизмът изчезва. Такъв е песимизмът и на съвременните хора. Не, човек трябва да се анализира, да изследва дълбочината на своите чувства. Каквито и да са чувствата му, той трябва да ги трансформира, да не се поддава на тяхното течение. Какво страшно има в това, че някой изгубил сто хиляди лева? Както ги е изгубил, така ще ги намери. Ще кажат, че се е отчаял и щял да се самоубие. Ако за сто хиляди лева човек е готов да се самоубие, той не разбира Живота. Животът с нищо не се откупва. Който си позволява да се противи на Живота, той ще бъде изхвърлен навън в бездната, за да прецени

какво представлява самият Живот.

Един млад момък отишъл в чужбина да си търси прехраната. Тук потърсил работа, там потърсил, но никъде не могъл да намери – два-три дена гладувал, нямал пари за хляб. В това време минал покрай една турска гостилница, от която се разнасяли миризми на вкусни ястия. Това силно подразнило апетита му, той дълбоко въздъхнал и си казал: „Защо Господ ме остави в това положение? Той не мисли за мене.“ Силно обезсърчен, той отминал гостилницата и продължил пътя си. В това време нещо отвътре му пошепнало: „Погледни надолу!“ Той погледнал надолу и видял на земята половин лев. Бързо взел парите и отишъл в гостилницата да се нахрани. Като се успокоил, благодарил на Господа, че не го оставил да умре от глад. От този момент обаче работите му тръгнали напред.

Човек трябва да се кали в Живота. Изпитанията имат предвид да калят човека, да го заставят да учи, да работи, да разбере дълбокия смисъл на Живота. Като работи върху себе си, той ще развие моралните си чувства, в които няма никаква апатия, никакво обезсърчение. Докато се обезсърчавате, вие сте на физическия свят, вие живеете в своите лични чувства. Щом се обезсърчите, четете живота на великите хора, за да видите през какви големи изпитания са минали. Ако не ви се работи, изучавайте Толстой, той дава подтик към труд. Каквото и да правите, от всички се изисква усилия, труд и работа. Когато се обезсърчите и не ви се живее, ето какво трябва да направите: излезте вън и наблюдавайте небето, свържете се с онзи свят над вас и помислете за Разумните същества, които работят неуморно върху вас, без никакво възнаграждение и благодарност от ваша страна. Излизайте вечер вън да наблюдавате звездите, Луната, за да видите колко е велик светът и какво ви предстои да изучавате. Ако нощта е мрачна, бурна, идете на близката до вас планина – там да изпитате величието на Природата. Правете различни опити, различни упражнения, за да трансформирате състоянията си. Целта на опитите, на упражненията е да ви поставят в положение да изживеете нещо по-силно от вашето обезсърчение. Какво по-силно, по-велико от това да се свържете с Живата Природа, с разумния свят, с Бога! Вие трябва да бъдете смели, решителни, да понасяте трудностите в Живота. Като лекува хората от техните

обезсърчения, Природата ги поставя пред големи изненади: на сън или в будно състояние тя често им устройва такива засади, че те забравят и отчаяние, и обезсърчение и са готови да живеят при най-мъчни условия. Някой намислил да напакости на своя близен, обаче вечерта сънува, че неприятели го гонят и измъчват, той се бори, бяга, едва се спасява. Като стане сутринта, окончателно изменя решението си да отмъщава, да пакости на ближния си – той е станал мек, внимателен, пази се да не увреди някого. Като разбере цената на Живота, той влиза в правия път, в пътя на Доброто.

Упражнение. Представете си мислено следната картина: в лунна светла нощ се качвате на висок планински връх. Като стигнете върха, ще намерите една висока канара, ще седнете върху нея и ще почнете да размишлявате, да наблюдавате небето. Както седите, по небето се явяват малки облачета, които постепенно растат, стават големи черни облаци и покриват целия хоризонт пред вас – не се вижда вече Луната, не се виждат никакви звезди. Седите неподвижно на канарата, силно концентрирани в мисълта си, и в това време далеч някъде виждате на хоризонта малка светлинка. Небето се отваря, облаците се разсейват, зората се пуква и след малко Слънцето подава своята пурпурна златна главица. Упражнението трябва да трае всичко пет минути.

**Fir-für-fen
Tau-bi-aumen**

ПЕДАГОГИЧЕСКА ЛЕКЦИЯ

Двадесета лекция
7 март 1923 г., сряда, София

ПЕДАГОГИЧЕСКА ЛЕКЦИЯ

*Fir-für-fen
Tau-bi-aumen*

Размишление

Чете се темата „Ползата от реките, моретата и океаните“.

За следния път пишете върху темата: *Произход на огъня.*

Като ученици вие не спазвате най-елементарното правило, а именно: каквото чуете в класа, да не го изнасяте навън, докато не го обработите, докато не стане ваше. В това отношение вие издишате, както издиша пукната стомна или пукнатата реторта на химика. Какво ще стане с водата, която наливате в пукната стомна? Ще изтече навън. Какво ще стане с опита на химика, който е турил известни елементи в пукната реторта? Ако никаква експлозия не стане, най-малко опитът ще излезе несполучлив. Когато градинарят сее семена в градината си, той ги заравя отгоре с пръст и не ги пипа, докато не израснат. Никой не знае какви семена е посял и къде ги е посял. Достатъчно е едно дете да знае това, за да изрови семената от земята и да ги унищожи. Следователно, когато Учителят посажда семена в ума и сърцето на ученика си, последният трябва грижливо да ги пази, да не би деца да дойдат отвън и да ги изровят. Изровят ли семената му, ученикът ще се усъмни в Учителя си, ще изгуби доверието си в него.

И тъй, пазете следното правило: не се съмнявайте в Бога, не се съмнявайте в Учителя си! Който се съмнява в Учителя си, той не е ученик. Най-страшното нещо за ученика е да се усъмни в Учителя си. Щом се усъмни в Бога, в Учителя си, всичко с него е свършено. Ако не познавате Учителя си, защо отивате при Него да се учите? Щом отидете да се учите при някой Учител, вие непременно трябва да му вярвате. Досега в анализите на

окултната история няма нито едно изключение, когато ученик да се е усъмнил в Учителя си, и да не е пострадал. Ако законът е строг към ученика, още по-строг ще бъде към Учителя: ако Учителят престъпи най-малкия Божествен закон, и с Него всичко е свършено. Строг е Божественият закон. Невъзможно е ученик да бъде поставен на място, което не заслужава – мястото на всеки ученик е строго определено. В Божествения свят мястото на ученика е строго определена величина, която не се мени. Ако учениците се съмняват в Учителя си, този учител живее в света на сенките, а не в Реалността. Много такива учители има в света, но тези учители ограбват учениците си и нищо не им дават.

Един такъв учител отишъл във Франция между аристократите и започнал да им говори за окултната наука, за силите, които се крият в нея. Един ден той решил да покаже на учениците си на практика силата на окултния ученик. Той им казал, че за опита, който ще направи, е нужно злато и скъпоценни камъни. Аристократите веднага се отзовали в услуга на своя учител: донесли му скъпоценни огърлици, пръстени с хубави диаманти. Опитът се заключавал в следното: учителят ще вземе със себе си скъпоценните камъни и златото и със силата на мисълта си ще използва силата на скъпоценните камъни и златото и когато експресът минава, ще го спре. Всички аристократи излезли в определения ден на гарата, когато експресът минавал, за да видят как учителят им ще прояви силата си. Като минал експресът, учителят успял да се хвърли в него и изчезнал заедно с него. Учениците му обаче никога повече не го видели – заедно със скъпоценните камъни и огърлици и учителят изчезнал. Това не е учител, нито учителстване.

Не е учител този, който дава само физически знания на учениците си. Ученикът сам може да добие физически знания. Как? Чрез опити. Ако иска да рисува, ученикът ще вземе платно, четки, бои и ще започне да се упражнява. Като се упражнява известно време, той ще придобие изкуството да рисува. Истински Учител е онзи, който дава знания на учениците си и за трите свята – физически, Духовен и Божествен. Художеството спада към физическия свят, защото четките, боите, платното, картината могат да се видят, да се пипат. Когато ученикът е работил дълго време в областта на художеството, най-после

той се отегчава от него, иска да мине в друга област, в друг свят. Понеже знае да свири на цигулка, той взема цигулката и почва да свири, да се упражнява. В случая цигулката може да се пипа, звукът ѝ обаче се чува, но не може да се пипа. Значи в музиката вече се явява един духовен елемент, вследствие на което тя има отношение към Духовния свят, към областта на чувствата. След като свири известно време, ученикът има желание да промени работата си, да влезе в друг свят – в света на съзерцанието, на уединението, на молитвата. Чрез молитвата той навлиза в Божествения свят. Молитвата нито се пипа, нито се чува, за молитвата може само да се мисли. Като прекара известно време в молитвено състояние, ученикът отново се заема с някаква работа на физическия свят. После минава пак в Духовния и в Божествения свят. За да не се отегчи в работата си, ученикът трябва често да я сменя, да минава от физическа в духовна, от духовна – в Божествена. Той не трябва дълго време да се задържа на една и съща работа. Кое пречи на ученика, като работи физически, едновременно с това да чувства и да мисли?

И тъй, за да не се съмнявате в Учителя си, първо трябва да го опитате на физическия свят, после – в Духовния и най-после – в Божествения. Щом го изпитате в трите свята, тогава идете при него да се учите. Учителят трябва да има три дипломи, от които да се вижда, че е свършил университет или поне гимназия на физическия свят, той трябва да е свършил прогимназия в Духовния свят и основно училище или забавачница в Божествения свят – истинският Учител непременно трябва да има тези три дипломи. Ако и при това положение ученикът се съмнява в Учителя си, грешката е в самия него. Този ученик е взел крива насока на мисълта си и каквото и да чуе от Учителя си, няма да се ползва. За да се освободи от съмнението, ученикът трябва да се научи да тъкува, да превежда нещата. Преводът трябва да бъде трояк – от физическо гледище, от духовно гледище и от Божествено гледище. Когато прави сполучливи преводи, ученикът никога не може да се съмнява в Учителя си. Щом не се съмнява, той ще се развива правилно.

Сега аз искам да ви освободя от заблужденията, в които често изпадате. Разсъждавайте добре, за да се освободите от заблужденията си и да не страдате. Срещате един ваш

познат, който минава покрай вас и не ви поглежда; казвате: „Защо този човек е свил толкова веждите и очите си, какво иска да каже с това, защо се сърди?“ За да разберете причината за поведението на вашия познат, преди всичко вие трябва да помислите малко върху произхода на веждите. Оттам пък ще си обясните кога човек свива очите и веждите си. Когато гледа право в Слънцето, човек инстинктивно затваря малко очите си, свива веждите си, за да може по този начин да регулира светлината. Значи със свиването на очите и веждите си човек приема по-малко светлина. Слънчевата светлина е силна и когато човек гледа право в Слънцето, окото така се приспособява, че приема по-малко светлина. Оттук можем да извадим заключение, че веждите са създадени за предпазване на очите от голяма светлина, от силни външни впечатления. Човек свива веждите и очите си, когато преживява нещо силно, някакво голямо нещастие или голяма изненада. Значи човек свива веждите и очите си при големи мъчности в Живота. Той върви, свил вежди и очи, никого не вижда, а вие казвате, че специално вас не иска да види. Не, това е криво заключение. Този човек ни най-малко не е недоволен от вас, друга е причината, задето той свива веждите и очите си.

Следователно като ученици вие трябва да изучавате движенията, да знаете техния първичен произход. Като наблюдавате хората, ще видите, че едни от тях свиват едната или другата вежда, едното или другото око. Други пък правят различни движения на устата, като изкривяват някога дясната страна, друг път лявата. После ще забележите, че някога долната устна на човека увисва, а някога става повдигане на горната устна. Като изучавате тия движения, ще видите, че всяко движение отговаря на мислите и чувствата, които занимават човека в даден случай. С движенията на устните си човек изразява презрение, радост, скръб, доволство, недоволство, обезсърчение и т.н. Когато кажат на някого, че няма да успее в работите си, веднага долната му устна увисва. Щом се насърчи, усмихва се и долната му устна се повдига малко. Изобщо всички движения в човека са свързани с неговия вътрешен живот. Както явленията в Природата имат свое обяснение, така и движенията на човека имат своя причина, свой далечен произход. Ако малките задачи не можете да решавате, как ще решавате големите? Изпитите,

които учениците минават, не са нищо друго освен проверка на знанията им. Учителят може да даде на учениците си задачи от събиране, изваждане, умножение и деление, той може да им даде задача от просто тройно правило и сложно тройно правило или да решават уравнения с едно и няколко неизвестни; най-после той може да им даде задачи от висша математика. Каквито и задачи да решават учениците, това са задачи, които имат отношение към Реалния живот, към живота на Истината. Когато говорите Истината, вие трябва да я изнасяте така, както математикът решава задачите – точно, последователно, без никакво изопачаване на данните, на дадените величини. Затова от ученика се изисква чист, неизопачен ум. Ученикът може да изнесе Истината каквато е в действителност, само ако я обича. Няма по-велико нещо за човека от това да обича Истината.

Защо трябва да обичате Истината? Казано е в Писанието: „Истината ще ви направи свободни.“ Щом имате нужната Свобода, вие ще можете да учите, да придобивате знания. Истинското Знание почива на точно определени данни. Там няма никакъв фалш, в Знанието няма никакво подозрение. Подозрението показва невежеството на човека, подозрението показва още, че в ума, сърцето и волята на човека има нещо болезнено. И наистина, докато стомахът на човека е здрав, човек е господар на стомаха си; щом стомахът се разстрои, той става господар на човека, той му заповядва да яде или да не яде. Той казва на човека: „Днес няма да ядеш нищо!“ Домашните му започват да го увещават: „Хапни си поне малко варено житце.“ – „Не, стомахът ми заповядва нищо да не ям.“ Ако кракът ви е здрав, вие ще му заповядвате; ако е болен, той ще ви заповядва. От крака ви зависи можете ли да отидете на разходка или не можете. Ако мислите добре, вие ще заповядвате на ума си; ако не мислите добре, умът ще ви заповядва. Ако сте добри, вие ще заповядвате на сърцето си; ако не сте добри, сърцето ще ви заповядва.

Следователно, когато някой каже, че не признава никакъв учител, това показва, че той е болен човек. Докато умът слуша Духа, човек е здрав и може да учи. В който момент умът се откаже да слуша Духа, казваме, че човек е заболял. Духът в човека е Учителят, а умът – ученикът. Тъй щото, когато ученикът се откаже да слуша учителя си, той е заболял и трябва да се лекува. Щом умът на ученика заболяе, едновременно с това

заболяват сърцето и волята му и той започва да изопачава Истината, започва да си служи с неверни факти.

Обичайте Истината и не се съблазнявайте в малките работи. Чистото при всички условия е чисто, нечистото при всички условия е нечисто; Доброто при всички условия е Добро, злото при всички условия е зло; Истината при всички условия е Истина, лъжата при всички условия е лъжа. Това са неща, абсолютно определени. За да се докаже дали даден факт е абсолютно верен, той трябва да се изпита в трите свята – физическия, Духовния и Божествения. На същото основание, за да се каже, че едно качество или една характерна черта в човека е действителна, тя трябва да има признаци на три места – на главата, на лицето и на ръката. Ако този признак е на трите места, отношението е 3:3, значи това качество е абсолютно вярно. Ако признакът съществува на две места, а на третото отсъства, имате отношението 2:3; ако признакът е само на едно място, отношението е 1:3. В последните два случая нямате Абсолютна Истина, но относителна. Следователно, когато водите заключение за известни факти, вие трябва да знаете какво е отношението между величините, които ги определят – дали е 3:3, 2:3, или 1:3. Ако от отношението 1:3 извадите същото заключение, каквото от 3:3, вие ще имате криво заключение. За да не водите криви заключения, всяко явление трябва да се разглежда едновременно в трите свята. Ако това явление е станало и в трите свята така, както сте мислили, заключението ви за него ще бъде абсолютно вярно.

Често вие се произнасяте за хората, казвате, че някой човек е добър, а друг – лош. Някога сравнявате добри хора и казвате, че единият е по-добър от другия. Ако разбирате смисъла, който е вложен във всяка буква или във всяка дума, вие ще можете да четете по тях. Като напишете или изговорите думата *добър*, трябва да се спрете върху буквата *д*, с която започва думата *добър*. Тази буква означава узрял плод. Значи добрият човек съдържа в себе си един узрял плод. Кажете ли обаче *по-добър*, тук вече имате процес, работа – за да стане по-добър, човек трябва да работи. Казвате, че един човек е богат, а друг – по-богат. По-богатият е в процес на работа, а в богатия има нещо завършено, някакъв резултат. Това, което казах за добрия човек, е само теоретично знание. За вас е

важно да познаете добрия човек на практика, да видите какво произвежда той върху вас. Истински добрият човек оказва влияние в три направления – върху тялото, върху сърцето и върху ума на човека. Ако добрият човек се приближава при някой болен, последният оздравява. Ако се приближи при човек, на когото сърцето е смутено, той веднага го успокоява, внася в сърцето му Мир; ако се приближи при човек, на когото умът е помрачен и не може право да мисли, той внася в ума му Светлина. Обаче, ако добрият човек действа само върху тялото на болния, той е една трета добър; ако действа върху тялото и сърцето на човека, той е две трети добър и най-после ако действа върху тялото, върху сърцето и върху ума на човека, той е три трети добър. Това е закон.

Приложете този закон и върху учителя си, за да познаете дали е добър или не. Ако с приближаването си към учителя си здравето ви се възстанови, сърцето ви се успокои и умът ви се просвети, той е истински добър, той е Учителят. Това е диагноза, това е окултна дефиниция за определяне качествата на добрия човек. В тази дефиниция няма никакво изключение. Всякога ли трябва да изпитвате въздействието на добрия човек? Изпитвайте го, за да видите, че той е като Слънцето. Както Слънцето дава своята светлина и топлина на всички и всякога, така и добрият човек всякога и към всички проявява своите качества. Колкото по-отворен е човек към него, толкова повече може да получи.

Какво знаят съвременните хора за Слънцето? Те казват, че Слънцето е светещо тяло, с висока температура, със сложен състав и се намира на голямо разстояние от Земята. Много неща знаят те за Слънцето, но едно не знаят: те не подозират даже, че това Слънце е отражение на Божественото слънце, т.е. на Божието око, което вижда всичко, подканя всички на работа – едни събужда, на други дава импулс за работа, трети призовава към Живот. На дървото казва: „Ти ще растеш нагоре, ще работиш усърдно.“ Щом получи тази заповед, този импулс, дървото започва да работи. Като срещне паяка, казва му: „Ти ще предеш своята паяжина.“ Като даде своите разпореждания, Слънцето започва да се изкачва нависоко, отдето следи кой как върши работата си. Когато се отегчат от работа, всички живи същества започват да търсят начини как да се скрият от

Божие то око – щом искат да се скрият от Бога, от Слънцето, веднага спускат облаците. Следователно облаците са пердето на мързеливите, на непослушните хора, които искат да скрият делата си от зоркото око на Великия. Той погледне отук, погледне оттам – нищо не се вижда. Тогава изпраща вятъра да разкъса тия пердета. Като дойде вятърът, като задуха, зафучи, веднага вдига завесите и пита съществата, които са се скрили под тях: „Какво правите тука, защо се криете?“

Често и учениците правят същото: като се намерят пред някаква мъчнотия, която не искат да разрешат, спуснат едно перде пред себе си – никой да не вижда какво правят. Докато мислят, че никой не ги вижда, вятърът духне, разсее облака в съзнанието им, надникне вътре и каже: „Защо седите без работа, излезте всички вън! Каквото ви е заповядано, изпълнете го. Ако не свършите зададената работа, ще изсъхнете.“ Закон е: когато Божественото съзнание дойде в света, то не оставя живо същество без работа – дето намери същества, които живеят със заблудението, че не могат да работят, че са в тъмнина, в безсилие и невежество, веднага изпраща вятъра на Живота, който в миг разпръсва облаците на заблуденията и казва: „Всички на работа!“

И тъй, ако искате да бъдете ученици, първото нещо, което се изисква от вас, е да имате Абсолютна вяра в Учителя си. Каквото и да прави Учителят, ученикът не трябва да се съмнява. Ако ученикът се усъмни в Учителя си, той ще се усъмни и в себе си. Учителят не е нищо друго, освен висшето, т.е. Божественото начало в ученика. Вие можете да заместите това начало и с друга величина, можете да го наречете Бог, Природа, свръхсъзнание и т.н. Каквото име дадете на това начало, вие не трябва да се съмнявате в него. Щом се усъмните, всичко изгубвате – и Бог, и Учител, и съзнание. Тогава Учителят става за вас някакъв външен субект, без смисъл, без значение. Това не е ученик, това не е ученичество. То е все едно да нарисувате като малкото дете една карикатура на дъската и да мислите, че сте нарисували някакъв паун. Никакъв паун не е това – драскулките на детето не са рисунки на художника. Съмненията и заблуденията на ученика не са идеи на ученичеството.

Следователно като ученици вие трябва да прилагате Истината в живота си. Кажете ли нещо невярно, то ще спре

прогреса, развитието ви. Ученикът трябва да си служи с точно определени величини. Окултната наука не търпи двусмислени, неопределени величини. Там всичко е строго определено и на място. В който и свят да погледнете, навсякъде е така. Че съществуват илюзии, заблуждения, лъжи, двусмислености, това са човешки изобретения, резултат на отклонения от великия закон на Живота. Резултат на тия отклонения са болестите и противоречията: хората боледуват, защото са нарушили закона на Истината. Който иска да изправи живота си, да възстанови здравето си, той трябва да възлюби Истината. Той трябва да се стреми към нея, да я познае, да я обикне. Ако не прилага Истината, човек неизбежно ще прилага лъжата. Днес лъжата господства в света. Защо? Защото тя е полюс на Истината. Дето Истината отсъства, там лъжата присъства. Когато Адам сгреши, той се скри от лицето на Бога, тури си перде да не го види Бог. Господ го запитва: „Адаме, къде си?“ – „Тук съм, Господи, но съм гол, не мога да се покажа.“ Адам излъга Господа. Първоначално той не беше гол, но оголя след като сгреши, след като пристъпи Божията заповед. Той не призна грешката си, но си послужи с лъжата. Следователно, когато лъже, човек оголява. Такова е положението и на ученика, когато си служи с лъжата.

Това, което сега говоря, се отнася до учениците. Който е ученик, той трябва да говори Истината. На ученика не се позволява да лъже. Ако си послужи с най-малката лъжа, въпросът с него е свършен. Който не е ученик, той не е отговорен дали е казал една лъжа или не. Ученикът обаче по никой начин не трябва да си служи с лъжата. Няма по-велико нещо от това да бъдеш ученик! Красиво е името *ученик*! Сега и вие сте ученици, но само на физическия свят. Значи вие сте само една трета ученици. За да станете истински ученици, трябва да минете през ученичеството на Духовния свят, а оттам – през ученичеството на Божествения свят. Щом минете през ученичеството на трите свята, вие ставате ученици в абсолютния смисъл на думата. Значи вие трябва да минете от видимото, т.е. от физическия свят, към невидимото – към безграничния свят, към Бога. Вие не можете да разберете Божествения свят, докато не разберете физическия и Духовния.

И тъй, стремете се към Истината. Проверявайте фактите

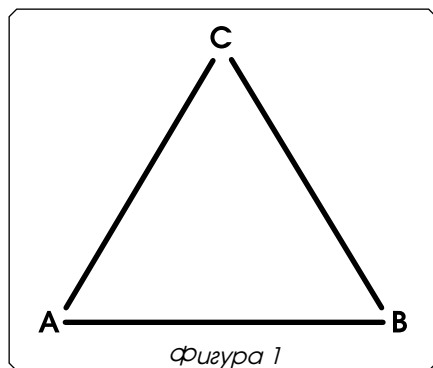
– щом се усъмните в нещо, проверете вярно ли е това нещо или не. Докато не дойдете до Истината, нищо не приемайте в себе си. Само Истината е в състояние да ви повдигне, да ви направи свободни. Каквото се случи в живота ви, използвайте го за каляване, спокойно приемайте нещата. Представете си, че сте ученик в някое училище и ви поставят на изпит всички ученици да се изредят пред вас и да ви заплюят. Какво ще бъде вашето положение? Ще се върнете дома си огорчен, обиден и втори път няма да се явите между съучениците си. Защо няма да отидете на училище? Защото ви оплюли. Вярно ли е, че са ви оплюли? Представете си, че имам един голям, добре излъскан диамант; нося диаманта на себе си и се радвам, разговарям се с него; той има съзнание за своя блясък, разбира, че е ценен. На пътя ме срещат диваци, които са готови веднага да вземат диаманта ми. Като зная това, отдалеч още вземам малко кал и намазвам диаманта отгоре, за да не лъщи, да не го видят диваците, защото ще го откраднат. Като не разбира защо съм го нацапал, диамантът започва да протестира, да се оплаква от положението си, че е нацапан. Аз мълча и нищо не му казвам. Щом мине опасността, вземам чиста вода, измивам го и той пак светне. Като дойде друга опасност, пак го нацапвам; щом мине опасността, пак го измивам.

Следователно, който гледа съзнателно на нещата, той знае, че Бог е мъдър, отдалеч предвижда опасностите за душите и ги предпазва. Той е силен, знае как да чисти душите от калта, която се намира на повърхността им. Като знаете това, не се съмнявайте в Бога. Той е допуснал зло, но в Него няма абсолютно никакво зло. Злото е човешко изобретение, а не на Бога. Не приписвайте зло и погрешките си на Бога, но молете се Той да трансформира зло в Добро, да изправите погрешките си. – Ама нямало правда в света. Защо няма правда? Защото еди-кой си имал къща, бил богат, а вие нямате къща, нямате пари. Питам как използва къщата си този богат човек? Влязъл ли е един беден вътре, дал ли е подслон на някой странник? Ако всичко това не е сторил, може ли този човек да се нарече богат? Той е богат външно, обаче вътрешно е беден. Какво по-голямо богатство искате от мозъка и от сърцето, които Бог ви е дал? Мозъкът ви е среда, през която минават светли и възвишени мисли, а сърцето – олтар, огнище, на което се изработват благородни чувства. Задавали ли сте си въпроса

свети ли свещта на вашия ум и гори ли свещеният огън на вашето сърце? Всеки трябва да си отговори на тия въпроси.

Ако искате да си отговорите на тия въпроси, нужна ви е една положителна наука, която да познава законите на Великата Природа. Затова трябва да имате здраво тяло, клетките на което да бъдат в Абсолютна хармония – всички да работят едновременно и да спират едновременно. Също така трябва да има Абсолютна хармония между чувствата и мислите ви. Тръгнете ли на разходка, клетките на краката, на мозъка, на мускулите ви трябва да се радват, да вземат участие в разходката. Само при това положение вие ще можете да се радвате и в трите свята – физически, Духовен и Божествен. Ще ходите и ще се радвате. Ще седнете на свежата трева да си хапнете, да пиинете малко гореща водича – това е физическата страна на разходката; после ще си попеете – това е духовната страна на разходката и най-после ще се вгълбите в себе си, ще благодарите на Бога за благата, които сте получили – това е Божествената страна на разходката.

Следователно всяко нещо, което вършите, трябва да минава през трите свята. На човешки език казано, всяко нещо се реализира, когато вземат участие мисълта, чувствата и постъпките ви. – „Ама няма ли по-лесен път?“ В окултната наука няма лесни пътища. Там има само един път – той е свещеният път на Абсолютната Истина. Този път се изразява с правата AB , в която точките A и B представляват два велики принципа, две велики начала – принцип на мекото A и принцип на твърдото B , принцип на сърцето и принцип на ума, принцип на жената и принцип на мъжа – женски и мъжки принципи, принцип на душата и принцип на Духа. Значи пътят на Истината е правият път. Движението на правата AB се извършва само в Божествения свят. На физическия свят обаче това е невъзможно – тук полюсите A и B вземат направление нагоре (*Фигура 1*), докато се пресекат. Пресечната точка C представлява техния стремеж към Истината. Истината е посоката, към която се отправят всички енергии на човека, вследствие на което тя осмисля Живота. Значи Любовта A и Мъдростта B в човека образуват правата AB на неговия Живот, които едновременно се отправят към C – към Истината. Този е пътят, по който трябва да вървите. Не е въпрос само да изправяте погрешките си.

Като мислите, чувствате и действате правилно, само по себе си ще изправите погрешките си.

Тази вечер ви държах една педагогическа лекция, дадох ви няколко правила, необходими при постъпването във всяко училище: и в забавачница, и в отделения, и в прогимназия, и в гимназия, даже и в университет. С тези правила ще свършите живота

си на Земята. Като влезете в онзи свят, там ще ви дадат други правила. Обаче без първите правила крачка не можете да направите напред. Ако влезете в света, там има други правила, но те ще обезсмислят живота ви. Вън от Истината Животът няма смисъл. Тя дава подтик, импулс на човека за работа. Тя внася в сърцето и душата на човека Радост и Веселие, а в ума – Светлина и Знания. Като има тия неща, той се чувства свободен. Затова е казано в Писанието: „Истината ще ви направи свободни.“

В стремежа на човека към Истината участват два главни фактора – Любовта и Мъдростта. Няма по-велико нещо от това да обичате Истината и да знаете как да се стремите към нея. Любовта ще ви смекчи, а Мъдростта ще ви засили, ще уякнете. Ако ви се даде много Любов, ще се разкашкате; ако ви се даде много Мъдрост, ще се втвърдите. За да не става това, вие трябва да отправите тези енергии към Истината, която ще ви покаже вътрешния смисъл на Живота. При това положение на нещата енергиите ви правилно ще се трансформират, в резултат на което силите на вашия организъм ще функционират правилно. Тази деятелност ще внесе у вас Радост и Веселие. Така само ще се радвате на работата, която сте извършили през деня, и с трепет ще очаквате работата на утрешния ден.

Сега аз имах желание да внеса във вас свещен трепет към Любовта, Мъдростта и Истината, за да работите съзнателно с тях. Този подтик ще ви помогне да се справите с обезсърчението, което е един от вашите спътници. Отсега нататък ви предстои сериозна работа. Вие още не сте работили

както трябва. А за работата, която ви предстои, се изисква непреодолим стремеж към Истината. Който от вас използва тази лекция, той ще бъде радостен и весел, ще има Божието благословение.

Божието благословение да бъде с вас!

Размишление

СИЛАТА НА СВЕТЛИНАТА И ТЪМНИНАТА

Двадесет и първа лекция
14 март 1923 г., сряда, София

СИЛАТА НА СВЕТИНАТА И ТЪМНИНАТА

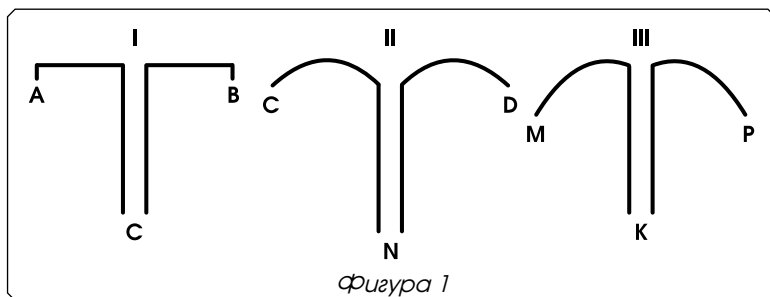
**Поздрав: Само светлият
път на Мъдростта води към
Истината.**

Размишление

Чете се резюме на темата „Ползата от реките, моретата и океаните“.

За бъдеще ще ви дам следната задача: ще вземате по две лекции от миналогодишните, ще вадите писмено резюмета и ще ги четете в клас. Двама ученика по желание ще се ангажират с тези две лекции. Същевременно ще повтаряте и упражненията, дадени в лекциите. Ако срещнете нещо, което не разбирате, тук ще го допълним. Лекциите трябва да се заучават добре, да се прилагат, за да дадат нужния резултат. Ако ученикът не е готов, той не може да се ползва от Природата. Това е особено необходимо за окултния ученик. Мозъкът на ученика трябва да бъде разработен, добре сформирани, за да влезе във връзка със силите на Природата, да се ползва от тях. Ако не работи върху себе си, той няма да се ползва от знанията, които му се дават в Школата.

Допуснете, че пътувате вечер с един ваш приятел; той ви дава една ябълка, но в тъмнината не виждате каква е тя – здрава или гнила. Захапвате ябълката, но веднага усещате, че е гнила и бързо я изплювате навън. Следователно, каквото гнилата ябълка представлява за вас, такова нещо са вашите нечисти мисли и желания за Невидимия свят. Достатъчно е да проектирате една такава мисъл или едно такова чувство в Невидимия свят, за да го изплюят веднага навън. Ето защо, за да се ползвате от силите на Природата, от Знанието, което ви се дава, от вас се иска Абсолютна чистота на сърцето. Който разбира какво значи Чистота на сърцето, той ще се ползва; който не разбира, той

ще бъде поставен на изпит сам да преживее нечистотата на своето сърце и да се изчисти. Всичко, което се дава и изисква от окултния ученик, е на място, тук нищо не е произволно. Мнозина считат окултизма, окултната наука за нещо опасно. Не, окултната наука осмисля Живота, дава подтик, импулс към Знания, тя показва на ученика пътя към Истината, тя го учи как да се ползва от енергиите на Природата и как да трансформира своите енергии.

На *фигура 1* са представени три схеми, които показват различните прояви или движения на енергиите в Природата. Първата схема представлява уравновесени енергии на ума, на сърцето и на волята. Човек, у когото тези енергии са уравновесени, се отличава с голяма разсъдителност – преди да пристъпи към някаква работа или преди да каже нещо, той всичко обмисля добре и тогава пристъпва към работа. Втората схема представлява енергиите на млад човек или на дете, за които всичко, що лъщи, е злато – те гледат на нещата оптимистически, мислят, че всичко цъфти. Третата схема представлява енергиите на възрастния, на стария човек. Ако наблюдавате едно старо дърво и един стар човек, ще видите, че те си приличат: клоните на старото дърво са увиснали надолу, както енергиите в стария човек. Старото дърво и старият човек се намират повече под влиянието на земните сили, отколкото под влиянието на слънчевите. Казват за старото дърво и за стария човек, че са изгубили своята пластичност и пъргавина, вследствие на което се навеждат надолу. От разбиранията, от идеите на човека зависи дали ще бъде млад, или стар, т.е. дали енергиите в неговия организъм ще бъдат възходящи или низходящи. Че е така, виждате от случайте в живота: срещате млад, 20-годишен човек, на когото

физическите енергии са възходящи, но духовните му енергии са низходящи – той мисли, чувства и действа като 80-годишен човек. Този човек ще ви говори само за смърт, за отрицателни неща в живота. Енергиите на този човек вземат посока към Земята; казват за него, че преждевременно е остарял. И обратно: срещате стар човек, но с възвишени идеи, с висок идеал; той не се прегърбва като стария, но върви изправен и бодър. Защо? Идеите му го привличат към Слънцето.

Следователно в Природата съществуват главно два вида енергии: низходящи, наречени енергии на тъмнината в Живота (*Схема III*), и възходящи, т.е. енергии на Светлината (*Схема II*). *Схема I* представлява кръстосани енергии на Светлината и на тъмнината. Дето тези енергии се уравновесяват, там започва разумният Живот. В този Живот има светли и тъмни места, върхове и долини, вследствие на което се явяват сенки. Сенките са предметите, които човек трябва да изучава.

Как се познава кога човек живее в Светлината и кога – в тъмнината? За да отговоря на този въпрос, ще си послужа със следното обяснение. Във втората схема са представени възходящите енергии на Природата, т.е. – животът на Светлината. Най-високата точка на Слънцето е зенитът – тогава слънчевите лъчи са най-силни и падат точно перпендикулярно към Земята. Ако в този момент човек погледне към Слънцето, очите му не биха могли да издържат тази светлина – те веднага ще се свият, ще вземат елипсовидна форма. Едновременно с очите той ще свие и веждите си. Който го погледне, ще каже, че този човек е много сериозен. Значи сериозният човек живее в Светлината, в деня на Живота. Наистина, който е роден през деня, когато Слънцето силно грее, той има продълговати очи, не много отворени. Ако този човек влезе в тъмна стая, той ще напрегне очите си, ще ги отвори, за да различи предметите. Оттук казваме, че всеки който е роден вечер, той е с големи отворени очи. Всички хора, които живеят в тъмнина, имат широко отворени очи и вдигнати нагоре вежди. Когато искат да кажат на човека да бъде внимателен, съветват го да отваря очите си на четири. Това е пословица, на която липсва нещо, не е съвсем пълна. Човек трябва да отваря очите си на четири, но вечер, когато е тъмно; през деня няма защо да отваря очите си на четири. Следователно тази пословица се отнася до хора, които живеят в нощта. Ако човек живее дълго време в тъмнина, очите му постепенно започват да изпъкват

навън. Хора, на които очите са силно отворени и изпъкнали, са много груби. Студът, градът, снегът, сланата се дължат на тъмните сили в Природата. Омразата, завистта, злобата – изобщо всички отрицателни чувства се дължат пак на тъмните сили в Природата. Ако очите на някой човек са изпъкнали, но елипсовидни, не много отворени, това показва, че той е роден в тъмнина, но има желание да влезе в Светлината. Той разбира грубостта си, но се въздържа, стреми се да прояви своята мекота. Някои хора са родени в тъмнина, но живеят в Светлина, работят за своето смекчаване; други пък са родени в Светлина, но живеят в тъмнина, работят с грубите сили на Природата.

Като знаете това, пазете се да не смените състоянието си – да изпаднете от силите на Светлината в силите на тъмнината. Щом се натъкнете на тъмните сили, започнете да работите да ги превърнете в положителни, в сили на Светлината. Това значи да уравновесите силите на своя организъм. Пазете се от тъмнината, без да се страхувате от нея. Силите на тъмнината са необходими за растенето – всички живи същества растат, събират енергия и почиват все в тъмнина. За да се развива вашата мисъл, вие непременно трябва да се движите между силите на тъмнината и Светлината – първите ще оформят мисълта, а вторите ще дават сила и движение на тази мисъл да се реализира. Тъмните сили са свързани с черните лъчи на Светлината, а светлите сили са свързани с белите лъчи на Светлината.

Сега, дръжте в ума си идеята, че Природните закони не са произволни. Те са разумни и строго определени. Има закони на необходимостта, но има закони и на Свободата. И едните, и другите са разумни, вследствие на което вие трябва да се съобразявате с тях. Задачата на окултната наука е да посочи на ученика методи как да се справя с природните сили и закони. Щом сте дошли на Земята, ще имате страдания, изпитания, нещастия, с които трябва да се справяте разумно. Не е въпрос да се обезсърчавате или отчайвате, обезсърчението нищо не допринася. Радвайте се, че ви се дава Светлина да разбирате нещата и да знаете как да разрешавате мъчнотиите си. Ако нямате тази Светлина, мъчнотиите щяха да ви завлекат. Като ученици вие ще можете разумно да ликвидирате с кармата си. Кармата на човека представлява сбор от сили на тъмнината, които вие трябва да разсеете. Когато се справи с кармата си,

човек ще живее в закона на дихармата.

Що е дихарма? Дихармата е Благодатта Божия, за която Христос казва: „Всички ще бъдете спасени по благодат.“ Дихармата е сбор от светли сили, тя представлява Светлината в Живота. Вие сте ковачи, творци на съдбата си – желязото е в ръцете ви, огънат е пред вас. Какво ви остава тогава? Нищо друго, освен да вземете желязото, да го турите в огъня и внимателно да го обръщате от една страна на друга, да изкарате нещо от него. Какво ще изкарате от нагорещеното желязо? Каквото пожелаете – и гвоздеи, и ключове, и брави на врати, и рала, и мотики. Като работите с нагорещеното желязо, трябва да внимавате. Внимание се иска от вас! Ако сте внимателни и разумни, добре ще ликвидирате с кармата си и ще влезете в дихармата. Ако не сте внимателни и разумни, кармата ще ви завлече.

Сега вие сте дошли до една област, наречена *област на забавите*. Ако останете повече време в тази област, съществата, които живеят там, ще спрат развитието ви. Те са същества, изостанали в еволюцията си, те са същества без никакъв морал, без никаква култура. Когато видят, те започват да го хвалят, да казват, че е герой, талантлив човек – ще му разправят различни легенди, предания, докато го оплетат. Щом го оплетат, ще го оставят сам да се разправя. Като се намери между тях, той ще изпадне в положението на петела, за който се говори в баснята „Петел и лисица“. Един петел намерил парче сирене на земята и се качил на едно дърво – там да го яде. В това време една лисица зърнала петела и започнала да мисли как да вземе сиренето от устата му. Да се качи на дървото при него – не може. Тогава тя отишла под дървото и започнала да се разговаря с петела: „Петльо, чудно красива птица си! Като гледам перата ти, тъй хубаво нашарени, като гледам гребена ти, червен, месест, като корона на главата ти, чудя се кой те създаде толкова красив, толкова гиздав и напет. Не съм срещала друга птица тъй красива като теб. Пък и пойна птица си, гласът ти – цяла музика. Щастлива съм, ако би ми запял, да чуя гласа ти.“ Поласкан от думите на лисицата петелът отворил уста и закукуригал. Сиренето паднало на земята. Това лисицата и чакала – тя се спуснала към сиренето, сграбчила го и избягала.

Сега и на вас казвам: не се поддавайте на ласки и похвали, защото като петела ще изкукуригате и ще изпуснете

сиренето от устата си. В случая сиренето представлява условията, необходими за вашето развитие. Може да не изгубите всички условия, но колкото и да изгубите, след това трябва да чакате известно време отново да дойдат същите благоприятни условия. Благоприятните условия идат периодически. Окултната наука дава ред математически формули, чрез които могат да се правят изчисления, да се определи в коя година, кой месец, кой ден и кой час през деня ще дойдат благоприятни условия за всеки човек отделно. Тези условия ще се изразят във вид на възходяща енергия с определена интензивност и бързина на движение. Тази енергия ще повдигне човека и ще му даде тласък нагоре. Това се определя и от благоприятните съчетания на планетите. Като ученици вие трябва да изучавате тия неща, вътрешно да познавате кога какво ще дойде и да сте готови добрите условия да използвате за добро, а с лошите – да се справяте разумно. Дойде някой отвън или вътре във вас и казва: „Не стой на това място!“ – „Защо?“ – „Не стой на това място, нищо повече! Това място е опасно.“ – „Докажи, че е опасно.“ Как ще се докаже? Ако не слушаш, ще го опиташ. Ти си седнал на един камък в средата на една суха река, свириш си спокойно и за нищо не искаш да знаеш. Обаче на планината вали силен дъжд, който постепенно слиза надолу. От полите на планината започват да слизат големи порои и в скоро време реката приижда, залива околността. Докато успееш да избягаш, водата ще те отнесе и завлече по течението си. – „Сега вярваш ли на думите ми?“

Следователно ще знаете, че такива опасни места съществуват и в областта на окултизма. И там има сухи реки, които могат да придойдат от големите порои. Като знаете това, ще бъдете послушни. Щом ви се каже да напуснете мястото, на което седите, да престанете да свирите и да отидете на някое безопасно място, не питайте защо и за какво, нито чакайте да ви се доказва. Веднъж влезли в Школата, вие трябва да изучавате окултните сили, да се борите, да вземете надмощие над тях. Някои от тия сили са като лисицата: когато някой започне да ви хвали, ще знаете, че сиренето ви ще отиде. Изслушайте го внимателно, но не бързайте да си показвате гласа като петела. Кажете: „Сега съм зает, имам малко работа. Като свърша работата си, тогава ще ви попея.“ Спокойно изяжете сиренето си и тогава кукуригайте.

Не бързайте да кукуригате, не бързайте да покажете гласа си. Ако първо изядете сиренето, а после кукуригате, работите ви ще вървят добре.

Сега, от всички се изисква послушание. Послушанието е първото качество на окултния ученик. Той трябва да проявява послушание към разумните закони и сили в Природата. Послушанието е условие за ученика да уяква. То усилва вярата му във великите закони на Природата, чрез които Бог работи. Като знаете това, всичко правете в името Божие, за да се ползвате и вие, и ближните ви от Неговото благословение. Ученикът трябва да работи съзнателно, да придобие съвършенство, към което се стреми. Всеки може да бъде съвършен. Казано е в Писанието: „Бъдете съвършени, както е съвършен Отец ваш, който е на небеса.“ Когато придобиете съвършенство, тогава само ще разберете какво нещо е Любовта, Мъдростта и Истината. Който не е съвършен, той не може да разбере какво представляват Любовта, Мъдростта и Истината. Ако искате да станете съвършени, вие трябва да се подчините на великия Божи закон. Щом придобиете съвършенство, ще разберете думите, вложени в поздрава, който тази вечер дадох: „Само светлият път на Мъдростта води към Истината“.

Работа, учене се изисква от всички. Съзнателно изучавайте своите прояви и действия. Изучавайте почерка си, за да видите в какви форми изявяват своите енергии. Като пишат, някои започват добре, свършват зле: в началото буквите им са едри, а колкото отиват накрая, стават все по-дребни. Такива хора в началото са силни, а накрая отслабват; на тях не може да се разчита. Буквите трябва да бъдат по възможност по-елипсоидни, но не еднообразни. Всяка форма на буквите трябва да отговаря на енергиите в човека. Щом има съответствие между формата на буквите и енергиите на човека, той сам е доволен от себе си и от своя почерк. Почеркът трябва да е четлив, да не става нужда други да го разчитат. Като ученици на окултна Школа вие трябва да имате красив почерк. Ако почеркът ви не е обработен, ще се упражнявате в писане всеки ден от десет до тридесет минути. Ако на младини почеркът ви не е красив, и на старини ще остане такъв. Трябва да знаете, че почеркът се отразява върху характера на човека. Работете съзнателно върху себе си, за да бъдете добри ученици.

БЯЛА И ЧЕРНА СВЕТИНА

Двадесет и втора лекция
21 март 1923 г., сряда, София

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

БЯЛА И ЧЕРНА СВЕТИНА

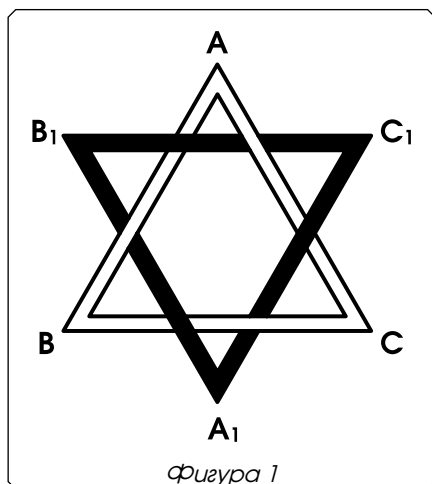
***Само светлият път
на Мъдростта води
към Истината.***

Размишление

Четоха се резюмета на първа и втора лекция от първата година.

В резюмираните лекции се говори за страха. Коя е причината за страха? Тъмнината. Когато някое дете остане само в тъмна стая, то започва да се страхува. На какво се дължи тъмнината? Или какъв е произходът на тъмнината? Дето светлината отсъства, там тъмнината присъства. Когато имате едно кръгло, непрозрачно тяло и го осветявате, едната страна на това тяло ще бъде светла, а другата – тъмна. Който отдалеч погледне това тяло, той ще види само светлата му част, а тъмната няма да види. Това показва ли, че тъмната част не съществува? Ако тъмнината, т.е. тъмната, неогрята част на едно тяло не се вижда, това се дължи на факта, че светлината не е проникнала през него. Оттук излиза, че тъмнината не съществува. Така ли е всъщност? В Природата тъмнината съществува като сила. Тази сила се проявява във вид на лъчи, които, за отличие от светлинните лъчи, ние наричаме лъчи на тъмнината. Когато лъчите на Светлината не се проявяват, тогава настъпват лъчите на тъмнината. Тия лъчи произвеждат в човека свиване, състияване на материята, вследствие на което в него се пораждат ред отрицателни чувства, като омраза, завист, злоба, лукавство, лицемерие и т.н.

Следователно всички грехове на хората се дължат на лъчите на тъмнината или на тъй наречените *черни лъчи* в Природата. Човек греши, когато попадне под влиянието на черните лъчи. Който попадне под влиянието на тези лъчи, той носи вече техните признаци. Както лъчите на Светлината или белите лъчи имат свои

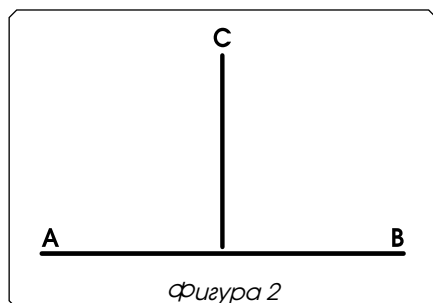
специфични белези, така и черните лъчи имат свои специфични белези. Едните и другите лъчи взаимно се преплитат, като образуват два триъгълника: единият – с върха нагоре, а другият – с върха надолу. Белите лъчи имат възходящо направление, а черните – низходящо (*фигура 1*). Белите лъчи образуват триъгълника ABC , а черните – триъгълника $A_1B_1C_1$. Тези триъгълници представляват същевременно спектри на бялата и на черната Светлина. Спектърът на белите лъчи

съгражда, твори, той носи Живот в себе си; спектърът на черните лъчи разрушава, унищожава, той носи смърт в себе си. По това именно окултистите различават белите от черните лъчи.

Много може да се говори за черните лъчи, но те не трябва да се пипат, защото са опасни. С тях могат да се занимават само силните, мъдрите и добрите хора. Колкото по-малко се говори за злото, толкова по-добре. Като окултни ученици вие трябва да говорите за положителните неща в Живота, а не за отрицателните. Когато умът, сърцето и волята ви укрепнат, тогава можете да изучавате спектъра на черните лъчи. Грешникът познава тъмнината, няма защо специално да я изучава. Той гледа на нещата особено: каквото види, иска да го обсеби, да го задържи за себе си. Ето защо, ако по някакъв начин попаднете в областта на черните лъчи, вие веднага трябва да реагирате срещу тях, да не се оставяте да ви погълнат.

Как може човек да реагира на черните лъчи? За да реагира на тия лъчи, той трябва да измени посоката на своето движение. Допуснете, че две живи същества A и B се движат по един и същ път, като образуват правата линия AB . Тази линия представлява посоката или пътят, по който черните лъчи се движат. Щом попаднете на този път, веднага трябва да вземете направление нагоре по перпендикуляра C , за да се освободите

от тяхното влияние. Това значи човек да реагира на влиянието на черните лъчи. Човек трябва да се движи по перпендикуляра *C*, но когато има смисъл. Тогава има защо да изменя посоката на своето движение. Например, четете философските идеи на някой философ, който е образувал пътя *AB*; дойде някой при вас и започва да оспорва тия идеи. Вие веднага излизате срещу него и започвате да защитавате възгледите на този философ – вие излизате от правата *AB* и вземате положението *C*. Ваши ли са идеите, които защитавате? Това са чужди идеи, които сте отхранили в себе си като кукувичи яйца и се борите за тях. Обаче вие не знаете дали тези идеи са прави. Ако не са прави, скоро ще напуснете положението *C* на перпендикуляра и ще слезете пак по правата линия *AB*. За всеки даден случай човек трябва да знае коя идея е негова и коя – чужда.

Съвременните хора защитават идеята, че Бог съществува в света, без да се запитват тяхна ли е тази идея или им е наложена отвън. Те са слушали за Бога от майка си, от баща си, от проповедници, но тази идея не е тяхна, тя не е изникнала от дълбочината на тяхната душа. И затова, както днес поддържат идеята

за съществуването на Бога, така утре могат да я отрекат. Докато тази идея им е наложена отвън те се намират в положението *C* на перпендикуляра. Имат ли те Любов към Бога, познават ли Го, реално същество ли е Той за тях? Ако Бог е някаква Реалност за тях, какво е отношението им към Него? Ако хората имаха отношение към Бога, първата им проява щеше да бъде Любовта. Значи Любовта е първото отношение, първата допирна точка с Абсолютната реалност, т.е. с Безграничното, Вечното начало на Живота. Втората допирна точка е Мъдростта, а третата – Истината. Когато човек намери тези три допирни точки в себе си, той се самоопределя по отношение на Абсолютната реалност като мислеща душа.

И тъй, щом намерите първата допирна точка до Великото начало, вие придобивате Живот, движение; щом намерите

втората допирна точка, вие придобивате Светлина и Знание – условия за развиване на вашия ум; щом намерите третата допирна точка, вие придобивате Свободата си – първото условие за развиване на волята. Който няма Истината в себе си, той е човек без воля; който няма Мъдростта в себе си, той е човек без ум; който няма Любовта в себе си, той е човек без сърце, без Живот. Значи изгуби ли Любовта си, човек е изложен на смърт; изгуби ли Мъдростта си, човек е изложен на оглувяване – той постепенно слиза в ада, в живота на сенките; който изгуби Истината, той става играчка и посмешище на хората. Тъй щото, само онзи може да каже, че познава Бога, който при първото си докосване до Него е придобил Живота, при второто си докосване е придобил Знание и Светлина, а при третото си докосване е придобил Свобода, която дава направление и импулс на волята.

Животът почива върху тия три положения. Който не вярва, той трябва да излезе да се състезава с оня, който е опитал и преживял тия неща. Мъртвият отрича Живота; турям ръката си върху главата му и той оживява. Питам го: „Вярваш ли сега в Живота?“ – „Вярвам.“ Глупавият отрича Знанието и Мъдростта; турям ръката си върху главата му и той поумнява. – „Вярваш ли сега в Мъдростта?“ – „Вярвам.“ Срещам най-после онзи, който е станал посмешище на хората; турям ръката си върху главата му и волята в него се проявява, започва да го стимулира към дейност. – „Вярваш ли сега в Истината?“ – „Вярвам.“ Какви по-силни доказателства от тия могат да се дадат? Едно време гарги грачеха около вас, като около мъртви трупове, но откак Любовта положи ръката си върху вашите глави, всички гарги се разбягаха. Сега вие имате в себе си Живот, Светлина и Свобода – това са силите, с които окултната наука работи и разрешава въпросите. Тя не води от причини към следствия и от следствия към причини, но води от причини към причини и от следствия към следствия. Запита ли ме някой дали съществува Бог, или не, няма защо да му доказвам това на теория, но турям ръката си на главата му – ако придобие Живот в себе си, въпросът е разрешен.

Сега, да дойдем до съзнанието, до Първичния живот. Щом дойдем до този Живот, ние ще защитаваме всичко онова, което е първично. Някои философи вземат копирани идеи,

вследствие на което техните теории водят към заблуждения. Ние защитаваме само такива идеи, които имат Божествен произход, защото носят нещо ценно за нашето съзнание. Такова нещо представлява триъгълникът *ABC*, с който изразяваме белите лъчи на Светлината. Този триъгълник трябва да оживее у вас, да се свържете с него. Ако това не стане, вие ще имате само картина на този триъгълник, която ще бъде изключително теория, но не нещо изпитано и преживяно.

Какво ще кажете, например, за успоредните линии? Какво означават успоредните линии? Те означават посока на движение между две разумни същества. Значи, когато две разумни същества се движат, те всякога образуват помежду си две успоредни линии – това показва, че те се разбират. Най-малкото отклонение от този път показва, че в отношенията им е настанала някаква дисхармония. Казвате: „Не трябва ли хората да се приближават помежду си?“ Да се приближиш към някого, подразбира приближаване към целта, която той преследва, а не приближаване по разстояние. Да се приближават хората към целта, която преследват, подразбира примиряване на противоречията в техния живот. Да се приближават по разстояние, това значи да се натъкват на нови противоречия. Вижте на какви грамадни разстояния се намират слънчевите системи една от друга. За да не стане сблъскване между една и друга слънчева система, Природата ги е поставила на такива разстояния, че всяка система да се движи свободно в своя път. На същото основание и човешкият Дух е свободен, смел и решителен, докато има на разположение голямо пространство, в което може да се развива. Почне ли това пространство да се стеснява, духът започва да губи своята смелост и решителност.

Мнозина говорят за близост между хората; те трябва да разберат какво значи близост в прав смисъл на думата. Между хората може да съществува само идейна близост по закона на Любовта, Мъдростта и Истината. Всяка близост, вън от тези три закона, създава най-големите противоречия и нещастия за хората. Нещастията на съвременните хора се дължат на грешката, която Космическият човек е направил в миналото: той е изкривил своя път, нарушил е правите отношения между Бога и себе си. Днес трябва да дойдат нови учени, нови философи и поети, за да научат хората да живеят право, да ги

върнат в правия път. Правият път е пътят към Бога. Ще кажете, че вие обичате само едного. Ако под думата *едного* разбирате Единния, Безграничния, идеята ви е права, понеже Той включва в себе си всички същества. – „Обичаш ли и мене?“ Щом някой ви зададе този въпрос, той вече внася злото в себе си. Защото веднъж обикнали Единния, вие не можете да не обичате всички, понеже Той съдържа в себе си всички части. Той е Цялото, а всички останали същества са Неговите части. Пазете се да не изпаднете в положението на ония, които за обект на любовта си вземат само една част и забравят Цялото. Майката казва: „Обичам само детето си“, дъщерята казва: „Обичам само баща си и майка си“, друг някой казва: „Обичам само приятеля си.“ Какво прави Природата в такива случаи? Тя взема детето на майката, взема бащата и майката на дъщерята, взема приятеля на някого и по този начин ги заставя да мислят, да разберат, че са на крив път. Те могат да обичат частите, но първо трябва да обичат Цялото, което включва в себе си всички части.

Питам какво придава човек с Любовта си? Какво придавате вие на онзи, когото обичате? Когато Слънцето обича дърветата, то им дава импулс да растат, да цъфтят и плод да връзват. Какво дава човек на човека, като го обича? Кара го да се движи, да пада, да става. Каква любов е тази, която кара човек да пада и става? Това не е Любов. Любов, която разваля човека, не е истинска, не е Божествена Любов. Ще каже някой, че ви обича, и ще гледа как да вземе нещо от вас – днес ще вземе хиляда лева, утре ще вземе хиляда лева, докато цял ви заложи. Това не е Любов. Ако обичаш приятеля си, кажи: „В името на своя приятел аз обичам всички живи същества без разлика.“ Това е свещено правило. Кажеш ли, че не обичаш всички, ти отваряш в себе си врата за злото, врата за твоето падане.

Като ви давам това свещено правило, аз ви предупреждавам да не се подхлъзвате, да не изпадате в погрешки. Ако сте попаднали вече в някаква погрешка, гледайте да я изправите. Всякога помнете: човек може да обича само Едного, само Бога; дойдете ли до хората, вие трябва да обичате всички. Нека това правило стане за вас закон, а не само идея. Правете ред опити и упражнения в лицето на Бога да обичате всички и в лицето на едного да обичате пак всички. Наблюдавайте се и вижте каква е разликата, когато обичате Бога и когато обичате само

един човек. В първия случай ще усетите необикновена пълнота и разширение по ум, по сърце и ще почувствате Бога в себе си тъй близък и познат, като че сте Го виждали. Във втория случай, макар вашият любим човек да е пред лицето ви, вие ще се почувствате празни, като че никога не сте го виждали. В Божествената книга, в широката Природа той едва ли би представлявал малка запетая в някое предложение*.

Правете дълбоки психологически наблюдения върху себе си, за да придобиете нужното смирение, да се съзнаете като малки запетая във великата книга на Живота. — „Как, запетая да съм? Аз съм Син Божий.“ — Имаш ли синовни отношения към Бога? Всеки сам трябва да си зададе този въпрос. При това той трябва да знае кой син е по брой — първи, втори, трети, четвърти, десети и т.н. Има първороден Син на Бога, има и последнороден. Българите наричат последното дете в семейството изтърсак. Следователно човек трябва да знае какво място заема във великата книга на Живота, да има ясна представа за своето положение.

Сега, тия идеи са необходими за обновяването на вашето сърце и на вашия ум, за опресняване на вашите схващания. Без тези идеи вие съвсем ще издребнеете. Кога издребнява човек? Когато няма храна, с която да се храни. Идете в село и вижте какво значи издребняване. Виждате една квачка с петнадесет-двадесет малки пиленца — всички пиленца обикалят около майка си, намират си храна. Най-малкото от тях, което последно се е излюпило, все не може да се добере до храната — тъкмо види едно зрънце и се запъти към него, другите пиленца го изпреварват и то остава на последен план. Като не може да се храни достатъчно, това пиленце остава най-слабо, най-немошно, едва крета. Другите стават едри, силни, а то се движи между тях като чуждо пиленце. Всяко пиленце гледа добре да се нахрани, без да мисли за своето братче, че е гладно, слабичко. Кой как погледне на него, смее се, че е много дребничко, много издребняло. Същото нещо става и в класовете между учениците. Всеки ученик иска да се развие, да стане голям, велик и не мисли за брата си, че едва крета, че не може да си намери храна. За всяко живо същество Природата е предвидила специфичен дял. Следователно всеки има право

* Предложение (рус-) — изречение (бел. ред.)

само на своя дял, но не и на дела на брата си. Никой няма право да спъва себе си, никой няма право да спъва и другите. Който се опита да спъне брат си, и него ще спънат – все ще се намери някой по-силен от него, който да го спъне.

Едно се иска от вас: никакво лицемерие, абсолютно никаква лъжа! При всяка своя мисъл, при всяко чувство и действие давайте си отчет какви са отношенията ви към Бога, към ближния ви и към себе си. Правете вътрешен анализ на всичко, което минава през вас. Този анализ е нужен за самите вас, а не за другите. Що се отнася до Съществата, които следят кармата на човека, те не се интересуват от вашия анализ. Те само следят всички ваши външни и вътрешни прояви и отбелязват, пишат сегашния и бъдещия ви живот. Сегашният и миналият ви живот определят вашия бъдещ живот. Тия същества са много строги, те не пропускат нищо от вашия живот. Те изваждат лентата на миналите ви животи, развиват я и в най-малки подробности преглеждат формите, през които сте минали. Те следят вашите прояви и определят условията на бъдещия ви живот. Сега е време на ликвидация с кармата. Казвате: „Как, аз да призная греховете и престъпленията си! Не съм съгласен с това.“ Не, ще признаеш всички свои погрешки и грехове, ще се изповядаш и така ще ликвидираш с кармата си. Ако днес не искаш да ликвидираш, утре, в бъдещия живот, ще сториш това. За предпочитане е обаче още днес да ликвидираш – по-добре днес, отколкото утре. По-добре сами да се съдите, сами да изправите погрешката си, отколкото други да ви съдят и да изправят погрешката ви. Щом съзнаете погрешката си, веднага я изправете. Само при тези условия благородното и възвишеното у вас ще може да се прояви.

Сега, вие искате да поставите здрава основа на вашия Живот и върху нея да градите. Какъв градеж е този, в който камъните са песъчливи, гредите – изгнили, гвоздеите – ръждясали? Никакъв градеж не е това. Няма да мине много време и вие ще бъдете затиснати под вашата къща. Значи основата на вашата къща трябва да бъде от здрав и солиден материал. Не се самозалъгвайте да мислите, че не е важно какъв материал ще имате, но важно е материал да имате. Не е така, при съграждането на вашия живот не е толкова важно количеството на необходимия материал, колкото неговото качество. Като

направи някаква погрешка, някой казва: „Няма нищо, ще мине.“ Да, лесно е да се каже така, но понякога погрешката не минава, лесно не се изправя.

Често децата си правят различни смешки, забавляват се. Те вземат един конец и на него нанизват няколко царевични зърна; като видят някоя кокошка, те подхвърлят конца към нея, дават ѝ да си хапне царевица. Кокошката се хвърля към царевицата, клъвне я, но не може да я глътне. Децата държат конца в ръката си и играят с кокошката. Тя пак подскочи да клъвне зрънцето, но не може да го глътне – чуди се кокошката защо не може да глътне царевицата. И на вас казвам: преди да клъвнете зрънцето, погледнете първо не е ли нанизано на конец. Ако е нанизано на конец, не трябва да го гълтате. Глътнете ли го, ще се намерите в положението на кокошката – ще скачате, ще гълтате, но нищо няма да придобиете.

Сега, като ученици трябва да бъдете внимателни, да използвате знанието, което ви се дава. Това знание е необходимо, за да решавате правилно задачите и мъчнотиите на своя живот. Мъчнотиите, изпитанията ще ви се дадат, но правилно трябва да ги решавате. Така трябва да ги решавате, че да бъдете за пример на обкръжаващите. Хората от света трябва да видят в лицето на всеки едного от вас образец на човек без лицемерие и лъжа, човек на дела, а не на думи. Веднъж влезли в Школата, вашата задача е да се справите с кармата си, да се освободите от всички свои кармични връзки, правилно да се развържете.

Ако погледнете на човека с околното на ясновидеца, той представлява следната картина: в средата е човекът, а от него излизат множество нишки, които го държат вързан. Тези нишки са като лъчи на Слънцето. Задачата му като ученик в Школата се заключава в това, постепенно да къса тия нишки една след друга. Като скъса и последната нишка, той е съвършено свободен, може да разполага с живота си както намира за добре. Докато е свързан с тия нишки, човек постоянно се усеща спънат: иска да мисли – не може, иска да чувства – не може, иска свободно да прояви волята си – пак не може. Исква да къса тия връзки – не може. Защо? Той не знае законите как да ги къса. Той не може сам да ги реже; вземе ножиците, рече да ги отреже, но страхът му казва: „Не късай конците, опасна работа е тази!“ Като знаете това, ще се молите, ще правите усилия – ще късате внимателно нишка след нишка, докато един

ден отрежете последната нишка и се почувствате човек със свободна мисъл, със свободни чувства и свободни действия. Това значи да изработи човек в себе си диамантена воля.

Сегашният ви живот, както и условията, при които живеете, не трябва да ви смущават. Те не могат да ви спънат в развитието ви. Решите ли веднъж да късате връзките си, ще видите, че веднага ще ви отворят нов път. Така ще разберете, че всичко в света е разумно. Като се освободите от всички връзки на миналото, ще бъдете свободни, ще станете истински ученици. Ученикът не трябва да бъде посредствен, но свободен, независим от условията. Окултната Школа има предвид да приготви ученици, хора за бъдещата раса. Ученикът може да криволичи в пътя си, да върви надясно и наляво, но винаги право към целта.

Сега на всички предстои да решите един от важните въпроси: *To be, or not to be*, да съм или да не съм, т.е. да съм роб или да съм свободен. Това значи: да служим на необходимостта или на Свободата. Думата *свобода* значи пробуждане, служене на Духа. Законът на необходимостта означава закон на първичната проява на Битието. В Школата ще ви дадат следните задачи: в продължение на цяла година да не помислите нищо лошо, да не отправите към никого едно лошо чувство и да не извършите нито едно лошо действие; отношенията ви през цялата година да бъдат най-благородни, да почиват на взаимно уважение и почитание. Апостол Павел е казал: „Надпреварвайте се в отдаване почит един на друг.“ По този начин вие ще поставите здрава основа в живота си за разрешаване на задачите си правилно, чрез висшата математика. Няма мъчнотия в Живота, която ученикът да не може да реши. Достатъчно е да насочи срещу нея своята губерка, нагрята до тридесет и пет милиона градуса, за да я стопи. Няма препятствие, няма мъчнотия, която може да издържи срещу тази губерка. Пред тази губерка всички спънки, били те от физически, сърдечен или умствен характер, отстъпват. Щом се справи с всички препятствия, в душата на ученика настъпва Абсолютен мир. Той влиза вече в Причинния свят, в света на Абсолютната свобода, дето Истината царува. Гответе се сега да придобиете в себе си силата на тази губерка, че накъдето я насочите, да произведе нужния ефект. От върха на тази игла всичко може да излезе.

Като слушате да се говори за тази губерка, вижда ви се малко противоречиво. За онзи, който не знае нещата, действително съществува някакво противоречие, но за онзи, който знае и разбира нещата, никакво противоречие не съществува. Например, за невежия е голямо противоречие фактът, че ако през тялото на човека прекарат ток от две хиляди волта, той умира. Обаче, ако през тялото му прекарат ток от двадесет хиляди-петдесет хиляди волта, не само че не умира, но той се пречиства и обновява. За учения обаче това не е противоречие, той знае причината за това неблагоприятно въздействие на слабия волтаж върху човека и за благоприятното въздействие на силния волтаж. Такова нещо представлява Божествената топлина, която излиза от губерката на Любовта – когото бодне тази губерка, ще го обнови и пречисти. Всички ще минете през тази губерка, през тази тясна врата – няма да остане човек в света, когото тя да не засегне. Въпросът е само на време. Казано е в Писанието, че всичко ще мине през огън. Това подразбира Божествения огън, от който всичко се запалва и топи без да изгаря.

И тъй, за да минете благополучно през Божествения огън, вие трябва да имате чисти мисли, чувства и действия. Какво по-голямо блаженство за човека от това? Христос е казал: „Блажени чистите по сърце, защото те ще видят Бога“, „Блажени кротките, защото те ще наследят земята“. Да наследите Земята, това значи да влезете в Царството Божие, в царството на Любовта. Любовта не седи в противоречията на Живота. Любовта е идеал, към който всеки се стреми. Тя има грижа за всички, на всички изобилно дава. Любовта е грънчарят, който прави своите форми, като ги излива в стройни и красиви фигури. Грънчар приготвя пръст за грънците, но дойде дъжд и я измие; това е нещастие за него. Той може да е омесил пръстта, но дъждът я отнася – това е по-голямо нещастие. Той може да е изработил формите си, но дъждът пак ги отнася – нещастieto е още по-голямо. Обаче, ако грънчарят е успял да опече грънците си и след това дойде бурята и дъждът и ги изпотроши, нещастieto му е много голямо. Какво трябва да направи грънчарят, за да не го сполетява такова голямо нещастие? Той трябва да раздава готовите грънци. Щом грънците се опекаат, трябва да се разпределят правилно между

хората, да се ползват от тях. Реално е само това, което може да се приложи и да задоволи всички хора. Нашите мисли, чувства и желания трябва да се приложат, че и ние да бъдем доволни, и обкръжаващите да бъдат доволни. Този е идеалът, към който всички трябва да се стремите. В Школата се дават методи за реализиране на този идеал.

Главната задача на учениците е да реализират Любовта към Единния, т.е. Любовта към всички. Сега, за една седмица ще ви дам следното упражнение: всяка вечер, като си лягате, мислете по две минути върху Любовта към Единния, когото не познавате. Като размишлявате за Бога, представете си Го като център, от който Животът излиза. После мислено си представете една малка буболечица и отправете към нея Любовта си, като към същество, излязло от Единния. Това е контрастно положение, но вие ще разберете идеята за Бога, за Неговото величие, за всичко, каквото Той е създал в Битието, само при Любовта, която можете да отправите към Великото и към малкото. Колкото малки и да са някои форми, в които Животът тече, те са пълни със съдържание. Великият, Единният е вложил своята мисъл и в тях.

Сега да направим упражнението всички заедно. Първата минута ще мислите за Бога, а втората – за някоя малка, микроскопическа мушица, като проява на Божията мисъл.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

НАЙ-ДОБРИЯТ МЕТОД

Двадесет и трета лекция
4 април 1923 г., сряда, София

НАЙ-ДОБРИЯТ МЕТОД

**Само светлият път
на Мъдростта води
към Истината.**

Размишление

Четоха се резюмета на пета и шеста лекция от първата година.

Пишете върху темите: *Ползата от съня, Разлика между съзнание и самосъзнание, Разлика между подсъзнание и свръхсъзнание.*

Съвременните учени разглеждат въпросите за времето и пространството и дават различни обяснения за тях. Какво е значението на времето в Живота? Времето хроникира, определя всички прояви, всички явления, които стават в Живота и Природата. Времето определя продължителността или траенето на известно явление или известна работа, която се е вършила в съзнанието. Следователно времето представлява часовник, с който Животът и Природата си служат. Пространството пък представлява книга на Живота, на Природата, в която се хроникират всички резултати, които стават в човешкото съзнание. Значи времето се отнася до действията, а пространството – до резултатите. Времето и пространството са в самия Живот, а не извън него.

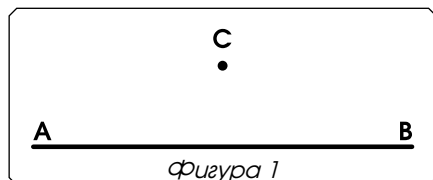
Понякога човек се превръща във време; как става това? Представете си, че вие очаквате приятеля си да дойде в определен ден при вас, чакате го ден, два, три, безпокоите се да не му се случи нещо, за да не дойде, вие се страхувате да не закъснее, да не забрави да дойде и т.н. През това време вие се превръщате на трепет, на очакване, на време – само за приятеля си мислите. Излизате, връщате се, гледате часовника, виждате, че определеното време още не е дошло, но въпреки това се безпокоите. Защо се безпокоите? Безпокойството

показва отсъствие на равновесие в ума, сърцето и волята на човека. Когато научите великия закон, че всички неща в Природата стават в точно определено за тях време, вие ще престанете да се безпокоите. Всичко в Природата е отмерено и строго определено. Представете си, че след като приятелят ви е обещал да дойде, не дойде в определения ден и час, това не е случайно. Причината за това може да е кармическа, възможно е някога, в далечното минало вие да сте обещали на приятеля си да го посетите и не сте изпълнили обещанието си; днес по силата на закона на възмездие и на вас се случва същото. Ако приятелят ви не изпълни обещанието си, не търсете погрешката в него, не казвайте, че той е непостоянен, но потърсете погрешката в себе си и ще я намерите. Щом намерите погрешката си, изправете я. Каквото и да кажете за приятеля си, знайте, че и той е казал същото за вас – вие сте отглас на неговите мисли и чувства. Какво ще придобиете от това ехо? Нищо няма да придобиете.

Върви някой през гората и произнеса звучно, ясно една дума или един стих; след малко тази дума или този стих се връща отново към своя източник. Какво печелите от преповтарянето на този стих? Произнесли сте, например, стиха: „Горо ле, горо зелена, водо ле, водо студена.“ След малко чувате ехото на тези думи, като че долитат специално към вас. Какво ще придобиете от това? Нищо няма да придобиете. Що е отзвук или ехо в Природата? Преповторение. Казвате на някого, без да го видите, че е добър човек; и той отговаря, че си добър човек. Значи, ако вие го хвалите, и той ще ви хвали; ако вие го корите, и той ще ви кори. В какво положение се намира този, който изговаря нещо, и в какво този, който възпроизвежда? В обратно положение един на друг. Ако първият е обърнат на изток и от там говори, ехото ще дойде от запад. Мислили ли сте по въпроса какво е значението на ехото в Живота? Можете ли да кажете от кога датира едно ехо – от този живот или от миналия ви живот? Вие трябва да изучавате тия прояви на Живота и да си дадете отчет колко далеко е ехото, което достига до вашите уши, какво съдържа в себе си и т.н. Вие трябва да знаете как се е създадо ехото във вашия живот и ако е за добро, да се ползвате от него.

И тъй, под ехо в широк смисъл на думата разбирам отражение. Такова ехо, т.е. такова отражение имаме, когато

се гледаме в огледало. Там ние виждаме образа си. Казваме *отражение на даден образ, отражение на звука, отражение на светлината* – това е все ехо. Кое заставя човека да се оглежда в огледало? Желанието на човека да има представа, понятие за своя образ го заставя да се оглежда в огледало. Ако с едно или с неколккратно оглеждане в огледалото човек има представа за себе си, тогава въпросът *познай себе си* е разрешен. Казват някои, че за да се види, за да се познае, Природата е създала външния свят, т.е. света, който виждаме около себе си. Този свят е отражение на реалния, на Божествения свят. Къде е реалният свят? Ако приемете, че точка *A* е външният свят, тогава отражението на този свят ще бъде в точка *B* – значи реалният свят се намира в точката *B*. Съзнанието на човека пък се намира в точка *C*, вън от правата *AB*. Човешкото съзнание не се явява кога и да е, но в точно определена година, в точно определен месец, ден, час, в точно определена минута и секунда; това съзнание се явява на определено място в пространството. Често нещастията в Живота се дължат на факта, че човешкото съзнание е направило известно отклонение от времето и мястото на своята проява.

Следователно, колкото по-съвършен е човек, толкова повече съзнанието му спазва времето и мястото на своята проява, определена от законите на Природата. Оттам и животът на човека е толкова

по-съзнателен, по-хармоничен. Щом животът на човека е хармоничен, и работите му ще вървят добре. Всеки може да провери доколко съзнанието му се появява точно на определеното за него време. За да проверите будността и точността на своето съзнание, направете следния опит: сверете всички часовниците си и определете на другия ден да бъдете на Витоша точно в 4 ч. 32 мин. и 5 сек. Който закъснее или изпревари определеното време, той ще знае, че в съзнанието му някъде е станало известно отклонение. От отклонението на съзнанието си всеки може предварително да знае какви и колко погрешки ще направи през деня. Колкото отклонението в

съзнанието ви е по-голямо, толкова по-малко хората могат да разчитат на вас, а също така и вие на себе си. Ако закъснеете цял час, вие ще мязате на човек, който троши камъни само, без да постигне нещо особено. Ако закъснеете само тридесет и две минути, вие ще мязате на човек, който е ял и пил само, без да е работил нещо. Ако закъснеете само пет секунди, вие ще мязате на човек, който е разорал почвата си, но не я посадил. Само онзи ще посее и пожъне, който спазва точно времето до секунди и терци.

И тъй, чрез проявите на съзнанието си човек може да изправи всички свои грешки. Защо? Защото съзнанието се преражда на всеки седем години. Следователно, ако в първата проява на съзнанието си вие сте пропуснали момента, т.е. направили сте някакво опущение по отношение на времето, при следващото пробуждане или прераждане на съзнанието, след седем години, вие имате възможност да изправите погрешката си. Значи на седмата, на четиринадесетата, на двадесет и първата, на двадесет и осмата, на тридесет и петата, на четиридесет и втората, на четиридесет и деветата и т.н. годишна възраст човек има възможност да изправи всички свои погрешки. За да изправи погрешките си, ученикът трябва да бъде точен по отношение на обещанията, които дава било на себе си, било на другите. Ако обещаєте на някого да се срещнете в 4 ч. сутринта, трябва да бъдете точни: ще отидете на определеното място в 4 ч. – нито една минута по-рано или по-късно. Закъснеете ли или отидете по-рано, никакво извинение не може да ви помогне. Каквото и да стане, трябва да изпълните обещанието си. Силата на волята се заключава в изпълнение на обещанията. Ще каже някой: „Няма нищо, закъснял съм само с една минута или изпреварил съм с една минута.“ Не, никаква минута не ви оправдава, с една минута по-рано или по-късно може да стане цяла катастрофа. Природата обича точността, в нея нещата стават точно на определено време – нито по-рано, нито по-късно. Всички неща, които стават по-рано от определеното време, са недоносчета; всички неща, които стават по-късно от определеното време, са гнилата в Живота.

Като ученици, от вас се иска точност – бъдете точни в изпълнението на обещанията си, в реализирането на вашите идеи. Между учениците често се срещат такива със своен-

равни, упорити характери. Помнете: Природата троши главите, краката, ръцете на упоритите, на своенравните хора. Ако не внимавате, и вашите глави ще строши. Тя не отстъпва пред никого. Щом сте дошли на Земята, вие трябва абсолютно да спазвате реда и порядъка в Природата. Тя е безпощадна по отношение на ония, които не изпълняват нейните закони. Същевременно Природата е абсолютно справедлива: преди да приложи законите си по отношение на даден човек, тя ще го предупреди три пъти и след като направи това, тогава само ще приложи законите си. Тя ще побутне човека, ще му каже: „Хайде, стани и тръгни!“ – „Ама рано е още, не ми се става.“ Втори път ще го бутне: „Стани и тръгни!“ – „Слънцето още не е изгряло, пък и аз не съм си доспал.“ Трети път: „Стани и тръгни!“ – „Дрехи нямам, шапка нямам, палтото и обувката ми са скъсани.“ Ще тръгнеш без шапка, със скъсано палто и обувка. Ако не искаш да бъдеш със скъсано палто и със скъсани обувка, можеш да излезеш бос и без палто. – „Ама шапка нямам.“ С шапка ли се роди? За предпочитане е човек да бъде честен и изпълнителен в обещанията си, отколкото да бъде добре облечен, но да не изпълни даденото обещание. Едно неизпълнено обещание може да реши съдбата на човека за цял живот. Когато някой от Великите духове дохожда при вас и ви казва: „Стани и тръгни!“, това показва, че работата е много важна, не търпи никакво отлагане.

Следователно от всички се иска внимание и послушание – да се вслушвате в най-малките вътрешни подбуждения. Каквото сте обещали да направите или каквото ви се казва да направите, изпълнете го точно навреме. Всички препятствия в живота ви се дължат на неточността. Правете опити в това отношение, за да развиете в себе си точност. Например, решавате да посетите някой ваш приятел и да останете при него до 4 ч. след обяд; стигате при него в 2 ч. и в 4 ч. трябва да сте на път. В това време приятелят ви ще ви убеждава да останете още малко при него, ще ви предлага това-онова, само за да ви задържи при себе си. Обаче веднъж щом сте си обещали да тръгнете в 4 ч., вие трябва да устоите на обещанието си, да тръгнете точно в 4 ч. Ще кажете на приятеля си, че имате важна работа и ще си тръгнете.

Първото нещо, което се изисква от ученика, е Абсолютна точност при изпълнение на обещанията. Неточността е причина

за всички грехове и престъпления, за всички недовършени работи. Наистина всички кражби, убийства, престъпления се вършат вечер, в тъмнина. Защо? Защото вечер в тъмнината не може да съществува точност. Как може човек в тъмнината да определи какъв трябва да бъде неговият път? Обаче денем, на светло човек точно може да определи какви са постъпките му, какъв трябва да бъде неговият път. Може ли човек в тъмнината да нарисова една картина или да напише едно писмо? Всички благородни и възвишени работи могат да се вършат само в Светлина. Точността пък е една от проявите на Светлината – да бъдете точни, това значи да използвате Светлината в една от нейните прояви.

Сега ще ви дам следната нова мисъл: всеки лъч на Светлината представлява проекция на едно от желанията на някое Възвишено същество. Лъчът, който иде от съзнанието на Възвишеното същество, е подобен на слънчевия лъч, който минава през вас и произвежда чувство на приятност, на Радост и Веселие. Това Същество, което изпраща лъча си във вашите очи, във вашия мозък, иска да има правилно отражение на своя лъч. Какво правят някои хора? Те възприемат този лъч, отправят погледа си към земята и се запътват към някоя кръчма да пият вино. Какво разбираме под думата *вино*? Виното означава неправилни, порочни мисли и желания. Следователно, когато Възвишените същества проектират своите мисли, те се разпространяват като слънчеви лъчи и огряват душите. Накратко казано, Светлината е проекция на мислите, чувствата и желанията на Възвишените същества. Чрез своите мисли, чувства и желания тия Същества се стремят да повдигнат всички хора, всички живи същества на Земята, които от тяхно гледище минават за мъртви.

И тъй, за да се обновите, ставайте всяка сутрин рано да възприемете първия слънчев лъч. Той носи в себе си светли, възвишени мисли. Ще кажете, че лъчите на Светлината не са нищо друго, освен трептения, колебания на етера. Вярно е, че Светлината представлява трептения, вибрации, но тези трептения носят Живот. Само онзи може да схване Живота, който Светлината носи, у когото съзнанието е пробудено. Както в пепелта семената не могат да се развиват, така и човек със заспало съзнание не може да възприеме живота

на Светлината. Следователно, както семената на растенията не могат да се развиват в почва, съставена изключително от пепел или от вар, така и Доброто не може да вирее при неблагоприятни условия.

За следния път пишете върху темата „На какво са емблема пепелта и ворта“. Като мислите върху тази тема, ще видите, че за да може Доброто в човека да расте и да се развива, за това се изисква специална среда, т.е. благоприятна почва. В дадения случай благоприятната почва не е нищо друго, освен будно съзнание. И тъй, като ученици от вас се изисква будно съзнание. То е първото условие за съграждане на вашия живот. С будност на своето съзнание ученикът ще може да изправи погрешките си. Той ще знае на какво се дължи всяко малко или голямо отклонение в неговия живот и лесно ще се коригира. Когато съзнанието на човека е будно, той ще бъде точен във всички свои действия – той никога не отлага нещата, той никога не се лени. Коя е причината за леността, за мързела в човека? Когато в човека се събуди желание да се удоволства, да прекарва лек, охоложен живот, той вече се поддава на мързела и на леността. Мързелът пък носи след себе си ред престъпления и грехове. Мързелът живее и в ума, и в сърцето на човека. Учителят задава задача на ученика, която трябва да реши за другия ден; ученикът погледне задачата, види му се мъчна и понеже не иска да мисли, отлага я за другия ден. На другия ден я погледне, пак не иска да мисли и отива на училище с нерешена задача. Не, каквото и да става, ученикът трябва да реши задачата си, да не я отлага за другия ден. Само мързеливият отлага нещата. Който отлага да изпълни зададените от учителя му задачи, той се оправдава с това, че нямал разположение, нямал вдъхновение и т.н. Не, каквото и да е състоянието ви, всякога трябва да изпълнявате задачите си.

Учителят дава на ученика задача да направи едно добро; ученикът започва да се оправдава, че не може да направи това добро, защото нямал пари или не бил разположен, не могъл да се сети на кого да направи добро и т.н. Досетливост се изисква от ученика. Той може да прави добро всеки момент. Имаш един беден другар; вземи един килограм хляб и го занеси в дома му точно когато се нуждае от него. Ама далеч живеел другарят ти, краката те болели – нищо не те извинява.

За Доброто няма никакво извинение. Щом занесеш хляба навреме, задачата е свършена отлично.

Следователно ученикът трябва да бъде буден – всеки момент да следи своите прояви, да не се отпуска, да не се поддава на мързел. Постиженията зависят от будността на съзнанието. Срещате, например, ученик, който е свършил четирите отделения, но пропуснал една година, не могъл да постъпи в първи клас на прогимназията. Вие му давате подтик да се запише в прогимназията, макар че е пропуснал една година. Той започва да се колебае, да мисли, докато пак отлага записването си. Защо? Защото след като е пропуснал една година, трудно му било да следва по-нататък. Ако този ученик реши да се запише, той ще преодолява мъчнотиите и ще върви напред. Има случаи, когато някои ученици влизат в училище без мъчнотии, а свършват с мъчнотии. Мъчнотиите са неизбежни, въпрос е само дали те ще бъдат в началото, или накрая. Никой не е избегнал и няма да избегне мъчнотиите. Щом започнете една работа, каквито мъчнотии и да срещнете, не отлагайте – всяко отлагане носи след себе си лоши последствия. Всяка Божествена идея трябва да се посее точно на определеното за нея време, никакво отлагане! След като посеете идеята, ще я оградите, ще я поливате, ще се грижите за нея, докато израсте, цъфне и завърже плод. Затова обаче се изисква точност. Земяделецът сее всяко семе в своята градина в точно определено за него време – ни по-рано, ни по-късно. Така трябва да постъпвате и вие с Божествените идеи.

Представете си, че ви се даде задача да дойдете в класа точно в 7:30 ч. вечерта; с тази задача ще изпитате точността си, ще видите какво отклонение правите в съзнанието си. Успехът на ученика се дължи на неговата точност. Ако англичаните успяват в живота си, това се дължи на тяхната точност. Англичанинът е точен на думата си: каже ли ви, че ще се срещнете в 4 ч., точно в това време той ще бъде на определеното място – нито минута по-рано или по-късно. Първото нещо, което се иска от ученика, е да бъде точен. Точността е условие за съграждане на неговия бъдещ живот. Точността е хармония, такт, музика в Живота на човека.

В Природата всичко е строго определено. Тя точно е определила времето за всяко свое действие. Тя точно е

определила и времето за нашите постъпки. За лошите постъпки на хората няма определено време, те не са предвидени в нейния план. Затова именно те се извършват между времето, определено за добрите човешки постъпки. Следователно всяко действие, което не е извършено навреме, е престъпление; всяко престъпление пък е отклонение от точността в Природата. И тъй, всяко действие, което не е извършено на своето време, е престъпление. За да не изпадате в престъпления, турете в живота си правилото: всяко действие трябва да се извършва на определено време. За тази цел каквато мъчнотия и да срещнете в живота си, вие трябва да я преодолеете. Щом решите да я преодолеете, да бъдете точни към нея, веднага леността ще дойде като съветник да ви убеждава да не бързате. Тя ще ви каже: „Не бързайте толкова, има време, може да отложите малко решаването на тази задача.“ Леността, мързелът е дете, родено от много грехове. Щом мързелът дойде да ви съветва нещо, вие веднага трябва да затворите вратата си пред него и да не слушате какво ще ви говори. Ние разглеждаме мързела в широк смисъл: има физически, сърдечен, умствен и причинен мързел; най-опасен от всички е причинният мързел. Каквото и да срещнете в живота си, спазвайте закона за точността. Ако го спазвате, той ще направи големи реформи в живота ви, ще създаде условия за съграждане на бъдещия ви живот.

Упражнение: протегнете дясната си ръка напред с дланта надолу и мислено прекарайте принципа на точността във всеки пръст поотделно – в палеца, в показалеца, в средния пръст и т.н. Съсредоточете мисълта си към всеки пръст по десет секунди. След това приберете дясната ръка на място. Направете същото упражнение и с лявата ръка.

Това упражнение е приятно, защото внася в съзнанието на човека идеята за точност. Никой не може да спъне човека в желанието и в решението му да бъде точен. Единственият, който може да го спъне, това е той сам. Затова всеки от вас нека си каже: „Аз не искам да се спъвам в приложението на точността.“ Който не е точен, той не може да спазва условията за изучаване на великите природни сили. Когато работите с природните сили, от вас се иска точност и внимание, за да не изпуснете нито една секунда от времето. Ако не спазвате тези условия, много неща ще пропуснете.

Първото нещо, което се иска от ученика, е да бъде точен и внимателен, за да не пропусне разпорежданията, които Природата е предвидила в своите действия. Бъдещето на ученика се гради върху точността. Щастието и нещастието на ученика се градят върху точността.

Размишление

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

ЖИТНО ЗЪРНО

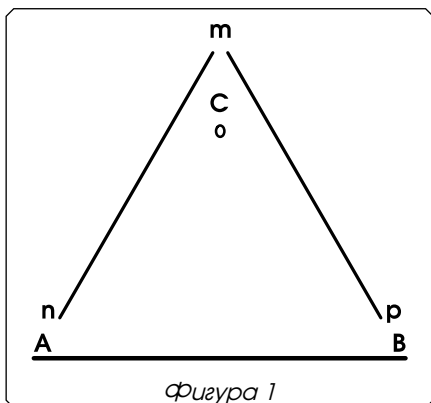
Двадесет и четвърта лекция
11 април 1923 г., сряда, София

ЖИТНО ЗЪРНО

**Само светлият път
на Мъдростта води
към Истината.**

*Четоха се резюмета от седма и осма лекция на
първата година.*

Чете се тема „Полза от съня“.

Представете си, че точка *C* (фигура 1) е семка, резултат на нещо. Тази сем-ка може да бъде от какъв и да е плод, от житно зърно и друго. Какво трябва да правите с тази семка? Да ѝ дадете условия да се развие. Колко елемента са необходими за проява на скритите сили в семката? Първият елемент е почвата, изразена с правата линия *AB*. Почвата, от своя страна,

представява резултат – тя е материя, изостанала в развитието си, тя не е завършила своята еволюция. Според някои окултисти материята представлява спящи духове в Природата. Работата на семката в дадения случай се заключава в това, да събуди тия духове. На научен език казано, работата на семката седи в това, да преведе потенциалните сили на почвата в кинетични. Вторият елемент, необходим за развиване на семката, е светлината. При падането си върху семката светлината образува ъгъла *ntp*. За да се развие семката, трябва непременно да възприеме слънчевите лъчи, които падат върху нея. Третият елемент, необходим за развитието на семката, е влагата, която пада върху нея във вид на пара или във вид

на дъжд. Щом има тия три условия, семката може вече да се развива. Първото движение, което семката ще направи, е разклоняването ѝ надолу към центъра на Земята; после тя се отправя нагоре към центъра на Слънцето. При това раздвояване на семката в две посоки – надолу и нагоре – се забелязва известно съответствие между корените и клоните – на всеки корен отговаря по един клон и то така: на всеки голям корен отговаря голям клон, на малкия корен отговаря малък клон. Оттам, когато един корен или коренче изсъхне, с него заедно изсъхва и съответният на него клон или клонче.

Ако проследим развитието на човека от първичната клетка, ще видим, че и той е създаден от делението на тази клетка на две части във вид на две семки. Човешкият мозък се е образувал от семка – в него се намират корените на нервната система. Втората семка е образувала стомашния мозък, от който произлиза симпатичната нервна система*. Корените на тази система са в стомашния мозък. Симпатичната нервна система обхваща повече чувствата на човека. Вие трябва добре да изучите тия две системи, да се запознаете с техните функции, да знаете как да се справяте с тях. Например, някога вие усещате тежест в стомаха, но не знаете причината за това; ако сте запознати с функциите на симпатичната нервна система, ще разберете, че тази тежест, това неразположение в стомашната област е във връзка с чувствата ви, със симпатичната нервна система. Вие сте яли някаква храна, вибрациите на която не отговарят на тия на вашата симпатична нервна система, вследствие на което се явява известна дисхармония. Като премине това болезнено състояние по някакъв начин, вие започвате да усещате умствено неразположение. Значи болката се е прехвърлила в главата, в слепите очи, където изпитвате голямо напрежение. Това неразположение може да продължи ден, два или повече, докато изчистите и мозъка си по някакъв начин. Ето защо човек трябва да бъде внимателен в храненето си, да знае каква храна е нужна на неговия организъм.

* Симпатична нервна система (ост.) – вегетативна (автономна) нервна система, състояща се от симпатиков и парасимпатиков дял; коремният (слънчев) сплит, наричан още стомашен мозък, е анатомично най-големият нервен сплит от симпатиковия дял (бел. ред.)

Като ученици вие трябва да работите усърдно върху себе си, без да търсите лесния път. Вие трябва да знаете, че лесният път е най-мъчният път в Живота. Лесният път носи големи опасности за човека, мъчният път е безопасен. Следователно, ако искате да успявате в живота си, търсете мъчния път. Търсите ли лесния път, ще имате големи изненади и изпитания.

Представете си, че житното зърно има съзнанието на човека и казва: „Аз искам да намеря лесния път и там да се отправя, не искам да ме заравят надълбоко, достатъчно е да ме поставят на един сантиметър дълбочина в земята и да ме посипят отгоре с малко пръст.“ Какво ще стане с житното зърно при тези условия? При най-малката суша то ще изсъхне. Такова е положението на всеки човек, който търси лесния път. Той може да казва, че страданията в живота не са нужни, че мъчнотиите трябва да се избягват и т.н. Каквото и да говори, както и да убеждава другите, човек е на крив път. Срещате ученици от гимназията, които казват, че математиката не е нужна в живота; защо не е нужна математиката? Защото търсят лесния път. Какво им е нужно тогава? Според тях нужна им била история, география, музика. Те мислят, че е лесно човек да се занимава с музика. Изобщо всеки предмет е важен за ученика. Той трябва да го изучава така, че предметът да проникне дълбоко в съзнанието му. За да се занимава с музика, преди всичко ученикът трябва да бъде музикален. За да познаете доколко сте музикален, влезте при един болен и му запейте – ако положението на болния се подобри, вие действително сте музикален. Музиката лекува, хармонизира силите в човешкия организъм. Следователно всеки човек трябва да бъде музикален, независимо от това дали свири, или пее. Човек трябва да бъде вътрешно музикален – това е особено необходимо за ученика. Без музика никакво хармонизиране не може да става между учениците в Школата. Да си хармонизирате, това значи да пуснете корените си дълбоко в Земята, за да придобиете от една страна по-голяма стабилност, а от друга – да извадите колкото е възможно повече сокове от Земята и да ги изпратите към клоните.

И тъй, ще знаете, че устойчивостта, силата на идеите ви зависи от дълбочината, до която корените на тия идеи са стигнали в Земята. Колкото по-дълбоко се спущат корените на вашите идеи в Земята, толкова по-високо в съзнанието ви

проникват клоните им, т.е. толкова по-високо сте отишли към Бога. За тази цел вие трябва да знаете как да трансформирате силите на своя организъм. Да трансформирате силите си, това значи да знаете какъв елемент да внесете в своя ум и в своето сърце. Щом намерите този елемент и го внесете в себе си, в ума ви ще се родят красиви мисли, а в сърцето – възвишени и благородни чувства. Тези елементи са подобни на инжекциите, които съвременните лекари правят на болните. Обаче преди да възприемете тези мисли и чувства, вие изпитвате такива състояния, каквито болният изпитва, когато му правят инжекции. Какво изпитва болният? В първо време се подува мястото, дето е направена инжекцията, после се явява температура, треска. Почти цяла седмица болният е неразположен и се зарича втори път да не се подлага на инжекции. Обаче след един месец болезненото състояние минава и човек започва да изпитва добрите резултати от инжекцията. Има два вида инжекции: физически и психически. След всяко голямо страдание, при което човек дохожда до помрачаване на съзнанието, до обезсмисляне на живота, в ума му се раждат светли и възвишени идеи. В случая страданието представлява инжекцията. Така е било с всички велики хора, така е било с всички изобретатели, така е било с всички поети, писатели, учени и проповедници, така е било с всички музиканти и художници – законът е верен за всички времена и епохи, за всички хора без разлика. Най-мъчният път е правият.

Следователно, когато се натъкнете на някаква мъчнотия в живота си, ще знаете, че това е в реда на великите закони на Природата. Правият път подразбира добрия, съзнателния Живот, който трябва да се разбира правилно. Например, не всичко положително се отразява върху човека добре и не всичко отрицателно се отразява зле. Разбиране се иска от учениците. Думата *лош* не е положителна. Някой ви казва: „Не си толкова лош“; значи ти не си толкова лош, колкото си мислиш, не си толкова лош, колкото другите хора. Щом се каже така, ти се ободряваш, обновяваш. Това показва, че има отрицателни думи с възходящо действие върху човека; има положителни думи с низходящо действие. Например, някой ви казва: „Ти не си по-добър от другите“; значи другите хора са добри, но ти не си по-добър от тях. Думата *добър* е положителна, но в случая

ти се обиждаш, обезсърчаваш се, тази дума не те повдига. Защо тази дума, употребена в изречението „ти не си по-добър от другите“, те обижда? Защото вие сте имали високо мнение за себе си, считали сте се за нещо особено и изведнъж ви сравняват с всички хора. Какво трябва да разбирате под думата *добър*? Добър човек е онзи, който има права мисъл, прави чувства, прави действия. Значи три елемента определят Добротата: не може да бъде добър човек онзи, който няма права мисъл, прави чувства и прави действия. Доброто е резултат. Добрият човек лесно решава задачите си, лесно излиза от мъчнотиите на своя живот. Той знае причините на нещата, той разполага със знания.

Дойде някой при вас и ви нарече *невежа*; вие веднага се обиждате и казвате: „Как, аз да съм невежа, ти знаеш ли, че съм чел на френски Декарт, на немски Кант, на английски Бейкън?“ Ако по това знание се съди за учеността на човека, тогава наистина този човек не е невежа. Обаче същият човек заболее от нещо и не знае причината на болестта си, не може да си помогне. Боли го главата; питат го: „Коя е причината за главоболието ти?“ – „Не зная.“ – „Можеш ли да си помогнеш?“ – „Не мога.“ Боли го стомах – не знае причината за болестта си, не може сам да си помогне и търси лекар. Питам учен човек ли е този, който не знае причината на заболяването си, нито сам може да си помогне? Този човек е първокласен невежа. Лекарят ще дойде, ще погледне дали езикът е бял, окото – жълто, пулсът на сърцето – ускорен и ще се произнесе, че е болен – има стомашно разстройство, придружено с главоболие; след това ще му предпише някаква рецепта и ще си замине. Това е констатация само, но не и определяне причините на заболяването.

Всеки, който страда от главоболие, той не обича да говори Истината. Който страда от болки в зъбите, той е нарушил някакъв природен закон и трябва да понесе последствията на това нарушаване. Като знаете това, не избягвайте болестите, не се страхувайте от тях. Те идват да възстановят нарушението, което някога сте причинили в Природата. Те идват да възстановят у вас нарушеното равновесие на организма ви. Какво правят хората днес? Като ги заболи зъб, бързат да го извадят, обаче болката продължава и след изваждане на зъба. Окултният

ученик трябва да издържа болките докрай. Щом го заболи зъб, той трябва да приложи волята си и да не охка. Ако в това време дойдат другари при него, той трябва да разговаря с тях свободно, спокойно, като че ли нищо не го боли. Че страната му била подута – нищо от това. Абсолютно ще се абстрахирате от болката си. Природата изпитва човека доколко е смел, издръжлив на страдания.

Като ученици вие трябва да знаете, че страданията са неизбежни в пътя ви. Няма същество в света, което да не страда. Мислите ли, че житното зърно не страда? Големи са страданията на житното зърно! Посадено в земята, затрупано отгоре с пръст, то изпитва страшни страдания, като че се пръска, като че умира. Докато външната му ципица се пукне, то е в големи мъчения. Щом тази обвивка се разпука, то покълва, израства нагоре и започва нов живот – живот на освобождение. Следователно ще знаете, че няма да избегнете от страданията, но търсете причината на страданията. Не е въпрос да извадите болния зъб, но да намерите причината на болката. Щом ви заболи стомах, бързате да вземете очистително; днес болката ще мине, но утре пак ще се яви. Важно е да намерите причината на всички болести, на всички мъчнотии, на които се натъквате. Че ви боляло глава, че ви било тежко на душата, че сте изпитвали някаква душевна празнота – нищо лошо няма в това, важно е да се знаят причините на нещата. Какво лошо има в това, че изпитвате известна празнота в себе си? Какво лошо има в това, че едно шише е празно? Днес е празно, утре ще се напълни. За да се напълни с ново съдържание, то непременно трябва да се изпразни. Когато главата, умът ви се изпразни, знайте, че на мястото на тази празнина ще дойде някаква нова идея.

И тъй, като ученици на окултизма вие трябва да познавате законите, за да разполагате с окултните науки, да се ползвате от тях. Сега сте млади още, но ако не изучавате законите на Природата и не живеете съобразно с тях, ще дойдат противоречията на Живота, с които не ще можете да се справите. Всеки ден ще се намирате под тежестта на тези противоречия, докато незабелязано и от самите вас гръбнакът ви постепенно ще се огъва – един ден ще се видите прегърбени във вид на въпросителен знак. Като се видите в това положение,

ще кажете: „Остарях вече, всичко е свършено с мене.“ Защо си дошъл до това положение? Какво прави, когато беше млад? Знаеш ли защо беше млад? Не знаеш. Знаеш ли защо остаря? И това не знаеш. Какво знаеш тогава? Знаеш, че като млад ходеше прав, а като стар се прегърби. Окултният ученик трябва да бъде прав – на каквато възраст и да е, той трябва да бъде изправен. Прегърбването е символ на остаряване. Изправете гърбиците си! Никакви гърбици, никакво прегърбване да не става с вас.

Като станете сутрин, не бързайте да започнете работа: измийте се, изправете се добре, съсредоточете мисълта си към центъра на Земята, за да възприемете нейните енергии; после отправете тези енергии към центъра на Слънцето; след това пак отправете мисълта си към центъра на Земята и т.н. Като направите това упражнение няколко пъти, подвижете се нагоре-надолу. Най-после застанете тихи и спокойни и отправете своята благодарствена молитва към Онзи, който ви е пратил на Земята и ви е дал всички условия за растене и развиване. Свържете се с Неговото съзнание и благодарете Му – не на думи само, но от дълбочината на душата си. Свържете се после със съзнанието на добрите и разумните Същества в света, които работят за вашето повдигане. Благодарете на тия Същества, благодарете на великите сили в света, които покрай своята велика задача да ръководят съдбините на цялото човечество са отделили част от времето си и за вас, за създаване на добри и благоприятни условия за развитието ви.

Така постъпват и цветята: цъфтенето на цветята не е нищо друго, освен благодарност, признателност, която те отправят към Слънцето за оказаните от него услуги. Не е лесно положението на семената на цветята, докато са заровени в пръстта. Обаче след като поникнат, след като се покажат на повърхността на земята и започнат да растат нагоре, да цъфтят и плод да връзват, те изказват благодарността си към Слънцето, към влагата, към въздуха, че са им съдействали в тяхното развитие. Като гледа към цветята, Слънцето се усмихва и непрекъснато обещава да им праща от своята енергия. Следователно всяка мисъл, всяко чувство и всяко действие в човека трябва да бъдат като цветовете на растенията – те трябва да изразяват благодарността на човека към Бога, към

всички светли и възвишени Същества за богатата, които са им дали. Докато цветето благодари, има възможност да цъфти; престане ли да благодари, неговата работа е свършена. Докато цъфти, то има възможност да се ползва от енергиите на Природата. Същото може да се каже и за човека: докато благодари, човек мисли; щом престане да благодари, той преставя да мисли. Щом не мисли, човек е осъден на изсъхване. Без мисъл, без чувства и без действия човек е осъден на смърт – той е безплодно растение. Ученикът трябва да има светла, възвишена мисъл, благородни чувства и действия. В мислите си той трябва да бъде оптимист, да гледа светло на нещата, да не се обезсърчава. Ученикът не трябва да мисли за себе си, че е неспособен. Ако малкото цвете е способно да цъфне и плод да върже, колко повече човек може да направи нещо. Всеки може да направи нещо, поне колкото цветето. Мислите, чувствата и действията на ученика трябва да бъдат необикновени.

Сега не мислете, че ще минете без мъчности и страдания. Да мислите, че ще минете без страдания, това е заблуждение. Не е все едно да имате живо, цъфнало цвете или нарисувано цвете; така също не е все едно мислите ви да бъдат преживяни, излезли от дълбочината на вашата душа, минали през огъване на сърцето и разтърсване на ума или тия, които са само прочетени и изговорени. В първия случай вие сте минали през процеса на цъфтенето, вследствие на което изпитвате вътрешно обновяване и бодрост. За предпочитане е човек да мине през страдания, отколкото да прекара лек, охоложен живот; за предпочитане е човек цял ден да прекара на лозето, да придобие пришки на ръцете си, а лицето му да почернее, отколкото да няма никакви пришки и лицето му да остане бяло, незасегнато от Слънцето. Който работи на Божественото лозе, той винаги ще има дял в него. Природата обича работните, трудолюбивите хора, а на мързеливите дава гръб. Човек трябва да бъде вътрешно бял, а не външно. Външно може да бъде бял или черен – това не е важно. От всички се иска работа – нищо повече. Ако работите, Природата ще ви помага и Бог ще ви съдейства. Казано е в Писанието: „Молете се един за друг“; това значи „Помагайте си взаимно.“ Като видите, че някой е скръбен, трябва да му се притечете на помощ – вгледайте се в положението му, вижте от какво има нужда и с общи усилия

му помогнете. Ако се нуждае от пари, и с пари можете да му помогнете. С мисълта си човек може да помага на ближните си и в трите свята – физически, Сърдечен и Умствен. Велика сила е колективната мисъл. За да вземе участие в тази мисъл, човек трябва да владее своите мисли и чувства. Щом постигне това, той може да допринесе нещо и в колективната, обща мисъл на цялото човечество. За да развие своето сърце и придобие права мисъл, човек минава през ред страдания и изпитания.

Следователно трябва да знаете, че страданията, през които минавате, почиват върху известни закони. Те са строго определени и предвидени. Чрез страдания човек учи, придобива знания. Без страдания, и четири факултета да е свършил, нищо няма да се ползва. Това знание остава само на книга написано, без приложение. Истинско знание е онова, посредством което човек предвижда всичко, каквото може да му се случи. И ако му се случи нещо – някаква болест, например, той лесно може да се справи с нея. Затова от него се иска силна воля – да преодолява препятствията, които среща на пътя си.

За следния път пишете върху темата: „Отличителните черти на силната воля“. Волята представлява проявения човек. Човек се проявява в своите действия, а не в своите мисли и чувства – значи волята представлява човека. По какво ще познаете писателя или поета? По неговите произведения. По какво ще познаете художника? По неговите картини. По какво ще познаете музиканта? По това, което свири и пише. Без воля човек не е изявен. Волята е реализиран израз на човешкия ум и на човешкото сърце – тя е изразител на два свята: света на ума и света на сърцето. На съвременните хора, както и на окултните ученици, липсва силна воля. Всички хора трябва да работят за усиляване, за каляване на своята воля. В човека има вложени енергии от години, които могат да се използват за работа, за усиляване на волята. Например, някой е обиден от някого и държи тази обида в себе си с десетки години. Обидата не е нищо друго, освен енергия, която седи в застой. Волята трябва да се впрегне на работа, да преработи тази енергия, да я използва разумно. Човек, у когото честолюбието е силно развито, лесно се обижда. Мястото на честолюбието е в задната част на главата. Когато някой ви обиди, в задната част на главата, където е мястото на този център, става сгорещяване – по това

ще познаете мястото на честолюбието в себе си. Когато се уплашите, ще изпитате известно напрежение горе, от двете страни на главата – по това ще познаете къде се намира центърът на страха в човека. Когато някаква външна причина събуди милосърдието ви, в горната част на главата си, дето се намира центърът на милосърдието, ще изпитате известно напрежение.

Изобщо всички природни енергии минават и през човека, при което всяка от тях има строго определено място. Като ученици вие трябва да изучавате тия енергии, да знаете местата им. Един от начините за изучаване на тия енергии е изучаване на себе си чрез самонаблюдение. В това направление в Школата се дават различни методи за работа. Ще работите с киселини, с основи и със соли. Киселините представляват отрицателните сили в Природата. В лабораторията на Природата те са толкова необходими, колкото основите и солите. В съвременните химически лаборатории си служат с киселини за разтваряне, за очистиране на различни метални окиси. Ако искате да изчистите нещо от някой човек, кажете му една обидна дума – обидните думи са известен род киселини. Обидните думи са богатство – за онзи, който разбира смисъла им, всяка обидна дума има определена стойност. Има адепти, които биха дали милиони за една обидна дума, но няма кой да им я каже. Ако на вас, които не разбирате значението на обидните думи, ви кажат една такава дума, вие ще се обидите. Когато ви кажат една обидна дума, турете я в шише, затворете после шишето, поставете надпис кога ви е казана тази дума и я дръжте, докато намерите човек да я купи. А тъй да носите обидата от човек на човек, да се оплаквате от нея, това значи неразбиране на Живота. Всяка обида струва десет милиона лева. Тъй щото, кажат ли ви една обидна дума, благодарете за богатството, което сте придобили. Следователно отрицателните мисли и чувства са киселини, които чистят човешкия характер и дават подтик, импулс в живота на човека.

И тъй, каквото и да правите, лесно няма да се освободите от мъчнотиите и страданията. Те са необходими. Страданията изглаждат човешкия характер. Обидните думи пък повдигат човека. Ние можем да направим следния опит: ще поставим един от учениците при условия, щото през ден да му се казва

по една обидна дума; друг ученик пък ще поставим при условия през ден да му се казва по една приятна дума. Опитът ще трае три месеца, след това ще проследим кой от двамата се е повдигнал. Онзи, към когото се насочват обидните думи, в първо време ще се огорчи, после ще се ядоса, ще започне да търси начин как да отговори на тия, които са го обидили. След това ще започне да мисли какво съдържа всяка обидна дума, докато най-после се домогне до някоя гениална мисъл и се издигне над обикновените условия на живота. Вторият ученик, на когото казват само приятни, сладки думи, ще започне да се вглежда в положението си, докато реши, че не трябва да работи. Той вижда, че баща му е богат и решава да живее на негови средства. И вместо да се повдига, този ученик все повече регресира. Като знаете това, използвайте обидните думи, отдето и да идат – отвън или отвътре. Техните сокове се крият дълбоко в Земята – пуснете корените си в Земята да смучете соковете ѝ и да ги пратите горе, в клоните на вашия Живот. Благодарете, че езикът на вашия приятел се е подхлъзнал и ви е казал една обидна дума. Религиозните хора, като не разбират този закон, създават цели скандали помежду си, че им казали една обидна дума. Те казват: „Как така ние, религиозните хора, вместо да живеем добре помежду си, казваме си обидни думи.“ Казвам: нищо лошо няма в обидните думи, те са големи богатства – тор за човешката душа. Щом ви се каже някоя обидна дума, веднага я турете в шише, да чака, докато дойде някой да я купи. Това значи религиозен човек: като му кажат една обидна дума, да чувства, че е придобил някакво богатство. Това значи да разбира човек основните закони на Природата. Като говорим за отрицателните сили в Природата, ние нямаме предвид разрушаващите, мъртвите сили, но имаме предвид силите, които съграждат, които творят. Първите сили Природата отстранява, хвърля настрана като непотребни, а вторите впряга на работа.

И тъй, всякога дръжте в ума си идеята за житното зърно. Щом се натъкнете на някаква мъчнотия, представете си положението на житното зърно. Тръгнете по неговите стъпки: мислено слезте с корените му в земята; после излезте на повърхността на земята, дето ще развиее стъбло и листа; след време пък ще цъфнете, плод ще завържете и ще узреете. Само

по този начин ще разрешите мъчнотията, която се е изпречила на пътя ви. Като хапнете узрялото житно зрънце, мъчнотията ви ще изчезне. Обидят ли ви, скръбни ли сте, правете този опит мислено и не се страхувайте.

Представете си, че някой ваш приятел ви обиди. Как? Казал ви, че сте първокласен невежа. Сега ще ви дам задача в продължение на една седмица да трансформирате енергията, която се съдържа в тази обида и да се справите с нея. За тази цел направете следния мислен опит: вземете семка от портокал и я посадете мислено в един голям съд с пръст. Започнете след това да следите с мисълта си целия път на развитие на тази семка: слезте с нея заедно в пръстта, докато пусне коренчета; след това излезте над земята и вървете по пътя на развитието ѝ – по нейното стъбло, по нейните листа; след това представете си, че се развива цвят, който узрява и дава хубав портокал; като видите този красив плод, изяжте го. С това опитът е свършен. Правете този опит всяка вечер по няколко минути, додето стигнете с мисълта си. Следната вечер продължете оттам, додето бяхте стигнали. Първата вечер семката може само да поникне, втората вечер – да даде стъбло и листа, третата вечер – да цъфне и т.н. Така ще продължавате цяла седмица. Ако семката на някого не успее да завърже и да даде зрял плод, това да не го смущава. По този начин всеки ще провери доколко може да концентрира мисълта си, доколко волята му е силна и т.н.

Този опит е в Умствения свят. След време, когато направите повече, ще можете да го направите и на физическия свят. Засега обаче, докато не сте дошли до това високо развитие, при всяка мъчнотия, при всяка обида, нанесена от близки или далечни на вас лица, правете опита мислено. По този начин вие ще калите ума, сърцето и волята си.

Когато се натъквате на отрицателни мисли или преживявате отрицателни състояния, бъдете внимателни да не ги задържате дълго време в организма си, защото те внасят отрови в кръвта, от които трябва да се освобождавате. Тези отрови са подобни на отровите, които бацилите образуват при размножаването си. За да дойде организмът в своето нормално състояние, лекарите препоръчват различни лекарства, които имат за цел да свържат тия отрови в безвредни за организма съединения и впоследствие да ги изхвърлят навън.

В такива случаи ние препоръчваме пиене на гореща вода: болният трябва да изпие няколко чаши гореща вода, която да разрежи серума, в който бацилите се размножават. По този начин тяхната размножителна сила се намалява и организъмът дохожда в своето нормално състояние.

Упражнение: изнесете ръцете си пред гърдите и допрете върховете на палеца и на малкия пръст от едната ръка с палеца и малкия пръст на другата, така че ръцете с дланите надолу да образуват права линия, успоредна на раменете. При това положение палците и малките пръсти остават неподвижно, допрени с върховете си, а трите средни пръсти са подвижни, при което тия на дясната ръка поставяте върху трите свободни пръста на лявата и ги плъзгате по тях, докато се допрат с върховете си. После плъзгате същите пръсти, но от долната страна, като си представяте мислено, че с видимо усилие преодолявате известно препятствие. Бавно спущате ръцете надолу, докъдето е възможно, но тъй, че малките пръсти и палците да останат неподвижно прикрепени, а дланите на ръцете да бъдат успоредни на плоскостта на тялото, т.е. палците да сочат нагоре, а малките пръсти – надолу. При това положение трите свободни пръста на лявата ръка се плъзгат върху трите свободни пръста на дясната ръка – първо отгоре, а после отдолу, без да се упражнява мислено някакво усилие, както при първото упражнение. Издигане на ръцете в първото положение, успоредно на раменете, с десните пръсти върху левите. Упражнението се продължава по същия начин. През времето, докато трае упражнението, умът ви трябва да бъде съсредоточен към ръцете и пръстите.

Правете това упражнение десет дена наред – всяка вечер по пет минути, преди да си легнете. Веднага след него направете упражнението с портокаловата семка, което ще трае петнадесет минути. Значи всяка вечер преди лягане ще употребявате по двадесет минути за двете упражнения. Когато работите на човека се объркват, той държи палците си надолу; щом работите му почнат да се уреждат, той държи палците на ръцете си нагоре.

**– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.
– Тя постоянно ни весели.**

РАЗПРЕДЕЛЯНЕ НА ЕНЕРГИИТЕ

Двадесет и пета лекция
18 април 1923 г., сряда, София

РАЗПРЕДЕЛЯНЕ НА ЕНЕРГИИТЕ

**– Само светлият път на
Мъдростта води към Истината.
– Тя постоянно ни весели.**

Размишление

Чете се резюме на темата „Ползата от съня“.

*Четоха се резюметата на девета и десета лекция
от първа година.*

Чете се темата „Разлика между съзнание и самосъзнание“.

Упражнение: изнасяне на ръцете настрани. В това положение ще държите ръцете си неподвижно пет минути, като концентрирате мисълта си към тях. След това изнасяте лявата ръка настрана, а дясната движите по лявата, като започвате от пръстите на лявата ръка, дохождате до рамото ѝ, минавате под брадата, изнасяте я настрана, напред и надолу. Същото кръгообразно движение правите и около дясната ръка: дясната ръка изнасяте настрана, а лявата се движи по нея. Това упражнение се прави няколко пъти ту с дясната, ту с лявата ръка и то първоначално бързо, а после все по-бавно.

Упражненията, които правите, са необходими, за да могат енергиите на вашето тяло правилно да се поляризират. Когато човек не живее добре, енергиите в неговия организъм не могат правилно да се разпределят, вследствие на което в едни части на тялото се натрупва повече енергия, а в други – по-малко.

Енергията в Природата иде главно от два източника: от центъра на Слънцето и от центъра на Земята. Преобладаваща енергия в Природата е тази, която иде от центъра на Слънцето – тя е положителна енергия. Когато слънчевата енергия се възприема повече от главата, мозъкът на човека става много активен. Ако тази енергия се поглъща повече от стомаха, тогава стомахът става силно активен; в този случай мозъкът се демагнетизира,

отслабва и се явява главоболие. За тази цел излишната енергия от стомаха трябва по някакъв начин да се препрати отново в мозъка. Понякога слънчевата енергия може да бъде съсредоточена повече в лакътя, в цялата ръка, в лицето и т.н. За да се разпредели тази енергия равномерно по всички части на тялото, необходими са окултни гимнастически упражнения. Когато не можете лесно да заспите, причината за това е излишната енергия в мозъка. За да се освободите от нея, трябва да правите такива упражнения, чрез които да я отправите по другите части на тялото. Това става по няколко начина: или чрез концентриране на мисълта си към върха на носа в продължение на пет минути, или чрез измиване на краката в топла вода, за да привлечете част от кръвта в главата си да слезе надолу. Натрупването на слънчевата енергия в някои части на тялото в по-голямо количество създава за останалите удове ред болезнени състояния. Изобщо боледуват тези удове, които са демагнетизирани, т.е. които са лишени от нужното количество енергия. За да се излекуват, мислено трябва да им се предаде необходимата енергия. Когато на някой заболял уд се предаде нужната за него енергия, той оздравява.

И тъй, когато искате да регулирате силите на своите удове, направете следното упражнение: спуснете ръцете си надолу и концентрирайте мисълта си към центъра на Земята; след това вземете тази енергия от центъра на Земята и съзнателно я отправете нагоре в мозъка си. Ако не можете да направите това, тази енергия ще ви обсеби и ще се отрази разрушително върху някои от вашите удове. За да не става това, вие трябва да отправяте тази енергия не само към главата си, но и към центъра на Слънцето. После прекарайте същата енергия към центъра на Земята. Тези два вида енергии, тези две течения ще се срещнат някъде. Точката, в която ще се срещнат в човека, е под лъжичката – в тази точка вие ще усетите малко топлинка, признак на Живот. Ако кръстосването на тия енергии става в мозъка, там ще усетите подем в мисълта; ако кръстосването на тия енергии става в белите дробове, чувствата ви ще се разширяват; ако това кръстосване става в стомаха, ще усещате голям апетит; ако това кръстосване става в мускулите на краката и ръцете, ще изпитвате желание за движение. Изобщо, в който уд и да става кръстосването на тия енергии,

човек ще почувства в себе си особена приятност и разположение към нещо хубаво. Ето защо човек трябва да изучава мислите и желанията си, да види каква роля играят те в неговия живот, да различава откъде идат – от центъра на Земята или от центъра на Слънцето.

Като знаете това, от вас като ученици се изисква да контролирате мислите и желанията си. Какво значи да контролирате една мисъл? Да контролирате една мисъл, това значи да проследите направлението, посоката ѝ – отде иде и къде отива – и според разбирането ви или да ѝ дадете път, или да я трансформирате, или да спрете движението ѝ. Затова трябва да правите опити да различавате коя мисъл откъде иде и накъде отива. Без опити, без приложение вие ще натрупате много необработено знание, което ще ви създаде големи неприятности. Ако се събере много необработено, неприложено знание, енергията на това знание ще се натрупа в задната част на главата, дето са личните чувства на човека. Това излишно количество енергия пък ще наруши равновесието в мозъчните центрове на главата. За да се възстанови това равновесие, част от тази енергия трябва да се отправи в предната част на мозъка. В това отношение мозъкът представлява чувствителни везни, дето се отбелязва най-малкото отклоняване, най-малкото нарушаване на равновесието. Забелязано е, че горделивите хора държат главата си вирната. Защо? Защото центърът на тежестта на мозъка им е повече в задната част на главата. У философите пък, които работят повече с предната част на мозъка си, центърът на тежестта на главата е повече в предната част на мозъка; затова именно философите ходят повече с малко наведена глава напред, те са всякога замислени. У религиозните хора енергията е натрупана повече в центъра, в горната част на главата, дето е религиозното им чувство, вследствие на което те държат главата си изправена, погледът им е отправен нагоре. За такива хора казват, че са мистични, обичат да съзерцават.

Понеже мозъкът е свързан с всички части на тялото, каквото поляризиране да става в някои негови центрове, то веднага се отразява в съответните органи на тялото, които по такъв начин вземат участие в натрупване на енергии. Като знаете това, вие трябва да търсите начин да пренасяте излишната

енергия в организма си от един център в друг или от един уд в друг. Щом постигнете това изкуство, вие ще можете да мислите правилно. С пренасяне на излишната енергия от едно място на друго вие ще развивате волята си. Силната воля прави главата на човека при ушите широка. Човек трябва да работи за усилване на волята си. В това направление той трябва да прави много опити, за да развие в себе си смелост, решителност, самоувереност. Всяко положително чувство придава нещо хубаво на човека. Например, ако религиозното чувство в човека не достигне до фанатизъм, то развива благородство в характера. Нормално развито религиозно чувство придава отзивчивост, деликатност на човешкия характер, то кара човека да влиза в положението на своите ближни, да ги разбира и обича. Който не е развил религиозното чувство в себе си, той няма почитание към хората, той се отнася с презрение към бедните, към простите хора.

Следователно работете върху себе си да развивате своите умствени сили, своите чувства. Например, съвестта в човека е във връзка със Справедливостта. Колкото по-силно развита е съвестта на човека, толкова по-справедлив е той. Религиозното чувство развива в човека чувство на почитание и уважение към хората. Любовта развива милосърдие, а милосърдието прави човека отзивчив, състрадателен към хората, снизходителен към слабостите им. Когато разумът е добре развит в човека, той може да разсъждава върху причините и последствията на нещата. Като имате предвид това, всички трябва да работите, да развивате онези чувства и способности в себе си, които са слабо развити. У едни хора разсъдъкът е слабо развит, у други – времето, тактът, у трети – милосърдието, у четвърти – вярата, у пети – надеждата и т.н. Това са все дефекти, които развалят живота ви; те внасят у вас съмнения, колебания, недоразумения, обезсърчаване и т.н. Вие трябва да развивате в себе си положителни качества, за да подобрите характера си. Добрият характер изисква добре развита разсъдливост, въображение, чувство на сравнение, музика. Човек с добър характер подразбира отворен човек, в когото излишната влага се изпарява, за да не бъде нито много влажен, нито много сух. Той трябва да бъде твърд в идеите си, дружелюбен и общителен. Тези качества усилват ума на човека. Човек се ражда със способности и дарби, които са в зародиш,

но трябва да работи върху тях да се развиват. Колкото повече човек съсредоточава мисълта си към тия центрове, толкова повече кръв приижда там и те повече се развиват. Кръвта носи със себе си електричество и магнетизъм, които се предават на тия центрове и помагат за тяхното развитие. Когато някои хора остават назад в развитието си, за да се събудят у тях висши морални чувства, те трябва да се заставят да влязат в някакво религиозно или духовно общество. По този начин те ще мислят, ще развиват своите умствени способности. Забелязано е, че когато някои народи останат назад в умственото си развитие, Невидимият свят изпраща между тях учени, духовно просветени хора, които да внесат в умовете им тласък към наука, просвета и култура – духовна и умствена. Така е било в XIX век, във времето на Възраждането. Всеки век създава свои хора, творци на нова мисъл, нов живот, които тласкат културата напред и нагоре.

В развитието си съвременната култура върви спираловидно, по един възходящ път. След тази култура, която е култура на Петата раса, ще дойде културата на Шестата раса – културата на чувствата, на сърцето, която е една от възвишените култури. В тази култура и сърцето, и умът ще могат правилно да се развиват. Ако религиозното чувство у някой човек е слабо развито, той ще потърси няколко души, у които това чувство е силно развито, и ще ги помоли да му помогнат и той да развие това чувство в себе си. Веднага около него ще се наредят четирима души със силно развито религиозно чувство: един отляво, друг – отдясно, трети – отпред и четвърти – отзад; всеки от тия четирима души ще тури ръката си върху мястото, дето е религиозното чувство на онзи със слабо развито чувство и така ще подържат ръцете си около един час. Като продължават този опит една седмица, те ще повлияят благотворно върху онзи, у когото това чувство е слабо развито. Същият опит може да се направи с човек, у когото разсъдъкът е слабо развит. Този опит се основава на скачениите съдове. Хората представляват скачени съдове помежду си, вследствие на което може да става преливане на енергията от един човек на друг, както се преливат течности от един скачен съд в друг.

В развитието на сегашния живот ние виждаме, че едни хора са учени, други – прости; едни са умни, други – глупави; едни са бедни, други – богати. Коя е причината за това? За

изяснение на този въпрос ще приведа следния пример: виждате един планински връх, от който постоянно се спущат изобилни води, които образуват голяма, пълноводна река, от водите на която се напояват градини, бостани, карат се воденици и т.н. Докато реката тече буйно, около нея кипи живот, развива се и растителна, и духовна култура; щом реката се отбие, щом ѝ се даде друго направление, животът на това място заглъхва. Значи, дето има изобилно енергия, там животът на човека се развива добре – той има условия да расте и да се развива физически и умствено; щом тази енергия се отбие, животът намалява – там се явява недоимък на сили, на условия за развитие.

Определено е строго математически какво количество енергия може да се изразходва за всеки век. Определено е също така какво количество ученици могат да се поддържат от тази енергия. Грамадна енергия се изисква за издръжка на мозъка на тия ученици. Развитието на всеки мозъчен център е свързано с известно количество енергия. В това отношение Природата държи точна сметка за енергията, която изразходва. Тази е причината, задето някои ученици не могат да свършат училище: като дойдат до първи или втори клас, те напускат училище, нямат условия да следват по-нататък. Защо? Защото другарите им поглъщат всичката енергия и за тях нищо не остава. Те излизат от училището и търсят друг начин за развитие. И наистина, виждате, че някой воденичар работи на воденицата си няколко години, работата му върви добре и той е доволен от положението си; обаче дойде някой, отбие водата към себе си и воденицата преставя да работи. На друго място виждате, че някой си направил бостан покрай една река – той си направил вадички, през които прекарва вода от реката да напоява зеленчуците си; утре реката се отбива и бостанът изсъхва.

И тъй, докато имате условия, докато Природата е оставила на ваше разположение известно количество енергия, вие трябва разумно да я използвате. Не я ли използвате, друг ще се настани на вашето място. След вас има други, които чакат своя ред. Нищо в Природата и в живота не е произволно. Щом можете да използвате разумно това, което Природата е определила за вас, вие се намирате в благоприятни условия на Живота; не можете ли да го използвате, вие се намирате в неблагоприятни условия за развиване на ума, на сърцето и

на волята. Докато имате желание, вътрешен подтик в себе си за работа, вие ще имате възможност да използвате енергията, условията, които Природата е предвидила за вас. Бюджетът за всеки човек, за всяко общество, за всеки народ и за цялото човечество се определя от Слънцето. Сега Слънцето изпраща на Земята повече физическа енергия, т.е. днес хората са в състояние да възприемат повече физическата енергия на Слънцето, отколкото духовната. В бъдеще, когато Шестата раса дойде на Земята, хората ще имат възможност да възприемат от Слънцето и духовна енергия. Значи енергиите се различават; затова казваме, че има физическа, сърдечна, умствена и волева енергия. Като изучавате хората, ще видите каква енергия излъчва от себе си всеки човек.

Сега, като знаете това, не мислете, че каквото пожелаете, можете да постигнете. За всяко нещо се изискват съответни условия. За да се ползват от умствената енергия на Природата, хората трябва да знаят как да я привлекат към себе си. За тази цел се изискват огнища – общества от хора с умствени, интелектуални стремежи. Те са в състояние да привлекат тази енергия. В това отношение университетите са такива фокуси, огнища, които привличат умствената енергия на Природата. Ето защо, когато студентът влиза в някой университет, той изпитва свещен трепет, подем в своите умствени сили. Той може да се занимава и в дома си, но университетът е мястото, дето умствените сили и способности на студента се запалват и разгоряват. В училищата, в университетите умствената светлина е по-голяма, отколкото тази в семейството. Тази е причината, дето децата от най-ранната си възраст се пращат на училище. Ако погледнете на някое училище или на някой университет с окото на ясновидеца, ще видите, че оттам излиза Светлина. Колкото по-първоначално и дълго е училището, толкова Светлината му е по-малка. Най-малка е Светлината на първоначалното училище, а най-голяма – на университета.

Когато казваме, че човек трябва да живее чист, свят, разумен живот, имаме предвид той да използва съответните енергии на Слънцето. Колкото по-възвишени стремежи има човек, толкова по-голяма възможност има да се свързва с висшите слънчеви енергии. Иначе той ще се свързва с низшите земни енергии, които ще го завлекат в гъстата материя, дето

мчно може да излезе. Колкото повече човек потъва в гъстата материя, толкова повече става материалист и се свързва с Черната ложа. Материалистът отрича Духовния свят. Защо? Защото без да съзнава той се намира изключително под влиянието на низши духове-материалисти, които го заблуждават, че той е господар на положението и от никого не зависи. Дълго време трябва този материалист да учи, да просвещава ума си, докато съзнае, че е обиколен от духове с различно развитие, от които се влияе в положителен или отрицателен смисъл. Слънчевите енергии са положителни и се отразяват благотворно върху човека; земните енергии са отрицателни и се отразяват неблагоприятно върху човека. Първите енергии помагат за повдигането на човека, а вторите – за неговото падане. Свързвайте се с енергиите, които идват отгоре, а не с низшите енергии на Земята. Ония сили, които противодействат на човешкото развитие, имат за цел да прекъснат съобщението между висшите енергии на Слънцето и човека, за да го поставят изключително под влиянието на низшите земни енергии. Докато слънчевите енергии вземат надмощие над земните течения в човека, той има възможност да се освободи от заблужденията на света, от кривите положения на неговия живот. Слънцето носи нови идеи, нови открития, нова философия, нова религия и нова наука. Слънцето ще помете старото, ще го изгори, на пепел ще го превърне. Слънцето ще донесе на Земята чистия, възвишения Живот. За кого? За готовите души. Готовият човек е пъпка, която чака да изгрее Слънцето, за да се разцъфти.

Човек трябва да бъде цвят, отворен за Слънцето, за да възприема енергията му, която единствена е в състояние да го оплоди. Умът на човека трябва да бъде насочен към слънчевата Светлина, която единствена може да разсейва тъмнината в живота му и да помага за неговото развитие. Щом човек възприема слънчевата енергия, Животът сам по себе си се развива правилно.

Размишление

- Само светлият път на Мъдростта води към Истината.**
- Тя постоянно ни весели.**

ЧЕТИРИТЕ СЪЗНАНИЯ

Двадесет и шеста лекция
25 април 1923 г., сряда, София

ЧЕТИРИТЕ СЪЗНАНИЯ

**– Само светлият път на
Мъдростта води към Истината.
– Тя постоянно ни весели.**

Размишление

Четоха се резюмета на единадесета и дванадесета лекции от първа година.

Чете се темата „Разлика между подсъзнание и свръх-съзнание“.

Какво ще получите като съберете следните числа:

$$\begin{array}{r} -1-2-3-4-5-6-7-8-9 \\ + \\ +1+2+3+4+5+6+7+8+9 \\ \hline 0 \quad 0 \quad 0 \quad 0 \quad 0 \quad 0 \quad 0 \quad 0 \quad 0 \end{array}$$

Като се съберат тия числа, взаимно ще се унищожат или ще се получат нули. Нулата представлява реалния свят, от който е произлязъл феноменалният. Ако съберете две положителни величини, ще получите ли реалния свят? Или ако извадите две величини, ще получите ли реалния свят? Какво нещо е изваждането? Човек вади корен от земята, когато изсъхне. В този смисъл изваждането показва, че когато нещо престава да съществува, то неизбежно трябва да се извади. Човек изважда една идея от ума си, когато тя престава да го ползва.

Като разглеждам тия въпроси, аз имам желание да ви заставя право да мислите и разсъждавате. Например, вие мислите, че можете изведнъж да разрешите всички въпроси. Това е невъзможно, такъв процес не съществува в Природата. Като се нахраните веднъж добре, разрешавате ли с това въпроса за яденето? Цял живот да ядете, и няколко живота наред да ядете, пак няма да разрешите въпроса за яденето, този въпрос е неразрешим. Нито като яде, нито като не яде,

човек може да разреши въпроса за яденето. Като се нахрани добре, човек не мисли за ядене; като е гладен, човек мисли само за ядене, той усеща, че му липсва нещо.

Човек не може да разреши въпроса за яденето, но същевременно той не може да си отговори още на много въпроси. Например, той няма ясна представа какво нещо е съзнание, самосъзнание, подсъзнание и свръхсъзнание. Думата *съзнание* се е образувала от предлога с и съществителното *знание*. Тази дума означава още *живот* – тя е произлязла от гръцката дума *зоѝ*. Тогава *подсъзнание* означава нещо скрито под Живота. В този смисъл подсъзнанието представлява склад, в който се събират всички неща. Движението в подсъзнанието е кръгообразно, което показва, че нещата не излизат вън от него. Но когато пожелае, човек може да извади нещо от този склад – от подсъзнанието си, както вади вода от кладенец: спуща кофата в кладенеца, нагребва вода и я изважда навън. В подсъзнанието се крият известни добродетели, но в подсъзнанието се крият и много погрешки от миналото. Когато човек не очаква, тогава ще излезе някоя добродетел или някоя погрешка от подсъзнанието и той се чуди къде са се крили тези неща в него. Някой път влизате в килера на къщата си, дете държите стари, от години изостанали дрехи, вече старомодни, и се чудите къде сте ги крили до това време. Къде сте ги крили? В подсъзнанието си. Тъй щото, ако сравните подсъзнанието и свръхсъзнанието, ще видите, че те представляват две противоположни неща. Подсъзнанието складира в себе си старото, а свръхсъзнанието – новото. В живота на свръхсъзнанието човек ще вземе вълната от гърба на овцата, ще я изпреди, ще я изтъче и ще си ушие от нея нова, чиста дреха. В подсъзнанието се складира старите идеи, а свръхсъзнанието възприема и прилага новите идеи. Обаче и подсъзнанието, и свръхсъзнанието са елементи, полюси на Живота.

Христос казва: „Аз съм пътят, истината и животът.“ Това са три елемента на едно и също начало. Кой от трите елемента е най-важен? Някой ще каже, че Животът е най-важен. Обаче как ще отидете до Живота, ако нямате Път? Друг ще каже, че Пътят е най-важен. Как ще отидете до пътя, ако не носите Истината, Светлината в себе си? Следователно нито Живот без Път и Истина, нито Път без Истина и Живот, нито Истина без Път и Живот. Пътят, Истината и Животът представляват три еднакво важни и необходими величини за целокупния Живот. Такова нещо

представяват и четирите вида съзнания – те са неразривно свързани величини: подсъзнанието представлява миналия живот, в който влиза животът на минералите, растенията, животните, хората и Ангелите; съзнанието представлява живота на минералите, растенията и животните; самосъзнанието представлява живота на човека; свръхсъзнанието представлява живота на Ангелите. Следователно съзнанието и подсъзнанието представляват основа на човешкия живот, а свръхсъзнанието е извън този живот – то няма нищо общо с човешкия живот. Подсъзнанието и свръхсъзнанието са два живота, свършено независими един от друг; те са два полюса, които се движат в противоположни посоки. Подсъзнанието ражда съзнанието, самосъзнанието пък е по-близо до свръхсъзнанието. Наистина човешкият живот е по-близо до Ангелския, отколкото живота на минералите, растенията и животните. Съзнанието представлява платното, върху което Природата като вещь художник рисува, нахвърля предметите, които с течение на времето обработва.

Сега ще приведа един стар окултен разказ, който никога досега не е изнасян: хиляда години преди християнството в Египет живял един беден художник – Бар-Един-Бу. Един ден той намислил да нарисува картината на изгряващото Слънце, но нямал пари да купи платно за картината си. Дошло му на ума да отиде при един виден тъкач на платна в Египет и да го помоли да му даде платно за голямата картина с условие, като я продаде, да му плати платното. Тъкачът се съгласил, отрязал колкото платно било нужно, но си помислил: „Когато художникът свърши картината, аз ще я взема от него.“ Художникът взел платното, благодарил и започнал да мисли откъде да вземе четки и бои за рисуване, понеже нямал пари да купи тия работи. Отишъл в един магазин, в който продавали тия неща, и се помолил да му дадат необходимите четки и бои за рисуване на картината на изгряващото Слънце с условие след продаването ѝ да плати дълга си. Господарят на магазина му дал нужните неща, но си помислил: „Като нарисува картината, аз ще я взема.“ Художникът се нуждаел още и от рамка за картината си, затова отишъл в един магазин за рамки и казал на господаря: „Моля, услужете ми с една рамка, беден съм, нямам пари да я купя. Искам да нарисувам една картина – като я продам, ще платя рамката.“ Търговецът му дал една рамка, но си помислил: „Като нарисува картината, аз ще я взема за себе си.“

Художникът започнал да рисува картината и след време тя била готова. Той съобщил във вестниците, че еди-кой си художник е нарисувал картина на изгряващото Слънце и я обявява за продан. Картината била изложена в дома на художника; започнали да се стичат маса хора в дома на художника, за да видят картината, и всички останали възхитени – картината била много хубава. Първи се явили при художника тъкачът, търговецът на четки и бои и търговецът на рамки. Тъкачът казал: „Картината е моя, защото аз дадох платното – на какво щеше да рисуваш, ако нямаше платно?“ Търговецът на четки и бои казал: „Картината е моя, защото с какво щеше да рисуваш, ако нямаше четки и бои?“ Търговецът на рамки казал: „Картината е моя, защото ти не би могъл да рисуваш на платно, ако то не беше опънато на рамка.“ На кого принадлежи картината? Ще кажете, че картината принадлежи на художника. Какви доказателства има за това? Че платното е на тъкача, боите и четките – на първия търговец, а рамката – на втория търговец, доказателствата са налице. Къде са доказателствата, че картината е на художника? Ще кажете, че доказателствата, които са в полза на художника, са в изработката, в идеята, която той е вложил... Най-после се завежда дело на кого принадлежи картината. Ищците имат на лице нещо: един – платното, вторият – четките и боите, третият – рамката. Какво има налице художникът? Нищо. Значи самата реалност не е налице, тя отсъства. Платното доказва ли, че картината е на художника? Не доказва. Рамката доказва ли, че картината е на художника? И тя не доказва. Само боите доказват донякъде, че художникът ги е турил на платното в този ред, в какъвто ги виждаме, обаче това доказателство е косвено само. Питам може ли картината да принадлежи само на един човек? Не може. Следователно тъкачът има право да вземе само платното, първият търговец има право да вземе четките и боите, а вторият търговец – само рамката. Представете си, че тъкачът иска платното си чисто; може ли да му се върне такова? Или ако първият търговец иска боите да му се върнат назад, може ли да стане това? Може ли да се върне рамката на втория търговец?

Сега да преведем какво означават платното, боите и рамката в Живота. Рамката представлява физическото тяло на човека, платното представлява сърцето на човека, а четките и боите – неговия ум. Тъй щото, като гледате една картина, вие виждате и платното, и боите, и рамката ѝ, но реалното

не виждате. Следователно реално е това, което не се вижда. Реалността всякога остава невидима – това, което художникът е вложил, е невидимо, това е идеята. Само онзи може да види и разбере идеята на художника, който може да се свърже с неговия ум. Иначе, който друг погледне картината, той нищо няма да разбере от нея. Какво ще разбере мухата, птицата или кучето от една гениална картина? Нищо няма да разбере.

Сега как ще решите вие въпроса – на кого се пада картината? Кой има най-голямо право върху картината – художникът, тъкачът, първият или вторият търговец? Кое дава право на художника сам да продава картината си? Платното, боите, четките, рамката не са негови. Като са услужили на художника с нещо, тъкачът, както и двамата търговци са казали в себе си, че щом художникът нарисува картината, всеки от тях ще я вземе за себе си. След всичко това художникът, който нарисувал картината, казва, че тя е негова.

Сега оставям този разказ да мислите върху него, вие да го разрешите. Тази присъда може да се разреши по четири различни начина. Разрешението на този въпрос може да стане от гледището на съзнанието, на самосъзнанието, на подсъзнанието и на свръхсъзнанието. Бар-Един-Буе художникът, който разполага с четири реални неща – платното, боите и четките, рамката и картината. Всеки, който е услужил с нещо на художника, заявява своето право върху картината. Обаче вие казвате, че картината е на художника – това е пристрастие. Нима тъкачът няма никакъв дял в картината? И той се е трудил, работил докато изтъче платното. Бояджията, който е правил боите, също е употребил труд, работа. Онзи, който е правил рамките, и той се е трудил – той е ходил по горите да търси подходящи дървета за рамки. Ако сравните труда на художника с този на тъкача и на търговците, които са му услужили, ще видите, че художникът е употребил физически труд най-малко. Неговият труд е повече идеен, отколкото физически – художникът взема четката, нахвърля боите и рисува. Рисуването не представлява голям физически труд. Следователно, когато решавате въпроса на кого принадлежи картината и кой има право върху нея, трябва да вземете предвид всички ония, които са взели каквото и да е участие в нарисуването ѝ. Иначе всеки учител, който рисува върху черната дъска, ще каже, че има право и върху дъската. Не, учителят няма право върху дъската.

Щом нарисува нещо върху нея, след време той заличава рисунката си. Тъй щото, мислете върху въпроса чия е картината и кой има най-голямо право върху нея. Тъкачът има материално доказателство, че е вложил нещо материално в картината; търговците – също. Обаче какви са доказателствата на художника, че е вложил нещо материално в картината си? Като разсъждавате философски по този въпрос, вие можете да опровергавате много философски твърдения в областта на съвременните философски теории. Съвременните учени и философи казват, че всичко, което се пипа, вижда, чува и вкухва, е реално; щом нещо не може да се пипа, вижда, чува и вкухва, не е реално. Тогава кое е реалното, което художникът е вложил в картината си? Ако е въпрос за неговата идея, тя нито се пипа, нито се вижда, нито се вкухва.

Сега ще изясня тази идея със следния пример: ако с пръст докосна струната *сол* на цигулката и чуя този тон, аз ли съм го вложил в струната? Или ако вземете кой и да е тон, вие ли сте го вложили в цигулката? Тоновите съществуват ли в Природата? Срещате един човек и казвате, че името му е Стоян. Стоян ли е той всъщност? Какво нещо е Стоян? Име. Защо е дадено това име на човека? За да се различава от другите. Имената на хората са произволно създадени. Не само имената, но и много неща са произволно създадени. Следователно вие трябва да различавате произволните, нерелните неща от тях, които Природата е създала и вложила в нейния списък. В Природата съществуват трептения, но не тонове. Тя не знае какво нещо са тоновете *до, ре, ми, фа, сол, ла, си*. Ние вземаме тоновете само като помагало в музиката, като основни белези, чрез които можем да изразяваме това, което чувстваме и преживяваме.

Сега, като разсъждавате върху различни въпроси, като търсите начин за правилно разрешаване на задачите си, имайте предвид следното правило: всяка задача, правилно разрешена, предизвиква в ума ви появяване на малка Светлинка, която пак внася у вас Радост; щом решаването на една задача не е съпроводено с поява на Светлина, задачата не е правилно решена. Това правило се прилага навсякъде в живота, в науката. Например, съвременната механика разполага с много принципи, според които могат да се построят цели машини или части от тях. В една машина искат да турят едно

колело в движение. За тази цел правят ред изчисления, основани на известен принцип, прилагат тия изчисления при движението на колелото, но колелото не се движи. Правят втори, трети, пети, десети опит, докато най-после колелото започва да се движи. Щом в ума ви проблесне малка Светлинка и вие се зарадвате, това показва, че сте дошли до правилно разрешение на въпроса. Тъй щото, когато искате да знаете дали сте разрешили задачата си правилно, вижте върти ли се вашето колело. Някой казва, че даден въпрос не му е ясен в съзнанието.

Какво разбирате под думата *съзнание*? За Природата съзнанието представлява само една дума. Като изговорите думата *съзнание*, виждате ли някаква Светлинка в ума си? Като кажете *лажен съм* или *жаден съм*, вие се свързвате с усещането, което тия думи произвеждат върху вас. Обаче какво чувство или какво усещане произвежда думата *съзнание* върху вас? Засега думата *съзнание* е философски термин само, тя не е погълнала още човешкото съзнание. Вие не разбирате още какво нещо е съзнанието. Съзнанието е нещо Божествено. В който момент разберете какво представлява съзнанието, вашият живот коренно ще се измени. Как ще се измени животът ви? Представете си, че се намирате в голяма тъмна стая, но не знаете къде сте, отде се влиза и излиза, не можете да се ориентирате, чудите се какво да правите. В джоба си носите свещ и кутия кибрит, но сте забравили това. По едно време ви дохожда на ума, че имате една свещ и кибрит в джоба си, веднага драсвате кибрита, запалвате свещта, осветявате стаята и се ориентирате – виждате къде какво има в стаята, виждате къде е вратата за излизане, накъде води тя и т.н., цялата обстановка на стаята приема вече съвсем друг изглед. Вие свободно отваряте вратата и излизате вън на простор, на слънчева светлина.

И тъй, човек не трябва да живее само с понятието *съзнание*, но със съзнанието като реалност. Докато живее с понятието *съзнание*, човек е в тъмна стая, с незапалена свещ и кибрит в ръка и се блъска от стена в стена. Щом се проникне от съзнанието като реалност, в която живее, той се намира в нова обстановка на Живота, пред Нов живот. В този Живот човек навсякъде ходи със запалена свещ. Следователно съзнанието на човека представлява запалена свещ, която вечно гори, без да изгаря – тя показва правия път в Живота. На светлината на тази свещ всичко можете

да четете, с тази свещ и в най-голямата тъмнина ще си проправите пътя. Имате ли тази свещ, останалите въпроси – какъв е фитилът на свещта, колко трептения прави в секунда светлината на тази свещ, как става горенето ѝ, колко въздух е нужен за пълното ѝ горене – са от второстепенно значение.

Сега стремете се към простота, към яснота в своите разбирания. Всички неща в Живата Природа са ясни, прости и разбрани – тя не търпи никаква двусмисленост, никаква двойственост. Тя казва: „Ако простите работи не разберете, и сложните няма да разберете; ако простите разберете, и сложните ще разберете.“ Това е изказал Христос със стиха: „Ако земните работи не разберете, как ще разберете небесните?“ Турете в ума си мисълта да разберете елементарните работи в Живота, да разберете простите прояви на съзнанието. Щом разберете простите прояви на съзнанието, ще разберете и неговите сложни прояви, т.е. ще разберете и останалите форми на съзнанието.

Като пишете темите си, написвайте ги по няколко пъти, докато ви харесат. Ако темата, която сте написали, е обикновена, колкото повече време минава, толкова по-малко ще ви харесва. Ако е нещо хубаво, идейно, с времето тя все повече ще ви харесва – в първо време няма да ви харесва много, но колкото повече време минава, толкова повече ще ви се харесва. Какво показва това? Това показва, че обикновените работи в началото си са хубави, а на края стават все по-лоши, по-глупави. Необикновените, ценните работи обратно – в началото си изглеждат глупави, а с течение на времето стават все по-хубави.

Като ученици от вас се иска точност в думите – по форма, по съдържание и по смисъл. По форма на думите, ние казваме, например, *добър*, *по-добър* и *най-добър*. Това е изказване на една дума в различни форми или степени. По съдържание изказани, тия думи подразбират, че някой човек е добър по отношение на хората изобщо, по-добър – по отношение на някого специално и най-добър – също така в сравнение с някого. Тук се прави сравнение на един човек с друг. Обаче това разбиране на нещата не е правилно, няма защо да сравнявате човек с човека, никой човек не може да бъде меродавен за другите. Най-после думите могат да се изговарят по смисъл: казваме *добър*, *по-добър* и *най-добър* или *много*

добър човек. По отношение на кого този човек е добър? По отношение законите на Живата Природа. Човек се мени по отношение на тия закони, като постоянно расте и се развива и става добър, по-добър и много добър. При това положение Природата е меродавна към Доброто в човека – тя го измерва и определя. Меродавни са само правилата, мерките и законите на разумния Живот, както и на Живата Природа. Като дойдете до Живата Природа, кажете в себе си: „Добър съм в стремежите си. Приемам всички мерки, всички методи, с които Природата работи върху мен. Ще се стремя да бъда безкористен като нея. Ще любя, както Бог любя.“

Окултният ученик трябва да се съобразява със законите на Живата Природа – за него те трябва да бъдат меродавни. В сравнение с Природата никой философ не може да бъде меродавен. Философите могат да бъдат авторитети за хората, но само дотолкова, доколкото могат да засият, да подкрепят техните възгледи и разбирания. Ако човек не разсъждава правилно, философът нищо не може да му докаже. Ако ученикът не е музикален, никой учител не може да го научи да свири; ако ученикът е музикален, учителят ще може да го научи да свири, ще му предаде от своя талант, за да развие в него онова, което Природата е вложила. За човека е меродавно онова, което Природата е вложила в него. Ето защо човек трябва да работи върху онова в себе си, което Природата е вложила като дарби или способности. Щом работите съзнателно върху себе си, правилно ще разрешите задачите си. Това е въпрос на време само: някой може да разреши задачите си за един ден, друг – за един или няколко месеца, трети – за година, четвърти – за десет години, пети – за цял живот, шести – за няколко живота. Това зависи от човека. За обикновения човек се изисква много време, за талантливия – по-малко, за гениалния – най-малко. Гениалният разрешава задачите си моментално. Но от всички се иска търпение.

**– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.
– Тя постоянно ни весели.**

ЖИВИЯТ КРЪГ

Двадесет и седма лекция
2 май 1923 г., сряда, София

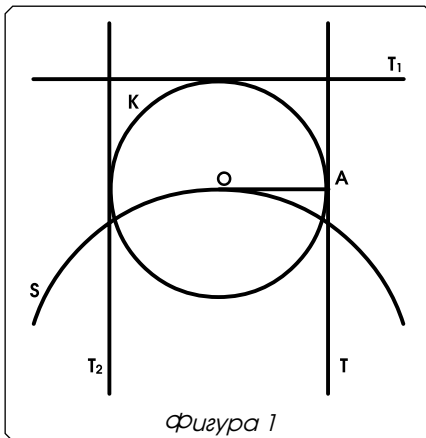
ЖИВИЯТ КРЪГ

- Само светлият път на Мъдростта води към Истината.
- Тя постоянно ни весели.

Четоха се резюмета на тринадесета и четиринадесета лекции от първа година.

Четоха се резюмета на темите „Разлика между съзнание и самосъзнание“ и „Разлика между подсъзнание и свръхсъзнание“.

За следния път пишете върху темата: *Полза и Вреда от киселините.*

Фигура 1

На Фигура 1 имате един кръг. Как се образува кръгът? Кръгът се образува от въртенето на радиуса OA около центъра. Как наричате правата T , която се допира до окръжността? Тангентата. Значи тангентата е всяка права, която има една допирна точка с окръжността. Тя представлява частен случай от поляра. Когато полюсът дойде на окръжността, тогава полярата става тангентата. Може ли тангентата да въздейства върху кръга?

Да допуснем, че кръгът, представен на Фигура 1, е едно движещо се колело, на което радиусът OA и тангентата T са в постоянно движение. Тангентата чрез точката на допирането си с окръжността упражнява непрекъснато влияние върху нея. Следователно тя може да усили движението на кръга, ако последният се движи в същата посока. Но ако кръгът се движи в посока обратна на тази на тангентата, неговото движение ще се забави.

В окултната геометрия кръгът представлява един самосъзнателен индивид. Центърът на кръга, това е центърът на съзнанието у индивида – субектът. Кръгът – това е неговият вътрешен, субективен свят; периферията или окръжността – това е мястото, където съзнанието идва в досег с външния обективен свят. Ясно е тогава, че тангентите представляват отделни съзнания или групи съзнания, които упражняват влияние върху индивида отвън и го ограничават. Следователно всяка промяна в съзнанието на човека показва, че някаква тангента е упражнила влияние върху него – чрез допирната точка тя внася известен импулс в човешкото съзнание и е в състояние да измени неговото движение, т.е. да предизвика известна промяна в неговите мисли, чувства или постъпки. Ако съзнанието се подчини на този импулс отвън и следва посоката, по която тангентата се движи, то ще има успех във външните работи. Но ако се възпротиви на този импулс и се движи в посока обратна на тангентата, то ще влезе в стъклоновение с онази група съзнания, които тази тангента представлява.

Освен тези външни влияния върху съзнанието на човека, които тангентите предизвикват, има и други – вътрешни, субективни влияния. На нашата фигура кръгът S , който минава през центъра O , представлява едно висше съзнание, което докосва самия център на съзнанието у индивида и упражнява влияние върху субективния му живот. Тогава у човека настъпват дълбоки вътрешни промени, които изхождат от самия му център и за резултат имат онова, което наричаме разширение, повдигане, просветление на съзнанието и прочее. Само в такъв случай човек може да се освободи от ограничителното въздействие на външните тангенти.

На *Фигура 1* са дадени кръгът K с трите тангенти – T , T_1 , T_2 , а също и кръгът S , който минава през центъра O на кръга K . Трите тангенти могат да се уподобят на три общества: T – търговско общество, T_1 – земеделско общество и T_2 – учителско общество. Всяко едно от тях общества ще се занимава и ще разговаря за неща, които влизат в неговия интерес. Търговците ще говорят за търговия, за стоки, за купуване и продаване; земеделците ще говорят за ниви, за лозя, за къщи; учителите ще говорят за училища, за ученици, за книги. Кръгът S пък и Животът, който се проявява около неговия център, ще имат за предмет отвлечени въпроси – въпросите за Любовта, Мъдростта

и Истината. Който не разбира тия въпроси, той се натъква на ред противоречия. Обаче тези противоречия са привидни, а не действителни. Всяко противоречие се предизвиква от същества с ниска култура – било от физическия, Астралния или Умствения свят. Тия светове имат своя физическа страна, която се отразява върху живота на човека.

Освен тия светове съществуват и други – с висша култура, които ние приемаме като течения в Природата. Защото всеки свят влияе и върху по-нискостоящите и върху по-високостоящите от него. Когато човек иска да стане с него някакъв обрат в добър смисъл, той трябва да се скачи с теченията на Природата, които идат от по-високите светове. Задачата на окултната наука е да покаже на ученика законите, чрез които да се свързва с висшите течения на Природата. По този начин неговият ум ще се развива правилно. Когато живият кръг *S* влезе в живота на човека, той трябва да бъде готов да се справя със силите, със законите, които го управляват. Да бъде човек готов, това значи да разбира новите условия на средата, в която влиза. Например, ако извадите рибата от морето, преди да е превърнала хрилете си в бели дробове, тя непременно ще умре. Водата е среда за рибата, а не въздухът. Ако рибата успее, както земноводните, които са в една преходна фаза на живот, да се приспособи към земния живот, тя би могла безопасно да напуска водата, да излиза на сушата и пак да влиза във водата. Ще кажете тогава, че като не сте готови за нов живот, по-добре да си останете в стария, т.е. като не можете да живеете на сушата, да си останете във водата. Обаче вие не знаете, че утре тази вода ще се изпари и тогава, искате или не, ще се намерите на сушата, но непригнати за този живот. Природата насила ще ви застави да напуснете водата. Днес всички хора чувстват, че става нещо особено във водата. Мнозина вече доброволно искат да напуснат тези условия, да излязат вън от водата, на сушата. Например, срещате един материалист, говорите с него и забелязвате, че той се стреми към духовен живот, иска да напусне водата. Като напусне водата, той ще се освободи от жабите в себе си, които представляват материализма. Жабата е символ на краен материализъм.

И тъй, щом попаднете под влиянието на живия кръг, т.е. щом този кръг засегне вашия център, вие не можете вече да се противите – или ще влезете в течението на този кръг и ще

се издигнете, или смърт ви очаква. С други думи казано, всеки, който е тръгнал в пътя на Истината, той трябва да го следва. Няма връщане от пътя на Истината – който се опитва да се върне от този път, той сам се осъжда на смърт. Човек не може да се противопоставя на движенията, които стават в живия кръг. Що се отнася до тангентите, техният брой е неопределен – може да се прекара и четвърта, и пета, и шеста, и повече тангенти. Всяка тангента предизвиква известна промяна в съзнанието на човека. Промените в съзнанието могат да се представят геометрически; също така може да се определи центърът на всяка тангента, която засяга човешкото съзнание, както и посоката на нейното движение.

Колко тангенти трябва да има човек? Нито една. Но ако има тангенти, какво трябва да прави, за да се избави от тяхното влияние? Съзнанието трябва да се прибере в своя център и тангентата да отиде в безкрайност. Какво трябва да се направи с кръга – да се стесни или да се разшири? Когато кръгът се разширява, тангентите постепенно се явяват. Когато кръгът се стеснява, т.е. когато енергиите в кръга се събират към центъра, тангентите постепенно се отблъскват. Оттук вадим следния закон: когато човек иска да се избави от влиянието на света, той се съсредоточава към центъра, към Бога, към себе си – той съсредоточава своята умствена дейност към Бога. Това значи пробуждане на Божественото съзнание в човека.

Мислете върху живия кръг, върху тангентите на кръга.

Упражнение: изнасяне лявата ръка напред, бавно движение на дясната ръка върху лявата, като започва от рамото и стига до пръстите на ръката и обратно – от пръстите – нагоре до рамото. Изнасяне дясната ръка напред, лявата ръка прави същото движение върху дясната: бавно движение на лявата ръка върху дясната, като започва от рамото до пръстите и назад. Ще направите това упражнение няколко пъти с лявата и няколко пъти с дясната ръка.

Тайна молитва

**– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.
– Тя постоянно ни весели.**

ДВИЖЕНИЕ НА РАЗУМНИТЕ СИЛИ

Двадесет и осма лекция
9 май 1923 г., сряда, София

ДВИЖЕНИЕ НА РАЗУМНИТЕ СИЛИ

**– Само светлият път на
Мъдростта води към Истината.
– Тя постоянно ни весели.**

Чете се резюме на петнадесета лекция от първа година.

Четоха се резюмета на темите „На какво са символ Варницата и пепелището“ и „Отличителните черти на силната Воля“.

За следния път пишете върху темата: *Разлика между мъдрост и знание.*

Какво определение дава относителната геометрия за кръга? Кръгът е геометрическо място на точки, които са еднакво отдалечени от една вътрешна постоянна точка, наречена център. Кръгът е крайният предел, до който съзнанието на човека може да се разшири за всеки даден момент.

Представете си, че имате два малки кръга. Единият представлява семе на дъб – желяд, другият – семе на царевица. Изчислявали ли сте колко пъти по-голям и по-тежък е желядът от царевичното зърно? В какво седи разликата между желяда и царевичното зърно? Разликата седи в тяхната дейтелност – кръгът на дейтелността на желяда е по-широк, по-голям от този на царевичното зърно. Що се отнася до хранителността им, въпросът е поставен другояче. Често свинете се хранят с желяди, но това не показва, че те са по-хранителни от царевичната. По произход кой е по-стар – дъбът или царевицата? Царевицата е по-стара от дъба. Според съвременните научни схващания можете ли да кажете дали желядът съдържа същите възможности, каквито и дъбът? Две теории съществуват по този въпрос: едната теория твърди, че всяко семе, в случая и желядът, съдържа в себе си всички възможности, каквито и цялото дърво; другата теория твърди, че семето съдържа в себе си условията, а не и възможностите, каквито дървото съдържа.

Какво е вашето мнение по този въпрос? За изяснение на този въпрос ще вземем следния пример: представете си, че имате една мисъл; когато се изкаже тази мисъл, вие преценявате вече нейните качества. Качествата ѝ съдържат ли се в самата мисъл? Всяка мисъл, изразена навън, определя своето вътрешно съдържание. Като знаете това, вие трябва да наблюдавате, да изучавате мислите си, техните качества и прояви.

Като ученици вие трябва да учите, да придобивате знания. Съвременните учени хора са деца на науката. По отношение на миналото те са учени, минават за капацитети, но по отношение на бъдещата наука те са още деца. По отношение на проявеното те са гении; по отношение на онова, което предстои да се прояви, те са деца. Като знаете това, вие трябва да имате готовност да признавате своето невежество в дадена област, да признавате своите погрешки. Мнозина мислят, че ако признаят погрешките си, ще минат за грешни хора. Не, човек трябва да бъде искрен в себе си, да познава погрешките си и да ги признава. Художник нарисувал образа на един човек; дохождат някои, гледат портрета, вижда им се, че носът е малко крив, обръщат внимание на художника да изправи тази погрешка, но той я отрича – поддържа, че носът на човека бил крив. Като се изредят няколко души да гледат портрета, който художникът е рисувал, всички се произнасят, че носът не е добре предаден. Най-после художникът се заема да го изправи. След като го коригира, той остава доволен от портрета. Както художникът работи върху една картина, докато я нарисува точно според оригинала, така и ученикът трябва да работи върху всяка своя мисъл, докато я изправи. Много от вашите мисли са криви, изопачени. Вие трябва да работите върху тях, за да ги изправите. Някои считат, че всяка тяхна мисъл е Божествена и щом е Божествена, тя е безпогрешна. Не е така. Не всяка мисъл, която минава през главата на човека, е Божествена. Вие трябва да изучавате мислите си, да дойдете до положение да различавате кои са Божествени и кои човешки. В човешките мисли има грешки, в Божествените – няма. Като анализирате мислите си, ще се стремите да ги прилагате. Ако не прилагате мислите, идеите си, ще мязате на човек, който иска да рисува: за тази цел той си купил четки, бои, платно и се готви да започне работата си. На всички разправя, че има идея, че е готов да рисува, но още

не започва да работи. Следователно идеите имат смисъл само когато се прилагат в Живота. Казва някой, че иска да бъде добър; това е неприложена идея. Какво значи да бъде човек добър? Друг пък казва, че иска да бъде кротък – това е друга неприложена идея. Какво значи да бъде човек кротък? Кои са отличителните черти на добротата и на кротостта? Когато рисувате кокошка, ще турите на краката ѝ точно определено три пръста отпред и един отзад. Ако рисувате човек, ще турите пет пръста на ръката му – ни повече, ни по-малко. Всяко нещо, което Природата е създала, е точно определено. Така са точно определени отличителните качества на кроткия, на милостивия човек и т.н. Който иска да познае дали е милосърден, той може да се подложи на следния опит: тръгвате на дълъг път и вземате в торбата си един килограм хляб; целия ден не ядете, но задържате хляба за вечерта, когато стигнете на определеното място. Ако през време на пътуването ви настигнат трима души и пожелаят да им дадете хляб, защото били гладни, уморени, а нямат хляб, какво ще направите? Речете ли да им дадете по едно малко парченце, а останалото задържите за себе си, вие не сте милосърден човек. Ако разделите хляба си така, че на всеки едного дадете по една четвъртинка, вие сте милосърден. Някой иска да провери доколко мисълта ви е философска и ви задава въпроса кокошката ли се е явила по-рано или яйцето. Това са две относителни, а не абсолютни величини. Това са символи, които не разрешават въпроса. Някои философи представят Космоса във вид на яйце, готово да се излюпи, обаче това е символ само.

Да се върнем към въпроса качествата на проявената мисъл съдържат ли се в самата мисъл. Да се задава такъв въпрос, това е равносилно да се запитвате дали тоновете, които излизат от цигулката, се съдържат в самата цигулка, в струните или в лъка. От стягането на струните, от скъсяването и удължаването им се произвеждат различни тонове. Обаче цигуларят, който познава законите на музиката, като поставя пръстите си върху цигулката, произвежда тоновете. Вещият цигулар може да произведе тонове и без струни. Достатъчно е той да съсредоточи мисълта си към вашия слух, за да чуете хубави, приятни тонове на някоя песен, която излиза от цигулка. Обаче това не става по физически начин, чрез трептенията на въздуха, както обикновено се предава звука, но по друг начин – чрез мисълта. Оттук можем да извадим

следното заключение: както цигулката е условие за предаване на тоновете, които цигуларят произвежда, така и мисълта е условие за предаване на качествата на онзи, който я произвежда. Тъй щото, нито цигулката произвежда тонове, нито мисълта съдържа в себе си качествата на онзи, който я произвежда.

Това са ред разсъждения, необходими за развиване на мисълта ви, за събуждане дейността на различните мозъчни центрове. Без тези разсъждения, мислите, които минават през ума ви, ще останат само теория, без никакво практическо приложение. И тогава, като минават различни мисли през ума ви без да се спирате върху тях, без да разсъждавате, в края на краищата ще заспите. Забелязано е, че когато окултните ученици изучават закона за концентриране или съсредоточаване на мисълта си, те често заспиват. Защо? Защото не са привикнали още да събуждат дейността на своите мозъчни центрове. Вследствие на това, като размишляват върху някой въпрос и не могат да следят мисълта си, те изпадат под влияние на закона на внушението, на хипнотизма и заспиват. Следователно, когато ученикът мисли върху някой въпрос, той трябва да напряга мозъка си, за да събуди дейността на всички мозъчни центрове или поне на по-голямата им част. Ако при процеса на мислене се събуди само един мозъчен център, човек непременно ще заспи, ще се самохипнотизира. С това се обяснява защо богатият човек изгубва ума си, защо се отчайва, когато му съобщят, че банката, в която са вложени парите му, е фалирала. През целия си живот този човек е насочвал мисълта си към парите, вследствие на което се е самохипнотизирал. В който ден чуе за загубата на тия пари, той изгубва и ума си, и желанието за живеене, за работа. Сънят на човека е особено хипнотично състояние, което Природата често му налага. Щом го постави в това хипнотично състояние, той заспива. В това време тя го прекарва от физическия в Астралния свят, където му създава различни образи, сменя едни сцени с други. По този начин тя му създава най-разнообразен живот, от който да запази спомен в будното си състояние и да започне да мисли. Чрез сънищата Природата иска да създаде в човека мисъл. Мисълта се развива при голямо разнообразие.

И тъй, от всички се иска съзнателна работа – постепенно да развивате в себе си добри качества и способности. Например, ако искате да развивате търпение, направете

следния опит: помолете десет души ваши приятели да ви убодат с игла на десет различни места на един милиметър дълбочина и следете през това време ще изгубите ли равновесието си или ще го запазите. По този начин вие ще се калите. Освен този опит можете да направите още един: събуйте се боси и минете през някоя нива, по която има цигански тръни. Като минете от единия до другия край на нивата, ще видите доколко сте запазили разположението на духа си.

Човек се натъква на същите положения и в Живота. Лошите мисли и чувства на хората не са нищо друго, освен такива тръни, забодени на един милиметър дълбочина в кожата на човека. Лошите мисли и чувства са подобни на ухапването от комар или от бълха – тук ви щипне една лоша мисъл, там ви щипне едно лошо чувство, докато излезете от релсите на своето търпение. Ако равновесието ви не се наруши, това показва, че имате търпение. Ако равновесието ви се наруши, ще вземете четка и бои, ще рисувате картината на търпението. Ще повторите, ще потретите опита, докато най-после запазите равновесието си и винаги ще бъдете весел. Щом запазите равновесието си, ще знаете, че сте завършили картината на търпението.

Тия опити се отнасят само до учениците и то за ония от тях, които са силни. Слабите не трябва да правят опитите, за да не губят изкуствено разположението на духа си. За тях са достатъчни опитите, които Животът им налага. Животът на хората е нареден така, че без да искат ще претърпят големи изпитания – такива изпитания ще имат, че ще подскочат от болка. При това няма приятели да ги щипят, но такива, които са неприязнено разположени към тях. Всички съвременни хора са поставени на такива опити. В Живота тези опити не са нищо друго, освен изпитанията, страданията и мъчнотиите, които хората преживяват. Невидимият свят постоянно подлага хората на такива опити, за да види доколко могат да издържат. Никой не може да се домогне до каквато и да е сила на Природата, докато не развие в себе си съответни качества. Например, някой мисли, че е честен, благороден човек, че нищо не може да го съблазни; дават на този човек десет хиляди златни стерлинги и го пращат някъде да свърши с тях една работа, после му дават още десет хиляди златни стерлинги да свърши друга работа. Той взема парите, но колкото парите се

увеличават, с тях заедно се явява изкушението. Този човек започва да мисли: „Не мога ли да взема тия пари и да си свърша с тях някаква работа?“ Значи човек може да бъде честен до известна степен, доколкото съдържа в себе си елемента на честността. Представете си, че един честен човек е затворен и осъден на смърт; той е дал обещание, че няма да излезе от затвора, докато присъдата не се изпълни. Обаче един добър негов приятел влиза в затвора и му предлага да излезе – отваря вратата и му казва, че свободно може да излезе от затвора. Този човек започва да се бори, да се колебае да излезе или не, но не се решава, иска да издържи на обещанието си. Ако този честен човек е същевременно адепт, който разполага със знания, може да се дематериализира, но веднъж дал обещание да не излиза от затвора, докато не дойде деня на присъдата, той няма да се възползва от знанието си. Обаче в деня на изпълнение на присъдата му той се дематериализира и моментално изчезва пред очите на всички. По този начин съдиите, управниците ще видят, че са сгрешили, като са осъдили съвършено праведен човек. Праведния никой не може да осъди на смърт, за него закон не съществува.

Следователно, както законът има две различни отношения – към обикновения и към праведния човек, така и моралът има двояко проявление: абсолютен морал – към Бога и относителен морал – към хората. Това значи: абсолютният морал познава само отношения на човека към Бога. Дойде ли въпрос до отношения на човека към хората, там се прилага относителен морал. Отношенията на човека към Бога всякога имат една и съща цена, т.е. никога не се изменят; отношенията на човека към хората и към всички живи същества са изменчиви. Ако отношението на човека към Бога е право, то е в сила да анулира всички останали отношения, към когото и да е. Обаче всички тия отношения не са в състояние да анулират отношението на човека към Бога. Например, някой иска да помогне на майка си, на баща си или на цялото човечество, заради което е готов да се откаже от Истината, т.е. да измени на отношенията си към Бога. Това е погрешна мисъл, това е неправилно заключение. Невъзможно е с една добра постъпка само човек да помогне на майка си, на баща си или на цялото човечество. Когато отношенията на човека към Бога

са прави и на първо място поставени, само тогава той ще бъде в състояние да помага на хората, както и на всички живи същества. Дръжте в ума си мисълта, че само отношенията на човека към Бога имат еднаква стойност за всички времена и епохи, а останалите отношения са относителни и променливи.

Като ученици бъдете внимателни към себе си, да не натрупвате в никоя част на организма си повече енергия, отколкото трябва. Пазете се от натрупване на енергия, Природата не търпи никакви излишъци. Кога човек натрупва повече енергия в себе си? Когато започне да мисли, че е осигурен. Срещате един човек слаб, кокалест; по едно време работите му тръгват добре и той започва да забогатява. Като забогатее, започва да мисли, че се е осигурил, че нищо вече не му трябва. Със забогатяването си той преставя да мисли. Гледате – този човек постепенно надебелява, пълнее, става като чорбаджия, натрупва излишна енергия в себе си. Защо човек иска някога да надебелее, да стане пълен? За да заеме по-голямо пространство, да стане по-внушителен, да обърне внимание на хората.

Всъщност кое определя пространството? Мисълта. Крайният предел, до който една мисъл може да простре своята деятелност в пространството, определя нейната сила. Времето пък определя вътрешното съдържание на мисълта, т.е. – нейната трайност. Чувствата на човека определят смисъла – духа на мисълта. Значи всяка мисъл се разглежда първо по обем – какъв обем заема в пространството, т.е. каква е външната ѝ форма; после се разглежда вътрешното съдържание на мисълта и най-после – нейния смисъл. Мисълта се движи по права линия. Вътрешното ѝ съдържание, т.е. чувствата, които изпълват мисълта, ѝ придават кръгообразна форма. Значи правата линия определя формата на мисълта, кръгът определя съдържанието на мисълта. В такъв случай вие имате идеята за време и пространство. За обяснение на тази идея ще си послужи със стиха, който апостол Павел е казал: „Любовта е плод на Духа.“ Любовта е формата, Животът е обяснение, т.е. съдържание на тази форма, Духът е смисълът – Той осмисля нещата. Когато казваме: „Бог е Любов“, разбираме изявления, проявления свят. Да се прояви Любовта Божия, това значи да се прояви Божественият свят. Когато се говори за Живота, подразбираме специална проява на Божията Любов от

всички живи същества. Всяко живо същество проявява Любовта по свой специфичен начин – това представлява неговият живот. Бог е Любов – това подразбира целокупния Живот, пълнотата на Любовта. Животът, изразен чрез всички живи същества, представлява частично, индивидуално проявяване на Любовта.

Сега да изразим идеята за време и пространство в следната форма: целият човек представлява съвкупност от време и пространство. Главата представлява пространството, необятността, затова е ненаситна. Чрез главата човек мисли какво и кое място да заеме. Ненаситността на главата се вижда от ламтежа на човека към знания: колкото знания и да има, той все повече иска да придобие. Той иска много къщи, много хамбари, но умният вижда, че и с една стая може да преживее. Тялото на човека пък представлява времето. Значи тялото представлява вътрешното съдържание на главата. Действително развитието на главата се проектира чрез тялото; проявената деятелност на цялото тяло представлява смисъла на главата. Стомахът, сравнен с главата, приема много по-малко. Колкото и много храна да приема човек, стомахът му лесно се напълва. Главата обаче много приема и всякога ненаситена остава – колкото и да ѝ се дава, тя още иска. И тъй, когато живее в мисълта си, човек се движи в пространството; когато живее в сърцето си, той се движи във времето, в съдържанието на нещата.

Как разглеждат съвременните философи понятията за време и пространство – като реалност или като относителност? Някои казват, че нещата съществуват извън времето и пространството. Това значи, че нещата съществуват извън света на трите измерения. Например, нарисувате една картина на платно; тази картина е поставена на плоскост, значи тя се простира в света на второто измерение. Обаче същата картина може да се извае, да се изработи като статуя, да се представи в света на третото измерение. Най-после същата картина може да се представи извън трите измерения – да се нарисува в мисълта. Това наричат философите състояние извън времето и пространството. Какво представлява тогава кръгът? Кръгът не представя цяла идея, но малка, микроскопическа част от цялата идея, от реалността. Кръгът е част от сферата, а сферата е тяло от триизмерния свят.

Това са отвлечени идеи, които водят в неразбрана за вас област, без никакво практическо приложение. Тези идеи

имат приложение само в съзнанието на човека. Например, с помощта на съзнанието си човек може да познае дали един индивид се приближава или отдалечава от него. Защо? Защото приближаването на един човек към друг не е външен процес, но вътрешен. Един човек може физически да се приближава към вас, а вътрешно, духовно да се отдалечава и обратно – той може физически, външно да се отдалечава, а вътрешно да се приближава. Това показва, че физическата близост всякога не отговаря на близостта между душите, умовете и сърцата. На тези външни и вътрешни отдалечавания и приближавания на хората един към друг се дължат състоянията на радост и скръб, които всеки ден изпитват. Ако към вас се приближи човек, който не ви е симпатичен, вие изпитвате неприятност, а понякога и скръб, особено ако този човек успее насила да вземе нещо от вас. Щом този човек се отдалечи от вас, вие изпитвате приятност, радвате се, че не е близо до вас нито физически, нито по ум или сърце. И обратно – когато се приближи при вас човек, който ви е приятен, вие се радвате; отдалечи ли се от вас, вие започвате да скърбите. Значи и двамата произвеждат във вас радост и скръб, само че при съвършено различни случаи. Когато несимпатичният се приближава към вас с цел да вземе нещо, вие усещате скръб; когато се отдалечава, усещате радост. Когато симпатичният се приближава към вас, усещате радост; когато се отдалечава, усещате скръб. На какво се дължат тия състояния? – На съзнанието ви. В съзнанието си човек носи някакъв смътен, далечен спомен, че онзи, който му е несимпатичен, някога му е причинил пакост, някакво зло и днес иде със същата мисъл. Това може да е някаква илюзия, някакво заблуждение. Отде знаете, че несимпатичният човек иде да ви причини някакво зло? Може би той днес иде при вас с най-добро намерение да ви направи едно голямо добро, с което приятно да ви изненада. Вие не знаете скритите намерения на хората. Често човекът, който ви е причинил най-голямото зло, е в състояние да ви причини най-голямо добро.

Приятелството бива устойчиво и неустойчиво. Представете си, че вие завързвате приятелство с някой човек. Знаете ли колко време ще продължи вашето приятелство? То може да продължи година, две, три, пет, десет и след това да се развали. Защо? Защото приятелството изобщо се основава на чувства. А

всякога, дето чувствата управляват, там се образуват астрални съединения, които се отличават с голяма неустойчивост. За да бъде устойчиво, приятелството трябва да отговаря на следната формула: *Р.М.С.Т.СУ.Д.* Буквите *СУ* представляват един елемент, значи във формулата на приятелството влизат шест елемента. Всеки елемент е взет в строго определено процентно отношение. За да бъде приятелството устойчиво, разумността *Р* трябва да съставя три процента от цялото, милосърдието *М* – пет процента, съвестта *С* – девет процента, твърдостта *Т* – шест процента, самоуважението *СУ* – седем процента, дружелюбието *Д* – седем процента. Същите числа могат да се вземат като числители на дроби, чиито знаменатели са: 6, 8, 10, 12, 15 и 16. Общият сбор на числителите 3, 5, 9, 6, 7, 7 е 37; общият сбор на знаменателите е 67. Тогава ще имате дробите: 3/6, 5/8, 9/10, 6/12, 7/15 и 7/16. Ще приведете тия дроби към общ знаменател, който ще ви послужи като метод за работа. Общият сбор на числителите – 37 и общият сбор на знаменателите – 67 дават нова дроб – 37/67. Събираме сбора от цифрите им и получаваме:

$$\frac{3+7}{6+7} = \frac{10}{13} = \frac{1+0}{1+3} = \frac{1}{4}$$

Събираме числителя и знаменателя: $1 + 4 = 5$. Това е философско съкращаване на дробите. Тъй щото, за да намерите съкратената формула на приятелството, трябва да съберете числата 1 + 4. Като ги съберете, ще получите числото 5 – човекът. Единицата представлява Божествения принцип, четворката – животинския принцип, т.е. човек, в когото самосъзнанието не е още пробудено. За да проработи тази формула в човека, той трябва да намери Божественото в себе си – в това седи смисълът на Живота.

Като знаете това, започнете да работите. Вие имате вече основата – числото 5, върху което като върху почва можете да садите, т.е. да градите вашия живот. В дробта 1/4 и двете числа са киселини: 1 е киселина от първа степен, а 4 – киселина от втора степен. Степента подразбира силата на киселините и на основите. Числото 5 представлява основа от втора степен. Киселината-единица разтваря всичко в себе си. И тъй, истинското приятелство е създадено от дроб, която за числител има единица, а за знаменател – четири.

За дробите $3/6$, $5/8$, $9/10$, $6/12$, $7/15$ и $7/16$ можем да кажем следното: дробта $3/5$ представлява част от Божествената разумност, $5/8$ – част от Божественото милосърдие, $9/10$ – част от Божествената справедливост. Аз взимам думата *справедливост* вместо съвест, защото за Бога не може да се каже, че има съвест – Бог е справедлив, а не съвестен. Дробта $6/12$ представлява част от Божественото търпение, което на човешки език наричаме твърдост. Само твърдят човек, а не упоритият може да бъде търпелив. Дробта $7/15$ представлява част от самоуважението на човека – такъв човек никога не изменя на думата си. Дробта $7/16$ представлява част от дружелюбието на човека, т.е. от закона на Любова. Сега, като съберем числителя и знаменателя на всяка дроб поотделно, ще получим следните числа: $3/6 - 3 + 6 = 9$; $5/8 - 5 + 8 = 13$, а $1 + 3 = 4$; $9/10 - 9 + 10 = 19$, а $1 + 9 = 10$; $6/12 - 6 + 12 = 18$, а $1 + 8 = 9$; $7/15 - 7 + 15 = 22$, а $2 + 2 = 4$; $7/16 - 7 + 16 = 23$, а $2 + 3 = 5$. Числата работят при създаване на приятелство между двама души. За да видите дали приятелството между двама души ще бъде устойчиво, вие трябва да разгледате какво е било съчетанието на планетите в момента на създаване на това приятелство. Приятелството може да бъде устойчиво, когато в момента на създаването му са взели участие Венера, Юпитер, Меркурий и Слънцето. Когато Марс, Сатурн и Луната се вмъкнат в приятелството, те непременно ще подкопаят основите му – няма да мине много време, ще видите, че основите на приятелството започват да се клатят. Когато Марс дойде в приятеля ви, всяка ваша дума може да го предизвика; когато Сатурн влезе в приятеля ви, той ще започне да се съмнява във всяка ваша дума и най-после, когато Луната влезе в него, той ще започне да забърква каши. Луната ще види как се е проявил Марс, как се е проявил Сатурн, ще прибави някакви опашки към всичко това и повече ще забърква работите, след нея приятелството изчезва. Изобщо Луната не помага пряко за растенето на растенията, но косвено само им помага. Когато Луната грее, растенията спират своя процес на растеж; щом тя се скрие, те започват да растат. Най-бързо растенията се развиват на слънчева светлина. Понеже Луната събужда завистта у човека, растенията се крият от нея, в смисъл – престават да се развиват. Следователно, когато човек завизжда, казваме, че Луната е взела надмощие в него.

Ученикът трябва да изучава астрологията, да познава влиянието на планетите върху себе си и съзнателно да им се противопоставя или поддава – според лошото и доброто им въздействие. Понякога човек се разполага войнствено, готов е да воюва, да вади нож – той се намира под влиянието на Марс. Ако в това време дойде и Луната със своето отрицателно влияние върху човека, тя веднага туря опашки, заблуждения и лъжи към неговото състояние и той, както е войнствено разположен, започва да си въобразява, че като вади нож, всичко може да направи. Това са заблуждения, преувеличени състояния, които идат от Луната – тя обича да заблуждава, да лъже хората. Защо? Защото в отрицателното си влияние нейният кредит е в лъжите и заблужденията. Сатурн внася съмнението, подозрението в човека. Но трябва да знаете, че всяка планета оказва и добро, положително въздействие върху човека, а не само отрицателно. Венера като планета от женски род има слабост към любовта: ако се влюби в Марс или в Сатурн, тя взема техните качества, смесва ги със своите и тогава проявява низходящото си влияние върху човека. Когато Сатурн е в съчетание с Венера, той има влияние върху нея и тогава в любовта влиза отрицателният елемент на Сатурн – съмнение, подозрителност в любовта. Когато Венера е в своето възходящо състояние, тя влияе на Сатурн – той ѝ се подчинява, слуша я и върви в нейните стъпки.

Размишление

- Само светлият път на Мъдростта води към Истината.**
- Тя постоянно ни весели.**

ОТНОШЕНИЕ НА ПРИРОДНИТЕ СИЛИ КЪМ ЧОВЕШКАТА ДУША

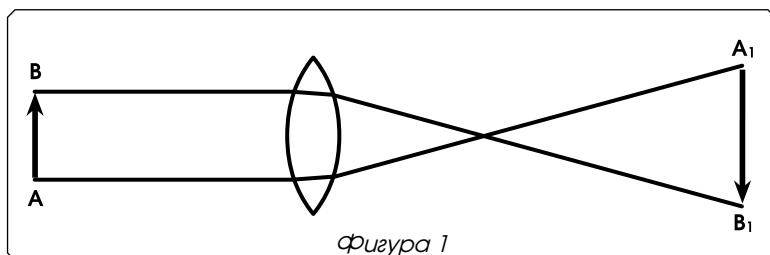
Двадесет и девета лекция
30 май 1923 г., сряда, София

ОТНОШЕНИЕ НА ПРИРОДНИТЕ СИЛИ КЪМ ЧОВЕШКАТА ДУША

- Само светлият път на
Мъдростта води към Истината.
- Тя постоянно ни весели.

Размишление

Чете се резюме на деветнадесета лекция от първа година.

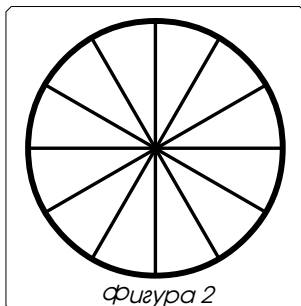

Като ученици вие трябва да изучавате силите на Природата, понеже те имат отношение към човешката душа. Тъй както сега изучавате Природата, от една страна, вие я разглеждате като отражение на вашия вътрешен свят, а от друга страна, вие разглеждате физическия свят извън себе си и казвате: „Това е Природа.“ Не, външният свят, Природата трябва да се изучава по особен начин. Представете си сега, че пред окото ви *C*, се намира предмет *AB* (фигура 1). Вие наблюдавате отвън и не знаете какъв е предметът *AB*. Да допуснем, че светлината, на която реагира вашето око, минава през него и хвърля сянка. Понеже лъчите минават през лещата *C* на окото и се отразяват на другата страна, ние получаваме образ, обратен на *AB* и по-голям от него – *A₁B₁*. Предметът *AB* е реален, *A₁B₁* е негово отражение като в огледало. След това вие наново проектирате отражението *A₁B₁* навън, това отражение реагира върху центъра на вашия мозък; това става в няколко фази, които сега

няма да обяснявам. След това вие придобивате известна идея за предмета и започвате да го описвате. Предметът *АВ* може да бъде неодушевен, а може да бъде и човек с височина около 165 сантиметра – нормална мярка за средния ръст на човека. Височината на този субект определя неговия стремеж нагоре. Колкото по-висок ръст има човек, толкова по-благоприятни са условията за неговото развитие. И в растителното царство височината на растенията, на дърветата е в зависимост от условията. Когато влизате в гора, в която дърветата са близо едно до друго, ще забележите, че всяко дърво има стремеж да расте на високо. Там се забелязва едно надпреварване между дърветата, всяко едно иска да израсте по-високо от съседните. Този стремеж е много естествен: всяко дърво иска да се издигне над другите, да не го засенчват, да не го лишават от слънчевата светлина.

Каква е разликата между ниския и високия човек? Като говорим за нисък и висок човек, трябва да имаме предвид в какво отношение този човек е нисък или висок. Има няколко вида височини: физическа, морална и интелектуална. Лесно е човек да измери своята физическа височина, но как ще измери моралната и умствената си височина? Тъй както разглеждам този въпрос, той е отвлечен. Защо? Защото не виждате вътрешните връзки на Живота. В това отношение всяка наука е дотолкова реална, доколкото има приложение в Живота. За всяко нещо трябва да имате ясна представа, да не се заблуждавате, да не губите времето си напразно. И тогава ще знаете, че истинският, реалният Живот е духовният, защото величините, с които той борави, са постоянни, неизменни. Мислите ли, че отражението, което се е получило във вашия мозък, ще ви даде истинско понятие за предмета? Например, срещате един човек, който ви се вижда интелигентен, благороден, учтив – това е първото впечатление от този човек. След една година вие имате вече съвсем друго мнение за него – казвате, че този човек не е толкова благороден и интелигентен, както сте мислили. Какви доказателства имате първоначално, въз основа на които казахте, че този човек е благороден и интелигентен? Ако запитате един математик за отличителните белези или признаци на нещо, той веднага ще ги изтъкне и после въз основа на тях ще може да решава всяка задача из областта на математиката. Щом може да решава всяка задача, той е първокласен математик.

Следователно първокласен математик е онзи, който може да решава не само съществуващите досега задачи в Космоса, но и ония, които тепърва ще предстоят да се решават. Той решава всички задачи сто процента, второкласният математик решава седемдесет и пет процента от дадените му задачи, а третокласният – само двадесет и пет процента от всички задачи. Последният математик ще ви бъде най-малко полезен – ако в двадесет и пет случая ви осветли и напъти, в седемдесет и пет случая ще ви заблуди. Такива степени, такива категории срещаме и в моралния живот на хората: първокласен моралист е онзи, който решава задачите си сто процента; второкласен е онзи, който решава задачите си седемдесет и пет процента; а третокласен – който решава задачите си двадесет и пет процента. Колко задачи ще решите, ако имате един учител от трета категория? Едва двадесет и пет процента. Мислите ли, че този учител ще ви изведе на пътя със здрав гръбнак? Вие ще срещнете първокласния учител на физическия свят, второкласния – в Духовния, а третокласния – в Божествения свят. Като норма за всяко нещо аз вземам мярката *седемдесет и пет процента*. Ако искате да знаете колко сте силен, вземете чувал от сто килограма тежест и се опитайте да го вдигнете: ако не можете, ще знаете, че не сте първокласен юнак; ще извадите от чувала двадесет и пет килограма и ще се опитате да го вдигнете. Ако можете да го вдигнете, вие сте юнак от втора степен. Който може да вдигне чувал, тежък двадесет и пет килограма, той е юнак от трета степен.

И тъй, всяка идея, която минава през ума ви, трябва да бъде точно определена. Щом идеите ви са ясни, строго определени, вие ще прогресирате все повече и повече, докато дойдете до постепенно увеличаване на процента. Ако някога сте решавали седемдесет и пет процента от задачите си, после ще решавате седемдесет и шест, седемдесет и седем процента, докато един ден стигнете до сто процента, когато ще влезете в категорията на първокласните ученици. Тези ученици живеят в Божествения свят, дето всичко е живо, интелигентно. В Божествения свят всички същества мислят, и краката на тези същества мислят както главите им – те решават задачи с краката

си така, както ги решават с главите си. Съществата от Божествения свят имат форма на кръг и живеят в центъра на този кръг. От центъра на този кръг (*Фигура 2*) излизат радиуси към всички точки на кръга. Тези радиуси са проекции на мислите, които показват че всяка частица, всяка клетка на тези Същества е жива, интелигентна и способна да мисли. Те проектират своето съзнание навсякъде. Животът в този кръг се отличава с висша интензивна дейтелност. В Божествения свят всичко е в пълнота – сто процента; в Ангелския свят дейтелността се намалява, става седемдесет и пет процента; щом слезете на физическия свят, дейтелността се намалява още повече – там имате двадесет и пет процента съзнателна дейтелност и седемдесет и пет процента – несъзнателна. С други думи казано, на физическия свят двадесет и пет процента от съществата са будни, а седемдесет и пет процента спят; в Ангелския свят седемдесет и пет процента са будни, а двадесет и пет процента спят; в Божествения свят сто процента от Съществата са будни. Това всеки може да провери в себе си: някога умът ви е буден, светъл, мислите добре; някога обаче наставка едно умствено помрачаване, не можете право да мислите. Понякога вие мислите, че сте разрешили всички въпроси в живота си; друг път мислите, че нищо не сте разрешили. В коя категория сте попаднали, когато мислите че нищо не сте разрешили? (*– В третата.*) – Според мене вие сте в по-долна категория – четвърта, пета и т.н. Ако бяхте в трета категория, вие щяхте да имате норма – двадесет и пет процента. Вие сте по-долу от категорията на двадесет и пет процента, дето се раждат илюзиите на живота. Тази е причината, дето с вас стават бързи резки промени: днес мислите едно, утре – друго; днес вярвате в приятеля си, утре се съмнявате в него и започвате да го подозирате.

Сега, давали ли сте си отчет на какво се дължат бързите промени, които стават с всеки човек? Всяка промяна, която създава низходящи състояния у човека, се дължи на прекъсване връзката между Божествения и човешкия свят или на прекъсване връзката между Умствения и Сърдечния свят. Такива прекъсвания стават и в моралния свят. За да запази своето добро състояние, за да не стават резки промени в човека, той трябва да възстанови връзката си с Божествения свят, да възстанови връзката между ума и сърцето си. Да възстанови човек връзката си с Божествения

свят, това значи да възстанови връзката между ума, сърцето и волята си. Когато наруши тази връзка, човек изпада в голям мрак, в тъмнина на съзнанието, ходи натук-натам, лута се, никъде не може да намери подслон. Коя е причината за това състояние? Причината за това са неговите приятели, с които той е бил свързан. Той се е свързал с приятелите си в момента, когато те са били в залез слънце, т.е. когато са били на почивка. Всеки е изпитвал това състояние: ходите от врата на врата, тук хлопате, там хлопате – никой не ви отваря. Като се почувствате самотен, изоставен, казвате: „Не си струва човек да живее, не съществува приятелство в света.“ Кой е виновен за това? Вие сте виновни, погрешката е у самите вас – вие сте избрали най-неблагоприятния момент за посещение. Когато искате да посетите един свой приятел, идете при него през деня, когато Слънцето грее, когато е буден, а не когато спи.

Как може човек да се освобождава от мрачните състояния на своя дух, от тъмните състояния на своето съзнание? За да се освободи от тези състояния, човек трябва да отправя мисълта си към Божественото съзнание, което прониква целия Космос, и да се свърже с него без никаква критика, без никакво колебание и съмнение. Ако успее да направи това, той ще изпита едно приятно настроение, което ще се превърне в хубаво, топло чувство; чувството пък ще се превърне в светла възвишена мисъл. И тогава човек няма да усети как мрачното му състояние ще изчезне, ще се вдигне от съзнанието му, както се разпръсват облаци от мрачно, потъмняло небе.

В някои случаи светските хора се справят с тези състояния по-лесно, отколкото окултните ученици, понеже те развиват своя практически ум и си служат само с една философия. Те не се хвърлят от една философия на друга, не търсят и не се спират върху възгледите на различните философи, както често постъпват някои окултни ученици. Например, те се спират върху възгледите на някои философи за обективния или външния свят и за субективния или вътрешния свят и казват, че субективният свят, т.е. това, което човек преживява в себе си, е по-реално от онова, което го заобикаля отвън. Всъщност субективният свят има свое отражение в обективния свят и обратно – обективният свят има свое отражение в субективния. С други думи казано, всеки външен обект се отразява у човека, в неговия субективен

свят и всяко субективно преживяване на човека има свой външен израз. Докато външният свят се отразява във вътрешния свят на човека, той не е още в реалността на Живота; и докато вътрешният му свят се отразява във външния, човек не е още в реалността на Живота. Божественият свят е Абсолютна реалност, без никакво отражение. Когато се качите на една добре узряла круша и опитате плодовете ѝ, трябва ли да се интересувате от сянката на тази круша? Следователно, докато се интересува от субективни и обективни неща, човек живее със сенките на нещата, той е далеч още от Истината. Например, дойде някой при вас и ви казва, че еди-кой си говорил лоши думи по ваш адрес; вие веднага се настройвате и сте готови да скъсате всякакви отношения с този човек. Защо бързате да се настройвате против този човек? Преди всичко това е субективна преценка на тия думи както от страна на онзи, който ги предава, така и от ваша страна. Отде знаете какво се съдържа в думите, които вие наричате обидни? Може би този човек е имал съвсем друго нещо в ума си, когато е изказал тия думи, и по някакво особено съвпадение на условията те са прозвучали неправилно в ушите на онзи, който ги предава. Хората изобщо се поддават на известни съвпадения на нещата, повлияват се от тях, вследствие на което си създават криви понятия. Това се забелязва в обикновените отношения на хората, това се забелязва и в науката. Такова съвпадение съществува между материята и Духа, поради което хората приемат материята за нещо реално, а Духа – за нещо нереално. Съвпадението се заключава в това, че понеже умът на човека възприема външните впечатления чрез материята, той приема нея за нещо реално. Дали ще пипне нещо, дали ще го вкуси, дали ще го помирише, дали ще го види или чуе, човек все ще си послужи с едно от петте физически сетива – затова той казва, че всичко в света е материя. Човек не се спира да размисли, че като пипа с ръцете си, те не са нищо друго освен щипци, с които Духът си служи. Материята представлява щипците на онзи интелигентен фактор – Духа, който истински проверява и изучава нещата. Ако Духът не действаше в ръката, в езика, в носа, в окото и в ухото на човека, той не би познавал нито външния, нито своя вътрешен свят.

Значи материята представлява външни пособия, чрез които Духът си служи. Материята представлява съвкупност от

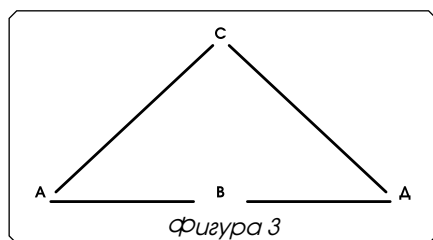
живи, но спящи същества, с които Духът си служи като със спомагателни средства, за да се прояви той на физическия свят. Без материя Духът не може да се прояви. Материята е сбор от спящи същества; Духът е сбор от пробудени Същества, които всеки момент са готови за дейност, за творчество. Когато човек спи, всички образи за него са разхвърляни; когато е буден, всички образи за него се намират в една последователна, непреривна връзка. Ето защо, когато се казва, че човек е материалист, това показва че той е в спящо състояние, спящ дух; когато се казва за някой, че е духовен човек или идеалист, това показва, че той се е събудил вече, станал е от дълбок сън; когато се казва за някой, че е Божествен човек, това показва, че той е започнал вече да работи, да твори. И тъй, материалистът спи, духовният се събужда, а Божественият човек работи. Това са състояния, през които човек минава не само веднъж, но няколко пъти през живота си – те се преповтарят.

Съвременните хора и специално окултните ученици, като не познават тия неща, като не познават тайните на Природата, мислят, че всичко могат да постигнат по магически начин – като мръднат магическата пръчица, всичко се нарежда според желанието им. Обаче те виждат, че не става така. Някой намисли нещо – вижда му се проста работа, щом се заеме да го направи, вижда, че нищо не излиза. Друг намисли да напише нещо грандиозно, но като седне да пише вижда, че не е така лесно, както си го е представял. Всяка Божествена идея или всяко Божествено чувство, които проникват в ума и сърцето на човека, са строго определени – те не търпят никакъв недоимък, нито най-малък излишък. Ако можете да ги изразите точно, както сте ги възприели, вие сте си послужили с магическата пръчица. Така изнесени, идеите или чувствата внасят пълно задоволство, пълно удовлетворяване в човешката душа. Ако не се изнесат по този начин, в душата на човека остава известна празнина, която той иска по някакъв начин да задоволи. И ако не попадне на някаква Божествена идея или на някое Божествено чувство, той ще запълни празнотата в себе си с нещо човешко, което ще му създаде ред мъчнотии и страдания.

Сега, като млади пред вас стои бъдещето ви, за което трябва да работите. Едни от вас изучават математика, други – философия, трети – музика, четвърти – художество и т.н. Всичко това цел ли е в живота ви? Не, изучаването на разните науки

не може да бъде цел в живота на ученика – те са само средство за постигане на нещо. Защо? Защото ако влезете в Божествения свят, ще видите, че науките там имат съвсем друго разпределение в сравнение с тези на Земята. На Земята науката служи само да свърже ума, сърцето и волята на човека в едно, т.е. да възстанови връзката между тях. Щом се възстанови връзката между ума, сърцето и волята на човека, едновременно с това се възстановява връзката му с Божествения свят, с Бога. Без тази връзка човек не може правилно да мисли, нито може правилно да расте и да се развива. При сегашното ви развитие седемдесет и пет процента у вас е съмнение, колебание, а двадесет и пет процента само е положителното. Щом е така, дръжте положителното като основа на живота си и върху него градете. Съмненията оставете настрана, не се занимавайте с тях – те са чужда, опасна област, в която не трябва да влизате. Като ученици вие трябва да усилявате волята си, без да бъдете своенравни; вие трябва да развивате морални чувства в себе си, без да се афектирате; вие трябва да давате предимство на идеи в ума си, без да се спирате върху преходни мисли. По този начин само можете да развиете в себе си нещо постоянно, положително, на което всякога да разчитате.

За следния път ще ви дам темата: *Най-определената мисъл в човешкото съзнание*. Тази тема се отнася до сегашното ви развитие, а не до това, което някои автори, изобщо някои учени или философи разбират.

Сега искам да отговоря отчасти на въпроса отде произтичат противоречията в Живота. Представете си, че точка *A* на *Фигура 3* е едно мислещо същество, което проектира мисълта си по направление на точка *B* – един жив обект. Изобщо човешката

мисъл всякога се проектира към някой жив обект. Някой казва, че мисли за тебешира. Не, човек не може да мисли за тебешир, за черна дъска или за друг някакъв неодушевен предмет. Човек може да мисли за неодушевени предмети до толкова, доколкото те са

свързани с даден човек, с някое живо съзнателно същество. Човек може да мисли само за живото, за съзнателното, за благородното, за възвишеното в света; вън от това мисъл не съществува. Ако едновременно и съществото *Д* (*Фигура 3*) проектира мисълта си към *В*, тогава *А* и *Д* имат една обща допирна точка в своята мисъл; това е първата среща на тия същества на физическия свят. Ако съществото *Д* има по-голям стремеж и пожелае да се влее в *А*, последното същество ще изпита желание да бяга. Защо? Защото не може да издържи на това напрежение, на тази силна енергия. В него може да стане експлозия, вследствие на което то има желание да бяга. Съществото *А* се намира вече в известно противоречие. Значи голямата любов на хората понякога е причина за противоречия в Живота. За да се спасят съществата *А* и *Д* от противоречия, на помощ им идва друго едно същество *С* – с по-високо съзнание, с по-голяма интелигентност от тяхната – и започва да ги привлича към себе си. Те веднага насочват мисълта си към този нов обект *С*, отправят енергиите си към него и по този начин намират цел в живота си. В този случай целта на съществата *А* и *Д* става по-възвишена – те започват да се движат не само на физическия, но и в Духовния свят, като образуват триъгълника *АСД*.

Следователно, за да се създаде цел или някакъв висок идеал в живота на човека, той непременно трябва да свърже мисълта си с друго някое същество, а после и двамата заедно да отправят енергиите на мисълта си към трети висок, възвишен център *С*. Този център, този обект може да бъде Бог. Само при това положение човек ще се освободи от противоречията. Тъй щото, когато двама души се обичат, те трябва да отправят енергиите си към трети център *С*, общ и за двамата. Този център трябва да бъде някакъв висок идеал или някое Възвишено същество, което да е в състояние да регулира енергиите на съществата *А* и *Д*. Иначе, остане ли да преливат енергиите си един в друг, те ще се сблъскат, ще експлодират, ще се изгубят в пространството. За да не стане това, на учениците във всички школи се казва: ученикът трябва да има едно верую, един идеал, една цел! Дали сте музиканти, поети, философи или учени, на всички се проповядва Любов към Бога. Нека Бог бъде центърът *С*, нека Той бъде обектът, към когото всяка

душа се стреми да прелива своите енергии. Само при това положение човек ще има цел, която ще осмисли неговия живот. Следователно и на вас казвам: самоопределете се! Това значи: създайте си такъв идеал, такава цел, такава идея, такъв обект, към който безопасно да отправяте енергиите си. Този обект може да бъде само Бог. Двама по двама, всички хора трябва да се отправят към този обект. Когато в отношенията на двама души се яви най-малка дисхармония, най-малко противоречие, това показва, че те са изменили на своето верую, изгубили са идеята си, изгубили са целта, към която първоначално са се стремили.

И тъй, докато човек отправя мисълта и чувствата си към един център S с по-високо съзнание от своето, той всякога ще се ползва от Светлината на това съзнание, която постепенно ще се усилва. Раздвои ли се съзнанието на човека, той се намира вече пред още един център S_1 , вследствие на което Светлината му намалява. В този случай противоречията са неизбежни. Защо? Невъзможно е едно семе да се посажда и да расте едновременно на две места. Невъзможно е един орех да се посажда на две различни места, обаче след време, когато този орех израсте и даде десет ореха, има възможност вече тия десет ореха да се посадят на десет различни места. И в този случай десетте ореха пак ще имат един общ център S , към който ще се стремят – този общ център е Слънцето. Следователно, когато двама души се обичат, енергиите им трябва да се отправят към общия център S , с който заедно да образуват триъгълника $АСД$. Други двама души пак ще образуват триъгълник помежду си и т.н., обаче между всички триъгълници ще има известно съотношение. Всички триъгълници ще имат общ център S . Само при това положение душите могат правилно да се развиват.

Докато този закон се спазва, и хармонията между душите няма да се нарушава; не се ли спазва този закон всякаква хармония изчезва. Когато учениците в класа нямат хармонични отношения, причината за това се дължи на неспазване на закона. Много от учениците се намират във фазата на преливане на енергиите. На физическия свят те се намират на онзи пункт, дето стават експлозии – на това място именно се образуват бомби. Ако дадено желание се отправи към

един обект, който е експлозивно вещество, и това желание успее да се излее в известна форма, достатъчно е най-малкото сътресение, най-слабата запалка, за да стане голяма експлозия. Всяко подпушено желание у човека е в състояние да произведе експлозия. Например, синът на някой богат човек иска да учи, да следва в странство, обаче бащата се противопоставя на това желание. Синът видимо се примирява, но вътрешно през целия си живот той таи скрито недоволство и неразположение към баща си, което един ден неизбежно ще експлодира. За да не изпада в такива състояния, ученикът трябва да различава желанията си – кои са човешки и кои – Божествени. И тогава на Божествените да дава ход, а човешките да ограничава и спира. Всяко Божествено желание, всеки Божествен импулс трябва да се реализира – и живота ви да коства, Божественото трябва да се реализира. Който веднъж само е спрял или ограничил Божественото в себе си, той винаги е съжалявал. Няма по-страшно нещо за човека от това да спре хода на Божественото начало в себе си. Когато такава душа замине за онзи свят и разбере какво е направила, тя започва горчиво да съжалява и пожелава отново да се върне на Земята и да изправи погрешката си. Всяко нереализирано Божествено желание оставя празнина в човека – това състояние може да го доведе до известно умопомрачаване. И наистина, всеки човек, който се е усъмнил в Бога или който се е опитал да противодейства на Божественото начало в себе си, той е завършил с полудяване. Това са опитали мнозина, ползвайте се от опитността на тия хора. Всяко съмнение е губене на основа, почва в Живота, губене на опорна точка. Пазете се от съмнения, за да не губите правата насока в Живота си. Мислете всякога право – отправяйте мисълта си нагоре към центъра С и от нищо не се безпокойте. – „Ама еди-кой си ме обиди. Той е виновен, за да се отклоня от пътя си.“ Не, никой човек на Земята не може да бъде сто на сто виновен – всякога търсете в себе си вина петдесет процента и в ближния си петдесет процента. Припишете ли всичката вина на него, въпросът ще остане неразрешен. Въпросите могат да се решават при положение, щото всеки човек за всички случаи да счита себе си петдесет процента виновен, а останалите петдесет процента вина да разпреди между обкръжаващите. Следователно не ограничавайте Божественото в себе си, нито го унижавайте – то придава цена на човека.

Като знаете това, вие трябва да бъдете внимателни към всяка душа, към всеки човек заради Божественото в него. В Божествения свят душата представлява математическа формула със строго определена величина и стойност. Уважавайте душата заради стойността, заради цената, която Бог ѝ е определил. Унижете ли своята душа или душата на когото и да е, неизбежно ще ви сполетят нещастия. Не казвайте, че от вас нищо няма да излезе. Признайте искрено, дълбоко в себе си, че не сте използвали условията, които ви са били дадени, вследствие на което и сега, и в бъдеще ви предстои много работа. Всеки човек е имал добри външни и вътрешни условия, всеки е имал дарби, които не е използвал както трябва. Мнозина, било от смирение или по друга някаква причина, отричат своите дарби. Не, всеки човек разполага с известни дарби и способности, които той трябва да развива, да прилага в живота си. Ако не зачита своите дарби, човек всеки ден ще отлага да работи за развитието им или изобщо ще отлага работата си от днес за утре, докато един ден се намери в положението на онзи слуга, който заровил в земята дадения талант от господаря си. Такова е положението на пияницата, който всеки ден отлага решението си да не пие и все продължава да пие. Той става сутрин със строго решение в себе си, че от днес няма вече да пие; по едно време излезе из града и като види някоя кръчма, отбие се за малко да изпие само една чашка винце. Щом изпие една чашка, пожелава да изпие втора, трета, четвърта и се връща у дома си съвършено пиян. Като изтрезнее съжалява, че е пил, и пак взема решение да не пие. Щом е взел такова решение, той трябва да тури чаша чиста вода пред себе си и да си каже: „От днес нататък преставам да пия вино.“ След това да вдигне чашата със студена вода и да не търси никакво вино, да не се отбива в кръчмите. Обещае ли това в себе си, той трябва абсолютно да го изпълни. Никакво отлагане на обещанията!

Като изнасям този пример, аз нямам предвид някого, но говоря изобщо за човешките прояви. Човешкото се проявява по един и същ начин, но в различни форми. Срещате двама приятели; по едно време те се скарват помежду си – единият каже една обидна дума на другия, вторият му каже няколко. Първият си казва: „Съжалявам, че казах тази обидна дума

на приятеля си. Искам да се примиря с него, но преди да се примиря ще му кажа още нещичко, че да ме разбере.” Той отива при приятеля си, каже му още една-две думи, но приятелят му се разгневи, каже му няколко тежки думи и вместо да се примирят, те още повече обтягат отношенията си. Защо трябваше да се каже тази дума? „За да разбере.” Нека остане поне една неразбрана дума в живота на приятеля ти. Често Мирът на човека зависи от една неразбрана дума. Как може от незнанието на една дума да зависи Мирът на човека? Представете си, че имате в джоба си един хубав скъпоценен камък; след вас вървят няколко души, на честността на които не може да се разчита; те не знаят, че в джоба ви има такъв хубав скъпоценен камък. Вие се обръщате към тях, изваждате скъпоценния камък от джоба си, показвате им го и казвате: „Този скъпоценен камък е мой.” От този момент спокойствието, Мирът на тези хора се нарушава. Те започват да мислят по какъв начин да вземат скъпоценния камък. Едновременно с това и вашето спокойствие се нарушава – вие долавяте мисълта и желанието на тези хора да ви оберат и това започва да ви безпокои. Скъпоценният камък трябваше да остане в джоба ви и никой да не знае за него. По този начин щяхте да избегнете от изкушение и себе си, и тях.

Следователно, когато приятелят ви дойде при вас, не му казвайте последната ваша мисъл, не му казвайте последната си дума. Нека тази мисъл, тази дума останат за него неизвестни, неразбрани. Всеки човек трябва да има една мисъл, едно чувство или поне една постъпка, неизявени и неразбрани за другите. Всеки човек трябва да има един *хикс*, т.е. нещо неизвестно за другите. Ако той няма никакъв *хикс* в себе си, работите му няма да вървят добре. Забелязано е, че последната дума, последното чувство, които човек може да изкаже или да изяви навън, всякога развалят работите – закон е това.

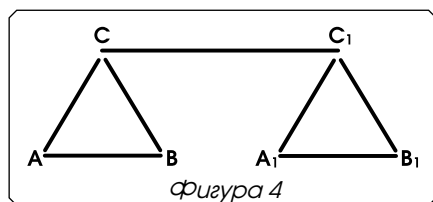
Друго нещо, което всякога трябва да имате предвид, е въпросът за погрешките. Например, когато обидите някого, не се оправдавайте с това, че той ви е предизвикал, но потърсете вината в себе си. Погрешката, която вие правите, засяга вас; погрешката, която другите правят, засяга тях. Следователно няма защо да се утешавате или намалявате вината си с това, че и другите грешат. Същото положение се отнася до мислите и чувствата на

човека: когато мислите на човека са прави, чувствата и постъпките му ще бъдат на мястото си – изобщо има пълна зависимост между мислите, чувствата и постъпките. Човек не може да има благородни чувства, а изопачени мисли и постъпки. Някои философи поддържат мисълта, че човек може да не бъде учен, но да е благороден по сърце. Това е възможно. Защо? Защото външната ученост или неученост не подразбира още култура на душата. Когато човек е благороден по сърце, той има вътрешна, природна интелигентност, без да е учен външно. Умен човек в положителен смисъл на думата е онзи, който едновременно е добър и силен. Силата на умния зависи от неговия морален устой. Добър човек може да се нарече онзи, който има поне една основна идея в живота си, към която се стреми.

Като ученици на окултна Школа от вас се иска да пазите пълна хармония помежду си. За да се постигне тази хармония, вие трябва да си създадете нова мисъл, а не само да повтаряте дадените в Школата формули и правила. Всяка формула, всяко правило имат значение дотолкова, доколкото могат да наведат ученика на мисъл. Ученикът трябва да мисли по съвършено нов начин. Не е въпрос да повтаря едни и същи мисли – повторението на нещата не води към знание. Каквито и да са условията, при които живеете, те ни най-малко не могат да пречат за приемане на новото. Който чака да дойдат благоприятни условия за него и тогава да приеме новата мисъл, той е на крив път. Като проследите историята на човешкото развитие, ще видите, че най-великите и гениални хора, както и Великите Учители на света, са били поставени при неблагоприятни условия. Тяхното величие и гениалност се заключават в това, че са могли да превъзмогнат неблагоприятните условия. Всеки човек, който е бил поставен при добри условия на живота, в края на краищата всякога е пропадал. Всеки, който е дошъл на Земята, е започнал от елементарните неща: той нищо не знае, но започва да учи и постепенно придобива знания. Ето защо и най-елементарните работи му се виждат мъчни. Когато се дават задачи на децата, в първо време те се намират в чудо, но постепенно започват да ги решават, да им се виждат лесни. Ще кажете, че геният се ражда готов и няма защо да учи. Наистина гениалният се ражда гений, но за да развива своята гениалност, трябва да работи, да учи.

Какво е нужно на ученика, за да учи? Светлина. Без Светлина никой не може да учи, никой не може да се развива. Представете си, че влизате в стая, добре осветена; вие седате пред масата и започвате да учите. В това време някой влиза в стаята, завъртва ключа, откъдето идва светлината, и вие преставате да учите. Щом не можете да учите, не можете и да мислите. Кой може да ви отнеме светлината? Който ви я дава. Следователно вие зависите от Онзи, който дава Светлината. Той държи ключа на Светлината – от Него зависи да учите или да не учите. Светлината не носи Знания, но тя е условие за придобиване на Знания – дето е Светлината, там са и Знанията.

Мнозина искат да знаят кое учение е право. Това може да се докаже много лесно – не с думи, а на опит. Нека двама души (единият – последовател на новото учение, а другият – на старото учение) посадят царевица, например, и следят за нейното израстване. Царевицата на онзи, който следва и прилага новите идеи, ще има голям, здрав кочан, с едри, хубави зърна; кочанът на втория ще бъде слаб, хилав, с дребни царевични зрънца. Първите зрънца ще бъдат по-доброкачествени от вторите. Какво по-голямо доказателство искате от това? Всяко учение, което просвещава ума, облагородява сърцето и усилва волята, е Божествено учение – щом е Божествено, то е право учение; всяко учение, което помрачава ума, огрубява сърцето и отслабва волята, е човешко. Следователно, докато огрубявате, вие сте на крив път; щом се облагородявате, вие сте на прав път.

И тъй, всички трябва спазват закона на триъгълниците, понеже той разрешава противоречията в Живота. Да допуснем, че имате две разумни същества A и B (фигура 4), които се движат едно срещу друго. В пътя на тяхното движение те ще се натъкнат на ред недоразумения, които ще свършат с експлозия. За да избегнат експлозиите помежду си, те трябва да насочват енергиите си нагоре, към възвишения свят C и там да се срещат. Същото трябва да направят и съществата A_1 и B_1 – те трябва да отправят енергиите си към центъра C_1 . Ако други две същества A_2 и B_2 имат

отношения, и те трябва да отправят енергиите си към центъра C_2 . По този начин всички хора ще се срещат в центровете C, C_1, C_2 на триъгълниците $ABC, A_1B_1C_1, A_2B_2C_2$ и ще се движат по права линия. Правият път на движение на отношенията между хората е през центровете C, C_1, C_2 . С други думи казано, всички неща са постижими само в Божествения свят. За Божественото всичко е възможно. Всички Божествени идеи могат да се реализират сто на сто, а човешките – отчасти.

Това са нахвърляни мисли, върху които трябва да размишлявате, да си дадете отчет докъде сте достигнали в умствено, сърдечно и морално отношение. Като знаете с какво разполагате, вие можете да застанете на солидна основа. И тогава каквото знание и каквито опитности придобиете чрез ума, сърцето и волята си, ще ги използвате за добро. Като изучавате себе си, като изучавате ближните си, все ще видите една малка дисхармония, но тя не трябва да ви смущава. Докато живеете на физическия свят, дисхармонията е необходимо условие за растенето ви – тя представлява малко противодействие, поставено на пътя на всеки човек, за да има какво да преодолява. Като преодолява препятствията и мъчнотиите в живота си, човек постепенно расте. Тъй щото дисхармонията, противоречията в живота на човека са необходими за неговото растене и развиване. Каквото и да ви се случи, не се страхувайте, използвайте всичко за добро. Природата работи за доброто на онези, които я разбират, които мислят, чувстват и постъпват правилно – това са разумните хора в света.

Като се вглеждате в живота на умните хора, ще видите, че те правят повече погрешки от глупавите. Можете да направите изчисление, за да видите в колко процента от постъпките на умните има грешки и в колко процента на глупавите. Ако при решаването на една задача направите седемдесет и пет на сто грешки, това показва, че не сте от много умните хора. Един ден, когато решите задачите си, ще видите, че всички мъчнотии, всички препятствия и противоречия, които сте срещали на пътя си, са допринесли нещо за постигане на вашата главна цел. Тъй щото, дали вярвате в Бога или не, всички ще имате големи мъчнотии на пътя си, които непременно трябва да преодолеете. Колкото по-лесно ги преодолявате, толкова по-голям морален устой или толкова по-здрав морален гръбнак имате. Ако морал-

ният гръбнак на ученика е здрав, неговата нервна система ще може да издържи и най-големите сътресения. Окультизмът е велика лаборатория, в която се работи с различни киселини и основи. Най-малкото невнимание от страна на ученика при опитите с тия киселини и основи може да му коства скъпо.

Природата е жива, разумна. Тя плаща скъпо на всички, които се отнасят към нея с незначитане. Който е дошъл веднъж на Земята, той неизбежно ще влезе в ръцете на Природата, която ще го постави на ред изпитания и мъчности. За да издържи на всичко това, човек трябва да бъде чист. Попадне ли веднъж в ръцете на Природата, той ще изпита нейните закони и методи. Тя не прави изключение за никого. Когато влезе в училището, ученикът може да поплаче малко пред учителя си, да каже, че не е разбрал или че не е научил урока си, и учителят ще го извини. Обаче Природата никого не извинява, тя казва: „Който е дошъл в моето училище, той ще учи, ще работи и ще прилага. Тук сълзи не се приемат, тук не е място за плач, за обезсърчение, тук е място само за учене и за работа.“ — „Ама аз се обезсърчих.“ Обезсърчението не разрешава задачите. — „Отчаях се вече, не ми се живее.“ Щом си се отчаял, ще те изпратят там, дето хиляди същества ще те безпокоят, ще те бодат с остена си, докато те заставят да работиш, да изпълниш Волята Божия. Остен има и за окултните ученици. Природата обича само ония, които учат. Ние вземаме ученето в най-широк смисъл. Природата разполага с много школи, в които се изучават много науки, много изкуства. Велико бъдеще стои пред вас. Всички хора са дошли на Земята да се готвят за велико бъдеще.

Каквито изпитания и нещастия да ви дойдат, не се обезсърчавайте. Считайте, че те са дадени за ваше добро. Много хора са недоволни от живота на Земята, те съжаляват, че са дошли тук да страдат. Какво ще кажете тогава за съществата, които живеят под Земята? Ако могат да излязат на повърхността на Земята, те ще считат това за привилегия, за велико щастие. За тях вашият живот е велик идеал. Вие считате вашия живот за мъчение. Защо? Защото го сравнявате с живота на по-напредналите от вас Същества. Когато някой милионер изпадне до положението на последен бедняк, той ще бъде щастлив, ако от време на време получава някаква малка сума. Той може да изгуби сто милиона лева, но ако отново спечели един милион

само, ще се счита щастлив човек. Следователно най-важно за човека е това, с което разполага в даден момент. Природата не търпи излишъци – тя определя за всеки човек само толкова материя и енергия, колкото е нужна за растенето му.

И тъй, дълбокото, силното, което взема участие в чувствата, мислите и постъпките ви, е Божественото начало у вас. В Божественото винаги има идейност, честност, справедливост, искреност – както към себе си, така и към обкръжаващите. Всичко най-добро се крие в Божественото – и наука, и музика, и изкуство. За да изучавате вложеното в себе си, вие трябва да познавате математиката, защото тя се включва и в науката, и в музиката, и в изкуствата. За разрешаване на математическите проблеми се иска висок морален живот – без този живот нищо не можете да постигнете. Съвременната наука се основава на онзи висок морал, който християнството поставя като почва, като основа на Живота.

Тайна молитва

- Само светлият път на Мъдростта води към Истината.**
- Тя постоянно ни весели.**

ОПИТИ

Тридесета лекция
20 юни 1923 г., сряда, София

ОПИТИ

**– Само светлият път на
Мъдростта води към Истината.
– Тя постоянно ни весели.**

Размишление

Чете се темата „Метод за правилно дишане“.

Знаете ли как се диша правилно? Ще кажете, че правилното дишане подразбира дишане с Любов; друг пък ще каже, че правилното дишане е в зависимост от правата мисъл. Като дишате, вие можете да правите различни опити: да дишате ту с двете ноздри, ту с едната. Естествено дишане е, когато поемате въздух през двете ноздри. Според науката за дълбокото дишане в човешкия организъм се забелязват две течения. Ако едно от двете течения вземе надмощие в организма, тогава става известно нарушаване в дишането – в такъв случай дишането вече не е пълно, нито е правилно. Чрез дишането поетата от белите дробове храна се разпространява по целия организъм.

Когато сте нервни, разгневени нещо, направете следното упражнение: запушете с палеца на дясната си ръка дясната ноздра, а през лявата поемайте въздух, като броите мислено до седем. След това не поемайте повече въздух и мислено бройте до десет. После запушете лявата ноздра, а през дясната изпускайте въздуха бавно, ритмично, като броите мислено до девет. Това упражнение помага за регулиране на нервната възбуда, за успокояване на мозъка или за усиляване на паметта. Това е особено необходимо, когато изучавате някакъв предмет. Сутрин и преди обед ще поемате въздух през лявата ноздра, а ще го изпускате през дясната; вечер ще поемате въздух през дясната ноздра, а ще издишате през лявата. Ще правите упражнението по двадесет и един пъти на ден – сутрин, преди обед и вечер по седем пъти.

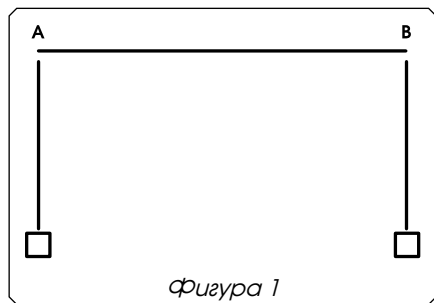
Мнозина се смеят на това упражнение, вижда им се дребна работа. Те не знаят, че който не може да прави малки упражнения или не може да решава малки задачи, той не може да решава и големи задачи. Като правите упражнението правилно, ще изпитате особено приятно чувство, приятно разположение на духа си. Като поемате въздух в белите си дробове и го задържате известно време, ще усетите едно задушаване, но това именно показва, че имате полза от упражнението.

Велика наука е науката за дишането. За дишането са писани книги, които трябва да четете, за да видите какви методи се препоръчват там и кои от тях можете да приложите. За да приложите кой и да е метод, вие трябва да имате в себе си поне една опорна точка. Какво нещо е опорната точка? Всеки възел, в който известна разумна сила се проектира и проявява, се нарича опорна точка. Например, опорната точка на електрическите лампи е мястото, дето енергията се проявява. Опорни точки са нужни и в Живота, и в Природата. Като знаете това, можете да разберете какво е предназначението на окултните школи. Предназначението на тия школи е да подготвят ученици, които да послужат за опорни точки на разумните сили в Природата, на Божествените мисли. Следователно, когато се намерите в трудно положение, задайте си въпроса дали сте опорни точки на Божествената мисъл или не сте.

Каква е разликата между Божествена и човешка мисъл? Божествената мисъл се различава от човешката по своята интензивност, по своята широчина, дължина и дълбочина, както и по своето съдържание. За да направите точна разлика между тия два вида мисли, вие трябва да познавате Божествените мисли в онова чисто състояние, в каквото пристигат до човешката душа. Да възприемете една Божествена мисъл, това значи да се качите на най-високия планински връх и оттам да я възприемете. Ако в ума ви влезе една Божествена мисъл, през целия ви живот тя ще бъде Светлина за душата ви. Мощно нещо е Божественото! Който живее с Божествени мисли, той всякога е силен. Изпадне ли под влиянието на човешките мисли, човек започва да губи силите си – той ще се демагнетизира, ще прекъсне връзката на Божествените мисли в себе си. Този човек е изложен вече на постоянни съмнения и колебания. Тази е причината за аномалностите в живота на съвременните хора. Всички

противоречия, всякаква дисхармония между религиозните хора и общества също се дължат на прекъсване на Божествената мисъл. Като знаете това, трябва да бъдете внимателни по отношение на Божествените мисли, защото и без това те не стигат право до вас. Докато стигнат до вашия ум, те минават през умовете на ред Същества от по-високи йерархии и най-после до вас достига едва един лъч от тия мисли. При това помнете, че Божествените мисли посещават човека, когато се намира при най-неблагоприятни условия на Живота. Някой може да е цар, но случва се през целия му живот не го посещава нито една Божествена мисъл; друг може да е прост, беден, скромнен човек, но Божествените мисли го посещават една след друга. Това зависи от душевното състояние на човека.

В едно село през лятото настанала голяма суша, вследствие на което всички сеитби били осъдени на изгаряне, на изсушаване. Свещеникът заедно със селяните решил да устрои обща молитва за дъжд, в която цялото село да вземе участие. По този случай един баща взел със себе си десетгодишното си момченце – и то да присъства на тази молитва. Детето взело със себе си чадър, защото очаквало като отговор на молитвата да вали дъжд; бащата излязъл от дома си, без да вземе чадър. Защо? Защото той си казал: „Я вали дъжд, я не вали.“ Той не вярвал в силата на молитвата.“ Съвременните хора не успяват в живота си, понеже не вярват в това, за което се молят. Те нямат опорни точки в живота си, вследствие на което се колебаят и съмняват във всичко. Обаче, който живее с вяра в положителното, той всякога има опорни точки в живота си. Щом има опорни точки, той ще има и добри резултати.

Представете си, че имате две опорни точки *A* и *B*, свързани помежду си с тънък копринен конец (*Фигура 1*). При сегашните условия може ли човек да мине по тази нишка? Не може. При други условия обаче това е възможно, но днес никой човек не може да мине по такава тънка нишка. Муха, мравка, комар могат да

минат по нея, но не и човек. Ако по някакъв начин се увеличи сцеплението между частиците на този конец, тогава и човек може да мине по него. Ако знаете дебелината на копринената нишка, ще изчислите колко такива нишки трябва да се съединят в едно, за да може човек да мине по тях като по дебело въже. Намерено е, че копринената нишка от бубата е двойна и е дебела 0,026 мм. Следователно едната нишка само е дебела 0,013 мм.

Всички сте писали нещо за дишането, всеки е дал поне един метод за правилно дишане, защото мислите, че дишате правилно. Обаче ако проследите дишането на всеки поотделно, ще забележите, че един диша много бързо, друг – бавно, трети – с голямо прекъсване и т.н. За да се уверите в правилността на вашите методи, направете опит с тях – приложете методите си върху такива хора, които не дишат правилно и вижте какви резултати ще имате.

Като изучавате различните методи за дишане, същевременно търсете причините за неправилното дишане. Защо някога изпитвате разширяване, а някога – свиване на белите дробове? Забелязали ли сте в кои случаи се чувствате свободни, разширени, господари на положението и в кои – стеснени, ограничени? Когато се намерите между деца, вие се чувствате над тях, свободно говорите, свободно мислите; това се отразява и върху дишането ви. Щом влезете в общество на учени хора, професори, вие веднага се стеснявате, ограничавате се и не можете да мислите свободно; това се отразява и върху дишането ви. Това стеснение на човека се дължи на неговите лични чувства, личните чувства пък са свързани с човешкото самосъзнание. Възрастният човек мисли, че много знае, и като попадне между учени хора, професори, които знаят повече от него, той започва да се стеснява, да се свива, за да не се изложи пред тях. Пред учените хора личните чувства на човека го правят смирен, за да не издаде невежеството си; попадне ли между деца, които не знаят повече от него, той е свободен, господар е на положението.

Следователно, когато искате да правите упражнения за дишане или каквито и да е опити и упражнения, вие трябва да имате такова съзнание, каквото имате пред децата. Само по този начин ще придобиете нещо. Стеснявате ли се, както пред възрастните, вие нищо няма да придобиете. Например, ако искате да приложите някой природен метод за дишане, но се страхувате

за резултатите, вие се стеснявате и нищо не придобивате. Други пък правят упражнения за дишане, но бързат по-скоро да свършат. Не, никакво бързане не се позволява – направете упражнението спокойно, съсредоточено, за да имате резултат. Иначе ще го механизирате и нищо няма да придобиете. Употребявайте по пет-десет минути за дишане и през това време не мислете за нищо друго. Ако бързате, ще мязате на стари, на възрастни хора. Децата никога не бързат: като дадете ябълка на някое дете, то ще я обърне отпук-оттам, ще я погледне, ще ѝ се порадва и след това ще я изяде. Ако дадете една ябълка на някой философ, той ще я погледне, ще я остави настрана и ще каже: „Аз нямам време сега да се занимавам с такива малки работи, велики въпроси ме чакат мене.“ Този философ не знае, че чрез ябълката може да се домогне до ред философски въпроси. Например, като разглежда листата, цвета, формата ѝ, той може да дойде до произхода на ябълката – един важен философски въпрос. Обаче той я погледне отгоре-отгоре и казва: „Ябълка е това, направена от атоми и молекули; тя принадлежи към предметния, към обективния свят, а аз се занимавам с велики, отвлечени въпроси.“

Съвременните учени искат да ни убедят, че знаят от какво е направена ябълката. Изследванията, които правят материалистите-учени, са подобни на тия, които може да направи някой прост, невежа човек върху една научна книга. Той взема книгата, но понеже не знае да чете, разглежда я външно и казва: „Тази книга е подвързана с еди-каква си кожа; хартията, от която е направена, е оризова; вътре е печатана с черно мастило.“ Обаче какво е съдържанието на тази книга, какви мисли съдържа, той не знае. Това не е научно изследване. Да изследваш една ябълка външно само и да кажеш каква е материята ѝ, какви елементи съдържа, това не е пълно изследване. Ябълката не се заключава само в материята си – тя носи Живот в себе си, който всеки може да опита. Колкото по-прясна е ябълката, толкова повече Живот съдържа. Който вкуси една ябълка и се свърже с нейния Живот, само той знае какво представлява тя всъщност. Всички растения са свързани помежду си, вследствие на което Животът се прелива от едно растение в друго. Всеки ясновидец може да провери това нещо. Цялото растително царство пък е свързано с Божествения свят. Тъй щото, когато вземете един какъв и да е плод, знайте,

че той е свързан с Цялото – с плодовете на Божествения свят. Като държите тази мисъл в ума си, вие ще се ползвате от плодовете, от тях ще черпите възвишени енергии. Следователно яжте всякога пресни плодове. Дъвчете ги добре, бавно, за да изсмуквате жизнените сокове от тях. Така приети в организма ви, те ще предизвикат у вас силна реакция към нов живот.

В това отношение вие трябва да правите ред опити, за да се уверите в истинността на моите думи. Те не трябва да останат само теория, но трябва да се подложат на опит. Когато сте неразположени духом, направете следния опит: вземете половин килограм пресни, едри, хубави череши и излезте вън в 10 ч. преди обед, обърнете се към Слънцето и започнете бавно, спокойно да ядете черешите. Яжте ги около един час, тъй щото, от 10 до 11 ч. трябва да сте изяли всичките череши. Освен череши, нищо друго не трябва да ядете. След половин час ще забележите една промяна в състоянието, в разположението си – това е резултат на черешите. Онези пък, които са чиновници, ще направят този опит по-рано – от 8 до 8:30 ч. сутринта. Ще знаете, че за този опит Природата определя само половин килограм череши. Ако направите опита при добро разположение на духа си, няма да забележите резултата от него, защото и без това сте били добре разположени. Този опит има смисъл само когато не сте добре разположени.

Сега, като наблюдавам лицата ви, както и тия на съвременните хора изобщо, намирам, че всички сте силно напрегнати като пълни пушки, които при най-малкото побутване са готови да избухнат. Вие трябва съзнателно да работите върху себе си, за да се справяте с тази енергия. Ако искате да се ползвате от знанието, което ви се дава в Школата, вие трябва да трансформирате мозъчната си енергия, да я разпределяте правилно по всички мозъчни центрове. Това не се постига лесно, но работа се изисква от ученика. Като хванете ръката на някой здрав човек, чиято мисъл е интензивна, вие ще усетите изтичане на енергия от него. Ако човек не е здрав и мисълта му не е интензивна, щом хванете ръката на този човек, няма да усетите изтичане на енергия – ръката му е отпусната, пасивна, без никаква енергия и живот. Този човек е запушен кран. Здравият човек обаче е отворен кран, в него става правилно втичане и изтичане на енергии.

Упражнение: затворете очите си и мислено си представете една череша от едрите доброкачествени череши и мислете за

нея пет минути. Ако в това време състоянието ви не се подобри, това показва, че опитът е излязъл несполучлив. За да имате подобър резултат, направете опита с черешово дърво, окичено със зрели, едри плодове. В този случай мисълта е по-образна, по-ефектна, тъй щото ще може да подейства върху разположението на вашия дух. Понеже атмосферата вън е силно наситена с влага, упражнението не може да излезе много сполучливо. Обикновено влагата препятства на теченията на мисълта.

За следния път пишете върху темата: „Влиянието на силните и на слабите думи“. Ще се спрете само върху силните и слабите думи в положителен смисъл. Ако разгледате думите *любов* и *обич*, как мислите, коя от двете думи ще окаже по-силно влияние върху човека и на коя от двете думи влиянието ще бъде по-трайно. И правите, и обратните реакции на Любовта са по-силни от тия на Обичта. Като кажете на някого *бъди благ* или *бъди добър*, кое от двете пожелания ще окаже по-силно влияние? Или ако кажете *бъди милостив* или *бъди снисходителен*, кое пожелание ще се отрази по-силно върху човека? *Бъди милостив* ще се отрази по-силно, отколкото *бъди снисходителен*. За да се произнесете върху влиянието на думите, за степента на тяхната сила, вие трябва да ги опитате първо върху себе си. Изговорете тихо думите *добър*, *благ*, *милостив*, *справедлив*, *търпелив* и др. и вижте какво влияние ще произведат върху вас. Направете този опит главно с такива думи, които имат съдържание и смисъл за самите вас.

Сега, като правите упражнението за дишане сутрин преди обед и вечер по седем пъти, едновременно с това записвайте в тетрадката си 3-и стих от 3-а глава от Евангелието на Йоана. Значи този стих ще го пишете по три пъти на ден. След всяко написване ще теглите една черта. Всичко, каквото пишете, старайте са да бъде чисто написано – на хубава хартия, еднакво голяма за всички. Ще пишете внимателно, чисто, отчетливо. Като свършите упражнението, ще ми дадете листовете си, за да направя свои бележки върху тях. Написвайте стиха преди започване на дишането. Стихът, който ще пишете, е следният: „Истина, истина ви казвам, че ако не се роди някой изново, не може да види Царството Божие.“

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

– Тя постоянно ни весели.

НЕЖНОСТ И ГРУБОСТ

Тридесет и първа лекция
27 юни 1923 г., сряда, София

НЕЖНОСТ И ГРУБОСТ

– Само светлият път на
Мъдростта води към Истината.
– Тя постоянно ни весели.

Тайна молитва

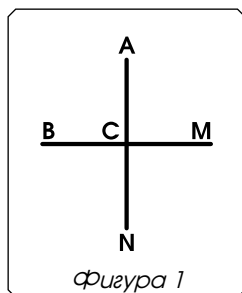
Чете се резюме на темата „Метод за правилно дишане“.

Чете се темата „Влиянието на силните и на слабите думи“.

За следния път пишете върху темата: *Произход на силата и материята*. Който не може да пише по тази тема, да не се мъчи да измисля нещо. По-добре е нищо да не напише, отколкото да се самоизлъгва, че знае нещо.

Пишете и върху следните теми: *Произход на човешката гуша, Принцип ли е умът, или не*.

За да може правилно да отговаря на всички зададени въпроси, човек трябва постепенно да отваря прозорците на своя ум, да влиза през тях повече Светлина. Възможно ли е това? Както човек може да отваря и затваря прозорците на своята къща, така той може да отваря и затваря прозорците на своя Умствен и Духовен свят. Духовният свят на човека е неговият вътрешен свят.

Представете си, че на физическия свят човек се намира в центъра *C* и пред него се разкрива известно поле на зрение – той вижда нещата само под ъгъла *ACB* (фигура 1). Този ъгъл съставя четвърт от целия кръг и е равен на 90° . Ако иска да види нещо в Духовния свят, човек трябва да се обърне в посока, противоположна на физическия свят, и да влезе в полето на този свят, който може да се представи с ъгъла *MCN*. Физическият,

външният свят дава само външни впечатления за нещата; за да проникнете в тяхната същина, вие трябва да влезете в Духовния свят. Ако имате едно шише, херметически затворено и пълно с течност, вие можете да го вземете в ръката си и да разглеждате неговата външна форма; ако искате да разберете какво е съдържанието му, трябва да го обърнете с устата надолу. Като изтече течността, която е била в него, вие ще познаете какво е било съдържанието му – съдържанието на шишето представлява Духовния свят. Следователно, когато искате да разберете духовната страна на нещата, вие трябва да ги разглеждате от положение, точно обратно на физическия свят. Тъй щото, когато искате да разберете вътрешното съдържание на нещата, вие трябва абсолютно да се абстрахирате от тяхната форма, от външния им вид. На същото основание, за да разберете същината на човека, вие трябва временно да се абстрахирате от неговата външна форма. Грамадна е разликата между външната форма на нещата и тяхното съдържание.

Сега да разгледаме практическата страна на този въпрос. Всеки човек носи в себе си идеи, мисли, желания от своето минало, които днес го спъват в пътя му. Той чете, интересува се от новите идеи, минава за нов човек, но външно само. Щом го поставят на изпит, той не може да приложи новите идеи и постъпва по стар начин – според това, което е вложено от миналото в него. Дълго време трябва да работи той с новите идеи, докато станат плът и кръв за него. Това се проверява всеки ден в Живота: срещате един учен човек, който е свършил три факултета – по какъвто въпрос заговорите с него, всичко знае, той познава всички философски системи, обаче ако го поставите в някакво трудно положение, въпреки всичките си знания, и той ще направи същите грешки, каквито и простият човек. В дадения случай разликата между учения и простия се заключава в това, че ученият ще направи добро или зло като учен, а простият – като прост човек. Следователно не е достатъчно само човек да има знания, но той трябва да знае как да ги използва. Същото може да се каже и за окултните ученици: за окултния ученик не е достатъчно само да придобива знания, но той трябва да е готов да ги прилага, да знае как да се справя с тях. Иначе той ще се намери в положението на бедния човек, който копае, работи с мотиката по неволя, а

не от съзнание. Дайте пари на този човек, за да видите какво ще направи с тях – той веднага ще напусне мотиката, ще се облече хубаво и ще тръгне с другари по театри, по концерти, по кръчми – ще удари на ядене и пиене. Той ще се мие, ще се чисти – отвън да бъде чист, а дали вътрешно е чист, за това няма да помисли. Този човек ще мяза на учените, които знаят състава и свойствата на храните, знаят кои храни са най-добри, но щом дойде въпрос какви храни трябва да употребяват, всичкото им знание пропада. Това не е наука, това не е знание.

Първото нещо, което се изисква от окултния ученик, е да разбира себе си, да пази онези свои чувства, които съставят основа на живота му. Кои чувства са основни за него? Например, едно от основните чувства на ученика е да влиза в положението на всички живи същества и да знае, че и те страдат поне колкото него. Колкото и малко да е едно същество, и то се мъчи и страда. Лесно е да се каже: „Муха е това, комар е това“ и т.н. Малки са тия същества, но и те имат мъки и страдания. Че нямат съзнанието и интелигентността на човека, това е друг въпрос. Разликата между всички живи същества се заключава в степента на тяхното съзнание, в степента на тяхната интелигентност. Като изучавате живота на паразитите, виждате, че и у тях има известна степен на интелигентност, чрез която познават на кои части от човешкото тяло месото е по-меко, по-мазно и на които места кръвта е по-чиста, там нападат. Учените наричат тази специална интелигентност на паразитите инстинкт. Така трябва да гледате на всички живи същества. Отречете ли всякакво съзнание на малките същества, отречете ли и най-малката им интелигентност, вие не можете да се наречете благороден човек, още повече не можете да бъдете окултен ученик. Ученик е само онзи, който върви по стъпките на Белите Братя. Белите Братя гледат на всички живи същества с подобаващо уважение и почитание. Те зачитат живота и на най-малките същества, защото всичко живо в Природата има свое велико предназначение.

И тъй, като ученици вие трябва да влизате в положението на всички живи същества, колкото и малки да са те. Ако влизате в положението на малките същества, толкова повече ще влизате в положението на човека. Колко повече трябва да влизате в положението си като ученици на една и съща Школа!

Да влизате в положението на всички живи същества, това е едно от нежните, от благородните чувства на човека, което се отличава по своята форма, по своя състав. Ако анализирате нежните, благородните чувства на човека, ще видите, че те коренно се различават от другите чувства както по форма, така и по състав. Обаче и те са изложени на постоянни промени. Такова е естеството на Духовния свят, към която област спадат чувствата – там всичко се мени, всичко е в постоянно движение. Промени стават и с физическите тела – и те се движат, но всичко това става бавно, почти незабелязано. Ако направите една къща на Земята и след сто години речете да я съборите, ще видите, че всяка тухла, всеки камък, всяка греда се намират почти на същото място, на което първоначално са били поставени. Те са изместени малко, придвижили са се на една или друга страна, но това движение, това помръдване е почти незабелязано за обикновеното око. Следователно и континентите, и реките, и планините се местят, но незабелязано. Преди хиляди години континентите не са били на тия места, на които са днес. В бъдеще ще се преместят, ще се придвижат, но пак няма да бъдат на днешните си места. В Духовния свят обаче това движение е много по-бързо – там нещата се движат толкова бързо, че ако човек внезапно попадне в този свят, той по никой начин сам не би могъл да се ориентира. Дето има движение, там има Живот.

Същото движение става и в клетките на всички организми. Такова движение, такова разместване става и с клетките на човешкия организъм. Например, след хиляди години клетките на краката ще дойдат в мозъка, ще сменят службата си. От местата на клетките в човешкия организъм зависи тяхната служба, а същевременно и техният състав. Колкото и да си приличат клетките по състав на веществото или материята, от която са направени, все има едно тънко, едва забележимо различие. Например, кислородът, който влиза като съставна част на клетките на краката, се различава по нещо от кислорода на кръвта; кислородът на кръвта пак се различава от кислорода на мозъчните клетки и т.н. Във физическо отношение обаче няма разлика – дето и да срещнете кислорода, той навсякъде е един и същ – все е елемент кислород. В органическо и психическо отношение кислородът се различава по свойствата си от физическия

кислород. И затова можем да кажем, че кислородът има външни или физически свойства, но има и вътрешни или психически свойства, които учените наричат химически свойства. Но и физическите, и химическите свойства на разните видове кислород се различават по място и по служба.

Направете следния опит, за да видите къде се крие силата, която образува, т.е. създава нещата – вън или вътре в тях. Вземете черупката на някоя мида, надробете я на ситно, турете я във вода и вижте ще можете ли да възстановите първоначалната ѝ форма. Каквото и да правите, не можете да възстановите формата ѝ; това показва, че силата, която е работила за създаването на мидената черупка, е вън от нея. Обаче, ако разтворите няколко кристалчета от морска сол във вода и после изпарите водата, кристалите на солта ще се възстановят; това показва, че силата, която е действала за образуване на кристалите, е в самите тях. Значи в едни случаи силите на Природата действат вън от телата, а в други случаи – вътре в самите тела. Същото може да се каже и за атомите: има атоми, животът на които е отвън; има атоми, животът на които е отвътре. Това се забелязва и във вашите идеи: например, има идеи, в които животът на кислородните атоми е отвън; има идеи, в които животът на кислородните атоми е вътре в тях. Това нещо създава различие и в самите идеи. Както атомите на елементите менят местата си, извършват различни служби, така и клетките на човешкия организъм менят местата и службите си. Например, след хиляди години клетките на краката ще влязат в мозъка – това хората наричат еволюция. Но ако клетките на мозъка не могат да използват добрите условия, след хиляди години те ще слязат в краката, ще вземат по-ниско положение – това хората наричат карма или лоша съдба. Въз основа на същия закон и човек може да бъде или в краката, или в главата на Космическия човек, вследствие на което ще се намира при по-добри или при по-лоши условия на Живота. Ако разумно използва лошите условия, той ще мине в по-добри условия на Живота.

Като слушат да им се говори по този начин, мнозина искат да бъдат умни, добри, по-скоро да еволюират. Човек не може да бъде умен, нито може да бъде глупав; той не може да бъде нито добър, нито лош. Защо? Защото частта не може да бъде равна на цялото. Умът представлява целокупността

на Великото, на Божественото в света. Следователно умен може да бъде само онзи, който познава Бога и чрез когото Бог се проявява. Без тези условия никои човек не може да бъде умен, той всякога ще представлява малка частица, която няма нищо общо с цялото. Представете си, че вие се оглеждате в едно плоско огледало и виждате отражението си в него; отражението ви в огледалото има ли същите качества, каквито имате вие? Привидно отражението мяза на вас, но то няма тези качества, каквито вие имате. Слушате, че грамофонът изговаря речта на някой виден оратор; сам грамофонът има ли качества на човека, чиято реч възпроизвежда, има ли той някаква разумност? В грамофона няма никаква разумност, той може да бъде само отражение на човека. Следователно отражението не може да бъде равно на реалността. И човек не може да бъде като Бога. Казано е в Евангелието: „Бъдете като Бога.“ Това не значи, че човек може да бъде като Бога, но той трябва да се стреми да има проявите на Бога. Едно от качества на Бога е, че след като се занимава с велики работи – със създаването на слънца и вселени, Той има грижата и за мравката: като види, че една мравка се дави, Той веднага ѝ се притичва на помощ. Божието око, Божието съзнание е будно за всичко, което става във Вселената. Той всичко вижда и всяко нещо туря на мястото му. Ако човек не може да прояви тия качества в малкия свят, в който живее, какво остава за проявите му в големия свят?

Като ученици от вас се изисква да работите върху себе си, да развивате чувството на внимателност, на деликатност. Това чувство е като семената на растенията: то се нуждае от условия – почва, вода, въздух и светлина. Като знаете това, вие трябва да отглеждате семето без да се обезсърчавате. Ако първите няколко години не даде плод, ще даде на петата или шестата година. Семето трябва да бъде посято навреме и при благоприятни за него условия. Всяка лекция, която слушате, представлява благоприятни условия за посаждање на семена. Използвайте тези условия, за да може посиятото семе да расте и да се развива. Божественото носи условия за растене. В него няма почивка, няма и неутрална зона. Влезете ли в Божествения свят, вие непременно трябва да вземете известна посока. Там не се позволява никаква почивка, там всички същества

работят. Който се опита да седи без работа и да почива, той неусетно ще излезе от този свят. В който свят и да попадне, човек непременно трябва да работи върху себе си. Не работи ли върху себе си, други ще работят върху него.

Какво представлява Божественият свят? Божественият свят е разумен, съзнателен свят, а не механически, както някои си го представят. Ако сте слаби, но използвате условията на този свят разумно, вие ще станете силни. Обаче, ако сте силни, но невнимателни, можете да преживеете най-големи разочарования. Защо? Защото най-малката погрешка в Божествения свят е в състояние да произведе лоши последствия. За да не дойде до това положение, човек трябва да използва благоприятните условия, иначе той ще изпадне в крайност, както често някои хора изпадат. Слушате някой да говори: „Бог ще промисли за всичко.“ Значи той ще седи и ще чака Бог да промисли за него – това е крайност. Друг пък казва: „Аз сам трябва да работя, на никого да не разчитам.“ И виждате, че този човек се напъва, прави усилия да преодолее мъчнотиите в Живота, но не успява – това е друга крайност. Едно трябва да знаете: някъде Бог ще промисли, някъде човек ще промисли; някъде Бог ще работи, някъде човек ще работи. Какво разбирате под думите *Бог работи*, кога Бог работи? Когато човек е слаб. Това значи: когато синът е слаб, майката работи за него; когато майката е слаба, синът работи за нея. В първия случай детето, синът представлява човека, а майката – Бог, който работи за него. Във втория случай майката е човекът, а синът – Бог, който работи за нея. По този начин става смяна: когато един почива, друг работи. Ако не ставаше тази смяна, хората не биха могли да си помагат.

И тъй, бъдете внимателни към страданията на всички живи същества и знайте, че всички около вас страдат. Красиво нещо е страданието! Страданието не е нищо друго освен език на Бога. То е Великата майка. Който иска Бог да му проговори, той трябва да е готов да понесе най-големите страдания в света, да бъде изоставен от всички хора. И ако при това положение всичко около него и в него затихне, тогава той ще чуе Божия глас, тогава ще се свърже с реалността в Живота. Докато човек е здрав, докато е богат, докато има приятели, Бог няма да му проговори – всички могат да му говорят, но не и Бог. Който е

страдал, той е придобил по-голяма мекота, по-голяма нежност, повече знания и опитност от онзи, който не е страдал. Въпреки това всички хора искат да прекарат живота си без страдания.

Като се заговори за страданието, вие казвате: „Далеч да е от мен страданието.“ Като се заговори нещо за Радостта, веднага се усмихвате. Обаче Радостта и скръбта вървят винаги една след друга. Ако повикате скръбта, веднага след нея ще дойде Радостта. Когато скръбта се разговаря дълго време с някой човек, тя му казва: „Досега аз орах и копах, това зная да правя. След като разорях нивата, ще повикам моята сестра – Радостта да я посее, тя знае добре да сее.“ Ако някой човек повика Радостта преди още нивата да е прекопана и разорана, тя ще му каже: „Аз имам една сестра, която знае да оре и копае; тя трябва да дойде преди мене, за да свърши тази работа, тогава ще дойда аз да засея нивата. Ние работим заедно – тя започва една работа, аз я свършвам; после аз започвам, тя свършва.“ Следователно без Радост и скръб животът на човека би бил нещастен. Като работят едновременно, те облагородяват човека, внасят в него нежност, мекота. Ако само скръбта работи върху него, тя ще го огруби; ако само Радостта работи, тя ще го втвърди. Двете заедно обаче внасят в човешкия характер меки, нежни, благородни чувства и възвишени стремежи. Същото се забелязва и между учените хора: докато човек се занимава изключително само с един предмет, в края на краищата той огрубява. Ако един учен посвети двадесет-тридесет години от живота си изключително за изучаване на пеперудите, той ще огрубее. Каква полза от това, че той е уловил хиляди пеперуди през живота си и ги е препарирал? Какво изкуство е препарирането, каква наука има в това да учи човек да препарира различни животни? Ще дойде ден да препарират и този човек, който е препарирал хиляди по-нискостоящи от себе си животни. Истинско изкуство, истинска наука е тази, да изучава човек животните, без да ги препарира. Докато се занимава с препариране на животни, науката взема криво направление. Като внася Доброто в Живота, едновременно с това тя внася и лошото, грубото, жестокото. Освен чрез препариране на животни, Природата може да се изучава и по съвсем други методи, различни от досегашните.

И тъй, пазете се от огрубяване на чувствата. При изучаване на естествените науки, на математиката човек може да огрубее.

Ако не е внимателен, всеки човек може да огрубее, бил той министър, учител, свещеник и т.н. Ако учителят бие учениците си, няма да минат десет години и той ще започне да огрубява. Ако свещеникът се отнася грубо със своите пасоми, и той огрубява. Ако министърът е груб със своите подведомствени, и той огрубява. Всяка работа може да огруби човека, но той трябва да бъде внимателен, да се пази. Няма естественик, който да не е платил скъпо за препариранията, които е направил; няма рибар, който да не е платил скъпо за уловените риби; няма касапин, който да не е платил скъпо за закланите овце и говеда. Изобщо, няма човек в света, който като е нарушил Божествения закон, да не е платил скъпо за това.

Тъй щото, който изучава Природата, той трябва да спазва известни свещени правила, каквито съвременните учени не познават и не прилагат. Ако някой иска да изучава пеперудите, например, той трябва да отиде при онова Възвишено същество, което ги покровителства, и да иска от него позволение да ги изучава. Ако това Същество му позволи, то ще му даде начин как да постъпва с тях, как да ги изучава без да пострадат. Рече ли този човек да влезе в царството на пеперудите без позволение, техният покровител ще му даде един урок, че да го помни за вечни времена. Ако някой иска да влезе като химик в царството на елементите и да ги изучава, той пак трябва да иска разрешение от пазителя на елементите – дали може да ги изучава, колко елемента да изучава и т.н. Да се иска позволение при изучаването на каквато и да е наука – това е първото свещено правило, което трябва да се спазва. Иначе всеки ще плати скъпо за нарушаване на това правило. Това е причината, задето много учени при своите опити скъпо плащат; мнозина са платили даже със живота си. Всяка област на науката е свещена и който пожелае да я изучава, той трябва да има позволение от ония, които управляват тази област. Ако искаш да бъдеш добър медик и добре да лекуваш хората, обърни се първо за позволение към Съществата, които управляват тази област, и тогава работи.

Едно се иска от човека: вяра! Той трябва да вярва в онова, което изучава. И като се лекува, човек пак трябва да има вяра. Лекарствата, които лекарят препоръчва на болния, имат сила дотолкова, доколкото е неговата вяра. Щом е така,

човек може да се лекува и без лекарства. Представете си, че в една болница има тридесет души парализирани: един – с парализиран крак, друг – с парализирана ръка и т.н. Ако тия болни имат силна вяра, с една формула само могат да се излекуват. Мощно нещо е вярата на човека!

И тъй, както вярата е условие за лекуване на болния, така и училището дава условия за развиване на дарбите и способностите, вложени в човека. Който може да използва тия условия, той може да стане учен човек. Значи училището не прави човека учен, нито му дава знания, но му дава условия да придобива знания, да стане учен. Черквата не прави човека религиозен, но дава условия за развиване на религиозното му чувство. Като знаете това, ще имате предвид, че класът, в който сте, няма изведнъж да ви направи окултни ученици, но ще ви даде условия да станете такива. Ако разумно използвате условията, вие ще станете добри ученици; ако не ги използвате както трябва, вие нищо няма да придобиете. Идеите, които се дават в Школата, трябва да бъдат толкова ясни за вас, че да не събуждат в ума ви никаква двусмисленост. За да възприемете идеите, които ви се преподават, вие трябва да бъдете като деца. Няма по-смешно нещо за човека от това да мисли, че е стар, че е възрастен и всичко знае. Този човек е преждевременно остарял – той мяза на дете, което има съзнание за себе си, че е голям човек.

Един французин върви по улиците на един град във Франция и среща едно малко момченце с цигара в уста; той го спира и му казва: „Момченце, не е добре, че пушиш тютюн, ти си толкова малко дете!“ – „Господине, не знаете ли, че във Франция няма деца?“ Нещастieto на Франция седи в това, че деца няма. А когото срещнете в България, все разправя: „Как мислиш, прост човек ли съм? Да не мислиш, че съм невежа!“ Нещастieto на България седи в това, че всички българи се считат за учени. Да мисли човек за себе си, че е учен, това значи да е пълно шише, което от години не е отваряно. Не, щом се напълни шишето ви, трябва да използвате съдържанието му, да го изпразните и да го напълните с прясна, чиста вода. Всеки от вас трябва да желае да се пълни и да се празни. Като се празни, да не съжالياва за това; като се пълни, да се радва, че е придобил нещо ново. Затова обаче всички трябва да имате

положителни възгледи за нещата – само по този начин вие ще имате успех, ще можете правилно да се развивате.

Сега задръжте в ума си следните основни идеи от тази лекция: когато страдате, влизайте един на друг в положението си. И второ: каквото работите, с каквото се занимавате, използвайте го за развиване на нежни, благородни чувства в себе си. Следователно пазете се от огрубяване на чувствата си и развивайте в себе си нежност и състрадание.

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

– Тя постоянно ни весели.

АЗБУЧЕН ПОКАЗАТЕЛ

Принципи
Категории
Добродетели
Светове
Природни царства
Науки и изкуства
Езотерични термини
Елементи от структурата на човека
Специализирани и обобщаващи понятия

Закони
Правила
Методи
Символи
Притчи
Писмени теми
Упражнения, задачи и опити
Формули и утвърждения

Този азбучен показател съдържа принципи, категории и понятия, изведени от Словото на Учителя Беинса Дуно. Приложен е структурен анализ за изследване на смисловите връзки между понятията, които изграждат семиотична мрежа. Азбучният показател се състои от основна и методологична част. Основната част съдържа: принципи, философски категории, добродетели и езотерични термини. Изследвани са и някои специални понятия като *Библейски личности и понятия, Библейски текстове и перифрази, Учителя за себе си* и т.н. Някои понятия са обединени в групи, например *Минерали, Растения, Животни, Физическо тяло* и т.н. Голяма част от понятия с отрицателно значение са групирани в *Отрицателни качества и състояния*, изключение правят само фундаментални понятия като *Зло, Страдание, Тъмнина* и др.

В основната част са посочени отношенията между понятията в две групи от смислови връзки. Първата група съдържа видове (напр. *Божия Любов, Ангелска Любов, относителна любов*) и функции (напр. *познаване на Любовта, преживяване на Любовта*) на даденото понятие във вид на съставни понятия, негови тъждествени форми, дефиниции и синоними. Втората група съдържа смислови връзки, символизирани със съюза *и* (напр. *Истина – и Свобода*). И в двете групи присъстват само непосредствени смислови връзки между понятия. Всички останали смислови връзки са посочени в категорията *в друг контекст*.

Понятията и страниците, отбелязани с [*], не съдържат посочения термин, а негов смислов еквивалент или синоним.

В методологичната част на азбучника са посочени понятия, свързани с духовни практики в Школата: (i) *Закони*, (ii) *Правила*, (iii) *Методи*, (iv) *Символи*, (v) *Притчи*, (vi) *Писмени теми*, (vii) *Упражнения, задачи и опити* и (viii) *Формули и утвърждения*.

АЗБУЧЕН ПОКАЗАТЕЛ

Оттегли ладията в дълбочината и хвърлете мрежите си да уловите риба. А Симон отговори и рече му: Учителю, цяла нощ сме се трудили и не уловихме нищо, но по Твоята реч ще хвърля мрежата. И това като сториха, уловиха много множество риби, щото се прокъснуваше мрежата им.

Лука 5: 4-6

Абсолютното

- Абсолютен мир 316
- абсолютен морал 382
- Абсолютен принцип 65
- абсолютна величина 62, 64, 379
- Абсолютна вяра 288
- абсолютна вяност 84
- Абсолютна Истина 286, 291
- абсолютна истинност* 54, 133, 286
- Абсолютна мярка 65, 70, 132
- Абсолютна реалност 309, 396
- Абсолютна свобода 316
- Абсолютна справедливост 115, 325
- Абсолютна точност 325
- Абсолютна хармония 291
- Абсолютна чистота 297
- абсолютно движение 52
- възможности на Абсолютното 67
- в друг контекст 19, 85, 122, 156, 161, 219, 263, 289, 290, 314, 338, 402, 422

Авторитет 77, 194, 367

Адепт 13, 246, 342, 382

Аз, себе, его

Вж. Съзнателност, Субект, Индивидуалност, Личност, личното

- Аз 90, 217, 242, 313, 360
- Божественото в себе си 110*, 244, 245, 246*, 386, 401, 412*
- вгълбяване в себе си 52, 209, 291
- вяра в себе си 65*, 216, 217
- егоизъм 202, 219
- живеене за себе си 204
- изповед пред себе си 110
- изучаване на себе си 254, 342, 406, 408*
- искреност в себе си 110*, 114, 378, 402, 408*
- контрол върху себе си 27, 230*, 255*
- концентриране в себе си 51, 374*
- мислене за себе си 74, 152, 228, 239, 242, 340, 430
- мнение за себе си 17*, 337
- обещаване на себе си 324, 402
- обсебване 216, 308, 350
- отношение към себе си 314
- познаване на себе си 91, 239, 240, 242, 243, 245, 253, 273, 323, 423*
- представа за себе си 240, 323

- работа върху себе си 112, 189, 190, 192, 208, 223, 224, 230, 255, 276, 277, 297, 303, 335, 352, 367, 416, 426, 427
- разговор със себе си 36
- самовъзпитание 208
- самозапазване 270
- самоизлъгване 72, 114, 155, 251, 260, 314, 421
- самонаблюдение 27, 33*, 35, 51, 52, 85, 86*, 89, 95*, 98, 146, 203, 312, 313, 342
- самообладание 101, 209, 260, 273
- самоопределение 127, 131, 132, 133, 134, 138, 146, 309, 400
- самоосъждане 230
- самостоятелност 89, 145, 174
- самосъзнание 46, 89, 138, 139, 157, 313*, 321, 360, 361, 363, 372, 386, 414, 430*
- самоубийство 15, 125, 187, 275, 276
- самоуважение 201, 202, 203, 269, 386, 387
- самоувереност 202, 352
- самохипноза 380
- себе си 242
- справедливост към себе си 115, 408
- съмнение в себе си 288
- хармония със себе си 46
- честност към себе си 408
- и Бог 74, 242, 245, 309, 311, 312, 313, 374
- и другият 242, 337, 379, 401, 403, 408
- и Христос 65, 360
- в друг контекст 45, 47, 48, 49, 58, 72, 77, 80, 108, 160, 163, 186, 207, 241, 249, 250, 258, 286, 310, 316, 355, 373, 382, 383, 388, 391, 394, 395, 399, 417, 422

Активност

- активен гняв 100
- активен мозък 275*, 349
- активен принцип 78, 79
- активен човек 100*, 184, 249, 250
- активна енергия 78
- активна сила 79
- на съзнанието 250
- физическа и умствена активност 185
- в друг контекст 49, 86, 90, 98, 205, 221

Анализ

- вътрешен анализ 314
- на мисъл 256, 378
- на чувство 45, 256, 276, 424
- самоанализ* 45, 47, 256, 276, 314, 378

Ангел, Ангелски йерархии

- Ангелска Любов 84, 85, 86, 87
- Ангелски йерархии 139
- Ангелски свят 121, 124, 144, 185, 394
- Ангелско съзнание 132, 170*
- Архангел 171
- растения 121, 170, 174
- в друг контекст 16, 52, 143, 173, 178, 361

Аромат 262

- благоухание 53, 95, 97
- мирис 53, 90, 277, 396

Архитектура 207**Астралното**

- Астрален свят 78, 84, 147, 163, 174, 205, 206, 230, 373, 380
- Астрално тяло 73, 174, 175, 190
- в друг контекст 386

Астрология, астрономия*

Вж. *Земя, Слънце*

- астрологични аспекти 107, 268, 302*, 387*, 388*
- изчисления в астрологията 67
- в друг контекст 212
- звезда 144, 208, 235, 236, 238, 242, 243, 277, 278
- зодиак 67, 159
- небе 144, 208, 235, 277, 278, 395
- небесни светила 243
- планети 36, 145, 195, 302, 387, 388
 - Венера 36, 52, 161, 195, 387, 388
 - Луна 36, 97, 153*, 195, 235, 236, 238, 242, 243, 245, 277, 278, 387, 388
 - Марс 36, 195, 387, 388
 - Меркурий 36, 387
 - Сатурн 36, 387, 388
 - Сириус 52
 - Юпитер 36, 387

Атмосфера 258, 211**Безграничното**

- безграничен свят 289
- безгранична сила 178
- Безграничния 312
- Безгранично начало 309
- безкрайност 41*, 50, 58, 59, 63, 78, 79, 107, 374
- възможности на Безграничното 67
- необятност 384
- неограниченост 46
- безгранична Любов 20, 30
- в друг контекст 143

Безкористие 102, 367**Библейски личности и понятия**

- Адам 262, 263, 289
- ап. Павел 13, 246, 316, 383
- апостоли 17, 224, 259
- Библия 36, 238
- Битие 78

– Давид 259

– Деяния на и апостолите 17, 259*

– Ева 262, 263

– Евангелие 63, 417, 426

– Евангелие от Йоан 417

– Писание 9, 97, 125, 147, 175, 203, 236, 242, 260, 263, 285, 292, 303, 317, 340

– пророци 16, 17, 259

Библейски цитати и перифрази

- Адаме, къде си?... (Битие 3:10) 289
- Аз съм пътят... (От Йоанна 14:63) 60
- Ако земните работи... (От Йоанна 3:12) 366
- Блажени кротките... (От Матей 5:5) 317
- Блажени чистите... (От Матей 5:8) 317
- Бог е Любов. (1 Йоаново 4:8,16) 259
- Бог на горделивия... (1 Петрово 5:5) 203
- Бог създаде слънцето... (Битие 1:14) 238
- Бог създаде човека... (Битие 1:26) 263
- Бъдете като Бога. (перифраза От Матей 5:48) 426
- Бъдете свършени... (От Матей 5:48) 303
- Всички ще бъдете спасени... (Ефесяном 2:8) 301
- Всичко ще мине през огън. (перифраза Числа 31:23) 317
- Възлюби ближния си... (От Матей 22:39, От Марка 12:31, От Лука 10:27) 242
- Да бъде виделина. (Битие 1:3) 78
- Да бъде волята Ти... (От Лука 11:2) 64
- Да възлюбиш Господа Бога... (Второзаконие 6:5, От Марка 12:30, От Лука 10:27) 242
- Духът Божий се носи... (Битие 1:2) 147
- И рече Бог... (Битие 1:3) 97
- Има нечисти и чисти съсъди. (перифраза 11 Тимотею 2:20) 9
- Истина, истина ви казвам... (От Йоанна 3:3) 417
- Истината ще ви направи свободни. (От Йоанна 8:32) 285, 292
- Който стои високо... (перифраза) 25
- Любовта е плод на Духа. (Римляном 15:30) 383
- Молет се един за друг. (Яковово 5:16) 340
- Напреварвайте се... (Римляном 12:10) 316
- Побеждавайте злото... (Римляном 12:21) 13
- Праведните ще възкръснат... (перифраза Деяния 24:15) 63
- Прави правете Божиите пътища. (От Матей 3:3, От Марка 1:3, От Лука 3:4, От Йоанна 1:23) 175
- Слънцето, Луната и звездите... (Откровение 8:12) 236
- Тази е плът... (Битие 2:23) 263
- Човекът на плътта... (перифраза Римляном 8:5, Галатяном 6:8) 36
- Чрез сърцето човек трябва... (перифраза 1 на Царете 27:1) 260

Битие 137, 201, 240, 316, 318**Благо 72, 96, 114, 243, 260, 272, 291, 340**

– благодетел 61, 164

– благоприятно 10, 16, 109, 113, 120, 251, 153, 258, 273, 302, 317, 327, 339, 354, 392, 404, 426, 427

– благотворно 161, 243, 251, 255, 353, 356

– благуване 15

Благоговение 127, 269**Благодарност**

- благодарен човек 99
- благодарствена молитва 339
- за блага 96, 291, 339, 340
- за Доброто 163
- за Живота 102
- за изпитания 260
- за обидна дума 342, 343
- към Бога 164, 277*, 291, 339
- към Същества 71*, 277, 339, 340
- на цветята 339, 340
- и мисъл 340
- в друг контекст 15, 61, 72, 73, 136, 192, 227, 361

Благодат 102, 203, 301**Благополучие** 176, 272, 317**Благоразумие** 114**Благородство**

- благороден подтик 23, 24, 111
- благороден човек 53, 83, 225, 228, 272, 381, 392, 404, 423
- благородна мисъл 27, 219, 246
- благородни отношения 316
- благородни Същества 222
- благородно действие 340
- благородно желание 152, 220, 245
- благородно чувство 124, 128, 203, 245, 246, 290, 336, 340, 404, 424, 428, 431
- в постъпки 35
- в характер 128, 352, 428*
- на волята 23
- на душата 258
- облагородяване 53, 154, 405, 428
- и малкото 111, 225, 423
- и мисъл 399
- и сърце 111, 404, 405
- в друг контекст 36, 42, 82, 147, 195, 314, 227, 326

Благословение 10, 261, 293, 303**Благост**

- блага дума 41, 274, 275
- думата *благ* 417
- и очи 244

Блаженство 15, 317**Ближен**

- Любов към ближния 24, 242, 352*
- отношение към ближния 27, 314
- пакостене на ближния 278
- познаване на ближния 242*, 243
- помагане на ближния 341
- разбиране, изучаване на ближния 352, 406
- споделяне с ближния 244
- и аз, себе 27, 242, 401
- в друг контекст 17, 42, 86, 112, 164, 203, 227, 303, 344

Близост

- между хората 311, 385*
- и Бог 144, 313
- и Учител 287
- в друг контекст 14, 24, 27, 53, 78, 79, 134, 145, 153, 221, 229, 361, 392

Бог, БожественотоВж. *Христос*

- Безграничния 312
- благоговение* към Божественото 127
- благодарност към Бога 164, 291, 339
- близост до Бога 144
- богове 139, 195
- Божествен ден 97
- Божествен Дух 65*, 115, 138, 139, 145, 147
- Божествен закон 187, 191, 220, 222, 244*, 282, 303*, 429
- Божествен морал 176
- Божествен огън 317
- Божествен план 220
- Божествен принцип 386
- Божествен път 175, 176, 187
- Божествен ред 124
- Божествен свят 23, 71, 79, 121, 122, 137, 138, 144, 145, 157, 185, 190, 195, 238, 255, 271, 282, 283, 286, 289, 291, 323, 383, 393, 394, 395, 396, 398, 402, 405, 415, 416, 426, 427
- Божествен страх 128
- Божествен човек 397
- Божествена енергия 97
- Божествена идея 137, 240, 311*, 328, 397, 406
- Божествена книга 313
- Божествена Любов 15, 47, 70, 74, 84, 85, 86, 87, 312, 383
- Божествена майка 255
- Божествена мисъл 258, 318*, 378, 412, 413
- Божествена работа 283
- Божествена разумност 387
- Божествена сила 178
- Божествена справедливост 387
- Божествено желание 110, 111, 401
- Божествено милосърдие 387
- Божествено начало 160, 245, 288, 401, 408
- Божествено слънце 287
- Божествено съзнание 46*, 50, 52, 115, 132, 145, 157, 159, 160, 164, 165, 239, 240, 244, 245, 246, 288, 339*, 374, 395, 426*
- Божествено търпение 387
- Божествено тяло 26
- Божествено учение 405
- Божествено чувство 397
- Божественото в човека 110, 244, 245, 246, 386, 401, 402, 412
- Божи глас 427
- Божие благословение 293, 303
- Божие око 287, 426
- Божия благодат 301
- Божия воля 64, 65*, 110, 191, 244, 407
- Божия заповед 289
- връзка с Бога 160*, 161, 164*, 165*, 277, 310*, 398
- възможности на Бога 67, 406*
- вяра в Бога 77, 245*, 254, 271, 406

– Господ 30, 64*, 78, 79, 191, 225, 242, 277, 289
 – Единния 48, 312, 318
 – език на Бога 427
 – идея за Бога 271, 309*, 318
 – излизане от Бога 161*, 246, 239*, 240*, 318
 – Име на Бога 191, 288*, 303
 – лице на Бога 289, 312
 – Любов, Обич към Бога 24, 128, 242, 251, 309, 312, 318*, 399
 – мисъл за Бога 74, 242, 245, 255, 318, 399*
 – молитва към Бога 162, 290, 339*
 – обръщане към Бога 162, 163
 – Отец 65, 303
 – отношение към Бога 309, 311*, 313, 314, 382, 383
 – познаване на Бога 46*, 91, 309, 310, 318, 426
 – понятие за Бога 133
 – промисъл на Бога 427*
 – Първа Причина 138, 160, 161*, 271
 – път към Бога 312
 – реализиране на Божественото 110*, 401, 406
 – символ на Бога 242
 – Син Божий 255*, 313
 – славене на Бога 224, 276
 – Слово Божие 224
 – стремеж към Бога 159, 161
 – съмнение в Бога 281, 288, 290, 395*, 401
 – съсредоточаване към Бога 374
 – съществуване на Бога 309, 310
 – Царство Божие 15, 317, 417
 – Цялото 312, 426
 – чувстване на Бога 313
 – и Абсолютното 67
 – и Добро 137, 238, 244, 245, 290, 408
 – и Дух 67
 – и душа 67, 147, 159, 160, 240, 244, 290, 402
 – и единица 132, 255, 386
 – и зло 290
 – и Истина 255, 309, 382
 – и Любов 47, 97, 159, 163, 259, 313*, 317, 367, 384
 – и Мъдрост 290, 309
 – и Справедливост 115, 408
 – и съзнание 365
 – в друг контекст 10, 78, 174, 203, 257, 262, 263, 336, 340, 400

Богатство

Вж. *Отрицателни качества – бедност, Пари*
 – богат човек 29, 61, 69, 110, 257, 273, 274, 286, 290, 343, 353, 380, 383, 401, 427
 – външно, вътрешно богатство 12, 290*
 – забогатяване 222, 383
 – милионер 72, 407
 – в друг контекст 14, 45, 47, 71, 172, 192, 342

Бодрост 15, 112, 161, 299, 340, 336

Борба 13, 139, 163, 164, 184, 194, 221, 224, 228, 258, 278, 302, 309, 382

Братство, брат 17, 70, 163, 164, 226, 254, 276, 313, 314

Будност, пробуждане

Вж. *Сън*

– буден ум 394
 – буден ученик 212, 244, 251, 328
 – будни същества 173*, 394, 397
 – будно състояние 278, 380
 – на съзнанието 35, 46, 47, 51, 53, 137, 138, 145, 162, 223, 228, 244, 246, 323, 324, 326, 327, 328, 374, 386, 426
 – събуждане 43, 44, 84, 154, 287, 316, 342, 380, 387, 430
 – събуждане на материя 173, 217, 333*
 – събуждане от сън 26, 27, 43, 217, 218, 219, 236, 274, 397
 – в друг контекст 14, 15, 124*, 255, 256, 395

Букви 78, 79, 81, 106, 158, 107, 286, 303

Вж. *Звук, Име*

– **А** 107, 113
 – **Б** 78
 – **Г** 78, 79
 – **Д** 79, 286
 – **Е** 79, 113
 – **Ж** 50, 79
 – **З** 79
 – **И** 106
 – **Л** 87
 – **М** 106
 – **П** 113
 – **С** 113
 – **У** 113
 – **Ш** 79
 – **Щ** 114
 – **W** 79, 106

България, българи, български език
 18, 41, 71, 79, 82, 87, 89, 106, 192, 235, 313, 430

Бързина

– бързане 90, 99, 101, 202, 216, 220, 221, 275, 302, 329, 337, 338, 339, 396, 414, 415
 – бързина на движение 52, 144, 145, 146, 152, 153, 302, 349*, 424
 – в друг контекст 115, 184, 202, 216, 272, 277, 297, 387, 394, 414

Бяло Братство 9, 10, 12, 13, 16*, 17, 18, 19, 27, 423

Вглъбяване 52, 209, 291

Вдъхновение 327

Великото

– велик закон 46, 53, 125, 126, 136, 191, 220, 227, 289, 303, 322, 336
 – велик идеал 407
 – велик морал 211
 – велик принцип 242, 291
 – велик свят 137, 277
 – велика идея 222, 223, 236, 271, 276
 – велика истина 43
 – велика книга на Живота 313

- велика Любов 85
- велика мистерия 171
- велика наука 412
- Велика Природа 291
- велика Светлина 115
- велика сила, сили 47, 261, 329, 339, 341
- Великата майка 427
- Велики духове 325
- Велики Учители 16, 404
- велики хора 220, 236, 262*, 277, 336, 404
- Великите братя 16
- Великия 288, 318
- велико начало 160, 291, 309
- велико предназначение 257, 423
- велико Слънце 235
- Велико съзнание 240
- велико чувство 47, 102
- велико щастие 407
- Великото в света 127, 426
- Любов към Великото 318
- и малкото 91, 193, 225, 227, 313, 318, 415, 423, 426
- в друг контекст 221, 132, 285, 292

Величина

- абсолютна величина 62, 64, 379
- жива величина 159, 259
- неизменна величина 392
- неопределена величина 289
- определена величина 74, 78, 240, 282, 288, 402
- относителна величина 379
- положителна, отрицателна величина 60, 61, 215, 228, 269, 359
- променлива величина 42*, 64
- в друг контекст 57, 58, 63, 66, 67, 73, 77, 87, 120, 208, 227, 240, 285, 286, 360, 361

Вероятност 28, 121, 237

Веселие 19, 127, 153, 162, 219, 224, 292, 293, 326, 345*, 381

Вечност

- Вечна канара 51
- вечно горене 365
- вечно движение 159
- Вечно начало 309
- и Бог 159, 163, 309
- и Любов 163
- и съзнание 159, 365
- в друг контекст 26*, 27*, 45*, 46*, 52*, 62*, 65*, 71*, 72*, 84*, 127*, 160*, 161*, 165*, 178*, 199*, 239*, 241, 250, 251, 336, 363*, 382*, 383, 398*, 408*, 429

Взискателност 227, 257

Вибрации, трептения

- на въздух 379
- на Доброто 9
- на етер 326
- на мисъл 81

- на храна 334
- и Природа 208, 364
- в друг контекст 77, 82, 366

Виделина 78, 97

Високото

- висок връх 16, 241, 278, 412
- висок живот 267, 408
- висок идеал 299, 399
- висок морал 408
- висок свят 85, 124, 373
- висока интелигентност 222, 252
- висока йерархия 13, 413
- висока Любов 85, 86
- висока мисъл 30
- високо издигната душа 189
- високо развитие 344
- високо съзнание 262, 399, 400
- физическа, морална и умствена височина 392
- и Добро 241
- и Умствен свят 205
- в друг контекст 12, 49, 53, 73, 81, 82, 114, 120, 122, 125, 134, 139, 173, 177, 187, 200, 208, 209, 215, 246, 257, 275, 287, 335, 336, 337

Висшето

- висш свят 263, 270
- висш ум 36
- висша енергия 107, 355, 356
- висша култура 373
- висше начало 288
- висше съзнание 372
- висши сили 112
- висши способности 224
- Висши същества 71, 145
- висши чувства 353
- в друг контекст 285, 316, 373, 394

Владеене

Вж. *Господар, господство; Контрол*

- на мисли 26, 263, 341
- на мозъка 26, 258*, 269
- на света 90
- на тялото 24
- на чувства 26, 263, 341
- в друг контекст 222, 223, 229, 257

Влияние

- благотворно влияние 353
- външно влияние 189, 217*, 372
- върху душа, Дух 27
- върху мозъка 23, 24, 207*
- върху съзнанието 159, 372
- върху сърцето 23, 24, 27, 287
- върху тялото 23, 27, 287
- върху ума 27, 189*, 207*, 287
- върху чувствата 189, 207
- вътрешно влияние 372
- на бащи 24

- на добрия човек 286, 287
- на думи 417
- на духове 356
- на енергии 356
- на зодиац 159
- на мисъл 81, 273, 412
- на света 374
- на сили 189, 298
- на Слънцето 36*, 64*, 146, 298*
- на страх 216
- на същества 12, 13, 109
- на черни лъчи 307, 308, 309
- на числа 159
- на чувства 188
- освобождаване от влияние 24, 188*, 189*, 308, 374*
- отрицателно влияние 217, 356*, 388
- планетно влияние* 36, 97, 145, 195, 298, 356, 388
- странични влияния 155
- чуждо влияние 27, 77*
- в друг контекст 26, 29, 120, 143, 153, 186, 218, 249, 250, 258, 371, 373, 380, 396

Внимание

- отклоняване на вниманието 30*, 89, 100, 158
- и природни сили 329
- в друг контекст 12, 42, 78, 82, 101, 110, 122, 172, 222, 223, 225, 226, 257, 301, 325, 378, 383

Внимателност

- в движения 89
- в мисли 54
- в постъпки 10, 54
- в хранене 334
- внимателно изслушване 30, 302
- внимателно изучаване 269
- внимателно писане 417
- внимателно стъпване 230
- към душите 402
- към себе си 383
- към страданията 427
- развитие на внимателност 426
- и Божествени мисли 413
- и желаня 54, 110
- и съзнание 35, 110, 145
- в друг контекст 10, 11, 45, 79, 124, 125, 127, 147, 187, 201, 206, 220, 258, 275, 278, 299, 301, 315, 330, 344, 429

Внушение 217, 380

Вж. Хипноза

Вода

- гореща вода, топла 152, 291, 345, 350
- жива вода 260
- лечение с вода 152*, 153, 221, 345, 350
- миене с вода 152, 290, 350
- пиене на вода 177, 245, 291, 345, 402
- пост от вода 259
- разтваряне във вода 98, 138, 139, 425
- смисъл на водата 259

- студена вода 177, 221, 402
- чиста вода 82, 245, 290, 402, 430
- и вино 177, 206, 402
- и енергия 221, 259
- и жажда 44, 153, 169, 259, 262
- и живот 44, 45, 259, 354, 373
- и напояване, поливане 30, 253, 259, 260, 354
- и сила, сили 253, 259, 260

Форми и състояния на водата

- влага 70, 333, 339, 352, 417
- дъжд 30, 81, 135, 302, 317, 334, 413
- извор 83, 88, 122, 163, 185, 207, 245, 259, 260
- лед 63, 64, 137*, 146*, 147*, 241
- море 15, 47, 267, 373, 425*
- океан 47, 267
- пара, изпаряване 114, 152, 333, 352*, 373, 425
- река 146*, 185, 245, 259, 267, 302, 354, 424
- ручей, поток 259
- сняг 63, 64, 152, 241, 300
- сок 272, 273, 335, 343, 416
- течност 221, 353, 422
- в друг контекст 64, 71, 83, 207, 272, 281, 302, 322*, 360, 426

Война 36, 99*, 184*, 209*, 210*, 229*, 240, 271, 388, 416

Воля

Вж. Отрицателни качества – безволие, неволя

Вж. Свобода – доброволност

- Божия воля 64, 65*, 110, 191, 244, 407
- волева енергия 298*, 355
- волеви живот 125, 126
- волеви и неволеви функции 24
- волеви сили 189, 190, 238*
- възможности на волята 66, 67
- гранитна воля 192
- действие на волята 67*, 68, 134, 135, 190, 191
- диамантена воля 111, 192, 316
- желязна воля 192
- заболяване на волята 285
- издръжливост на волята 27
- импулс на волята 23*, 310
- каляване на волята 158, 341, 344
- качества на волята 23, 24, 154
- контрол на волята 24, 253
- направление на волята 91, 310
- ограничаване на волята 146
- отслабване на волята 405
- пречупване на волята 135
- приложение на волята 27, 123, 338
- проява на волята 23, 27, 67, 68, 101, 134, 158, 189, 191, 192, 194, 310, 315
- развитие на воля 27*, 28, 261, 310, 352, 354, 355
- разумна воля 253
- сила, усиляване на волята 27, 28, 89, 111, 112, 123, 192, 218, 222, 324, 341, 344, 352, 398, 405
- слаба воля 73, 89, 101
- съзнателна воля 68
- твърда воля 23, 28

- укрепване на волята 308
- упражняване на волята 24, 27
- усилия на волята 190
- устойчива, положителна воля 29
- и Бог 67, 161, 398
- и Истина 285, 310
- и Свобода 24, 189, 310, 315, 316
- в друг контекст 25, 88, 114, 128, 188, 193, 211, 219, 223, 224, 257, 273, 322, 395, 406

Впечатление, впечатлителност 25, 37, 43, 108, 250, 284, 392, 396, 422

- Време** 11, 14, 19, 25, 37, 45, 49, 50, 57, 60, 62, 63, 70, 97, 98, 110, 111, 112, 122, 123, 125, 126, 127, 135, 137, 147, 151, 160, 171, 173, 174, 178, 194, 199, 207, 208, 211, 216, 217, 218, 219, 220, 224, 229, 238, 239, 240, 251, 260, 269, 282, 283, 301, 302, 314, 317, 321, 322, 323, 336, 339, 343, 344, 352, 353, 356, 361, 366, 367, 383, 384, 385, 392, 415, 422, 428, 429
- древност 52, 127
 - епоха 100, 137, 192, 336, 383
 - закъснение 205, 244, 321, 323, 324
 - метеорологично време 210
 - навременност 24, 61, 99, 109*, 244, 251, 253, 258*, 324*, 325, 328, 329*, 426
 - преждевременност 14, 160, 260, 299, 430
 - часовник 37, 63, 147, 155, 222, 321, 323
 - сезони* 151
 - есен 151, 152
 - зима 63, 152
 - лято 151, 413
 - пролет 69, 151, 152, 161
 - месец 212, 302, 323
 - март 67
 - юли 67
 - временно, преходно 9, 25, 45, 48, 160, 173, 222, 223, 229, 398, 422
 - век 16, 49, 53, 63, 173, 353, 354
 - минало 17, 49, 136, 137, 151, 162, 164, 171, 192, 194, 202, 210, 227, 238, 240, 245, 250, 251, 275, 311, 314, 316, 322, 360, 361, 378, 422
 - бъдеще 16, 19, 35, 47*, 48*, 147, 160, 172, 175, 178, 216*, 223, 239*, 240, 242, 261*, 268, 73, 297, 309*, 314, 314, 316, 328, 329, 330, 338*, 354*, 355, 373*, 378, 394*, 397, 402, 407, 424

Възвишеното

- възвишен Живот 356
- възвишен свят 238, 270, 271, 272, 405
- възвишен стремеж 355, 428
- възвишена идея 71, 152, 271, 299, 336
- възвишена култура 353
- възвишена Любов 20
- възвишена мисъл 20, 51, 97, 124, 152, 290, 326, 340, 395
- възвишена цел 399
- възвишени енергии 84, 416
- Възвишени същества 54, 121, 238*, 242, 326, 340, 399, 429
- възвишено чувство 20, 51, 97, 336

- проява на възвишеното 314
- стремеж към възвишеното 244
- в друг контекст 147

Възглед

- личен възглед 65
- морални възгледи 60
- на Природата 65
- нови възгледи 208
- окултно гледище 29, 89
- положителни възгледи 431
- противоположни възгледи 59
- физическо, духовно и Божествено гледище 283
- широки възгледи 271
- и Живот 77
- в друг контекст 19, 30, 63, 79, 193, 309, 326, 363, 367, 395

Въздух

- вятър 120, 207, 215, 288
- планински въздух 120, 122
- сила и смисъл на въздуха 259
- състав на въздуха 98
- трептения на въздуха 379
- чист въздух 45, 46, 120, 122
- и дишане 45, 46, 67, 95, 96, 97, 98, 411, 412*
- и долина 122
- и енергия 96, 97, 259
- и прана 28, 96, 97
- в друг контекст 207, 219*, 339, 366, 373, 426

Възможност

- на Абсолютното 67
- на Бога 46, 67, 406
- на Духа 66, 67, 146
- на религията, икономиката и науката 66
- на ума, сърцето, волята и душата 66, 67
- невъзможност 13, 16, 19, 42, 46, 58, 59, 60, 62, 63, 83, 110, 125, 176, 260, 282, 291, 359, 382, 400
- в друг контекст 17, 28, 59, 61, 62, 64, 69, 71, 101, 120, 121, 122, 133, 156, 176, 205, 207, 220, 228, 237, 272, 322, 324, 340, 355, 356, 377, 400, 404, 413, 421

Въздържание 222, 238, 258, 300

Възкресение 63

Възпитание 30, 204, 205, 208

Възприемане, приемане

- на благо 96
- на впечатления 25, 250, 396
- на енергия 153, 258, 270, 271, 339, 349, 345, 355, 356
- на Живот 326
- на знание 192
- на идея 223, 269, 360, 430
- на Любов 14, 74
- на мисъл 18, 218, 250, 258, 263, 336, 404, 412
- на новото 19*, 192*, 404
- на светлина 284

- на чувство 336
- и растене 113
- в друг контекст 37, 44, 72, 97, 127, 199, 134, 212, 219, 252, 262, 272, 289, 290, 333, 367, 384

Възхищение 125, 236, 362

Възход

- възходящ път 353
- възходяща енергия 298, 299, 302
- възходяща Любов 96
- възходяща посока 154, 189, 308
- възходящи сили 89
- в друг контекст 41, 81, 82, 84, 95, 113, 153, 198, 336, 388

Външното

- външен свят 231, 239, 323, 372, 391, 395, 396, 422
- външна страна на Живота 45, 242
- външна ученост 404
- външни влияния 189, 217, 372
- външни впечатления 25, 284, 396, 422
- външно богатство, бедност 12, 290
- и вътрешното 12, 90, 113, 177, 201, 211, 217, 231, 235, 239, 252, 276, 290, 340, 372, 378*, 383, 385, 391, 395, 396, 404, 422, 423*, 425
- в друг контекст 52, 61, 65, 83, 100, 108, 114, 127, 143, 147, 162, 186, 221, 225, 236, 288, 314, 338, 342, 402, 415

Въображение

- въздействие върху въображението 24
- въображаеми мисли и чувства 113
- представа 27, 62, 83, 84, 102, 109, 133, 135, 137, 146, 157, 161, 191, 207, 215, 235, 240, 313, 323, 345, 360, 392, 397, 427
- развитие на въображение 208
- и Луна 36, 388*
- в друг контекст 25, 59, 84, 128, 222, 352

Въодушевление 97, 151, 216

Вътрешното

- вътрешен живот 51, 231, 250, 284
- вътрешен контрол 27
- вътрешен свят 231, 372, 391, 395, 396, 421
- вътрешна интелигентност 404
- вътрешна музикалност 335
- вътрешна чистота 12, 423
- вътрешни впечатления 37
- вътрешно богатство, бедност 12, 290
- вътрешно разширяване 90
- вътрешно Слънце 235, 243
- вътрешно спокойствие 273
- в друг контекст 13, 45, 49, 52, 53, 70, 102, 108, 113, 127, 138, 147, 160, 161, 169, 177, 186, 188, 190, 194, 201, 211, 217, 230, 239, 252, 261, 263, 276, 277, 288, 292, 293, 302, 314, 325, 340, 343, 355, 377, 378, 383, 384, 385, 392, 401, 402, 422, 425

Вяра

- Абсолютна вяра 288
- верую 29, 271, 399, 400
- в Бога 77, 245, 254, 271, 406
- в законите на Природата 49, 112, 303
- в положителното 413
- в приятеля 394
- в себе си 216, 217, 245*
- в Учителя 210, 281, 288
- в Христос 65
- вярвания 65, 77, 271
- загуба на вяра 195, 216
- непоколебима вяра 112, 254
- положителна вяра 29*, 160
- силна вяра 254, 430
- слаба вяра 73, 352*
- упование 160, 262
- и лечение 429, 430
- и опит 49, 54, 310, 414, 416
- в друг контекст 48, 165, 176, 220, 253, 269, 302

Вярност 77, 84

Гениалност 100, 343, 363, 367, 378, 404

Географски места, раси и народи

- география 335
- народ 14, 78, 82, 134, 145, 146, 202, 236, 353, 355
- западни, източни народи 101
- християнски народи 271
- племе 236
- раса 192, 236
- бъдеща раса 147, 316
- Пета раса 69, 353
- Шеста раса 353, 355
- Америка, американци 17, 146, 162, 220, 224
- Англия, англичани 138*, 262*, 328, 337
- България, българи 18, 41*, 71, 79*, 82, 87*, 89, 106*, 192, 235, 313, 430
- Варна 125
- Витоша 323
- гърци 242
- долина 25, 120, 122, 135, 241, 299
- Драгалевци 33, 215, 216
- евреи 79*, 106*, 192
- Европа* 271
- Египет 361
- екватор 137
- индуси 261
- континент 424
- Лондон 262
- Мала Азия 220
- Мусала 54
- негри* 18, 19
- океан 47, 267
- планина 25, 120, 122, 135, 207, 215, 241, 245*, 277, 278, 302, 354, 412, 424
- река 185, 245, 259, 267, 302, 354, 424
- руснаци 187*
- северен полюс 137
- София 33
- турци 89, 191*, 220, 221, 223
- Франция, французи 82, 138*, 282, 337*, 430

Геометрия

- геометрична формула 193
- окултна геометрия 372
- обикновена геометрия 183, 249
- относителна геометрия 377
- жива геометрия 105, 183, 189, 249, 250
- в друг контекст 49, 119, 134, 135, 155, 374
- Геометрични понятия**
- асиметрия 186
- безкрайност 374
- диагонал 188, 190, 191, 193
- диаметър 50, 190, 193, 240
- диск 235
- дъга 155, 156
- елипса 134, 299, 300, 303
- измерение 71, 68
- катет 66, 88
- квадрат 188, 190, 191, 193
- квадратен метър 58, 99
- конус 27
- координати 57, 60, 65, 73
- кръг 45, 49, 50, 59, 62, 71, 79, 88, 89, 106, 126, 144, 145, 158, 159, 208*, 238, 240, 249, 256, 349, 360, 371, 372, 373, 374, 377, 383, 394
- кръст 96*, 171, 185*, 211, 299*, 350, 373, 374, 384, 394, 421
- куб 59, 60, 62
- линеен метър 58
- линия, права 50, 57, 58, 59, 63, 68, 80, 87, 88, 105, 106, 108, 119, 120, 134, 135, 144, 155, 156, 169, 170, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 193, 212, 230, 236, 237, 251*, 267, 308, 311, 333, 345, 383, 406
- лъч 144, 201
- милиметър 190, 192, 381
- обем 86, 383
- окръжност 58, 157, 190, 193, 240*, 371, 372
- парабола 50
- перпендикулар 58*, 59, 60, 107, 119, 155, 156, 157, 170, 187*, 308, 309
- плоскост, равнина* 58, 59, 60, 62, 68, 135, 169, 179, 192, 345, 384
- полукръг 50, 79, 155, 179, 271
- поляра 371
- правоъгълник 188
- проектиране, проекция 169, 192, 204, 237, 271, 297, 326, 384, 391, 394, 398, 412
- радиус 62, 86, 87, 371, 394
- сантиметър 335
- спирала 353
- страна 88, 184, 190, 223
- сфера 384
- тангента 371, 372, 374
- тесаракт 60, 62
- точка 58, 59, 65, 88, 155, 156, 157, 309, 310, 371, 372, 399, 412
- триъгълник 66, 88, 156, 157, 161, 183, 184, 188, 189, 308, 311, 399, 400, 405, 406
- успоредност 105, 230, 267, 268, 311, 345
- хипотенуза 66, 88
- център 400, 406*
- център на кръг 50, 145, 157, 190, 202, 249, 394, 421
- цилиндър
- четириъгълник 163, 183
- ъгъл 58, 87, 105, 107, 108, 135, 169, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 199, 203, 212, 249, 250, 267, 268, 333, 421

Герой, геройство 163, 172, 209, 301

Господар, господство 14, 36, 46, 47, 65, 69, 71, 216, 217, 219, 231, 241, 257, 271, 274, 276, 285, 289, 356, 361, 402, 414

Градеж 41, 61, 160, 174, 180, 192, 253, 308, 314, 327, 328, 329, 330, 343, 386, 398

Граничното 143

Графология* 216, 255, 303, 417

Вж. Букви

Грижовност 136, 243, 244, 281, 317, 328, 426

Даване

Вж. Щедрост

- подаряване, подарък 43, 61, 102, 192
- раздаване 317
- и благодарност 102, 192, 339, 340
- и Бог 74, 191, 203, 242, 262, 290, 405*
- и вземане 194, 262, 361
- и Любов 317
- и Обич 164, 312
- и пари 60, 61, 115, 219, 225, 226, 342*, 381, 423
- в друг контекст 12, 14, 29, 52, 72, 227, 244, 276, 282, 287, 292, 297, 298, 300, 315, 362, 379, 384, 402

Дарба 220, 270, 352, 367, 402, 430

Вж. Способност, Талант, талантливост

– заложба* 53, 114, 137, 145, 205, 341, 367, 408, 422, 430

Движение

- абсолютно движение 52
- бавно движение 144, 153, 345*, 349*, 371*, 374, 424
- бързина на движение 52, 144, 145, 146, 152, 153, 302, 349*, 424
- вечно движение 159
- волеви и неволеви движения 24
- възходящо движение 81, 89*
- дисхармонично движение 230
- език на движенията 254
- естествено движение 194, 229, 254
- изучаване на движенията 81, 89, 108, 284
- контрол на движенията 229, 230, 255
- красиво движение 254
- на гърло, език, устни 81
- на кръв 255, 270
- на махало 155, 156
- на пръсти 35, 36, 50*, 229*, 254, 345
- на ръце 68*, 89, 105, 106, 115, 134, 194, 236, 237, 253*, 254*, 345, 349, 374
- на силови линии 108
- на съзнанието 49, 52, 106, 144, 152, 153, 155, 156, 157, 158, 159, 171, 372
- на удове 231
- неподвижност 68*, 155, 157, 183, 222, 278, 345, 349
- несъзнателно движение 236, 237
- низходящо движение 89

- положително движение 89
- постоянно движение 51, 171, 371, 424
- правилно движение 108, 179
- произход на движенията 89*, 194, 284
- първоначални движения 230
- разумно движение 194, 249
- свободно движение 311
- силно движение 249
- съзнателно движение 57, 70, 183, 236
- хармонично движение 68, 108
- и Божествено съзнание 50, 52, 159
- и време, пространство 384
- и енергия 112, 126, 153, 298, 302
- и Живот 41, 42, 45, 49, 52, 179, 424
- и Любов 49, 309, 312
- и мисъл 230, 284, 300, 351, 383
- и мозък 237
- и съзнание 42, 50, 52, 89, 105, 155, 162, 360*, 361*
- и Чистота 18
- в друг контекст 23, 26, 47, 51, 58, 59, 60, 62, 63, 65, 69, 71, 72, 79, 83, 87, 88, 114, 119, 137, 170, 221, 239, 240, 267, 291, 308, 334, 339, 350, 365, 377, 399, 405, 406

Видове движения

- гимнастика 187*, 350
- клякане 229
- махане с ръце 253
- мърдане 28, 43, 59, 68, 99, 222, 223, 397, 424
- навеждане 46, 100, 105, 230, 298, 351
- поза 229
- ритане 173
- свиване на белите дробове 414
- свиване на вежди 78, 283, 284, 299
- свиване на гърлото 78, 79
- свиване на крак 115, 186, 187
- свиване на материята 307
- свиване на очи 283, 284, 299
- свиване на ръка 105, 115, 134, 194, 195
- скачане 15, 24, 47, 187, 222, 238, 315
- сочене с юмрук 253
- тропане 254
- удряне 89, 123, 223, 224, 253, 254
- хващане 15, 45, 90, 113, 194, 211, 255, 416
- чесане 222

Двойник 240, 250

Действие

- благодетел 61, 164
- благородно действие 340
- взаимодействие 145
- въздействие 17, 24, 30, 80, 89, 99, 112, 124, 145, 184, 186, 189, 209, 212, 217, 251, 258, 269, 287, 317, 371, 372, 388
- дейност 192, 206, 221, 310, 374, 397
- дело 219, 225, 288, 315
- деятелност 45, 64, 67, 73, 128, 146, 185, 218, 221, 252, 292, 377, 380, 383, 384, 394
- егоистично действие 219
- лошо действие 316
- на Духа 147, 396

- на енергия 159, 174
- на Истината 18
- на Любовта 96
- на мисълта 30
- на Природата 187, 328, 330
- на сили 63, 70, 81, 86, 88, 158, 159, 178*, 183, 186, 189, 190*, 228, 238, 425
- необикновено действие 340
- неправилно действие 270
- правилно, право действие 255, 291, 337
- примирителни действия 27
- противодействие 87, 108, 109, 120, 136, 145, 217, 222, 228, 252, 356, 401, 406
- равнодействаща сила 66, 188, 190
- свободно действие 316
- съдействие 79, 145, 147, 170, 339, 340
- чисто действие 317
- и воля 23, 27, 68, 88, 134, 135, 190, 191, 341
- и време 321, 328, 329
- и точност 176, 327, 328, 329
- в друг контекст 17*, 71, 89, 120, 138, 152, 165, 195, 208, 209, 225, 243, 258, 269, 287, 299, 303, 314, 336, 339

Деликатност 97, 352, 426

Дисциплина 218

Дихарма 300, 301

Дишане

- вдишване, издишване 96, 97, 98*, 102, 281, 411*, 412*
- горно, средно и долно дишане 96
- дихателна система 67, 95, 97
- дихателно упражнение 411, 412, 414, 415, 417
- дълбоко дишане 97, 100, 411
- задушаване 412
- задържане на въздух 412
- непълно дишане 100, 411
- правилно, неправилно дишане 97, 98, 100, 101, 102, 229, 411, 414
- пълно дишане 96
- първа вдишка 67
- съзнателно дишане 102
- и Любов 96, 101, 102, 411
- и мисъл 96, 97, 98, 411, 414, 415
- в друг контекст 45

Доблест 206

Добро

Вж. *Свобода – доброволност*

- вибрации на Доброто 9
- добра дума 111
- добра идея 136
- добра мисъл 15, 80, 246, 258, 285*, 298*, 394*
- добра постъпка 17*, 329, 382
- добра черта 17, 114
- добри енергии 73
- добри качества 380
- добри отношения 226, 258*

– добри Същества 339
 – добри условия 69, 302, 339, 402, 404, 425
 – добрина 42, 136
 – добро дело 219
 – добро желание 109, 220
 – добро начинание 228
 – добро разположение 80, 98, 102, 153, 243, 258, 416
 – добро състояние 394, 417*
 – добро чувство 246
 – добродетел 17, 101, 174, 177, 209, 226, 259, 360
 – доброта 258, 337, 379
 – добър Живот 45, 52, 241, 261*, 336, 343*, 349*
 – добър навик 218, 219, 223, 224, 226, 227, 228
 – добър резултат 18, 53, 253, 336, 413, 417
 – добър ум 114
 – добър ученик 303, 430
 – добър Учител 12, 287
 – добър характер 352
 – добър човек 9, 10, 11, 15, 61, 83, 137, 170, 172, 230, 285*, 286, 287, 308, 322, 336, 337, 366, 367, 379, 404, 425
 – думата добър 83*, 286, 336, 337, 417
 – голямо Добро 136, 385
 – малко Добро 109, 136
 – подобряване 66, 114, 154, 258, 261, 335, 352, 417
 – правене на добро 15, 27, 108, 109, 111, 115, 163, 219, 244, 327, 385, 422
 – приложение на Доброто 111
 – път на Доброто 278
 – развитие на Доброто 327
 – символ на Доброто 241
 – същинско Добро 136
 – и Бог, Божественото 137, 238, 244, 245, 290, 408
 – и време, пространство 63, 70
 – и зло 9, 10, 13, 16, 17, 27, 61, 63, 64, 83, 136, 137, 238, 241, 290, 385
 – и знание 337, 406
 – и Любав 49
 – и Радост 61
 – и страдание 109, 407
 – в друг контекст 26, 36, 81*, 96, 97, 99, 125*, 128*, 169*, 175*, 176*, 178*, 187*, 191*, 195*, 201, 207, 208, 217, 257*, 269, 283*, 297*, 314*, 315*, 323*, 325*, 328, 334*, 354*, 373, 383*, 388, 403*, 405*, 421*, 423, 428, 429

Доверие 281

Доволство 42, 44, 45, 46, 48, 69, 81, 99, 206, 273, 284, 303, 318, 354, 378, 397

Вж. *Орицателни качества – недоволство*

Досетливост 327

Достойнство 124, 202, 224, 270, 276

Дух, духовност

– Божествен Дух 65*, 115, 138, 139, 145, 147
 – Велики духове 325
 – възможности на Духа 66, 67
 – думата дух 89, 90
 – дух на заминал 275*, 276

– духове 54, 143
 – духовен живот 85, 109, 135, 138, 162, 186, 243, 250, 273, 373, 392
 – Духовен свят 78, 83, 85, 121, 144, 176, 199, 200, 205, 231, 238, 241, 282, 283, 286, 289, 291, 356, 391, 393, 399, 421, 422, 424
 – духовен успех 124
 – духовен човек 10, 51, 204, 262, 353*, 397
 – духовна енергия 298, 355
 – духовна култура 27, 353, 354
 – духовна работа 283
 – духовно общество 109, 353
 – духовно развитие 109
 – духовно Слънце 243
 – лоши, низши духове 256, 257, 356
 – неразположение на духа 35, 147, 152*, 153*, 211, 395*, 416
 – падане духом 48, 152, 244
 – полет на духа 205
 – пост на духа 185
 – принцип на Духа 291
 – присъствие на духа 52, 210, 262
 – разположение на духа 152, 153, 161, 243, 381, 412, 416, 417
 – служене на Духа 316
 – спящи духове 333, 397
 – стремеж на Духа 134, 205
 – човек на Духа 36
 – човешки Дух 64, 65, 115, 122, 132, 134*, 138, 146, 147*, 157, 211, 311
 – и душа 66, 77, 89, 90, 91, 132
 – и Знание 137, 138
 – и материя 396, 397
 – и Същества 397
 – и самоопределение 132, 134, 138
 – и смисъл 383
 – и Учител 285
 – в друг контекст 158, 159, 227, 235, 385, 422

Душа

– близост между души 385
 – възможности на душата 66, 67
 – готови души 356
 – думата душа 45, 89, 90
 – душевна празнота 338, 397*
 – дълбочина на душата 309, 339, 340
 – жива, разумна душа 219
 – култура на душата 404
 – мислеща душа 309
 – паднали души 244
 – принцип на душата 291
 – развитие на душата 400
 – съзнателна душа 189
 – уважение към душата 402
 – хармония между души 400
 – чистене на душите 290
 – и Бог, Божественото 67, 138*, 147, 159, 160, 240, 290, 244, 400, 401, 402, 412
 – и време, пространство 45
 – и Дух 66, 77, 89, 90, 91, 132, 147

- и Живот 45, 46, 245
- и знание 137
- и Истина 116, 245, 292
- и Любов 159
- и Радост 122, 292
- и самоопределение 132, 134, 138, 309
- и Светлина 89, 412
- и Свобода 13
- и скръб 122
- и топлина, мекота 90
- в друг контекст 27, 53, 98, 102, 146, 162, 211, 236, 238, 239, 242, 246, 258, 259, 263, 272, 276, 316, 326, 343, 391, 413, 421

Дълбочина

- дълбяване 52, 209, 291
- дълбок смисъл 9, 90, 101, 102, 277
- дълбок сън 43, 397
- дълбока промяна 372
- дълбоко дишане 97, 100, 277*, 411
- дълбоко мислене 191
- дълбочина на душата 309, 339, 340
- и Божествено начало 245, 408
- и Духовен свят 205
- и идея 205, 224, 309, 335
- и интелигентност 184
- и мисъл 340, 408, 412
- и ум 208
- и чувство 43, 159, 245, 276, 408
- в друг контекст 48, 64, 68, 70, 112, 272, 313, 343, 38, 402

Дълг, задължение 29, 61, 62, 91, 96, 163, 164, 210, 226, 272, 361

Еволюция

- забавяне на еволюция 20
- завършване на еволюция 16, 53, 143, 144, 333
- изоставане в еволюцията 301
- нова еволюция 16
- в друг контекст 35, 69, 106, 171, 190, 267, 425

Единство

- Единния 48, 312, 318
- единство на съзнанието 108, 109, 111, 112, 114, 115

Език

Вж. *Име, Слово, говор, Тълкуване на гуми*

- английски 138, 262, 337
- български 41, 79, 82, 87, 106*
- еврейски 79*, 106
- изучаване на език 82, 84
- математически език 138
- на Бога 427
- на движенията 254
- научен език 66, 333
- немски 138, 337
- нов език 19
- санскритски 113, 191
- турски 191

- френски 82*, 138, 337
- в друг контекст 83, 99, 114, 193*, 291, 343, 387

Езикови понятия

- граматика 81
- запетая 313
- израз 41
- изречение 259, 313*, 337
- корен 41, 113
- предлог 113, 360
- слог 191
- сричка 43
- съществително 138, 360
- съюз 138

Електричество 29, 147, 200, 222, 250, 269, 353, 412

Енергия

Вж. *Прана*

- активна енергия 78
- Божествена енергия 97
- висша енергия 107, 355, 356
- волева енергия 298*, 355
- възвишена енергия 84, 416
- възходяща енергия 298, 299, 302
- духовна енергия 298, 355
- електрическа енергия 250, 269, 412*
- на Светлината и тъмнината 97, 299
- енергичност 184
- в застой 205, 341
- на мисъл 30, 80, 81*, 399
- от Астралния свят 78, 84
- от Божествения свят 79
- от Духовния свят 78
- жизнена енергия 96, 221
- здравословна енергия 271
- земна енергия 339, 349, 350, 355, 356
- излишна енергия 73, 98, 99, 100, 101, 205, 254, 261, 275, 350, 351, 352, 383, 408*
- интензивност на енергия 78, 87, 123, 185, 302
- кинетична енергия 99
- космическа енергия 34, 211
- магнетична енергия 73
- мозъчна енергия 250, 251, 254, 255, 258, 416
- недоимък на енергия 275
- нервна енергия 184, 185, 222, 254
- низходяща енергия 298, 299
- низша енергия 85, 107, 355, 356
- обмяна на енергии 147*, 211
- пасивна енергия 78
- положителна и отрицателна енергия 81*, 254, 349, 356
- поляризиране на енергии 349
- превръщане на енергии 73, 106, 107, 114, 190, 273
- преливане на енергия 353, 399, 400
- регулиране, разпределяне на енергии 90, 100, 229, 255, 275, 349, 350, 399, 416
- силна енергия 399
- складирана енергия 205*, 237, 251, 254*
- слънчева енергия 147, 174, 200, 258, 349, 350, 355, 356

- съзнателна енергия 218
- сърдечна енергия 298*, 355
- трансформиране на енергия 73, 90, 99, 101, 114, 190, 257, 275, 292, 298, 341*, 344, 416
- умствена енергия 87, 185, 185, 225, 298*, 355
- уравновесени енергии 298, 299*
- физическа енергия 185, 218, 298, 355
- хармония между енергии 90
- и Бог 399, 400
- и букви 78, 79, 106, 107, 303
- и вода 221, 259
- и време 63
- и въздух 96, 97, 259
- и движение 112, 126, 153, 298, 302
- и дума 80, 81, 82, 85, 97, 99, 259
- и звук 78, 79, 80
- и Истина 291, 292
- и мозък 30, 35, 99, 114, 205, 217, 229, 237, 269, 270, 275, 349, 350, 351, 354
- и Природа 78, 190, 205, 258, 261, 271, 298, 299, 340, 342, 349, 354, 355, 408
- и работа 99, 100, 114, 121, 205, 341, 416
- и съзнание 153, 159
- и число 78, 159
- и човешки организъм 73*, 90, 96, 98, 100, 101, 107, 112, 113, 218, 221, 222, 229, 261, 269, 273, 275, 298, 349, 350, 351, 352, 383, 416
- в друг контекст 119, 155, 202, 300, 374, 405, 406

Естественост

- Вж. *Отриц. качества – неестественост*
- естествено движение 194, 229, 254
 - естествено дишане 411
 - в друг контекст 98, 134, 153, 202, 230, 240, 253, 263, 392

Етер

- Етерно тяло 73

Желание

- благородно желание 152, 220, 245
- Божествено желание 110, 111, 401
- добро желание 109, 220
- желание от миналото 136, 422
- завладяване на желания 26
- изучаване, контрол на желания 351
- интензивност на желание 126, 237, 238
- малко желание 110, 225
- много желания 98, 99, 100
- на Възвишено същество 326
- ненаситно желание 273
- непостигнато желание 99, 135, 401*
- нечисто желание 297
- образуване на желания 81
- порочно желание 326
- приложение на желания 318
- различаване на желания 351*, 401
- реализиране на желание 71, 78, 98, 99, 100, 110, 124, 125*, 126, 137, 156, 170*, 220, 225*, 237, 238, 355*, 401
- Свят на желания 163

- силно желание 124, 126
- човешки желания 137, 273, 401
- чуждо желание 71, 124
- и Бог, Божественото 46, 71, 137, 157, 220, 245
- и внимателност 54, 110
- и Любов 72
- и подпушване 109, 111, 401
- и работа 89
- в друг контекст 14, 17, 19, 25, 28, 44, 47, 51, 52, 90, 108, 116, 128, 172, 180, 186, 189, 201, 203, 204, 218, 221, 222, 224, 228, 244, 263, 283, 292, 300, 301, 323, 329, 350, 359, 360, 380, 379, 397, 399, 400, 402, 403, 417, 429, 430

Жена

- мома 43, 54, 205
- момиче 125, 226, 276
- принцип на жената 291
- в друг контекст 41*, 82, 125, 189, 194, 204, 240, 263, 274, 388

Женитба

- 68, 125, 189

Жертва

- 74, 85, 109, 176, 194, 244

Живот

- благодарност за Живота 102
- бъдещ живот 160, 172, 175, 240, 314, 328, 329
- волеви живот 125, 126
- възвишен Живот 356
- външен живот 45*, 242*, 231
- вътрешен живот 51, 231, 250, 284
- вяра в Живота 310
- съграждане на Живота 41, 160, 314, 327, 328, 329, 386
- добър живот 45*, 52, 125*, 241, 336, 343*, 349*
- думата живот 41, 43, 50, 85
- духовен живот 85, 109, 135, 138, 162, 186, 243, 250, 273, 373, 392
- елементи на Живота 96
- емблема на Живота 14*, 259
- жив закон 127
- жив кръг 373, 374
- жива величина 159, 259
- жива вода 260
- жива геометрия 105, 183, 189, 249, 250
- жива идея 239
- жива материя 173
- Жива Природа 208, 250, 277, 366, 367, 407
- жива сила 83, 159*, 186, 208, 260
- жива Чистота 18, 19
- живо същество 48, 49, 52, 58, 72, 164, 178, 208, 227, 243, 267, 287, 288, 300, 308, 312, 313, 326, 382, 383, 384, 397, 399, 423, 424, 427
- живота 45, 47, 57, 83, 114, 212, 219, 250, 258, 310, 311, 340, 371, 393, 394, 398
- живот за себе си 204
- живот на Земята 138, 160, 174, 268, 292, 373, 407
- живот на Истината 285
- живот на свръхсъзнанието 360
- живот на сенките 310

– жизнена енергия 96, 221
 – жизнени сокове 416
 – загуба на живота 44
 – закон на Живота 49, 136, 220*, 289, 367
 – изменение на живота 9, 365
 – изправяне на живота 289
 – изучаване на Живота 46, 242
 – истински Живот 116, 262, 392
 – книга на Живота 313, 321
 – кръг на Живота 238
 – лек живот 327, 340
 – личен живот 271
 – лош живот 52
 – материален, материалистичен живот 85, 273
 – минал живот 210, 250, 314, 322, 361
 – мистерии на Живота 171
 – морален живот 393, 408
 – начало на Живота 41, 160, 309
 – неразбиране на Живота 261, 276, 342
 – нередовен живот 186
 – Нов живот 70, 206, 272, 338, 353, 365, 373, 416
 – обезсмисляне на Живота 292, 336
 – обикновен живот 245
 – обществен живот 243
 – опорна точка в Живота 412, 413
 – осмисляне на Живота 191, 276, 291, 298, 400
 – основа на Живота 64, 172, 314, 316*, 361, 398, 401*, 408, 423
 – отклонение в живота 144, 327
 – охотен живот 327, 340
 – подобряване на Живота 261
 – полюси на Живота 360
 – полъизиране на живота 50
 – постоянното в Живота 199
 – практически живот 60, 241
 – преходен живот 173
 – придобиване на Живот 309, 310
 – приложение в живота 173, 180, 186, 195, 246, 271, 392, 288, 379, 392, 402
 – променливото в Живота 199
 – противоречия на Живота 210, 311, 317, 338, 398*, 399*, 405*, 406*
 – проява на Живота 19, 41, 44, 45, 46, 50, 65, 67, 120, 124, 126*, 135, 267, 268, 322, 372
 – психически живот 221
 – Първичен живот 187, 245, 310
 – разбиране на Живота 41, 44, 45, 46, 261, 336
 – развитие на Живота 16, 50, 353, 354, 356
 – разнообразен живот 380
 – Разумен живот 45*, 51, 53, 97, 299, 355, 367
 – реален живот 285, 392
 – Реалност на Живота 199, 396, 427*
 – свят живот 355
 – сегашен живот 16*, 30, 52, 173, 241, 314, 316, 353
 – смисъл на Живота 45, 91, 137, 162*, 165, 243, 273*, 277, 292, 386
 – стар живот 208, 373
 – субективен живот 372
 – съзнателен живот 63, 67, 173, 323, 336
 – сърдечен живот 125, 126, 250

– същина на Живота 46
 – умствен живот 125, 126, 250
 – условия на Живота 16, 26, 29, 67, 70, 114, 151*, 164*, 206, 241, 269, 278*, 314, 316, 343, 354, 404, 413, 425
 – физически живот 125, 126, 221
 – хармоничен живот 68, 323
 – цел в Живота 137*, 397, 398, 399
 – целокупен Живот 42, 360, 384
 – цена на Живота 278
 – чист живот 355, 356
 – чувство на Живот 45, 51, 52, 53
 – и Бог, Божественото 46, 48*, 52, 145, 160, 220, 242, 310, 318, 384
 – и вода 44, 45, 259, 354, 373
 – и време, пространство 50, 321
 – и душа 45, 46, 245
 – и задачи 144, 219, 285, 315
 – и Истина 288, 292, 360
 – и Любав 20, 41, 45, 49, 72, 86, 97, 116, 259, 289, 309, 310, 383, 384
 – и отрицателното 19, 299, 308
 – и положителното 308, 398, 413
 – и Път 360
 – и Светлина 299, 300, 326, 327
 – и Слънце 52, 242, 287
 – и съдържание 191, 383
 – и съзнание 42, 48, 52, 111, 245, 310, 326
 – и тъмнина 299, 300, 356
 – и форма 47, 191, 268, 318, 383
 – в друг контекст 10, 15, 17, 23, 25, 35, 36, 54, 57, 61, 71, 73, 77, 79, 80, 82, 84, 88, 90, 95, 100, 107, 110, 121, 122, 123, 127, 131, 134, 151, 152, 153, 154, 161, 163, 169, 178, 179, 183, 192, 200, 201, 202, 205, 218, 222, 224, 227, 236, 249, 257, 260, 270, 275, 282, 290, 301, 324, 325, 335, 337, 350, 351, 352, 362, 394, 395, 403, 415, 422, 424, 426, 428, 429

Животни

– животинска любов 84*, 85, 86
 – животински принцип 386
 – препарирание на животни 428
 – създаване на животните 268
 – съзнание на животните 170, 173, 423*
 – и Архангели 171
 – и мозък 267, 268
 – и страх 114, 269, 270*
 – и чело 87, 268
 – в друг контекст 16, 36, 178, 194, 208, 257, 263, 361
 – бацил 24, 344, 345
 – бръмбар 257
 – буба 414
 – буболечка 318
 – бълха 381
 – вол 72
 – вълк 210
 – гарга 310
 – говедо 429
 – гълъб 85
 – гъсеница 272, 273
 – жаба 373
 – заек 114, 115, 121

– земноводни 373
 – змия 144, 267
 – кокошка, петел, пиле 184, 201, 301, 302, 313*, 315, 379
 – комар 236, 256, 257, 381, 413, 423
 – кон 26, 115, 133, 192, 224, 241, 276
 – кукувица 309
 – куче 267, 363
 – къртица 201
 – лисица 301, 302
 – мечка 47, 48, 54, 211, 216
 – мида 425
 – микроб 102
 – мравка 173, 413, 426
 – муха 52, 256, 257, 258, 318, 363, 413, 423
 – насекомо 207
 – овца 44, 136, 360, 429
 – паразит 227, 423
 – паун 235, 288
 – паяк 287
 – пеперуда 207, 244, 272, 273, 428, 429
 – плъх 85
 – птица 85, 207, 301, 363
 – пчела 84, 244
 – риба 136, 373, 429
 – тревопасни 36
 – свиня 53, 377
 – хищник 194
 – ястреб 194

Заповед 26, 68, 219, 253, 274, 285, 287, 288, 289

Защита 146, 309, 310, 311

Звук

Вж. *Музика, Слово, говор*

– ехо 322, 323
 – шум 97, 201, 202, 207, 239
 – енергия 78, 79, 80
 – в друг контекст 107, 262, 275, 283, 322, 323, 379, 396

Фонемни

– б 78
 – в 78
 – г 78
 – д 79
 – е 79
 – ж 79

Здраве 28, 81, 111, 112, 120, 205, 221, 239, 271, 285, 287, 289, 291, 350, 416, 427

– болест, болка, болен 17, 43, 80, 81, 102, 111, 112, 113, 120, 123, 127, 203, 205, 206, 220, 221, 239, 244, 245, 251, 255, 261, 268, 285, 287, 289, 327, 334, 335, 336, 337, 338, 341, 345, 350, 381, 429, 430
 – лекуване, лекар 17, 66, 110, 112, 120, 152, 153, 206, 207, 220, 221, 261, 269, 277, 285, 335, 345*, 336, 337, 344, 350, 429, 430
 – алопатия 221
 – медицина 49

– бацил 24, 344, 345
 – безсъние* 186, 350
 – бял език 337
 – възпаление 261
 – гимнастически упражнения 350
 – главоболие 80, 334, 337, 338, 350
 – демагнетизиране 349, 350, 412
 – задушаване 412
 – изваждане на зъб 337, 338
 – изкривяване 186, 192, 230, 284
 – измръзване 152
 – изтощение 184, 218
 – инвалид 216, 225
 – инжекция 336
 – кръвообращение 100
 – масаж 49
 – надебеляване 205, 383
 – неврастения 254
 – недъг 224
 – нервност, нервна възбуда 42, 100, 186, 255, 261, 411
 – операция 28, 52*, 53
 – отравяне, отрова 152, 221, 344
 – отслабване на паметта 112, 113
 – очистително 152, 338
 – паразит 227, 423
 – парализа 430
 – пианство 30, 101, 157, 177, 206, 326, 402, 423
 – повръщане 152
 – подуване 336, 338
 – полуорганични вещества, утайки 101, 102
 – прегърбване 299, 338, 339
 – преяждане 152
 – пришка 122, 340
 – пулс 97, 98, 337
 – пушене 206, 430
 – разрыв на сърцето 164
 – разтриване 73, 152*
 – рана 28
 – руменина 239
 – стомах 206, 261, 285, 334, 337, 338, 349
 – счупване*, изкълчване 109
 – температура 336
 – треперене 254
 – треска 206, 207, 220, 336
 – упойка 28
 – хилавост 111, 114, 224, 227
 – хинин 206, 207
 – хомеопатия 221
 – хрема 112
 – чужди вещества 112, 221

Земя

– земеделец 14, 69, 70, 194, 241, 328, 372
 – земетресение 28
 – кал 230, 290
 – копане 122, 194, 227, 229, 275, 422, 428
 – оран 121, 122, 194, 263, 428
 – почва 113, 192, 220, 324, 327, 333, 386, 401, 408, 426
 – пръст 70, 174, 201, 281, 317, 335, 338, 339, 344
 – скала 45, 88, 207

– **център на Земята** 157, 170, 171, 334, 339, 349, 350, 351
 – *в друг контекст* 15, 16, 26, 46, 54, 63, 64, 70, 89, 99, 100, 105, 110, 111, 120, 135, 136, 137, 138, 144, 146, 147, 153, 160, 162, 164, 174, 175, 176, 179, 189, 195, 201, 206, 220, 224, 225, 229, 230, 235, 236, 238, 239, 240, 257, 267, 268, 275, 276, 277, 281, 287, 292, 298, 299, 300, 301, 317, 325, 326, 335, 338, 343, 344, 355, 356, 359, 366, 373, 398, 401, 402, 404, 407, 424

Зло, лошото

– **борба със злото** 13
 – **говорене за злото** 308
 – **думата лош** 336
 – **злина** 18, 26, 27, 136
 – **злота** 300, 307
 – **злодеец** 83
 – **злопаметен човек** 203
 – **лош живот** 52
 – **лош навик** 161, 216, 217
 – **лош учител** 12
 – **лош, зъл човек** 9, 10, 15, 61, 137, 257*, 258*, 286, 336, 425
 – **лоша дума** 61, 81, 396
 – **лоша мисъл** 14, 15, 124, 316, 381
 – **лоша постъпка** 329
 – **лоша съдба** 425
 – **лоша черта** 17, 114
 – **лоши духове** 256, 257
 – **лоши последствия** 18, 115, 328, 427
 – **лоши условия** 302, 425
 – **лошо действие** 316
 – **лошо настроение** 25, 152
 – **лошо разположение** 98, 152, 153
 – **лошо чувство** 124, 316, 381
 – **лошото** 70, 73, 82, 100, 101, 159, 207, 241, 249, 254, 338, 343, 366, 388, 428
 – **отдалечаване от злото** 14
 – **помнене на злото** 77
 – **правене на зло** 27, 77, 137*, 138, 257, 385, 422
 – **предпазване от зло** 272
 – **символ на злото** 241
 – **спрявяне със злото** 11
 – **трансформиране на злото** 290
 – *и Бог* 290
 – *и време, пространство* 63, 70
 – *и минало* 136
 – *и Обич* 312
 – *в друг контекст* 15, 16, 17, 53*, 61, 64, 152, 210, 217*, 238, 258, 286, 303*, 336*

Знание

Вж. *Отриц. качества – незнание, невежество*
 – **истинско Знание** 49, 173, 201, 285, 341
 – **любопытност** 172
 – **ново знание** 192
 – **познаване на ближния** 242*, 243
 – **познаване на Бога** 91, 309, 310, 318, 426
 – **познаване на Истината** 11, 12, 289
 – **познаване на себе си** 91, 239, 240, 242, 243, 245, 253, 273, 323

– **познаване на Учителя** 12, 281, 287
 – **положително Знание** 18, 137, 138, 173, 235
 – **приложение на Знание** 173, 180, 186, 261, 262, 341, 351, 422
 – **проверка на знание** 49, 284
 – **просвета** 287, 353
 – **физическо знание** 282
 – *и Добро* 337, 406
 – *и Дух* 137, 138
 – *и душа* 137
 – *и Истина* 292
 – *и Мъдрост* 116, 310, 377
 – *и работа* 229, 261, 262, 351
 – *и Светлина* 116, 300, 405
 – *и страдание* 341, 428
 – *и съзнание* 42, 137, 138, 139, 360
 – *и Школата* 18, 297, 416
 – *в друг контекст* 13, 14, 17, 20, 24, 25, 28, 44, 47, 48, 52, 54, 58, 59, 73, 77, 85, 101, 110, 115, 128, 134, 145, 153, 154, 178, 179, 187, 191, 193, 202, 205, 207, 218, 225, 251, 255, 259, 269, 286, 290, 291, 298, 302, 308, 313, 315, 317, 322, 327, 334, 336, 338, 339, 342, 355, 378, 382, 384, 388, 396, 397, 403, 404, 408, 412, 414, 415, 421, 423, 430

Игра 26, 111, 127, 163, 175, 276, 310*, 315

Идеал

– **велик идеал** 407
 – **висок идеал** 299, 399
 – **идеален свят** 62
 – **идеалист** 125, 397
 – **идеална глава** 209
 – **опасен идеал** 179
 – *и Бог* 399, 400
 – *и Любов* 317
 – *в друг контекст* 318

Идея

– **Божествена идея** 137, 240, 311*, 328, 397, 406
 – **велика идея** 222, 223, 236, 271, 276
 – **възвишена идея** 71, 152, 271, 299, 336
 – **възприемане на идея** 223, 360, 430
 – **добра идея** 136
 – **жива идея** 239
 – **идеен труд** 363
 – **идейна близост** 311
 – **идейна дума** 89
 – **идейност** 366, 408
 – **за Бога** 271, 309, 318
 – **от миналото** 136, 422
 – **конкретна идея** 169, 243
 – **нередана идея** 49
 – **нова идея** 43, 137, 241, 272, 338, 356, 360, 405, 422
 – **осакатяване на идея** 220
 – **основна идея** 49, 114, 404, 431
 – **отвлечена идея** 384
 – **отглеждане на идея** 131
 – **права идея** 309, 312
 – **приложение на идея** 360, 378, 379, 384-5, 405, 422
 – **раждане, прераждане на идея** 241

– **развитие на идея** 220, 241
 – **реализиране на идея** 121, 216, 220, 239, 243, 324, 406
 – **светла идея** 71, 336
 – **свещена идея** 236
 – **сила на идеите** 335
 – **стара идея** 360
 – **страдание за идея** 224
 – **определена идея** 243, 393, 397
 – **твърдост в идеите** 352
 – **устойчивост на идея** 335
 – **философски идеи** 309, 310*
 – **чужда идея** 71, 309, 310*
 – **ясна идея** 239, 393, 430
 – **ивисочина, дълбочина, широчина** 205, 224, 241, 309, 335
 – **и дума** 133
 – **в друг контекст** 64, 65, 68, 84, 88, 125, 135, 139, 154, 176, 235, 269, 288, 298, 300, 313, 329, 343, 359, 362, 364, 383, 392, 398, 400, 425

Извинение 72, 110, 115, 158, 201, 206, 224, 225, 324, 327, 328, 407

Изаръжливост 11, 13, 27, 52, 62, 110, 144, 160, 176, 209, 210, 222, 244, 257, 262, 299, 316, 338, 381, 382, 399, 407

Исключение 54, 112, 121, 122, 176, 223, 281, 287, 407

Изкуство

Вж. *Литература, Музика, Художество*

– **истинско изкуство** 428
 – **статия** 384
 – **театър, артист** 100, 243, 423
 – **и безименен пръст** 35
 – **и Божественото** 408
 – **и Природа** 207, 407
 – **в друг контекст** 28, 97, 160, 242, 273, 282, 352

Измерение 57, 58, 59, 60, 62, 64, 68, 70, 71, 384

Изобилие 12, 122, 219, 243, 317, 354

Изобретение, изобретател 220, 241, 289, 290, 336

Изпитание, изпит

– **големи изпитания** 163, 192, 222, 257, 277, 335, 381
 – **издържане на изпитание** 11, 52, 210, 257, 262, 407
 – **изкуствени изпитания** 260
 – **изпитване на любовта** 20
 – **в друг контекст** 25, 27, 28, 69, 110, 112, 124, 158, 204, 206, 223, 228, 253, 273, 283, 284, 286, 287, 290, 297, 300, 311, 315, 328, 338, 341, 422

Изповед 110, 314

Изпълнителност, изпълнение

Вж. *Отрицателни качества – неизпълнение*

– **на Божествен закон** 222, 244
 – **на Божията воля** 64, 65*, 110, 244, 407
 – **на задачи** 327
 – **на обещание** 115, 120, 121, 201, 216, 322, 324, 325, 402
 – **и воля** 23, 324
 – **в друг контекст** 9, 36, 91, 96, 175, 219, 226, 237, 258, 259, 276, 288

Икономика 64, 65, 66

Име 107, 191, 263, 288, 303, 364

Инволюция 35, 106, 113

Индивидуалност 145, 202, 204, 245, 271, 384

Инициативност 128

Инстинкт 284, 423

Интелигентност

Вж. *Ум – интелект*

– **интелигентни сили** 54, 185
 – **природна интелигентност** 404
 – **развитие на интелигентност** 252
 – **разсъдливост** 128, 208, 269, 270, 298, 352
 – **слаба интелигентност** 107*, 185
 – **умен човек** 144, 192*, 208, 209, 225, 226, 353, 384*, 404, 406, 425, 426
 – **и Дух** 396
 – **и животни** 87, 423*
 – **и Любов** 20
 – **и нос** 87, 107, 184, 185
 – **и Природа** 208
 – **и същества** 222, 251, 393, 394, 399, 323
 – **и чело** 268
 – **в друг контекст** 44, 77, 115*, 310*, 392

Интензивност

– **на енергия** 78, 87, 123, 185, 302
 – **на желание** 126, 237, 238*
 – **на Любов** 87
 – **на сили** 63, 86, 88, 108, 184, 271
 – **и мисъл** 184, 412, 416
 – **в друг контекст** 240, 250, 394

Искреност 33, 110, 114, 172, 253, 378, 402, 408

Вж. *Отрицателни качества – неискреност*

Истина

– **Абсолютна Истина** 286, 291
 – **възлюбване на Истината** 289
 – **вярното** 28, 43, 54, 59, 61, 133, 170, 204, 236, 253, 256, 285*, 286, 288*, 289, 290, 336
 – **говорене на Истината** 10, 11, 13, 83, 125, 176, 285, 289, 337
 – **думата Истина** 106, 259

- живот на Истината 285
- загуба на Истината 310
- закон на Истината 289, 311
- изопачаване на Истината 285
- истини на Природата 43
- истинност 86, 176, 416
- истинска Любов 312
- истински Живот 116, 262, 392
- истински ученик 289, 316
- истински Учител 282, 283
- истинско Знание 49, 173, 201, 285, 341
- обич към Истината 228, 285, 286, 289, 292
- относителна истина 286
- познаване на Истината 11, 12, 289
- постоянна Истина 20
- приложение на Истината 288, 289
- път на Истината 291, 298, 374
- работа с Истината 292
- разбиране на Истината 187, 303
- стремеж към Истината 289, 291, 292, 293
- трепет към Истината 292
- Учител на Истината 13
- и Абсолютна реалност 309
- и воля 310
- и душа 116, 245
- и Живот 288, 291, 292, 360
- и лъжа 62, 289
- и Мъдрост 291, 292, 303
- и Път 360
- и Свобода 13, 14, 116, 285, 290, 292, 310, 316
- и Христос 360
- и числото 3 255
- в друг контекст 17, 18, 41, 44, 101, 139, 144, 158, 199, 204, 209, 225, 238, 241, 243, 287, 373, 382, 386, 396, 417, 428

История

- Възраждане 353
- окултна история 281
- в друг контекст 335, 404

Кабала 107, 132

Каляване 128, 158, 210, 223, 224, 230, 257, 277, 290, 341, 344, 381

Карма

Вж. *Съдба*

- възмездие 111, 322
- кармична връзка 163, 315
- кармични отношения 164
- ликвидиране на карма 162, 163, 164, 210, 300, 301, 314
- тежка карма 18
- в друг контекст 115, 175, 275, 322, 425

Категоричност 157

Качество 77, 225, 268, 286, 314

Колективност

- група 145, 372
- колективна мисъл 341
- колективни качества 202
- Колективно съзнание 132
- съдружие 276
- в друг контекст 159

Количество 63*, 77, 126, 172, 268, 314, 350, 351, 354

Контрол

- на въображение 24
- на движения 229, 230, 255
- на желания 351
- на мисли 24, 112, 351
- на мускули 228, 229*
- на постъпки 112
- на сърце 90, 91
- на ум 90, 228
- на чувства 24, 112
- себеконтрол* 27, 42, 112, 255
- и воля 24, 112, 253

Концентрация, съсредоточаване

- в себе си 51
- на мисъл 33, 34, 146, 161, 184, 186, 222, 223, 230, 255, 260, 278*, 329, 339*, 344, 349, 350, 353*, 379*, 380
- към Бога 374
- и ум 49, 228, 230, 345, 374
- в друг контекст 28, 37, 145, 147, 158, 224, 415

Космос, Вселена

- всемирно изобилие 219
- голяма и малка Вселена 157
- космическа енергия 34, 211
- Космически човек 211, 311, 425
- макрокосмос 157
- проявена и не проявена Вселена 143
- развитие на Космоса 145
- създаване на Космоса 47, 157*, 426
- и Божествено съзнание 145, 395, 426
- в друг контекст 16, 52, 132, 177, 178, 379, 393

Красота

- вкус към красивото 17
- красив нос 186
- красив почерк 303
- красива мисъл 218, 336
- красиво движение 254
- красиво чувство 50, 395
- и Истина 18
- и Любов 317
- и облекло 12, 41, 201, 206, 423
- и страдание 427
- в друг контекст 29, 34, 42, 45, 46, 48, 82, 161, 192, 215, 222, 270, 282, 289, 301, 344, 351, 352, 362, 366, 379, 403, 405, 416, 417

Кротост 100, 317, 379

Култура

- висша култура 373
- духовна култура 27, 353, 354
- минали култури 202
- на душата 404
- на Пета и Шеста раса 353
- на пчелите 84
- на света 69
- некултурен човек 136
- ниска култура 271*, 373
- Нова култура 206, 272
- съвременна култура 201, 353
- умствена култура 353
- *и* Любав 97
- *в друг контекст* 256, 301

Леснота

- лесен метод 16
- лесен път 291, 335
- лесна задача 28, 210, 404

Литература, поезия

- книга 16, 17, 45*, 78, 124, 125, 134, 137, 199, 229, 259, 313, 321, 341, 372, 412, 415
- книжник 192
- литературно произведение 19, 223*, 341*
- писател, автор 77, 124, 138, 194, 245, 336, 341, 398
- поет 124, 125, 236, 311, 336, 341, 399
- ръкопис 54
- стих 41, 322
- Писатели, поети
- Гюте 17
- Толстой 277
- Шекспир 17

Личности

- Бейкън 337
- Гюте 17
- Декарт 337
- Кант 17, 337
- Питагор 66, 88*, 223
- Толстой 277
- Шекспир 17

Любов

- Ангелска Любов 84, 85, 86, 87
- безгранична Любов 20
- Божествена Любов 15, 47, 70, 74, 84, 85, 86, 87, 312, 383
- връзка с Любовта 19, 20
- възвишена Любов 20
- възлюбване на Истината 289
- възлюбена 43
- възприемане на Любовта 74
- възходяща Любов 96
- думата *любов* 84, 86, 87, 259, 417
- животинска любов 84*, 85, 86
- загуба на Любов 19, 20, 44, 47*, 71, 72, 310
- закон на Любовта 19, 163, 311, 387
- изменение на Любовта 72, 84, 85

- интензивност на Любовта 87
- истинска Любов 312
- качества на Любовта 19, 72, 74, 85
- любим човек 313
- към ближния 24, 242
- към Бога 24, 128, 242, 251, 309, 318*, 399
- към всички 49, 318
- към малкото 318
- между хората 65, 84
- на приятел 45
- на ученик и Учител 20
- мислене върху Любовта 318
- неразбрана любов 65
- низша любов 85
- обект на Любовта 19, 312
- обикновена Любов 20
- положителна Любов 96
- приложение на Любовта 72, 74
- проява на Любовта 72, 84, 85, 86, 87, 97, 309, 383, 384
- работа за Любовта 74
- работа с Любов 128, 292
- раждане на Любовта 159
- разбиране, изучаване на Любовта 19, 72, 85*, 86, 259*, 303
- разумна Любов 19
- трепет към Любовта 292
- ученик на Любовта 84
- фази на любовта 85, 86
- човек на Любовта 48
- човешка любов 20, 71*, 86*, 85, 86, 87, 312, 399
- *и* Бог, Божественото 47, 71, 97, 159, 163, 255, 259, 309, 313, 317, 367, 383, 384
- *и* Живот 41, 45, 49, 72, 86, 97, 116, 259, 289, 309, 310, 383, 384
- *и* Истина 291, 292
- *и* Обич 417
- *и* Свобода 19, 72, 73, 74, 310
- *и* страдание 44, 163
- *и* Христос 65, 242
- *и* числото 2 255
- *и* Чистота 14, 19, 85, 116, 317
- *в друг контекст* 30, 62, 83, 88, 101, 102, 195, 210, 238, 244, 317, 352, 372, 388, 411

Магия 397**Магнетизъм**

- дематгнетизиране 349, 350, 412
- магнетични енергии 73
- *в друг контекст* 81, 146, 353

Манас 86

- Математика** 57, 60, 62, 63, 65, 66, 67, 120, 123, 126, 133, 138, 152, 153, 189, 190, 193, 204, 208, 216, 227, 285, 302, 316, 335, 354, 392, 393, 397, 402, 408, 428
- Вж. *Величина, Геометрия*
- пермутация 153

- **уравнение** 66, 77, 86, 114, 174, 285
- **изчисление** 63, 67, 102, 123, 126, 127, 153, 176, 178, 189, 193, 204, 216, 302, 365, 377, 406, 414
- **формула** 57, 67, 193, 216, 302, 386, 402
- **дроб** 386, 387
- **имагинерна единица** 59
- **Питагорова теорема** 66, 88
- **производни числа** 132
- **степенуване*** 59, 63, 216, 386
- **координата** 57, 60, 65, 73
- **пропорция** 10, 132
- **просто и сложно тройно правило** 285
- **деление** 63, 132, 285
- **изваждане** 63, 132, 285, 359
- **събиране** 63, 66, 88, 132, 133*, 188, 284, 386
- **умножение** 63, 285
- **задача** 152, 193, 204*, 216, 228*, 284, 285, 327*, 392, 393, 404*
- **безкрайност** 58, 63
- **броене** 158, 255, 256, 411
- **число** 11, 58, 62, 78, 131, 132, 133, 158, 159, 192, 193, 216, 226, 255, 256, 359, 386, 387
- **0** 226, 359
- **1** 11, 58, 79, 131, 132, 133, 134, 158, 159, 178, 240, 255, 256, 386
- **2** 131, 132, 133, 158*, 159, 255, 256, 387
- **3** 131, 132, 133, 159, 255, 387
- **4** 132, 133, 255, 386, 387
- **5** 256, 386, 387
- **6** 132, 256
- **7** 132, 256
- **8** 132, 256, 387
- **9** 132, 256, 387
- **10** 216, 256, 387
- **11** 256
- **12** 256
- **13** 387
- **15** 387
- **18** 387
- **19** 387
- **21** 256
- **22** 256
- **23** 256
- **31** 256
- **32** 256
- **99** 226
- **билион** 144
- **n** 58
- **3/4** 62
- **3/6** 386, 387
- **5/8** 386, 387
- **6/12** 386, 387
- **7/15** 386, 387
- **7/16** 386, 387
- **9/10** 386, 387

Материализъм 27, 30, 101, 125, 273, 356, 373, 397, 415

Материя

- **гъста материя** 69, 70, 95, 98, 106, 146, 161, 307, 355, 356
- **гъстота на материята** 98, 143, 178
- **дематериализация** 382
- **диференциране на материята** 178
- **жива материя** 173
- **инертна материя** 173, 217
- **материален свят** 35, 85, 131, 145, 160
- **материален успех** 124
- **материализация** 79
- **материална жертва** 109
- **на външната Вселена** 143
- **на гняв** 98
- **на дума** 95
- **неорганизирана материя** 201
- **първична материя** 178
- **рядка материя** 95, 98, 106
- **състояния на материята** 143, 178
- **и Дух** 396, 397
- **и любов** 85
- **и спящи същества** 173, 333*, 397
- **и съзнание** 70, 151, 171, 178
- **в друг контекст** 30, 73, 364, 408, 415, 421, 424

Матрикс 207

Мекота

- Вж. *Отрицателни качества – мекушавост, разкашкване*
- **мека светлина** 147, 230
 - **меки чувства** 428
 - **принцип на мекото** 291
 - **и душа** 90, 291
 - **и Любов** 291, 292
 - **в друг контекст** 128, 192, 221, 222, 278, 300, 423

Менталност

Вж. *Ум*

- **Ментален свят** 147, 163, 206
- **Ментално тяло** 73, 174, 175

Милост 217, 379, 417

Милосърдие

- **Божествено милосърдие** 387
- **развитие на милосърдие** 209, 251, 252, 352
- **център на милосърдие** 217, 342
- **в друг контекст** 20, 24, 128, 250, 269, 379, 386

Минерали 173, 178, 208, 361

- **въглища** 114, 147, 152
- **гранит** 192
- **диамант** 12, 111, 192, 282, 290, 316
- **желязо** 14, 18, 128, 175, 192, 274, 301
- **злато** 48, 49, 71, 128, 178, 272, 274, 278, 282, 298, 381
- **камък** 15, 25, 46, 257, 302*, 314, 324, 424
- **кристал** 425
- **пясък** 46, 173, 314
- **скъпоценен камък** 43, 172, 173, 282, 403
- **стомана** 128

Мир

- Абсолютен мир 116
- нарушаване на мир 403
- примирение 27, 62, 79, 188, 225, 254, 271, 311, 401, 403
- в друг контекст 19, 44, 163, 287

Мистерия 171**Мистика** 351**Мисъл**

- анализ на мисъл 256, 378
- благородна мисъл 27, 219, 246
- Божествена мисъл 258, 318*, 378, 412, 413
- вибрации на мисъл 81
- висока мисъл 30
- владееене на мисли 26, 263, 341
- влияние на мисъл 81, 273, 412
- внимателност в мисли 54
- възвишена мисъл 20, 51, 97, 124, 152, 290, 326, 340, 395
- въображаема мисъл 49*, 113
- гениална мисъл 343
- добра мисъл 15, 80, 246, 258, 285*, 298*, 394*
- дух на мисълта 383
- дълбоко мислене 191
- здрава мисъл 205
- изменение на мисъл 190, 372*
- изопачена мисъл 378, 404
- изправяне на мисъл 231, 378
- изтънченост в мисълта 188
- изучаване на мисли 351, 378
- интензивност на мисъл 184*, 412, 416*
- истинност на мисъл 176
- качества на мисъл 378, 379
- колективна мисъл 341
- контрол на мисли 24, 112, 351
- концентрация на мисъл 33, 34, 146, 161, 184, 186, 222, 223, 230, 255, 260, 278*, 329*, 339*, 344, 349, 350, 353*, 379*, 380
- красива мисъл 336
- крива мисъл 114, 378
- лоша мисъл 14, 15, 124, 162*, 316, 381
- за Любовта 318
- за себе си 74, 152, 228, 239, 242, 340
- мислеща душа 309
- за благородното 399
- за Бога 74, 242, 245, 255, 318, 399*
- мрачна мисъл 275, 276
- неизявена мисъл 403
- необикновена мисъл 340
- неправилна мисъл 270, 326
- нечиста мисъл 297
- нова мисъл 26, 30, 326, 353, 404
- образуване на мисъл 81
- отвлечена мисъл 108, 138
- отрицателна мисъл 23, 33, 220, 273, 342, 344
- оформяне на мисъл 300
- повдигане, подем на мисъл 81, 350
- положителна мисъл 33, 49*, 81, 160, 205, 220, 243, 263
- порочна мисъл 326
- права, правилна мисъл 10, 15, 27*, 72, 73, 97, 158, 169, 195, 236, 255, 257, 287, 291, 337, 352, 341, 359, 394, 398, 401, 404, 406, 411
- преходна мисъл 398
- пречистване на мисъл 96, 98
- пречупване на мисъл 169
- приложение на мисли 318, 378, 380
- проектиране на мисъл 170, 185*, 297, 326, 398, 399
- промисъл 427
- противоположни мисли 221, 256
- противоречиви мисли 152
- преживяна мисъл 340
- проява на мисъл 89, 207, 260, 318, 378, 379
- проявяване на мисъл 257
- първа мисъл 235, 245, 246, 262, 263
- работа върху мисъл 20, 378
- развитие на мисъл 174, 207, 224, 300, 380
- раздвояване на мисъл 257
- размишление 15, 35, 46, 106, 115, 116, 139, 201, 212, 223, 228, 245, 246, 255, 256, 257, 262, 278, 318, 380, 406
- разсъждение 15, 25, 26, 35, 47, 63, 115, 125, 137, 145, 153, 154, 156, 159, 173, 180, 191, 200, 228, 272, 283, 352, 359, 364, 367, 380
- разхвърляни мисли 26
- реализиране на мисъл 124, 219, 237, 243, 258, 259, 300
- светла мисъл 218, 220, 256, 290, 326, 340, 395
- свободна мисъл 316, 414
- Свят на мислите 163
- сериозно мислене 241, 257*
- сила, сили на мисълта 158, 207, 238, 258, 259, 282, 300, 383
- силна мисъл 123, 124, 126, 127
- определена мисъл 243
- съдържание на мисъл 378, 379, 380, 383, 412
- съзнателна и несъзнателна мисъл 230
- трансформиране на мисъл 351
- философска мисъл 138, 379
- форма на мисъл 383
- хармонична и дисхармонична мисъл 81
- хармония между мисли 80
- чиста мисъл 27, 261, 317
- чужда мисъл 124*
- и благодарност 340
- и Бог, Божественото 164, 165, 176, 314, 339, 395, 398, 399, 408
- и воля 24, 27, 88, 89, 158, 219, 316
- и време 383
- и движение 230, 284, 300, 351, 383
- и двойник 250
- и дишане 96, 97, 98, 411, 414, 415
- и дълбочина 340, 408, 412
- и енергия 30, 73, 80, 81, 97, 106, 113, 158, 258, 298, 299, 350, 383, 399
- и живото, съзнателното 399
- и изпитание 223, 260, 341
- и лекуване 206, 350
- и наблюдение 33, 127, 378

- и образ 174, 380, 417
- и Причинно тяло 174
- и пространство 383, 834
- и самоопределение 134
- и Светлина 18, 80, 97, 300, 412
- и Свобода 18
- и Същества 326, 393, 394
- и форма 273
- и чистота 18, 258, 259, 412
- и чувство 51, 127, 188, 191, 252, 255, 263, 291, 383, 395, 404
- в друг контекст 16, 17, 28, 36, 42, 43, 44, 47, 48, 50, 52, 53, 59, 64, 66, 68, 69, 83, 100, 107, 109, 110, 115, 144, 145, 147, 154, 159, 155, 193, 194, 203, 204, 208, 215, 216, 217, 225, 226, 249, 251, 269, 277, 283, 286, 288, 301, 312, 313, 315, 321, 322, 327, 328, 335, 345, 355, 360, 361, 363, 364, 366, 374, 382, 385, 396, 397, 400, 405, 421, 423, 430

Младост

- подмладяване 271
- и идеи 298
- в друг контекст 16, 43, 54, 72, 110, 126, 127, 144, 186, 224, 274, 275, 276, 277, 303, 338, 339, 397

Мнение

Вж. *Убеждение*

- добро мнение 201
- оформяне на мнение 252
- противоположни мнения 59
- чуждо мнение 77, 252
- в друг контекст 17, 60, 66, 112, 194, 235, 253, 337, 378, 392

Могъщество

Молитва

- благодарствена молитва 339
- Господня молитва 64
- молба 42, 100, 175*, 225, 273, 274, 353, 361, 381
- молитва към Бога 162, 290, 339*
- и Божествен свят 283
- и вяра 413
- в друг контекст 28, 154, 163, 204, 223, 315, 340

Морал

- абсолютен и относителен морал 382
- Божествен морал 176
- велик морал 211
- висок морал 408
- двойствен морал 10
- морален инвалид 216
- морален свят 271, 394
- морален устой 404, 406
- морална височина 392
- морална постъпка 53
- морална стабилност 13
- морални сили 11
- морални чувства 24, 202, 203, 207, 209, 269, 270, 271, 275, 277, 353, 398

- нов морал 175
- в друг контекст 18, 60, 180, 212, 272, 273, 301, 393

Мощ

- надмощие 51, 86, 189, 302, 356, 387, 411

Музика

- виртуоз 187
- грамофон 426
- концерт 243, 423
- музикално упражнение 83, 84
- музикално число 78
- музикалност 251*, 252, 335*, 367*
- музикант 177, 208, 262, 336, 341, 399
- ноти 44, 122
- певец, певица 82, 154
- пеене 15, 47, 154, 177, 291, 301, 302, 335
- песен 43, 379
- свирене 28, 29, 35, 44, 177, 187, 262, 274, 283, 302, 335, 341, 367
- такт 328, 352
- тон 29, 364, 379, 380
- и Божественото 408
- и Природа 207, 252
- в друг контекст 28, 29, 35, 44, 283, 301, 328, 352, 364, 379, 397

Музикални инструменти

- гайда 274
- окултен инструмент 35
- тъпан 274
- цигулка 28, 29, 44, 274, 275, 283, 364, 379, 380

Мъдрост

- думата *Мъдрост* 259
- закон на Мъдростта 19, 311
- непрестанна Мъдрост 20
- сили на Мъдростта 238
- трепет към Мъдростта 292
- и Абсолютна реалност 309
- и Бог 290
- и Чистота 19
- и Знание 116, 310, 377
- и Истина 291, 292, 303
- и Светлина 14, 116, 303, 310
- и ум 14, 116, 310
- и числото 1 255
- в друг контекст 308, 372

Мъж

- момче 226, 276, 413, 430
- момък 43, 274, 275, 276, 277
- мъжки принцип 291
- в друг контекст 86, 189, 204, 240, 263

Мълчание

Наблюдение

- искреност в наблюденията 33
- на небето 208, 277, 278
- наблюдателност 108

– **самонаблюдение** 27, 35, 51, 52, 85, 86*, 89, 95*, 98, 146, 203, 312, 313, 342

– *и мисъл* 33, 127, 378

– *в друг контекст* 43, 73, 90, 112, 144, 189, 194, 199, 200, 205, 209, 252, 260, 284, 298, 391, 416

Навик

– **добър навик** 218, 219, 223, 224, 226, 227, 228

– **лош навик** 161, 216, 217

– *в друг контекст* 71, 215, 220, 254, 380

Надежда 53*, 209, 269, 352

Напрежение 78, 80, 152, 261, 299, 334, 342, 380, 399, 416

Настроение 25, 152, 395

Насърчение 125, 195, 262, 284

Наука

Вж. *Астрономия, Геометрия, Математика, Окултното – окултна наука, Психология, Физиология, Френология, Химия, Хиромантия*

– **бъдеща наука** 378

– **възможности на науката** 66

– **естествени науки, естественик** 108, 177, 207, 428, 429

– **истинска наука** 428

– **наука за дишането** 101, 411, 412

– **нова наука** 175, 241*, 356

– **откритие** 202, 220, 241, 356

– **официална наука** 242

– **положителна наука** 18, 204, 259, 291

– **реална наука** 392

– **съвременна наука** 270, 408

– **учен** 17, 43, 47, 64, 72, 113, 154, 173, 178, 185, 188, 202, 204, 218, 220, 238, 241, 242, 245, 262, 311, 317, 321, 336, 337, 353, 364, 378, 398, 399, 404, 414, 415, 422, 423, 425, 428, 429, 430

– **философия на науките** 208

– *и Божественото* 408

– *и приложение* 191, 392

– *и Природа* 207, 208, 291, 407

– *и свещеност* 429

– *в друг контекст* 28, 35, 64, 65, 67, 107, 109, 189, 202, 204, 207, 254, 333, 353, 364, 396, 377, 397, 398, 415, 423

Начало

Вж. *Първичното*

– **Божествено начало** 160, 245, 288, 401, 408

– **велико начало** 160, 291, 309

– **на Доброто** 136

– **на Живота** 309

– **на ума** 106

– **разумно начало** 79

– *в друг контекст* 18, 41, 42, 57, 82, 112, 144, 171, 173, 178, 186, 187, 191, 230, 239, 289, 303, 328, 360, 366, 400

Небе 15, 64, 144, 176, 208, 235, 238, 243, 277, 278, 303, 366, 395

Невидим свят, невидимото 35, 83, 135, 162, 164, 174, 206, 210, 218, 240, 289, 297, 353, 363, 381

– **другия свят** 47

– **онзи свят** 146, 277, 292, 401

Нежност

– **нежна светлина** 51

– **нежно чувство** 45, 50, 53, 424, 428, 431

– *в друг контекст* 274, 275

Неизменност 42, 51, 52*, 72*, 84*, 146, 159, 161*, 239*, 282*, 382*, 392

Необикновеното 313, 340, 366

Необходимост 9, 300, 316

Непоколебимост 23, 112, 252, 254

Непроявеното 59, 143

Нищото 59, 226

Новото

Вж. *Отриц. качества – старото, старост*

– **нов език** 19

– **нов живот** 70, 206, 272, 338, 353, 365, 373, 416

– **нов морал** 175

– **нов обществен строй** 64

– **нов път** 316

– **нов човек** 422

– **нова еволюция** 16

– **нова идея** 43, 137, 241, 272, 338, 356, 360, 405, 422

– **нова култура** 206, 272

– **нова мисъл** 26, 30, 326, 353, 404

– **нова наука** 175, 356

– **нова религия и философия** 356

– **нова светлина** 220

– **нови възгледи** 208

– **нови методи** 73

– **нови разбирания** 211

– **нови условия, възможности** 146, 156, 373

– **ново знание** 192

– **ново учение** 405

– **ново чувство** 26

– **обновяване** 218, 219, 313, 317, 326, 336, 340

– *в друг контекст* 12, 44, 63, 68, 128, 177, 178, 212, 226, 262*, 276, 311, 399, 430

Нормалното 25, 35, 108, 186, 344, 345, 352, 392

Обект, обективност

– **обективен свят** 372, 395, 415

– **обективен ум** 36, 108

– *в друг контекст* 19, 158, 312, 396, 398, 399, 400, 401

Обещание 12, 62, 80, 115, 120, 121, 201, 215, 216, 322, 324, 325, 339, 382, 402

Обикновеното

– обикновен живот 245
– обикновен човек 100, 235, 244, 367, 382
– обикновена геометрия 183, 249
– обикновена любов 20
– обикновени условия 343
– обикновено съзнание 62, 157
– *в друг контекст* 43, 127, 173, 176, 209, 366, 379, 396, 424

Обич

– към ближния 352
– към Истината 228, 285, 286, 289, 292
– към Цялото 211*, 312
– към частите 312
– между двама 399, 400
– *и* Любов 417
– *и* Природа 112, 324, 340, 407
– *и* работа 172, 191, 241, 242, 340
– *и* Свобода 72
– *и* щеславие 201
– *в друг контекст* 35, 43, 48, 85, 115, 125, 157, 164, 169, 177, 204, 243, 244, 269, 337, 351, 388

Облекло, дреха 12, 41, 42, 44*, 83*, 201, 206, 273*, 325, 360, 423
– **голата** 289
– **мода, модерното** 12, 41, 201, 360

Обмяна 24, 80, 100, 147, 211, 244

Образ

– **отражение** 201, 323
– *и* мисъл 174, 380, 417
– *и* Причинен свят 174
– *и* сън, будност 380, 397
– *в друг контекст* 25, 28, 83, 162, 240, 263, 378, 391, 426

Общество

– **духовно общество** 109, 353
– **комуна** 226, 227
– **монархизъм** 14
– **обществен строй** 64
– **обществени въпроси** 271
– **обществени чувства** 209, 270
– **политика** 206*, 271
– **религиозно общество** 353, 413
– **социализъм, комунизъм** 65, 125
– *в друг контекст* 145, 172, 212, 226, 243, 355, 372, 414

Общителност 269, 352

Общото

– **общ център** 50, 146, 399, 400
– **обща идея** 276

– **обща мисъл** 341
– **обща молитва** 413
– **общи усилия** 340
– **общочовешки въпроси** 271
– *в друг контекст* 18, 65, 108, 159, 185, 208, 221, 252, 253, 361, 426

Обяснение 14

Ограждане 114, 328

Огън

– **Божествен огън** 317
– **горене** 89, 98, 202, 290, 355, 356, 365, 366
– **огнище** 114, 290, 355
– **пожар** 98
– **свещ** 11, 20, 199, 200, 250, 365, 366
– **свещен огън** 290
– *в друг контекст* 99, 152, 301

Окултното

– **окултна наука** 16, 24, 28, 73*, 99, 125, 126*, 127, 128, 133, 187, 225*, 242, 244, 282, 288, 291, 298, 300, 302, 310, 338, 373, 407*
– **окултна геометрия** 372
– **окултен закон** 127
– **окултна химия** 128
– **окултни сили** 127, 302
– **окултно упражнение** 83, 350
– **окултист** 13, 52, 170, 308, 333
– *в друг контекст* 9, 29, 35, 49, 89, 137, 281, 287, 361

Опора 23, 273, 401, 412, 413

Оптимизъм 298, 340

Организиране 173, 236

Органичното 79, 249, 424

Отговорност 110, 175, 289

Отзивчивост 251, 282, 352

Относителност

– **относителен морал** 382
– **относителна геометрия** 377
– **относителна истина** 286
– *в друг контекст* 58, 379, 383, 384

Отрицателни качества и състояния

– **отрицателното** 9, 11, 15, 16, 17, 19, 23, 33, 60, 61, 81, 82, 83, 89, 95, 99, 100, 101, 114, 154, 183, 189, 192, 209, 211, 215, 216, 217, 220, 225, 227, 228, 241, 254, 256, 257, 269, 273, 276, 299, 300, 307, 308, 336, 342, 343, 344, 356, 388
– **ад** 153, 310
– **алчност** 194
– **амбиция** 100
– **анормалност** 412

- апатия 277
- атаквизъм 136
- афект 398
- бедност 11, 12, 110, 111, 219, 225, 242, 251, 257, 273, 274, 290, 327, 352, 353, 361, 407, 413, 422
- безволие 154, 222*, 310*
- бездна 276
- безизходица 160
- безпокойство 44, 222, 223, 239, 256, 257, 263, 321, 322, 401, 403, 407
- безпорядък 25
- безпощадност 28, 209, 325
- безразборност 17, 211, 225
- бързана 90, 99, 101, 202, 216, 220, 221, 275, 302, 329, 337, 338, 339, 396, 414, 415
- бой, удар 89, 123, 184, 209, 223, 224, 225, 240, 253, 254, 429
- безпомощност 225
- безсилие 47, 288
- безсмислие 292, 336
- вина 11, 192*, 202, 395, 401, 403
- възбуда 98, 254, 255, 261, 411
- вреда 53, 82, 202, 270, 371
- грешка 11, 28, 29, 30, 70, 73, 100, 110, 115, 128, 153, 158, 176, 210, 222, 225, 276, 283, 289, 290, 291, 307, 311, 312, 314, 315, 322, 323, 324, 327, 360, 378, 382, 395, 401, 403, 406, 422, 427
- грях 58, 63, 171, 307, 308, 325, 326, 327, 329, 378, 314
- грубост 27, 51, 97, 173, 188, 192, 217, 244, 257, 275, 300, 405, 428, 429, 431
- глупост 154, 223, 310, 353, 366, 406, 425
- гняв 24, 98, 99, 100, 101, 102, 114, 211, 223, 255, 256, 257, 403, 411
- гордост, горделивост 113, 201, 202, 203, 204, 207, 209, 250, 252, 253, 351
- гонене, изпъждане 15, 17, 27, 48, 52, 262, 274, 278
- горчивина, огорчение 112, 152, 290, 343, 401
- гниене, гнилота 99, 297, 314, 324
- двусмисленост 83, 84, 138, 288, 289, 336, 430
- двуличие 268
- деградация 227
- дефект 352
- дивак 290
- докачливост 226, 252
- дразнене 107, 186, 277
- дребнавост 47, 313
- раздвояване, двойственост 10, 37, 81, 108, 109, 111, 113, 160, 161, 257, 334, 366, 400
- дисхармония 26*, 68*, 71, 80, 81, 90, 98, 176, 186*, 230, 255, 270*, 311, 334, 400, 406, 413
- егоизъм 202, 219
- еднообразие 303
- едностранчивост 156
- експлозия, взрив 98, 222, 275, 281, 399, 400, 401, 405
- жестокост 36, 53, 184, 225, 428
- злопамятност 77*, 203
- забравяне 15, 45, 46, 71, 85, 112, 123, 125, 161, 162, 165, 194, 219, 257, 278, 312, 321, 365
- завладяване 26
- загуба 9, 19, 20, 35, 37, 44, 47, 48, 49, 50, 69, 71, 72, 82, 98, 100, 111, 124, 127, 160, 165, 180, 186, 187, 191, 195, 216, 227, 236, 239, 245, 257, 258, 259, 261, 262, 273, 276, 281, 288, 298, 302, 310, 311, 380, 381, 392, 399, 400, 401, 407, 412
- завист 19, 100, 300, 307, 387
- застой 205, 341
- захласване 14, 15
- заличане 157, 300, 301, 302, 355
- заблуждение, илюзия 12, 16, 28, 44, 54, 64, 66, 155, 175, 192, 201, 206, 236, 283, 288, 289, 311, 340, 356, 385, 388, 392, 393, 394
- закъснение 205, 244, 321, 323, 324
- засягане 30, 203, 210*, 271, 272
- засада 164, 278
- заседналост 68
- затвор 12, 18, 45, 82, 110, 163, 382
- злина 18, 26, 27, 136
- злоба 300, 307
- избухливост 24, 275, 416
- изкуственост 260, 381
- изкушение 101, 218, 257, 382, 403
- изневеря 112
- инат 192
- инертност 173, 217, 221
- измама 51
- измяна 84, 387, 400
- изтезание 25
- излагане 33, 414
- излишък 10, 42, 73, 98, 99, 100, 101, 110, 113, 127, 138, 205, 243, 254, 255, 261, 275, 350, 351, 352, 383, 397, 408
- изопаченост 82, 89, 113, 186, 194, 285, 378, 404
- изостаналост 301, 333, 353*, 360
- критика 11, 13, 14, 16, 17, 20, 28, 44, 51, 209, 269, 395
- каприз 184
- катастрофа 160, 324
- консерватизъм 202
- колебание 20, 37, 52, 216, 217, 245, 246, 258, 259, 328, 352, 382, 395, 398, 412, 413
- колене, касалин 136, 429
- капитулиране 204
- каша 17, 387
- кражба, крадец 27, 29*, 36, 47*, 61*, 71, 110, 113, 124*, 169, 177, 260*, 272, 282*, 290, 326, 403*
- кривото 26, 109, 114, 122, 144, 164, 186, 192, 220, 230, 236, 283, 284, 286, 311, 312, 316, 335, 356, 378, 396, 404, 405, 428
- крайност 427
- ламтеж 384
- ласкателство 301
- любопитство 53
- лутане 191, 395
- лукавство 307
- лакомия 261, 272, 273
- леност 228, 327, 329
- лицемерие 209, 307, 314, 315
- лудост 256, 401
- лъжа, самоизлъгване 36, 48, 61, 62, 72, 114, 155, 185, 193, 221, 228, 251, 260, 270, 286, 289, 314, 315, 388, 421

- мекушавост 20, 128
- мъка 44, 161, 423
- мързел 205, 236, 288, 327, 328, 329, 340
- механичност 41, 161, 227, 415, 427
- мъчение 52, 161, 163, 204, 224, 338, 407, 421, 423
- мъчнотия, мъчно 13, 14, 28, 29, 33, 47, 96, 154, 157, 161, 162, 193, 204, 210, 216, 217, 220, 223, 224, 228, 239, 261, 276, 278, 284, 288, 300, 315, 316, 327, 328, 329, 335, 336, 337, 338, 340, 342, 343, 344, 356, 381, 397, 404, 406, 407, 427
- наказание 10, 84, 109, 110*, 113, 205, 227
- накръняване 113
- нападане 48, 85, 146, 210, 423
- нарушение 10, 80, 82, 84, 102, 124, 125, 126, 127, 179, 289, 311, 337, 351, 381, 395, 400, 403, 411, 429
- насилие 14, 242, 373, 385
- неблагоприятност 26, 120, 153, 251, 269*, 317, 327, 354, 356, 395, 404, 413
- небрежност 53
- невежество 48, 85, 202, 241, 285, 288, 317, 337, 344, 378, 414, 415, 430
- невнимателност 46, 53, 109, 301, 325, 40, 7427, 429
- неволя 154, 224, 422
- негодувание 204
- недоволство 9, 25, 42, 162, 192, 204*, 226, 244, 257, 263, 284, 401, 407
- недовършеност 176*, 326
- недоимък, недостатъчност 128*, 205, 275, 354, 397
- недоразумение 226, 352, 405
- недостатък 17, 29, 114, 157, 158, 225, 226
- недъг 17, 113, 202, 205, 206, 209, 210, 224, 230, 231
- неестественост 254
- незачитане 407
- неизпълнение 36, 111, 216, 227, 322, 325
- неискреност 72
- немощ 313
- ненаситност 273, 384
- непослушание 223, 227, 288
- непостоянство 19, 42, 322
- неправда 62
- неприятел 18, 46, 164, 210, 278
- неприятност 351, 385
- непълнота 100, 411, 415
- нерзположение 25, 35, 98, 109, 147, 161, 186, 211, 212, 273, 327, 334, 336, 401, 416
- неразумност 96, 244
- нередовност 186
- неспособност 227, 228, 340
- несъзнателност 15, 24, 68*, 102*, 138, 183, 230, 236, 237, 272, 394
- несъщественост 127, 242
- неточност 325, 329
- нетърпение, нетърпимост 48, 69, 184, 202, 381*
- неуспех 98, 112, 121, 124, 184, 209, 253, 284, 344, 413, 427
- неустойчивост 62, 385, 386
- нечистота 9, 12, 13, 19, 82, 122, 286, 297
- нещастие 20, 26, 47, 109, 110, 122, 126, 127, 136, 160, 164, 179, 262, 273, 275, 284, 300, 311, 317, 323, 330, 402, 407, 428, 430
- неяснота 171, 191, 257, 365
- низходящото 41, 84, 89, 95, 153, 154, 189, 298, 299, 308, 336, 388, 394
- неизправност 254
- некултурност 136
- необработеност 98, 205, 262, 281, 303, 351
- низшето 51, 85, 97, 107, 124, 145, 206, 271*, 355, 356, 373*
- неприязън 162, 381
- нервност 42, 100, 186, 255*, 261*, 411
- несполука 120, 136, 281, 417
- неорганизираност 201
- непримиримост 271
- неравномерност 90, 255
- несигурност 49
- непотребност 10, 343
- несъответствие 81
- нереалност 49, 51, 200, 364, 396
- неутешителност 276
- несъвършенство 303
- несимпатичност 385
- неприлагане* 28, 72, 191, 262, 289, 341, 351, 378, 379, 380, 384, 422, 429
- неподготвеност 373
- непостижимост, непостигнато 29, 47, 53, 99, 100, 135, 178, 228, 229, 408
- неправилност 90, 98, 100, 270, 326, 382, 396, 414
- неопределеност 34, 45, 289, 374
- неразбираше 47*, 62*, 65, 80, 171, 191, 236, 342, 384, 403
- обезсърчение 15, 35, 48, 125, 165, 187, 191, 192, 195, 209, 261, 262, 273, 277, 278, 284, 292, 300, 337, 340, 352, 407, 426
- обвинение 192
- обида 52, 112, 113, 203, 210, 226, 228, 271, 272, 290, 337, 341, 342, 343, 344, 396, 401, 402, 403
- обсебване 216, 308, 350
- охваемост 128, 338, 340
- омаломощаване 48
- омраза 19, 62, 83, 164, 241, 300, 307
- опасност 14, 51, 53, 82, 85, 98, 111, 127, 152, 179, 203, 210, 211, 270, 290, 298, 302, 308, 315, 329, 335, 398
- осакатяване 53, 220
- отегчение 282, 283, 287
- отлагане 23, 24, 109, 115, 216, 258, 325, 327, 328, 329, 402
- отмъщение 100, 101, 162, 203, 223, 224, 225, 257, 275, 278
- отпуснатост 205, 416
- отчаяние 15, 48, 125, 162, 195, 262, 273, 275, 276, 278, 300, 380, 407
- обърканост 25, 160, 201, 345, 387
- ограничаване 12, 13, 14, 18, 46*, 47, 68, 70, 72, 85, 107, 113, 146, 372, 401, 414
- оплакване 18, 61, 112, 290, 342
- оплюване 290
- оправдаване 128, 226, 324, 327, 403
- отклонение 11, 16, 19, 83, 89, 100, 108, 109, 110, 111, 144, 145, 157, 158, 187, 193, 267*, 268*, 289, 311, 323, 327, 328, 329, 351, 401

– отстъпление 157
 – ощетяване 109
 – противоречие 10, 13, 19, 101, 114, 135, 136, 152, 191, 210, 211, 289, 311, 317, 338, 373, 398, 399, 400, 405, 406, 413
 – повреда, увреждане 98, 278
 – пропуск 244, 324, 328, 329, 330
 – пропадане 28, 157, 404, 423
 – падане 13, 15, 46, 48, 58, 70, 124, 125, 145, 146, 152, 173, 211, 225, 236, 244, 246, 257, 276, 312, 356
 – пакост 48, 53, 77, 162, 164, 257, 278, 385
 – педантичност 257
 – песимизъм 209, 276
 – плач 19, 28, 67, 70, 154, 228, 275, 276, 407
 – плесница 223
 – повърхностност 138, 290
 – подигравка 125, 223
 – подозрение 72, 285, 388, 394
 – подпушване 30, 109, 110, 111, 401, 416*
 – подхлъзване 11, 45, 51, 109, 312, 343
 – покъзност* 12, 72, 201, 302
 – порок, опорочаване 13, 35, 82, 177, 326
 – посредственост 316
 – презрение 284, 352
 – просене, просяк 111, 219, 225, 226, 227
 – прекомерност* 201, 209, 249, 270
 – премежdie 164
 – пренебрегване 109, 110, 172, 242, 244
 – препятствие, пречка 26, 30, 45*, 46, 121, 122, 126, 144, 176*, 204, 237, 256, 269, 283, 316, 325, 341, 344*, 345, 404, 406, 417*
 – преструвка 113
 – престъпление, престъпник 11, 61, 71, 81, 82, 83, 89, 112*, 127*, 162, 163, 171, 245, 282*, 314, 326, 327, 329
 – преувеличение 210, 388
 – привидност 373, 426
 – принуда 61, 242, 257
 – пристрастие 363
 – притеснение 33, 101, 414, 415
 – протест 204, 290
 – противене 146, 203, 276, 373
 – пиянство 30, 101, 157, 177, 206, 326, 402, 423
 – прикритост, скритост 10, 206, 237, 252, 287, 288, 289
 – пресилване 85
 – робство, роб 13, 14, 72, 316
 – разпиляване 226
 – разбойник 29, 88, 228
 – разочарование 206, 427
 – разногласие 271
 – разрушение 47, 99, 113, 114, 192, 209, 211, 217, 253, 269, 273, 308, 343, 350
 – разстройване 254, 285, 337
 – разсеяност 20, 230
 – разхвърляност 25, 26, 43, 46, 397
 – регесиране 343
 – ругане 257
 – риск 35, 45, 124
 – разбърканост 25, 201
 – разваляне 17, 178, 206, 220, 226, 312, 352, 385, 403
 – самоизлъгване 72, 114, 155, 251, 260, 421

– самоосъждане 230
 – самота 395
 – старото, старост 16, 49*, 54, 136*, 144, 156, 190*, 192, 194, 208, 227, 235, 240, 242, 276, 298, 299, 303, 339, 356, 360, 361, 373, 377, 405, 414*, 415, 422, 430
 – съжаление 260, 401, 402, 407, 430
 – своенравие 219, 324, 325, 398
 – самота 27*, 256*, 263*, 395
 – скарване, скандал 25, 258, 343, 402
 – скитане 27, 191
 – скръб 15, 19, 20, 44, 45, 46, 48, 70, 122, 123, 124, 125, 153, 154, 161, 206, 260, 261, 284, 340, 344, 385, 428
 – слабост 30, 37, 47, 73, 89, 97, 98, 99, 100, 101, 107, 108, 111, 112, 113, 114, 122, 123, 124, 153, 165, 177, 185, 188, 203, 206, 209, 217, 221, 224, 225, 226, 227, 237, 241, 250, 252, 253, 254, 269, 270, 275, 303, 313, 317, 350, 352, 353, 381, 383, 388, 401, 405, 417, 427
 – слепота 14, 28, 97
 – смущение 33, 113, 153, 191, 215, 223, 224, 238, 246, 256, 273, 287, 316, 344, 406
 – сприхавост 184
 – спънка, спъване 46, 53, 203, 257, 314, 315, 316, 329, 422
 – срам 84, 171, 204, 228, 270
 – страдание 9, 19, 29, 44, 47, 48, 52, 61, 90, 98, 100, 109, 110, 113, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 153, 154, 160, 161, 162, 163, 164, 169, 176, 205, 206, 224, 228, 230, 251, 260, 261, 275, 276, 282, 283, 300, 335, 336, 337, 338, 340, 341, 342, 381, 397, 407, 423, 427, 428, 429, 431
 – съблазън 286, 381
 – сърдене 254, 257, 272, 284
 – съмнение 49, 80, 81, 165, 246, 281, 282, 283, 288, 289, 290, 352, 387, 388, 394, 395, 398, 401, 412, 413
 – съдене, осъждане 18, 29, 112, 227, 230, 314, 340, 374, 382, 413
 – сътресение 162, 340*, 401, 407
 – сухота 12
 – самоубийство 15, 125, 187, 275, 276
 – самохвалство* 204, 272
 – страст 20, 85
 – стеснение 33, 67, 70, 414, 415
 – скъперник 68, 219
 – спор 65, 163, 164, 309
 – страх, страшното, уплаха 9, 20, 27, 29, 30, 47, 52, 54, 100, 109, 112, 113, 114, 115, 127, 128, 145, 147, 153, 160, 209, 210, 211, 215, 216, 218, 219, 225, 246, 249, 253, 256, 269, 273, 276, 281, 300, 307, 315, 321, 337, 338, 342, 344, 401, 406, 414
 – тъмнина, мрак 9, 11, 12, 13, 19, 23, 24, 42, 51, 80, 82, 83, 147, 153, 162, 200, 210, 215, 216, 236, 238, 241, 246, 250, 273, 275, 276, 277, 287, 288, 297, 299, 300, 307, 308, 326, 336, 356, 365, 366, 394, 395, 401, 405
 – тежест 18, 43, 211, 225, 244, 268, 334, 338, 403
 – тревожност 263
 – трудност 29, 184, 204, 277, 328, 412, 422
 – тщеславие 201, 202, 204, 252, 253
 – тъга 109, 153, 276
 – тютюпопушене 206, 430
 – тягост 229
 – трошене 109, 317, 324, 325

– **убийство, самоубийство** 15, 125, 162, 164, 187, 210, 275, 276, 326
 – **ужас** 45, 262
 – **укор, корене** 322
 – **умопомрачаване** 401
 – **умора** 89, 379
 – **унес** 14
 – **унижение** 401, 402
 – **унищожение** 48, 109, 281, 308, 359
 – **упоритост** 184, 253, 325, 387
 – **упрек** 17
 – **фалиране** 66, 185, 380
 – **фалш** 72, 176, 285
 – **фанатизъм** 270, 352
 – **хвалене** 204, 272, 301, 302, 322
 – **хулене** 223
 – **честолюбие** 209, 228, 250, 252, 253, 341, 342
 – **чоплене** 160
 – **цапане** 290
 – **щипане** 222, 228, 381
 – **яд, ядосване** 257, 343

Отстъпчивост 48, 184, 202, 210, 258, 316, 325
 Вж. *Отрицателни качества – отстъпление*

Пазене 12, 16, 29, 53, 85*, 89, 108, 136, 145, 178, 190, 270, 278, 281, 300, 312, 383, 401, 404, 423, 428, 429, 431
 – **запазване** 27, 42, 47, 52, 82, 113, 177, 178, 179, 210, 250, 258, 262, 276, 380, 381, 394
 – **предпазливост, предпазване** 109*, 269, 272, 284, 290
 – **самозапазване** 270

Памет

Вж. *Отрицателни качества – забравяне, забравя; злопаметност*
 – **отслабване на паметта** 112, 113
 – **спомен** 15, 43, 47, 54, 71, 77, 80, 83, 123, 125*, 159, 203, 240, 243, 245, 262, 312, 325, 327*, 380, 385, 413, 429
 – **усилване на паметта** 112*, 411
 – *в друг контекст* 77

Пари 11*, 14, 20, 25, 27, 48*, 49, 60*, 61, 62, 68, 71, 72*, 96*, 101, 110, 115, 203, 219, 222, 225, 226*, 254, 260, 262, 274*, 276, 277, 290, 312*, 327, 341, 342*, 361, 380, 381, 382, 407*, 423
 Вж. *Богатство*

Пасивност 78, 79, 100, 135, 250, 263, 416

Педагогика

Вж. *Възпитание, Ученик, Учител, Учене*

Периодичност 126, 136, 251, 302

Печалба 26, 48, 100, 110, 127, 172, 271, 272, 322, 407

Пластичност 298

Плът 36, 50, 70, 163, 239*, 422*

Победа 13, 217

Повдигане

– **на мисли** 81
 – **на души** 244
 – **на съзнание** 159, 170, 372
 – *в друг контекст* 67, 68, 89, 96, 124, 154, 173, 217, 260, 271, 276, 284, 290, 302, 326, 337, 339, 342, 343, 356

Подвиг 111, 244

Подготовка 19, 169, 242, 261, 268, 316, 373, 407, 412

Поглед 161, 210, 211, 230, 239, 288, 299, 326, 351

Подтик 18, 23, 24, 97, 111, 126, 131, 154, 178, 206, 207, 217, 221, 240, 262, 277, 292, 298, 328, 355, 342
 – **импулс** 23, 49, 63, 273, 287, 292, 298, 310, 312, 342, 372, 401
 – **подбуда** 154, 221, 250, 325
 – **подем** 122, 236, 237, 350, 355
 – **порив** 134
 – **стимул** 310
 – **тласък** 178, 302, 353

Положителното

– **вяра в положителното** 413
 – **положителен възглед** 431
 – **положителна величина** 60, 61, 215, 228, 269, 359
 – **положително верую, вяра** 29, 160
 – **положителна дума** 82, 83, 85, 95, 99, 120, 336
 – **положителна енергия** 254, 349, 356
 – **положителна Любов** 96
 – **положителна мисъл** 33, 49*, 81, 160, 205, 220, 243, 263
 – **положителна наука** 18, 125, 127, 133, 204, 259, 291
 – **положителни качества** 352
 – **положителни сили** 11, 15, 16, 89, 109, 183, 184, 189, 217, 300
 – **положително движение** 89
 – **положително знание** 18, 137, 138, 173, 235
 – **положително чувство** 209, 269, 352
 – **и воля** 23, 29
 – *в друг контекст* 17, 25, 100, 211, 240, 308, 388, 398, 404, 417

Помощ 14, 15, 17, 27, 48, 49, 53, 61, 68, 70, 73, 96, 110, 112, 116, 124, 152, 160, 162, 163, 164, 173, 174, 204, 206, 223, 225, 227, 251, 256, 263, 292, 337, 340, 341, 353, 356, 382, 383, 385, 387, 397, 399, 411, 426, 427
 – **съдействие** 79, 145, 147, 170, 339, 340
 – **подкрепа** 45, 244, 367

Поправяне, изправяне

– **на грешка** 28, 73, 115, 128, 158, 210, 290, 291, 312, 314, 315, 322, 324, 327, 378, 401
 – **на живота** 289

- на мисъл 231, 378
- на недъзи 210, 230, 231
- на престъпление 162
- на света 16, 64, 66, 187, 188, 223,
- на тялото 29, 230*
- на характера 227
- на чувства и постъпки 231
- в друг контекст 9, 60, 98, 192, 227

Посвещение 107, 252

Последователност 23, 25, 139, 216, 239, 285, 397

Послушание 26*, 36*, 211*, 285*, 302, 303, 325, 388*

Вж. *Отрицателни качества – непослушание*

Посока

- дясно 18, 33, 34, 35, 36, 50, 100, 105, 122, 144, 156, 186, 211, 230, 254, 255, 270, 284, 316, 329, 345, 349, 353, 374, 411
- ляво 18, 33, 34, 35, 36, 50, 100, 105, 111, 122, 144, 156, 211, 230, 254, 270, 284, 316, 329, 345, 349, 353, 374, 411
- запад 79, 212, 322
- изток 37, 217, 218, 322
- север 79, 137
- юг 215
- към Земята 89, 100, 105, 144, 157, 170, 171*, 230, 299, 326, 334, 339, 350
- към Слънцето 157, 161, 170, 171, 236, 299, 334, 339, 350, 356*, 416
- навън 90, 99, 158, 202, 276, 281, 344, 378, 391, 403
- навътре 194
- нагоре 27, 30, 33, 34, 36, 50, 57, 65, 67, 68, 69, 79, 89, 95, 105, 106, 107, 112, 113, 119, 122, 126, 135, 144, 145, 156, 157, 159, 161, 170, 171, 174, 178, 270, 291, 229, 267, 270, 271, 287, 291, 299, 302, 308, 334, 338, 339, 345, 350, 351, 353, 374, 392, 401, 405
- надолу 16, 36, 46, 57, 65, 68, 79, 89, 100, 106, 111, 119, 120, 122, 135, 157, 158, 159, 170, 174, 185, 215, 237, 254, 298, 308, 329, 334, 339, 345, 349, 350
- назад 88, 115, 137, 146, 155
- напред 29, 57, 78, 89, 105, 107, 114, 128, 131, 134, 137, 145, 156, 194, 249, 267, 268, 277, 292, 328, 329, 349, 351, 353, 374

Постепенност 9, 10, 41, 42, 48, 51, 69, 70, 81, 87, 99, 113, 123, 139, 156*, 172, 179, 185, 186, 190, 191, 208, 227, 239, 268, 278, 299, 302, 310, 315, 338, 374, 380, 383, 393, 400, 404, 406, 421

Постижение

- непостижати желания 99, 135
- непостижима сила 178
- постигане на желание 100, 124, 125, 170, 225, 238, 355
- постигане на цел 28, 91, 137, 144, 406
- постижимост 178, 220, 406

- и будност 328
- и воля 28, 29, 135, 192
- и страдание 124, 125
- в друг контекст 17, 24, 47, 48, 53, 73, 81, 101, 175, 208, 211, 228, 229, 251, 324, 341, 352, 397, 398, 404, 408, 416

Постоянство

Вж. *Отриц. качества – непостоянство*

- в опити 186, 220*
- в решение 158
- постоянна Истина 20
- постоянно развитие 367
- постоянен стремеж 27
- постоянна радост 122
- постоянни промени 97, 160, 178, 250, 424
- постоянно движение 51, 171, 371, 424
- постоянно съмнение 412
- постоянното в Живота 199
- и съзнание 42
- в друг контекст 19, 24, 71, 89, 128, 164, 170, 228, 315, 345*, 354, 377, 381, 392, 398

Постъпка

- благородна постъпка 35
- внимателна постъпка 10, 54
- добра постъпка 17*, 329, 382
- изопачена постъпка 404
- изправяне на постъпки 231
- контрол на постъпки 112
- лоша постъпка 329
- морална постъпка 53
- неизвешана постъпка 403
- правилна постъпка 406
- промяна в постъпките 372
- разумна постъпка 17
- и енергии 80
- и знание 137, 207
- в друг контекст 18, 29, 30, 65, 74, 89, 172, 175, 192, 238, 253, 258, 270, 291, 326, 328, 339, 395, 408, 422, 429

Походка*, ходене 87, 223*, 230, 240, 254, 268, 291, 299*, 339, 351

Почивка 71, 89, 218, 229, 263, 274, 300, 395, 426, 427

Почит 112, 316, 352, 402*, 423

Правда, справедливост

Вж. *Отрицателни качества – неправда*

- Абсолютна справедливост 115, 325
- Божествена справедливост 387
- вяра в справедливостта 195
- думата *Правда* 259
- думата *справедлив* 417
- към обкръжаващите 408
- към себе си 115, 408
- правдив закон 219
- правдивост 24
- праведен човек 63, 382

- **право** 10, 14, 58, 60, 85, 125*, 146, 160, 205, 256, 257, 313, 314, 362, 363, 364
- **справедлив човек** 209, 352
- *и Бог, Божественото* 387, 408
- *и Природа* 227, 325
- *и растеж* 63, 115
- *и среден пръст* 35, 195
- *и съвест* 352, 387
- *в друг контекст* 15, 36, 62, 290

Правилност

Вж. *Отрицателни качества – неправилност, Поправяне, изправяне*

- **изправност** 35, 205
- **изправност в прояви** 244
- **правилно движение** 108, 179
- **правилно, право действие** 255, 291, 337
- **правилно дишане** 97, 98, 100, 101, 102, 229, 411, 414
- **права идея** 309, 312
- **прав път** 53, 88, 110, 113, 144, 175, 176*, 187, 227, 244, 278, 291, 312, 336, 365, 405, 406
- **правилно развитие** 99, 201, 209, 283, 353, 356, 373, 398, 400, 431
- **правилна работа** 208
- **правилна, права мисъл** 10, 15, 27*, 72, 73, 97, 158, 169, 195, 236, 255, 257, 287, 291, 337, 341, 352, 359, 394, 398, 401, 404, 406, 411
- **правилно, право чувстване** 255, 291, 337, 406
- **правилно постъпване** 270*, 406
- **правилно разбиране** 336, 366
- **правилен пулс** 97
- **права мярка** 70
- **прави възгледи** 30
- **правилна обмяна** 24, 80, 100, 147, 211, 244
- **правилно ликвидиране на карма** 162, 163, 210, 315*
- **правилно лице** 186
- **правилен живот** 186
- **правилно, право разсъждение** 35, 125, 180, 228, 359, 367
- **право учение** 405
- **права посока** 155, 170, 401, 401
- **правилно разрешаване** 263, 315, 316, 364, 365, 367
- *в друг контекст* 14, 47, 51, 58, 60, 68, 81, 85, 87, 89, 90, 114, 156, 191, 192, 202, 230, 261, 269, 273, 284, 292, 311, 317, 326, 349, 382, 383, 412, 416, 421

Празнота 14, 50, 82, 177, 185, 259, 313, 338, 397, 401, 430

Прана 28, 96, 97

Предвидливост, предвиждане 34, 124, 186, 239, 290, 313, 329, 330, 341, 355

Предпазливост, предпазване 109*, 269, 272, 284, 290

Предприемчивост 121*, 176*, 205, 225*

Предсказание 54, 125

Преживяване, изживяване 45, 49, 80, 90, 97, 101, 109, 152, 159, 162, 203, 210, 275, 277, 284, 297, 310, 311, 340, 344, 364, 381, 395, 396, 427

Преодоляване, превъзможване

- **на изкушение** 218
- **на мъчнотия** 161, 228, 328, 329, 406, 427
- **на недостатък** 158
- **на отрицателна мисъл** 220
- **на препятствие** 26, 341, 345, 406
- **на страх** 210, 216
- *и неблагоприятни условия* 26, 404
- *в друг контекст* 224*, 293

Прераждане 151*, 175*, 207, 241, 314*, 322*, 324, 367*

Привличане 183, 120*, 202, 211, 299, 350, 355, 399

Придобивка 109, 124, 205, 210, 211, 315, 322, 430

Признание, признателност 110, 114, 115, 163, 204, 209, 225, 253, 289, 314, 339, 378, 402

Приложение

- **механично приложение** 227
- **на дарби и способности** 402
- **на Доброто** 111
- **на знание** 173, 180, 186, 261, 262, 341, 351, 422
- **на идеи** 360, 378, 379, 384, 385, 405, 422
- **на Истината** 288, 289
- **на лекция** 297
- **на Любовта** 72, 74
- **на мисли** 318, 378, 380
- **на наука** 191, 392
- **на наученото** 73, 195*, 243
- **на чувства** 275, 318
- *и воля* 23, 27, 28, 111, 123, 338
- *в друг контекст* 35, 53, 58, 60, 70, 71, 88, 97, 101, 112, 138, 175, 176, 215, 221, 246, 271, 287, 325, 329, 364, 365, 382, 407, 412, 414, 429

Прилежание 172

Принцип

- **Абсолютен принцип** 65
- **активен, пасивен принцип** 78, 79
- **Божествен и животински принцип** 386
- **велик принцип** 242, 291
- **на мекото и твърдото** 291
- **творчески принцип** 78
- *в друг контекст* 221, 329, 364, 365, 421

Природа – Жива Разумна Природа

- **Велика Природа** 291, 277*
- **връзка с Природата** 277
- **втора природа** 223
- **действие на Природата** 187, 328, 330

– **завладяване на Природата** 26
 – **закон на Природата** 9, 25, 26, 46, 49, 53, 65, 111, 112, 120*, 122, 123*, 127, 205, 220, 227, 243, 252, 291, 300, 303, 323, 325, 336, 337, 338, 343, 367, 407
 – **изучаване на Природата** 242, 391, 428, 429
 – **методи на Природата** 25, 26, 30, 221, 367, 407, 414
 – **общуване с Природата** 208
 – **отношение към Природата** 27
 – **природен ум** 108
 – **природна интелигентност** 404
 – **равновесие в Природата** 124
 – **Разумна Природа** 49, 111, 112, 208, 224, 227, 407
 – **ред в Природата** 124, 325
 – **сили на Природата** 9, 13, 15, 24, 79, 183, 190, 195, 208, 228, 251, 252, 268, 297, 300, 303, 307*, 329, 342, 343, 381, 391, 412, 425
 – **течения в Природата** 81, 86, 228, 251, 252, 268, 373
 – **цел на Природата** 30
 – **явления в Природата** 108, 200, 284, 321
 – *и* Бог, Божественото 26, 91, 115, 145, 220, 288, 303
 – *и* време, пространство 321
 – *и* Добро 9, 10, 15, 61, 63, 228, 367, 406
 – *и* енергия 78, 190, 205, 258, 261, 271, 298, 299, 340, 342, 349, 354, 355, 383, 408
 – *и* зло 9, 10, 15, 61, 63
 – *и* изкуство 207, 407
 – *и* лекуване 221, 277
 – *и* музика 207, 252
 – *и* наука 207, 208, 291, 407
 – *и* разумност 25, 26, 49, 186, 190, 195, 300, 303, 412
 – *и* справедливост 227, 325
 – *и* съзнание 115, 145, 173, 321, 323, 361, 365
 – *и* тайна 172, 259, 397
 – *и* творчески принцип 78
 – *и* точност 260, 322, 324, 328, 329, 330, 354, 379
 – *и* трептения 208, 364
 – *и* философия 208, 367
 – *в друг контекст* 43, 62, 67, 83, 96, 102, 114, 126, 135, 185, 192, 194, 199, 204, 219, 230, 239, 249, 257, 311, 312, 313, 333, 359, 380, 416, 423

Причина

– **кармическа причина** 275, 322
 – **причинен мързел** 329
 – **Причинен свят** 174, 316
 – **Причинно тяло** 73, 174, 175, 190
 – **първа причина** 131, 138, 154*, 160, 161*, 271
 – **център на причинността** 208
 – *и* следствие 41, 269, 310
 – *в друг контекст* 86, 170, 187, 252, 269, 270, 337, 338, 352

Приятел, приятелство

Вж. *Отрицателни качества – неприятел*
 – **другар** 11, 12, 68, 69, 228, 263, 327, 338, 354, 423
 – **дружба** 85, 252
 – **дружелюбие** 352, 386, 387
 – **задружност** 428
 – **мисъл за приятел** 80, 243
 – **устойчиво приятелство** 385, 386, 387*

– *и* любов 45, 312
 – *в друг контекст* 17, 25, 27, 30, 49, 54, 72, 85, 100, 120, 164, 210, 260, 297, 321, 322, 325, 343, 344, 381, 382, 394, 395, 402, 403, 427

Приятност

Вж. *Отрицателни качества – неприятност*

– **приятна дума** 343
 – **приятна работа** 227
 – **приятна светлина** 51, 147, 230
 – **приятна топлина** 37
 – **приятно разположение** 80, 395*, 412
 – **приятно чувство** 45, 49, 50, 51, 169, 229, 412
 – *в друг контекст* 33, 246, 273, 276, 326, 329, 351, 379, 385

Проверка

– **проверка на знание** 49, 284
 – *и* Дух 396
 – *в друг контекст* 37, 51, 80, 86, 125, 147, 176, 207, 249, 253, 259, 289, 323, 344, 379, 394, 415, 422

Провидение 110, 242

Прояна 9, 24, 29, 35, 42, 49, 52, 60, 64, 65, 72, 74, 81, 84, 85, 95, 97, 107, 113, 124, 134, 137, 139, 143, 144, 146, 151, 152, 159, 160, 161, 162, 170, 177, 178, 190, 199, 200, 250, 258, 367*, 268, 278, 283, 308, 309, 365, 372, 374, 382, 394, 416, 424

Вж. *Неизменност, Отрицателни качества – измяна, Трансформация*

– **променливост, изменчивост** 42, 64, 199, 273, 382, 383
 – **реформа, преврат** 10, 16, 329
 – **смяна** 12, 45, 96, 256, 261, 273, 275, 283, 300, 380, 424, 427

Простота

– **елементарност** 46, 281, 366, 404
 – **прост човек** 44, 60, 202, 352, 353, 413, 415, 422, 430
 – *и* разбиране 366
 – *в друг контекст* 155, 159, 161, 170, 216, 275, 285, 397

Пространство 27, 37, 45, 50, 57, 60, 62, 63, 70, 86, 100, 113, 135*, 151, 212, 235, 239, 240, 311, 321, 323, 383, 384, 399

Противоположност 16, 50, 57, 59, 79, 81, 83, 105, 154, 155, 171, 185, 221, 228, 243, 256, 360, 361, 421

– **контраст** 47, 241, 318
 – **полюс** 59, 289, 291, 360, 361, 371
 – **поляризиране** 49, 50, 73, 131, 154, 155, 95, 258, 349, 351

Прошка 28, 115, 203, 271, 272

Проява, проявеното

– **изправност в проявите** 244
 – **на Битието** 316

- на Бог 426
- на Божествената сила 178
- на волята 23, 27, 67, 68, 101, 134, 158, 189, 191, 192, 194, 310, 315
- на възвишеното 314
- на гняв 101
- на Доброто 245
- на Духа 397
- на желание 110
- на Живота 19, 41, 44, 45, 46, 50, 65, 67, 120, 124, 135, 267, 268, 322, 372
- на Космическия човек 211
- на Любовта 72, 84, 85, 86, 87, 97, 309, 383, 384
- на мисъл 89, 207, 260, 318, 378
- на Природата 224
- на Светлината 19, 307, 326
- на съзнанието 35, 67, 134, 138, 151, 154, 178, 244, 323, 324, 366
- проявен Живот 126
- проявен свят 383
- проявен човек 341
- проявена Вселена 143
- проявена мисъл 379
- проявено Добро 136
- проявено съзнание 178
- *в друг контекст* 25, 29, 36, 51, 52, 53, 59, 61, 63, 79, 113, 123, 126, 131, 132, 143, 185, 186, 206, 208, 221, 226, 235, 236, 241, 253, 258, 269, 270, 282, 287, 298, 300, 303, 321, 328, 333, 341, 382, 387, 388, 402, 412

Психика, психология

Вж. *Състояние, психично състояние*

- психическо наблюдение 33, 313
- психическо развитие 201
- психическо упражнение 33, 95, 146, 147
- и болест 123
- *в друг контекст* 53, 96, 97, 217, 221, 230, 336, 424, 425

Пълнота 313, 384

Вж. *Отрицателни качества – непълнота*

Първичното, първото

Вж. *Начало*

- първа мисъл 235, 245, 246, 262, 263
- първа причина 131, 138, 154*, 160, 161*, 271
- Първа Причина 138, 160, 161*, 271
- Първичен живот 187, 245, 310
- Първичен център 161, 171
- първична клетка 334
- първична материя 178
- първична сила 47, 133
- първична среда 143
- Първично съзнание 151, 159, 161, 162
- първично тяло 207
- първо желание 263
- първо измерение 58, 60, 62
- първоначална сила 112, 178
- първоначална форма 187, 425
- първоначални движения 230

– първороден Син на Бога 313

- и Битие 316
- и Бог 310
- и движение 230, 334
- и дума 41, 82
- и единица 131, 133
- и Живот 144
- и съзнание 109, 324
- *в друг контекст* 14, 18, 49, 78, 83, 126, 173, 174, 186, 191, 194, 203, 239, 244, 289, 327, 355, 399, 400, 417, 429

Пъргавина 298

Път

- Божествен път 175, 176, 187
- възходящ път 353
- единствен път 16, 291*
- изминат път 137
- крив път 311*, 312, 335, 404, 405
- криволичене в пътя 316
- към Бога 312
- към Истината 298
- къс път 88
- лесен път 291, 335
- лъв път 111
- мъчен път 335, 336
- на Доброто 278
- на Истината 291, 374
- на Мъдростта 297, 303
- на съзнанието 158
- на човешкия Дух 157
- нов път 316
- отклонение от пътя 11, 16, 109, 110, 111, 145, 187, 311, 401
- прав път 53, 88, 110, 113, 144, 175, 176*, 187, 227, 244, 278, 291, 312, 336, 365, 405, 406
- упътване 192, 208
- и Христос 360
- *в друг контекст* 19, 20, 23, 26, 33, 42, 46, 47, 54, 69, 80, 81, 82*, 111, 124, 134, 146, 147, 152, 156, 159, 161, 170, 205, 211, 216, 225, 237, 257, 269, 273*, 274, 277, 290, 308, 309, 326, 338, 341, 344, 351, 366, 379, 393, 422

Работа

- Божествена работа 283
- върху себе си 112, 189, 190, 192, 208, 223, 224, 230, 255, 276, 277, 297, 303, 335, 352, 367, 416, 426, 427
- духовна работа 283
- метод за работа 16, 101, 112, 195, 208, 342, 367, 386
- механична работа 161
- недовършена работа 326
- необработеност 98, 205, 262, 281, 303, 351
- обич към работата 172, 191, 241, 242
- отлагане на работа 325, 328, 402
- подтик за работа 49, 217, 262, 273, 277*, 287, 292, 355
- правила работа 208
- приятна работа 227
- работоспособност 128
- разумна работа 208

– **сериозна работа** 243, 292
 – **съзнателна работа** 128, 189, 190, 192, 209, 217, 218, 227, 255, 261, 270, 292, 303, 367, 380, 416
 – **труд, трудолюбие** 84, 91, 128, 226, 227, 228, 242, 277, 363
 – **усилена работа** 109, 190, 220, 224
 – **усърдна работа** 192, 287, 335
 – **физическа работа** 283
 – *и* Бог, Божественото 10, 74, 115, 175, 187, 191, 220, 244, 245, 283, 287, 288, 303, 340, 397, 407, 427
 – *и* бързане 221, 339
 – *и* воля 88, 89, 189, 190, 191, 192, 211, 261, 316, 341, 352, 407
 – *и* Добро 16, 172, 217, 227, 286, 339, 406
 – *и* енергия 79, 99, 100, 114, 121, 205, 251, 341, 416
 – *и* желание 89, 355, 380
 – *и* зло 10, 16, 61, 83
 – *и* знание 229, 261, 262, 351
 – *и* идея 154, 241*, 276, 422
 – *и* инертна материя 173, 217
 – *и* клетки 96, 102, 218, 219, 291
 – *и* Любов 74, 128, 292
 – *и* мисъл 20, 30, 88, 89, 190, 217, 221, 283, 298, 378
 – *и* мозък 99, 102, 114, 192, 209, 218, 250, 251, 254, 297, 351, 416
 – *и* Мъдрост, Истина 292
 – *и* Природа 126, 205, 208, 220, 227, 300, 303, 329, 340, 343, 355, 361, 367, 406
 – *и* Разумни същества 277, 339
 – *и* сили 16, 66, 79, 88, 108, 192, 211, 252, 253, 254, 256, 261, 300, 310, 329, 342, 343
 – *и* способности 207, 252, 270, 352
 – *и* тяло, лице 29, 91, 108, 189, 192, 230
 – *и* ум 114, 191, 205*, 207, 261
 – *в друг контекст* 9, 18, 34, 48, 63, 65, 72, 82, 84, 107, 110, 111, 116, 125, 127, 152, 158, 160, 174, 178, 193, 204, 206, 212, 215, 225, 226, 239, 282, 284, 290, 301, 302, 315, 317, 321, 323, 324, 333, 345, 353, 354, 362, 363, 379, 381, 382, 383, 384, 387, 404, 425, 428, 429, 431

Равновесие 10, 13*, 35, 47, 79, 90, 101, 124, 153, 159, 179, 180, 185, 186, 188, 189, 190, 191, 192, 231, 257, 261, 270, 298, 299, 300, 322, 337, 351, 381

Радост

– вътрешна Радост 70
 – **постоянна Радост** 122
 – *и* Добро 61
 – *и* Истина 292
 – *и* Любов, Чистота 19
 – *и* скръб 48, 122, 153, 260, 261, 428
 – *и* страдание 52, 224, 276, 300
 – *в друг контекст* 42, 43, 44, 45, 47, 53, 71, 81, 84, 123, 127, 164, 178, 205, 219, 230, 243, 253, 272, 284, 290, 291, 293, 326, 364, 365, 385, 415, 430

Раждање 19, 47, 67, 177, 189, 212, 239, 240, 241, 255*, 299, 300, 325, 329, 352, 404, 417
 – **въплъщение** 206, 239, 240

Развитие

– **духовно развитие** 109
 – **закон на развитието** 256
 – **изоставане в развитието** 333, 353
 – **музикално развитие** 252
 – **на внимателност** 426
 – **на воля** 27*, 28, 261, 310, 352, 354, 355
 – **на въображение** 208
 – **на дарба** 220, 402, 430
 – **на добродетел** 174
 – **на Доброто** 327
 – **на душата** 400
 – **на ембрион** 268
 – **на Живота** 16, 50, 353, 354, 356
 – **на идея** 220, 241
 – **на интелигентност** 252
 – **на качества** 352, 380, 381
 – **на Космоса** 145
 – **на култура** 353
 – **на материя** 173, 333
 – **на милосърдие** 209, 251, 252, 352
 – **на мисъл** 174, 207, 224, 300, 380
 – **на мозък, мозъчен център** 24, 99, 114, 174, 203, 207, 208, 217, 230, 251, 268, 269, 270, 353, 354
 – **на навик** 161, 218, 226, 227, 228
 – **на растения** 84, 354, 387
 – **на семе** 53, 326, 327, 333, 334, 344, 426
 – **на сила** 53, 109, 172, 224, 261, 352
 – **на способности** 172, 203, 207, 224, 251, 252, 269, 270, 352, 353, 380, 402, 430
 – **на съзнание** 145*, 151, 158, 171, 173
 – **на сърце** 13*, 126*, 261, 341, 353, 354
 – **на същества** 132, 173, 267
 – **на тела** 29, 139, 174, 175
 – **на търпение** 380
 – **на ум** 73, 126, 172*, 201, 203*, 207*, 224*, 261, 310, 352*, 353, 354, 373, 395
 – **на човека** 48, 77, 83, 87, 126, 136*, 145, 173, 193, 201, 203, 209, 211, 256, 334, 353, 356, 404
 – **на чувство** 24, 52*, 128, 202, 203, 207, 209, 251, 252, 253, 269, 270, 271, 277, 352, 353, 398, 426, 430, 431
 – **отклонение в развитието** 83
 – **постепенно развитие** 87, 139, 380
 – **постоянно развитие** 367
 – **правилно развитие** 99, 201, 209, 283, 353, 356, 373, 398, 400, 431
 – **психическо развитие** 201
 – **развит интелект** 273
 – **развит разум** 270, 352
 – **свободно развитие** 175
 – **спирание, спъване на развитие** 53, 288, 301, 316
 – **условия за развитие** 146, 220, 226, 251, 252, 302, 310, 333, 334, 339, 354, 392, 430
 – **физическо развитие** 354
 – *в друг контекст* 26, 64, 79, 102, 108, 120, 184, 190, 199, 260, 262, 311, 313, 325, 343, 384, 405, 406

Различаване 13, 98, 201, 225, 239, 240, 251, 272, 299, 308, 351, 364, 378, 401

Разнообразие 380**Разположение**Вж. *Отриц. качества – неразположение*

- **войнствено разположение** 388
- **добро, приятно разположение** 80, 98, 102, 151*, 153, 243, 258, 412, 416
- **загуба на разположение** 48, 381
- **лошо разположение** 98, 152, 153
- **неприятно разположение** 381
- **разположение на духа** 152, 153, 161, 243, 381, 412, 416, 417
- **физическо и душевно разположение** 98
- *в друг контекст* 9, 45, 53, 124, 162, 215, 224, 273, 351

РазумностВж. *Отрицателни качества – неразумност, недоразумение*

- **благоразумие** 114
- **Божествена разумност** 387
- **Разумен живот** 45*, 51, 53, 97, 299, 355, 367
- **Разумен свят** 204, 258, 277, 427
- **разумен страх** 128
- **разумна воля** 253
- **разумна връзка** 160
- **разумна душа** 219
- **разумна Любов** 19
- **разумна постъпка*** 17
- **Разумна Природа** 49, 111, 112, 208, 224, 227, 407
- **разумна работа** 208
- **разумна сила** 51, 70, 190, 195, 303, 412
- **разумна хармония** 14
- **разумни движения** 194, 249
- **разумни закони** 300, 303
- **Разумни същества** 15, 25, 54, 58, 71, 119, 124, 132, 193, 222, 242, 251, 277, 311, 339, 405
- **разумно говорене** 97, 219
- **разумно начало** 79
- *и карма* 162, 300, 301
- *и клетки* 96, 219
- *и Любов* 88, 97
- *и Природа* 25, 26, 186, 190, 195, 300, 303, 412
- *и страдание* 224, 300
- *в друг контекст* 11, 36, 68, 114, 123, 134, 158, 260, 269, 172, 173, 270, 302, 316, 341, 354, 352, 386, 406, 425, 426, 430

Рай 153, 221, 222, 262, 263

Растеж 18, 27, 45, 47, 48, 63, 64, 70, 79, 84, 102, 105, 110, 113, 114, 115, 126, 128, 145, 174, 175, 177, 215, 220, 241, 270, 278, 287, 300, 312, 327, 328, 338, 339, 354, 367, 387, 392, 398, 400, 405, 406, 408, 426

Растения

- **гора** 25, 27, 54, 121, 136, 210, 211, 257, 322, 363, 392
- **градина, градинар** 25, 30, 45, 46, 120, 207, 229, 239, 253, 281, 328, 354
- **живот на растенията** 16, 121, 361

- **нива** 70, 121, 122, 172, 372, 381
- **реколта** 30
- **съзнание на растенията** 170, 171, 173, 174
- *и Ангели* 121, 170, 174
- *и Божествен свят* 415
- *в друг контекст* 27, 84, 122, 178, 207, 208, 220, 243, 253, 257, 327, 339, 340, 354, 387, 392, 426

Обработване на растения

- **жътва** 324
- **напояване, поливане** 30, 229, 253, 259, 260, 328*, 354
- **посаждане** 17*, 64, 99, 105, 106, 110, 113, 114, 120, 172, 207, 215, 220, 260, 281*, 324, 338, 344, 400, 405, 426
- **прекопаване** 229
- **присаждане** 207
- **сеене** 30, 70, 114, 121, 122, 263, 281, 324, 328, 413, 426, 428

Процеси при растенията

- **завързване** 120, 220, 243, 244, 260, 312, 328, 339, 340, 343, 344
- **изсъхване** 30, 244, 334, 335, 354, 359, 413
- **покъвяване** 338
- **поникване** 64, 84, 215, 220, 241, 339, 344
- **узряване** 114, 120, 139, 220, 243, 260, 286, 343, 344, 396, 417
- **цъфтене** 53, 220, 243, 260, 298, 312, 328, 339, 340, 343, 344, 356

Части на растение

- **клон** 16, 53, 79, 298, 334, 335, 336, 343
- **корен** 16, 70, 79, 334, 335, 343, 344, 359
- **лист** 207, 343, 344, 415
- **стъбло** 215, 343, 344

Видове растения

- **бор** 27
- **бряст** 27
- **дъб** 377
- **дърво** 25, 26, 27, 53, 64, 99, 105, 106, 120, 257, 262, 287, 298, 301, 312, 363, 377, 392, 417
- **желяз** 377
- **жито** 69, 169, 172, 173, 178, 241, 285, 333, 335, 338, 343, 344
- **зеленчук** 253, 354
- **зърно** 70, 85, 303, 313
- **круша** 396
- **лоза** 99, 340, 372
- **орех** 400
- **плод** 30*, 79, 99, 106, 110, 113*, 114, 139, 220, 243, 260, 262, 263, 286, 312, 328, 333, 339, 340, 343, 344, 356*, 396, 415, 416, 417, 426
- **портакал** 344, 345
- **семе** 53, 63, 64, 79, 105, 106, 110, 207*, 215, 220, 260, 263, 281, 326, 327, 328, 333, 334, 339, 344, 345, 377, 400, 426
- **слива** 120
- **трева** 36*, 64, 136, 291
- **трън** 207, 381
- **царевица** 315, 377, 405
- **цвете, цвят** 16, 25, 53, 64, 79, 84, 207, 229, 244, 262, 272, 273, 339, 340, 344, 356
- **череша** 416, 417
- **ябълка** 105, 163, 164, 179, 180, 220, 237, 244, 297, 415

Реалност

Вж. *Отрицателни качества – нереалност*

- Абсолютна реалност 309, 396
- връзка с Реалността 427
- граница на Реалността 59
- нереалното 49, 51*, 200*, 364, 396
- реален живот 285, 392
- реален свят 323, 359
- реална наука 392
- реални лъчи 201
- и Бог 161, 309, 426
- и отражение 199, 200, 201, 323, 391, 396, 426
- и субективен и обективен свят 395, 396*
- в друг контекст 30, 44, 51, 52, 54, 63, 64, 71, 282, 318, 362, 363, 364, 365, 384

Регулиране

- на енергии 90, 100, 255, 399
- на възбуда 411
- на сили 79, 89*, 90, 108, 111, 189, 255, 350
- на чувства 270
- в друг контекст 65, 145, 269, 284

Ред, порядък

Вж. *Отрицателни качества – безпорядък, безразборност, нередовност*

- Божествен ред 124
- класификация на думи 83, 84
- обществен строй 64
- равномерност 90, 255, 350
- разпределение 16, 84, 90, 187, 229, 255, 275, 317, 349, 350, 398, 401, 416
- ред в Природата 124, 325
- редовност 161, 175
- система 25, 145, 146, 219, 227
- в друг контекст 16, 20, 25, 46, 68, 78, 136, 146, 195, 206, 222, 231, 336, 345, 354, 362, 381, 397

Религия

Вж. *Библейски личности и понятия, Христос*

- възможности на религията 66
- езичник 65
- икона 65, 66
- нова религия 356
- олтар 290
- мъченик 52
- православие 65
- проповед, проповедник 17, 65, 246, 254, 309, 336, 399
- религиозен, нерелигиозен 10, 64, 65, 66, 125, 262, 343, 351, 413, 430
- религиозно верую 271
- религиозно общество 353, 413
- религиозно чувство 351, 352, 353, 430
- светия 178, 230, 246
- свещеник 229, 413, 429
- християнство, християнин 65, 254, 271, 276, 361, 408
- църква 17, 430
- и Луна 236

Решителност 115, 128, 277, 311, 352

Самообладание 101, 209, 260, 273

Самоопределение 127, 131, 132, 133, 134, 138, 146, 309, 400

Самостоятелност 89, 145, 174

Светлина

Вж. *Виделина; Отрицателни качества – тъмнина, мрак; Слънце*

- бели, черни лъчи 300, 307, 308, 309, 311
- блясък 12, 220*, 290, 365
- думата светлина 82, 83, 95
- електрическа светлина 200
- енергии на Светлината 97, 299
- мека светлина 147, 230
- на Божия Дух 115
- нова светлина 220
- отражение 200, 323
- приятна светлина 51, 147, 230
- просветление 372
- проява на Светлина 19, 307, 326
- светкавица 144, 210
- светла идея 71, 336
- светла мисъл 218, 220, 256, 290, 326, 340, 395
- светли сили 300, 301
- Светли същества 340
- светлинен лъч 145, 169, 326*, 391*
- светло лице 244
- светло съзнание 42
- светъл ум 111, 394
- свещ 11, 14, 19, 20, 51, 199, 200, 202, 230, 250, 290, 365, 366
- слънчева светлина 83, 84, 195, 235, 236, 242, 284, 287, 299, 356, 365, 387, 392
- спектър 18, 308
- умствена светлина 355
- и Бог, Божественото 244, 301, 310, 405*, 412
- и Възвишени същества 326, 340
- и душа 89, 412
- и етер 326
- и Живот 299, 326, 327
- и Истина 13, 292, 303
- и Луна, звезди 236, 242
- и Любов 19
- и мисъл 18, 80, 97, 300, 412
- и Мъдрост 14, 116, 303, 310
- и призма 18, 19
- и съзнание 51, 70, 81, 89, 137, 155, 156, 162, 193, 241, 243, 292, 326, 365, 372*, 400
- и точност 326
- и ум 13, 14, 19, 81, 220, 287, 290, 292, 310, 356, 364, 365, 421
- и учене 405
- и Учител 13, 227, 287*
- в друг контекст 11, 24*, 28*, 29, 33, 43, 45, 64*, 69, 90, 136, 144*, 201*, 215, 238, 240*, 241, 249, 250, 262, 278, 333, 360, 366, 393, 426

Свещеното

- свещен огън 290
- свещен път 291
- свещен трепет 292, 355
- свещена идея 236
- свещена книга 78, 259
- свещеник 229, 413, 429
- свещено Име 191
- свещено правило 29*, 312, 429
- и Божественото 160

Свобода, освобождаване

Вж. *Отрицателни качества – ограничение*

- Абсолютна свобода 316
- доброволност 14, 227, 373
- закон на Свободата 300
- от гняв 100
- от заблуждения 236, 283, 356
- от недостатък 157, 226
- от недъг 17, 206*
- от слабост 177
- от страдания 342
- от страх 216
- пълна свобода 12
- свободна мисъл 316, 414
- свободно говорене 414
- свободно движение 311
- свободно действие, чувство 316
- свободно развитие 175
- и Бог, Божественото 160, 271, 310, 395, 399
- и воля 24, 189, 310, 315, 316
- и Дух 311, 316
- и еволюция 16
- и Истина 13, 14, 116, 285, 290, 292, 310, 316
- и Любав 14, 19, 72, 73, 74, 310
- и мисъл 18
- и съзнание 49, 67, 110, 171, 372
- и търпение 154
- в друг контекст 26, 33, 45, 69, 77, 82, 85, 112, 136, 153, 163, 164, 176, 188, 194, 207, 223, 235, 238, 239, 246, 308, 338, 344, 350, 365, 373, 382

Свят

- благуване в света 15
- Великото в света 127, 426
- влияние на света 374
- завладяване на света 90
- закони на света 57, 220
- култура на света 69
- майка на света 256
- изправяне на света 16, 64, 66, 187, 188, 223
- светското 29, 42, 165, 206, 395
- спасяване на света 111
- създаване на света 47, 59, 78, 164, 173, 178, 238, 243*, 323
- в друг контекст 9, 10, 11, 14, 15, 28, 41, 46, 54, 57, 63, 64, 73, 97, 125, 127, 147, 160, 161, 162, 163, 164, 175, 176, 179, 189, 190, 193, 201, 202, 221, 224, 239, 241, 245, 255, 256, 267, 288, 289, 290, 292, 309, 315, 316, 317, 338, 339, 356, 374, 399, 404, 406, 426, 427, 429

Светове

- Ангелски свят 121, 124, 144, 185, 394
- Астрален, Сърдечен свят 78, 84, 147, 163, 174, 188, 205, 206, 230, 341, 373, 380, 386*, 394
- безграничен свят 289
- Божествен свят 23, 71, 79, 121, 122, 137, 138, 144, 145, 157, 185, 190, 195, 238, 255, 271, 282, 283, 286, 289, 291, 323, 383, 393, 394, 395, 396, 398, 402, 406, 415, 416, 426, 427
- велик свят 137, 277
- видим свят 132
- висш, възвишен, висок свят 85, 124, 238, 263, 270, 271, 272, 373, 405
- външен свят 231, 239, 323, 372, 391, 395, 396, 422
- вътрешен свят 231, 372, 391, 395, 396, 421
- двуизмерен свят 58, 59, 60, 68, 70, 384
- едно-, дву-, три-, четириизмерен свят 58, 59, 60, 68, 70, 71, 384
- Духовен свят 78, 83, 85, 121, 144, 176, 199, 200, 205, 231, 238, 241, 282, 283, 286, 289, 291, 356, 391, 393, 399, 421, 422, 424
- идеален свят 62
- материален свят 35, 85, 131, 145, 160
- морален свят 271, 394
- Невидим свят 35, 47*, 135, 146*, 162, 164, 174, 206, 210, 218, 240, 277*, 289, 292*, 297, 353, 381, 401
- низш свят 124
- обективен свят 372, 395, 415
- онзи, другия свят 47, 68, 146, 292, 401
- Причинен свят 174, 316
- проявен свят 383
- Разумен свят 204, 258, 277, 427
- реален свят 323, 359
- субективен свят 372, 395, 396
- съзнателен свят 427
- Умствен, Ментален свят 23, 84, 98, 147, 163, 185, 187, 188, 205, 206, 230, 249, 258, 341, 344, 373, 394, 421
- феноменален свят 359
- физически свят 23, 24, 45, 78, 79, 83, 84, 98, 121, 144, 163, 174, 175, 177, 185, 188, 194, 199, 200, 205, 206, 230, 238, 241, 242, 249, 271, 277, 282, 283, 286, 289, 291, 341, 344, 373, 380, 391, 393, 394, 397, 399, 400, 406, 421, 422
- хармоничен свят 71
- човешки свят 138, 394

Святост 355

- мъченик 52
- светия 178, 230, 246

Себепознание* 91, 239, 240, 242, 243, 245, 253, 273, 323**Семейство 11, 271, 313, 355**

- баба 190, 240
- баща 26, 82, 83, 128, 131, 177, 189, 260, 303*, 309, 312, 343, 382, 401, 413
- брат 17, 70, 163, 164, 226, 254, 276, 313, 314
- дете 15, 47*, 67, 68, 82, 89, 102, 113, 131, 133, 164, 170, 171, 174, 175, 177, 189, 194, 225, 235, 237, 238, 239, 244, 252, 262, 274, 276, 281, 288, 298, 307, 312, 313, 315, 329, 355, 378, 404, 413, 414, 415, 427, 430

- домашни чувства 203, 209, 270
- дъщеря 83, 189, 312
- аядо 190, 192, 240
- майка 82, 83, 113, 128, 131, 152, 177, 189, 225, 239, 244, 252, 268, 244, 255, 256, 268, 309, 312, 313, 382, 427
- прадеди 190, 192,
- родител 102, 177
- роднини* 223, 285
- сестра 83, 226, 428
- син 26, 83, 177, 189, 255, 313, 401, 427
- фамилна слабост 177

Сериозност

- сериозна работа 243, 292
- сериозно мислене 241, 257
- в друг контекст 35, 244, 299

Сетива 113, 396

- вкус 79, 204, 237, 364, 396
- зрение* 396, 364
- обоняние 90*, 262, 396
- осезание* 282, 364, 396
- слух 107*, 364, 379, 396

Сила, сили

Вж. *Усилие, Отрицателни качества – безсилие, насилие, пресилване*

- активна сила 79
- Божествена сила 178
- велика сила 47, 261, 329, 339, 341
- висши сили 112
- възходящи сили 89
- външна сила 189, 236
- върховна сила 70
- груби сили 300
- духовни сили 109
- еднородни сили 183, 184
- жива сила 83, 159*, 186, 208, 260
- жизнена сила 221
- заяждане 79, 227, 292, 303
- интелектуална сила 107
- интелигентни сили 54, 185
- космични сили 211*
- морални сили 11
- мощ 46, 412, 430
- на волята 27, 28, 89, 111, 112, 123, 189, 190, 324, 192, 218, 222, 238, 341, 344, 352, 398, 405
- на въздуха 259
- на добрите хора 11
- на думите 417
- на Земята 89, 298*
- на идеите 335
- на Любовта, Мъдростта и Истината 238
- на мисълта 123, 124, 126, 127, 158, 207, 238*, 258, 259, 282, 300, 383
- на молитвата 413
- на организма 90, 108, 111, 113, 114, 187, 221, 227, 255, 257, 261, 273, 292, 300, 335, 336, 350*
- на паметта 112, 411
- на постъпките 238

- на Природата 9, 13, 15, 24, 79, 183, 190, 195, 208, 228, 251, 252, 268, 297, 300, 303, 307*, 329, 342, 343, 381, 391, 412, 425
- на съзнанието 112, 151*, 159
- на съня 218
- на сърцето 88, 89*, 189, 190*, 238
- на ума 88, 89*, 107, 108, 172*, 186*, 187*, 189, 190*, 192*, 195, 208, 238, 251*, 252, 253, 352, 355*
- на чувствата 45, 108, 126, 187, 238
- нагласяване на сили 57
- недоимък на сили 354
- окултни сили 127, 302
- от Ангелския свят 185
- от Астралния свят 78, 188*
- от Божествения свят 185, 190
- от Умствения свят 185, 188
- от физическия свят 185, 188
- положителни, отрицателни сили 9, 11, 15, 16, 89, 109, 183, 184, 189, 216, 217, 300, 342, 343
- потенциални сили 333
- превръщане на сили 128, 190, 217, 300
- противодействащи сили 108, 109, 228*, 356*
- противоположна сила 83, 228
- първична, първоначална сила 47, 112, 133, 178
- равнодействаща сила 66, 188, 190
- разрушителна сила 273, 343
- разумна сила 51, 70, 190, 195, 303, 412
- регулиране на сили 79, 89*, 90, 108, 111, 189, 255, 350
- светли сили 300, 301
- силен ученик 381
- силен човек 112, 158, 172, 224, 226, 273, 303, 308, 404
- силна вяра 254, 303, 430
- силна енергия 399
- силна концентрация 146, 278
- силно движение 249
- силно Добро 241
- силно желание 124, 126
- силно зло 241
- силови линии 63, 105, 108, 188, 189, 193, 212
- слънчеви сили 89*, 298
- съзнателни сили 208
- творчески сили 113, 343*
- тъмни сили 300
- физическа сила 172, 186, 187, 224
- и Бог, Божественото 47, 159, 164, 165, 242*, 277, 290, 382, 408
- и вода 253, 259, 260
- и Дух 90, 159
- и желание 99, 238
- и мозък 186, 252, 254, 255, 269, 297
- и светлина 70, 83,
- и тъмнина 83, 307
- и ум 67
- и чувство 408
- в друг контекст 14, 44, 62, 64, 82, 86, 100, 119, 120, 125, 134, 136, 147, 152, 160, 162, 163, 191, 194, 202, 203, 206, 209, 210, 240, 256, 262, 270, 271, 274, 275, 284, 289, 299, 313, 314, 316, 317, 322, 345, 349, 353, 367, 371, 373, 379, 386, 393, 400, 416, 421, 427, 429

Симпатия 385

Скромност 12, 202, 272, 413

Слава 224, 276

Слово 224

Вж. *Тълкуване на думи, Език, Мълчание*

– **говор** 11, 13, 20, 30, 42, 43, 48, 54, 68, 72, 77, 79, 83, 84, 85, 97, 115, 125, 138, 152, 171, 176, 193, 216, 219, 223, 224, 226, 230, 235, 236, 239, 246, 251, 253, 254, 255, 256, 260, 274, 282, 285, 286, 289, 299, 308, 322, 329, 335, 337, 340, 372, 373, 396, 402, 414, 417, 422, 425, 427, 428
– **дума** 15, 20, 29, 30, 33, 41, 42, 43, 44, 45, 48, 50, 52, 61, 69, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 89, 90, 95, 97, 99, 102, 106, 111, 113, 114, 120, 127, 131, 133, 138, 139, 169, 176, 191, 209, 216, 235, 238, 240, 242, 259, 267, 268, 274, 275, 286, 289, 301, 302, 303, 311, 312, 315, 316, 322, 326, 328, 336, 337, 339, 342, 343, 360, 365, 366, 387, 396, 402, 403, 404, 405, 416, 417, 427
– **реч** 119, 426

Служене 10, 226, 316

– **служба** 9, 16, 17, 79, 96, 175, 223, 243, 258*, 276, 424, 425

– **слуга** 14, 36, 82, 274, 276, 402

Случайност 23, 25, 26, 27, 45, 71, 78, 125, 322

– **произволност** 78, 119, 125, 194, 254, 272, 298, 300, 354, 364

Слушане, изслушване

– **изслушване** 30, 72, 194, 302

– *и* **подбуди** 325

– *и* **ум, Дух** 285

– *в друг контекст* 89, 99, 107, 115, 187, 219, 229, 253, 254, 256, 262, 274, 275, 309, 329, 425, 426, 427

Слънце

– **Божествено слънце** 287

– **вътрешно Слънце** 235, 243

– **залез** 242, 395

– **зенит** 299

– **зора** 147, 278

– **изгрев** 37, 63, 83, 84, 161, 236, 240, 325, 356, 361, 362

– **слънчев възел** 37, 254, 255, 261

– **слънчев часовник** 37

– **слънчева енергия** 147, 174, 200, 258, 349, 350, 355, 356

– **слънчева светлина** 83, 284, 287, 356, 365, 387, 392

– **слънчева система** 311

– **слънчеви лъчи** 18, 37, 64, 147, 174, 243, 299, 315, 326, 333

– **център на Слънцето** 157, 170, 171, 334, 339, 349, 350, 351

– *в друг контекст* 36, 52, 89, 146, 195, 208, 212, 215, 238, 245, 298, 312, 340, 400, 416, 426

Смелост, безстрашие, кураж

23, 24, 112, 115, 128, 145, 153, 209, 210, 211, 246, 277, 300, 311, 337, 338, 344, 352, 262, 406

Смирение 18, 30, 202, 203, 313, 402, 414

Смисъл

– **двусмисленост** 83, 84, 138, 288, 289, 366, 430

– **на дума** 81, 82, 83, 84, 85, 90, 102, 286, 259, 286, 342, 366*, 417

– **на Живота** 45, 91, 137, 162*, 165, 191, 243, 273*, 276, 277, 291, 292, 298, 386, 400

– *и* **Дух** 383

– *и* **Любов** 84, 85, 242*, 259

– *и* **Природа** 25, 257

– *и* **съзнание** 139, 177

– *и* **числото** 3 131

– *в друг контекст* 9, 14, 27, 101, 105, 133, 192, 223, 226, 244, 256, 309, 311, 322, 329, 356, 373, 379, 384, 404, 407, 416

Смърт, умирање 106, 111, 112, 136, 137,

146, 162, 164, 175, 202, 221, 244, 250, 251, 272*, 275, 276, 277, 299, 308, 310, 317, 338, 340, 373, 374, 382, 401*, 426*

Вж. *Отрицателни качества – убийство, самоубийство*

– **мъртвото** 159, 183, 229, 310, 326, 343

– *в друг контекст* 292*

Снижодителност 9, 352, 417

Спасение 15, 70, 111, 164, 206, 269, 272,

278, 301, 374*, 399, 403*

Спокойствие

Вж. *Отрицателни качества – безпокойство*

– **вътрешно спокойствие** 273

– **нарушаване на спокойствие** 403

– **пылен покой** 229

– **спокоен поглед** 211, 230

– **спокоен сън** 219

– **успокояване** 15, 160, 186, 254, 255, 256, 277, 287, 411

– *в друг контекст* 28, 42, 48, 71, 90, 98, 100, 124, 210, 215, 222, 223, 228, 274, 290, 302, 338, 339, 415, 416

Способност

Вж. *Дарба, Отрицателни качества – неспособност*

– **наблюдателна способност** 108

– **работоспособност** 128

– **развитие на способности** 172, 203, 207, 224,

251, 252, 269, 270, 352, 353, 380, 402, 430

– **разрушителна способност** 113

– **разсъдителни способности** 269, 270

– **способен ученик** 100, 228

– **способен човек** 208

– **способност за възприятие** 108

– **умствени способности** 172, 203, 207, 224, 353, 355

– *в друг контекст* 20, 44, 151, 173, 202, 209, 221, 253, 273, 275, 340, 367, 394

Сравнение 15, 42, 77, 119, 172, 208, 209, 238,

269, 286, 337, 352, 360, 363, 366, 367, 384, 398, 407

Стабилност 13, 205, 335

Стремеж

- възвишен стремеж 355, 428
- малък стремеж 110
- потискане на стремеж 109
- към безкористие 367
- към Божествения свят 145
- към възвишеното 244
- към духовен живот 373
- към Знание 173, 242
- към идеал 317, 318
- към Истината 289, 291, 292, 293
- към космическия човек 211
- към Любовта 317
- към себеизучаване* 253
- към съвършенство 303
- към цел 91, 131, 159, 400
- на волята 27
- на Духа 134, 205
- нагоре 27, 145, 392
- съзнателен стремеж 253
- умствен стремеж 355
- и Бог 91, 159, 161, 426
- в друг контекст 16, 41, 65, 72, 77, 112, 115, 126, 154, 172, 178, 210, 227, 251, 258, 271, 273, 300, 326, 366, 378, 399, 404

Строгост

- строг закон 175, 282
- строги Същества 314
- в друг контекст 84, 227, 258

Студ 81, 122, 146, 152, 221, 241, 300, 402

Субект, субективност

- субективен свят 372, 395, 396
- субективен ум 36
- субективно преживяване 396
- в друг контекст 288, 392

Съвет 15, 252, 256, 261, 299, 329

Съвест 175, 176, 269, 270, 352, 386, 387

Съвършенство 175, 268, 303, 323
Вж. *Отриц. качества – несъвършенство*

Съдба 225, 242, 301, 325, 339, 425
Вж. *Карма*

Съдържание

- на дума 43, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 89, 169, 259, 343, 366, 396, 417
- на мисъл 378, 379, 380, 383, 412
- на навик 223
- на съзнание 177
- и Бог 312
- и време 383, 384
- и Духовен свят 422

- и Живот 85, 191, 383
- и Любов 84, 85, 86, 383
- и сърце 384
- и форма 177, 235, 318, 383, 422
- в друг контекст 11, 26, 41, 66, 78, 79, 121, 133, 147, 173, 255, 272, 274, 286, 322, 338, 344, 377, 382, 415, 430

Създаване

- на животните 268
- на Космоса 47, 426*
- на микрокосмос 157
- на света 47, 59, 78, 164, 173, 178, 238, 243*, 323
- на човека 186, 187, 263, 268, 334
- и Бог 318
- и механичност 41
- и Природа 257, 364, 379, 380
- и себе си 128, 158*
- и сила 425
- и създател, създадено 64
- в друг контекст 162, 174, 180, 192, 204, 215, 216, 217, 219, 223, 225, 226, 227, 273, 284, 339, 386, 387, 399, 400, 404

Съзерцание 212, 283, 351

Съзнание, съзнателност

Вж. *Отриц. качества – несъзнателност*

- активност на съзнанието 250
- Ангелско съзнание 132, 170*
- Божествено съзнание 46*, 50, 52, 115, 132, 145, 157, 159, 160, 164, 165, 239, 240, 244, 245, 246, 288, 339*, 374, 395, 426*
- будност, пробуждане на съзнанието 35, 46, 47, 51, 53, 137, 138, 145, 162, 223, 228, 244, 246, 323, 324, 326, 327, 328, 374, 386, 426
- високо, висше съзнание 262, 372, 399, 400
- влияние върху съзнанието 159, 372
- движение на съзнанието 49*, 52, 106, 144, 152, 153, 155, 156, 157, 158, 159, 171, 372
- думата съзнание 42, 138, 139, 360, 365
- единство на съзнанието 108, 109, 111, 112, 114, 115
- заспало съзнание 224*, 326
- Колективно съзнание 132
- на животните 170, 173, 423*
- на минералите 173
- на растенията 170, 171, 173, 174
- на Съществата 53, 326, 339, 394
- обикновено съзнание 62, 157
- отклонение в съзнанието 145, 323, 328
- повдигане на съзнанието 159, 170, 372
- подпушване на съзнанието 110
- подсъзнание 10, 49, 89, 138, 139, 157, 160, 173, 191, 208, 217, 321, 360, 361, 363
- поляризиране на съзнанието 155
- прераждане на съзнанието 324
- промяна в съзнанието 35, 42*, 177, 178*, 372, 374
- проява на съзнанието 35, 67, 134, 138, 151, 154, 178, 244, 323, 324, 366

- проявяване на съзнанието 162
- Първично съзнание 109*, 151, 159, 161, 162
- равновесие на съзнанието 153*, 159
- развитие на съзнанието 145*, 151, 158, 171, 173
- раздвояване на съзнанието 37, 108, 109, 111, 113, 160, 400
- разширение на съзнанието 35*, 156, 372, 377
- самосъзнание 46, 89, 138, 139, 157, 321, 360, 361, 363, 372, 386, 414
- светло съзнание 42
- свръхсъзнание 89, 138, 139, 157, 288, 321, 360, 361, 363
- степен на съзнание 423
- съзнателен живот 63, 67, 173, 323, 336
- съзнателен закон 127
- съзнателен подтик 131
- съзнателен свят 427
- съзнателен стремеж 253
- съзнателен човек 137
- съзнателна воля 68
- съзнателна душа 189
- съзнателна енергия 218
- съзнателна мисъл 230
- съзнателна работа 128, 189, 190, 192, 209, 217, 218, 227, 255, 261, 270, 292, 303, 367, 380, 416
- съзнателни сили 208
- съзнателно движение 57, 70, 183, 236
- съзнателно дишане 102
- съзнателно изучаване 128, 252, 303
- съзнателно приложение 57, 58
- съзнателно същество 58, 208, 399
- точност на съзнанието 323
- тъмнина на съзнанието 42*, 241*, 336*, 395
- устойчива точка на съзнанието 155, 156, 157
- център на съзнанието 51, 153, 372, 374
- и Божественото 365
- и време, пространство 151, 239, 321, 323
- и възходящото, низходящото 153, 154
- и Живот 42, 48, 52, 111, 245, 310, 326
- и Знание 42, 137, 138, 360
- и Любов 70, 159
- и Светлина 51, 70, 81, 89, 137, 155, 156, 162, 193, 241, 243, 326, 365, 372*, 400
- и съдържание, смисъл 177
- в друг контекст 17, 24, 30, 33, 44, 58, 59, 68, 73, 96, 102, 105, 123, 143, 147, 169, 172, 185, 186, 212, 220, 225, 251, 256, 258, 260, 272, 290, 311, 313, 329, 335, 350, 385, 388, 398, 430

Сън

- безсъние* 186, 350
- думата *спящ* 44
- дълбок сън 43, 397
- закон на съня 218
- заспало съзнание 224*, 326
- заспиване, лягане 43, 95, 115, 161, 184, 186, 211, 212, 217, 218, 219, 222, 263, 318, 345, 350, 380
- излизане от тялото 218
- спокоен сън 219
- спящ дух 333, 397

- спящи същества 173, 397
- спящо състояние 43, 44, 397
- събуждане, ставане от сън 26, 27, 43, 48, 49, 51, 95, 116, 173, 184, 217, 215, 218, 219, 236, 274, 278, 325, 326, 333, 339, 397, 402
- сънища 278*, 380
- сънно състояние 236
- и Адам 263
- в друг контекст 26, 125, 321, 395

Сърце

Вж. *Астрален, Сърдечен свят*

- владее на сърцето 26
- влияние върху сърцето 23, 24, 27, 189*, 287
- възможности на сърцето 66, 67
- заболяване на сърцето 285
- каляване на сърцето 344
- контрол на сърцето 90, 91, 285*
- култура на сърцето 353
- недостатъци на сърцето 158*, 225, 224*
- нечистота на сърцето 13, 297, 298
- обновяване на сърцето 313
- образуване на сърцето 67
- огрубяване на сърцето 405
- опорочаване на сърцето 13
- отваряне на сърцето 275
- преустройство на сърцето 26
- принцип на сърцето 291
- пулс 24*, 67, 97, 98, 337
- равновесие в сърцето 322
- развитие на сърцето 13*, 126*, 261, 341, 353, 354
- разширение по сърце 313
- огън на сърцето 290
- сили на сърцето 88, 89*, 188*, 189, 190*, 238
- сърдечен живот 125, 126, 250
- сърдечен мързел 327*, 329
- сърдечна енергия 298*, 355
- укрепване на сърцето 308
- успокояване на сърцето 287
- и Живот 45, 51, 67, 116, 191, 310
- и време 384
- и благородство 111, 147, 225, 290, 336, 404, 405
- и Бог 67, 138*, 147, 161, 191, 242, 290, 313, 317, 398
- и воля 23, 24, 66, 67, 125*, 189, 191, 341, 395, 398
- и ум 67, 125*, 132, 188, 191, 285, 394, 395, 398
- и Чистота 13, 14, 19, 116, 292, 297, 298, 317
- и Любов 14, 19, 116, 242, 310, 313*
- в друг контекст 17, 29, 35, 110, 112, 128, 134, 137, 146, 164, 201, 211, 241, 251, 256, 260, 261, 273, 289, 316, 327, 340, 362, 385, 397, 406

Състрадание 146*, 352, 431

Същества

- благородни, добри Същества 222, 339
- будни същества 394, 397*
- възвишени, разумни Същества 15, 25, 53*, 54, 58, 71, 119, 121, 124, 132, 143*, 145, 193, 222, 238*, 242, 251, 277, 311, 314, 326, 339, 340, 399, 405, 407*, 413*, 429

– **живо същество** 48, 49, 52, 58, 72, 164, 178, 208, 227, 243, 267, 287, 288, 300, 308, 312, 313, 326, 382, 383, 384, 397, 399, 423, 424, 427
 – **изостанали същества** 301
 – **малки същества** 52, 102, 164, 227, 423
 – **низши същества** 124*, 145, 373*
 – **от Ангелския свят** 121, 394
 – **от Божествения свят** 393, 394, 426
 – **от Духовния свят** 199, 200
 – **от Физическия свят** 200, 373, 394
 – **отношения между същества** 57, 60, 382*, 383*
 – **паднали същества** 58*, 173
 – **спящи същества** 173, 394, 397
 – **съзнателно същество** 58, 208, 399
 – *в друг контекст* 12, 44, 59, 106, 109, 144, 159, 161, 191, 200, 204, 225, 235, 244, 256, 309, 318, 338, 398

Същественото 41, 46, 69, 72, 74, 127
 Вж. *Отриц. качества – несъщественото*

Същност, същина

– **на Живота** 46
 – **на човека** 422
 – **същинско Добро** 136
 – *в друг контекст* 82, 139, 193

Тайна 171, 172, 259, 397, 401*
 – **незабелязаност** 29, 52, 201, 338, 424
 – **неизвестност** 174*, 178, 285*, 403
 – **скритост** 10, 53, 173, 176, 194, 206, 221, 237, 242, 252, 260, 287, 288, 289, 333, 360, 385, 387

Талант, талантливост 301, 367
 Вж. *Дарба, Способност*

Творчество 78, 113, 192, 208, 301, 308, 343, 353, 397
 Вж. *Изобретение, изобретател*

Твърдост

– **принцип на твърдото** 291
 – **в идеи** 352
 – **в характер** 128
 – *и* **воля** 23, 24, 28
 – *и* **Мъдрост** 291, 292
 – *и* **Радост** 428
 – *в друг контекст* 252, 386, 387

Тела

Вж. *Физическо тяло*
 – **Астрално тяло** 73, 174, 175, 190
 – **Божествено тяло** 26
 – **двойник** 240, 250
 – **Етерно тяло** 73
 – **Умствено, Ментално тяло** 73, 174, 175, 190
 – **Причинно тяло** 73, 174, 175, 190
 – **първично тяло, матрикс** 207

Темперамент 211, 212

Теория 134, 199, 200, 202, 286, 310, 311, 364, 377, 380, 416

Течения

– **в организма** 411
 – **в Природата** 81, 86, 228, 251, 252, 268, 373
 – **земни течения** 356
 – **на мисълта** 417
 – **на чувствата** 276
 – *и* **мозък** 81, 255
 – *в друг контекст* 34, 84, 90, 147, 350

Тишина

– **тих говор** 30*, 90*, 253, 417
 – **тих поглед** 230
 – **тихо дишане** 97
 – *и* **Божии глас** 427
 – *в друг контекст* 42, 48, 71, 100, 163, 201, 215, 222, 223, 228, 273, 274, 339

Топлина

– **Божествена топлина** 317
 – **гореща, топла вода** 152, 291, 345, 350
 – **горещина** 81, 146, 241, 301, 341
 – **топло чувство** 45, 47, 50, 395
 – *и* **Слънце** 37, 64, 146*, 195, 235, 287
 – *в друг контекст* 29, 42, 70, 90, 122, 147, 152, 203, 241

Точност

Вж. *Отрицателни качества – неточност*
 – **Абсолютна точност** 325
 – **в действия** 327
 – **в думи** 366
 – **на съзнанието** 323
 – **принцип на точността** 329
 – **точна наука** 133
 – *и* **Бъдеще** 328, 329, 330
 – *и* **общание** 324, 325
 – *и* **Природа** 260, 322, 324, 328, 329, 330, 354, 379
 – *и* **Светлина** 326
 – *в друг контекст* 33, 37, 54, 67, 68, 90, 102, 121, 125, 164, 176, 193, 217, 219, 228, 299, 378, 397, 412

Трансформация

– **видоизменение** 143, 170
 – **превръщане** 48, 60, 62, 64, 73, 84, 99, 106, 107, 113, 114, 128, 135, 153, 188, 190, 202, 211, 217, 228, 260, 272, 273, 300, 321, 356, 373, 395
 – **преустройство, преобразяване** 26, 51
 – **преработване** 84, 297, 341
 – **на грубост** 217
 – **на енергии** 73, 90, 99, 101, 114, 190, 257, 273*, 275, 292, 298, 344, 416
 – **на зло** 290
 – **на мисъл** 351
 – **на сили** 190, 273, 336
 – **на скръб** 48, 154
 – **на състояние** 48, 154, 161, 223, 272, 277
 – **на чувство** 276
 – **на обида** 52*, 112, 272, 344

Трансценденталност 59, 67

Трезвост 101, 273, 402

Труа, трудолюбие 84, 91, 128, 226, 227, 228, 242, 277, 363

Тълкуване на думи

Вж. *Символи, Слово, говор, Език, Букви*

– *благ, милостив, справедлив, търпелив, снисходителен* 417

– *благодарение* 95, 97

– *вино* 326

– *вода, въздух, хляб* 259

– *възприятие* 113

– *глад* 169

– *гладен съм, жаден съм* 365

– *Господ* 78, 79

– *гърло* 78

– *двуличен* 268

– *добро* 83

– *Добродетел, Мъдрост, Правда* 259

– *добър* 286, 336, 337, 366, 417

– *дупка* 69

– *дух* 89, 90

– *душа* 45, 89, 90

– *живот* 41, 43, 50, 85

– *животинско* 85

– *зло, злодеец* 83

– *зои* 360

– *Истина* 106, 259

– *ишвара* 191

– *лош* 336

– *Любов* 83, 84, 86, 87, 259, 417

– *манас* 86

– *мечка* 216

– *обич* 417

– *омраза* 83

– *престъпник* 81, 82, 83

– *Светлина* 82, 83, 95

– *себе си* 242

– *сладост* 95, 97

– *схващане* 113, 114*

– *съзнание* 42, 138, 139, 360, 365

– *съществува* 41

– *тъмнина* 82, 83

– *усет* 113

– *услужвам* 120

– *шантонерка* 82

Тънкоост, изтънченост

– *в мисълта* 188

– *изтънчен ум* 193

– *в друг контекст* 45, 86, 108, 250, 413, 424

Търпение

Вж. *Отрицателни качества – нетърпение, нетърпимост*

– *Божествено търпение* 387

– *думата търпелив* 417

– *изслушване с търпение* 72

– *развитие на търпение* 380

– *в друг контекст* 14, 154, 162, 220, 222, 224, 257, 261, 367, 381

Уважение

– *към душата* 402

– *към хората* 352

– *самоуважение* 201, 202, 203, 269, 386, 387

– *в друг контекст* 316, 423

Ум

Вж. *Менталното, Памет*

– *буден ум* 394

– *висш ум* 36

– *владееене на ума* 26

– *влияние върху ума* 27, 287

– *възможности на ума* 66, 67

– *гъвкав ум* 228

– *добър ум* 114

– *заболяване на ума* 285

– *изпразване на ума* 338

– *изтънчен ум* 193

– *интелект* 106, 107, 108, 273, 355, 392

– *каляване на ума* 344

– *качества на ума* 19, 154, 208

– *контрол на ума* 90, 228

– *критичен ум* 269

– *недъг на ума* 113, 224*

– *обективен ум* 36, 108

– *обновяване на ума* 313

– *ограничен ум* 18*, 68

– *помрачаване на ума* 394*, 401*, 287, 405

– *практически ум* 395

– *преустройство на ума* 26

– *принцип на ума* 291

– *проницателен ум* 108

– *просвещаване на ума* 287*, 356, 405

– *проумяване* 23, 24

– *проясняване на ума* 73

– *развитие на ума* 73, 126, 172*, 201, 203*, 207*, 224*, 261, 310, 352*, 353, 354, 373, 395

– *разсъдък* 114, 209, 352, 353

– *разтърсване на ума* 340

– *разум* 269, 270, 352

– *светъл ум* 111, 394

– *сила, сили на ума* 88, 89, 108, 172, 186, 187, 188*, 189, 190, 192*, 195, 208, 212*, 238, 251, 252, 253*, 352, 355

– *слаб ум* 252

– *субективен ум* 36

– *укрепване на ума* 308

– *умен човек* 144, 192*, 208, 209, 225, 226, 353, 384*, 404, 406, 425, 426

– *умствен живот* 125, 126, 250

– *умствен мързел* 327*, 329

– *умствен стремеж* 355

– *Умствен свят* 23, 84, 98, 185, 187, 188, 205, 230, 249, 258, 341, 344, 373, 394, 421

– *умствена енергия* 87, 185, 225, 298, 355

– *умствена култура* 353

– *умствена просвета* 353

– **умствени способности** 172, 203, 207, 224, 353, 355
 – **умствено неразположение** 334
 – **Умствено тяло** 190
 – **умствен темперамент** 211
 – **хранене на ума** 17
 – **чист ум** 285
 – *и* Бог, Божественото 67, 147*, 161, 271, 374, 405, 425, 426
 – *и* воля 66, 114, 125, 189, 191, 285, 341, 395, 398
 – *и* гордост 113, 201, 252
 – *и* дух 66, 147, 285
 – *и* концентрация 49, 228, 230, 345*, 374
 – *и* Любав 20
 – *и* материя 396
 – *и* Мъдрост 14, 116, 310
 – *и* Първа Причина 138, 161
 – *и* равновесие 189, 190, 192, 261, 298, 322
 – *и* разширение 313
 – *и* самоопределение 132, 134, 138
 – *и* Светлина 13, 14, 19, 71*, 81, 220, 256*, 287, 290*, 292, 310, 336*, 355, 356, 364, 365, 421
 – *и* сърце 67, 125*, 132, 188, 191, 285, 394, 395, 398
 – *и* тъмнина 13, 19, 80
 – *и* числото 5 256
 – *и* Чистота 18, 19
 – *в друг контекст* 12, 15, 16, 23, 29, 33, 34, 35, 43, 44, 45, 51, 64, 97, 106, 109, 112, 115, 124, 128, 137, 139, 146, 158, 164, 169, 176, 219, 222, 223, 235, 239, 242, 245, 246, 255, 258, 262, 273, 275, 281, 300, 316, 343, 359, 361, 362, 363, 366, 380, 383, 385, 392, 397, 406, 412, 413, 416, 430, 431

Упование 160, 262

Усилие 16, 91, 102, 109, 184, 190, 218, 220, 221, 224, 242, 252, 261, 277, 315, 340, 345, 427

Условия

– **благоприятни условия** 16, 109, 113, 120, 251, 302, 339, 354, 392, 404, 426, 427
 – **бъдещи условия** 16*, 268, 314*
 – **вътрешни и външни условия** 402
 – **добри условия** 69, 302, 339, 402, 404, 425
 – **за развитие, растеж** 18, 113, 146, 220, 226, 251, 252, 302, 310, 333, 334, 339, 354, 392, 406, 426, 430
 – **изменение на условия** 64, 65, 137, 273
 – **използване на условия** 128, 174, 226, 302, 355, 402, 425, 426, 427, 430
 – **икономически условия** 64
 – **на Ангелския свят** 16*, 121
 – **на Божествения свят** 121, 427
 – **на Живота** 16, 26, 29, 67, 70, 114, 137*, 151*, 164*, 206, 241, 269, 278*, 314, 316, 343, 354, 404, 413, 425
 – **на физическия свят** 121, 174
 – **неблагоприятни условия** 26, 29*, 67*, 70*, 120, 251, 269, 278*, 302*, 327, 354, 404, 413, 425*
 – **независимост от условия** 316
 – **нови условия** 146, 373
 – *в друг контекст* 15, 35, 36, 58, 59, 60, 61, 96, 100, 101, 110, 135, 162, 199, 205, 211, 216, 218, 237, 239, 242, 253, 286, 303, 328, 329, 335, 342, 361, 377, 380, 396, 405

Услуга 73, 77, 120, 121, 136, 215, 219, 226, 227, 244, 282, 339, 361, 363

Успех 120*, 121, 124, 164, 220, 246, 328, 335, 372, 431
 Вж. *Отрицателни качества – неуспех*

Устойчивост

Вж. *Отриц. качества – неустойчивост*

– **морален устой** 404, 406
 – **на идея** 335
 – **на обещание** 325
 – **устойчива воля** 29
 – **устойчива точка** 155, 156, 157*
 – **устойчиво вещество** 268
 – **устойчиво приятелство** 385, 386, 387
 – *в друг контекст* 30, 192

Усърдие 192, 287, 335

Утешение 154, 225, 403

Учене 10, 12, 13, 26, 27, 28, 44, 46, 52, 73, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 89, 90, 97, 98, 100, 101, 107, 108, 110, 123, 126, 128, 138, 151, 154, 158, 159, 163, 170, 171, 172, 173, 177, 184, 191, 192, 195, 201, 202, 203, 204, 208, 209, 224, 228, 229, 238, 242, 243, 245, 251, 252, 253, 254, 259, 260, 262, 267, 269, 275, 276, 277, 281, 283, 284, 285, 297, 298, 299, 302, 303, 308, 311, 322, 329, 334, 335, 338, 341, 342, 351, 355, 356, 367, 378, 380, 388, 391, 396, 397, 401, 404, 405, 406, 407, 408, 411, 414, 423, 428, 429

– **библиотека** 45
 – **гимназия** 283, 292, 335
 – **диплома** 283
 – **забавачница** 238, 283, 292
 – **клас, отделение** 100, 133, 204, 211, 292, 313, 328, 354
 – **писане** 16, 19, 20, 33, 41, 65, 72, 77, 81, 83*, 83*, 87, 89, 99, 116, 125, 134, 138, 158, 194, 216, 218, 222, 235, 236, 238, 243, 253, 255, 286, 297, 303, 326, 341, 342, 366, 397, 417, 421
 – **поука** 210, 238, 260
 – **предмет** 53, 81, 89, 110, 335, 428
 – **прогимназия** 283, 292, 328
 – **професор** 53, 224, 225, 414
 – **университет** 29, 110, 257, 283, 292, 355
 – **урок** 26, 53, 89, 163, 205, 407, 429
 – **училище** 9, 28, 29, 97, 219, 283, 290, 292, 327, 328, 354, 355, 372, 407, 430
 – **факултет** 341, 422
 – **четене** 17, 41, 43, 45, 51, 52, 54, 73, 77, 116, 124, 125, 137, 138, 139, 189, 199, 229, 245, 250, 253, 254, 259, 262, 277, 286, 297, 309, 337, 340, 366, 412, 415, 422

Учение 65, 225, 405

Ученик

– **Божествено начало в ученика** 288
 – **гениален ученик** 100
 – **добър, способен ученик** 100, 228, 303, 393*, 430
 – **забрани за ученика*** 29, 42, 83, 99, 209, 227, 289
 – **задачи за ученика** 91, 315, 318
 – **изисквания от ученика** 17, 18, 25, 83, 86, 89, 90, 98, 101, 110, 111, 115, 127, 128, 144, 151, 176, 205, 206, 209, 211, 217, 226, 227, 229, 241, 242, 244, 251,

252, 253, 255, 260, 284, 285, 288, 289, 297, 298, 302, 303, 308, 315, 324, 325, 327, 328, 330, 335, 336, 338, 339, 340, 342, 351, 366, 367, 380, 388, 391, 398, 399, 401, 404, 416, 422, 423, 426
 – истински ученик 289, 316
 – на Бялото Братство 12, 17
 – на Любовта 84
 – на Черното братство 12, 17
 – неспособен ученик 227, 228, 340
 – силен, слаб ученик 111, 381
 – в друг контекст 9, 11, 13, 15, 16, 20, 28, 43, 48, 49, 51, 52, 53, 72, 80, 81, 114, 133, 171, 175, 195, 204, 210, 212, 223, 224, 257, 270, 272, 275, 276, 281, 282, 283, 290, 300, 313, 341, 343, 354, 372, 373, 378, 383, 395, 397, 400, 405, 407, 408, 412, 429

Учител

– Велик Учител 16, 404
 – връзка с Учителя 81, 210
 – вярва в Учителя 210, 281, 288
 – добър Учител 12, 287
 – истински Учител 282, 283
 – на Бялото Братство 12, 13
 – на Черното братство 12, 13
 – познаване на Учителя 12, 281, 287
 – съмнение в Учителя 281, 282, 283, 288
 – в Бог 288
 – в Дух 285
 – в друг контекст 20, 28, 29, 44, 48, 53, 80, 89, 133, 204, 227, 228, 229, 284, 327, 363, 367, 372, 393, 407, 429

Учителя за себе си 17

Учивост 392

Физиогномика*

Вж. Физическо тяло – вежди, коса, лице, нос, очи, слепоочие, уста, устни, уши, чело

Физическото

– физическа енергия 185, 218, 298, 355
 – физическа работа 283
 – физическа сила 172, 186, 187, 224
 – физическа слабост 114
 – физическа чистота 84
 – физически живот 125, 126, 221
 – физически мързел 329
 – физически свят 23, 24, 45, 78, 79, 83, 84, 98, 121, 144, 163, 174, 175, 177, 185, 188, 194, 199, 200, 205, 206, 230, 238, 241, 242, 249, 271, 277, 282, 283, 286, 289, 291, 341, 344, 373, 380, 391, 393, 394, 397, 399, 400, 406, 421, 422
 – физически чувства 270
 – физическо знание 282
 – физическо развитие 354
 – физическо страдание 127
 – в воля 24, 27, 191
 – в друг контекст 73, 98, 113, 146, 158, 169, 174, 175, 193, 243, 291, 316, 336, 363, 373, 379, 385, 392, 396, 424, 425

Физическо тяло, организъм 23, 24, 26, 27, 29, 43, 67, 73, 90, 91, 95, 96, 98, 100, 101, 102, 107, 108, 111, 112, 113, 114, 143, 144, 170, 174, 175, 184, 186, 187, 190, 193, 218, 219, 221, 222, 227, 229, 230, 235, 240, 249*, 255, 257, 261, 268, 269, 273, 275, 276, 287, 291, 292, 298, 300, 317, 334, 335, 336, 337, 344, 345, 349, 350, 351, 352, 362, 383, 384, 411, 416, 423, 424, 425

Вж. Сетива

– физиология 96*, 97*, 184
 – безимен пръст 34, 35, 36, 195
 – бял дроб 10, 86, 95, 96, 101, 219, 350, 373, 411, 412, 414
 – вежди 78, 108, 193, 283, 284, 299
 – глава 9, 10, 12, 15, 16*, 34, 46*, 81, 86, 87, 89, 90, 100, 106, 170*, 171, 172, 173, 174, 202, 203, 208, 209, 217, 230, 235, 250, 251, 255, 262, 267, 269, 270, 271, 272, 286, 301, 310, 325, 334, 337, 338, 341, 342, 349, 350, 351, 352, 378, 384, 393, 394, 425
 – гръб 37, 48, 49, 57, 58, 172, 173, 230, 245, 272, 340*
 – гръбначен мозък 268
 – гръбначен стълб 37, 52*, 111*, 267, 268, 299*, 338, 339*, 393, 406*, 407*
 – гуша 163
 – гърди 9, 10, 58, 345
 – гърло 78, 79, 81, 90
 – длан 33, 34, 95, 195, 215, 254, 329, 345
 – език 78, 79, 81, 99, 337, 343, 396
 – ембрион 268
 – зъб 78, 79, 123, 337, 338
 – китка 36
 – клетка 95, 96, 102, 170, 218, 219, 291, 334, 394, 424, 425
 – кожа 381
 – коса 201, 240
 – кост 28, 219, 250, 263, 383*
 – крак 26, 43, 67, 87, 109, 114, 115, 152, 171, 186, 187, 209, 217, 222, 229, 230, 235, 239, 254, 256, 268, 269, 272, 285, 291, 325, 327, 350, 379, 393, 424, 425, 430
 – кръв 81, 96, 98, 100*, 102, 112, 128, 152, 177, 178, 203, 230, 255, 261, 270, 275, 344, 350, 353, 422, 423, 424
 – кръст 254
 – лакът 350
 – лице 28, 33, 34, 50, 51, 57, 58, 95, 108, 134, 135, 184, 186, 189, 190, 192, 193, 205, 210, 222, 230, 239, 244, 249, 267, 268, 286, 340, 350, 416
 – лъжичка 90, 254, 350
 – мазнина 205, 423*
 – малък пръст 34, 35, 36, 195, 229, 345
 – мозък 24, 25, 26, 30, 35, 81, 86, 87, 98, 99, 102, 114, 185, 186, 192, 203, 205, 207, 209, 218, 219, 228, 229, 230, 237, 249, 250, 251, 252, 254, 255, 258, 259, 260, 267, 268, 269, 270, 275, 290, 291, 297, 326, 334, 349, 350, 351, 354, 380, 391, 392, 411, 416, 424, 425
 – мускул 28, 99, 172, 219, 228, 229, 291, 350
 – небце 78, 79
 – нервна система, нерви 37, 42*, 90, 100*, 184, 185, 186*, 211*, 222, 250, 254, 255, 261, 334, 407, 411
 – нокти 194

– **нос, ноздри** 29, 87, 95, 107, 108, 184, 185, 186, 189, 190, 192, 193, 216, 222, 224, 230, 235, 239, 249, 256, 257, 258, 350, 378, 396, 411*
 – **орган, уд** 24, 67, 86, 96, 102, 107, 170, 186, 193, 219, 228, 229, 231, 275, 350, 351, 352
 – **очи** 30, 37, 108, 144, 176, 193, 211, 215, 222, 228, 230, 235, 239, 240, 244, 262, 283, 284, 299, 300, 315, 326, 337, 355, 391, 396, 416, 424
 – **очна леща** 391
 – **палец** 215, 249, 345
 – **показалец** 10, 33, 34, 35, 36, 50, 195, 229, 329
 – **пръст** 10, 33, 34, 35, 36, 50, 195, 215, 229, 249, 254, 329, 345, 349, 364, 374, 379
 – **рамо** 163, 210, 230, 345, 349, 374
 – **ръка** 10, 15*, 28, 33, 34, 35, 36, 43, 50, 67, 68, 69, 70, 73, 89, 95, 97, 100, 101, 105, 106, 112, 113, 115, 122, 134, 135, 136*, 152, 164*, 169, 170, 194, 195, 204, 210, 211, 215, 222, 224, 229, 235, 236, 237, 239, 249, 253, 254, 255, 261, 286, 301, 310, 325, 329, 340, 345, 349, 350, 353, 374, 379, 396, 411, 416, 430
 – **ръст** 240, 392
 – **слабини** 194
 – **слепочие** 30, 73, 80, 229, 237, 334
 – **слънчев възел, стомашен мозък** 37, 254, 255, 261
 – **среден пръст** 10, 34, 35, 36, 195, 329, 345
 – **стомах** 9, 10, 12, 17, 33, 86, 97, 102, 206, 219, 228, 261, 285, 334, 337, 338, 349, 350, 384
 – **сърце** 17, 24, 35, 67, 90, 97, 98, 164, 290, 337
 – **теме** 192
 – **уста** 26, 41, 79, 99, 108, 134, 189, 193, 204, 221, 228, 230, 235, 239, 284, 301, 430
 – **устни** 78, 81, 95, 108, 134, 284
 – **утроба** 268
 – **уши** 30, 86, 87, 99, 107, 108, 114, 115, 184, 189, 192, 193, 203, 217, 228, 229, 230, 235, 239, 262, 275, 322, 352, 396
 – **чело** 87, 95, 107, 108, 185, 186, 208, 268
 – **челюст** 78, 79
 – **черва** 12
 – **черен дроб** 9, 10, 12, 67
 – **череп** 250
 – **юмрук** 134, 194, 195, 253

Философия

– **изучаване на философия** 262, 397
 – **метафизика** 108
 – **нова философия** 311*, 356
 – **софистика** 133
 – **съвременни философи** 364, 384
 – **философска мисъл** 138, 379
 – **философски въпрос** 415
 – **философско разсъждение** 15, 25, 46*, 145, 156, 173, 364
 – **човешка философия** 177
 – **и мозък** 351
 – **и Природа** 208, 367
Философи
 – **Бейкър** 337
 – **Гьоте** 17
 – **Декарт** 337

– **Кант** 17, 337
 – **Питагор** 66, 88*, 223
 – **в друг контекст** 43, 47, 62, 67, 72, 109, 137, 139, 152, 155, 179, 193, 259, 309, 310, 365, 386, 395, 398, 399, 404, 422

Форма

– **бъдещи форми** 268*, 273
 – **външна форма** 177, 235, 383, 422
 – **красива форма** 270, 317*
 – **малки форми** 318
 – **на граничното** 143
 – **на растение** 170, 174
 – **на съзнание** 42, 134, 366
 – **на човек** 50, 187, 235*, 240, 268, 314*
 – **на чувство** 424
 – **и енергия** 303
 – **и Живот** 47, 191, 268, 318, 383
 – **и Любав** 47, 84, 85, 317, 383
 – **и материя** 131
 – **и мисъл** 273, 300*, 383
 – **и Природа** 250
 – **и разрушение** 47
 – **и съдържание** 177, 318, 383
 – **в друг контекст** 14, 27, 29, 82, 83, 108, 127, 139, 186, 208, 223, 252*, 297*, 299, 384, 394, 401, 402, 415, 425

Френология

Вж. Физ. тяло – глава, мозък, слепочие, чело
 – **мозъчен център** 24, 30, 73*, 86*, 174*, 185, 192*, 203, 208, 209, 237, 250, 251, 254, 255, 268, 269, 270, 275, 341, 351, 354, 353*, 380, 416
 – **разрушителни центрове** 99, 114*, 269*, 217
 – **център на въображение** 208
 – **център на милосърдие** 217, 342
 – **център на музика** 208, 252*
 – **център на причинност** 208
 – **център на разсъдителност** 208
 – **център на религиозност** 351
 – **център на сравнение** 269
 – **център на страх** 342
 – **център на стяжатолюбие** 237
 – **център на хранене** 203, 204*, 237*
 – **център на честолубие** 341, 342
 – **центрове около ушите** 30, 86, 87, 99, 114, 192, 217, 229, 275, 352*

Характер

– **благородство в характера** 128, 352, 428*
 – **изправяне, подобряване на характера** 227, 342*, 352*
 – **мек характер** 222
 – **мекушавост на характера** 128
 – **отклонение на характера** 144
 – **склонност** 114, 177, 275
 – **стабилен характер** 205
 – **упорит характер** 325
 – **и почерк** 303
 – **и черти** 17, 216
 – **в друг контекст** 61, 90, 124, 143, 221, 257

Хармония

Вж. *Отрицателни качества – дисхармония*

- Абсолютна хармония 291
- в организма 102
- закони на хармонията 48
- между души 400
- между енергии 90
- нарушаване на хармония 80, 102, 127, 400
- пълна хармония 404
- разумна хармония 14
- със себе си 46
- хармонизиране на сили 79, 335
- хармоничен живот 68, 323
- хармоничен пулс 97
- хармоничен път 176
- хармоничен свят 71
- хармонична връзка 81
- хармонично лице 186
- хармонично разположение 80
- в друг контекст 26, 70, 107, 108, 191, 212, 230, 231, 273, 270, 328

Химия, химик 114, 178, 281, 342, 425, 429

- окулатна химия 128
- азот 98
- атом 47, 98, 178, 415, 425
- вар 327
- вещество 98, 99, 101, 102, 112, 221, 268, 401, 424
- водород 178
- въглероден двуокис 98
- газ 178
- експлозия, взрив 98, 281, 400, 401
- елемент 45*, 96*, 98, 126*, 128, 177, 178, 207, 281, 415, 424, 425, 429
- желязо 14*, 18*, 128, 175, 192*, 274, 301
- захар 138
- злато 48*, 49, 71*, 128, 178, 272*, 274*, 278*, 282*, 298*, 381*
- йон 98
- киселина 82, 114, 342, 371, 386, 407
- кислород 98, 424, 425
- кристал 425
- метален окис 324
- молекула 47, 98, 415
- озон* 96
- основа 114, 342, 386, 407
- отрова 221, 344
- полуорганични вещества, утайки 101, 102
- разтвор 98, 138, 139, 342, 386*, 425
- сол 114, 342, 425
- стомана 128
- съединение 98*, 114*, 207, 344, 386*
- ферментация 24, 99

Хипноза 236, 380**Хиромантия***

Вж. *Физическо тяло – безимен пръст, длан, малък пръст, палец, показалец, пръст, ръка, среден пръст, юмрук*

Храна, хранене, ядене 17, 25, 27,

- 42, 44, 66, 72, 82*, 84, 85, 96, 99, 136, 152, 170, 172, 178, 203, 222*, 226, 244, 272, 273, 277, 285, 291, 297, 301, 302, 303, 309*, 313, 315, 324, 334, 344, 359, 360, 377, 379, 384, 411, 415, 416, 423
- апетит 108, 203, 277, 350
- вино 157, 177, 206, 326, 402
- вкус 79, 204, 237, 364, 396
- глад 25, 42, 44, 153, 169, 259, 262, 277, 313, 360, 365, 379
- жажда 44, 153, 169, 259, 262, 365
- лакомство 272, 273
- масло 66, 244
- мед 82, 84, 244
- месоядство 66, 136*
- пиене 25, 30, 72, 101, 157, 177, 206, 245, 291, 324, 326, 345, 402, 423
- пост 25, 42, 285*, 259
- преяждане 152
- сладко, сладост 84, 95, 97, 138, 222, 243, 244, 272, 273, 343
- сок 272, 273, 416
- хляб 42, 45, 153, 194, 259, 262, 277, 327, 328, 379

Христос 53, 224, 242, 260, 317, 360, 366

- християнство, християнин 65, 254, 271, 276, 361, 408
- и религия, християнство 65
- и православие 65
- и дихарма 301

Художество

- картина, рисунка 42, 43, 83, 133, 235, 236, 282, 288, 326, 341, 361, 362, 363, 364, 378, 381, 384
- рисуване 42, 62, 133, 235, 282, 288, 326, 340, 361, 362, 363, 364, 378, 379, 381, 384
- художник 28, 42, 133, 236, 288, 336, 341, 361, 362, 363, 364, 378
- и физически свят 282
- в друг контекст 397

Цветове 18, 19*, 60*, 77, 207*, 273*, 415

- спектър 18, 308
- бял 18, 19, 138, 300, 307, 308, 311, 337, 340
- жълт 18, 337
- зелен 18, 136, 322
- руменина 239
- син 18
- червен 18, 301
- черен 18, 33, 51, 240, 278, 300, 307, 308, 309, 340

Цел 28, 30, 91, 124, 131, 137, 144, 159, 277, 311, 316, 397, 398, 399, 400, 406**Център**

- на Земята 157, 170, 171, 334, 339, 349, 350, 351
- на кръг 145, 157, 190, 249, 371, 372, 374, 377, 394, 421
- на Слънцето 157, 170, 171, 334, 339, 349, 350, 351
- на съзнание 51, 153, 372, 374
- на тежест 87, 267, 351
- общ център 50, 146, 399, 400

- **Първичен център** 161, 171
- *и* Ангелско съзнание 132
- *и* Бог, Божественото 50, 132, 145, 161, 318, 374, 394, 399, 406
- *в друг контекст* 60, 68, 90, 119, 143, 159, 185, 202, 270, 373, 391, 401, 405

Цялото

- **целокупен Живот** 42, 360, 384
- *и* Живот 42, 49
- *и* Космос 16, 47, 52*, 132, 178, 395
- *и* плод 416
- *и* Природа 63, 83, 115
- *и* част 312, 425, 426
- *и* човечество 16, 211, 236, 339, 341, 355, 382
- *в друг контекст* 146, 245, 377

- Черно Братство** 9, 10, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 26, 356

- Честност** 61, 110, 115, 170, 176, 195, 230, 325, 381, 382, 403, 408

Чистота, пречистване

Вж. *Отрицателни качества – нечистота*

- **Абсолютна чистота** 297
- **вътрешна, външна чистота** 12, 423
- **девственост** 245
- **жива Чистота** 18, 19
- **загуба на Чистота** 19, 82, 245, 258, 259
- **миене** 82, 226, 290, 350, 423
- **на дума** 82
- **на души** 290
- **на кръв** 96, 98, 102, 261
- **на мисъл** 96, 98
- **на мозък** 98, 334*
- **на ученик** 20
- **на Учителя** 12, 20
- **на характер** 342
- **очистително** 152, 338
- **хигиена** 42
- **чист въздух** 45, 46, 120, 122
- **чист живот** 355, 356
- **чист ум** 285
- **чиста вода** 82, 245, 290, 402, 430
- **чиста мисъл** 27, 261, 317
- **чисти дрехи** 12*, 201, 360
- **чисто действие** 317
- **чисто чувство** 261, 317
- *и* Ангел 139
- *и* Бог 290, 317
- *и* дишане 95, 96, 98
- *и* Истина 18
- *и* Любов 14, 19, 85, 116, 317
- *и* мисъл 18, 258, 259, 412
- *и* Мъдрост 19
- *и* сърце 13, 14, 19, 116, 297, 298, 317
- *и* ум 18, 19
- *в друг контекст* 9, 44, 84, 171, 178, 219, 227, 229, 230, 286, 362, 407, 417

Човек

- **благороден човек** 53, 83, 225, 228, 272, 381, 392, 404, 423
- **близост между хората** 311, 385*
- **богат човек** 29, 61, 69, 110, 257, 273, 274, 286, 290, 343, 353, 380, 383, 401, 427
- **Божествен човек** 397
- **Божественото в човека** 245*, 402
- **велик човек** 220, 236, 262*, 277, 336, 404
- **добър човек** 9, 10, 11, 15, 61, 83, 137, 170, 172, 230, 285*, 286, 287, 308, 322, 336, 337, 366, 367, 379, 404, 425
- **духовен човек** 10, 51, 204, 262, 353*, 397
- **Космически човек** 211, 311, 425
- **лош, зъл човек** 9, 10, 15, 61, 137, 257*, 258*, 286, 336, 425
- **любов между хората** 65, 84
- **на Духа** 36
- **на Любовта** 48
- **на пътята** 36, 50
- **нов човек** 422
- **обикновен човек** 100, 235, 244, 367, 382
- **общочовешки въпроси** 271
- **отношения между хората** 61, 352, 382, 396, 400, 406
- **праведен човек** 63, 382
- **прост човек** 44, 60, 202, 352, 353, 413, 415, 422, 430
- **раждане на човека** 19, 240, 241, 255*, 299, 300, 325, 352
- **развитие на човека** 48, 77, 83, 87, 126, 136*, 145, 173, 193, 201, 203, 209, 211, 256, 334, 353, 356, 404
- **разумно начало в човека** 79
- **религиозен човек** 10, 64, 65, 66, 125, 262, 343, 351, 413, 430
- **силен човек** 112, 158, 172, 224, 226, 273, 303, 308, 404
- **справедлив човек** 209, 352
- **създаване на човека** 50*, 64, 187, 263, 268, 334
- **същина на човека** 422
- **умен човек** 144, 192*, 208, 209, 225, 226, 353, 384*, 404, 406, 425, 426
- **форма на човека** 50, 187, 235*, 240, 268, 314*
- **човечество** 16, 97, 135, 136, 137, 152, 202, 211, 236, 242, 255, 256, 272, 339, 341, 355, 382
- **човешка любов** 20, 71*, 86*, 85, 86, 87, 312, 399
- **човешки Дух** 64, 65, 115, 122, 132, 134*, 138, 146, 147*, 157, 211, 311
- **човешина** 223
- *и* Ангел 16, 85, 86, 87, 144, 361
- *и* воля 341
- *и* животни 36, 85, 86, 87, 170, 178, 268, 269, 270, 361, 386, 423*, 428, 429*
- *и* растения 170, 171, 174, 361
- *и* Реалност 64, 200, 309, 318, 396, 427
- *и* числово 5 386

Чувството

Вж. *Астрален свят, Чувствителност*

- **анализ на чувство** 45, 256, 276, 424
- **благотворно чувство** 127
- **благородно чувство** 124, 128, 203, 245, 246, 290, 336, 340, 404, 424, 428, 431

– Божествено чувство 397
 – велико чувство 47, 102
 – владее, контрол на чувства 24, 26*, 112, 263, 341
 – възвишено чувство 20, 51, 97, 336
 – въображаемо чувство 113
 – горчиво чувство 152
 – грубо чувство 97, 275, 188*, 428, 431
 – домашни чувства 203, 209, 270
 – дълбочина на чувство 276
 – изправяне на чувство 231
 – красиво чувство 50
 – култура на чувствата 353
 – лични чувства 202, 203, 204, 209, 252, 270, 271, 272, 277, 351, 414
 – лошо чувство 124, 316, 381
 – меко чувство 428
 – морални чувства 24, 202, 203, 207, 209, 269, 270, 271, 275, 277, 353, 398
 – на Живот 45, 51, 52, 53
 – на Същества 326
 – накръняване на чувства 113
 – недъг на чувствата 113
 – нежно чувство 45, 50, 53, 424, 428, 431
 – неизменно чувство 51
 – неизявено чувство 403
 – необикновено чувство 340
 – неправилно чувство 270
 – неприязнено чувство 162
 – нечисто чувство 297
 – низше чувство 51, 97
 – обществени чувства 209, 270
 – отрицателно чувство 114, 256, 269, 300, 307, 342
 – положително чувство 209, 269, 352
 – правилно, право чувство 255, 291, 337, 406
 – приятно чувство 45, 49, 50, 51, 169, 229, 326*, 351*, 412
 – промяна в чувствата 190*, 372
 – разрушително чувство 253*, 269
 – разширяване на чувство 50, 350
 – религиозно чувство 351, 352, 353, 430
 – самоопределение в чувствата 134
 – свободни чувства 316
 – Свят на чувствата 163, 188, 205
 – сила на чувствата 187, 238
 – силно чувство 45, 108, 126
 – смяна на чувства 45
 – съчувствие* 146
 – топло чувство 45, 47, 50, 395
 – трансформиране на чувства 276
 – уравновесяване на чувства 270
 – физически чувства 270
 – чисто чувство 261, 317
 – чувственост 108
 – чувствителност 24*, 28*, 37, 113, 179*, 203, 351
 – чуждо чувство 71, 124*
 – широко чувство 47
 – и Бог, Божественото 46, 47, 127, 165, 176, 245, 251, 313, 314, 314, 339, 400, 408
 – и Любов 20, 24, 45, 47, 49, 251
 – в друг контекст 18, 27, 37, 43, 54, 69, 70, 80, 83, 88, 89, 90, 98, 101, 138, 159, 161, 189, 191, 193, 199, 208, 223, 225, 236, 243, 258, 260, 273, 283, 284, 292, 299, 315, 318, 322, 334, 343, 364, 365, 373, 383, 385, 386, 395, 423

Чуждото

– чужда идея 71, 309
 – чужди вещества 112, 221
 – чуждо влияние 27, 77*
 – чуждо желание 71, 124
 – чуждо мнение 77, 252
 – чуждо състояние 272
 – чуждо чувство 71
 – в друг контекст 82, 170, 177, 262, 313, 398

Широта, разширение

– на знания 138
 – на лице 51, 186
 – на мисъл 412
 – на палец 29
 – на съзнание 35*, 156, 372, 377
 – на чувство 50, 350
 – навътре* и навън 90
 – по ум и сърце 313
 – простор 16, 271, 365
 – широки възгледи 271
 – широки разбирания 211
 – широко чувство 47
 – и бял дроб 96, 414
 – и глава 86, 270, 352
 – и Любов 14, 19, 47, 96
 – инос 29, 107, 108, 184, 185, 186, 189, 190, 192
 – и очи 108, 299
 – и пространство, Добро 63
 – в друг контекст 27, 45, 69, 70, 205, 208, 322, 329, 374, 407

Школата – Окултна школа на Бялото Братство

– влизане в Школата 28, 127, 224, 302, 315
 – задача на Школата 49
 – лекции в Школата* 52, 89, 114, 191, 193, 292, 293, 297, 307, 321, 333, 349, 359, 371, 377, 391, 426, 431
 – методи в Школата 13, 318, 342
 – окултен клас* 37, 43, 111, 212, 281, 297, 328, 400, 430
 – приемане в Школата 111, 127
 – Школа на Бялото Братство 9*, 12, 13*, 16*, 18*
 – и задачи 13, 28, 315, 316
 – и знание 18, 297, 416
 – в друг контекст 17, 48, 51, 53, 72, 83, 100, 101, 110, 176, 187, 303, 35, 404, 423, 430

Школи, окултни школи

Вж. Черно братство
 – древни школи 52, 127*
 – Питагорова школа 223
 – и Природа 407
 – в друг контекст 53, 100, 224, 399, 412

Щастие

Вж. Отрицателни качества – нещастие
 – велико щастие 407
 – и нещастие 122, 127
 – и точност 330
 – в друг контекст 45, 46, 61, 69, 301, 408

Щедрост 219, 225, 226

Ясновидство 315, 355, 415

Яснота

Вж. *Отрицателни качества – неяснота*

– в разбираня 366

– на мисълта 257

– на съзнанието 162

– на ума 73

– ясен въпрос 177, 193, 365

– ясна идея 239, 393, 430

– ясна представа 133, 137, 240, 313, 360, 392

– ясни думи 84

– в друг контекст 81, 138, 246, 267, 322, 354, 364, 372, 378

Закони

Общо за законите

– Божествен закон 187, 191, 220, 222, 244, 282, 303, 429

– велик закон 46, 53, 125, 126, 136, 191, 220, 227, 289, 303, 322, 336

– за концентриране на мисълта 380

– за съотношенията 120, 123, 125, 126, 127, 128

– за трансформиране на енергии 90, 99, 101, 257

– кармичен закон 175, 425*

– на Божествения свят 71*, 122, 195

– на Бялото Братство 10

– на внушението 380

– на дихармата 300

– на духовния живот 135

– на Живота 10*, 49, 50*, 136, 220*, 289, 367

– на Земята 135

– на Истината 289, 311

– на Любовта 19, 163, 311, 387

– на материалния свят 35, 131

– на музиката 379

– на Мъдростта 19, 311

– на необходимостта 300, 316

– на окултната наука 126

– на поляризиране 49*, 154, 155*

– на Природата 9, 25, 26, 46, 49, 53, 65, 111, 112, 120*, 122, 123*, 127, 205, 220, 227, 243, 252, 291, 300, 303, 323, 325, 336, 337, 338, 343, 367, 407

– на равновесие 79, 179

– на развитието 256

– на Свободата 300

– на съня 218

– на хармонията 48

– на Черното братство 10

– окултни закони 127

– разумни закони 300, 303

– строг закон 175, 282

– съзнателен закон 127

– в друг контекст 13, 57, 58, 82, 84, 100, 151, 158, 211, 229, 261, 269, 315, 341, 373, 382

Конкретни закони

– Божествен свят и престъпления 71

– Божествено съзнание и работа 288

– възприемане, реализиране на мисъл 258, 259*

– действие и противодействие 136

– добрият човек и Учител 287

– за възмездие 322

– за думата *престъпник* 83

– за лошите хора 9

– за мисли и чувства 188

– за обидните думи 343

– за поляризиране 49, 154, 155

– за света, Бог и себе си 374

– за съотношения 120, 122, 123*, 125*, 126*, 127

– за точността 329

– за умствения уровень 146

– за хармонията 14

– за цветята и дърветата 53

– изучаване на Свещените книги 259

– карма и клетки 425

– Любов и Свобода 72

– на всемирното изобилие 219

– наременност в Природата 322

– обещание и изпълнение 216

– Обич към Бога и хората 312

– положителна мисъл и изобилие 243

– последна дума и чувство 403

– работа и противоположни мисли 221

– разрешаване на въпроси 271

– сливане и възлизане 49

– Слънце, Луна и звезди 242, 243

– страдание и светли идеи 336

– трансформиране на енергии 257, 258

– триъгълници и Обич 400, 405*

– услуга и добро 227

– хармония в мисли и Светлина 80

Правила

Общо за правилата 13, 15, 65, 66, 73, 79, 175, 187, 261, 285, 292, 367, 404

Конкретни правила

1. Допирните точки в природата

– снизходителност към лоши хора 9

– разбиране на злото 9

– без преминване в Черното братство 9

– равновесие между Добро и зло 10

– справяне с Добро и зло 11, 15, 17

– безкритичност, внимателност 11

– за говорене на Истината 11

– познаване на Учителя 12

– за Учител и ученик 12, 20

– за обещанията 12

– за Учителите на Черното братство 13

– за своите сили 13

– хармония между ученици 14

– будност, без унес 14, 15

– без заблуждения 16

– без критика 16

– за положителни черти 17

- разумно постъпване 17
- ум и разумност 17
- четене на Шекспир, Гюте, Кант, деяния на пророци и апостоли 17
- положително знание, смирение 18
- различаване на мисли, чувства и постъпки 18

2. Отличителни качества на волята

- преустройство на ум и сърце 26
- без влияние и владеене 26
- себеконтрол, воля 27
- без продаване на тялото 29
- работа върху нос, палец и брада 29

4. Отличителните черти на Живота

- забрана на светското 42
- за вложеното в душата 53

5. Нагласяване на силите

- без взаимно ограничение 72
- изслушване с търпение 72
- приложение на наученото 73
- за енергиите в телата 73
- за Божията Любов 74

6. Хармонизиране на енергиите

- изучаване на звуци 80
- връзка ученик-учител 81
- влияние на мисли 81
- без двусмислени думи 83
- за говорене на Истината 83
- фази на Любовта 85, 86
- положение на главата 89
- произнасяне на думи 89
- изучаване на движения 89
- без бързане 90
- контрол на тяло, ум, сърце и воля 90, 91

7. Предназначение на дихателната система

- за дишане 97, 98
- за състава на въздуха 98
- изучаване на своите състояния 98, 101*
- без много желания 99
- изучаване на противоречия 101

8. Единство на съзнанието

- изучаване на букви 107
- изучаване на носа 108
- единство на съзнанието 108, 111, 112, 115
- без отлагане на Божествени желания 109, 110
- без подпушване на съзнанието 110
- искреност към себе си 110, 114
- без игра с Природата 111
- диамантена воля 111
- приложение на Доброто 111
- справедливост към себе си 115
- изпълнение на доброто 115
- без големи опити 115
- за Истината, Мъдростта и Любовта 116

9. Закон за съотношения

- за Божествения свят 122
- за съотношения 123, 124*, 125*, 127
- за внимателност 124, 125, 127
- правилно разсъждаване 125
- за самоопределение 127
- благоговение към Божественото 127
- окултна химия 128

10. Самоопределение

- за самоопределение 132, 133*, 134, 138
- за доброта 137
- изучаване на съзнанието 138, 139

11. Признати на проявеното човешко съзнание

- стремеж към Божествения свят 145
- за самоопределение 146

12. Прояви на съзнанието

- връщане в миналото 151
- елементи в съзнанието 153
- връзка с Божественото 160, 161

13. Окултна страна на Живота

- разбирање на причините 170
- за неизследваното 172, 178*
- за инертната материя 173
- без своеволен живот 175
- морал на ученика 175
- без фалш 176

14. Установени мерки

- връщане в правия път 187
- примирение на ум и сърце 188
- измерване на енергии 190
- работа върху себе си 192
- диамантена воля 192
- мярка за нещата 193

15. Гордост и тщеславие

- познаване на своите сили 205
- без застой на енергии 205
- за трите свята 205
- без пушене и пиене 206
- изучаване на човешките глави 209
- разработване на мозъчни центрове 209
- геройство, самообладание 209, 210
- вяра в Учителя 211
- подреждане на ученици 211, 212

16. Добри навици

- изпълнение на обещания 216
- превръщане на сили 217, 228
- събуждане на инертна материя 217
- контрол на движения 230
- естественост на тялото 230
- съзнателна работа 218
- добри дела 219
- за търпение 220
- за постигане на желания 220

- добри навици 223, 226, 227
- понасяне на изпитания 227
- спазване на природни закони 227
- изправяне на себе си 227
- без просене 227
- пъкв ум, будност 228
- пози на тялото 229
- разпределение на телесни енергии 229
- за движенията 229, 230
- без самоосъждане 230
- изправяне на мисли, чувства и постъпки 231

17. Предназначение на Слънцето, Луната и звездите

- отличителна черта 239, 240
- за официалната наука 242
- за Аз-а 242
- изправност в прояви 244
- правене на добро 244
- вяра в Божественото 245
- будно съзнание 244*, 246

18. Първата родена мисъл

- за умствените сили 251
- за природните сили и закони 252
- изучаване на себе си 253
- за работа 253
- регулиране на кръвта 255
- за мисли и чувства 256, 257
- владееене на мозъчна енергия 258
- концентриране на мисъл
- самообладание 255*, 260
- благодарност и изпитания 260
- пречистване на кръвта 261
- за равновесие 261
- за знанието 261, 262

19. Развитие на мозъчните центрове

- развитие на мозъка 268
- владееене на мозъка 269
- уравновесяване на чувства 270
- за прощаване 272
- трансформиране на желания 273
- за самообладание 273
- за отрицателни мисли 273
- достойнство при страдания 276
- справяне с пессимизъм 276
- анализ и трансформиране на чувства 276
- трансформиране на състояния 277
- каляване, работа, смелост 277

20. Педагогическа лекция

- за необработеното знание 281
- без съмнение в Бога и Учителя 281
- за смяна на работата 283
- без заблуждения 283
- изучаване на движения 284
- чист ум 285
- за говорене на Истината 285, 288, 289
- вяра в Учителя 288

- за истинския ученик 289
- без лъжа 289
- здраво тяло, хармония на чувства и мисли 291
- при постъпване в училище 292
- в онзи свят 292

21. Силата на светлината и тъмнината

- заучаване и прилагане на лекциите 297
- разработване на мозъка 297
- чистота на сърцето 297
- изисквания към ученика 298
- за природните закони 300
- справяне с изпитания 300
- ликвидирание на карма 300, 301
- неподдаване на похвали 301
- изучаване на астрология 302
- надмощие над окултни сили 302
- действия и почерк 303
- познаване на бъдещето 302
- послушание към Природата 303
- съзнателна работа, съвършенство 303

22. Бяла и черна светлина

- говорене за положителното 308
- реагиране срещу черни лъчи 308
- различаване на идеи 309
- близост между хората 311
- Любов към Бога и хората 312
- за мястото на човека 313
- без лицемерие и лъжа 314, 315
- изправяне на грешки 314
- при съграждане на живота 314
- без спъване 314
- за самонаблюдение 313, 314*
- справяне с кармата 315
- внимателност, знанието и мъчнотии 315
- истински ученик 316
- без посредственост 316
- независимост от условията 316
- Любов към Единния 318

23. Най-добрият метод

- за точност 324, 325, 328, 329, 330
- за реда в Природата 325
- за внимателност 325, 329, 330
- малките подбуди 325
- пръв сънчев лъч 326
- будно съзнание 327
- изправяне на грешки 327
- без отлагане на задачи 327
- за досетливост 327
- за будност 328
- време за действие 329
- преодоляване на мъчнотии 329
- без мързел 328, 329

24. Житно зърно

- за нервната система 334
- за хранене 334
- работа върху себе си 335

- лесен и мъчен път 335
- изучаване на предмети 335
- вътрешна музикалност 335
- за разбиране 336
- издръжливост на болка 338
- страдания в Пътя 338, 341
- закони и окултни науки 338
- без прегърбване 339
- за мисли, чувства и постъпки 339, 340
- за работа 340
- за взаимопомощ 340, 341
- владееене на мисли и чувства 341
- воля и препятствия 341
- природни енергии, себеизучаване 342
- отрицателни мисли и състояния 344

25. Разпределяне на енергиите

- контрол на мисли и желания 351
- усиляване на волята 352
- ум и положителни качества 352
- използване на енергия 354
- чист, свят, разумен живот 355
- за слънчевата светлина 356

26. Четирите съзнания

- права мисъл 359
- нереалното и природното 364
- решаване на задачи 364, 365
- точност в думи 366
- за природните закони 367
- дарби и способности 367
- за търпение 367

27. Живият кръг

- за пътя на Истината 374

28. Движение на разумните сили

- изучаване на мисли 378
- учене, признаване на невежество 378
- изправяне на мисли 378
- човешки и Божествени мисли 378
- добри качества 380
- за мисленето 380
- без излишна енергия 383
- изучаване на астрология 388

29. Отношение на природните сили към човешката душа

- за природните сили 391
- без заблуждения и губене на време 392
- определени идеи 393
- работа за бъдещето 397
- без съмнение 398
- воля, без своенравие 398
- морални чувства, без афектиране 398
- идеи, без преходни мисли 398
- верую, идеал, цел 399
- за желанията 401
- внимателност към душите 402
- дарби и способности 402

- без отлагане на обещания 402
- за неизявеното 403
- вина и грешка 403
- хармония между ученици 404
- ново мислене 404
- преодоляване на мъчнотии 406

30. Опити

- за дишането 412
- за Божествените мисли 413
- без бързане 415
- проверка думите на Учителя 416
- трансформиране на енергии 416

31. Нежност и грубост

- приложение на знанието 422
- разбиране на себе си 423
- пазене на чувства 423
- съпричастност на съществата 423
- прояви на Бога 426
- Божествен свят и почивка 426
- работа върху себе си 426, 427
- внимателност и деликатност 426
- работа на човека и на Бога 427
- изучаване на науки 429
- детското в ученика 430

Методи

Общо за методите

- в окултната наука 24, 28, 99, 300
- в Школата 13, 318, 342
- за дишане 97, 412, 411, 414
- за посаждање на Добро 17
- за работа 16, 101, 112, 195, 208, 342, 367, 386
- на Бялото Братство 10, 13
- на Доброто и злото 9
- на Природата 25, 26, 30, 221, 367, 407, 414
- на Черното братство 10, 13, 26
- нови методи 73
- отрицателен метод 83
- практически методи 191
- човешки методи 25
- методи за работа върху себе си 208
- в друг контекст 28, 128, 147, 161, 177, 259, 300, 428

Конкретни методи

1. Допирните точки в Природата

- за връзка с подсъзнанието 10
- за поведение при грешки 11
- за говорене на Истината 11
- за различаване на Учителите 12, 13
- за балансиране на злото 13
- за обхода към злото 14
- за добри и лоши мисли 15
- за работа 16
- за ставане ученик на Бялото Братство 17
- за посаждање на Добро 17
- за освобождаване от неедъзи 17
- за разумно постъпване 17
- за хранене на ума 17

- за пресяване на мисли, чувства и постъпки 18
- за Чистота 19
- за интелигентност 20

2. Отличителни качества на волята

- за влияние върху тяло, сърце и мозък 23, 24
- за контрол на мисли и чувства 24
- за развитие на мозъка 24, 30
- за контакт с Природата 24
- за отношение към временното 25
- за преустройство на мозъка 26
- за изучаване на волята 27
- за отношения към Природа и ближн 27
- за издръжливост на волята 27
- за развитие на воля 28, 29
- за изправяне на грешки 28, 29
- за лекуване на рани 28
- за изправяне на телесни недостатъци 29
- за въздействие върху материалисти 30

3. Психическо наблюдение

- за наблюдение на съзнание и мисли 33, 34, 35
- при неразположение 33

4. Отличителните черти на Живота

- за разбиране на дума 43
- за изучаване на Живота 46
- за отношение към съществата и Единния 48
- за трансформиране на скръб 48
- за освобождаване от нереални идеи 49
- за доброта, активност и работоспособност 49
- за движение на вътрешния живот 51
- за пробуждане на съзнанието 51
- за Разумен живот 51
- за предпазване от опасности и измами 51
- за намиране на Живота 52
- за връзка с Разумни същества 53, 54
- за различаване на Същества и духове 54

5. Нагласяване на силите

- за изменение на условията 65
- за изправяне на света 66
- за изчисления в Астрологията 67, 68
- за съзнателна воля 68
- за разкъсване на гъста материя 70
- за различаване на чуждото 71
- за освобождаване 73
- за изправяне на грешки 73
- за проясняване на ума 73

6. Хармонизиране на енергиите

- за реализиране на желания 78
- за контакт с Божествения свят 79
- за въздействие върху себе си 80, 81
- за връзка между ученик и Учител 80, 81
- за самочувствие и здраве 81
- за изследване на думи 81, 82, 83, 84, 89, 90
- за говорене на Истината 83
- за Ангелска и Божествена Любов 85, 86, 87, 88*
- за разбиране на Божията Любов 86

- за изследване на интелигентността 87
- за работа на мисли и чувства 88, 89
- за връзка със Слънцето 89
- за регулиране на движения и сили 89
- за развиване на характер 90
- за предпазване от неправилности 90, 91
- за познаване на Бога и себе си 91
- за смисъла на Живота 91

7. Предназначение на дихателната система

- за дишане и чистене 96, 97, 98, 101, 102
- за разумно говорене 97
- за справяне с гняв 99, 100, 101
- за постигане на желания 100
- за регулиране на енергии 100
- за проява на воля 101
- за добро разположение 102
- за благодарност 102

8. Единство на съзнанието

- за промяна и повдигане 107
- за моделиране на лицето 108
- за движение на силови линии 108, 109
- за развитие на духовни сили 109
- за освобождаване на съзнанието 110
- за ставане ученик 111
- за регулиране сили в организма 111
- за контрол на мисли, чувства и постъпки 111, 112
- за контрол и изпитване на воля 112
- за безстрашие 112
- за работа върху себе си 112
- за лекуване (хрема) 112
- за усиляване на памет 112, 113
- за единство на съзнанието 114
- за трансформиране на разрушение, гняв и страх 114
- за смелост и решителност 115
- за Свобода, Знание и Любов 116

9. Закон за съотношения

- за лекуване 120, 123
- за освобождаване от страдание 123
- за избягване на нещастията 126
- за замоопределение 127
- за смелост, родолюбие и работоспособност 128
- за изправяне на грешка 128
- за добиване на елемент 128

10. Самоопределение

- за замоопределение 132, 134, 138
- за постигане целта на Живота 137
- за реализиране на желания 137
- за будност на съзнанието 137
- за математически език 138

11. Признаци на проявено човешко съзнание

- за замоопределение 146
- за изменение на умственото състояние 146
- за пътуване на съзнанието до Слънцето 146, 147
- за обмяна със слънчева енергия 147
- при неразположение 147

12. Прояви на съзнанието

- за лекуване на измръзване 152
- за лекуване на злото 152
- за лекуване на преходане 152
- за Свобода 154
- за подобряване 155
- за трансформиране на състояния 153, 154, 161
- за освобождаване от недостатък (пиянство) 157, 158
- за каляване на воля 158
- за изправяне на грешки 159
- за Любовта между две души 159
- за равновесие в съзнанието 159
- при бвизходно положение 160
- за издържане на промени 160
- за излизане от материята 160, 161*
- за отправяне към Първичния център 161
- за справяне с мъчнотии 161
- за връзка с Бога 161
- за разсейване на мъка 161
- за ликвидиране на карма 162, 163
- за постигане на всичко 165

13. Окултна страна на Живота

- за развитие за Причинно тяло 174
- за освобождаване от родово слабост 177
- за равновесие 179, 180
- за създаване на морал 180

14. Установени мерки

- за разширяване на нос 184, 186
- за заспиване 186
- за изправяне на света 187
- за освобождаване от родови черти 190
- за силата на волята 190, 192
- за равновесие в себе си 192
- за поляризиране 195
- за работа 195

15. Гордост и тщеславие

- за истинско Знание 201
- за правилно развитие 201
- за лъчите на Битието 201
- за мозъчни центрове 203
- за възпитание на тщеславия 204
- за положителна наука 204
- за лекуване (на треска) 206, 207
- за силата на мисълта 207
- за развитие на мисли и чувства 207
- за присаждане на гордост 207
- за морални чувства 207
- за умствени способности 207
- за самовъзпитание 208
- за контакт с Природата 208
- за въображение и разсъдливост 208
- за сравнение на величини 208
- за преодоляване на страх 210
- за ликвидиране на карма 210
- при опасност 210, 211
- при гняв и разрушителност 211

- за привличане на космични енергии 211
- за обмяна между хората 211, 212

16. Добри навици

- за несъздаване на лоши навици 216, 217
- за трансформиране на грубост 217
- за усиляване на волята 218, 222
- за бързо напиване 218, 219
- за трансформиране на скъперничество 219
- за открития и изобретения 220
- за постижения 220
- за лекуване 221
- за работа 221
- за свобода 223
- за търпение 224
- за надделяване на недей 224
- за щедрост 225, 226
- за добри навици 226
- за работа в браска комунa 226, 227
- за справяне с мъчнотии 228
- за почивка 229
- за естественост на тялото 230, 231
- за поглед 230
- за ходене 230

17. Предназначение на Слънцето, Луната и звездите

- за освобождаване от заблуждения 236
- за ученост 238
- за познаване на себе си 239, 242, 245
- за познаване на ближния 242, 243
- за жертва 244

18. Първата родена мисъл

- за работа върху мозъчен център 251, 252
- за милосърдие 251, 252
- за Любов към Бога 251
- за музикално развитие 252
- за интелигентност 252
- за изграждане на мнение 252, 253
- за успокояване 254, 255, 256
- при гняв 255, 256
- за мислене, чувстване и действие 255, 258
- за смисъла и предназначението 257
- при изпитания 257
- за въздействие с мисъл 258
- за приемане на мисли 258
- за изучаване на свещени книги 259
- за разбиране на думи 259
- за положителна наука 259
- за проява на мисъл 260, 262
- за концентриране на мисъл 260
- за повдигане чрез изпитания 260
- за богатата 260
- за благословение 261
- за лекуване на стомах 261
- за пречистване на кръв 261
- за използване на природни енергии 261
- против обезсърчение 262
- за разрешаване на задача 263

19. Развитие на мозъчните центрове

- за лекуване 269
- за морални чувства 270, 277
- за разсъдителни способности 270
- за излизане от физическия свят 271
- за възприемане на природни енергии 271
- за разрешаване на въпроси 271
- за трансформиране на състояния 272, 275, 276*, 277
- за превръщане на обиди 277
- при страдания 275, 276
- за трансформиране на енергии 275
- при отчаяние 275, 276, 277*

20. Педагогическа лекция

- при съмнение 283
- за правилно развитие 283
- за говорене на Истината 285
- за заключения 286
- за познаване на добър човек и Учител 287
- за ученичество 288, 289
- за изправяне на Живота 289
- за здраве 289
- за изправяне на грешки 291
- за радост от работа 292

21. Силата на Светлината и тъмнината

- за силите на Природата 297
- за знанията в Школата 297
- за развитие на мисълта 300
- за уравновесяване на организма 300
- за справяне с мъчнотии 300
- за ликвидиране на карма 301
- за Божието благословение 303
- за разбиране на Любавта, Мъдростта и Истината 303
- за съвършенство 303

22. Бяла и черна светлина

- за реапиране на черните лъчи 308, 309
- за самоопределяне 309
- за Живот, Светлина и Свобода 310
- за познаване на Бога 310
- за близост между хората 311
- за смелост на човешкия Дух 311
- за Обич към човека и Бога 312, 313
- за обновяване на сърце и ум 313
- за ликвидиране на карма 314, 315
- за проява на благодарното 314
- за ученичество 316
- за основа в живота 316
- при мъчнотии 315, 316
- за влизане в Причинния свят 316
- за Божествения огън 317
- за реализиране на идеал 318
- за разбиране идеята за Бога 318

23. Най-добрият метод

- за проверка на будност и точност 323, 328*
- за изправяне на грешки 324, 327

- за точност 325, 327, 329
- за обновяване 326
- за развитие на Добро 327
- за изпълнение на задачи 327
- за съграждане на живота 327, 328, 329
- за Божествена идея 328
- за успех в живота 328
- против престъпления 329
- за навременни действия 329

24. Житно зърно

- за лекуване 334, 335, 337, 338, 345
- за хармонизиране между ученици 335
- за трансформиране на сили 336
- за колективна мисъл 341
- за природни енергии 342
- за чистене 342
- при обиди 342, 343, 344
- при мъчнотии 343, 344
- за каляване на ум, сърце и воля 344

25. Разпределяне на енергиите

- за лекуване 350
- при безсъние 350
- за освобождаване от енергия 350, 351
- за регулиране на органи 350
- за контрол на мисли 351
- за правилно мислене 352
- за развитие на воля 352
- за подобрение на характер 352
- за усиляване на ума 352
- за дарби и способности 353
- за морални чувства 353
- за религиозност и разсъдък 353
- за умствена енергия 355
- за връзка със слънчеви енергии 355, 356

26. Четирите съзнания

- за решаване на задачи 364*, 365*, 367
- за изменение на живота 365
- за формите на съзнанието 366

27. Живият кръг

- за обрат в човека 373
- за избягване от влиянието на света 374

28. Движение на разумните сили

- за Божествени и човешки мисли 378
- за мислене 380
- за търпение 380, 381, 387
- за помощ на съществата 382, 383
- за приятелство 386, 387, 388
- за работа 386

29. Отношение на природните сили към човешката душа

- при тъмни състояния 395
- при противоречия 399, 405*
- против пианство 402
- за хармония между ученици 404

30. Опити

– при нервност и гняв 411

31. Нежност и грубост

– за лекуване 430

Символи 14, 78, 88, 379

– вино – порочни мисли и желания 326
 – вода – Живот 259
 – въже – култура 68, 69
 – вътрешно, външно богатство – Бяло, Черно братство 12
 – глава – Бяло Братство 9, 10, 12
 – губерка – обида, огорчение 112
 – гърди, бели дробове – Бяло Братство 9, 10
 – гъсеница, пеперуда – материалистичен, духовен живот 273
 – дупка, кладенец – гъста материя 69, 70
 – дясно, ляво око – Духовен, физически свят 144
 – единица – добри хора 11
 – единица, четворка, петица – Божествен Принцип, животински принцип, човек 386, 387*
 – жаба – материализъм 373
 – заровено семе – скръб; цъфтене, завързване и узряване – радост 260
 – звезди – велики хора 236, Любов към ближни 242
 – Земя – човек 64
 – зрял плод – свръхсъзнание 139
 – камера обскура – възбуждане 24
 – канал – лош човек 9
 – килер – подсъзнание 360
 – клони и цветове, корени – Добро, зло 16
 – кокошка – тщеславие 201
 – комар, бълха – лоши мисли и чувства 381
 – кон – учен 241
 – кръг – Живот 49, време 62
 – кръг, център, периферия, тангенти – самосъзнание, съзнание, досег с външния свят, влияния отвън 372
 – Луна – религия 236, човек 242
 – мечка – мъчнотия 216, 217
 – палец – Божествен свят 195
 – парашут – единство на съзнанието 111
 – планински връх, долина – зло, добро (във физическия свят), Добро, зло (в Духовния свят) 241
 – показалец – знаме на Бяло Братство 10, благородство 195
 – показалец и среден пръст – противоречие, двойствен морал 10
 – ръце – воля 101
 – свещ – Живот 14, съзнание 366, изгаснала свещ – страдание 19
 – семе – Добро 63, 64
 – скъпоценен камък – знание 172
 – Слънце – държава 236, Бог, Любов към Бога 242
 – сняг, лед – зло 63, 64, 137*, 241
 – стомах, черва, черен дроб – Черно братство 9, 10, 12
 – стълба – еволюция 68, 69
 – тяло, глава – време, пространство 384

– цигулка – човешко тяло 29
 – чист, нечист съсъд – добър, лош човек 9
 – юмрук – воля 134
 – яйце – Космос 379
 – ястреб – алчност, хищничество 194

Притчи

– Изгасената свещ и Истината 11
 – Учителите на Бялото и Черното братство и ученика 12
 – Захласнатият и лошата мисъл 14
 – Захласнатият, пукнатата глава и детето 15
 – Отчаяният, пукнатата глава и детето 15
 – Камера обскура 24
 – Възбуждането и карашите се 25
 – Гладният и волята 25
 – Операция без упойка и воля 28
 – Ученикът по цигулка и грешките 28, 29
 – Материалистът и сушата 30
 – Обучение по музика 43
 – Елементи за Живота 45
 – Спасителят и нежното чувство 45
 – Пречи по пътя 46
 – Крадец и благодетел 61
 – Кладенецът и въжето 68, 69
 – Земеделецът и житните зрънца 69, 70
 – Бедният студент и кражбата 110
 – Болният и планинското място 120
 – Социалистът става религиозен 125
 – Братчетата, ябълката и кармата 164
 – Двамата атлети 172
 – Бой между петли 184
 – Турчинът и лекарството 221
 – Професорът по бокс и студентът 224
 – Болното циганче и жертвата 244
 – Възразият, златото и крадецът 272
 – Тримата пътници 273, 274
 – Пътникът цигулар 274, 275
 – Самоубиецът и духът на убития 276
 – Гладният момък и парите 277
 – Окултният учител и аристократите 283
 – Нацапаният диамант 290
 – *Петел и лисица* (басня) 301
 – Опасното място 302
 – Дребното пилеце 313
 – Кокошката и конецът с царевица 315
 – Раздвяване на грънци 317
 – Картината на изгряващото Слънце 361, 362, 363
 – Затворникът адепт 382
 – Пияницата и студената вода 402
 – Скъпоценният камък и разбойниците 403
 – Молитва за дъжд 413

Писмени теми

Общи указания 41, 43, 72, 77, 89, 238, 245, 253, 366, 421

Хронология на темите:

– Отличителни черти на Живота. 23, 33, 41, коментар 43, резюме 57
 – Що е Бог? *напътствие* 47

– Разлика между душа и Дух. *напътствие* 77, 89
 – Предназначение на дихателната система. *коментар* 95, 105, 119, *резюме* 131
 – Елементи на човешката реч. 119, 131, *резюме* 143
 – Самоопределяне в Живота. *коментар* 127, 131, 134
 – Признаци на човешкото съзнание, проявено в най-висша форма. 134, 143, 151
 – Отличителни черти на физическото тяло. 143, *резюме* 183
 – Произход на юмрука. *напътствие* 194, 199, *резюме* 215
 – Разлика между гордост и тщеславие. *напътствие* 201, 202, *резюме* 215
 – Регулиране на силите в човека. *резюме* 215
 – Предназначение на Слънцето, Луната и звездите. *коментар* 235, 236, 238, 242, 243, *резюме* 249
 – Първата мисъл, родена в човешкия ум. *напътствие* 235, 245, 249, *коментар* 262, 263, *резюме* 267
 – Ползата от реките, моретата и океаните. 267, 281, 297
 – Произход на огъня. 281
 – Ползата от съня. 321, 333, *резюме* 349
 – Разлика между съзнание и самосъзнание. 321, 349, *резюме* 371
 – Разлика между подсъзнание и свръхсъзнание. 321, 359, *резюме* 371
 – На какво са емблема пепелта и варта. 327, *резюме* 377
 – Отличителни черти на силната воля. 341, *резюме* 377
 – Полза и вреда от киселините. 371
 – Разлика между мъдрост и знание. 377
 – Най-определената мисъл в човешкото съзнание. *коментар* 398
 – Метод за правилно дишане. *коментар* 411, *резюме* 421
 – Влияние на силните и слабите думи. *напътствие* 417, 421
 – Произход на силата и материята. *коментар* 421
 – Произход на човешката душа. 421
 – Принцип ли е умът, или не. 421

Упражнения, задачи и опити

Общи указания

– **задача** 28, 80, 96, 144, 152, 160, 180, 204, 210, 216, 228, 239, 263, 284, 285, 300, 315, 316, 327, 328, 329, 337, 339, 364, 365, 367, 373, 392, 393, 404, 406, 407, 412
 – **опит, опитност** 13, 25, 26, 29, 30, 44, 48, 49, 51, 53, 54, 59, 79, 81, 90, 101, 106, 111, 115, 136, 137, 138, 159, 179, 186, 204, 210, 220, 222, 237, 253, 259, 260, 277, 281, 282, 283, 302, 310, 351, 352, 365, 381, 393, 401, 405, 406, 407, 414, 415, 428, 429
 – **упражнение** 24, 27, 28, 29, 44, 83, 91, 186, 211, 224, 225, 229, 277, 282, 283, 297, 303, 414

Конкретни упражнения, задачи и опити

1. Допирните точки в Природата

– работа с мисли 20

2. Отличителни качества на волята

– развитие на воля 27

3. Психическо наблюдение

– пръв слънчев лъч 37

4. Отличителните черти на Живота

– чувство на Живота 43, 51, 52
 – превръщане на скръб 48
 – трансформиране на обидни думи 52
 – чувстване на Същества 53, 54

5. Нагласяване на силите

– освобождаване на завързан човек 72, 73

6. Хармонизиране на енергиите

– положителни и отрицателни думи 83

7. Предназначение на дихателната система

– дишане с мисъл 97

8. Единство на съзнанието

– изпитване силата на волята 112
 – връзка с Божия Дух и формула 115
 – размисление върху правила 116

9. Закон за съотношения

– наблюдение на мисъл 127

11. Признаци на проявеното човешко съзнание

– отправяне към Божия Дух 147

12. Прояви на съзнанието

– за съзнанието 152, 153
 – мислена разходка до Слънцето и Венера 161

13. Окултна страна на Живота

– решаване на уравнение 174

14. Установени мерки

– проучване на лекция 191
 – работа върху носа 192
 – мислене върху диагонален и диаметър 193

15. Гордост и тщеславие

– пренареждане на учениците 212
 – съзерцаване на Слънцето 212

16. Добри навици

– мислено посаждане на семка 215
 – самовнушение за събуждане 217, 218, 228
 – говорене на клетките 219
 – неподвижно седене 222, 223, 228
 – допир на показалец и малък пръст 229

17. Предназначение на Слънцето, Луната и звездите

- отличителна черта в себе си 240
- първата родена мисъл 246

18. Първата родена мисъл

- мислено описване на кръгове 249
- ръце на слънчевия възел 254, 255
- опит при гняв 255, 256
- самообладание 260
- чувство и първа мисъл 263

19. Развитие на мозъчните центрове

- малка светлина 278

21. Силата на светлината и тъмнината

- резюме на лекции, повтаряне на упражнения 297, 307, 321, 333, 349, 359, 371, 377, 391

22. Бяла и черна светлина

- година без лоша мисъл, чувство и постъпка 316
- Любов към Бог и буболечка 318

23. Най-добрият метод

- преход до Витоша 323, 324
- точност при посещение 325
- правене на добро 327
- принцип на точността и пръсти 329

24. Житно зърно

- концентрация към Земя и Слънце; връзка с Бог и Съществата 339
- обидни и приятни думи 342, 343
- идея за житното зърно 343, 344
- трансформиране на обидата 344
- портокалова семка 344
- движение на ръце 345

25. Разпределяне на енергиите

- упражнение с ръце 349
- енергии от Земя и Слънце 350

26. Четирите съзнания

- размишление върху въпрос 364

27. Живият кръг

- размишление върху живия кръг и тангентите 374
- движение на ръце 374

28. Движение на разумните сили

- проверка на милосърдие 379
- убождане с игла 381
- бос през тръни 381

30. Опити

- дишане 414, 415, 417
- съзерцание на череша 416, 417
- произнасяне на думи 417

Формули и утвърждения 65, 195, 259, 386, 404, 430

- Само светлият път на Мъдростта води към Истината. – Тя постоянно ни весели. 345, 349, 356, 359, 367, 371, 374, 377, 388, 391, 408, 411, 417, 421, 431
- Аз мога да бъда милостив и ще бъда милостив. 217
- Аз мога да бъда щедър. 219
- Аз мога да направя това добро дело. 219
- Аз не искам да се спъвам в приложението на точността. 329
- Аз съм господар на времето си и ще го използвам както намирам за добре. 217
- Аз съм господар на силите в себе си. Както мога да бъда груб, така мога да бъда и милосъден – от мен зависи да дам ход на едни или други сили в себе си. 217
- Без страх в Любовта безгранична! 20, 30
- Без страх! – Без тъмнина! 9, 23
- В името на Абсолютната справедливост признавам погрешките си и съм готов да ги изправа. 115
- Да, мога да свърша това, което съм намислил; имам вяра в себе си и ще свърша замислената работа. 217
- Има само един Бог в света, само една Мъдрост. 255
- Има само един Син – Истината. 255
- Има само една Божествена майка, само една Любов. 255
- Любов безгранична, Мъдрост непрестанна, Истина постоянна! 20
- Ние сме инженери на Божиите пътища, затова не можем, пък и не ни е позволено да живеем както искаме. 175
- (*заповед към клетките*): Слушайте, аз отивам на училище. През това време вие свършете възложената ви работа, че като се върна, да намеря стайте изчистени, проветрени и целия организъм – обновен. 219
- (*ръка – в юмрук, палец – отгоре*): Тази работа ще се нареди добре! 195
- (*ръка – в юмрук*): Вярвам, че тази работа ще се нареди според законите на Божествения свят. Значи с Любовта всичко мога да направя. 195
- (*поглед към показалеца*): Вярвам в своето благородство. 195
- (*поглед към средния пръст*): Вярвам в своята честност и справедливост. 195
- (*поглед към безимения пръст*): Вярвам в Слънцето, което отоплява Земята и прасца светлина. 195
- (*поглед към малкия пръст*): С малкия си пръст се присъединявам към останалите пръсти, за да можем заедно да свършим работата си. 195
- (*свиване в юмрук*): Сега вече мога да извърша всякаква работа. 195
- Щом имам ум, сърце и воля, от нищо не се боя. 273
- Fir-fur-fen, Tau-bi-aumen. 33

УЧИТЕЛЯ БЕИНСА ДУНО
ШКОЛАТА
МЛАДЕЖКИ КЛАС
година втора

Стенографи

Паша Теодорова
Елена Андреева
Савка Керемидчиева

Редактор
Азбучен показател
Предпечат
Художник

Димитър Калев
Ирена Шунина, Филип Филипов
Филип Филипов
Даниела Тодорова

Издателство Бяло Братство
София 1113, ЖК Изгрев
ул. Ген. Щерю Атанасов № 6
тел. (02) 9 634 313

Официален интернет сайт
на Общество Бяло Братство

www.BeinsaDouno.org